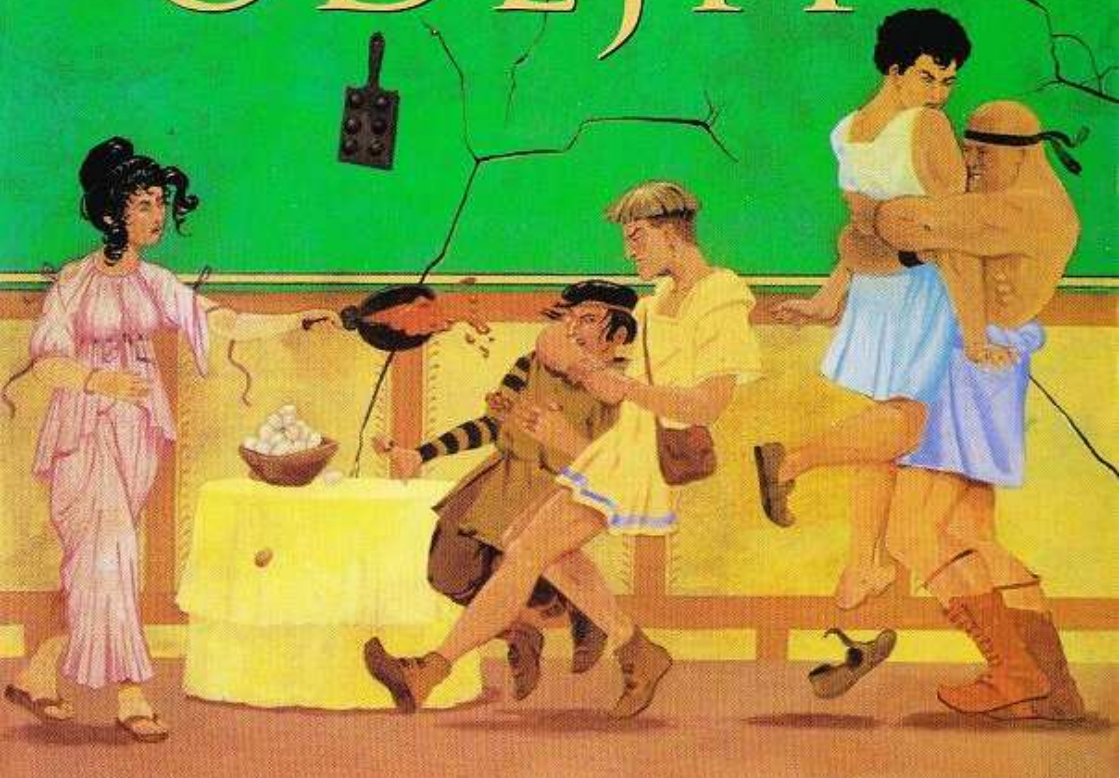
LINDSEY DAVISOVÁ

ČAS ODEJÍT

ČAS ODEJÍT

Podzim r. 72. Soukromý detektiv a císařský agent Marcus Didius Falco se právě vrátil z nebezpečného putování po územích za východní hranicí Římské říše, ale místo odpočinku se okamžitě zaplete do řešení vážných zločinů po boku svého nejlepšího přítele Petronia Longa, velitele aventinské hlídky vigilů. Velké boje o moc a císařský trůn skončily, Vespasián se svým synem Titem poměry úspěšně konsolidují, moc má šetrný císař pevně v rukou, ale drobná válka pod povrchem uhlazeného města pokračuje. O chudinu se stará stát, žije se pohodlněji, avšak hromadění bohatství vede k chamtivosti, podvodům a zločinům.

Petroniovi se podařilo dopadnout a usvědčit Balbina, vůdčího organizátora násilnických gangů, které terorizují město. Balbinus je odsouzen k smrti, ale podle římského právního řádu má takový odsouzenec právo odejít do exilu s tím, že se už nikdy nesmí do Říma vrátit. V Římě však loupeže, vraždy, únosy a terorizování pokračují. Zdá se, že se na Balbinovo uvolněné místo vetřel jiný vůdce. Časem se však ukáže, že se věci mají úplně jinak. Odhaluje se nám v celé šíři odvrácená tvář nejslavnějšího města světa, jež zejména v noci ožívá zločinem a neřestí. Falco se nejednou ocitá, raněný a zmlácený, ve smrtelném nebezpečí, přesto však hýří elánem a vtipem. A věrně mu pomáhá jeho aristokratická a chytrá družka Helena. Podaří se dalším zločinům zabránit? A podaří se Falconovi obstarat si slušnější bydlení? Jeho nynější doupě v šestém patře zchátralého činžáku mu už dávno nevyhovuje – jeho jediným kladem je balkon s vyhlídkou na celý Řím – a navíc se má Falco stát brzy ta-

LINDSEY DAVISOVÁ

ČAS ODEJÍT

Přeložila Alena Jindrová-Špilarová

Heleně
s díky za to,
že mě jednou udržela při životě
chanelem (a ginem…)

ŘÍM
DVA TÝDNY V ŘÍJNU ROKU 72

Město vytváří přepych. A z přepychu nevyhnutelně povstává chamtivost, chamtivost vede k násilí a z násilí se rodí ty nejrůznější druhy zločinů a ničemností.

CICERO

HLAVNÍ POSTAVY

VYSOKÁ SPOLEČNOST

Vespasianus	císař (nikdo nemůže stát výš)
Titus Caesar	hned po něm (první následník)
Caenis	císařova milenka (diskrétně významná)
T. Claudius Laeta	hlavní tajemník (ještě diskrétnější)
Anacrites	vrchní špeh (je nediskrétní vůbec ho uvádět)
Velmi Impozantní Patricij	(na radu právníků neuvádíme jméno)
D. Camillus Verus	senátor a císařův přítel
Julia Justa	jeho urozená a ustaraná manželka
Helena Justina Camillus Aelianus Camillus Justinus	jejich urozené a poslušné děti

NĚKTEŘÍ POČESTNÍ OBČANÉ

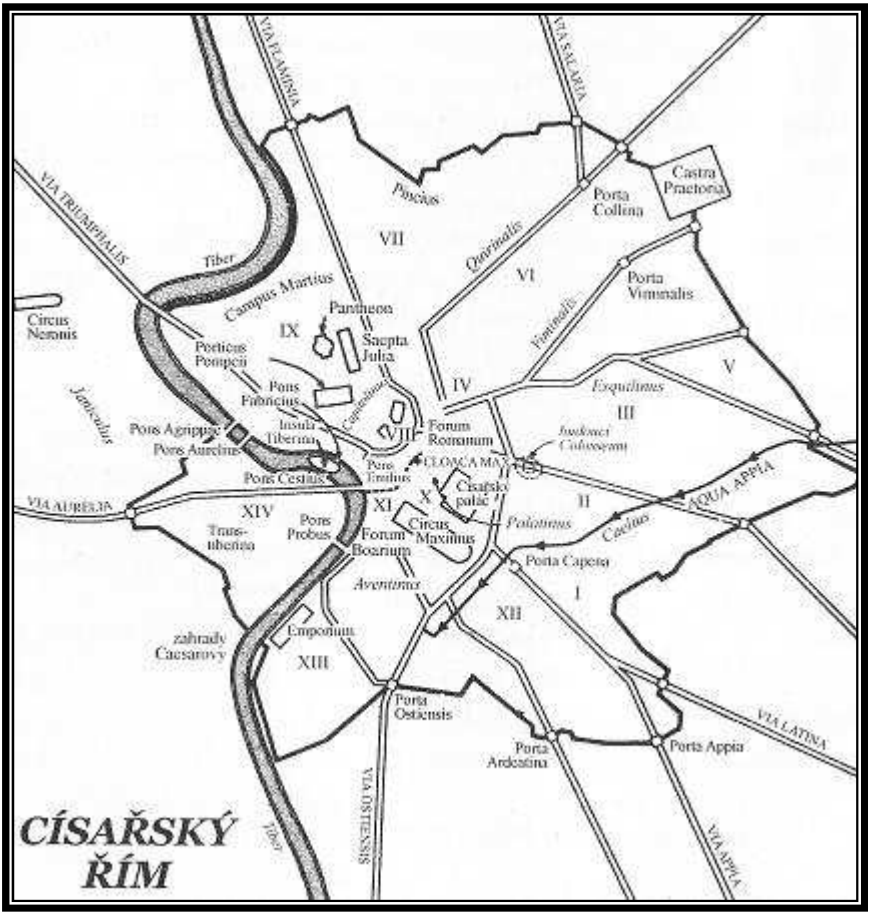
Balbinus Pius	velký gauner na odchodu z města
Flaccida	jeho manželka, tvrdá žena, čelící těžkostem
Milvia	jejich dcera, dobromyslné děvče, žijící si pohodlně
Florius	její manžel, měkkota, připravený se změnit
Nonnius Albius	churavý svědek u soudu
Alexandr	jeho lékař, pesimista (soukromý sektor)
Mlynář a Malý Ikarus	siláci se zájmem o vzdělání
Lalagé	elegantní majitelka Venušiny besídky
Macra	mladá dáma v oné elitní škole vyššího vzdělání
Gaius a Phlosis	dvojice nesmírně ochotných člunařů

NIŽŠÍ SPOLEČENSKÉ VRSTVY (U FONTÁNOVÉHO DVORA)

Lenia	rdící se nevěstinka
Smaractus	její stydlivý ženich
Cassius	pekař, jehož pec se může příliš rozpálit
Ennianus	košíkář, který se může dostat do potíží
Castus	přistěhovalec, obchodující se starými krámy
Nux	pes bezdomovec, hledající vlídné zacházení
Falco	jeho vyhlédnutý pán (ne tak tvrdý, jak se staví)
mimino	pohozené, rovněž hledající domov u hodných lidí

OCHRÁNCI ZÁKONA A POŘÁDKU (VŠICHNI PODEZŘELÍ)

Marcus Rubella	tribun poctivé Čtvrté kohorty vigilů
L. Petronius Longus	vrchní vyšetřovatel XIII. okresu
Arria Silvia	jeho manželka, často vzteklá
jejich kočka	(předmět fórů kohorty)
Martinus	zástupce velitele (doufá, že už ne dlouho)
Fusculus	odborník na kravály
Linus	v mimořádné službě na *Afroditě*
Rufina	důvod, proč se Linus na ni přihlásil
Sergius	důstojník, který s chutí trestá bičem
Porcius	mladý rekrut (nešťastný)
Scythax	lékař optimista (veřejný sektor)
Tibullinus	centurio pochybné Šesté kohorty
Arica	jeho poskok (určitě potřebuje nakopnout)

VIA FLAMINIA
VIA SALARIA
Castra Praetoria
Pincius
Porta Collina
VII
VI
Quirinalis
Tiber
VIA TRIUMPHALIS
Campus Martius
Porta Viminalis
Circus Neronis
Pantheon
IX
Saepta Julia
Portica Pompeii
Pons Fabricius
IV
V
Esquilinus
Janiculus
Carinae
III
Pons Agrippae
Insula Tiberina
VIII
Forum Romanum
Pons Aurelius
Iuukaci Cubicerum
Pons Aemilius
CLOACA MAXIMA
Pons Cestius
Pons Aemilius
X
Císařský palác
II
VIA AURELIA
XIV
XI
AQUA APPIA
Pons Probus
Circus Maximus
Palatinus
Caelius
Trans-tiberina
Forum Boarium
Porta Capena
Aventinus
I
XII
zahrady Caesarovy
Emporium
XIII
Porta Ostiensis
VIA LATINA
Porta Ardeatina
Porta Appia
VIA OSTIENSIS
VIA APPIA
Tiber
CÍSAŘSKÝ ŘÍM

I

„Pořád nemůžu uvěřit, že jsem se toho ničemy nadobro zbavil," zabručel Petronius.

„Ještě není na lodi," opravil ho Fusculus. Vyložený optimista v řadách vigilů.

Na nábřeží nás čekalo pět. Polovina října. Hodina před rozedněním. Probouzející se větřík nám chladil napjaté tváře, choulili jsme se do plášťů. Kdesi na druhé straně Itálie se chystal k nástupu nový den, zato tady v Portu, novém římském přístavu, byla zatím úplná tma. Na majáku jsme viděli obrovský signální oheň, vrhající světlo kolem, a tu a tam jsme zahlédli drobné postavičky, jež ho obsluhovaly. Bledé stěny plamenů chvílemi ozařovaly sochu Neptuna, hlídající vjezd. Osvětlené torzo boha moří se v tomto prostředí podivně vyjímalo. Pouze pach starých ztvrdlých lan a hnijících rybích vnitřností svědčil o tom, že stojíme nad velkolepou mísou přístavu.

My, poctiví, bezúhonní občané, jsme v pěti čekali celou noc na šestého. Ten ovšem nebyl nikdy poctivý, i když jako většině kriminálníků ani jemu nedělalo žádné potíže se za bezúhonného vydávat. Římská společnost se ochotně nechávala balamutit drzým čelem. Avšak teď, díky Petroniu Longovi, se podařilo toho chlapa a jeho zločiny veřejně odhalit.

Už jsme toho postávání měli plné zuby. Ačkoli to nikdo nevyslovil, začínali jsme se obávat, že se toho lotra vůbec nedočkáme.

Ten ničema se jmenoval Balbinus.

To jméno jsem slýchal odjakživa. Rozhodně bylo notoricky známé, už když jsme se s Petroniem před šesti lety vrátili domů z vojenské služby v Británii. V tu dobu se můj starý přítel, s nímž jsem bydlel ve společném stanu, prosadil do veřejného úřadu jakožto člověk, který řádně plní povinnosti a má rád slušný plat. Já jsem začal podnikat na vlastní pěst. On honil

po tržištích zloděje zelí a já jsem se babral v rozvodech a hledal kradená umělecká díla. Na první pohled by se zdálo, že žijeme každý v jiném světě, a přesto jsme zakopávali o stejné tragédie a na ulicích museli vyslechnout stejné znepokojivé příběhy.

V celém našem aventinském okrese měl Balbinus pověst jednoho z nejhanebnějších vůdčích duchů podsvětí, jací kdy krášlili císařský Řím. Do oblasti, kterou terorizoval, spadaly bordely, přístavní skladiště, zapadlé klikaté uličky na svazích Aventinu, šeré kolonády Cirku Maxima. Organizoval zloděje a podvodníky, pásl prostitutky a chmatáky měšců, lupiče a loupeživé tlupy pouličních žebráků, falešných slepců, kteří uměli včas vyčíhnout, že se blíží nebezpečí. Měl pár bezpečných domů, maskovaných jako normální krámy, kam se ukládaly uloupené věci. Petronius byl přesvědčen, že přísun kradeného zboží do těchto doupat nezákonného kšeftaření může soupeřit s mezinárodním obchodem v Emporiu.

Petro se už celé roky snažil dostat Balbinovi na kobylku. Teď se mu konečně podařilo ho pohnat před soud a obžalovat z hrdelních zločinů, třebaže se Balbinus pokoušel ze všeho vyvléci s využitím demokratických kanálů (zastrašováním a úplatky). Ještě jsem neměl čas seznámit se se všemi podrobnostmi. Sotva jsem se do Říma vrátil z „důvěrné diplomatické mise“, jak jsem to rád nazýval, hned si mě vzal dnes večer s sebou jako dalšího spolehlivého pomocníka a přítele.

„Teď už asi nepřijde,“ nadhodil jsem lehkým tónem, neboť jsem věděl, jak dovede být Petronius paličatý.

„Nerad bych riskoval, že ho ztratím.“

„Správně.“

„Nerejpej, Falcone.“

„Ty jsi tak svědomitý, až to škodí. Poslouchej, jak to vidí rozumný člověk: buď odjel z Říma večer, ale v tom případě bychom ho už museli vidět, anebo se na to šel nejdřív vyspat, a to by znamenalo, že ho neuvidíme dřív než za hodinu za dvě. Kdy má loď odplout?“

„Hned jak eskorta dorazí, kdyby záleželo na mně.“

„Prostě až se rozední,“ objasnil Fusculus tichým hlasem. Odhadoval jsem, že totéž o příchodu naší kořisti už říkali Petroniovi jeho lidé. A poněvadž ho také znali, reagovali na můj návrh jenom vlažně. Buď dou-

fali, že na přítele přece jenom dá, anebo jim alespoň poskytne povyražení, jestliže se rozčílí a nějakou mi ubalí.

„Potřebuju se napít," poznamenal jsem.

„Jdi se vycpat, Falcone. To na mě nezkoušej." V té tmě mu nebylo vidět do obličeje. Přesto jsem se zachechtal. Už povoloval.

Vtip spočíval v tom už to dál nerozvádět. Nic jsem neříkal a asi za pět minut začal Petronius Longus tak sprostě nedávat, že jsem nic podobného na veřejnosti neslyšel od té doby, co jsme odjeli z Británie. Potom zavrčel, že je mu zima a už je mu všecko fuk – a vyrazil se utěšit do nejbližší krčmy.

Nikdo se nezasmál. Natolik se nám ulevilo, když si dal říci, že jsme se svým vítězstvím radši nijak neholedbali, jak to Petro čekal. Měl smysl pro správné načasování. Martinus zabručel: „Toho zatraceného vilejše vemte radši s sebou. Tohle bude na dlouhou dobu jeho poslední možnost."

A tak jsme zavolali na Lina, aby si přestal hrát na námořníka, slezl z té lodě a šel se napít s námi.

II

Vzduch zhoustl kouřem z lamp. Kdoví proč, vždyť lamp tam bylo poskrovnu. Cosi mi zachrupalo pod botou – buď stará skořápka od škeble, nebo rozsypané korálky některé děvky. Na podlaze se povalovalo plno neřádstva. Radši nezkoumat, co to je.

Nikoho jiného jsme v té špeluňce neviděli. Aspoň žádné zákazníky. Když jsme se přihrnuli dovnitř, poněkud se probrala dvojice ušmudlaných holek, ale brzy jim došlo, že nemáme zájem, a klimbaly dál. Vypadaly tak utahaně, že ani nebyly zvědavé. To ovšem neznamenalo, že nebudou natahovat uši, ale my jsme se nehodlali pouštět do řečí o nějakých tajnostech. V sázce bylo příliš mnoho.

Směstnali jsme se na lavice, celí ztuhlí a neohrabaní v pláštích. Všichni jsme měli zbraně, které se nedaly přehlédnout, když jsme se cpali kolem malých stolků. Kdybychom se snažili předstírat, že s sebou máme jenom lukánské klobásky, leckdo by snadno mohl přijít o přirození nešikovně umístěným ostřím meče. Sedali jsme si náramně opatrně.

Hostinský byl zarputilý, nevrlý pobřežní typ, který si nás ocejchoval, jen co jsme překročili práh. „Zrovna jsme zavírali." Nejspíš jsme vzbuzovali dojem násilnických rváčů.

„Já se omlouvám." Petronius se mohl ohánět svou oficiální funkcí a trvat na tom, aby nás obsloužil, ale jako obvykle se nejdřív pokoušel uplatnit své kouzlo. Z jeho stručnosti se dalo patrně na sto honů poznat, že představuje „zákon a pořádek". Hostinský pochopil, že nemá na vybranou. Obsloužil nás, ale dával nám jasně najevo, že se nemůže dočkat, až vypadneme. Takhle pozdě v noci nestojí o maléry.

V tom jsme s ním byli ostatně zajedno.

Nemohli jsme se zbavit napětí. Všiml jsem si, jak se Martinus, nafoukaný kohoutek, Petroniův zástupce, zhluboka napil a potom stále chodil ke dve-

řím vyhlížet ven. Ostatní si jeho neposednosti nevšímali. Nakonec si usadil poněkud vystrčený zadek na stoličku hned za prahem a chvílemi vykřikoval nějaké poznámky ostatním, ale nespouštěl oči z nábřeží. V Petroniově oddílu i mírné rozčilení podněcovalo důstojníka k větší obezřelosti.

Já s Petroniem jsem skončil u jednoho stolku.

S jeho mužstvem ho spojovala pevná pouta. Své lidi vždycky vedl jako první. Do běžného vyšetřování se pouštěl s plnou autoritou a do pátrání v terénu se zapojoval jako jeden z nich. Jenže on a já jsme byli přátelé už dlouhá léta. Nás spojovaly ještě pevnější vazby od dob, kdy jsme se poznali jako osmnáctiletí a spolu jsme pak sloužili jako legionáři v jedné z nejnehostinnějších končin říše v době, kdy získávala pochybnou proslulost – v Británii za Neronových časů a navrch v době povstání královny Boudikky. Teď jsme se třeba dlouhá období vůbec neviděli, a když jsme se pak setkali, okamžitě jsme mohli rovnou navázat, jako bychom si vypili společně amforu teprve minulou sobotu. A když jsme vešli do putyky s jinými, rozumělo se samo sebou, že si sedneme spolu, trochu stranou od ostatních.

Petro si lokl vína, ale vzápětí toho litoval. „U Jupitera! Tohle by se dalo natřít na bradavice a do večera by všecky odpadly… Tak jaký to bylo na Východě?“

„Divoký ženský a proradná politika.“

„Didius Falco, náš slavný světoběžník!“ Nevěřil mi ani slovo. „Tak co se doopravdy stalo?“

Zaculil jsem se a stručně mu shrnul to hlavní, co se za těch pět měsíců na cestách událo: „Uši mi ožvejkalo pár velbloudů. Helenu bodnul štír a utratila fůru peněz – z toho hodně prachů mýho táty, což mě těší.“ Přivezli jsme si s sebou spoustu věcí. Petro slíbil, že mi je pomůže vyložit na oplátku za to, že ho dnes doprovázím. „Nakonec se ze mě stal pisálek, vymýšlel jsem řecký fóry pro kočovný šmíráky.“

Obočí mu vyletělo nahoru. „Já myslel, že jsi tam jel se zvláštním poslánímpro Palác?“

„Ta byrokratická mise brzy skončila – zvlášť když jsem zjistil, že Vespasiánův vrchní špeh poslal předem zprávu, aby mě hostitelé ihned zatkli. Nebo ještě něco horšího,“ dodal jsem pochmurně.

„Anacrites? Ten neřád!“ Petronius měl pifku na úředníky, ať už se halili do sebeparádnějších titulů. „Zase ti zle zavařil?“

„Přežil jsem to.“

Petronius se zamračil. Mou kariéru viděl jako nějakou ucpanou stoku, která potřebuje pořádně prošťouchnout klackem, aby se ten nános pohnul a všechno řádně protékalo. A sebe viděl jako odborníka s tím klackem. „Jakej to má smysl, Falcone? Co z toho bude Vespasián mít, když si nechá oddělat prvotřídního agenta?“

„Zajímavá otázka.“ Ve skutečnosti by císař mohl mít několik důvodů k tomu, aby si myslel, že žalář někde v cizině by byl pro mě jako dělaný. Třeba ve mně viděl kariéristu, který se chce vetřít do vyšší společnosti. A protože informátory neměl rád, představa, že by mi měl dovolit nosit zlatý prsten a vykračovat si jako zámožný muž, ho musela vždycky dráždit. Většinou mi dlužil za mé tajné služby hodně peněz a docela by se mu hodilo je ušetřit. A pak jeden z jeho synů choval něžné city k jisté mladé dámě, která se rozhodla žít raději se mnou, a s tím druhým jsem měl staré nevyřízené účty. A tak možná Titus nebo Domicián tatínka požádali, aby se mě zbavil. Ostatně kdo by měl doopravdy rád námezdní sílu, která dovede hladce vyřešit kdejaký problém, a potom se vrátí se spokojeným úsměvem a čeká, že dostane štědře zaplaceno?

„Já nechápu, proč pro něho ještě děláš,“ bručel Petronius naštvaně.

„Já dělám pro sebe,“ namítl jsem.

„To je mi novinka!“

„Náhodou je to pravda. I kdyby mi ten zatracenej sekretariát nabídl jednoduchý úkol za slušný honorář a se štědrými částkami na zvláštní výdaje, zvysoka se jim na to vykašlu. Odteď budu brát jenom soukromý kšefty – což jsem ostatně musel podniknout i tak, když mě ten mizera Anacrites dostal svýma pletichama v Arábii do průseru.“

„Jseš zkrátka trouba,“ prohodil Petro, jako by tomu nemohl uvěřit. „Ty prostě neodoláš, když jde o tvrdej oříšek. Stačí, aby ten pantáta v purpuru kývnul, a budeš mu zobat z ruky.“

Popadl jsem karafu a oběma jsem nám znovu nalil. Pořád to ještě chutnalo jako medicína na prasečí mor. „Hele, Petro, pantáta v purpuru se mě nepokusil prodat velbloudáři.“

Ať už jsem si o funkci císaře myslel cokoli, Vespasián jako člověk byl naprosto přímočarý. To musel neochotně uznat i Petronius. „Takže to provedl ten špeh, Falcone. Jaký je v tom rozdíl?“

„Kdo ví? Jenže Anacrites si myslí, že hniju v nějaký pouštní pevnosti. To by mohla být páka, jakou potřebuju, abych ho odhalil. Vespasiánovi předložím zprávu o cestě, než ten špeh zjistí, že jsem živ a zdráv zpátky v Římě.“

Ulevilo se mi, že jsem se mu mohl svěřit s tím, co mě štve, ale měli jsme na povídání lepší věci. „Přijď k nám na večeři, až se zabydlíme, a přiveď i Silvii a holčičky. Sejdeme se a budeme vám vyprávět o svých napínavých dobrodružstvích z cest.“

„Jak se vede Heleně?“ vzpomněl si Petronius, když jsem se zmínil o jeho manželce a dětech.

„Ale dobře. A ne, ještě jsme se nevzali ani to nemáme v úmyslu. A ani se nehádáme a nemíníme se rozejít.“

„A na roli otce se ještě nechystáš?“

„To rozhodně ne!“ odsekl jsem jako muž, který si dovede v soukromém životě poradit. Snad si Petronius nevšimne, že blufuju. „Až budu mít tu čest, tak se to dovíš jako první… Páni! Mluvit s tebou je jako vymlouvat něco matce.“

„Obdivuhodná žena,“ poznamenal tak, aby mě naštval ještě víc.

Pokračoval jsem s hranou důvěrností. „No jo, máma dělá čest našemu okresu. Kdyby se každý člověk na Aventinu choval tak řádně jako moje matka, neměl bys žádnou práci. Někteří se bohužel jmenujou Balbinus Pius – a ty mi k němu ještě pořád dlužíš řádné vysvětlení.“

Tentokrát ta odbočka zabrala. Petronius, celý rozzářený uspokojením, zaklonil rázně svou velikou hlavu a dlouhé nohy si natáhl pod stolem. S hrdým výrazem se pustil do výkladu, aby mě do situace zasvětil.

„Jistě si uvědomuješ,“ začal Petronius s předstíranou hrdinskou vzneše-ností, „že hovoříme o nejprohnanějším, nejnebezpečnějším škůdci ve světě organizovaného zločinu, jaký kdy zaryl drápy do Aventinu?“

„A ty jsi ho dokázal polapit,“ zazubil jsem se obdivně.

Skrytého posměšného tónu si nevšímal. „Musíš tomu věřit, Falcone.“

Výborně jsem se bavil. Petronius Longus pracoval vždycky rozvážně, trpělivě. Nepamatoval jsem se, že bych ho kdy slyšel se vychloubat. S radostí jsem pozoroval, že ho aspoň tentokrát jeho vlastní úspěch vzrušil.

Už tak byl o pár palců vyšší než já, a teď jsem měl dokonce dojem, jako by ještě vyrostl. Jeho klidné způsoby maskovaly, jak je v jádru silný a houževnatý. Kráčel pomalu a mluvil s lehkou ironií, ale lotry uměl dopadnout, ještě než si vůbec všimli, že je jim na stopě. A jakmile si je podal, jejich odpor se brzy zhroutil. Vedl vyšetřovací skupinu svého oddílu vigilů, a to tak, že vůbec nepůsobil dojmem, jako by se kdovíjak namáhal, avšak já jako jeho důvěrný přítel jsem náhodou věděl, jak hluboce mu záleží na tom, aby si udržel úroveň. A dosahoval té nejvyšší. Velel schopnému oddílu, který veřejnosti odváděl všechno, za co ho platila, a lotři před ním brali nohy na ramena.

Se svou domácností si dovedl také klidně poradit. Dobrý Říman. Úctyhodný otec tří dětí. Měl drobnou manželku s jazykem jako břitva, které bylo doma všude plno, a milovaný trojlístek čiperných holčiček. Doma uměl celkem snadno výbušný temperament Arrie Silvie uzemnit. Děti ho zbožňovaly. Dokonce i jeho žena se se svými stížnostmi poněkud krotila, poněvadž si uvědomovala, jaké ohromné štěstí ji potkalo, což většině manželství chybí: Petronius je tam proto, že chce. Jako hlava rodiny i jako veřejný úředník působil dojmem, jako by všechno zvládal lehce, ale byl naprosto spolehlivý.

„Balbinus Pius…," opakoval tiše a vychutnával si svůj triumf.

„Jméno jako na něj ušitý," poznamenal jsem. „Balbinus Poctivý nebo Poslušný. Pokud vím, je poslušný jenom svých vlastních zájmů. Není ten smradlavej syreček taky vlastníkem toho hnusnýho bordelu, co mu říkají Platonova akademie? A těch zlodějských doupat dole u řeky za Portunovým chrámem?"

„O tý Akademii mi ani nemluv. Jak jen si na ten pajzl vzpomenu, začne mě bolet břicho. Jupiter ví, kdo se uvádí jako majitel tý zchátralý barabizny, ale máš pravdu, že ji schramstnul Balbinus. Bral procenta z každý transakce, co se odehrála v posteli, plus všechno, co si barák přivydělal ukradenými měšci nebo prodejem ‚zapomenutých' bot a opasků. A potom měl vedle příjmů ze zábavy taky pěknou zlatnickou dílnu, kde se během něko-

lika minut daly roztavit ukradený číše, a několik dalších dílen, který se specializovaly na našívání novýho lemování na tuniky, co náhodou ‚spadly' z prádelní šňůry, kde se sušily. Pak taky na tržištích četný stánky s krajkami a podobným zbožím – ty se pořád stěhovaly, jakmile jsem do sloupořadí naproti poslal muže na pozorování – a dále pár výroben, kde se zhotovovaly padělky. Jak v tom byla nějaká všivárna, určitě to patřilo jemu," potvrdil Petronius. „Ovšem minulý čas, Falcone. Dnes se musí vyrovnat s jednou nepříjemností, že totiž jako odsouzený k trestu smrti přijde o všechen majetek."

„Vzlykám do ubrousku."

„Moc se nerozrušuj – zatím stále nemám jistotu, že polapíme celou jeho říši. Ještě spoustu toho musí mít ulitýho někde na tajným místě."

„To bych řek. Překvapil ho ten trest smrti?"

„On ani nečekal, že to půjde k soudu. Však mi trvalo celý měsíce, než jsem všechno naplánoval, Falcone. Stačilo totiž šlápnout mu nepříjemně na kuří oko, aby spustil pokřik ‚perzekuce občana!' a mě by vyrazili z místa. Ale vůbec ho nenapadlo, že seženu někoho, kdo bude ochoten podat na něho žalobu."

„Jak jsi to tedy, Lucie Petronie, zařídil?"

„Marku Didie, měl jsem jenom jedinou možnost. Našel jsem někoho ještě chamtivějšího a ještě prohnanějšího, než je on!"

III

Petronius si s úsměvem přejel dlaní jako lopata po hnědých vlasech. Zdálo se mi, že má nějaký modernější účes. (V každém případě je měl kratší, což bylo asi maximum tvůrčích schopností jeho holiče.) Jeho druhá tlapa spočívala lehce u pasu, kde měl hůlku svého úřadu zastrčenou za široký kožený opasek s varhánky, který, jak jsem si vzpomínal, si koupil v Londiniu od nějakého podezřelého Kelta. Až na ten slušivý sestřih se nenamáhal fintit jako nějaký módní panák. Ve službě mu lépe posloužila kožená kazajka, jaká ho mohla ochránit před bodnutím nožem, a těžký vlněný plášť, z něhož se snadno setřepalo bláto, když se musel při pronásledování uprchlíka vrhnout na zem. Jeho boty mu už nejednou posloužily při vykopávání zavřených dveří, jak se dalo poznat podle jejich stavu.

„Kdo to tedy byl, ten čestný občan, jemuž jde o zájem obce, takže Balbina prásknul?“ zeptal jsem se.

„Hovnivál jménem Nonnius.“

„Snad ne Nonnius Albius? Já myslel, že je to taky vyděrač?“

„To byl. On vlastně spolupracoval s Balbinem, dělal mu hlavního výběrčího činží. Právě to mi vyhovovalo.“

„No jasně! Potřeboval jsi někoho přímo od zdroje.“

„To nemohl udělat nikdo jiný. Nonnius se mi ideálně hodil.“

„Ale vždyť to byl Balbinův poskok. Jak jsi ho tedy získal?“

„To je smutný příběh.“ Petro se ušklíbl. „On totiž umírá. Nedávno ho postrašil jeho doktor. Chudák starej Nonnius už má na kahánku.“

„Potrefilo ho něco ošklivýho, o čem se nemluví?“

„Zrovna tak ošklivýho jako jeho řemeslo,“ zavrčel Petro. Potom mi to celé vyprávěl. „Už na jaře jsem se náhodou dověděl, že Nonniův oblíbený doktor mu právě oznámil, že tu už dlouho nebude –“

„Náhodou?“ To mi připadalo jako zajímavá shoda.

Petronius byl v ráži a nenechal se přerušovat mými skeptickými po-

známkami. „Zkrátka Nonniovi sdělil nějaký známý Aesculapius, že je s ním konec, ale ještě prý může nějaký čas vydržet, když si bude dávat pozor – žádný starosti, veškerá péče –“

„Ovšem drahá!“ Začínal jsem chápat, jak na to Petro šel.

„Doktor mu předepsal život v přepychu. A tak jsem se na něho obrátil, zrovna když se snažil strávit tu osudovou zprávu, s pochopením jsem vyslechl jeho nářky a pak jsem mu ukázal, jak se celý život snažil sloužit Balbinovi, zatímco se ten neřád povaloval na lehátku a počítal zisky – a proč? Teď je vhodná doba vyřídit si s ním účty… Protože se Nonnius musel vzdát života v podsvětí, vynahrazuje si to tím, že z noblesního života chytá, co se dá. To se tomu mizerovi líbí. Nechává se přepravovat přes Forum v nosítkách, okýnkem vydává rozkazy otrokům a zdraví dotírající patolízaly, kteří doufají, že přijdou zadarmo k nějakýmu dárečku. Ba víc než to, najednou ho zaujala představa, že by mohl okrást Balbina.“

Krátce jsem se zasmál. „Zlodějská věrnost! A on byl tedy ochoten svědčit?“

„Za tradiční odměnu.“

„Ty ses s ním dohodl?“

„Všechno bylo naprosto legální. Předstoupil před Marponia a šveholil jako šťastná pěnkavka. Za to může jako úspěšný žalobce dostat určitou část Balbinova majetku. Jediná zábrana je v tom, že nám napřed musí pomoct ho vystopovat. Ale rozhodně mu stojí za to najmout si pár účetních. Poněvadž sám dřív musel vybírat peníze, zná dobře chlápky, kterým někdy počítadlo ukazovalo špatně, a jsou tak prozíraví, že dovedou uhádnout, kde se asi může kořist skrývat.“

„No to se mi vážně líbí!“ Rozesmál jsem se. Oba jsme si ještě dali víno a teď nám připadalo celkem přijatelné. „Jenomže, Petronie, ty sis musel dát velký pozor při koncipování skutečné žaloby proti Balbinovi. Co jsi na něj vytáhl?“

„Vraždu. Jedině ta byla dostatečně pádná.“

„Samozřejmě, musel to být trestný čin, aby ho odsoudili k smrti.“

„Jistě. Kdyby šlo o cokoli méně závažného, vyvázl by pouze s pokutou – a jeho by nezlomila ani sebevětší částka. Mohl vyhodit tisíce, a snad by ho to ani nezalechtalo.“

Neřekl jsem to nahlas, ale pohnat Balbina před soud pro jakýkoli přestupek a nechat ho pak volně běhat po Římě by pro Petronia představovalo velké nebezpečí. Nemělo smysl to rozvádět. Sám to dobře věděl.

„Co se tedy zvrtlo – a jak jsi dostal Balbina do lapáku pro vraždu?“ Nepředpokládal jsem, že by osobně vrazil do někoho dýku. „Zakecat si vlastní tuniku krví, to nebyl nikdy jeho styl.“

„Šťastná nehoda,“ vysvětloval Petronius. „Stalo se to v Platonově akademii.“ V tom bordelu, o němž jsme už mluvili. „Specializujou se na oškubávání cizinců. Domluvili se, že jistého hosta z provincie Lycie připraví plížením po podlaze o cestovní měšec. A tak zatímco s děvčetem vesele hopsal nahoru dolů, jak si to zaplatil, zaslechl ten hlupák šustot ve slámě, a to byla chyba. Okamžitě vyskočil a přistihl pasáka té kurvy zrovna v okamžiku, kdy sahal po penězích. Místo toho, aby si diskrétně stěžoval u bordelmamá a potom odešel doprovázen omluvami a moudřejší, ten pitomec zvedl pěsti a začal se rvát. Toho chmatáka takové nesportovní chování hosta z Lycie natolik zaskočilo, že do něj na místě vrazil kudlu.“

Hvízdl jsem. „Někdo by měl rozdávat nevinným návštěvníkům písemné varování. Ale jak jsi to dokázal? Ta bordelová kvočna byla jistě zvyklá popírat, že by o nějakých rvačkách něco věděla.“

„Máš pravdu. Lalagé si umí poradit. Nikdy se mi nepodařilo ji dopadnout a ani jsem neměl chuť s ní jednat… Díky Jupiterovi Platonova akademie spadá do okrsku Šesté kohorty a normálně se jim do ničeho nepletu.“ Pochopil jsem, oč mu jde. Děvky, které se motaly kolem Velkého Cirku, byly mazané jako lišky a Lalagé, mamá v Platonově akademii, měla úžasnou pověst. „Našel se ovšem svědek,“ pronesl Petronius zamračeně. „A poprvé v dějinách šlo o svědka, který se na scéně zločinu ovládl a neřval. A tak místo toho, aby si vysloužil taky ránu nožem, jak se to obyčejně dělá, schovával se v trámech krovu, dokud se mu nenaskytla možnost utéct.“

„Neuvěřitelné.“

„Ke všemu jeden z mých mužů ho pak našel, jak se v šoku toulá po pahorku. Vysypal nám, co se stalo, a my jsme se rovnou vydali na místo. Šestá nebyla jako obvykle nikde v dohledu, a tak jsme se toho ujali sami. Vyskočili jsme ze zadní uličky, zrovna když dva vyhazovači táhli mrtvolu

zadními dveřmi ven. Ten zločin se tedy nemohl odehrát nikde jinde než v tom bordelu. U soudu pak mohla od počátku polovina hlídky ze XIII. okresu tvrdit, že na vlastní oči viděla, jak lidé z vedení Platonovy akademie táhli Lycijce za řemínky bot do stoky a lampu jim osobně držela Lalagé. Pak jsme museli našeho svědka naučit vyprávět o tom bodnutí srozumitelně. Byl to druhý návštěvník z Lycie a propašoval ho tam ten první. Doufali, že když dívce podstrčí nějaký měďák, zapíchají si oba za poloviční cenu."

Plácl jsem do stolu. „Skandál! Jak můžete řádně sloužit městu, když i oběti jsou podvodníci?"

„Falcone, já to nějak přežiju. Našeho svědka jsem zamkl pod ochranný dozor a ztratil adresu do té doby, než jsme ho potřebovali, a potom jsem ho předvedl ve sváteční tunice v Bazilice, aby u soudu vyprávěl, jak se ve svém úkrytu třásl strachy a všechno viděl. Identifikoval prostitutku, mamá i toho chmatáka."

„Měl bych ho znát?"

„Tchoř jménem Castus."

To mi nic neříkalo. Ani jsem se nezeptal, jestli znám tu prostitutku, a Petronius nechtěl nikoho uvádět do rozpaků tím, že by ji jmenoval. „Tak jak to bylo s tím tvým hlavním svědkem? S tou hvězdou Nonniem?"

„Když ho náš právní zástupce zavolal, měli jsme to už dobře nacvičené. Nonnius Albius měl jenom přiznat svou vlastní funkci Balbinova výběrčího činží a prohlásit, že jak je mu známo, toho zabijáka Casta si Balbinus pravidelně platil. Svou roli zahrál moc hezky, vytasil se dokonce se záznamy, které dokazovaly, jaké procento si Balbinus pokaždé přivlastňoval z kradených měšců v nevěstinci."

„To bylo terno!"

„Výborný svědek. Náš člověk z Lycie tomu nasadil ještě korunu, když tvrdil, že Castus bodl toho mrtvého a přitom dokonce zvolal: ‚To má za vyučenou, aby už nikdy neodporoval Balbinovi!' Nonnius pak porotě sdělil, že všichni Balbinovi pochopové dostali příkaz okamžitě vytasit nůž, jakmile se vyskytnou nějaké potíže. Často prý Balbina slýchal vydávat tyto rozkazy. Tak jsme ho dostali za organizování zločinů, příživnictví a spiknutí a za to se uděluje smrt."

„Porota na to skočila?“

„Marponius jim vysvědil, že potřebuje jejich spolupráci, jestliže má mít pověst soudce, který Řím vyčistí…“

Marponius byl vrchní soudce trestního soudu. Svou práci dělal horlivě a s velkou ctižádostivostí, ovšem ne tak přímočaře, jak by se dalo vyvozovat z Petroniových řečí. Ostatně moc chytrosti Marponius nepobral.

„Doprovázely to ještě nějaké pikantní detaily,“ pokračoval Petro. „Lalagé jsem pohrozil stíháním pro porušování různých předpisů o registraci prostitutek, a tak se i ona uvolila vystoupit u soudu jako náš svědek.“

„Nemohl ji Balbinus podplatit?“

„Já myslím, že se ho náramně ráda zbaví,“ mínil Petronius. „Lalagé by byla docela schopná vést Platonovu akademii sama. Dřív to vypadalo možná jinak, ale dnes už nepotřebuje, aby si král zločinu sbíral smetanu z jejích zisků.“ Opřel se dozadu a vykládal dál se svou obvyklou skromností: „Náhodou mi ohromně přálo štěstí, že to proběhlo v pravý čas. Balbinus věřil, že je nedotknutelný, ale nálada v podsvětí se už změnila. Lidi byli připraveni se mu vzepřít. Já jsem si tý změny všiml dřív než on, to je všechno.“

Důležité ovšem bylo, že Petronius Longus si toho vůbec všiml. Nejeden vyšetřovatel by spíš chodil s nosem tak těsně u země, že by nezpozoroval mouchy na balkoně.

„Neostýchej se přiznat, že je to tvoje zásluha,“ rozkázal jsem mu, „žes to odhalil a vyřídil.“

Tiše se usmál.

„Takže tvá porota ho odsoudila a Marponiově kariéře jen prospělo, že vynesl rozsudek smrti – předpokládám, že senát ten rozsudek schválil. Odvolal se Balbinus ještě někam jinam?“

„Rovnou k Vespasiánovi – a odpověď se okamžitě vrátila: záporná.“

„To je něco!“ prohodil jsem. Žádný z nás dvou si nedělal o současném režimu iluze. „Kdo tu zprávu podepsal?“

„Titus.“

„Vespasian mu to musel schválit.“

„No jistě.“ Pouze císař má definitivní moc připravit římského občana

o život, i když ten život páchne jako hromada kočičích hovínek. „Docela mě překvapilo, že to vyřídili tak rychle," přiznal Petronius. „Nevím sice, jestli Balbinus nabízel úředníkům prachy, ale v tom případě to byla jenom ztráta času. Dnes to v Paláci voní jako fialky z Paesta." Aspoň něco dobrého na nové dynastii Flaviovců. Když odešel Nero, skoncovalo se podle všeho s korupcí. Petronius zřejmě nové vládě důvěřoval. „No, přesně takový výsledek jsem potřeboval a hotovo."

„Tak sláva!" Blahopřál jsem mu. „A za svítání Ostia!"

„Ostia," přitakal, snad jenom opatrněji. „Marponius dostane zadarmo najíst v Paláci. Já dostanu svitek s přátelským vzkazem od Tita Caesara. A podsvětí dostane výstrahu –"

„A Balbinus?"

„Balbinus," zamručel Petronius Longus trpce, „dostane čas odejít."

IV

Předpokládám, že je pro nás pro všechny, kdož se těšíme výsadě, že jsme řádnými občany Říše, příjemné vědět, že až na doby mimořádného politického chaosu, kdy civilizace bere zasvé, můžeme dělat, co chceme, a přesto zůstaneme nedotknutelní.

Je ovšem zločinem, jestliže někdo získává výhody, když je v cizích službách; spáchá otcovraždu; znásilní vestálku; zúčastní se spiknutí chystajícího atentát na císaře; páchá smilstvo s otrokem jiného člověka; nebo upustí z balkonu amforu, aby spoluobčanovi rozkřápl hlavu. Za takové zločiny nás může pohnat před soud poctivý svobodný člověk, který je ochoten zaplatit si právního zástupce. Pak si nás třeba pozve prétor na trapný pohovor. Pokud se prétorovi nelíbí náš obličej nebo nám aspoň nevěří, může nás poslat k soudu, a jestliže se nezalíbíme ani porotě, klidně nás odsoudí. Za nejhorší zločiny můžeme být odsouzeni na krátkou společenskou schůzku s veřejným škrtičem. Ale poněvadž svoboda je nezcizitelný a trvalý stav, nikdo nás nemůže donutit snášet uvěznění. Takže zatímco si veřejný škrtič hledá v kalendáři volné okýnko, můžeme mu zamávat na rozloučenou.

V dobách Sullových mnoho zločinců prásklo do bot, aby unikli trestu, a poněvadž taková procedura vyšla zřejmě poměrně levně, dostal se nakonec do zákona tento úhledný výrok: Žádný římský občan odsouzený k trestu smrti nesmí být ani po vynesení rozsudku uvězněn, dokud se mu neposkytne *čas odejít.* Bylo to mé právo. Bylo to Petroniovo právo. A bylo to právo vraždícího zloducha Balbina Pia, aby si sbalil svých pět švestek, nasadil posměšný škleb a práskl do bot.

Tím se mělo dokázat, že žít mimo Římskou říši je pro občana stejně krutý trest jako smrt. Balbinus se už jistě třese. Ten, kdo si něco takového vymyslel, nebyl podle všeho příliš zcestovalý. Já jsem poznal kraje mimo Říši, takže můj názor se poněkud liší od výroku právníků. I za jejími hranicemi se dá žít docela dobře. A chcete-li si žít pohodlně, stačí vám jenom mít

o něco víc peněz než domorodci. Takový zločinec, který si může dovolit zaplatit cestu, si vůbec nemusí dělat starosti.

A tak jsme tu čekali. Petronius Longus usvědčil tohoto vůdce gangsterské bandy z těžkých zločinů a zajistil mu trest smrti, a přece mu nesměl nasadit pouta. Právě dnes se měla uskutečnit poprava. Takže ráno, až si budou šedobradí senátoři stěžovat na úpadek veřejného pořádku, Balbinus Pius si klidně vyrazí z Říma jako pán a zamíří k nějakému útočišti. Podle všeho už si tam připravil zlaté číše, do nichž bude šplíchat lahodné falernské, nalévané usmívajícími se vybranými krasavicemi. A Petronius nemohl dělat nic – jenom se postarat o to, aby ten zabiják opravdu odcestoval.

Petronius Longus to dělat právě tak důkladně, jak to jeho přátelé v Římě očekávali.

Linus, přestrojený za lodníka, poslouchal bedlivěji než ostatní členové oddílu. Když mi jeho velitel začal vypočítávat opatření, jaká podniká, Linus se na lavici otočil a připojil se k nám. Měl to být nejdůležitější člověk, který zajistí odchod toho gangstera do vyhnanství.

„Škoda, že Balbinus žije v okrese Circus Maximus –“ začal Petro.

„To je katastrofa. Ten má na starosti Šestá kohorta. Nenarazili jsme na nějaký nesmysl daný hranicemi okrsků? Znamená to, že se vymyká tvé pravomoci a nesmíš hlídat jeho dům?“

„Bylo by to nezdvořilé vůči jejich lidem…“ Petronius se lehce pousmál. Z toho jsem si vyvodil, že se nějakou menší nezdvořilostí vůči loudalům ze Šesté nenechá odradit. „Měla to být zřejmě společná operace. Šestá ho sem přivede –“

Úsměv jsem mu oplatil. „S pomocí pozorovatelů z tvé vlastní kohorty?“

„Za *doprovodu*“ upřesnil Petro puntičkářsky. Už jsem se těšil, jak to asi bude vypadat.

„Ty jim jistě důvěřuješ, že to provedou řádně, že?“

„Starou belu důvěřuje!“ ulevil si Linus polohlasně.

Linus vypadal na třicátníka mladě. Kvůli své nastávající roli na sebe natáhl víc vrstev tunik, než kolik jich většinou nosí lodníci, sešmajdané boty a plácavou čapku, kterou mu upletla matka, a měl také lodnickou dýku. Z krátkých rukávů tunik vykukovaly buclaté ruce, třebaže žádný

z Petroniových mužů netrpěl zrovna nadváhou. Přímý pohled a brada hranatá jako rýč. Předtím jsem se s ním ještě nesetkal, ale viděl jsem, že je schopný a horlivý. Typický Petroniův rekrut.

„Takže Šestá nám sem toho ničemu přivede a potom ho předá vám?" Usmál jsem se na Lina. „Jak daleko ho máš podle příkazu toho otrokáře doprovázet?"

„Celou cestu," odpověděl Petro za něj.

Vrhl jsem po Linovi soucitný pohled, ale on jenom pokrčil rameny. „Mladý člověk rád cestuje," poznamenal. „Doprovodím ho, dokud nepřistane na druhým konci. Vážený Petronius aspoň tvrdí, že cestou zpátky nemusím šplhat do lanoví."

„To je od něho ohromná laskavost. A kam má ten lotr vlastně namířeno?"

„Do Herakleje na Taurském poloostrově."

Hvízdl jsem. „To si vybral sám?"

„Někdo mu to velmi důrazně poradil," vysvětlil Petronius suše. „Někdo, kdo má přece jen právo předhodit ho v aréně lvům, kdyby na tu radu nedal." Císař.

„Někdo tedy má smysl pro humor. Dokonce i Ovidius musel odejít pouze do Moesie."

Svět se scvrkl od té doby, co císařové posílali lascivní básníky na pusté břehy Euxinu, aby se tam jejich hexametry poněkud zchladily, zatímco jiní darebáci směli odplout do Galie a tam umřít jako bohatí obchodníci s vínem. Dnes se Říše prostírala daleko za Galii. Taurský Chersonesus, ještě vzdálenější na Euxinském moři než ta Ovidiova pustá díra, se znamenitě hodil pro odkládání zločinců. Přesně vzato to nebyla římská provincie, ale po celém pobřeží jsme měli čilé obchodní styky, takže Balbinus bude vlastně stále pod dozorem – a bude o tom vědět. Hrozné místo. Jestliže ho nesežerou medvědi, umře zimou nebo nudou, a i kdyby měl s sebou sebevíc peněz, nebude je mít za co utratit.

„Pro tebe to taky nebude nějaký prázdninový výlet," řekl jsem Linovi. „Před saturnáliemi se domů nedostaneš."

Přijal to celkem vesele. „Někdo musí dohlídnout na to, aby v Tarentu

Balbinus z lodě nevyklouzl.“ To je pravda. Nebo v Antiu či v Puteoli, Paestu či Buxentu, v Rhegiu nebo na Sicílii anebo v kterémkoli z celé řady pobřežních měst v Řecku a na ostrovech či v Asii, jež bude náš lump míjet cestou do vyhnanství. Většina těchto míst neměla k Římu dvakrát přátelský vztah. Některá spravovali římští magistráti, kteří se prací nepřetrhli. Určité oblasti byly tak vzdálené, že tam mohli jen těžko působit úředníci, kteří se rádi tvářili důležitě. Petronius Longus si plným právem dělal velké starosti s tím, aby se trest opravdu prosadil. Linus si však ze svého poslání nedělal těžkou hlavu. „Pro mě je to aspoň ohromná příležitost cestovat. Nevadí mi, jestli budu muset přezimovat v některém slušném městě v Bithýnii nebo na thráckém pobřeží.“ Bylo vidět, že si Petroniův zástupce prostudoval mapu.

„Budou ti platit ubytování, Line?“

„V rozumných mezích,“ odpověděl za něj Petronius vážně. Zdržel se jakékoli frivolní poznámky, že by Linovi mohlo jít o nějaké povyražení na státní útraty.

„Všechno za trochu klidu!“ řekl Linus. Podle všeho šlo o nějakou ženu.

Ostatně všichni jsme byli pod pantoflem. Většinou bychom asi nestáli o čtyři nebo pět měsíců někde za Hellespontem v nejhorší roční dobu jenom proto, aby nám partner věčně nehučel do uší. Linus si asi neosvojil elegantní umění zmizet na půl dne do veřejných lázní (takových, do nichž jinak pravidelně nechodíte).

Ve dveřích se objevil Martinus. Dal Petroniovi téměř nepostřehnutelným škubnutím signál.

„Už se blíží. Koukej vypadnout, Line.“ S úsměvem, který si stále ještě dovedu vybavit, Linus vyklouzl z lavice. Celý dychtivý po dobrodružství zmizel z krčmy a naráz byl zpátky na palubě lodě, chystající se odplout na Chersonesus, než jsme se my ostatní stačili znovu soustředit na svůj bezprostřední úkol.

Zaplatili jsme za víno a mlčky z krčmy odešli. Hostinský za námi zavřel dveře. Slyšeli jsme, jak je výmluvně tarasí těžkým břevnem.

Tma venku maličko zřídla. Vanul svěží vítr. Znovu jsme zaujali své postavení na nábřeží. Fusculus třepal nohou – zřejmě ho chytila křeč – a my

ostatní jsme si připravili meče a vymotali je z plášťů. Neklidně jsme natahovali uši, jestli konečně neuslyšíme přes vrzání prken a lan a šplouchání vlnek pod nárazníky, přístavními můstky a trupy lodí zvuky, na něž jsme čekali.

Zpozorovali jsme, že se na cestě k přístavu cosi hýbe, ale jenom nezřetelně. Jestliže Martinus už předtím něco slyšel, musel asi hodně špicovat uši.

Brzy už byl hluk zřetelnější a v něm se dal rozeznat rychlý klapot koňských kopyt a za chvíli jsme už kdesi v jejich středu slyšeli i hrčení kol. Skoro okamžitě doharcovala malá kavalkáda až k nám. Železné podkovy koní a mul vesele zvonily. Mezi nimi jel mimořádně přepychový vůz toho typu, jaký si pořizují velmi bohatí lidé, aby mohli v létě pohodlně navštěvovat svá vzdálená panství – natolik prostorný, aby v něm mohl cestující jíst a psát nebo se pokusit zapomenout na drncání přes výmoly a spát. Na této cestě si Balbinus nejspíš ani nezdříml.

Z vozu seskočili dva propuštěnci, kteří asi usoudili nebo k tomu byli donuceni, že loučení s pánem nepřenesou přes srdce, a začali vykládat skrovnou sbírku zavazadel. Balbinus přišel o všechny otroky. To vyplývalo z propadnutí majetku. Jeho propuštěnci si teď mohli dělat, co chtěli. Brzy budou mít víc občanských práv než on – třebaže by mohli ještě stále mít pocit, jako by pánovi něco dlužili za to, že je propustil už dřív. Jak dalece se na to tak dívali, záleželo na tom, kolikrát je pro nic za nic nakopl, dokud mu sloužili ještě jako otroci.

Zatím ten zloduch zůstával ve voze. Byl to bytelný čtyřkolový, speciálně upravený vůz, celý leštěný a se stříbrným ozdobným kováním, tažený dvěma čipernými mulami s bronzovými jařmy a vzácnými smalty na čelenkách. Kočí si zálibně pohrával se svým trojocasým bičem. Muly to nevzrušovalo, zato pár lidí z naší družiny neklidně poodběhlo, když nám najednou prásknul nad hlavou. Byli jsme předráždění – pořád jsme čekali na ten velký okamžik. Cestujícího zakrývaly tmavé záclonky zatažené přes okýnka vozu.

Petronius vykročil pozdravit důstojníky z hlídky ze Šesté kohorty, kteří zločince doprovodili z Říma. Zůstal jsem mu po boku. Představil mi Ariku a Tibullina, které znal. Tibullinus zřejmě celé akci velel. Byl to hrubý, neu-

pravený centurio a mně nepřipadal sympatický. S nimi přišel Porcius, mladý Petroniův rekrut, který je formálně doprovázel jako pozorovatel. Poměrně rychle splynul s celým vyšetřovacím oddílem Šesté.

Zatímco jsme se zabývali formalitami, přiklusala tam další dvojice jezdců. Seskočili z koní a pak se k nám také přidali. Otevřeně pokynuli Petroniovi.

„Co to má znamenat?“ zvolal Tibullinus rozčileně, byť se snažil nedávat zlost najevo. „Kontrola? Kontrolujete Šestou?“

„Ani ve snu by mě nenapadlo nedůvěřovat svědomité Šesté!“ ujišťoval ho Petronius. Uměl lidi pořádně naštvat, když se mu zachtělo. „Ty mládence jsem jenom vyzval, aby vám šli píchnout, až dokončí něco jiného. Zdá se, že vás dohonili až teď…“

Všichni pochopili, že ti jeho dva mládenci sledovali Šestou a jejich ne tak docela zajatého zajatce po celou cestu – a přitom si nikdo ze Šesté nevšiml, že mají někoho v patách. Měli o tom vědět. Klidně to mohlo být přepadení ze zálohy. Dál jsme to nerozváděli, aby se situace ještě víc nerozjitřila.

Něco se mělo stát.

Zavládl okamžik nepřirozeného ticha a pak se všichni napřímili a zpozorněli. Dveře vozu se s vrznutím otevřely. Nato se objevil Balbinus.

V

Pokaždé stejný šok: ocitnete se tváří v tvář vrahovi a zločinci, jakému není rovno, a on vypadá jako prodavač pentliček.

Balbinus měřil pět stop a tři palce – nebyl tedy nijak vysoký. Čučel mi na ohryzek a působilo to dojmem, jako by si vůbec nevšiml, že téměř všichni přítomní členové hlídek ho skoro o stopu převyšují. Měl vejčitou hlavu, bezvýrazný obličej, těkavé oči a úzkostlivý, málem zmatený výraz. Choval se klidně. Nevypadal o nic hrozivěji než sluníčko sedmitečné.

Na přihrblých ramenou mu seděla elegantní bílá tunika a přes ni přehozený krátký šedý pláštík. Ten byl na levém rameni pečlivě sepnutý kulatou zlatou broží s pěti granáty. Měl zdravě růžovou pleť. Na temeni mu prosvítal krátkým prořídlým pápeřím téměř plešatý skalp. Ty huňatější chlupy nad ušima měl natřené nějakou diskrétně pikantní vodičkou. Na nohou tmavošedé kožené cestovní boty, na ruce zlatý pečetní prsten s řeckým vzorem okřídlené ženy řídící vůz s čtyřspřežím. Dva další nosil zřejmě jenom pro ozdobu, jeden se safíry a opály, ten druhý mřížkovaný, vyříznutý z plátkového zlata a dodatečně granulovaný. Jinak nosil prostý široký zlatý kroužek středního stavu. Nenesl si žádné zbraně.

Naštvalo mě a Petronia také, že Tibullinus, Arica a někteří další muži ze Šesté si s ním šli na rozloučenou potřást rukou. Řekli si pár slov. My ostatní jsme to už nemohli snést, odvraceli jsme oči a nesouhlasně supěli. Nehodlali jsme se zapojit do hovoru. A nemínili jsme se k tomu nechat donutit. Neušla nám podlézavost, jaká je živnou půdou korupce.

„Že ti ruka neupadne!“ osopil se Martinus na Ariku. Ten totiž poplácal Balbina po zádech, jako kdyby vyprovázel vlastního bratrance na vojnu. Martinus nešel pro slova daleko.

„Trochu zdvořilosti neuškodí.“ Šestá dohlížela na Balbina od té doby, co šel k soudu. Kontaktům se nedalo zabránit.

Celý oddíl Šesté teď, když předal balík nám, ustupoval. Jakmile je Pet-

ronius Longus viděl, jak si s tím zločincem podávají ruce, upustil od předstírání, že jde o společný podnik. Jeho normální ležérní chování se změnilo. Ještě nikdy jsem ho neviděl vážnějšího. Zbývající část kritické akce patřila jemu a jeho Čtvrté. Jakmile Šestá splnila formálně svůj úkol, zmizela ze scény.

Nic jsem neříkal, ale tušil jsem, že Petroniova noc triumfu se právě pokazila.

Propuštěnci odnosili veškerá zavazadla na loď. Zůstali na palubě. Viděli jsme, jak lodníci zaujímají svá postavení u kotevních lan. Kapitán vyčkával na přídi celý netrpělivý, aby už mohl vyrazit, poněvadž vítr je příznivý a rozednívá se. Žádný z nás se nepokoušel vyhledávat pohledem Lina. Raději zapomenout, že tam vůbec je.

Plavidlo bylo prostorná obchodní loď jménem *Afrodita.* O Balbina tam bude dobře postaráno. Čeká ho kajuta pro kapitána a jeho oblíbené hosty, latrína, visící ze zádě nad vodou, a dokonce i kuchyňka, kde se dalo připravovat jídlo. Co do velikosti byla *Afrodita* asi poloviční oproti lodi, na níž jsme se s Helenou vrátili ze Sýrie. Musela být pevná, aby si mohla troufat na takovou dlouhou cestu v tak pokročilé roční době.

Zločinec tam zůstal stát a tvářil se poněkud rozpačitě, jako by nevěděl, co má dělat. „Mám se nalodit?“

Jeho pochybnosti se brzy rozptýlily. Přistoupil před něj Petronius, s Martinem a mnou po boku. Ostatní členové oddílu se v těsném kroužku shlukli kolem nás.

„Jenom pár formalit.“ Bylo jasné, že nyní je Balbinus pod dozorem Čtvrté kohorty a nemůže počítat s nějakým bratříčkováním a stisky rukou na rozloučenou. „Čekal jsem dlouho, Balbine,“ řekl Petro.

„Nepochybně jsi konal svou povinnost, veliteli.“ Balbinus mluvil vyčítavě. Pořád se snažil působit dojmem, jako by byl pouhým prodavačem lemovek na tuniky, kterému k jeho úžasu právě oznámili, že nachové egyptské výšivky od něho pustily v nějaké luxusní prádelně barvu na celých deset tóg. Jsem nevinný. Žádný z těch zločinů, co mě z nich obžalovali, jsem nespáchal.“

„To tvrdí všichni,“ odbyl ho Petronius s pohledem zoufale obráceným k nebi. „Bohové, jak já nenávidím pokrytectví! Přímočarý ničema vždycky

respektuje přímočaré zatčení. Pokrčí rameny a smíří se s tím, že je dopaden. Zato vy, co se cítíte ukřivdění, všichni předstíráte, že nemůžete pochopit, jak strašně nesprávně vás může někdo hodnotit. Sami sebe přesvědčujete, že v civilizované společnosti má jít jenom o to, aby lidi jako vy mohli pokračovat ve své činnosti bez zásahů takových horlivých blbců jako my. Blbců, co tomu nerozumí." Petronius zaťal zuby tak vztekle, až se mi zdálo, že slyším skřípání jeho stoliček. „Jenže já tomu náhodou rozumím!" ušklíbl se. „Až moc dobře vím, co jste zač."

Tohle řečnění na zajatce vůbec nezapůsobilo. Balbinovy oči neurčité barvy spočinuly na mně. Asi si uvědomil, že k té hlídce nepatřím, a doufal, že u mě najde nějaké zastání. „Měl jsi možnost," řekl jsem mu, než mohl začít skuhrat. „Poskytli jsme ti proces před porotou v klidném prostředí Baziliky. Šest právníků. Porotu složenou z lidí stejně starých jako ty, kteří vyslechli, co jsi napáchal, a jen těžko se ovládali, aby se jim neudělalo zle. Soudce, jenž se choval zdvořile, ještě když vynášel rozsudek. A mezitím venku tvoje loupeživé tlupy dál násilně okrádaly trhovce, zoufalé stařenky připravovaly o celoživotní úspory. Muži, kteří se odvážili postavit tvým zlodějům na odpor, vykrváceli ve stoce. Rozhněvané paničky prodávaly své otrokyně do nevěstinců, když jim tvoji lapkové sebrali peníze na nákup –" Petronius se nepatrně pohnul. Ztichl jsem.

„Nechceš mi říct o své činnosti ještě něco?" Byl to formální dotaz, marná naděje.

„Jsem nevinný," zanotoval Balbinus opět vážně.

Petroniova ironie vyzněla mírněji, než jsem očekával: „A já už jsem si chvíli myslel, že mě překvapíš a něco přiznáš."

Z jeho mužů čišela netrpělivost. Chtěli mu to oplatit, chtěli prostě něco, z čeho by měli dobrý pocit.

Petronius nastavil otevřenou dlaň. „To, co máš na sobě, si můžeš nechat. Potřebuji tvůj jezdecký prsten."

Lotr automaticky poslechl a sundal si kroužek symbolizující jeho ztracené společenské postavení, ale jen s těžkostí ho přetáhl přes kloub. Opět se zatvářil nechápavě. „Můžu dostat stvrzenku?"

„Není třeba."

Petro uchopil zlatý kroužek palcem a ukazováčkem, jako by se ho štítil. Posadil ho bokem na uvazovací sloupek a zvedl jednu botu. Podešev z několika vrstev hovězí kůže, vyztužená železnými cvočky a dlouhým nošením tvarovaná podle Petroniova chodidla, dopadla. Mnohokrát jsem o jeho nohu zakopl, když jsem byl opilý, a tak jsem věděl, že si obrovitá haksna mého spolubydlícího ze stanu zasluhuje respekt.

Petro prsten rozšlápl do pokrouceného patvaru. S posměchem mu tu bezcennou věc podal zpátky. Stát se bez toho zlata už nějak obejde.

„Ty se tím bavíš," zabručel Fusculus, jako by svého nadřízeného napomínal. Fusculus se svým smyslem pro ironii je asi citlivý člověk.

„Bavím se vědomím, že už toho neřáda nikdy neuvidím."

„Odeber mu občanské právo." To se ozval Martinus. Vždy vychutnával dramatické situace a citlivý byl asi jako chcíplý mlok.

Petronius Longus si založil paže. Ať už se tím bavil nebo ne, rozhodně hovořil unaveně. „Tiberie Balbine Pie, jsi odsouzen za hrdelní zločiny. Římský zákon ti poskytuje čas odejít. To je tvoje jediná výsada. Už nejsi římským občanem. Už nejsi členem jezdeckého stavu a nepožíváš žádná privilegia tomu stavu příslušející. Tvůj majetek propadá státu a tvým žalobcům. Tvá žena, děti a dědici už si na něj nemohou činit nárok. Odebereš se za hranice Říše. Nikdy se nesmíš vrátit. Jakmile bys vkročil na území patřící Římu, stihne tě trest smrti."

„Jsem nevinný!" zakňoural Balbinus.

„Jsi hnusnej sliz!" zařval Petronius. „Nastup na tu loď, než se zapomenu!"

Balbinus po něm šlehl pomstychtivým pohledem a odkráčel na připravené plavidlo.

VI

S Petroniem jsme se vrátili na nábřeží později dopoledne. Na pár hodin jsme si zchrupli na lavici v krčmě, jež byla o ždibíček vlídnější než ta předchozí. A zatímco jsme odpočívali, scéna se úplně změnila. Bylo světlo. Na nábřežích se hemžilo plno lidí. Po dlouhé, vyčerpávající noci nás ten ruch skoro omráčil.

Pátrali jsme po *Providentii,* která mě přivezla domů ze Sýrie, a přitom jsme si mohli dobře prohlédnout velký umělý přístav. Toto byl Portus. První krok udělal Claudius, když hrázemi uzavřel velkolepé nové přístaviště, které nahradilo starou, bahnem zanesenou nádrž o dvě míle dál v Ostii. Ten starý přístav teď mohly využívat jenom nákladní lodě s malým ponorem. Výstavba Portu trvala několik desetiletí od té doby, co Claudius potopil první vlnolam – mohutnou loď, jež kdysi přivezla obelisk pro Caligulu. Ta teď tvořila základnu dvě stě stop dlouhé přístavní hráze, zadržující nepříznivé počasí. Na ní stál třípatrový maják, jehož paprsky nepřetržitě hlásaly z ústí přístavu, že toto je centrum světové plavby. Sto šedesát akrů klidného kotviště, kam mířil veškerý obchod Říše, hotový zaplatit přístavní poplatky. Já jsem svůj poplatek také zaplatil jako dobrý občan, třebaže můj švagr byl celním úředníkem a rád kladl nepříjemné otázky. Teď jsem si chtěl vyzvednout své zboží.

Panoval tam větší hluk než předtím. Už tam proudili dělníci z Ostie po silnici kolem zelinářských a květinářských zahrad nebo Claudiovým kanálem (který jako sůl potřeboval rozšířit a vyčistit); úředníci, celníci, majitelé lodí a zboží, ti všichni se strkali na molech s cestujícími a nosiči. Byli jsme utahaní a to, co jsme před sebou viděli, nám připadalo nezvyklé. Jako by nás ten frmol na břehu připravoval o normální autoritu. Do Petronia i do mě strkali lidé a nadávali nám jako ostatním cizákům.

„Promiň mi, že jsem tě do toho zatáhl," omlouval jsem se mu zkroušeně. Bral to však dobře. Nebyla to ani zdaleka nejhorší šlamastyka, do jaké

jsme se dostali. Balbinus nás pořádně otrávil a ochotně jsme ho pustili z hlavy. Plně jsme se věnovali obchodu jako hrdinové mého tatíčka dražebníka. Ten mě nesmírně štval – ale alespoň nám poskytl možnost flákat se nějakou dobu u moře.

Můj otec měl běžně ve zvyku dostávat mě do malérů. Ode dne, kdy utekl z domova, když jsem nosil ještě dětskou tuniku, ve mně snad všechno jeho konání vyvolávalo zlost. Nikdy jsem s ním nejednal, pokud jsem se tomu mohl vyhnout, ale on se mi dovedl vmontovat do života, ať jsem se sebevíc snažil uniknout. Natolik mě už znal, že mě nepožádal, abych mu při cestě do Sýrie pomohl vydělat nějaké peníze. Jakmile uslyšel, do jakých exotických končin máme namířeno, pověřil tím místo mě Helenu. Helena Justina, moje děvče, vychované jako senátorská dcera, viděla v mém tátovi sympatického rošťáka. Vyčítala mi, že jsem na něho moc tvrdý. Chtěla, abychom byli všichni přáteli. To poskytlo tátovi možnost zapojit ji do jakéhokoli pochybného podniku, zejména pokud to mohl udělat za mými zády.

I když tvrdil, že je na mizině (dojemná, ale neodůvodněná stížnost), vypravil táta Helenu s pokyny dostat mě do Tyru, pokud to půjde, a s bankovní směnkou na dvě stě tisíc sesterciů. Měla volnou ruku, aby tu horentní sumu utratila podle vlastního uvážení. Podle všeho spoléhal na její vkus. Mně za třicet let nikdy neposkytl podobnou volnost k zacházení se svými soukromými fondy.

Investovali jsme přirozeně i do sebe. Nemělo by smysl putovat na nejbohatší trhy v celé Říši, pokud by si člověk nepořídil nějaké zboží levně od karavan. Většinou za Heleniny peníze, ale i za mé skrovné úspory jsme si opatřili náklad tolika štůčků hedvábí, že bychom do něho mohli obléknout celé své rodiny a ještě by nám jich zbylo dost na prodej. Helenin bývalý manžel dovážel pepř a papriku, takže těm jsme se vyhýbali, ale zbývala ještě spousta jiného koření a to jsme přivezli domů v soudcích, plných rozmanitých vůní. Nakoupili jsme arabské kadidlo a jiné parfémy. Sám jsem si na tržištích také pořídil leccos pro sebe, pokud se Helena nedívala. A pak najednou, když už jsem počítal s tím, že se vydáme na zpáteční cestu domů, Helena Justina mě donutila, abych pro tátu nakoupil sklo.

Smlouvání nechala na mně, ačkoli sama manipulovala s přenosným po-

čítadlem s takovou vervou, až se kramáři potili. Zboží vybírala sama. Na sklo měla oko. Já jsem sice brblal, ale musel jsem uznat, že o sklo bude zájem. Táta věděl, co dělá. Byly tam misky a karafy, džbány a nádobky něžných růžových odstínů, kovově zelených, sírově modrých; vázy s hady z taveného skla ovinutými kolem jejich elegantních hrdel; flakónky na parfémy jako holubičky, jemně ryté džbánky s ohrnutými hubičkami. Bylo tam křehké zboží s barevným plastickým reliéfem, jehož cena se rovnala ceně kadidla, ba dokonce i obdivuhodné pohřební džbány.

Všechno toto zboží představovalo vážné břemeno. Cestou domů jsme se třásli strachy, abychom dovezli bezpečně otcovy křehké soupravy na pití a jídelní misky. Pokud jsem věděl, všechno bylo ještě celé, když jsme na *Providentii* vpluli do Portu. Teď už mi zbývalo jenom převézt to po řece do Říma. Měl-li jsem zůstat Heleniným soukromým polobohem, musel jsem si dávat velký pozor, abych s těmi břemeny neklopýtl.

Všechny své vlastní věci jsme už odeslali do Ostie na mulách. Zajistil jsem si dopravu proti proudu Tiberu na nákladní lodi, která odplouvala ještě ten den. Teď jsem byl jako na trní, jak to dopadne s tátovým zatraceným sklem. Nemohl jsem potřebovat, aby se mi až do smrti posmíval, jak jsem nemožný, že jsem mu roztřískal zboží v hodnotě dvou set tisíc stříbrňáků. Muselo se to provést s co největší péčí.

Petronius chápal moje těžkosti, byl to věrný přítel. Neměl na tom však přímý zájem jako já a nemohl jsem mu to zazlívat. Vždyť i pro mě bylo těžké vzbudit v sobě zájem o zisky jiného člověka. K činnosti mě podněcovala jenom představa, jak si Helena zakládala na splnění úkolu.

Nemohli jsme najít žádný člun, který by naše zboží převezl. Chtěli jsme sklo dopravit po kanálu do starého přístavu. Nějaký pitomec (já) to považoval za nejvhodnější způsob. Ale nikdo nám nechtěl žádný člun pronajmout. Po dvou hodinách marného škemrání mě Petronius nechal na molu a poradil mi, abych dál pátral po nějakém člunu, a on že se zatím obrátí na pracovníky v přístavu a jen tak mimochodem se zmíní o svém oficiálním postavení. Doufal, že tak nám opatří spolehlivé veslaře.

Zmizel na tak dlouho, až jsem si myslel, že si nejspíš zaskočil na snídani beze mě. Pokud budu mít štěstí, tak mi možná přinese rozmačkanou žemli s plátkem zvadlého sýra a čtvrtkou olivy. Zdálo se mi však pravděpodob-

nější, že se ten rošťák přiklátí zpátky s hvízdáním a neřekne nic. No ohromné. Sklo vyložené z *Providentie* leželo na nábřeží, a tak jsem u něho musel zůstat.

Už jsem toho měl plné zuby. Pokusil jsem se posadit na uvazovací sloupek, ale ty nejsou nikdy tvarovány na to, aby si na nich odpočinula zadnice. Nade mnou pohrdavě vřeštěli rackové a já jsem posílal otce do Hádu a zpátky a bručel jsem dokonce i na Petronia. Marnil jsem tu čas, a to jsem potřeboval ještě strávit celý den v Římě. Petroniova tahanice s tím zločincem připravila Helenu a mě o tolik vytouženou první společnou noc doma v naší vlastní posteli. Táta, rozvalený v křesle a s nohama na stolku, mi řekl, že má „moc práce" a nemůže se zdržovat cestou do Ostie. A tak nechal na mně, abych vyzvedl jeho zboží, které mi už tak způsobilo dost potíží a za něž, jak jsem ho znal, nejspíš odepře zaplatit Heleně provizi za zprostředkování. Pokud ovšem tu pošetilou holku vůbec napadlo předem o ni požádat.

Už jsem měl tisíc chutí skopat to sklo do vody, když vtom se nade mnou osud přece jen smiloval. Zavolala na mě dvojice mužů v bytelném člunu a ti se mě zeptali, jestli nepotřebuju odvézt nějaké zboží. Udělali mi radost, třebaže po šesti letech praxe informátora jsem na tu nabídku pohlížel opatrně.

Slušně jsem si u nich pár věcí ověřil. Na všechno naštěstí správně odpovídali: jsou prý členy cechu veslařů a mají svůj vlastní člun. Vypadali jako mládenci, kteří se ve svém řemesle dobře vyznají. Prozradili mi svá jména, když jsem na tom trval, a to Gaius a Phlosis. Dohodli jsme se na ceně a začali nakládat mé vzácné bedničky. Pracovali velmi opatrně, jak jsem je o to žádal. Těch bedýnek byla pěkná hromada. Když skončili, omluvili se mi, že loď už mě nepobere. A opravdu seděla ve vodě dost hluboko.

Neměl jsem už mnoho času nazbyt, pokud jsem chtěl stihnout nákladní loď v Ostii. Gaius a Phlosis se tvářili tak ustaraně, abych si snad nemyslel, že mě chtějí okrást, a tak jsem jim s váháním dovolil, aby do Ostie odpluli beze mě. Já se tam zatím svezu pravidelným nájemním vozem. Setkáme se u nákladní lodě. A sami navrhli, abych jim zaplatil až potom. Tento projev jejich poctivosti naši dohodu zpečetil.

Unaven a potěšen, že jsem to vyřešil sám bez Petroniovy pomoci –ten se

v obchodě beztak moc nevyzná –, byl jsem svolný souhlasit s čímkoli rozumným. Mávnutím jsem je poslal pryč.

Ještě stále jsem postával na nábřeží a rozhlížel se po příteli, když vtom jsem zpozoroval druhý lehký člun. V něm jsem uviděl Petronia, který musel odněkud vytáhnout svého člověka Fuscula. Netrpělivě jsem jim zamával. Teď budu muset vysvětlovat druhé posádce, že jejich služby už nepotřebuju – a podle předpisů ostijského cechu veslařů budou asi žádat náhradu.

Zatímco jsem netrpělivě poklepával špičkou boty, spustili najednou oba Petroniovi veslaři křik. Pak se k nim přidal i Petronius. Jeho člunaři rychle veslovali ke Gaiovi a Phlosidovi. Ti se také snažili přidat. Potom k mému údivu oba moji šikovní mládenci skočili přes bok lodě, rychle přeplavali k molu v určité vzdálenosti ode mě a upalovali po nábřeží pryč.

Jako náklad mokrého písku na mě dopadlo vědomí, že jsem sedl na lep podvodníkům.

Vzápětí jsem začal řvát obavou o tátův náklad skla. Vnitřní přístav byl naštěstí chráněný, takže voda se skoro nehýbala a v tu chvíli tam nema-névrovala žádná velká loď. Opuštěný člun se divoce rozhoupal, když se Gaius a Phlosis vrhli do vody, ale nepřevrátil se. Ujal se ho Petronius. Překročil na něj ze svého vlastního člunu a pak udržoval obě plavidla těsně u sebe, aby tam mohl přelézt i Fusculus. Petronius uměl veslovat. Pomalu mi přivážel mé zboží a jeho člunaři se hnali rychle ke břehu. Tam vyskočili a stále ještě s křikem se rozběhli za Gaiem a Phlosidem.

Na těch zlodějích mi nezáleželo, chtěl jsem jenom tátův poklad. Petronius mi hodil lano a Fusculus jenom vrtěl hlavou nad tím, že jsem jenom taktak vyvázl. „Parádně tě podvedli. Typická ukázka lodnického švindlu," poučoval mě zasvěceně.

„Vážně?"

„Ukradnou člun a potom se ometají po nábřeží a vyhlížejí si zelenáče, co zrovna přicestoval do přístavu a potřebuje převézt někam nějaké věci. Naštěstí naši dva poctiví chlapi ten člun poznali. Patří jednomu jejich kamarádovi, takže jim došlo, že ho ti tvoji hrdinové museli šlohnout."

O další skličující podrobnosti jsem už nestál, ale podal jsem mu ruku,

aby mohl vyskočit na suchou zem. „Ty se, Fuscule, vyznáš v tom, jak to chodí mezi podvodníky?“

„Fusculus horlivě studuje nauku o podsvětí,“ zakřenil se Petro. Byl to naštěstí tak dobrý přítel, že se mi pro mou chybu přímo neposmíval.

„Balbinus řídil jednu tlupu, která se specializovala na takové uskoky v přístavištích u Emporia,“ řekl Fusculus. „Nevěřil bys, Falcone, jak lehce se dají unavení cestující ošidit.“

„To mě vůbec nepřekvapuje,“ zabručel jsem.

Oba veslaři, kteří objevili tu hrozící katastrofu, se vrátili, ale ty moje mládence se jim nepodařilo dopadnout. Vyložili jsme polovinu nákladu z prvního člunu a přemístili ji na druhý. Pořádně jsme se zapotili a napadlo nás, že tak se váha rozloží mezi oba a sami se také svezeme. Petronius, Fusculus a já jsme vzácný náklad doprovodili až k nákladní lodi v Ostii. Teprve když se na ní ocitla i poslední bedna, konečně jsem si oddychl.

Vyčerpaní svými dobrodružnými zážitky natáhli jsme se na palubu v podzimním slunci a loď se pomalu pustila mezi mělčinami proti proudu bahnitého Tiberu k Římu.

VII

Helena mě neslyšela přicházet domů. Právě uvazovala výhony mé pnoucí růže, takové s dlouhými tenkými šlahouny, která na úzkém balkoně před mým bytem v šestém patře bojovala o vodu a výživu. Chvíli jsem ji mohl pozorovat, zatímco ona o mně vůbec nevěděla.

Helena byla vysoká, vzpřímená, tmavovlasá a vážná. Za pět dní měla mít pětadvacáté narozeniny. Když jsem ji uviděl poprvé, z manželství v největším přepychu, ale s necitlivým mladým senátorem si odnesla zatrpklost a uzavřenost. Právě se s ním rozvedla a dávala jasně najevo, že každého, kdo se jí připlete do života, z něho rázně vykopne. Neptejte se mě, jak jsem si s tím problémem poradil – ale až napíšu své memoáry, určitě si s chutí počtete.

Ty dva roky, co bez ohledu na společenský skandál žila v ubohém prostředí se mnou, kupodivu změkčily její tvrdou slupku. Snad to bylo vědomím, že je milována. Teď jakoby zasněně nechala na chvíli práce a cucala si prst, kam se jí zabodl trn. Obklopoval ji poklid. Zahleděla se do dálky, aniž si uvědomovala vlastní myšlenky.

Ani jsem se nepohnul a nevydal hlásku, ale rychle se obrátila. „Marku!"

Objali jsme se. Zabořil jsem si k ní tvář do hebké prohlubně pod bradou a zaúpěl vděčností za to, jak se jí výrazný, sladký obličej rozzářil radostí, když mě tam uviděla.

Na druhou stranu to ve mně vyvolalo starosti. Budu muset nad naše dveře zavěsit zvonek, aby se k ní nemohl takto vetřít nikdo jiný. Činžák, kde jsme bydleli, stál v pochybné čtvrti.

Asi pro nás budu muset najít něco lepšího.

Helena vypadala unaveně. Po tom cestování domů z Východu jsme byli oba ještě stále vyčerpaní. Když jsme se vrátili dovnitř a přešli přes první místnost, uviděl jsem doklady toho, že zatímco jsem sám pobýval v Ostii,

ona se věnovala vybalování a úklidu. Možná že se tam zastavila má matka nebo jedna z mých sester, aby jí pomohly, ale spíš jenom překážely a pravděpodobně je zdvořile odbyla skořicovým čajem a několika historkami z našich cest. Helena nikdy nedělala zmatek. Ráda ukládala věci rovnou na místo – a pak je pustila z hlavy.

Přitáhl jsem si ji na rozvrzanou dřevěnou lavičku, která mi připadala v ještě horším stavu než dřív. Se zaklením jsem se sklonil a podložil ji kusem rozbité střešní tašky – což pravděpodobně znamenalo, že nám zase někde zatéká –, až se mi podařilo nohy lavice vyrovnat. Pak jsme se konečně spolu v klidu posadili a zahleděli přes řeku.

„To je přece vyhlídka!“

Usmála se. „Ty se rád vracíš domů, Marku, viď?“

„Nejlepší na tom je, že se vracím k tobě.“

Jako obvykle nedala Helena najevo, že by si všimla výmluvného lesku v mých očích – třebaže jsem jako obvykle bezpečně poznal, že jí lichotí. „V Ostii šlo všechno hladce?“

„Víceméně. Do Říma jsme dorazili asi před hodinou. Táta se konečně uráčil projevit zájem. Jakmile jsem odřel těžkou práci, dostavil se k Emporiu a ujal se řízení.“ Otec naštěstí bydlel přímo na břehu řeky, pod Aventinským pahorkem, co by kamenem dohodil od přístavišť. „Sklo už tedy má, takže teď se nenech odbýt a ať ti zaplatí za zprostředkování.“

Helena se na mou radu jenom usmála. „A vyřídil Petronius, co potřeboval? A povíš mi konečně, s čím byl vlastně takový poprask?“

„Posílal odsouzence do vyhnanství.“

„Opravdového zločince?“ zeptala se, a když postřehla můj nevrlý tón, zvedla výrazné obočí.

„Toho nejhoršího.“ Petronius Longus by se zhrozil, kdyby věděl, že se jí s něčím takovým svěřuji. Věděl jsem, že sám manželce o své práci nikdy nevykládá. My s Helenou jsme vždycky o všem rádi debatovali. Pro mě ten neřád zůstával otevřenou kapitolou, dokud si o něm nepohovoříme s Helenou. „Balbinus Pius. Doprovodili jsme ho na loď a jeden z Petroniových lidí v přestrojení má dohlédnout na to, aby nevyskočil na břeh předčasně. Mimochodem, pozval jsem Petronia a Silvii na večeři, jakmile se zase usadíme. Tady je všechno v pořádku?“ Ani jsem se nenamáhal

ohlédnout za sebe po holé místnosti: jeden stolek, tři stoličky, police s několika hliněnými hrnci, miskami a poháry, kuchyňská pracovní lavice, na níž se skoro nedalo vařit.

„Ale ano."

V několika uplynulých měsících se čas od času statečně vyškrabala těch šest pater nahoru má sestra Maia, aby se přesvědčila, jestli se nám tam nikdo nevloupal a jestli Smaractus, můj ničema domácí, nevytáhl zase svůj obvyklý trik a nepokusil se mi tam nasadit podnájemníky, aby z nich vymáčkl nějakou činži navíc, pokud věděl, že tam nejsem. Maia mi taky pilně zalévala zahrádku na balkoně a zaštipovala bylinky, ale růži nechávala být. Měla za to, že jsem si ji tam zasadil jenom proto, abych přišel lacino ke květinám na svádění děvčat. Všechny mé sestry mi samozřejmě křivdily.

Vzal jsem si na paškál Helenin prst. Trn jsem jí odstranil tak, že jsem ho odborně vytlačil nehtem palce. Pravou rukou jsem ji ze zvyku hladil po předloktí, jež jí zdobila dva měsíce stará jizva po bodnutí štírem v syrské poušti.

„Za to tvoje válečné zranění to ještě schytám." Jak moje vlastní matka, tak Helenina urozená rodička mi budou vyčítat, proč jsem ji s sebou tahal do tak nebezpečných končin a zpátky ji přivedl poznamenanou na celý život… A mohla nastat i jiná nová situace, která by obě naše matky uvedla do střehu. Když jsme se konečně ocitli doma po několikaměsíčním trmácení cizinou, rozpálenou letním sluncem, nechtělo se mi vytahovat další problémy. Ale zvolna jsem se nadechl a obrnil. „Co když mě čeká ještě něco vážnějšího?"

Helena na to nijak nereagovala. S tajemnými náznaky to dál nepůjde.

„Myslím, že bychom si měli o něčem promluvit."

Tentokrát nemohla přeslechnout, co svým tónem naznačuji. Pohlédla na mě úkosem. „Stalo se něco, Marku?"

Než jsem si to stačil rozmyslet, uslyšel jsem se, jak říkám: „Začínám mít podezření, že ze mě bude tatínek."

Upřel jsem pohled na pahorek Janiculus a čekal, zda mi dá za pravdu nebo mi to vyvrátí.

⌘ ⌘ ⌘

Helena seděla chvíli mlčky a potom se tiše zeptala: „Proč to říkáš?“ I hlas se jí trošičku zadrhl.

„Mám oči.“ Snažil jsem se, aby to znělo nenuceně. „Porovnávat důkazy s pravděpodobností je ostatně moje práce.“

„Ty víš jistě všechno nejlíp!“ Helena promluvila jako naštvaná paní domu, jejíž majordomus právě obvinil oblíbeného otroka, že kradl ve vinném sklepě. „Co myslíš, jak se to mohlo stát?“

„Jako obvykle,“ odpověděl jsem tentokrát podrážděně zase já. Mohli jsme to přičítat jenom sami sobě. Došlo ke klasickému porušení antikoncepce – nenechal nás na holičkách kamenec ve vosku, ale to, že jsme ho jednou nepoužili.

„Aha,“ hlesla.

„Opravdu aha! Mám na mysli určitý den v Palmýře –“

„Ten den a hodinu si přesně pamatuju.“

Jak jsem se obával, neříkala to vůbec radostně. Usoudil jsem, že má chlácholivá ruka na té jizvě po štírovi by jí mohla vadit, a tak jsem ji odtáhl a založil paže. Znovu jsem se zadíval do dálky přes Tiber na Janiculus. Kdysi jsem snil, že si tam pořídím vilu, jestliže Osud někdy zapomene, jaká je to radost stále mě jenom otloukat. Má vyhlídka, že někdy budu vlastnit nějaký prostorný dům v klidném prostředí, byla ve skutečnosti směšně nicotná.

„Já vím, že musíš brát ohled na své společenské postavení,“ začal jsem opět škrobeněji, než jsem měl v úmyslu, „pověst své rodiny a samozřejmě i svou vlastní.“ Nijak mi nepomohlo, že na to nic neřekla. Popíchlo mě to k uštěpačnosti: „Nežádám tě, abys stála při mně.“

„Já samozřejmě budu,“ ujistila mě poněkud trpce.

„Radši nic neslibuj,“ varoval jsem ji. „Až budeš mít čas si to rozmyslet, třeba by tě to mrzelo.“

Nebyli jsme manželé. Stála o dvě společenské příčky nade mnou. Nikdy se nebudeme moci vzít, dokud nepřiměju císaře, aby mě povýšil do středního stavu – to mi už jednou odmítli. Jeden z Caesarů mé žádosti nevyhověl, třebaže mi Palác byl jinak celkem příznivě nakloněn a otec mi půjčil potřebné peníze, které by mě k tomu opravňovaly. Pokořit se před otcem a požádat ho o půjčku bylo už tak těžké. Měl jsem za to, že Palác mi dluží víc

než takovou laskavost.

Jenomže o Palác teď nešlo. Ocitl jsem se v úzkých. Plebejové nesměli spát s ženami ze senátorských kruhů. Nebyl jsem otrok, jinak bych už dávno nezůstal mezi živými. Helena neměla manžela, kterého by to mohlo urážet, avšak její otec byl oprávněn pohlížet na náš zločin stejně jako na cizoložství. Pokud jsem se příliš nemýlil v tom, jak je to se starobylými tradicemi našeho nesmírně konzervativního města, dávalo mu to právo vyřídit si to se mnou osobně. Camillus Verus byl naštěstí velice klidný muž.

„A jak se na to díváš ty, Marku?"

Můj život informátora mě naštěstí vycvičil v tom, abych neříkal, co cítím, když by to mohlo vést jenom k potížím.

Helena tu mezeru vyplnila sama. Pravila ironicky k nebesům: „Marcus je přece muž. Chce dědice, ale nechce skandál."

„Málem ses trefila." Pronesl jsem to s úsměvem, jako bychom oba jenom žertovali. Poznala, že před hlavním problémem uhýbám. Nasadil jsem si vážný výraz a poukázal na něco jiného: „Nejsem to přece já, kdo bude muset podstoupit těhotenství a nebezpečí porodu." A to jsem se nezmiňoval o tom, že bude vystavena náramnému zájmu veřejnosti. „Ostatně na mém mínění tak dalece nezáleží."

„To je mi novinka… Třeba k tomu ani nedojde," nadhodila Helena.

„Jak já to vidím, připadá mi to jisté." Helena už jednou se mnou čekala dítě, ale potratila, než mi to vůbec prozradila. Když jsem to zjistil, umínil jsem si, že mě z toho už nikdy nesmí vynechat. Věřte mi, mít o tom přehled nebylo nijak snadné. Helena byla ten typ děvčete, jaké se navzteká, jestliže má pocit, že je někdo pozoruje. „Však se časem ukáže, jestli mám pravdu."

„Ještě je fůra času," zabručela. Seděl jsem tam a dumal: času na co?

To dítě bude samozřejmě nemanželské. Převezme společenské postavení své matky – naprosto bezcenné, nebude-li je moci podepřít také otcovým rodokmenem. Líp na tom byli propuštění otroci.

S tím bychom se už nějak vyrovnali, pokud by na to došlo. Co nás ovšem pravděpodobně tak či onak zlomí, přijde dávno předtím, než se ten drobeček vůbec narodí.

„Já tě nechci ztratit," prohlásil jsem stroze.

„Však mě neztratíš."

„Podívej, snad mám právo se tě zeptat, co máš v úmyslu."

Helena se mračila. „Marku, proč se nemůžeš chovat jako jiní muži, co si nechtějí připouštět starosti?" Možná že žertovala, ale mně připadala vážná. Z jejího výrazu jsem vyčetl, že ještě není připravená o tom přemýšlet. Nechtělo se jí mluvit.

„Dovol, abych ti řekl, co musím." Snažil jsem se vžít do role hlavy rodiny, ačkoliv jsem věděl, že si tím normálně vysloužím jenom její posměch. „Já tě znám. Počkáš, dokud neodejdu na Forum, a teprve pak si s tím začneš taky lámat hlavu. Až se rozhodneš něco podniknout, pokusíš se zařídit všechno sama. A já tě budu honit kdovíkde jako nějaký venkovský kluk, kterého zapomněli na tržišti, když se vůz rozjel domů."

„Však mě brzy dohoníš," odpověděla s lehkým úsměvem. Já tě přece taky znám."

Vzpomínal jsem si, jak málo jsem toho věděl o tom, co asi tenkrát musela sama prožít. Radši na to ani nemyslet.

Podle zákonů každý den, kdy jsem si ji nechával u sebe, jsem vlastně okrádal jejího urozeného otce. Jakmile začnou být následky našeho milostného vztahu patrné, budou Helenu rázně nutit, aby si život řádně uspořádala. Nejlepším řešením pro její rodinu by bylo dohodnout narychlo sňatek s některým senátorem, jenž bude buď tak hloupý, že si ničeho nevšimne, anebo se už dlouho bude něčím trápit. „Helenko, byl bych jenom rád, kdybys mi slíbila, že až se budeš chtít nějak rozhodnout, povíš mi to, abychom si to mohli rozmyslet společně."

Najednou vybuchla sípavým, suchým smíchem. „Myslím, že jsme k společnému rozhodnutí došli už v Palmýře, Marku Didie!"

Formálnost řezala jako ostrý nůž. Potom ve chvíli, kdy už jsem si myslel, že jsem ji opravdu ztratil, mě popadla do náruče a přivinula se ke mně. „Mám tě strašně ráda," zvolala – a nečekaně mě políbila.

To ovšem nebyla žádná odpověď.

Na druhou stranu když senátorská dcera vyzná plebejci lásku, má ten muž právo cítit alespoň jakousi hrdost. Potom už je velice snadné nechat se svést pozváním domů na večeři. A v domácnosti jsou zavedeny ještě mazanější zvyklosti po večeři se senátorskou dcerou, jestliže dokážete odlákat

jedno z těch exotických, nádherných stvoření z domu jejího urozeného otce.

VIII

Vždycky jsem rád ženě dovolil, aby odvedla mou pozornost. Ještě ráno jsem se cítil nabitý energií. Dříve si mě najímali mnozí neschopní úředníci, abych pátral po jejich manželkách bez srdce, které jim věšely bulíky na nos. Byl jsem zvyklý, že mi pak ty ženy nabízely smyslné úplatky, abych zapomněl na své poslání.

Ty úplatky jsem samozřejmě nikdy nepřijal. A Helena Justina, ta přímočará charakterní žena, by se nikdy nesnížila k tomu, aby mě ovlivňovala nestoudnými prostředky. Ten večer šla se mnou do postele z téhož důvodu jako vždycky: protože chtěla. A druhý den jsem se pokusil vrátit k projednávání naší situace, poněvadž to jsem chtěl zase já.

Helena mi nadále uhýbala. Ani o krůček se mi nepodařilo pokročit v zjišťování, jak se k tomu staví. To nevadilo. Její motivy se nedaly předvídat. To snad byl jeden z důvodů, proč jsem ji miloval. Předvídatelné ženy už mě otravovaly. Uměl jsem být trpělivý. Možná že i proto se do mě zamilovala.

Pokud to byla pravda. Jakmile jsem si vzpomněl na naše milování v noci, projelo mnou zachvění, jež mě přesvědčilo – a v tu chvíli jsem si přestal dělat starosti.

Umyl jsem si obličej, vypláchl ústa a zakousl se do ztvrdlého dalamánku. Včerejšího. Dolů do krámu jsme to měli příliš daleko, takže jsme si nemohli kupovat k snídani čerstvý chléb. Dal jsem si několik doušků teplého nápoje, který jsem připravoval pro Helenu. Zatímco ho v polospánku popíjela v posteli, natáhl jsem si tuniku, potřísněnou veselou sprškou dírek vyžraných od molů a přepásanou starým krabatým opaskem. Ten vypadal, jako by pocházel z vola, s nímž Romulus vyměřoval hranice Říma. Pokusil jsem se projet si hřebenem kudrny, ale ty se mi tak zašmodrchaly, že jsem se rozhodl ponechat si přírodní účes, jaký se dobře hodil k mému neformálnímu oblečení. Vyčistil jsem si boty a nabrousil nůž. Spočítal jsem si

drobné – s tím jsem byl hotov brzy – a zavěsil měšec na dnešní opasek.

Políbil jsem Helenu a trochu ji pod pokrývkou hravě pošimral, až se rozesmála. „Jen se jdi mezi ty vejtahy pochlubit nefalšovaným opálením z Východu…“ Dnes mě ochotně pustí na Forum, do lázní, ba i do císařských kanceláří. Věděla, že až se města do sytosti nabažím, vrátím se k ní domů.

Po krátké potyčce s vnějšími dveřmi, které se teď nějak zasekávaly, jsem se dobelhal dolů. Nakopl jsem si totiž o dveře palec, a tiše jsem nadával. Zase doma. Všechno jako dřív.

Vstřebával jsem opět známé rysy zchátralého činžáku. Po pět pater ke mně doléhaly zlostné hlasy skrze závěsy a poloviční dveře. V každém patře dva byty, v každém bytě dvě tři místnosti a dvě a půl rodiny, to znamená až pět šest osob v jedné světnici. Leckde bylo obyvatel méně, ale zato tam nájemníci vykonávali nějaké řemeslo, jako například leštič zrcadel a krejčí. Někdy bydlela v jedné místnosti stará paní, původní nájemnice, teď skoro zapomenutá mezi hlučnými vetřelci, které vzal Smaractus do podnájmu do jejího domova, aby jí „vypomohli s činží“. Byl to mazaný domácí. Ať dělal cokoli, nikdy mu nešlo o pomoc bližnímu, ale jenom o to, aby si namastil měšec.

Všiml jsem si, že gladiátoři načmárali křídou na oprýskanou zeď pár nových nápisů. Vším pronikal smrad jako ze zmoklého psa smíšený s puchem ze včerejšího vařeného zelí. Při obcházení jednoho temného rohu jsem málem šlápl na hliněného koníka na kolečkách, kterého ztratilo nějaké děcko. Snadno mi po něm mohla ujet noha a ještě bych skončil s přeraženým hřbetem. Koníka jsem postavil na římsu vedle rozbitého chrastítka a jednoho malinkého sandálku, který tam byl, ještě než jsem odjel do Sýrie.

Schodiště končilo venku v šerém výklenku pod dvěma sloupy, tvořícími součást někdejšího důstojného portiku. Ostatní sloupy z této řady se už dávno skácely a zmizely. Bylo lepší nemyslet na to, co se děje s těmi partiemi domu, které měly podpírat. Průčelí teď zůstalo z větší části otevřené a umožňovalo tak volný vstup do Leniiny prádelny. Patřilo jí celé přízemí, které podle ní zahrnovalo i původní chodník a polovinu prašné vozovky ve Fontánovém dvoře. Její děvčata se právě pachtila s ranním vel-

kým prádlem, takže v úrovni ulice mě zahalil teplý vlhký vzduch z páry. Ve výšce obličeje viselo několik úhledných řad mokrých tóg a tunik, připravených plesknout do tváře každého, kdo se pokusil vyjít z domu za nějakými služebními záležitostmi.

Aby se neřeklo, zašel jsem coby dobrý soused dovnitř. Jako starý známý, jemuž jsem se snažil vyhnout, mě uvítal nasládlý pach moči, používané k bělení tóg. Lenii jsem ještě nespatřil, takže když někdo vykřikl mé jméno, vynořila se v tom poprasku z oblaků páry jako nějaký ohavný písečný brouk šinoucí se po zemi. Nesla plnou náruč zmačkaného šatstva, které si tiskla na houpavá prsa, a bradu si shora opírala o tu páchnoucí hromadu. Vlasy měla stále tak nepřesvědčivě rudé. Poté, co jsem na Východě vídal účesy pečlivě přibarvené henou, vypadaly ty její rousy odporně a sprostě. Ve vlhkém vzduchu se jí dlouhá tunika lepila na určité části těla, ovšem takového světáka jako já to rozhodně nijak neinspirovalo.

Klopýtala ke mně a láskyplně hlaholila: „No ne, koukám, co za hnusný smetí nám sem přifoukal vítr s prachem z ulice!“

„Afrodita vystupuje z kádě a popel ze dřeva ji dráždí ke kejchání!“

„Falcone, ty krysí zadku!“

„Co je novýho, Lenio?“ zeptal jsem se vesele.

„Kšefty nejdou a počasí stojí za starou belu.“

„To není nic novýho. Nepřišel jsem o svatbu?“

„Neštvi mě!“ Byla zasnoubená se Smaractem, ovšem šlo tu o čistě obchodní zájmy. (Každý z nich se chtěl zmocnit podniku toho druhého.) Lenia pohrdala mým domácím ještě víc než já, chovala ovšem nábožnou úctu k jeho penězům. Věděl jsem, že stav jeho financí podrobila důkladné kontrole, než došla k názoru, že je to muž jejích snů. Leniiny sny byly praktické. Ten krok zřejmě chtěla opravdu provést, neboť po obvyklých nadávkách dodala: „Svatbu jsme domluvili na listopadové Kalendy. Jsi srdečně zván, ale musíš mi slíbit, že se tam chlapi poperou a že pobiješ jeho matku.“ Viděl jsem už lecjaké zrůdné věci, ale představa, že můj domácí má ještě matku, mě poněkud vyvedla z míry. Lenia si všimla, jak se tvářím, a drsně se zachechtala. „Jinak asi nebude na hostině velká zábava. Ze všech příprav už nevím, kde mi hlava stojí, Falcone. A co takhle nechtěl bys nám z vnitřností zvířete věštit budoucnost?“

„Ale na to přece potřebujete kněze."

Lenia rozhořčeně zavřeštěla. „Těm šupákům já bych nevěřila. Nezapomeň, že jim peru spodní prádlo. Už tak mám potíží víc než dost a nemůžu potřebovat, aby mi ještě zpackal věštbu některej z těch vykuků… Ty jsi řádnej občan, můžeš to teda udělat. Bylo by to od tebe moc kamarádský."

„Povinností muže je uctívat bohy pro svou vlastní domácnost," zarecitoval jsem a najednou jsem přesně věděl, co obnáší pravá zbožnost.

„Ty se toho úkolu bojíš."

„Jenom se z něj snažím vyvlíknout."

„Bydlíš přece ve stejným baráku."

„Ještě nikdy mi nikdo neřekl, že to obnáší taky povinnost čučet pro pana domácího na játra nějaký ovce. To v mých nájemních podmínkách nestojí."

„Udělej to pro mě, Falcone."

„Ale já nejsem žádnej cáklej etruskej prorok počasí." Stejně mě už tlačila do defenzivy. Lenia, pověrčivá až běda, se tvářila opravdu úzkostně. Moje staré přátelství s ní si mělo vybrat daň. „Já si to ještě rozmyslím.. . od samýho začátku tě, ženská, varuju, že děláš velkou chybu."

„A já jsem ti zase nařídila, abys do toho nestrkal nos," odsekla Lenia svým hrubým, drsným hlasem. „Slyšela jsem, že ses vrátil z cest – a eště jsem ti nestála za to, abys mě navštívil."

„Potřeboval jsem si poležet v posteli." Podařilo se mi odvést její pozornost, takže teď se jenom významně ušklíbla.

„Ty nestydatej syčáku! Kdes vůbec byl a co z toho máš?"

„Na Východě. A samozřejmě nic."

‚Asi mi to nechceš prozradit."

„Nechci dát Smaractovi záminku, aby mi zvýšil činži." To mi něco připomnělo. „Tohle mizerný doupě nám už vůbec nevyhovuje, Lenio. Budu muset najít něco zdravějšího."

„Matičko skákavá!" vykřikla Lenia okamžitě. „Voni budou chovat!"

Zarazilo mě, jak mazaně si to hned domyslela, a zrudl jsem – čímž jsem ztratil jakoukoli možnost to zatloukat. „Nebuď směšná," lhal jsem drze, jak to jenom šlo. „Já si umím dávat pozor."

„Didie Falcone, už jsem tě viděla udělat nejednu pitomost." V tom měla

pravdu. Znala mě od mládeneckých dob. „Ale ani ve snu by mě nenapadlo, že se necháš takhle nachytat jako nějakej zelenáč."

Teď bylo na mně, abych jí odsekl, ať do toho nestrká nos, ale Lenia mě naštvala, jak se rozchechtala.

Radši jsem změnil téma. „Vlastní ještě tvůj slizkej miláček ten polorozpadlej barák přes ulici?"

„Smaractus nikdy nedá z ruky, co mu jednou patří." A nikdy ani nedá opravit zchátralý nájemní dům. Jako podnikatel byl Smaractus dynamický jako slimák. „Kterej barák, Falcone?"

„Ten jednopatrovej. Jak ho popisuje? *‚Elegantní a pohodlný byt pod uzavřením za rozumné nájemné. Zájemci po něm určitě skočí.'* Víš **o** čem mluvím?"

„Ten brloh, co nabízí nápisem na mý zdi už štyry roky? Nebuď blázen, Falcone, ne abys mu na to skočil. Zadní část toho elegantního a pohodlnýho bytu nemá podlahu."

„No a co? Ta moje díra nehoře zase nemá skoro žádnou střechu. Já jsem zvyklej, že všude něco chybí. Nevadilo by ti, kdybych se tam šel podívat?"

„Dělej si, co chceš," odsekla Lenia. „To, co tam uvidíš, je všechno. On ti to nijak nevylepší. Nemá hotový prachy."

„No ovšem, vždyť se žení." Usmál jsem se. „Starej Smaractus nejspíš den co den celej tejden zakopává pytle s penězma do hodně hlubokejch jam na polích někde hodně daleko v Latiu. Jestli má špetku rozumu, ztratí potom mapu."

Poznal jsem, že Lenia má tisíc chutí poradit mi, abych skočil do Velký stoky a zaklopil za sebou víko, jenomže nás přerušil poslíček, odpornější než jindy.

Byla to ušmudlaná, asi sedmiletá holka s velkýma nohama a mrňavým nosíkem. Mračila se a okamžitě jsem poznal, že podobně zamračený výraz mám i já. Byla to jedna z mých neteří. Nemohl jsem si vzpomenout která, ale jasně pocházela z didiovského klanu. Vypadala na jednoho z potomků mé sestry Gally. Ti měli nemožného otce a až na nejstaršího, který už rozumně z domova odešel, tvořili žalostnou tlupu, jen taktak se protloukající. Kdosi pověsil kolem krčku děvčete jeden z těch amuletů z býčích žláz, aby se jí nestalo nic zlého, ale ať už se tak o ni postaral kdokoli, zapomněl ji poučit, že si nemá škrábat strupy a že si má utírat nos.

„Ach, Junono," zakrákorala Lenia. „Odveď ji odsud, Falcone. Mí zákazníci by si mohli ještě myslet, že se můžou něčím nakazit."

„Koukej vypadnout," vyzval jsem neteř srdečně.

„Strejčku Marku, přivezls nám nějaký dárečky?"

„Ne." Náhodou přivezl, protože děti všech mých sester nutně potřebovaly hodného strýčka, který by jim kazil charakter směšnou štědrostí. Nemohl jsem rozmazlovat jenom ty čisté a zdvořilé, ovšem neměl jsem v úmyslu připustit, aby si mě ti ostatní spratkové omotali kolem prstu. Každý, kdo by se přišel poptávat po syrském velbloudovi s pokyvující hlavičkou, si na něj bude muset týden počkat.

„Ale strejčku!" Připadal jsem si jako zrádný ničema, což si nejspíš přála.

„Přestaň kňourat. Poslyš, jak se jmenuješ –"

„Tertulla," odpověděla a vůbec se neurazila.

„O co ti jde, Tertullo?"

„Poslal mě dědeček."

„U všech termitů! Tak mu vyřiď, žes mě nenašla."

„Ale je to prej důležitý, strejčku."

„Ne tak důležitý jako to, že si škrábeš loket – už letím."

„A povídal, že mi dáš měďák za to, že jsem tě našla."

„Tak to se plete." Poněvadž jsem se potřeboval pohádat ostřeji, uchýlil jsem se k vydírání. „Poslyš, nebyly včera Idy?" Že jsem ten den pomáhal Petroniovi v Ostii, mělo jednu výhodu: přišli jsme o slavnost Říjnového koně – původně divoký karneval a koňské dostihy, teď dokonalý zmatek v ulicích. Ten den také končily školákům prázdniny. „Neměla bys sedět ve škole? Jak to, že se takhle touláš?"

„Mně se tam nechce."

„Tertullo, každý, kdo má příležitost chodit do školy, by měl být za tu výsadu vděčný." Mluvil jsem jako nesnesitelný pedant. „Nech mě na pokoji, nebo povím babičce, že jsi šla za školu."

Matka pomáhala Galle s výdaji na děti, což byly jenom vyhozené peníze. Rozumněji by s nimi naložila, kdyby sázela při vozatajských závodech. Ale nikomu zřejmě nedošlo, že ježto matku zase finančně podporuju já, vyhazuje takto vlastně *moje* peníze.

„Strejčku, prosím tě, neříkej jí to!"

„Řeknu a basta."

Už teď na mě padla skleslost. Od prvního okamžiku, kdy se Tertulla zmínila o mém otci, klíčilo ve mně podezření, že dnešek asi nedopadne nakonec tak, jak jsem si představoval. Musím dát vale lázním i předvádění na Foru… „S dědou je to prej špatný. Tvůj kamarád Petronius mu poradil, aby si poslal pro tebe," hulákala neteř. Vytrvalost byla u nás dědičná, jakmile šlo o to, sdělit někomu špatnou zprávu.

Petro věděl, jaký mám k otci vztah. Jestliže se tedy dostal do takových nesnází, že snad i já bych mu mohl pomoci, musí jít o něco velice vážného.

IX

Emporium je dlouhá, dobře zajištěná budova u Tiberu. Nákladní čluny připlouvající do města z Ostie mají po levici Caesarovy zahrady a po pravici část aventinského okresu pod pahorkem. V místech, kde se v Transtiberině stýkají s levou hranicí města, mají před sebou daleký výhled po řece k Probovu mostu a vpravo Emporium, obrovskou uzavřenou tržnici, která si zabrala i starobylé Aemiliovo sloupořadí. Až k řece se odtamtud šíří různé vůně. I slepý by poznal, že je na místě.

Tady se stavební materiál, šatstvo nebo potraviny, prostě všechno, co se vyrábí v kterékoli provincii Římské říše, vykládá u rušných přístavišť. Pohotoví nosiči, proslulí výbušnou povahou a nápadným oblékáním mimo službu, nakládají zboží na káry, házejí je do košů nebo je hbitě odnášejí ve velkých pytlích na ramenou a přepravují do největší tržnice pod střechou na světě. Uzavírají se tady pokoutní obchody, a než dovozci dojde, že ho nejmazanější zprostředkovatelé v Evropě okradli, všechno se zase hrne ven na různá místa určení, do dílen, skladišť, venkovských usedlostí nebo soukromých domů. Směnárníci se celý den spokojeně usmívají.

Kromě několika druhů zboží, jako obilí, papyrus a koření, jež jsou tak drahé nebo se prodávají v takovém množství, že mají svůj vlastní trh jinde, můžete v Emporiu dostat všechno možné. Mého otce jako starožitníka tam dobře znali. Sám se už nezabýval prodejem na společném trhu, neboť jeho zájem se zúžil na obchodování s uměleckými předměty, které probíhá v klidnějším, elegantním, vybraném prostředí, kde se dá zájemce lépe zpracovávat, aby z něho dražebník vyrazil co nejvyšší nehoráznou cenu.

Vládl tam neuvěřitelný zmatek. Nic podobného se tu dosud nemohlo přihodit. Emporium stálo v oblasti, kterou k městu přičlenil Augustus, když v důsledku vzrůstajícího počtu obyvatel vytyčil nové hranice římských obvodů. Dopustil jsem se té chyby, že jsem ze staré části města prošel do nové Laverninou bránou. Tam býval vždycky rušný provoz, ale dnes

se tam skoro nedalo tlačenicí prodrat. Cestou ve stínu Aventinu dolů k řece jsem narážel na samý chaos. Trvalo mi hodinu, než jsem se protlačil davy, které ucpávaly celou Ostijskou cestu. Když jsem se konečně dostal k přístavištím u řeky, bylo mi jasné, že se muselo stát něco opravdu vážného. Věděl jsem, že mě čeká scéna, ale nemohl jsem pochopit, že by ji měl vyvolat můj rozumný přítel Petronius.

Dopoledne se už přehouplo do druhé poloviny. Brány Emporia se běžně z bezpečnostních důvodů na noc uzavíraly, ale za rozbřesku se rozletěly dokořán a tak zůstaly až do večera. Teď byly dál zabedněné. Uštvaní členové hlídky stáli k nim zády. Pořádek se snažily udržovat početné oddíly. Pět set mužů, vlastně polovina kohorty, patrolovalo po nábřežní straně Aventinu. Určitý počet vigilů měl protipožární službu, a protože nebezpečí hrozí hlavně za tmy, sloužili většinou v noci. Ještě zbývalo dost mužů na potírání zločinů páchaných ve dne. Dnes musel Petronius zřejmě povolat všechny své lidi. Kordon stále udržoval davy v odstupu, ale nechtěl bych být jedním z jeho členů. Kolem se motaly zástupy naštvaných lidí, nadávaly hlídkám a žádaly Petroniovu hlavu. Chvílemi se vrhla vpřed menší skupina a muži se museli pevně zaháknout lokty a čelit jim tváří v tvář. Na druhém konci budovy jsem zahlédl hlouček kolem vozu, z něhož jim Porcius podával štíty.

Po Petroniovi nebylo ani vidu, ani slechu. Udělal dobře, že zmizel.

Poháněn úzkostí jsem se procpal dopředu. „Bohové, co to znamená? Mám věřit, že Petronius Longus, proslulý obezřetností, se zničehonic rozhodl zapsat do dějin jako *muž, který zarazil obchodování?*“

„Koukej vypadnout, Falcone,“ zabručel Fusculus. Právě se dohadoval s několika desítkami kupců a dělníků, z nichž mnozí byli cizinci a všichni do jednoho od plic nadávali.

„Petro pro mě poslal.“ Proč bych to nezkusil.

„Petro tady hrome není!“ procedil Fusculus skrze zaťaté zuby a odstrčil jednoho vzteklého galského kupce s vínem jednoduchou metodou, a to tak, že zvedl nohu a prudce přitiskl podrážku své boty na přezku u opasku toho chlapa. Čtvrtá kohorta byla poněkud civilizovanější než ty ostatní, ale nikdo se s vigily radši nepřel dvakrát. „Petro je v bryndě. Prétoriáni ho odtáhli do Paláce, aby vysvětlil tenhle binec.“

„Tak to si můžu zalízt znovu do postele!“

„To udělej, Falcone…“

Vigilové měli plné ruce práce. Při takovém srocení tolika rozzuřených lidí se mi nechtělo jim pomáhat. Naštěstí se nesnížili k tomu, aby mě o pomoc požádali. Ostatně naskytla se mi možnost zmizet, protože jsem uslyšel, jak někdo huláká mé jméno jako hlásnou troubou. Sotva jsem se otočil, uvítal mě tatíček. Láskyplně mě popadl do náruče. Takhle mě normálně nevítal, teď se jenom vytahoval před cizími. Zlostně jsem ho setřásl.

„Marku! Pojď, vypadneme z toho blázince – musíme spolu projednat vážný věci.“

Já jsem neměl co s ním projednávat. Jako obvykle se mě zmocnila hrůza.

Odtáhl mě do víceméně klidného koutku za Galbovými sýpkami. Snad nemusím říkat, že ten koutek byl ve vinárně. Po vyčerpávajícím prodírání ulicemi jsem proti tomu neměl žádné námitky, ovšem ve spravedlivém světě by mi bylo milejší, kdyby účet zaplatil on, protože on si mě pozval. Avšak křídou popsaný úlomek tašky přistál kupodivu na stolku přede mnou.

„Díky, Marku. Tak na tvoje zdraví.“

Můj otec byl podsaditý mužský, šedesátník s prošedivělou kšticí nezkrotných kučer a jakousi mazanou jiskrou v nespolehlivých tmavohnědých očích. Říkalo se mu Geminus, i když doopravdy se jmenoval Favonius. K té změně neměl důvod, přivedl ho k ní pouze jeden z jeho vrtochů. Třebaže nebyl právě vysoký, působil dosud jako výrazná osobnost. Když mě chtěl někdo naštvat, tvrdil, že jsme si podobní. Ve skutečnosti byl tělnatější a prohnanější. Břicho mu podpíral opasek s penězi, jehož tíha svědčila o tom, že není prázdný. Tmavomodrá tunika, teď už dost ošumělá, by se hodila při tahání nábytku ve skladech, ale zbytky ozdobného lemování, dosud se stopami stříbrných nitek, naznačovaly, že v něčem podobném si hoví doma. Ženám se líbil jeho úsměv. Jemu se na ženách líbilo skoro všecko. Však taky utekl z domova s jednou zrzkou, když jsem byl ještě malý, a od té doby jsme si nevyměnili skoro ani jedno zdvořilé slovo.

„Ten tvůj bláznivej kumpán to pěkně pohnojil.“ Jedna z několika málo otcovských zvyklostí, které dosud zachovával, spočívala v kritizování mých přátel.

„Jistě měl své důvody," řekl jsem chladně. Sám jsem si marně lámal hlavu, jaké asi důvody přivedly Petronia k tomu, co udělal. „Tohle rozhodně nebude jenom trest za to, že některý kramář zapomněl zaplatit povinné poplatky."

Musím přiznat, že mě taky napadlo, jestli snad Petroniovi natolik nestouplo do hlavy to dopadení Balbina, že si chce všemožně prosazovat svou moc. Něco takového se v Římě stávalo často, že totiž při prvním náznaku úspěchu už člověk sní o tom, že z něho udělají boha. *V* Petroniově případě mi to však nesedělo. Byl velice rozvážný, až skoro suchý patron.

„Tertulla mi pověděla, že jsi s ním mluvil," vyzvídal jsem.

„Jo tak tys viděl Tertullu? Ta malá ještěrka potřebuje vzít pevně do ruky. Ty jsi její strýček. Copak s tím nemůžeš něco udělat?"

„Ty jsi její dědeček. Proč zrovna já?" Cítil jsem, jak se ve mně zase začíná všechno vařit. Ovšem pokoušet se vnutit smysl pro povinnost otci, který už opustil jednu generaci, bylo beznadějné. „U Jupitera! Jednou si o tom promluvím s Gallou… O co jde tobě, táto?"

„Katastrofa." Otec si potrpěl na teatrální gesta.

„To je mi jasné. Nemůžeš to trochu upřesnit? Znamená tahle katastrofa, že naše legie utrpěly v důležité válce v cizině těžkou porážku anebo jenom že ve dvou vesnicích v Samniu se letos nevyvedla úroda bobů?"

„Nech si tu ironii! Jde o tohle: v noci se do Emporia vloupala banda zlodějů a do poloviny ho vybílili." Opřel se a pozoroval, jaký dojem to na mě udělá. Snažil jsem se tvářit patřičně pohoršeně, zatímco v duchu jsem se ještě stále obíral svým vtipným řečnickým výkonem. Zamračil se. „Poslouchej, ty lenochu. Oni podle všeho věděli přesně, na co se zaměřit – v každém případě jim šlo o luxusní zboží. Museli to tam pozorovat celé týdny, až došli k názoru, že můžou přijít ke skvělé kořisti – a hned potom tam vtrhli, zmocnili se vyhlídnutého zboží a vypadli. Zmizeli dřív, než na to někdo přišel."

„Takže Petronius budovu zavřel, než se vyšetří, co se stalo?"

„Asi jo. Ty ho musíš znát. Nic neříkal. Akorát se tvářil vážně a zavřel to."

„Ale něco snad přece řekl?"

„Majitele krámků a nosiče tam budou pouštět jednoho po druhém

s jeho člověkem, Martinem –“

„Další mistr taktnosti!“ Namyšlený Martinus se při jednání s veřejností choval obzvlášť nepříjemně.

„Má sestavit seznam toho, co se ztratilo,“ nenechal se táta přerušit.

„To je jen rozumné,“ poznamenal jsem. „Ti pitomci by měli pochopit, že nejlepší šanci dostat svůj majetek zpátky budou mít, pokud bude Petronius vědět, co má vlastně hledat.“

„To je moc složitý,“ namítl táta se svým známým letmým úsměvem, kterým pokládal šenkýřky naznak odtud až po Flaminiovu bránu. Mě jenom dráždil.

„Správně organizovaný.“ Sympatizoval jsem s Petroniem. Když se vrátil z Ostie, patrně očekával, že si po té patálii s Balbinem zaslouží trochu klidu, a místo toho ho hned v noci vytáhli k jedné z nejhorších loupeží, jakou jsem pamatoval, v nejdůležitější budově jeho rajonu. Místo toho, aby si užíval báječného odpočinku jako hrdina obce, čekalo ho teď několik měsíců tvrdé práce. A nakonec možná bezvýsledné. Vypadalo to, že tu loupež si do posledního puntíku pečlivě naplánovali.

Ještě něco mi nebylo jasné. „Čistě pro zajímavost, tati: proč ti Petronius radil, abys pro mě poslal?“

Otec si nasadil masku spolehlivého chlapíka – což nevěstilo nic dobrého. „No… on si totiž myslel, že bys mi mohl pomoct dostat zpátky to sklo.“

Utrousil to mezi řečí tak prostě jako prodavač ryb porcující na plátky parmici.

„Oni ti ukradli to sklo?“ Nějak mi to nedocházelo. „To sklo, co ti nakoupila Helena? Co jsem já celou cestu ze Sýrie opatroval jako oko **v** hlavě?“ Navztekalo mě to. „Táto, když jsem ti ho předal, tak jsi mi řekl, že ho rovnou všechno odvezeš do Saept!“ Saepta Julia u Martova pole byla střediskem klenotníků, kde měl i táta kancelář a sklad. Byl to velmi dobře střežený komplex.

„Přestaň hulákat.“

„Nepřestanu. Jak jsi mohl být tak děsně neopatrný?“

Věděl jsem přesně jak. Táhnout se do Saept s vozem by mu trvalo ho-

dinu až dvě. A poněvadž bydlel kousíček od Emporia, odešel radši domů, pěkně si podložil nohy a sklo, jež jsme tak bedlivě hlídali, tam přes noc nechal, ať se postará samo o sebe.

Táta se ohlédl přes rameno a ztišil hlas. „Emporium mělo být dostatečně bezpečné. A nechal jsem ho tam jenom dočasně."

„A teď je dočasně ztracené!" Zdálo se mi, že je nějak uhýbavý. Můj výbuch se okamžitě zarazil. „Povídal jsi přece, že ta loupež byla naplánovaná. Že věděli přesně, po čem jít. Jak mohl tedy někdo vědět, že tam máš celý poklad syrského nádobí, který jsem ti náhodou přivezl přímo ten večer a tys ho tam zamkl na jedinou noc?"

Táta se zatvářil uraženě. „Museli na to přijít náhodou."

„Hovno."

„Hele, nemusíš mluvit sprostě."

Dělal jsem ještě něco horšího: zaujímal jsem postavení. „Tak poslyš, táto, nalijeme si čistého vína. Tahle ztráta je jen a jen tvá záležitost. Nechci slyšet žádné nesmysly, jako že Heleně nic nezaplatíš, když jsi zásilku vůbec nedostal –"

„Jdi se vycpat!" obořil se na mě. „To děvče bych nikdy neošidil a ty to víš." Snad to byla pravda. Měl až nechutnou úctu k Heleninu společenskému postavení a tajně doufal, že díky ní se jednoho dne stane dědečkem senátora. Teď ovšem nebyla vhodná chvíle, abych mu prozradil, že v tom ohledu už má napůl vyhráno. Ba v tom okamžiku jsem začal doufat, že budeme mít holčičku. „Koukej, synu, já se umím se ztrátou vyrovnat. Jestli jsem o to sklo přišel nadobro, tak se s tím budu muset smířit a dál se usmívat. Jenže když jsi včera večer vypadl, tak jsem do těch beden nahlížel. A byla to skvělá kvalita –"

„Helena umí vybrat vkusný džbán."

„Svatá pravda. A ať visím, jestli to nechám jen tak bez boje. Chci tě požádat, abys mi ho pomohl vypátrat."

Už předtím mi došlo, co na mně bude chtít. A odpověď jsem měl připravenou: „Já si musím vydělávat. Budu potřebovat plat. Úhradu výdajů."

„O tom se už nějak domluvíme," zamumlal táta neurčitě. Věděl, že Helenu to sebere, až se všechno doví, a že mu sklo budu nakonec asi hledat zadarmo. Věděl také, že se specializuji na vyhledávání kradených

uměleckých předmětů, a že se tedy obrátil na toho pravého. Mé služby budou požadovat i jiní. Takže táta se ke mně dostal jako první, dřív než kdokoli z těch, kdo dnes utrpěli ztráty – kdo by mi mohl doopravdy zaplatit a dělat si nárok na můj čas.

Dopil jsem víno a významně přesunul účet přes stůl. Když mi bude platit výlohy, ať začne hned. „Tak já běžím."

„To už chceš rovnou začít?" Udělal mi tu laskavost, že se zatvářil obdivně. „A víš, kde hledat?"

„Náhodou jo." No, uměl jsem dobře lhát.

V tomto stadiu jsem měl pouze jediný plán. Petronia Longa odtáhla císařská garda do Paláce. Dostal se do vážných potíží. Za to, že tolikrát kritizoval mé pracovní postupy, docela rád uvidím, jak se bude kroutit. Vyrazil jsem se podívat, jak se snaží přesvědčit císaře, že ví, co dělá.

Mimoto Petro byl můj nejstarší přítel. Hrozilo nebezpečí, že za to, co dnes provedl, přijde o místo. Jestli to půjde, pomůžu mu blufovat, aby se z toho dostal.

X

Stoupal jsem vzhůru přes Clivus Victoriae ke starému Tiberiovu paláci, kde měli byrokrati ještě stále kanceláře.

Petronius Longus seděl na chodbě na lavici. Už tam trčel tak dlouho, že začínal vypadat ustaraně. V obličeji byl bledý. V předklonu se opíral o rozkročená kolena a zíral do svých otevřených dlaní. Všiml jsem si, že sebou při mém příchodu trhl. Naoko se tvářil vyrovnaně. Plácl jsem ho přes rameno a usadil se vedle něho.

„Lucius Petronius – muž, jenž zastavil celý Řím?"

„Neotravuj, Falcone!"

„Neboj se. Přišel jsem ti pomoct."

„Já to zvládnu sám."

„Jo a můžeš skončit v pěkný bryndě."

„Nepotřebuju chůvu."

„Ne, ty potřebuješ u dvora přítele." Věděl, že mám pravdu.

„Předpokládám, žes tam byl, Falcone. Jak to teď vypadá?"

„Fusculus udržuje davy v odstupu. Porcius rozdává štíty proti výtržníkům. Martina jsem neviděl. Táta mi řekl v kostce, co se v noci semlelo."

„Přišel prej o to tvý sklo, alespoň to tvrdí." Petronius znal mého otce natolik dobře, že jeho řeči nebral za bernou minci. Mě ta urážka rodinného jména vůbec nevzrušila. Nikdy nemělo kdovíjakou pověst, zvláště pokud šlo o tátu. „Byla to zkušená zlodějská banda, Falcone. Nechce se mi to líbit. Geminus přišel o sklo. My víme, že prvotřídní. Calpurnia připravili o velikou zásilku porfyru, která mu taky přišla zrovna včera. Někoho jiného zase obrali o slonovinu." Marně jsem přemýšlel, co mohlo být tak zvláštního, pokud vůbec něco, na zboží, jež přišlo včera. „Martinus sepisuje podrobnosti, ale už teď je jasné, že jde o vážné škody."

„Já myslel, že Emporium se v noci hlídá."

Petronius temně zavrčel. „Jednoho po druhém vzali po hlavě a nasklá-

dali spoutané a s roubíky do řady vedle sebe jako mrtvé sardinky."

„Odborná práce. Snad až příliš?" kladl jsem si zamyšleně otázku. „Neměli spojence vevnitř?"

„Možná." Petronia to taky napadlo. „Některé strážné si podám. Až budu mít možnost."

„Jestli!" Zazubil jsem se a připomněl mu, že ještě neví, co s ním bude dál. „Možná že budeš mít báječnou možnost setkat se s císařem."

„Já už jsem se s ním setkal," odbyl mě Petro stroze. „Setkal jsem se s ním přece s tebou, Falcone. Při té vzácné příležitosti, když ti nabízel celé jmění, abys držel jazyk za zuby o jistém skandálu, ale ty jsi z vysoce morálních důvodů odmítl, jako kdybys ty prachy zahodil."

„Promiň." Na to, že jsem tu spoustu peněz odmítl, jsem nezapomněl, ale na to, že tam byl i Petro a viděl, jak jsem ze sebe udělal blázna, ano. Tehdy jsem se dopustil hrubé chyby, že jsem odhalil spiknutí, které se příliš těsně dotýkalo císařské rodiny. Vespasián v naléhavé potřebě chránit svého syna Domiciána mi neprozřetelně slíbil povýšení, což ho teď patrně mrzelo. V každém případě to bylo bezpředmětné vzhledem k tomu, že jsem tu nabídku nafoukaně odmítl. „Nikdo si mé mlčení nekoupí."

„Aha." Petronius věděl, že jsem na tom prodělal jen já.

Najednou proklouzl závěsem komorník a pokynul Petroniovi.

Já jsem rovněž vstal. „Já jdu s ním." Zřízenec mě poznal. Pokud si myslel, že se mnou budou potíže, byl tak vycvičený, že nedal nic najevo.

„Didie Falcone," pozdravil mě hladce. Oba prétoriáni, stojící na stráži každý z jedné strany dveří, se tvářili, že neslyšeli, co jsme říkali, ale věděl jsem, že mě nechají projít dovnitř a nespoutají mi ruce Herkulovým uzlem. Nerad bych předstoupil před někoho z císařské rodiny zmlácený při rvačce. Věděl jsem, třebaže jsme nebyli v té správné části paláce, že se s někým z nich setkáme. Proto ti prétoriáni.

Petronius se vrhl k závěsu, sotva dostal pokyn. Než mohl něco namítnout, předešel jsem ho a vstoupil do audienční komnaty jako první. Odhrnul závěs a hnal se za mnou.

Petronius nejspíš očekával kancelář, možná plnou lidí, ale vesměs nižšího postavení, takže si jich nemusel všímat. Zaslechl jsem, jak něco prohodil, a hned nato ztichl. Ocitli jsme se ve vysoké místnosti, kde se pilně činilo

mnoho písařů. Ale byl tam ještě někdo, zvláštní osobnost. Petronius se zajíkl. I když jsem ho na to upozornil, nepočítal vážně s tím, že se opravdu setká s císařem.

Vespasián spočíval na čtecím lehátku a prohlížel si tabulku s poznámkami. Jeho zbrázděný obličej byl nezaměnitelný. Rozhodně nežádal lichotivý portrét, když schválil ražení nových mincí.

Nepotrpěl si na žádnou pompu. Lehátko stálo u postranní stěny, jakoby připravené pro náhodného návštěvníka. Vzbuzovalo to povšechný dojem, že pán celé říše si sem jenom zaskočil a choval se jako doma v kumbálu někoho jiného.

Uprostřed stál dlouhý stůl, pokrytý svitky a hromádkami tabulek. Tam seděli tajemníci se svými pisátky. Hbitě něco čmárali, ale nikdo je nepopoháněl. U císaře stál tiše mladý otrok, upravený, byť ne moc hezký, s ubrouskem přes ruku. Vespasián si ovšem naléval sám – půl číše, jen tak aby si svlažil hrdlo. Nechal ji stát na bronzovém podstavci, aby se mohl věnovat nám.

Byl to statný, nenucený, schopný muž. Organizátor, s přímým pohledem kováře, s arogancí venkovana, kterou mi připomínal dědečka. Věděl, čemu věří. Říkal, co si myslí. Lidé vykonávali, co jim přikázal. Teď to dělali proto, že museli, ale už dávno předtím, než se stal císařem, vždycky skákali podle jeho pokynů.

Zastával všechny občanské úřady a prošel nejvyššími vojenskými hodnostmi. Každé místo ve své kariéře si tvrdě vydobyl zásluhami, bez ohledu na předsudky zavedeného zřízení. Teď zastával nejvyšší dosažitelný úřad. Společnost měla proti němu ještě stále námitky, ale on na to nedbal.

Chodil v purpuru. Na to měl nárok. Jinak nenosil ani věnec, ani šperky. Nejlepší ozdobou jeho postavení byla bystrá vrozená inteligence. Tu teď zaměřil na nás. Trochu nepříjemný zážitek.

„Falcone, kde se tu bereš? A kdo je ten tvůj velký osobní strážce?“

Pokročil jsem vpřed. „Já vlastně dělám strážce jemu, pane.“ Petronius, dotčený mým vtipem, mě následoval. Postrčil jsem ho před sebe. „To je můj přítel Lucius Petronius Longus. Chtěl jsi s ním mluvit. Vrchní vyšetřovatel z aventinského sektoru Čtvrté kohorty vigilů. Je jeden z nej-lepších –

ale je to také ten odvážlivec, co dnes zavřel Emporium."

Vespasian Augustus se zadíval na Petronia. Ten se tvářil rozpačitě, ale pak se sebral a směle se zadíval na podlahu. Byla to mramorová, vkusná velká černobílá plocha. Mozaikový vzor musel položit zkušený umělec.

„To vyžadovalo kuráž," poznamenal císař. Petronius zvedl opět oči a maličko se pousmál. Bude to dobré. Založil jsem ruce a povzbudivě jsem na něho hleděl jako pyšný cvičitel předvádějící svého nejlepšího gladiátora.

„Omlouvám se za všechny nepříjemnosti, které jsem způsobil, pane." Petroniův hlas zněl vždycky příjemně. Hovořil tichým, klidným tónem. Působil důvěryhodným dojmem. Tím se dal vysvětlit jeho úspěch u občanských výběrových komisí i u žen.

„Omluva nepostačí," odvětil Vespasián. Na rozdíl od výběrových komisí a žen dovedl rozpoznat vykuka. „Jak to, že se znáš s Falconem?"

„Kolegové z Druhé Augusty, pane." Naší legii velel kdysi sám Vespasián. Petro i já jsme si dovolili trochu se naparovat.

„Vážně?" Po Vespasiánově odchodu si však Druhá uřízla ostudu. Litoval jsem, že jsme přešli na jiné téma. „Oba teď ale pracujete v různých oblastech."

„Oba usilujeme o to, aby se dodržoval zákon a pořádek, pane." Asi to vyznělo příliš svatouškovsky. Petroniovi to však prošlo, protože Vespasián ho neznal dlouho. „A právě to jsem dnes dělal po té loupeži v Emporiu." Petro se rád vrhal rovnou k věci. Zvyklost, že se lidé nejdřív oťukávají a hodnotí na základě přátelského rozhovoru, byla jeho přímočaré povaze tak cizí, že se pokoušel výslech urychlit.

„Chtěl jsi odhadnout škody, než to tam lidi rozšlapou." Vespasián si uměl rychle vyvodit z informací závěry. Pak se s nimi vytasil, jako by byly úplně jasné. Všiml jsem si, že Petro se trošku začervenal. Už si uvědomil, že to hnal příliš rychle. Vzhledem k našemu vzájemnému postavení v tomto rozhovoru určovat tempo se jevilo jako hrubé. Chovat se hrubě k císaři byl první krok k tomu, že provinilci bude co nevidět očichávat zadek lev. „Proč jsi nenechal na kupcích, aby ti sami ve stanoveném čase oznámili své ztráty?" zeptal se císař. „Je přece v jejich vlastním zájmu poskytnout informace. Budou na tobě chtít, abys jim to ukradené zboží našel. Proč jsi tedy vyvolal takové výtržnosti?"

Petronius se očividně polekal. Dělal věci po svém. Byl přesvědčen, že tento postup se osvědčí, a tak o jiných možnostech ani neuvažoval. Alternativní řešení vede často ke komplikacím. Už jenom přemýšlením o nich se ztrácí drahocenný čas.

„Uzavření tržnice může vypadat tvrdě," připustil. „Já jsem ovšem uvažoval dopředu, pane. Bylo jasné, že jsme narazili na vysoce organizovaný gang. Už teď zesměšnili každého, kdo zajišťuje bezpečnost Emporia." Skončil. Vespasián mu beze slova naznačil, že může pokračovat. Petro se rozjel. „Okamžitě mi došlo, že se při tak bezvadné organizaci na tom nezastaví. Uslyšíme o nich znovu – ať už v Emporiu nebo jinde. V tuto chvíli mají přede mnou náskok. Budu potřebovat všechna fakta – a to co nejrychleji. Dnes jsem chtěl zjistit maximum, co se dá, o jejich metodách – jak například poznali to které zboží. Tady nejde o obyčejnou loupež. Získali mimořádnou kořist, takže v Římě můžeme očekávat velké nepříjemnosti."

Petronius Longus sice neodpověděl na původní otázku, ale podařilo se mu dostat celou situaci do souvislostí. A vyšel z toho rozhodně dobře. Já jsem věděl, že je to bluf, ale vypadal jako muž, který prozíravě plánuje dopředu.

„Očekáváš, že se dnešek bude opakovat?"

„Obávám se, že ano, pane."

Císař se najednou předklonil. „Očekával jsi *tohle?*"

Petronius před takovou otázkou na tělo neuhnul. „Ne, pane. Ale cítil jsem, že cosi by se mohlo stát."

„Proč?"

„Ve zločineckém bratrstvu se teď vytvořilo mocenské vakuum."

„Jak to? Aha, Balbinus Pius, ovšem. A za to neseš odpovědnost ty."

Tentokrát se Petronius doopravdy vyděsil. Neuvědomil si, že ta tabulka, kterou si Vespasián pročítal, když jsme tam vstoupili, bude zpráva ze sekretariátu: rychlé shrnutí dnešních událostí, přehled Petroniovy kariéry, hlavní body Balbinova případu, a dokonce zdvořilý návrh, jak vést tento pohovor.

Vložil jsem se do toho. „Petronius Longus je příliš skromný, ten tě nebude krmit svými úspěchy, pane. Byl to vskutku on, kdo dopadl a usvědčil Balbina. Vybral si k tomu vhodnou příležitost a dotáhl to až do konce. Je

ovšem tak dobrý, že se u toho nezastaví. Uvažoval dopředu a představoval si, jaké důsledky to bude mít v Římě."

Vespasián nedal ani mrknutím najevo, že mě slyšel, ale určitě mu neušlo ani slovo. Podíval se na Petronia, který by z toho dokázal vyklouznout sám. Zatímco jsem blábolil, už si seřadil myšlenky. „Pane, podle mě šlo v Emporiu o tak velkou loupež, že se z toho stane politická záležitost."

„Politická?" Konečně nám císař věnoval plnou pozornost. On sám vlastně také vkročil do vakua, když vyrval trůn různým uchazečům a usadil se na něm, aby se vypořádal s výstřelky Neronovy vlády a zpustošením země za občanské války, jež následovala. Ještě stále se potřeboval prosadit. Pracoval usilovně, avšak než dobrodiní úspěšné vlády dojde uznání, trvá déle, než za jak dlouho se projeví škody za špatné vlády. Zatím ještě nedržel moc v rukou dost pevně.

Suše jsem nadhodil: „Taková loupež ve velkém vyvolává pochybnosti o schopnostech vlády, pane."

„Ba ne, vyvolává pochybnosti o schopnostech hlídek," odsekl císař.

Petronius se na mě vyloženě naštval. „Pane, určitě se bude reptat, to vím. Ale já tuto loupež beru jako signál. Byla velmi smělá. Nějaký živel nám vyhlašuje otevřenou válku –"

„Komu?" vybafl císař. „Tobě? Mně?"

„Vigilům jistě," odpověděl Petronius rozvážně. „A nepřímo i státu. A patrně i jiným zlodějským bandám. Z toho vyplývá, že to postihne větší oblast než jeden městský okres –"

„Na to už sám nestačíš." Vespasián choval staromódní respekt k přesnému vymezení úředních pravomocí. Okamžitě Petronia zarazil. „To bude vyžadovat koordinovanou strategii."

„Ano, pane," přisvědčil Petronius a tvářil se pokorně. „Měl jsem samozřejmě v úmyslu vyrozumět tribuna své kohorty i městského prefekta, pane." Ten lhář!

Vespasián se nad tím zamyslel. „Asi bych si měl s vaším tribunem promluvit sám. Snad bych měl pozvat všechny." Nenápadně pokynul nějakému poskokovi v bílé tunice, postávajícímu stranou. Tento mlčící, prakticky neviditelný muž nebyl pouhý tajemník. Na tabulku si rychle zapsal pár poznámek. Dalo se poznat, že je zvyklý přijímat rozkazy. Znal první

pravidlo pracovníků v administrativě: vždycky se pojisti. „Porada. Po obědě. Informovat Tita.“ Císař hovořil jakoby ledabyle, ačkoli my s Petroniem jsme měli pocit, že jsme toho rozvířili daleko víc, než jsme původně chtěli. Znovu se k nám obrátil. „Ještě zbývá uklidnit ty nepokoje. Co navrhujete?“

Dobře jsem věděl, že ten, kdo rozvíří nepokoje, málokdy pomyslí na to, jak je zarazit, a proto jsem vyrukoval s vlastním návrhem: „Do jisté míry bys mohl tu nespokojenost uklidnit sám, kdybys jim oznámil, že dostanou náhradu, pane.“

„Náhradu?“

To jsem tomu dal. Použil jsem sprosté slovo.

XI

„Tak ti pěkně děkuju, Falcone!“

Znovu jsme se usadili na lavici na chodbě. Komorník, jenž doprovázel návštěvníky, se tvářil zvědavě. Ten úředník v bílé tunice odkráčel. Z Vespasiánovy zmínky o obědě jsme vyrozuměli, že těch „pár minut“, které jsme měli počkat, se protáhne na několik hodin. Petronius se vztekal. Jestli to měla být ta tvá pomoc, srdečný dík, Falcone. Dík, že ses zmínil o penězích. Chudák pantáta honem uháněl do ložnice, aby si lehl a uklidnil se.“

„Z toho si nic nedělej,“ chlácholil jsem ho. „Vespasián je sice, jak známo, skrblík, ale taková zmínka ho jen tak nesloží. Jestli se mu náš návrh nebude líbit, tak nám to poví.“

„*Tvůj* návrh,“ opravil mě. Přešel jsem to bez povšimnutí.

Chvíli jsme mlčeli a přemítali o minulých i docela nedávných událostech. „Do čehos mě to tady, u Háda, dostal?“ reptal Petronius.

„Jen počkej, později, až se budeme chtít najíst, zjistíme, že jsme se stali poradci výboru pro potírání zločinnosti.“

„Já bych se jenom chtěl vrátit k svému případu.“

„Tohle by mohl být nejslibnější úkol tvého života.“

„Trhni si nohou,“ zabručel Petro.

Přesně v době oběda se daly věci do pohybu. Nejdřív si nás přišel vyzvednout ten chlápek v bílé tunice. Chtěl z nás tahat rozumy. Nebránili jsme mu v tom, ale umínili jsme si, že se za to s námi podělí o svůj oběd.

Představil se nám jako Tiberius Claudius Laeta. Byl to zřejmě palácový propuštěnec vysokého postavení a do jeho prostorné kanceláře by se celý můj byt vešel nejméně dvakrát. Když ho Vespasián právě nepotřeboval, aby měl koho sekýrovat, mohl tam sedět a dloubat se v nose. A tam mu také sluhové nižšího postavení přinášeli podnosy s jídlem.

„Hezké," pochválili jsme mu to tam.

„Moje živobytí," odpověděl. Byl tam jenom jeden vinný pohár, ale Petro hbitě našel dva další, zaprášené, schované za nějakými krabicemi se svitky. Úředník se naoko tvářil, že mu naše podnikavost imponuje, a my jsme mu s úsměvem od ucha k uchu jako noví bodří kumpáni nalili. Poněvadž to víno bylo zdarma, připadalo i Petrovi docela dobré. Laeta pozvedl pohár, aby nám připil, a vypadalo to, že má z naší společnosti radost. Jako vysoký úředník vedl asi dost osamělý život. „Tak! Pokud vím, ty jsi, Falcone, jeden z Anacritových lidí?"

„Falco jsem, to je pravda," odpověděl jsem trpělivě. „Ale jsem jenom svůj."

„Promiň. Vyrozuměl jsem, že pracuješ pro oddělení, o kterém se nemluví."

„Pracoval jsem pro císaře. Avšak za tak neskutečnou odměnu, že už s další spoluprací nepočítám."

„A tak!" Dobrý Laeta to vyslovil diskrétním tónem a současně jako by naznačoval, že oddělení, kde pracuje on, by nejradši postavilo vrchního špeha na okraj živé sopky a silně do něho strčilo. „Třeba by ti víc vyhovovalo pracovat u nás."

„Třeba," přitakal jsem celkem pokojně. Uvažoval bych o čemkoli, kdybych tím mohl naštvat Anacrita.

Claudius Laeta se na mě pátravě podíval a pak se obrátil k Petroniovi. Ten se statečně ládoval mísou studených artyčokových srdíček. Poněvadž si teď jeho pozornost vyžadoval náš hostitel, já jsem se zatím pustil do Laetových ančoviček. ‚A ty jsi Petronius Longus, velitel aventinské hlídky, že?" Petronius přikývl, stále ještě s plnou pusou. „Vysvětli mi, prosím tě, jak je to vlastně s těmi vigily. Já si je pletu s městskými kohortami…"

„To je snadné." Petronius mu to slušně vysvětloval. S plným žaludkem se pohodlně opřel a udělal Laetovi přednášku, kterou pronášel k novým rekrutům. „Takhle se v Římě zajišťuje dodržování zákonů a pořádku: Na samém vrcholu je prétoriánská garda, kohorty jedna až devět pod velením prefekta prétoriánů. Kasárna mají v prétoriánském táboře. Jsou plně vyzbrojeni. Povinnosti: zaprvé, chránit císaře, zadruhé, předvádět se v plné parádě při oficiálních slavnostech. Tvoří vybranou elitu a jsou strašně na-

foukaní. K nim jsou jako další připojeny kohorty deset až dvanáct, známé jako městské. Těm velí městský prefekt – senátor –, v podstatě správce města. Ozbrojeni jsou mečem a dýkou. Neoficiální náplní jejich práce je *potlačování výtržností.* Oficiální povinnosti: dohlížet na dodržování klidu, chodit s našpicovanýma ušima a městskému prefektovi předávat informace o všem, co se kde šustne."

„Špehují?" zeptal se Laeta suše. „Myslel jsem, že to dělá Anacrites."

„On špehuje je a oni špehujou nás," prohodil jsem.

„A úplně dole," pokračoval Petro, „máš vigily. Ti dělají veškerou skutečnou práci a velí jim prefekt vigilů. Nejsou ozbrojeni, ale mají vojenskou organizaci. Sedm kohort, z nichž každá má svého tribuna, bývalého vyššího centuriona. Skládají se ze sedmi centurií, které konají pochůzkovou službu. Řím je rozdělen na čtrnáct správních okresů. Každá kohorta má na starosti dva. Povinnosti: všechno, s čím si ti frajeři z prétoriánského tábora nechtějí špinit ručičky."

„Takže tvá aventinská hlídka má na starosti XII. a XIII. okres?"

„Ano. My jsme Čtvrtá kohorta."

„A váš tribun je kdo?"

„Marcus Rubella." Petro mluvil o tribunovi dost nerad. Díval se na něho spatra jako na bývalého legionáře, který měl zůstat u vojenského drilu.

„Z jezdeckého stavu?"

„Koupil si to za peníze, co dostal při propuštění. Skoro dost vysoké postavení, aby se člověk stal mistrem zločinu," odpověděl Petro suše a myslel přitom na Balbina Pia.

„A hlavním úkolem vigilů je hlídat, jestli někde nehoří?"

„*Jedním* z úkolů." Petronia štvalo, když ho lidé považovali za pouhého hasiče. „Ano, ale protože s tím souvisí i noční patrolování v ulicích, kdy se páchá nejvíc zločinů, naše povinnosti se rozšířily. Chytáme pouliční zloděje a lupiče, stíháme uprchlé otroky, běžně hlídáme činžáky a skladiště. Hodně pozornosti věnujeme taky lázním. Strašně se tam krade šatstvo."

„Zůstáváte tedy takovým lidovým oddílem?" Laeta se chytil do úřednické pasti posedlosti tituly a hodnostmi.

„Jsme svobodní a poctiví občané," zavrčel Petronius, vyloženě rozmrzele.

„No jistě. A jaké je vlastně tvoje postavení?“

„Jsem vyšetřovatel,“ odpověděl Petro. „Řídím skupinu vyšetřovatelů XIII. okresu. Pěší hlídky šlapou chodník, větří, jestli neucítí kouř, a lapají pachatele, když je přistihnou při činu. Umějí si poradit s běžnými úkoly, jako například mohou nařezat nedbalým majitelům domů, kterým se převrátila kamna. Ale každá kohorta má důstojníka, jako jsem já, s menším mužstvem asistentů, kteří dělají domovní prohlídky a věnují se pátrání. Vlastně dva, jednoho pro každý okres. Společně se snažíme najít kradené číše a vyšetřujeme, kdo vzal šenkýřku prknem po hlavě.“

„A podáváte hlášení tribunovi?“

„Částečně. Ale mnohdy pracujeme taky pro prefekta. Každý případ, který vyžaduje větší trest než veřejné bičování, se musí postoupit jemu. Prefekt na to má lidi, včetně tajemníka, který vede různé seznamy nežádoucích živlů, a vyšetřovatele –“

„Používá mučení?“

„Došli jsme k názoru, že hrubá síla může být kontraproduktivní,“ odpověděl Petronius. Oficiální popření.

Trpce jsem se zasmál. „Tohle vyprávěj tomu těžkému případu, kterému právě v zadní komoře pěkně zmáčkli koule.“

Petronius raději dělal, že mě neslyší.

„Tak tedy…,“ pokračoval Laeta, „svěř se mi se svými obavami, pokud jde o to vloupání do Emporia. Zastáváš teorii, že se na městské centrum chystá organizovaná a troufalá tlupa? Zajímalo by mě, jak velká část Říma je v ohrožení.“

„Kdo to může vědět?“ Petronius neměl chuť vykládat mu o svých záměrech. Zločinci se neřídí stanovenými pravidly. „Počítám, že všechny hlídky v centru by měly být uvedeny do stavu pohotovosti.“

Laeta si to poznamenal. „Jak tedy tu hrozbu odhaduješ?“

„Mají spadeno na určité zboží,“ odpověděl Petronius důvěrně. „V ohrožení budou přístaviště a skladiště – prodejny s běžným potravinářským sortimentem asi ne. Týká se to hlavně XIII. okresu, ale taky XI. a XII., kde jsou určitá specializovaná skladiště. Sýpky je asi zajímat nebudou.“

„Proč ne?“

„Když stát dává příděly obilí chudině a bohatí mají dost obilí ze svých

vlastních statků, zbývá vůbec nějaký prostor pro černý trh? Ti ničemové se můžou vrhnout na sklad papyru na Kvirinálu. Saepta Julia by mohla být taky jedním z cílů. Měli bychom varovat klenotníky." Laeta si to horlivě zaznamenával.

Pod poklopem ho čekala teplá mandlová omeleta, a tak jsme mu ji pomohli rozdělit na tři kusy a spořádali ji společně. Podnos s jídlem byl brzy prázdný.

Pak se Laeta omluvil. My jsme si zatím mohli v tomhle příjemném útočišti pohodlně opřít nohy, dokud nás nebudou shánět.

„To je pěkná motanice, Falcone." Petro zkoumal karafu, ale tu jsme už vyprázdnili. „Nerad bych, aby se mi po rajonu potloukala parta amatérů."

„Co se divíš? Vždyť ty sám jsi ze sebe udělal mistra kriminální pátrací služby."

„U Herkula! Jak jsem měl vědět, že z okamžitého nápadu tu udělají hotovou věc, že kvůli tomu začnou tajemníci pobíhat jako vyplašený králíci a hned se svolá všeobecná porada o závažných zločinech?"

Laskavě jsem se na něho zazubil. „Aspoň ses tu naučil něco užitečného: nechávat si své nápady pro sebe."

Hrabal jsem mezi krabicemi se svitky, až jsem objevil štíhlou alabastrovou lahvičku červeného vína, kterou Laeta už dřív odzátkoval a napůl vypil. Odzátkovali jsme ji znovu a posloužili si. Pak jsem nádobku uložil přesně tam, kde jsem ji našel, aby si Laeta nemyslel, že jsem mu slídil v osobních věcech.

Na střídačku jsme si pak dávali dvacet.

Instinkt nás varoval, kdy se máme probrat. To jsme se naučili, když jsme se měli na pozoru, aby na nás odněkud z hustého křoví nevyskočili vousatí Britové. Ten instinkt se nám osvědčil taky jako varování před vzteklými centuriony, jimž nepřipadalo legrační, když se blátošlapové na stráži náhodou opírali o předprseň a debatovali, jestli Zelení doma mají letos při jezdeckých závodech dobrou sezonu. V každém případě, když se pro nás přihrnul Laeta zpátky, ani jsme se o nic neopírali, ani jsme nechrápali, nýbrž ruce a obličej jsme měli opláchnuté v misce, kterou tam Laetovi přinesl sluha, vlasy učesané jako dva frajeři, chystající se na večírek, a seděli jsme

tam spořádaně jako vzor spolehlivosti.

„A, tady jste…“ Laeta se nervózně rozhlížel kolem, jako by očekával, že jsme mu to tam zpustošili. „Starý pán se odebral do vlastních komnat. Budeme se muset vypravit do Zlatého domu.“

Usmál jsem se. „Proč ne? Taková procházka na čerstvém vzduchu přijde nám oběma vhod.“

Laeta se zatvářil ustaraně podruhé, jakoby ve snaze představit si, co jsme asi vyváděli, že si potřebujeme provětrat plíce.

Nero si dal svůj Zlatý dům postavit přes celý střed města. Zahradami, jež zabíraly údolí Fora, propojil starý Palác Caesarů s novým komplexem, který mu vybudovali mistři nejnovější architektury a výzdoby. Naše porada se konala v té nové části. Já už jsem ji viděl dřív, a přesto mi znovu vyrazila dech.

Cestou tam jsme museli napřed sejít z Palatinu, pak jsme prošli střeženým skrytým portikem, vzali to přes východní konec Fora kolem domu vestálek a kašny a potom kolem rozkopaného terénu, kde bylo ještě nedávno velké jezero jako hlavní prvek venkovských zahrad, které Nero založil v prohlubni mezi Palatinem a Eskvilinem. Místo jezera tam teď zela obrovská jáma, kde začal Vespasián budovat slíbený amfiteátr. Na Oppiově návrší za ním dosud stál Neronův fantastický palác. Nové flaviovské dynastii připadal příliš okázalý, ale na zbourání příliš nákladný a nádherný. Sami měli střídmější dobrý vkus. Stavět další palác, když Řím sám leží v troskách, by lidem připadalo jako horší marnotratnost než ta Neronova. A tak tu Vespasián a jeho synové přece jenom bydleli. Mohli to alespoň svádět na svého šíleného předchůdce.

Claudius Laeta nás vedl labyrintem vstupních síní, obkládaných mramorem, a vysokými, bohatě zdobenými chodbami. Myslím, že jsme byli ve východním křídle. V západním měla podle všeho císařská rodina soukromé komnaty. Strážní Laetovi jenom pokynuli a nechali ho projít. Vyznal se tu docela dobře. Nově příchozího Zlatý dům záměrně ohromil a mátl. Komnaty a chodby následovaly jedna za druhou zdánlivě nahodile. Oči oslňovalo zlacení a lesk nejjemnějšího hladkého mramoru, hlava se motala z odboček a zákrutů, uši zaléhaly ustavičnou hudbou vody ve fontánách a

kaskádách. Petronius do mě vrážel, protože se snažil omrknout si malované stropy, zatímco Laeta nás popoháněl ke spěchu. Konečně jsme prudce zabočili doleva, zahlédli jakousi apsidu, proletěli kolem další síně a vstoupili do proslulé úžasné osmiúhelníkové jídelny.

Za Neronových časů sem přicházeli lidé na orgie. Smůla, že my jsme sem přišli až v době, kdy se poměry změnily, a čekala nás nanejvýš porada o kriminalitě.

Sál byl plný světla. Na jih se otvírala úžasná vyhlídka, kterou se ovšem nebudeme kochat. Byla tam efektní kaskáda (vypnutá). Byly tam postranní komůrky kryté závěsy, kde se dřív odehrávaly scény odporného hýření (nyní prázdné). Nad našimi hlavami býval kdysi proslulý otáčivý strop ze slonoviny, z něhož padaly na šťastné stolovníky dárečky (rozmontovaný, nás nečekají žádné dárečky).

Zato tam už čekali Vespasián a jeho starší syn Titus. Seděli na trůnech. Petroniovi se ty trůny budou jistě líbit, má rád formality. Titus, otcova mladší verze, ale se sympatickým sklonem k podsaditosti, mi přátelsky pokynul. Zdvořile jsem na něho vycenil zuby. Úředníci jim tiše předávali nejnovější informace.

Další úředníci přicházeli s námi. Od oběda císař vytáhl i městského prefekta, který se domníval, že město řídí, a prefekta vigilů, jenž dělal všechnu práci za něho. Každý si s sebou přivedl hejno poskoků, které šoupli do postranních komor. Prefekti si s sebou vzali všech sedm tribunů vigilských kohort, aby za ně mluvili (sami se nehodlali zatěžovat praktickými znalostmi), a tak tu byl i Rubella, hlava Čtvrté kohorty, kterému měl Petronius hlásit všechny problémy, než se zveřejní. Rubella měl s sebou kornout slunečnicových semínek, která neustále potají louskal. Petro se na něho díval spatra, ale mně připadal sympaticky lidský.

Přišel i vrchní špeh Anacrites, třebaže na seznamu nebyl uveden.

„Falcone!“ Zamžikal nervózně světlýma očima, když mu došlo, že jsem naživu a zapletený do tohoto neočekávaného podniku. Ani se nezeptal, jak jsem si na Východě užil to jeho fiasko. Jen co mi vybyde chvilka času, podám Vespasiánovi hlášení osobně a s komentářem, který nebude brzdit loajalita k muži, jenž mě tam poslal.

„Promiň,“ odpověděl jsem chladně. „Připravuji zprávu…“

Musel to zaslechnout Claudius Laeta, neboť gestem přivolal Petronia i mě k sobě. Seděl nejblíž císaři. Jménem císaře schůzi předsedal. Co se tam projednávalo, je samozřejmě důvěrné. Zápis zabral půl hustě popsaného svitku. Svěřím vám, jak to probíhalo, ovšem ve vší důvěrnosti.

Řádní úředníci jednali rázně. Občas je zdržovali tribuni, rozvádějící své vlastní teorie, jež neměly s daným problémem nic společného, a někdy jim nebylo rozumět (nezapsáno). Jednou nebo dvakrát některý prefekt přičinil svou vlastní banální poznámku (stručně formulovanou tajemníkem). Petronius Longus vyložil jasně své přesvědčení, že se po odstranění Balbina zmocnil iniciativy nějaký jiný pán podsvětí. (Jeho zpráva, téměř v doslovném znění, zabrala větší část zápisu.) Z muže, který se snažil vykroutit z maléru, postoupil Petro v průběhu dopoledne v uchazeče o vavřínový věnec. Šlo mu to dobře. Petronius měl ke všemu ten správný skeptický přístup.

Já jsem se stal Vespasiánovým poradcem jako znalec pouličního života. Vydoloval jsem ze sebe pár nápadů, jež vypadaly celkem rozumně, i když později budu asi těžko opakovat Heleně Justině, co jsem přesně říkal.

Titus se najednou zeptal Anacrita, co zjistilo jeho profesionální výzvědné oddělení. Vrchní špeh mu v odpověď nabídl jenom blábol. Jeho oddělení bylo k ničemu, o tom, co se děje v Římě, nevědělo prakticky nic. Tu se do toho horlivě vložil městský prefekt a chvástal se, že jeho špehové si všimli znepokojivých náznaků neklidu. Když ho přítomní vyzvali, aby to upřesnil, nevěděl za chvíli kudy kam.

Debata trvala dvě hodiny, než byl císař spokojen. Problém – pokud existuje – se bude řešit rázně (další lidé ovšem nebudou povoláni). Prefekt vigilů bude koordinovat zvláštní vyšetřování, výsledky hlásit městskému prefektovi a ten o nich bude informovat Tita Caesara. Petronius Longus, který bude referovat Rubellovi, a ten předávat hlášení prefektovi vigilů, zjistí totožnost zlodějů z Emporia a potom zváží, zda šlo o jednorázový útok nebo širší hrozbu. Má právo upozornit každého tribuna kohort na hrozící nebezpečí v daném okrese a všichni mají povinnost mu v případě potřeby pomáhat.

Na Anacrita nezbyl žádný úkol, ale jako gesto zdvořilosti mu Titus řekl, že se samo sebou předpokládá, že výzvědná síť bude „mít oči všude“.

Všichni jsme tu otřepanou frázi znali. Znamenalo to, že se mají držet stranou.

Jako pouze výjimečné opatření (to Vespasián silně zdůraznil) bude nabídnuto odškodnění těm kupcům, kteří v noci přišli v Emporiu o zboží, pokud se jejich jména objeví na oficiálním seznamu. Ten poslal Petroniovi Martinus po sluhovi. Vespasián si uměl dávat pozor na podvody, a tak si dal pro jistotu seznam okamžitě opsat.

Já jsem měl být k ruce Petroniovi. A jak už to při schůzích bývá, na odchodu mi nebylo tak docela jasné, co mám vlastně dělat.

XII

„Tak ty ses, Marku, vydal na klidnou procházku po Foru," přemítala Helena a podávala mísu sýrových chuťovek Silvii. „A tou dobou, kdy ses vrátil domů, rozšířila se už epidemie zločinnosti, byla ustavena císařská komise a z vás obou, vy statní junáci, se stali důstojníci zvláštní vyšetřovací služby?"

„Proč ne? Lepší než nakupovat na tržišti ředkvičky," poznamenal jsem, ačkoli kvůli dnešním hostům jsem to musel také dělat. Pán domu musí být zkrátka všestranný.

„Pracovat spolu jim bude jistě vyhovovat," poznamenala Arria Silvia, Petroniova manželka, drobná a hezká. Kdysi jsem si myslel, že by se mi také líbila taková bystrá jemná dívka se stuhami ve vlasech – dokud se Petro neoženil se Silvií. Měla ve zvyku konstatovat to, co bylo zřejmé. Mám za to, že ho to uklidňovalo. Žili spolu už asi sedm let a se třemi dětmi, jež vyžadovaly jejich lásku (nebo něco takového), se zdálo pravděpodobné, že jim to vydrží. Proto jsem se rozhodl, že na Silviinu poznámku nebudu radši reagovat. Z jejích řečí mi totiž vždycky naskákala kopřivka.

Helena s ní uměla vycházet docela dobře, ačkoli jejich přátelství chyběla ta vřelost, jakou jsem například pozoroval v plném rozkvětu mezi Helenou a mou sestrou Maiou. „Doufám, že se vy dva nebudete hádat," podotkla Helena s klidným úsměvem. Ta liška podšitá, moje. Ať už Petronius pochopil, jak to myslí, nebo ne, neodpověděl a vyšel ven na balkon. Tam vyzdvihl nejstarší dcerku tak, aby se mohla vyčurat do jednoho z mých květináčů s cibulkami. Tohle je nejspíš zabije, ale nic jsem neřekl. Byl to šikovný, nekomplikovaný táta. Všichni jsme se od něho mohli učit.

Já jsem obě druhá děvčátka choval na klíně, kde si hrála s hračkami, jež jsme jim přivezli. Byli jsme veselá společnost a nacpaní jídlem jsme vychutnávali víno, kterým přispěl Petronius ze své bohaté sbírky. Petro a Silvia s námi strávili podvečer a smáli se historkám z našich cest po Sýrii.

Přátelé strašně rádi slyší o hrozných útrapách v příšerném podnebí, o podvodných směnárnících a jak to bolí, když vás štípne jedovatý pavoukovec. Sami si pak mohou vlastní dovolenou odpustit.

Bylo toho tolik co vyprávět, o tom, jak Helenu bodl štír, a o spoustě jiných zážitků, že se nám podařilo vyhnout zmínce o jedné věci, kterou by Silvia považovala za důležitou: že i my budeme mít možná rodinu.

Ne že by nám působilo poťouchlou radost uchovávat to v tajnosti, ale považovali jsme to za něco příliš závažného. Ještě jsme nebyli připraveni utahovat si z toho. Ovšem s Helenou jsme si tak dobře rozuměli, že mi klidně předvedla kyselou grimasu, když Silvia vesele žvatlala o svých holčičkách. Snad nám chtěla naznačit, že je načase, aby Helena začala toužebně žárlit. Nakonec jsem zachytil Helenin pohled a mrkl jsem na ni. Silvii to neušlo. Vrhla naoko pohoršený pohled na Petronia v domnění, že mám chuť na nějaké důvěrnosti s Helenou. Petro jako obvykle předstíral, že vůbec netuší, o co jde.

To mrknutí setrvalo jako tichý okamžik mezi Helenou a mnou.

Ženy projevovaly o náš nový úkol větší zájem, než nám s Petroniem bylo milé. Silvia si uvědomila, že Helena Justina je zvyklá účastnit se debat volněji, než jak to Petronius dovoluje jí. A tak se do toho s vervou pustila a rozebírala jednotlivé problémy tak urputně, jako když předtím roztrhávala kuřecí křidélka v pikantní vinné omáčce.

S Petroniem jsme byli dávní spojenci. A zatímco Silvia spekulovala, my jsme spolu jenom tiše hovořili.

„Rád bych, kdybys se mnou později zaskočil přes ulici, Petronie. Je tam barák, co Smaractus nabízí k pronajmutí. Je to díra, ale přece jenom lepší než tohle, kdyby se to dalo trochu do pořádku."

„Dalo do pořádku?" Petro na mě zamžoural, jako by mě přistihl při krádeži džbánů s vínem z pultů v krčmě. „Bude Smaractus ochoten investovat do nějakých úprav?"

„Ne, ale rozhodl jsem se najít pro nás nějaký jiný byt, i kdybych si měl nějakou zříceninu dát dohromady sám."

„Jak to, že o tom nevím?" vyčetla mi Helena a převzala ode mě jednu z Petroniových holčiček. Ta druhá si odhopkala hrát na balkon. „Neměla

bych si tu nemovitost prohlédnout v první řadě já?“

„A proč si nenajdeš jiného domácího?“ přidala se Silvia.

Zazubil jsem se na Helenu. „Nejdřív to chci ukázat svému laskavému spolupracovníkovi, protože mi bude pomáhat se vsazováním nových oken a pokládáním podlah.“

„To pusť rovnou z hlavy!“ zhrozil se Petro.

„Jsi přece dobrý truhlář.“

Helena se zasmála. „A takový to byl dobrý přítel!“

„Heleď, já budu mít co dělat s tím lovem na zloděje z Emporia,“ prohlásil Petronius pevně. Někdy mi ochotně pomáhal s mými bláznivými nápady, jindy o tom nechtěl ani slyšet. Už jsem nenaléhal. Byl hrozně paličatý, ten by si to nerozmyslel.

„Jak to, že pro tebe to naše elegantní hnízdečko ztratilo po tak dlouhé době půvab?“ zeptala se Helena tónem fúrie, lehce potěžkávající svou metlu.

„Stárnu. Ty schody už moje nožičky zmáhají.“ Má milovaná se na mě sladce usmála, což znamenalo, že si zahrávám s ohněm.

„Co bys říkal, kdyby ti na krku visely tři děti!“ Silviina poznámka už se málem trefila do černého. Hrozil jsem se, jak to budeme zvládat s jedním, zvláště Helena v těch dlouhých měsících, než se to naše mrně narodí. Už jsem v duchu slyšel, jak horliví příbuzní radí, že by měla bydlet někde, kde je to přístupnější, a doufají, že to bude první krok k tomu, aby mě nadobro opustila.

Helena patrně pochopila, proč sháním lepší bydlení. Zaklonila se na židli s Tadiou v náručí a dlouze se na mě zadívala. Byla to výzva, abychom Petroniovi a Silvii prozradili, co se děje. Já jsem jí pohled vrátil, ale zůstal jsem zticha.

„Koukni, jak to Heleně sluší, když chová dítě!“ vyzvala mě Silvia, a vůbec netušila, jak je to ve skutečnosti. Neprozradil jsem to ani Petroniovi, takže to nemohla vědět ani manželka. Kvůli němu jsem cítil mírné výčitky svědomí, a tak jsem si raději začal prohlížet Helenu. Byla v modrém, jizvu na paži jí kryla sada vkusných náramků a v uších měla stříbrné náušnice, za které jsem v Palmýře jednoho dne utratil týdenní plat čistě proto, že se mnou ráda cestovala po světě, jak jsem věděl.

Opravdu jí to slušelo. Vypadala zdravě, klidně a sebejistě. Jak držela dítě, které se snažilo spadnout na podlahu, čistě aby zjistilo, jestli tvrdý dopad na prkna bude bolet, vyslaly mi její krásné velké hnědé oči další signál.

Opět jsem nereagoval. Nikdy jsem nechtěl dát Silvii najevo, jak mě dráždí. A snažil jsem se před Helenou maskovat, jak mě její výzvy znervózňují. „Když jsem Helenu spatřil poprvé, taky chovala na klíně dítě."

„Já se na to nepamatuju."

„Dcerku britského prokurátora."

„Aha, nejstarší holčičku tety Camilly." Už si vzpomněla. Prozradil mi to její ruměnec. „Flavii."

„Ano, Flavii," přitakal jsem a usmál se na ni. Viděl jsem, že si tu scénu vybavila: zdvořilá rodinná skupinka, debatující po obědě ušlechtile, zda bude zítra pršet, a do toho jsem vpadl já, rovnou po přistání v provincii. Snažil jsem se vymanit ze svých třídních předsudků a měl v úmyslu zpřerážet kosti každému, kdo by mě chtěl ošálit nějakými vtipnými řečičkami.

„A co dělal on?" chichotala se Silvia.

„Mračil se," odpověděla Helena trpělivě. „Tvářil se, jako by mu šlápl na nohu nějaký Titán a rozmačkal mu palec. Já jsem bydlela u hodných lidí, kteří se ke mně chovali moc pěkně, a zničehonic se tam zjeví tenhle hrdina, tváří se jako silák Milon z Krotónu, když se rozhlíží, který strom by mohl rozrazit pěstí. Byl vyčerpaný, nešťastný a otrávený svou prací –"

„To vypadá docela normálně."

‚A ještě se dokázal chovat ke mně hrubě."

„Ten lump!"

„Tak, až jsem měla chuť –"

„Se se mnou vyspat?" napověděl jsem jí.

„- ti dokázat, že jsi vedle," zakřičela Helena, dosud rozpálená tou vzpomínkou.

Když jsem ji v Británii poznal, úplně mi všechno zpřevracela. Byl jsem přesvědčen, že je nafoukaná, tvrdá, nepřející a nedotknutelná. Potom jsem se do ní tak zamiloval, že jsem skoro nemohl uvěřit svému štěstí, když se se mnou opravdu vyspala.

„A o co ti šlo, Falcone?" Silvia si asi dělala naděje, že uslyší nějakou

lechtivou odpověď.

Toužil jsem získat Helenu na celý život. Tím bych asi takovou upjatou osůbku jako Silvia ohromil. Sáhl jsem do mísy s ovocem a zuřivě se zakousl do hrušky.

„Ještě pořád jste nám neřekli, jakými úkoly vás císař pověřil.“ Přimět Silvii, aby změnila téma, nebyla žádná věda. Když jste nereagovali na jednu poznámku, vyrukovala s něčím jiným. To ještě neznamenalo, že vám to sedělo lépe.

Všiml jsem si, že se Petro lehce zamračil. Oba jsme chtěli počkat, až se věci samy nějak vytříbí. Museli jsme si vytvořit nějaký manévrovací prostor a nemohli jsme potřebovat, aby se nám do toho pletly ženské.

„Kdo z vás bude mít v tomhle podniku hlavní slovo?“ zeptala se Helena zvědavě. Vždycky uměla kápnout na opravdu nepříjemnou otázku.

„Já,“ odpověděl Petronius.

„No počkat!“ Chtěl jsem si to s ním vyříkat mezi čtyřma očima, ale teď jsme byli v pasti. „Já pracuju samostatně. Od nikoho nepřijímám žádné rozkazy.“

„Já řídím zvláštní vyšetřovací komisi,“ připomněl Petronius, „budeš muset pracovat se mnou.“

„Já mám pověření rovnou od Vespasiána. Ten mi vždycky nechává volnou ruku.“

„V mém rajonu ale ne.“

„Nepředvídal jsem nějaký konflikt.“

„Tak jsi nepřemýšlel,“ zamumlala Helena.

„Nejde o žádný konflikt,“ uklidňoval situaci Petronius.

„Kdepak. Všechno je naprosto jasné. Ty budeš plánovat práci, vydávat rozkazy a řídit celou skupinu. Takže na mě zbyde zametat kancelář.“

Najednou se usmál. „No proč ne – a myslím, že na to stačíš.“

„Jo, koštětem se dovedu ohánět,“ dodal jsem, ale tím jsem mu nehodlal ustoupit.

„Nějak to už vyřešíme,“ zabručel Petronius neurčitě.

„Ale jo, můžeme pracovat jako sehraná dvojice. Vždyť jsme přáteli už hezky dlouho.“ Právě proto žádný z nás nemohl mít rozhodující slovo.

Helena to hned postřehla.

„No ovšem," potvrdil Petro s letmým pousmáním.

Na ničem jsme se nedohodli, ale nechali jsme to tak, abychom se vyhnuli zuřivé hádce.

XIII

Fontánový dvůr měl za poklidného říjnového večera svůj obvyklý umouněný a dusný půvab. Obláček tmavého čoudu z pecí natřených černidlem se líně vznášel pět stop nad uličkou a číhal na kolemjdoucí v čistých tógách nebo tunikách, aby jim je zašpinil. Jeho štiplavý zápach se mísil se závany síry z prádelny a přepalovaného žluklého tuku. Pekař Cassius zřejmě dělal pirohy s telecím – a podle vůně to přehnal s jalovcem. Nad námi si lidé vynesli na balkony lůžkoviny anebo tam seděli a přes zábradlí si větrali tučné zadnice a pokřikovali nadávky na ostatní členy rodiny, ukryté vevnitř. Nějaký pitomec bušil vytrvale kladivem. Kolem překlopýtala velmi mladá unavená dívenka. Málem se jí podlamovaly nohy pod tíhou dlouhých květinových girland, které vila celý den na večírky v pochybných bohatých domech.

Před Leniinou prádelnou dřepěl hubený, vypelichaný pes a čekal, až půjde kolem nějaký dobrák, aby mohl táhnout za ním.

„Nedívej se," nařídil jsem Heleně. Vzal jsem ji za ruku a přešli jsme přes prašnou ulici. Chtěli jsme požádat Cassia o klíč k prázdnému bytu.

Cassius byl slušný chlap, ovšem tvářil se, jako by nikdy neuznal, že Helena patří ke mně. Za víceméně rozumné ceny jí prodával chleba. Mně občas podstrčil tvrdý rohlík, když jsme si vyměňovali klípky. Ale ani teď, kdy se Helena objevila v jeho krámu s urozenou dlaní v mé, nedal Cassius najevo, že by oslovoval dvojici. Náš svazek považoval podle všeho za nepatřičný. Nebyl ostatně sám. I já jsem uznával jeho nepatřičnost – ovšem ne že by mě to odradilo.

„Zdravíčko, Falcone."

„Nemáš klíč od toho hořejšku?"

„Kterej moula má o něj zájem?"

„No, já bych si to rád omrknul –"

„Ha!" vyhrkl Cassius, jako by si všiml, že na jednom z jeho celozrnných

kulatých rohlíků je flíček plísně.

Nenechali jsme se zviklat a přiměli jsme ho, aby nám došel pro klíč. Ten už tak dlouho nikdo nepoužíval, že se ztratil někde za hromadou pytlů ve skladu mouky. Zatímco jsme čekali, až najde hřebík, na který ho pověsil, já jsem lovil zajímavé drobky z ošatek s vystavenými dalamánky a usmíval jsem se na Helenu.

„Náhodou je to tak, abys věděla. Tenkrát, jak jsem tě viděl s holčičkou Aelie Camilly, vypadala jsi úplně jako její máma. Máš to v sobě."

„Flavia nebyla moje dítě," odbyla to Helena chladně.

Vrátil se Cassius, vyzbrojen železným klíčem velikosti západky na nějakém navijáku v docích. A protože byl zvědavý, nechal si ho sám a vedl nás nahoru po polorozpadlých kamenných schodech vedle svého krámu. Všechny stupně se zatím docela nezbortily. Když se člověk držel u zdi, byly skoro bezpečné. Cassius se oběma rukama marně snažil otočit klíčem v zrezivělém zámku. Když se mu to nepovedlo, zjistili jsme, že nejsnazší způsob, jak se dostat dovnitř, bude zatlačit na druhý okraj dveří, až se na škvíru pootevřou, a protáhnout se spletí pavučin, které tam fungovaly jako panty.

Vkročili jsme do úplné tmy. Cassius přešel směle k oknu a rázně otevřel okenici. Zůstala mu v ruce. Zaklel, když těžké dřevo řachlo na zem, přitom mu nechalo v prstech třísky a při pádu mu odřelo nohu.

„Upřímně řečeno," prohlásila Helena okamžitě, „tohle by bylo pro nás až příliš elegantní."

Nepřicházelo to v úvahu. Hluboce sklíčený jsem trval na tom, aby nám ukázal všechno.

„Kdo bydlí nahoře, Cassie?"

„Nikdo. Ty ostatní byty jsou ještě horší než tenhle. Ovšem odpoledne jsem zahlédl, jak se tam ometá nějaká stará baba."

Katastrofa. To by nám tak ještě scházelo, abychom měli za sousedy nějaké vandráky. Vždyť jsem si chtěl polepšit.

Obrovské plachty omítky se odlupovaly od prkenných stěn, které se samy povážlivě nakláněly dovnitř. Podlahy se při každém kroku o několik palců prohýbaly – a to jsme našlapovali docela zlehounka. Nosníky se zřejmě poroučely. A poněvadž nosné trámy měly celou stavbu držet po-

hromadě, vypadalo to velice nebezpečně. Všechny vnitřní dveře chyběly. A jak mě varovala Lenia, v zadních místnostech chyběla i podlaha.

„Copak je to tam dole?“

„Můj dřevník,“ řekl Cassius. Pravda. Jeho stropem jsme viděli polena. Když někdy před svítáním roztápí Cassius pec, musí být slyšet všude nahoře, jak kutálí polena.

Byt byl naprosto neobyvatelný. Rozhodně si ho od Smaracta nepronajmeme. Cassius ztratil zájem a šel si ošetřit nohu, která teď silně krvácela. „To je tvůj pes tam dole, Falcone?“

„Ani nápad. Hoď po něm šutr.“

„Je to fenka.“

„Ale ne moje – a taky nebude.“

S Helenou jsme tam ještě zůstali, tak skleslí, že se nám nechtělo ani pohnout. Zadívala se na mě. Věděla dobře, proč sháním byt, ale pokud otevřeně nepřizná, že je těhotná, nemůže o mých plánech diskutovat. Aspoň tentokrát jsem nad ní měl vrch.

„Promiň mi to,“ omlouval jsem se.

„Proč? Vždyť se nic nestalo.“

„Byl jsem přesvědčen, že když je tahle kuča už tak dlouho volná, nechá mi ji Smaractus za pár šupů.“

„Určitě by měl radost, že má nového nájemníka.“ Helena se zasmála. „Nedá se to opravit? Ty jsi ohromně šikovný, Marku –“

„U Jupitera, tohle chce zgruntu přebudovat – na to já bych zdaleka nestačil.“

„Já myslela, že se rád pouštíš do nemožností.“

„Díky za důvěru. Celý barák by potřeboval zbourat. Nechápu, proč tu Cassius zůstává. Vždyť mu jde každý den o život.“ Jako v Římě kdekomu.

„Aspoň bychom dostávali čerstvý chleba,“ uvažovala naoko Helena. „Stačilo by natáhnout po něm ruku skrz podlahu a ani bychom nemuseli vylézt z postele.

„Kdepak, nad pekařstvím nemůžeme bydlet. Kromě nebezpečí požáru –

„Pec je zvlášť, na ulici.“

„Mlýny taky a celý den rachotí a do toho hýká zatracený osel! Nebuď blázen, milostivá. Uvaž ty pachy z vaření. Chleba sice voní hezky, ale když

Cassius napeče ty svoje bochníky, ohřívá v pecích pirožky ze zbytků v hnusné omáčce pro celou ulici. To jsem si nějak neuvědomil."

Helena přešla pomalu k oknu. Stoupla si na špičky a vyhlédla ven. Přitom přešla na jiné téma: „Mrzí mě to vaše nedorozumění s Petroniem."

„Nedošlo k žádnému nedorozumění."

„Ale dojde."

„Znám Petronia už hodně dlouho."

„A už je to dávno, co jste pracovali spolu. To bylo ještě na vojně a oba jste dostávali rozkazy od někoho jiného."

„Mně nevadí přijímat rozkazy. Vždyť od tebe je přijímám v jednom kuse."

Provokativně se zachechtala. Stoupl jsem si k oknu vedle ní a z legrace jsem do ní strkal, aby ztratila rovnováhu. Zachytila se mě jednou paží, aby neupadla, a pak ji tam nechala, a tak jsme tam stáli bok po boku jako přátelé a dívali se ven.

Tahle strana Fontánového dvora byla o něco níž ze svahu než náš dům, a tak jsme hleděli skoro přímo na protější řadu známých krámků a dílen: psací potřeby, holičství, pohřební služba, malé prodejny rovnou na chodníku v šerém sloupořadí pod pěti patry stejných bytů, které nějaký přeplacený architekt považoval za důmyslný nápad. Málo architektů si troufne bydlet v bytech, jež sami navrhli.

„To je náš barák?"

„Ne, vedlejší."

„Je tam nějaké oznámení o pronájmu, Marku."

„Já myslím, že se to týká některého krámu v přízemí."

Heleniny bystré oči zpozorovaly nápis na zdi, jakých si člověk zpravidla nevšímá. Odvedl jsem ji dolů a přes ulici, abychom se přesvědčili. Nápis křídou nabízel dílnu. Hodnotil ji jako „dobře vybavenou řemeslnickou provozovnu s výhodným ubytováním", ale ve skutečnosti šlo o vlhké doupě s nemožným schodištěm na odpornou půdu. Je pravda, že k tomu patřil malý byteček, ale pronájem dvou místností se nabízel na pět let. Kdo může vědět, kolik můžu do pěti let zplodit potomků a kolik místa budu potřebovat na jejich ubytování?

Otřásl jsem se. Helena mě vyvedla ven na Fontánový dvůr. Opět si nás

našla ta opelichaná čuba a toužebně se na mě dívala. Zřejmě poznala, kdo z nás má měkčí srdce.

Holič tam neměl zákazníky, a tak jsme sklesle padli na dvě z jeho stoliček. Trochu reptal, ale pak si zašel dát dovnitř šlofíka. Beztak jeho oblíbená činnost.

„Víš, že můžeme bydlet kdekoli," pravila Helena tiše. „Já mám peníze – "

„Ne. Činži budu platit já."

Jako dcera senátora měla mnohem méně prostředků než její dva bratři, ale kdyby se provdala za někoho úctyhodného, ještě stále ji čekalo velké věno z minulého nezdařeného manželství plus různé odkazy od babiček a tetiček, které oceňovaly její zvláštní charakter. Nikdy jsem nepátral, kolik vlastně Helena má. Nechtěl jsem se rozrušovat. A nikdy bych nepřipustil, aby se ze mě stal vydržovaný muž.

„Co tedy hledáme?" Počínala si taktně, nechtěla se dotknout mé hrdé sebeúcty. Mě to přirozeně hrozně štvalo.

„To je jasné. Místo, kde bychom se nemuseli bát, že se nám tam vloupají otrapové. Kde tě zvrhlíci, co za mnou budou chodit obchodně, nebudou otravovat. A větší prostor."

„Místo na kolíbku a židle pro všechny tvoje sestry, až přijdou žvatlat na to, co bude v ní?" Helenin hlas byl suchý. Věděla, jak mě dojmout.

„Víc židlí by se nám hodilo." Usmál jsem se. „Rád přijímám návštěvy,"

„Rád mě štveš!"

„Mně se líbíš v každé náladě." Přejel jsem jí jedním prstem dolů po krku a lehce jí pošimral pokožku pod lemovkou na šatech. Najednou sklopila bradu a prst mi polapila. Měl jsem chuť přitáhnout si ji blíž a políbit, ale byl jsem příliš sklíčený. Na předvádění na veřejnosti se musí člověk cítit sebejistě.

Jak měla Helena hlavu skloněnou, viděla Fontánový dvůr z jiného zorného úhlu. Cítil jsem, jak ji něco zaujalo. Zvedl jsem oči k nebi a vyslal varování bohům: „Dejte si pozor, vy lenoši na Olympu. Někdo právě dostal skvělý nápad."

Pak se Helena zeptala zvědavým tónem, který tak často rozvířil nějakou nepříjemnost. „Kdopak bydlí nad tím košíkářstvím?"

Košíkáři patřila druhá dílna, počítáno od pekaře Cassia. Průčelí měl společné s kupcem, který prodával obiloviny – další klidný obchod, který nezamořuje okolí nějakým zápachem. Nad nimi se tyčil typický činžák, podobný tomu našemu a se stejnými typy nájemníků, mizerně placených a udřených. Neviděli jsme žádné oznámení o pronájmu, ale okenice bytu v prvním patře byly zavřené jako vždycky, jak jsem si už všiml. Nikdy jsem neviděl, že by někdo vcházel dovnitř.

„Ty máš ale postřeh," zabručel jsem zamyšleně.

Přímo tady, naproti Leniině prádelně, jsme možná našli svůj nový domov.

XIV

Košíkář, šlachovitý člověk v béžové tunice, kterého jsem znal od vidění, nám sdělil, že ten byt nahoře patří k jeho krámu. Sám tam nikdy nebydlel, poněvadž u Fontánového dvora přespává jenom občas. Žije na venkově, má tam rodinu a hodlá se tam vrátit natrvalo, až ho přestane bavit docházet každý týden do města. Ovšem v tom bytě nahoře se bydlet ani nedá, protože je to skladiště různých krámů a harampádí. Smaractus je tak lakomý, že je ještě nevyházel. Raději ten lenoch přistoupil na nižší nájemné. Košíkáři to vyhovovalo. Teď to vyhovovalo mně.

S Helenou jsme opatrně nahlédli dovnitř. Bylo tam hodně šero. Po tom bydlení v šestém patře nám všechno v nízkých poschodích nutně připadalo temné. Žádný balkon. Žádná vyhlídka. Samozřejmě žádná zahrada. Žádné kuchyňské vybavení. Voda z kašny o ulici dál. Veřejná latrína na konci naší ulice. Lázně a chrámy na Aventinu. Pouliční tržiště na všech stranách. Má nynější kancelář co by kamenem dohodil hned přes uličku. Byt měl tři místnosti – tedy o jednu víc než náš dosavadní – a celou řadu kumbálků.

„Spousta úložného prostoru!“ zvolala Helena. „Mně se to ohromně líbí.“

„Místo na kolíbku,“ usmál jsem se.

Smaractovi, svému domácímu, jsem se na sto honů vyhýbal. Vždycky mě popadl vztek, jen co jsem si na toho mizeru vzpomněl. Chtěl jsem ty záležitosti probrat pokojně s Lenií, ale pošetile jsem si vybral zrovna den, kdy za ní ten odporný snoubenec zaskočil s karafou vína.

Odmítl jsem se s ním napít. Zadarmo si rád připiju s kdekým, ale jsem přece jen civilizovaný člověk a mám určité meze. Pod hranici, kterou jsem si tenkrát vytyčil, spadali nelítostní vrahové, zkorumpovaní výběrčí daní, sexuální násilníci – a Smaractus.

Naštěstí jsem věděl, že ze mě má strach. Byly doby, že kdykoli potřebo-

val zajít do Fontánového dvora, riskoval krk a vždycky si s sebou raději brával dva gladiátory, vycvičené v jeho vlastní tělocvičně. Když teď měl Lenii a ta ho hájila před rozčilenými nájemníky, už se bez těch svalovců obešel. Dobrý nápad. Chudák Asiacus a Rodan byli tak mizerně živeni, že si potřebovali šetřit síly. Ti roztomilí hromotlukové by se po dni, kdy by se porvali se mnou, vůbec nedovlekli do arény. Pro Smaracta jsem vždycky představoval tvrdý oříšek. Byl jsem štíhlý a neústupný a z duše jsem ho nenáviděl. Sotva jsem překročil práh, uslyšel jsem jeho hlas, a tak jsem měl ještě čas nasadit si svůj výraz Milona z Krotónu, jak to nazývala Helena. „Falco nám bude na svatbě věštit z ovčích jater," uculovala se Lenia, hrajíc si nemístně na dychtivou nevěstinku. Nemohl tam být déle než pár minut, ale ona už si notně přihnula jeho vína. Kdo by jí to mohl zazlívat?

„Radši si dej pozor!" varoval jsem ho. Uvědomil si, že pokud bych se opravdu ujal augurského věštění, mohlo by to mít dvojsečné následky. Zlé znamení by mu možná zničilo štěstí. Hodně špatné znamení, a Lenia by třeba ještě ucukla, než by jí stačil navléknout prsten, a připravila by ho o své pěkně nacpané kasičky. Pozvracet jeho matku, jak mě o to Lenia žádala, nebylo nic ve srovnání s legrací, jakou bych mohl zažít s ochotnou ovcí.

„Je šikovný a levný," hučela do něho Lenia, jako by mu chtěla vysvětlit, proč považovala za dobrý nápad najmout si mě. Byl jsem také na její straně, ačkoli jsme se o tom ani nezmínili. „Jak vidím, pejsek si tě už našel, Falcone. Říkáme mu Nux."

„Já si nevezmu žádného zaběhlého podvraťáka."

„Že ne? Kdy sis to tedy rozmyslel?"

Smaractus bručel, že přece nemám zkušenosti jako kněz, a já jsem opáčil, že toho znám dost, abych mu mohl posloužit při *jeho* svatbě. Lenia mi strčila do ruky číši vína. Já jsem ji zase odstrčil.

Když jsme skončili s formalitami, mohli jsme se pustit do vzájemného šizení.

Věděl jsem, že by si Smaractus vymyslel na nás nějakou fintu, kdyby se dověděl, že jsme košíkářovi podnájemníci. Jeden způsob, jak se tomu vyhnout, byl neprozradit mu to. Když se však teď měli s Lenií brát, věčně se

tu někde potloukal. Určitě by nás zahlédl, jak chodíme tam a zpátky. Na to se muselo chytře – anebo vyloženě vydíráním. Nejdřív ze všeho jsem mu začal vytýkat, v jak hrozném stavu je ten zchátralý byt nad Cassiem. „Někdo oznámí édilům, že to bezprostředně ohrožuje kolemjdoucí, a tobě nařídí, abys dal celý barák zbourat, než spadne na ulici." Smaractus by udělal všechno na světě, jen aby nemusel nic bourat, protože podle zákona by na tom místě musel postavit stejný nebo lepší dům. (Představa, že by pak vydělal víc peněz z vyššího nájemného, byla na ten jeho plesnivý starý houbovitý mozek příliš složitá.)

„Kdo by chtěl rozvířit takový maléry?" ušklíbl se. Já jsem se zdvořile usmál a Lenia ho zatím kopla do nohy na vysvětlenou, o co mi jde. Bude aspoň týden kulhat.

„Nebyls to náhodou ty, koho jsem viděla mluvit s tím, co prodává košíky?" zeptala se. U Fontánového dvora se člověk ani nemohl podrbat na nose, aby mu hned tři lidi neradili, aby toho nechal.

„Jo, nabídl jsem se mu, že mu pomůžu vyklidit hořejší patro."

„A to proč?" vyzvídal Smaractus podezíravě.

„Protože mám dobré srdce."

Počkal jsem, a až když hrozilo, že snad pukne zvědavostí, pověděl jsem mu, na čem jsme se s pletačem domluvili: vyklidím mu ten byt a za to mě tam nechá bydlet zdarma. Jakmile se tam nastěhujeme, budu mu aspoň dohlížet na dílnu, až bude zavřená, takže on bude mít víc volnosti, aby mazal za rodinou.

Smaracta jsem tou novinkou úplně zmátl. Slovíčko „zdarma" nepatřilo do slovníku pánů domácích. Já jsem mu vysvětlil, co znamená. On potom použil nějaké výroky potvrzující mi, co jsem si vždycky myslel: že vyrostl mezi otroky uprchlými z trojřadek na nějakých jatkách, provozovaných načerno.

Jsem rád, že s tím souhlasíš," řekl jsem mu. Zakuckal se vínem a já jsem raději hned odešel.

XV

Druhý den ráno jsem se hlásil u Aventinského sboru. Čtvrtá kohorta vigilů měla hlavní stan ve XII. okrese, zvaném Piscina Publica, kde to většině lidí připadalo zdravější. Vedle velitelství stála strážnice pro pěší hlídky, a tam bylo uskladněno protipožární vybavení. K pokrytí XIII. okresu sloužila druhá strážnice, kam se Petronius uchyloval, kdykoli mohl. Tam měl také kancelář. V ní pracovali jeho pátrací agenti v civilu a písaři. Byla tam rovněž šatlava pro pachatele dopadené hlídkami při činu nebo ty, kteří se na výzvu okamžitě rozumně přiznali, a další místnost pro podrobnější vyšetřování. Byla malá, ale na všech stěnách měla zajímavé železné zařízení. A místo stačilo na pořádný rozmach botou.

Před kanceláří seděl Fusculus a pomáhal nějaké stařeně sestavit žádost. V portiku stála lavice pro místní občany, kteří tam přicházeli se stížnostmi. Službu konající úředník, hubený, nemluvný mladík, se shrbený nad levým sandálem pokoušel vyloupnout z něho kamínky, zatímco Fusculus stařeně trpělivě vysvětloval: „Já to za tebe nemůžu napsat. Jenom ty víš, jak to doopravdy bylo. Musíš začít takhle: *Luciu Petroniovi Langovi, vrchnímu vyšetřovateli XIII. okresu…* S tím si nedělej starosti. To tam automaticky doplní písaři. *Od…* tady musíš uvést, kdo jsi, a vylíčit nám podrobně, o co jsi přišla. *O říjnových Idách* nebo kdy se to vlastně stalo –“

„Včera.“

Fusculus kopnutím pobídl úředníka, aby něco dělal. *„Den po Idách mi ukradli…“*

„Pokrývku přes postel.“ Žena se rychle chytila, jak už se to stává, když se jim podaří přemluvit hezkého mladíka, aby pracoval za ně. „Nějaký uličníci, šlohli mi ji z balkonu. Na Lasturovým dvoře, hned u ulice Armilustrum.“

„V ceně?“ pokračoval opět Fusculus.

„Jeden denár.“ Patrně podle jejího odhadu.

„Jak dlouho jsi ji měla?“ zeptal se Fusculus podezíravě. „A z čeho ta vzácnost byla?“

„Z vlny! Z tuze pěkný vlny. Dyť mi sloužila dvacet let –“

„Napiš tam: v *ceně jednoho dupondia.* A potom obvyklou frázi: *Tímto žádám, abyste vydali příkaz k vyšetření celého případu…*“

Když začal úředník psát, Fusculus mě pokynem pozval dál. Vypadal na pětatřicet, kulaťoučký spokojený muž. Na temeni plešatěl, zbytek vlasů měl upravený do účesu z horizontálních vlnek kolem lebky. Byly dosud tmavé, jeho oči téměř černé. I při své tělnatosti vyvolával dojem mimořádně zdatného chlapa.

„Jestli hledáš Petronia, tak přijde později. Šel ven s noční hlídkou,“ hlásil mi. Je přesvědčen, že dojde k dalšímu masivnímu útoku. Martinus je ve službě. Vrátil se do Emporia, aby si nějaké věci zkontroloval.“

„Můžu počkat.“ Fusculus se maličko ušklíbl. O Martina se lidi většinou nezajímali. „Co se tedy děje, Fuscule?“

„Zatím je celkem klid. Denní patrola je venku a zjišťuje, jak to bylo s možnou krádeží z chrámu bohyně Cerery. V Asiniově knihovně nám drápalové ničí sochy –“

„Drápalové?“

„Seškrabávají zlacení. Pak jde o jednoho koželuha, který prý otravuje vzduch u Marciova vodovodu. A jed prý proniká i do vody… V každém případě ho můžeme obvinit ze zamořování ovzduší škodlivinami a donutit, aby se s dílnou přestěhoval do Transtiberiny, jenomže někdo tam musí zajít a doopravdy čichat vzduch, až bude ten koželuh pracovat. Došlo taky k pouliční rvačce u Trojité brány – jenže než se tam mládenci dostanou přes Clivus Publicus, bude stejně po všem. Dále jsme dostali hlášení od tří vyloženě odpovědných občanů, že u chrámu Luny spatřili vlka.“

„Nejspíš velkou kočku,“ navrhl jsem.

„Jako obvykle se z toho vyklube malej bázlivej mourek,“ chechtal se Fusculus. „Když někomu uteče medvěd nebo levhart, tak to rovnou předáváme městským kohortám – ti mizerové mají aspoň zbraně. A taky je necháváme chytat milované krokodýly senátorských synků, co jim upláchli z nádrže na dešťovou vodu. Ale když jde o vlka, tak se na to obyčejně jdeme podívat sami. Čistě pro případ, že by to byla vlčice a kojila hrdinná

dvojčata, víš?“

„To by ses pak jistě rád zapojil do akce!“

„Přesně tak. Větší otrava je, že na Dobytčím trhu nechal někdo pohozeného pošlého koně, a toho budeme muset odstranit hasičským náčiním. V šatlavě mám taky partu uprchlých otroků, co čekají, až si pro ně přijdou páni. A taky budu muset pohovořit s dvěma nedbalými majiteli domů. V noci je sebrali vigilové z protipožární hlídky za to, že v domě nechali oheň a kouř. Toho, co je tu poprvé, propustíme s výstrahou, ale druhého jsme si podali už jednou, takže bude muset dokázat, že šlo o náhodu, jinak ho zbičujeme.“

„Kdo to dělá?“

„Sergius,“ odpověděl Fusculus vesele. Sergia jsem znal. Práce ho bavila. „A v cele máme ještě třetího málem žháře, ale ten je už každopádně na cestě.“

„Na cestě?“

„K prefektovi. Je to takovej roztržitej klenotník, co ustavičně nechává v portiku hořet lampy bez dozoru a ty se tam houpají ve větru.“

„Co za to vyfasuje?“

„Mastnou pokutu. Mám ho odvést do ústředí, kde ho vyslechnou. Radši bys měl jít se mnou. Rubella tě chce uvítat.“ Rubella byl tribun Čtvrté.

Zazubil jsem se. „Bude se mi to líbit?“

„Co myslíš?“ zamrkal na mě Fusculus šibalsky. Na cestu si připravoval hůl, žháře a nějaké oficiální poznámky o jeho proviněních a přitom mi dál vykládal. Byl to zřejmě uvážlivý muž a rád poučoval. „Kromě toho všeho je to práce jako každá druhá – to znamená, že se nechává nedodělaná kvůli jiným naléhavějším povinnostem. Tak tu máme například probíhající vyšetřování tajného náboženství, které se bude muset zase odložit, protože nám do toho přišel ten nový úkol, a stejně bude muset počkat náš program dlouhodobé protipožární ochrany sýpek, kampaň proti krádežím tóg v lázních a doplňování seznamu nežádoucích osob.“

„O jaké nežádoucí osoby jde?“ zeptal jsem se, zvědav, jací zvrhlíci si zasloužili dostat se na formální státní seznam.

Fusculus se zatvářil poněkud rozpačitě. „Víš, my totiž musíme pomáhat édilům s jejich přehledy. Putyky a bordely.“

„Mám takový dojem, Fuscule, že jsi neměl na mysli zrovna putyky a bordely."

„Jde o matematiky a astrology," přiznal. To mě nemálo překvapilo. „U každého, kdo má sklon k okultismu nebo magii, máme v přehledech o dodržování veřejného pořádku otazníček. Zejména u filozofů."

„Vyložení buřiči."

„Tak mi to řekli. Ne že bychom tomu v podstatě věřili, Falcone, ale chceme být připraveni pro případ, že by císař požadoval čistku. Za Nerona se šlo po křesťanech. To už poslední dobou není tak horké, a tak se můžeme znovu zaměřit na herce."

„Odporní nemravové!" Neprozradil jsem mu, že jsem právě tři měsíce pracoval u divadelní společnosti. „Kdo je v tom ještě?"

„Řečtí kupci."

„To je mi novinka. Co provedli?"

„Mají krámy otevřené ve dne v noci. To není spravedlivé, vůči místním. Mohlo by to vést k nepokojům, proto jsme pořídili seznamy, podle kterých rychle zjistíme, koho máme zavřít, když se rozpoutají hádky a začnou se házet koňské koblihy."

Nepředpokládal jsem, že by měl zaznamenané obdobné podrobnosti o místních kupcích, kteří si stěžovali.

„Je to jistě úleva pro všechny poctivé občany, když vědí, že zůstáváte bdělí." Už jsem se nezdržel ironie, neboť jsem tušil, že se dovím ještě něco. „A existuje ještě někdo jiný, kdo tak vážně ohrožuje veřejný pořádek, že ho musíte mít pod dozorem a zanést jeho jméno do tajných seznamů?"

„Informátoři," přiznal Fusculus s rezignovaným výrazem.

XVI

Rubella stále louskal slunečnicová semínka.

Vypadal tak na padesát. Tolik mu muselo být, protože si odsloužil plný počet let v legiích. Býval vyšším centurionem. To vyžaduje vytrvalost a dobrý nos. Kdysi stál na mé společenské úrovni. Za těch dvacet let se posunul výš: do nejvyššího ranku v legiích. Propuštěn byl s poctami a zakoupil si povýšení do prostředního stavu. Teď velel tisícovce mužů, sice podřadné kvality, to je pravda – vigilové se většinou verbovali z propuštěných otroků –, ale jestli se dál dokáže vyhýbat malérům, může to dotáhnout do městských kohort, a dokonce do řad prétoriánské gardy. Rubellovo postavení bylo pevné – však taky celý svůj zralý život usiloval, aby se dostal tam, kde je.

Byl vysoký a statný, klidný, ještě plný energie. Šedivé vlasy nosil stále po vojensku nakrátko ostříhané, což jeho zjevu dodávalo na říznosti. Měl takovou sílu, že by odstrčil vola, kdyby se o něho jen opřel. Toto vědomí ho uklidňovalo. Rubella na nic nespěchal, všechno bral svým vlastním tempem, naprosto vyrovnaně.

Fusculus mě představil. Rubella se uráčil udělat si mezi dvěma semínky přestávku. „Dík, že jsi sem přišel. Rád uvádím nováčky osobně. Vítej do našeho sboru, Falcone."

Tribunovo uvítání nebylo upřímné. Stejně jako Petronius ani on o mě ve svém oddílu nestál. Tvářil se přátelsky, ale poznal jsem, že je to jen špatně maskovaná fasáda. Byl jsem cizí živel. Nezvaný. Schopný odhalit věci, jež by neměly vyjít najevo.

Leckoho by zajímala má práce pro císaře. Rubella měl jistě informace o mé minulé kariéře. Mohl ji na základě různých předsudků kritizovat a snažit se mě shodit. Místo toho si jí vůbec nevšímal, což jsem považoval za ještě větší urážku.

„Prý jste s Petroniem staří kolegové."

„Známe se už deset let."

„Stejná legie?"

„Druhá Augusta. V Británii."

„Správný chlap," řekl. „Naprosto poctivý…" Zdálo se, že v duchu přemýšlí o něčem jiném. „S Petroniem jsem hovořil o tomhle úkolu, jak na ty gangstery. Navrhoval, abych tě pověřil pátráním po minulosti určitých osob."

Pozoroval jsem, jak rafinovaně se Rubella vetřel do vůdčí pozice, z níž hodlá přidělovat úkoly. Takže se o kořist nebudu handrkovat jenom s Petroniem, ale i s Rubellou. Očekával jsem, že každou chvíli ponoří veslo do proudu také prefekt vigilů. Pak si bude chtít přijít na své i vyšetřovatel Čtvrté kohorty – Petroniův přímý nadřízený – a taky se s námi bude přetahovat. A nepochybně i každý centurio ze všech sedmi kohort se považuje za nejdůležitějšího člověka na Aventinu. Jestliže chci práci, budu se o ni muset poprat.

„Pátrat po minulosti?" ověřoval jsem si a nedal na sobě nic znát. Pokud si klient zaplatil, vyhledával jsem rodné listy nebo testamenty, ale rozhodně to nebyla má oblíbená činnost.

„Máš zkušenosti, které by se nám mohly hodit." Postřehl jsem jeho blahosklonný tón. Ovšemže jsem měl spoustu zkušeností. Práce informátora vyžaduje neochvějnou vytrvalost, inteligenci, intuici a zdravé nohy. „Smysl pro detail," vybral Rubella.

„Ach ouvej! Připadám si jako obyčejná šenkýřka, když se s ní někdo snaží navázat řeč a říká jí: *Moc se mi líbíš, jsi docela jiná než ostatní holky…"*

Rubella na mě nechápavě civěl. Smysl pro humor měl asi jako stonožka. A také nesnášel, když ho někdo přerušoval. „Petro s tím nesouhlasí, ale já myslím, že bychom tě měli poslat za Nonniem."

„Za tím práskačem, co dřív spolupracoval s Balbinem? Za tím výběrčím činží, co nakonec toho darebáka usvědčil?"

„Máme záminku s ním jednat. Ten člověk je pověřen zkoumáním Balbinova jmění –"

„No to je vzrušující!" Naštvalo mě to. Dal jsem to najevo. „Takže zatímco v ulicích čeká pořádná práce, já budu dřepět s počítadlem a kontrolovat účty!"

„To ne. Revizora už tam máme." Nevšiml si, že se ve mně všechno vaří. „Jeden kněz ze Saturnova chrámu tam zastupuje státní zájmy."

Mohl by zastupovat státní zřízení i při celém vyšetřování, jestli má být mým údělem mžourat do sloupců má dáti – dal. „Snad můžu přispět něčím užitečnějším než pátráním po několika zfalšovaných cifrách v lejstrech."

„To doufám. Byl jsi k nám přidělen, protože už máš určité jméno, Falcone. Jistě si budeš chtít svou pověst zachovat." Rubella se konečně usmíval. Proč taky ne. Nemusel dělat nic víc než si na svém oficiálním trůně donekonečna louskat ta semínka, zatímco jeho poskokové budou kmitat v prachu. Poznal, že mě naštval, a otevřeně se tím bavil. „Mám dojem, že nerad posloucháš nadřízené. Sázím se, že když jsi byl na vojně, nenáviděl jsi svého centuriona."

„On mě myslím taky neměl moc rád." Postřehl jsem léčku, a tak jsem se okamžitě ukáznil. Třeba se mě pokoušel poslat zpátky do Paláce se stížností, že nejsem ochoten spolupracovat. Jestli si představoval, že se mě zbaví, ještě než jsme začali, má smůlu. Já mu s tím nepomůžu.

Rubella už se nemínil přít. Téměř bez přestávky zopakoval: „Zkoumání minulosti, ano. Pokud se domníváme, že ta banda, co vykradla Emporium, skočila do díry, která tam zůstala po odstranění Balbina, měli bychom se asi podívat, co tam bylo před tou dírou."

To dávalo smysl. Horečně jsem uvažoval a rychle jsem nadhodil: „Ten, kdo vyraboval Emporium, čekal připravený v záloze. Vždyť Balbinus nasedl na loď teprve noc předtím. Někdo se už nemohl dočkat, aby oznámil, že začal nový zločinecký režim."

„Byli pohotoví," poznamenal Rubella. Choval se zdrženlivě. Vypadal jako kuchař, který doufá, že se pudink sám zamíchá, když tam bude jenom stát a pozorovat mísu.

„Věděli, jak na to," přisvědčil jsem. „Třeba je to někdo z Balbinovy organizace – třeba sám Nonnius."

„To je zajímavý nápad," zamručel Rubella, ač se o to sám zřejmě vůbec nezajímal.

Najednou jsem docela uvítal, že budu jednat s Nonniem. Řekl jsem, že se za ním vypravím hned. Fusculus se nabídl, že půjde se mnou i před-

staví mě.

U dveří jsem se zastavil. Rubella se pilně zabýval otvíráním nového kornoutu se slunečnicovými semínky. „Tribune, mám jednu otázku. Kolik toho smím Nonniovi prozradit?“

Podíval se na mě skoro zasněně. „Kolik chceš.“

„Vždyť jeho svědectví zvrátilo celý proces. Neznamená to, že s ním máme jednat obezřetně?“

„Je to práskaný zločinec,“ řekl Rubella. „Ví, kolik uhodilo. Balbina jsme bezpečně odklidili z cesty. Teď už nemá Nonnius pro stát žádnou cenu, leda že by vyrukoval s dalším svědectvím. Jestli ti bude pomáhat, budeš mít možná pocit, že je vhodné chovat se k němu slušně. Pokud ne, klidně mu dupni na nohu.“

„Výborně.“ Dupat na nohy, to já umím. A dokonce se umím chovat slušně, když to vyžaduje situace. Měl jsem ještě jednu otázku. Týkala se další citlivé oblasti. „Ví Petronius, že mi poskytuješ širší pole působnosti, než jaké navrhoval?“

„Můžeš mu to klidně říct, až ho uvidíš,“ odpověděl Marcus Rubella, jako by doopravdy nevěděl, že právě ohrozil velmi staré přátelství. Ještě stále se blahosklonně usmíval, když jsem zavíral dveře.

Mohl to být jeden z těch neprůhledných mužů, kteří se rádi tváří, že nikdy nehnou ani prstem, zatímco po celou dobu okamžitě chápou, oč jde, mají vřelé porozumění pro lidské vztahy a s pronikavým postřehem plní své povinnosti ve veřejném životě. Možná že byl loajální, důvěryhodný a inteligentní.

Nebo naopak mohl by být přesně takový, jak se jevil: líný, bezstarostný, nezaslouženě povyšovaný neřád.

XVII

Nonnius bydlel ve XII. okrese, asi dvě ulice od domu otce Heleny Justiny. Což je dokladem toho, že za peníze si můžete koupit úctyhodné sousedy – anebo dům v sousedství zločinců. Místo samo nebylo o nic lepší než to, kde jsem bydlel já. Až na to, že zločinci v sektoru Capenské brány byli náhodou bohatší a prohnanější než ti naši u Fontánového dvora.

Senátor byl milionář. Musel být. Bez této nezbytné kvalifikace by se do senátu vůbec nedostal. Ostatně nikdo nepotřebuje kdovíjaký talent, pohotový úsudek, nebo dokonce smysl pro čest, aby ve shromáždění třikrát do měsíce něco odhlasoval. Vlastnit milion je prý užitečné a rodina Camillů si žila pohodlně. Helenina matka si i na cestu k manikérce pověsila na krk náhrdelník z jaspisů.

Nonnius Albius býval hlavním výběrčím nájemného pro vůdce zločinců. Na tuto práci mu stačila prostá kvalifikace: vytrvalost a vrozená brutalita. Za víc než třicet let takové surové činnosti si vysloužil právo bydlet v okrese Capenské brány právě tak jako senátor a vlastnit usedlost. Tu svou musel nejeden senátor zatížit hypotékou, až o ni přišel. Nonniův dům, který vypadal skrovně, ale skrovný rozhodně nebyl, měl nenápadný portikus, který na sebe schválně nechtěl poutat pozornost, a právě tam museli čekat návštěvníci, když na ně pevným mřížovím vykoukl nabručený vrátný a šel do domu vyřídit zprávu o jejich příchodu.

„To je jako při návštěvě u konzula," podivil jsem se.

Fusculus se zatvářil ironicky. „Až na to, že Nonniovi osobní strážci jsou vybranější a zdvořilejší, než bývají konzulovi liktoři."

Byly tam kamenné vázy s hojně zalévanými vavřínovými keři, přesně takovými jako v obydlí Helenina otce. Dodavateli tvarovaných kamenných nádob bylo zřejmě jedno, kdo jsou jeho zákazníci.

„Co říkáš Rubellovi?" zajímalo Fuscula, když jsme ještě stále přešlapovali v tom nenápadném portiku, zatímco si nás vrátný odešel prověřit.

„Trochu složitá povaha, že?“

„Něco ho trápí a on to skrývá.“

„Ale, a co, Falcone?“

„Jak to mám vědět, když to skrývá?“

Petroniovo mužstvo vyšetřovalo víc negramotných zaostalých provinilců než zdrávo. Žádný z jeho mládenců nepoznal, co je žert. „Já měl dojem, že máš něco za lubem.“

„Ale kdepak,“ odvětil jsem tiše. „Jenom pociťuji silné sexuální vzrušení, když se nechám unést představami o lidech, s nimiž jsem se právě seznámil.“

Fusculus po mně šlehl nejistým pohledem.

Nonnius měl, jak každý věděl, na kahánku. Mohli jsme to jen potvrdit, protože když nás k němu uvedli, ležel natažený na čtecím lehátku – jenže nic nečetl – a pomalu pojídal z mísy nádherné nachové slívy. Bylo to pečlivě vybrané ovoce, z něhož prýštila hustá jantarová šťáva. Takové posílají marodům pro útěchu hluboce znepokojení přátelé. Možná že právě pomyšlení na přátele, jak asi zrovna předvádějí své stříbrné poklady, odpoutá myšlenky nemocného od bolesti.

Sama mísa, do níž dali ovoce, byla nádherný kousek. Široká bronzová nádoba o průměru dvě stopy se třemi propletenými delfíny, tvořícími pěknou základnu, a s mořskými koníky jako uchy. Tak těžkou mísu by chorý člověk neuzvedl, a proto ji Nonniovi přidržoval asi osmiletý hezký mladý otrok z Mauretánie. Na sobě měl kratičkou sukýnku se zlatými třásněmi kolem celého spodního okraje, od pasu nahoru byl nahý. Měl pozlacené bradavky a oči prodloužené černidlem jako bohyně na egyptských plastikách. Má matka by si ho nevzala do domu ani na čištění turínů.

Nonnius sám měl propadlý obličej s aristokratickým orlím nosem, velké uši a vyzáblý krk. Mohl by stát modelem na sochu republikánského řečníka. Podle staré římské tradice by se jeho rysy daly označit jako „výrazně osobité“: sevřené rty a neomylné známky toho, že ho rozzuří zpožděné podávání oběda.

Byl asi šedesátník, téměř plešatý. Ještě stále se dával holit, třebaže mu bylo tak zle. Jeho holič mu to usnadňoval tím, že na celou proceduru pou-

žíval silně vonící balzám. Na sobě měl prostou bílou tuniku, ale bez poskvrnky. Nevzal si žádné šperky. Jeho boty vypadaly staré, ale zřejmě to byly jeho oblíbené. Na nich se totiž dalo poznat, že nakopaly do ledvin několik set nájemců opožděných s placením, ale každý den se promazávaly znovu pro případ, že by se jim naskytla možnost nakopat další. Všechno na něm naznačovalo, že jestliže ho rozčílíme, s chutí nakope i nás.

Fusculus mě představil. Domluvili jsme se na tomto vysvětlení: „Didius Falco dostal dočasné pověření, aby spolupracoval s veřejným revizorem jako jeho nadřízený."

Tomu nikdo nevěřil, ale to nevadilo.

„Je mi líto, že ti není dobře," brebentil jsem soucitně. „Nakonec si budu možná potřebovat projít nějaké cifry, ale vynasnažím se, abych to co nejvíc omezil. Nechci tě unavovat –"

„Děláš si šoufky?" Nonniův hlas zněl sice zdvořile, ale přece jenom jsem v něm postřehl stopy vulgárního akcentu. Vždyť vyrostl na břehu Tiberu. Každý náznak kulturnosti u něho byl jako pěst na oko, jako kdyby řezník elegantně debatoval o Herakleitově teorii, že všechny věci jsou neustále v pohybu, a přitom rozsekával žebra mrtvého vola. Kdysi jsem takového znával – vznešené ideje, a přitom sklon doplňovat váhu tukem.

„Říkali mi, že se nesmíš přepínat –"

„Hrabat se v Balbinových účtech mi vlívá do žil nový život." Možná že to byl jenom šibeniční vtip člověka na smrtelné posteli. Pokoušel jsem se rozpoznat, jestli je ten lotr opravdu nemocný. Nonnius si toho všiml, a tak se srdceryvně rozkašlal. Ten exotický hošíček mu honem spěchal otřít čelo. Klučina byl podle všeho dobře vycvičený nejen v čechrání třásní.

„Pomáhá ti ten revizor?" zeptal jsem se.

„Moc ne." To jsem si mohl myslet. „Chceš s ním mluvit?" Nonnius vzbuzoval dojem naprosto vyrovnaného člověka. „Vyhradil jsem mu vlastní kamrlík, kde si může hrát s kuličkama na počítadle, co srdce ráčí."

„Ani ne, děkuju. Tak k jakému číslu jste zatím došli?" udeřil jsem na něj nečekaně.

Odpověď měl pohotově: „Dva miliony a ještě stále počítáme."

Tiše jsem hvízdl. „To už je pořádný svazek ředkviček!" Vypadal spokojeně, ale neříkal nic. „Pro tebe jistě příjemné zjištění," napověděl jsem

mu.

„Pokud se k tomu budu moct dostat. Balbinus se to pokusil zamknout do nedobytné almary."

„Snad nesáhl po tom starém triku ‚dar manželčinu bratrovi'?"

Uznale po mně blýskl očima. „Ne, na nic takového jsem nepřišel. Žádné ‚věno pro dceřina manžela'."

Zavrtěl jsem hlavou. „Ano, na to jsem už narazil. Poradil jsem se s právníkem a dověděl se, že v tom případě je to špatné. Na ty peníze se nesmí sáhnout. Dokud trvá manželství, ty peníze už původní rodině nepatří. Nárok na věno souvisí s nárokem na to děvče. Manžel vlastní oboje a vůči tchánovi nemá žádné právní závazky."

„Třeba se rozvedou," posmíval se bývalý výběrčí tónem, který naznačoval, že by možná na ukončení manželství stačilo pár pořádných pohlavků. Kdo byl rváčem jednou, zůstane banditou už navždycky.

„Pokud bylo věno dost velké, láska zvítězí," upozornil jsem ho. „Peníze na dlani dělají z manželů romantiky."

„V tom případě musím holce vysvětlit, že ten její je prázdná dubová palice."

„Toho ona si jistě všimla," skočil nám do řeči Fusculus. Pohlédl na mě a pochopil jsem, že mi chce ty drby objasnit později.

Neušlo mi, že si nás Nonnius měří a pokouší se přijít na to, v jakém vztahu jsme Fusculus a já. Vigilové nenosili uniformy. Pěší patroly měly červené tuniky, jež jim měly pomáhat vynutit si při požáru přístup ke kašnám, ale Petroniovi muži se většinou oblékali jako on do tmavých barev a jejich funkci prozrazoval jenom bič nebo klacek. Mimoto boty měli tak bytelné, že jim sloužily jako další zbraň. Oni a já jsme vypadali stejně. Také jsem měl na sobě normální pracovní oděv: tuniku barvy houbové omáčky, opasek játrového odstínu a boty, které se vyznaly v tlačenici.

Místnost byla plná pracovních bot. Tolik podrážek a cvočků by do pěti minut zvládlo bouřící se davy kramářů s rybami. Jenom ten hošíček ve vyšívaných perských střevíčkách se k nám ostatním nehodil.

„Čím se normálně zabýváš?" vyptával se mě Nonnius s neskrývanou podezíravostí.

„V podstatě jsem informátor. Někdy přijímám zvláštní úkoly přímo od

císaře.“

„To smrdí.“

„Ne tolik jako násilnosti organizovaného zločinu.“

Těšilo mě, když jsem viděl, s jakou nelibostí nese, že mu odporuji. „Jestli jsi už skončil s těmi urážkami,“ řekl podrážděně, „tak mě nezdržuj. Mám dost co dělat, abych se domohl peněz z Balbinova majetku, co mi patří.“

„Jen pracuj,“ schválil jsem mu.

Krátce se zasmál. „Doufám, že to tvé ‚dočasné pověření‘ neznamená, že mi máš pomáhat.“

Chtěl jsem se zabývat tou oblastí, kterou Rubella nazval minulostí. Takovou, jež měla těsnou spojitost s budoucností. „Potřebuji se vydat jiným směrem.“

„A co chceš ode mě?“

„Informace.“

„No ovšem. Vždyť jsi informátor. Platíš za ně?“ zeptal se drze.

„Někomu, kdo podplácí porotu, ne.“

„Co vlastně hledáš, Falcone?“ zeptal se. Urážku přešel a pokoušel se mě zastrašit.

Tu hru jsem taky dovedl hrát. „Chci zjistit, jestli jsi ten přepad Emporia zorganizoval ty.“

Nevyvedlo ho to z míry. „Jo, něco jsem o tom slyšel,“ řekl tiše. Slyšel o tom skoro celý Rím, takže jsem ho nemohl obvinit, že do toho byl blíž zasvěcený. Aspoň zatím ne. Začal se mě zmocňovat pocit, že měl-li v tom opravdu prsty, s velkou chutí bych ho předal spravedlnosti. Cosi mi naléhavě říkalo, že toho ví víc, než dává najevo. Ale lotři mají jenom radost, když to na vás tak působí.

„Někdo se už nemohl dočkat, až Balbinus vypadne z města,“ nadhodil jsem. „Na závodišti se vecpali do vnitřní dráhy a chtějí, aby každý věděl, kdo vyhraje.“

„Vypadá to tak,“ přitakal jako družný přítel, který mě chce povzbudit.

„Byl jsi to ty?“

„Já jsem nemocný člověk.“

„Jak už jsem říkal,“ usmál jsem se, „je mi to upřímně líto, Nonnie Al-

bie… Nebyl jsem delší dobu v Římě, takže jsem přišel o to tvé slavné svědectví u soudu, proto bych si s tebou rád znovu prošel pár věcí."

Zatvářil se zarputile. „Svoje jsem už řekl a nebudu se k tomu vracet."

„Ale ano. Slyšel jsem, že jsi výborný řečník –"

Fuscula, jenž zatím trpělivě přihlížel a bavil se, v tu chvíli najednou popadl vztek a vložil se do toho: „Koukej si nabrousit jazyk, Nonnie! Jsi usvědčený udavač. Vysyp tomu muži všechno, co potřebuje vědět!"

„Jinak co?" rýpl ho pacient posměšně a předvedl nám hnusný zlostný škleb, jakým asi zastrašoval nesčetné dlužníky. „Já mám smrt na jazyku. Mě nemůžeš zastrašit."

„Všichni musíme umřít," poznamenal Fusculus. Byl to klidný, rozvážný filozof. „Někteří z nás se pokoušejí vyhnout tomu, aby je napřed pověsili v řetězech v hodovní síni, až si bude Sergius větrat bič."

Nonnius se nenechal jen tak zastrašit. Možná že vymýšlel a prováděl ukrutnější mučení, než jsme si my dva vůbec dovedli představit. „Nehraj si se mnou na vojáčky, mladej. Takhle můžeš pouštět hrůzu leda na malý kluky, co kradou někomu z káry ústřice." Najednou se na Fuscula vztekle podíval. Já tě vlastně znám!"

„Dělal jsem na tom Balbinově případu."

„No jo, jeden z udatnejch espartovejch hochů ze Čtvrtý kohorty!" To byla tradiční sprostá přezdívka pěších hlídek podle rohoží z espartu, kavylové trávy, které fasovaly na uplácávání plamenů. Když tak někdo označoval Petroniovo mužstvo, jež se pokládalo za něco víc než za hasiče, bylo to dvojnásob urážlivé. (Tím hůř, že ty rohože se beztak vůbec neosvědčily.)

Podařilo se mi do toho skočit, než by se vášně příliš rozhořely. „Pověz mi, jak Balbinova organizace fungovala."

„S radostí, mladíku." Nonnius se rozhodl, že se mnou bude jednat jako s tím rozumným, aby Fuscula zahanbil. Ten se opět posadil a celkem spokojeně vychládal. „Tak co tě zajímá, Falcone?"

„Vím, že Balbinus byl nekorunovaným králem sprostých zlodějů a lupičů. Z drobnějších zločinů si udělal jakousi živnost a na každém rohu měl krám se zavíracím průčelím, kde se lupu zbavoval. A to jsem se ještě nezmínil o bordelech a tajných hernách –"

„Jo, on uměl řídit živnost," uznal Nonnius, očividně pyšný na to, že byl

jeho partnerem.

„S tvou pomocí.“ Bral to jako lichotku. Spolkl jsem znechucení. „Ovšem šlo o něco víc než jenom krádeže šátků z prádelních šňůr, kde se sušily.“

„Balbinus byl takový formát, že by dokázal zorganizovat útok na Emporium,“ dal mi Nonnius za pravdu. „Kdyby byl ještě v Římě.“

„Jenomže on je žel na cestách… Kdo tedy mohl zdědit jeho schopnosti? Chápeme to tak, že ty osobně jsi odešel na odpočinek, abys vedl řádný život.“ Nonnius nenamítl nic ani proti této lži. „Byli v té tlupě jiní schopní hoši, u nichž by se teď mohlo projevit mimořádné nadání?“

„Jména by mohl znát tvůj poskok,“ odsekl Nonnius posměšně. „On ten cirkus pomáhal zavřít.“

Fusculus to přijal se svým obvyklým klidem, tentokrát se nenechal vyprovokovat. „Všichni měli nenápadité přezdívky,“ upozornil mě potichu, než začal předčítat z jednoho ze svých spolehlivých seznamů: „Mlynář dělal tu nejšpinavější práci, zabíjel. Čím surověji, tím víc si to užíval. Malý Ikarus si myslel, že se může povznést nad ostatní, a vtip byl v tom, že neměl absolutně žádnou naději. Totéž platí o Juliovi Caesarovi. Byl to jeden z těch šílenců, co si myslí, že je císař. Vavříny by na té jeho mastné palici chytily hodně brzo plíseň. Z těch druhých, co jsem znal, se jeden jmenoval Verdigris a druhý Moucha.“

Tázavě jsme hleděli na Nonnia, jestli nám to potvrdí, ale on jenom pokrčil rameny a konečně dal naoko najevo, že to na něho udělalo dojem. „Chytrej hoch!“

„A kde jsou všichni teď?“ zeptal jsem se.

„Když začal soudní proces, každý se uklidil na venkov.“

„Na klidnou dovolenou v Latiu? A ty věříš, že je to pravda?“ obrátil jsem se na Fuscula.

Přikývl. „Pasou kozy.“

Petronius je jistě sledoval, až kam to šlo. „Tak vidíš, Nonnie, dřív byli centuriony, a teď žijou na venkově jako v nějaké legionářské osadě veteránů… Kdo jsou ty velké ryby, které soupeřily s tou vaší povedenou tlupou?“

„My jsme žádné soupeře netrpěli.“

Tomu jsem věřil.

Nebylo třeba to z něho dál vymáhat. Raději myslet na ty druhé bandy kriminálníků, až odtud odejdeme. Tušil jsem, že můj zájem o soupeře Nonnia náramně těší – ti určitě existovali, třebaže Balbinus jistě dělal, co mohl, aby je vypudil ze svého teritoria. Nemínil jsem podporovat zlovolnou chuť výběrčího činží působit potíže.

„Ještě se ti ozveme," oznámil jsem mu takovým tónem, že jsem mu určitě nahnal strach.

„Neodkládej to moc dlouho," posmíval se Nonnius. „Jsem jako pára nad hrncem."

„Když tě bude Čtvrtá potřebovat, tak si tě vytáhneme třeba z Hádu," zachechtal se Fusculus. Hezká výhrůžka, v níž se jaksi skrývalo cosi temnějšího, než by se dalo čekat podle jeho mírné, veselé povahy. Petronius měl čich na spolupracovníky.

Potom jsme s Fusculem odešli a ani jsme se nenamáhali vyhledat toho revizora ze Saturnova chrámu.

XVIII

Když jsme se vrátili na strážnici, už tam před chvílí dorazil i Petronius. Současně skončila také služba jeho zástupci Martinovi, a tak měl Petro celkem přívětivou náladu. Za naší nepřítomnosti přivedla denní patrola dvě individua podezřelá z vloupání do činžovních domů a jednoho muže, který neměl psa na vodítku, a ten pokousal jednu ženu a dítě (domnělý vlk od chrámu bohyně Luny). Petro pověřil Fuscula, aby je vyšetřil.

„Cože, ty všechny, veliteli?“

„I toho psa.“

S Fusculem jsme si vyměnili poťouchlé ušklíbnutí. Byl to vlastně jeho trest za to, že se skamarádil se mnou. Petronius si mě chtěl držet na velmi krátké uzdě – takové, kterou by mohl trhnout, až by se mu zachtělo.

‚A ty se přestaň uculovat!“ zavrčel na mě. .“Mluvil jsem s Rubellou. Vím, že se chystáš na zvláštní vylomeninky, ačkoli jsem k tomu nedal souhlas.“

Nasadil jsem nevinný obličej a pečlivě jsem mu vylíčil, jak přátelsky jsme si s jeho tribunem pohovořili a že mi dal volnou ruku, abych vyslechl Nonnia.

„Parchant,“ poznamenal Petronius víceméně automaticky. „S tím výběrčím činží si posluž. Ale varuju tě, je to had, zavrtaný do hnojiště. Dej pozor, kam strkáš vidle.“ Už se uklidnil. „Co si myslíš o Rubellovi?“

Hodnotit tribuna jako by byla posedlost kohorty. Je to stejné všude, kde existuje hierarchie. Všichni ztrácejí spoustu času debatami, jestli je jejich nadřízený obyčejný flákač, který potřebuje dokument se dvěma kopiemi, než si utře zadek – anebo jestli je tak jedovatý, že je vlastně zkažený.

„Mazaný,“ odpověděl jsem. „Mohl by být nebezpečnější, než vypadá. Má bystrý úsudek. Měl jsem pocit, jako by mě zpovídal nějaký pokoutní věštec. Rubella žvýkal jakási kouzelná semínka a pak mi sdělil, že jako legionář jsem neměl rád svého centuriona.“

Petro se naschvál zatvářil obdivně. „No ale v tom měl přece pravdu.“ Oba jsme se zasmáli. Náš centurio v Druhé Augustě byl surový darebák jménem Stollicus. S Petroniem jsme s ním byli stále na kordy. On v nás viděl dvojici neukázněných, nespolehlivých rebelantů, kteří mu schválně kazí vyhlídky na povýšení tím, že strhávají úroveň jeho centurie. My jsme mu zase vyčítali, že nám nespravedlivě zhoršuje osobní hodnocení. Než abychom čekali dvacet let a nakonec zjistili, že sami se povýšení do hodnosti centurionů nedočkáme, zajistili jsme si propuštění na základě předstírané invalidity a nechali ho být. Když jsem o něm slyšel naposled, týral místní obyvatelstvo Nicopole. A kupodivu stále ještě ve funkci centuriona. Třeba se nám opravdu podařilo otrávit mu život. Bylo to příjemné pomyšlení.

„Tvůj vážený tribun mluvil tak, jako by si umínil zjistit, kdo byl ten náš centurio, a přeptat se na mě.“

„On strašně rád naznačuje vydírání, což může znít jako vtip, ale vtip to nemusí být,“ vysvětloval Petro dál pohrdavě.

„No co,“ škádlil jsem ho, „s pátráním po Stollikovi aspoň nebude mít potíže. Jednou už ho přece musel najít, aby se ho vyptal na tebe.“

Vzpomínali jsme na svá vojenská léta a na chvíli jsme zmlkli. Byli z nás zase spojenci. Možná že nás teď ve zralém věku napadlo, zda nemohlo být rozumnější usmířit si velitele a zachránit si tak svá práva.

Ale asi ne. Petronius i já jsme byli přesvědčeni, že jenom podlézavci dostávají příznivé posudky. Pevné charaktery se o ně nehandrkují. Oni totiž dobře vědí, že život není nikdy spravedlivý.

Petro změnil téma a zeptal se: „Dověděl ses něco od Nonnia?“

„Ne. Dušuje se, že s tím Emporiem nemá nic společného.“

„Jistě. Právě proto jsem s ním sám nechtěl ztrácet čas,“ vysvětloval celkem vlídně.

„No dobře. Měl jsem za to, že mě sem přidělili právě proto, abych se dobrovolně hlásil na nepříjemné práce, tak proč bych nevzal tuhle.“

„U Héry! Z tebe bude ještě učiněný poklad.“

„No jistě. Nakonec budeš žádat, aby ti informátora přidělili do trvalého stavu… Tak co navrhuješ, kterého dalšího výtržníka bychom si měli podat teď?“

Petronius se zamyslel. „Pověřil jsem Martina, aby obešel ostatní významné kriminálníky. Všichni samozřejmě tvrdí, že s tím nemají nic společného. Můžeme jedině doufat, že některý z nich naschvál ukáže prstem na skutečného viníka. Ale s tím si Martinus poradí. Proč bychom se tím zatěžovali? Jediná potíž je v tom, že mu všechno trvá moc dlouho. Martinus nikdy neudělá rychlejší krok, vždycky jenom důstojně kráčí. Zeptat se tří vůdců gangů, kde byli ve čtvrtek v noci, mu bude trvat asi tak pět týdnů. Ale když mu do toho nebudeme vrtat, poví nám časem, jestli se mu něco nezdálo podezřelé."

„Ty mu důvěřuješ?"

„Má docela dobrej čich – pod zkušeným vedením svého nadřízeného."

„A zatímco bude náramně opatrně čmuchat po lotrech, co budeme dělat my dva rychlouši? Zkoumat dostihy?"

„Přijde na to –" Petro se tvářil tajuplně. „Vzal bys radši kancelářskou práci anebo záhadný úkol, který by ti mohl poškodit zdraví a pověst?"

„Radši tu kancelářskou práci," zalhal jsem. Tušit tehdy, co myslel tím záhadným úkolem, mohl jsem se dál držet jeho žertu.

„To je škoda. Napadlo mě, že bychom mohli navštívit mou tetičku." Velmi starý eufemismus. Petronius Longus nemyslel svou tetičku Sedinu s velkou zadnicí a květinovým stánkem.

„Bordel?"

„Ale ne jen tak obyčejnej."

„Aha, tak zvláštní bordel!"

„Mám přece svou úroveň, Marku Didie. Nemusíš se mnou chodit –"

„Jistě. Už jsi velkej chlapec."

„Kdyby se to snad Heleně nelíbilo –"

Něžně jsem se usmál. „Nejspíš by chtěla jít s námi. Když jsem se s Helenou Justinou poprvé vyspal, tak jsme předtím taky byli v bordelu."

Petronius pohoršeně zafrkal. „To jsem nevěděl, že Helena Justina patří mezi taková děvčata!" Podle jeho domnění jsem naznačoval, že kdysi byla jednou z těch škrobených senátorských paniček, které se chodí povyrážet do vykřičených domů.

„My jsme jedním jenom procházeli –" Snadno jsem ho vyvedl z omylu. „Co tě to napadlo. Helena se mohla klidně stát pannou vestálkou, kdyby

nenašla svou životní lásku ve mně.“ Káravě jsem zavrtěl hlavou. Trhl sebou. Už jsem mu nevyprávěl, jak to bylo dál, abych mu nedělal těžkou hlavu. „Kde je tedy ten palác rozkoše, kam mě lákáš? Jeden ze zapadáků v Subuře, kde se provádějí prastaré praktiky a děvky jsou doopravdy mumie? Nebo chatrče za městem, kde se uprchlí otroci snaží vymáčknout z pocestných nějakou tu minci? Nebo ta zavšivená doupata ve veskrze plebejské Patricijské ulici?“

„Na domácí půdě. U Cirku.“

„U Jupitera! Můžeš něco chytit, už jen když si na ty hnusný brlohy pomyslíš!“

„Tak nemysli. To ti přece jde docela dobře… Měli jsme perné dopoledne, tak mě napadlo, že bychom si odpoledne zasloužili trochu exotické zábavy s nádhernou Lalagé.“

„Tak tě ale napřed zvu na oběd,“ nabídl jsem mu okamžitě. Petro přijal. Dal mi za pravdu, že se potřebujeme trochu posilnit, než tam půjdeme.

XIX

Přešli jsme do XI. okresu. Ten už nespadal pod Petroniovu pravomoc, ale není prý třeba vykonat zdvořilostní návštěvu u Šesté kohorty, která tady patrolovala. On byl státní zaměstnanec, a tak záleželo na něm, jak se rozhodne. Poznal jsem, že Šestou nemá právě v lásce. A teď se radoval z toho, že jsme se tajně vloudili do jejich rajonu pod záminkou, že máme zvláštní pověření.

Většina prostitutek v okolí Velkého cirku šlape chodník nebo se se svým řemeslem uchyluje do sloupořadí. Postávají tam během dostihů a po nich a využívají muže, jejichž touhu po vzrušení zřejmě rozdráždila podívaná na srážky vozů v aréně. (Nebo muže, kteří si vyšli vyhodit z kopýtka a nemají zrovna chuť sledovat dnešní atletické závody.) Některé z těchto žen si dodávají zdání jakési morální bezúhonnosti tím, že se promenují poblíž chrámů, ale jejich řemeslo je stejné: chvatné pomilování u zdi a za to zákazníci platí okradením, špatným svědomím a nemocemi.

Nevěstinec známý jako Platonova akademie poskytoval určité výhody. Pokud nejste cimprlich a nepotřebujete nutně čisté lůžkoviny, u Platona můžete onen akt provádět horizontálně. Nebezpečí okradení a nákazy ovšem hrozí i tu. A pokud jde o svědomí, to je vaše věc.

S Petroniem jsme se vydali na průzkum Akademie. Nebudu líčit, jak jsme si připadali nesví, ale ten nevěstinec měl i na římské poměry pověst přepychového podniku. Chtěli jsme vypadat sebevědomě. Přešli jsme k Cirku, nevrle pozorovali tmavooké děvy, které za námi pokřikovaly z kolonád oplzlé návrhy, a na jižním konci hipodromu jsme se troufale vnořili do změti uliček. Zaujali jsme postavení u stánku s občerstvením naproti. Když jsme mramor pultu zdobili kroužky od číší tak mizerného vína, jaké jsem už dávno nepil, odvážil jsem se dát si chlazený hrách. Petro si objednal mozeček. Vzrušení z něho vždycky dělalo podivína.

Hrách byl úplně bez chuti. Mozeček taky nevypadal moc vábně, i když

vezmeme v úvahu, že telata nevydávají encyklopedie. Ať už chutnal jakkoli, cosi Petronia přimělo k tomu, že prohodil zasmušile: „Říká se, že Vespasián chce zakázat prodávání teplých jídel na ulici."

„To aspoň vyřeší jedno z velkých životní dilemat: jestli hladovět anebo si pořídit běhavku."

„Správci latrín se můžou pominout starostmi."

„Ále co, ti jsou vždycky v jednom kole."

Takovým plácáním jsme chtěli odvést pozornost majitele krámku a přitom jsme nespouštěli oči ze svého cíle.

Oficiálně se Platonova akademie nazývala, jak bylo patrné z nevýrazného nápisu na štítu nad vchodem, Venušina besídka. Schlíplí cherubové, houpající se po obou stranách vývěsního štítu na girlandách, se snažili zdůraznit ten něžný ráz. Pro snadnější orientaci turistů, kteří už dostali informace v místním nářečí, hlásal křídou vyvedený nápis ve výši očí běžný název podniku hned vedle kamenné sochy Priapa s nepřirozeně ztopořeným údem pro ty, kteří buď neuměli číst, nebo měli příliš naspěch a nechtěli se zdržovat luštěním pouhých písmenek. Z druhé strany vchodu zval další nápis: *Pojďte si pro to, co chce každý muž,* **s** názorně načrtnutou kresbičkou, z níž jasně vyplývalo, že se tím nemyslí cudná ženuška, nečekané dědictví či poklidný život. Nikdo, leda snad zoufale krátkozraký, nemohl pochybovat, jaké řemeslo se v té zdánlivě omšelé budově provozuje.

Křídla těžkých dubových vrat byla zapřena dvěma latěmi, aby zůstala otevřená. Ostatně vypadala tak povislá v pantech, že asi stejně nešla zavřít. A nikdy se zřejmě nezavírala.

Tento portál byl pár kroků šikmo od nás, o kousek výš ve špinavé ulici. Procházel jím pravidelný průvod vojáků, kteří to chtějí stihnout ještě před večerkou, lodníků, co právě připluli, otroků, propuštěnců a drobných podnikatelů. Někteří lodníci považovali za svou povinnost dělat trochu rámusu. Občas se tam vyskytl někdo, kdo vypadal jako obchodník s olivovým olejem nebo příručí u kupce s obilím a kdo měl tu slušnost, že se choval nenápadně a dovnitř vklouzl na poslední chvíli. Většina mužů tam však vcházela otevřeně a cinkala mincemi. Ještě jsme ani nedojedli, a už jsme si všimli, že někteří chlapi vycházejí ven a pokračují stejným směrem, jako by se tam zastavili jenom na skok, aby pozdravili starou ma-

tičku. U Platona se zřejmě obchoduje bez okolků a rychle.

„Myslím, že je rozdíl," vykládal Petronius svým hlubokým, filozoficky laděným hlasem, „mezi muži, kteří sem přicházejí proto, že to není dovolené, a těmi, co sem chodí právě proto, že je."

„Asi ti dost dobře nerozumím."

„Ten první typ klienta, který si to kupuje, se doopravdy vzrušuje pocitem viny. Na těch Akademie moc nevydělá. Tady v okolí si můžeš koupit kurvu mezi tím, než si stačíš obrat kuře k večeři a zanést boty k ševci, aby ti spravil prasklý řemínek."

„Běžné nákupy." Měl jsem z toho trapný pocit. „Myslíš, že ti madam tam vevnitř dovolí, aby sis dívku nejdřív ohmatal a přesvědčil se, jestli je už zralá?"

Nabral mě do žeber. „Už jsou z nás zase zelení nováčkové a vrtá nám hlavou, co se asi děje v putykách za hradbami pevnosti Isca."

Dost dobře jsem nepoznal, jestli můj starý kamarád Lucius Petronius považuje takové prostopášnosti za trestuhodné anebo jestli si jenom dělá srandu. „Já myslím vím, co se tam odehrávalo," pravil jsem vážně. „Jednou ti to vysvětlím, až budeš mít dost času mě poslouchat." Tentokrát jsem před jeho loktem včas uhnul, jinak bych si mohl vysloužit pořádnou modřinu.

Byli jsme tak blízko od otevřených dveří, že jsme slyšeli dohadování, když si zákazníci objednávali své povyražení. Cizinci s vypoulenýma očima se dali snadno poznat. Rovněž římští pracháči, chlapi s příliš mnoha sestercii v měšcích. Stačilo, aby si je na Foru vyhlédli pasáci, a přátelskými řečičkami si je utrhli jako kytky. Nalákali je sem a tady je pak napálili, obrali a popřípadě začali těžce vydírat. Jinak se nedalo rozeznat, které ze zmačkaných tunik, jež tam vstoupily, představují normální zákazníky, odhodlané vzdorovat několika partiemi hry na vojáčky zákonům zakazujícím hazard, anebo které patří bezvýznamným členům zločineckého podsvětí, již si sem přicházejí vyměňovat informace o domech, kam by stálo za to se vloupat.

V okolí jsme neviděli mnoho žen.

„Že by měly moc práce?" uvažoval jsem.

„Mají pracovní podmínky, které jim neumožňují vystrčit nos z baráku

ani na délku stuhy do vlasů." Petro tím naznačoval, že prostitutky u Platona jsou zotročené.

Dojedli jsme. Zaplatili jsme a nechali malé spropitné. Výčepní jistě víc neočekával, ale přesto si dovolil znechuceně za námi plivnout. „Udělej to ještě jednou," houkl na něj Petronius přes rameno, „a přijdeš o koncesi." Chlap cosi odsekl, ale dost dobře jsme mu nerozuměli.

Přešli jsme přes ulici a podívali se na sebe. Čekala nás legitimní práce, ale přesto jsme si připadali jako spiklenci.

„Jestli se o tom doví máma, tak to svedu na tebe."

„Falcone, starosti by ti neměla dělat máma."

V tom se mýlil, ale nebyl čas, abychom se hádali a překáželi ve vchodu. Vešli jsme dovnitř.

Okázalá osůbka v šarlatové tóze, zákonem přísně nařízeném oblečení jejího řemesla, přijímala peníze a domlouvala schůzky se vším všudy. Nevyžadovalo se od ní, aby ta tóga byla jasně červená a zářila jako vlčí mák v obilí ani aby ji nosila uvnitř, jenže tahle dáma si ráda dělala posměch ze zákonů tím, že je dodržovala doslova. Žádné z ostatních děvčat, jež jsme tam zahlédli, nemělo na sobě tógu a většina z nich vlastně ani moc šatstva – pokud nějaké vůbec vlastnila. Tu ženu u příjmu hlídal vrátný, ale ona si ho rozumně nevšímala. Ten by nedokázal vyhodit ani opeřený míček, natož nějakého řádícího výtržníka. Zřejmě jí vůbec nevadilo, že má takového ospalého ochránce. Sama vypadala jako děvče od rány.

„Dobrý den, mládenci. Ještě jsem vás tady neviděla. Já jsem Macra a jsem tu proto, abych se vám postarala o zábavu." Tak agresivně na člověka dorážejí někteří kramáři a z podobných řečí mi naskakuje husí kůže.

„Tohle je Falco, já jsem Petronius a patříme k vigilům," oznámil Petro okamžitě. Byl jsem předtím zvědav, jak si s touhle stránkou naší návštěvy poradí.

„Naše ochránce tu vždycky rádi vidíme –" Na toto místo ji jistě vybrali pro její způsoby, ale zaznělo to přece jen posměšně. Trochu přimhouřila oči, jak se snažila uhodnout, proč jsme asi přišli. Podle všeho usoudila, že rozhodně nejsme pěší patrola. A také že nepatříme k Šesté kohortě, která má dozor v tomto okrese, a pravidelné návštěvníky z jejich řad ona jistě

zná. Brzy došla k názoru, že jsme z *úřadu prefekta nebo patříme k tribunovu personálu, a z* toho si nutně hladce vyvodila, že z nás nekouká nic než maléry. Ježto to byla nepochybně podnikavá mladá žena, došla k závěru: *Zjisti, co chtějí, a vyhov jim.* „Tohle je slušný dům, samé čisté mladé dívky. Mohla bych vám vybrat něco pikantnějšího," nabízela nám. „Rádi spolupracujeme s muži zákona a pořádku." Oči jí zaletěly k tomu hlídači. I my jsme pochopili, že by v tomhle okamžiku měl doběhnout pro posily, ale nebyl jí nic platný.

„Něco pikantnějšího," opakoval Petronius zamyšleně.

V domnění, že tu nabídku vítá, se Macra rozveselila. „Protože je to vaše první návštěva u nás, bude to pozornost podniku. Mohla bych vám doporučit Itiu. Je to půvabná dívka, narodila se jako svobodná a normálně pracuje jenom na soukromé objednávky. Bude vám to vyhovovat jeden po druhém? Pro oba najednou bychom museli přece jen žádat menší poplatek."

„Svobodná?" opakoval Petro. „Můžeš mi tedy říct, u kterého édila ji evidují a jaké má registrační číslo." Každá svobodná žena, která si přála zbavit se dobré pověsti, mohla pracovat jako prostitutka, pokud se ke své profesi formálně přihlásila, a tím unikla z dosahu zákonů o cizoložství.

Jakmile se ukázalo jasněji, jaký je vlastně Petroniův postoj, kopla Macra ospalého hlídače, který dal přece jen najevo jakýs takýs zájem. Vstal.

„Posaď se," pravil Petronius vlídně. Muž si tedy znovu sedl.

Macra se zhluboka nadechla. Jestli budeš ječet, tak ti urazím palici," slíbil jí Petro, stále klidným tónem. Já nesnáším hlasité zvuky. Přišli jsme si promluvit s Lalagé."

Macra potlačila chuť křičet. „Lalagé teď nemá čas." To byla asi naučená výmluva. Madam nemá nikdy čas.

„Jen žádnou paniku. Nepřišli jsme sem zkoumat nějaký účet."

„Velmi vtipné. Máte domluvenou schůzku?" Další taktika.

„Je přece majitelkou nevěstince," vysvětloval Petronius. „Takže musí kdykoli očekávat nějaké dotazy od představitelů zákona. Chceš to písemně? Přestaň zdržovat. Nemá to cenu."

„Půjdu se zeptat," oznámila dívka povzneseně. „Počkejte laskavě tady." „Ne. Ty nás k ní zavedeš," opravil ji Petronius. „Pohni kostrou." Předstí-

rala, že té frázi nerozumí. „*Jdeme, Macro!*“

Se zaklením, jež ani netutlala, nás vedla dívka dál. Při chůzi se pohupovala v bocích, jako by parodovala svůdný tanec. Strojeně rozcuchané kučery černých vlasů ji švihaly do holých ramen. Její podpatky hlasitě klapaly. Byla ušmudlaná a ne moc hezká, ale měla určitý styl.

Procházeli jsme kolem řady šerých komůrek. Sprosté obscénní obrazy nade dveřmi se chabě snažily naznačovat erotické umění. Hekání, jež jsme zaslechli, zdaleka neznělo příliš kultivovaně. Jeden zákazník se právě myl vodou ze džberu, takže se tam přece jen dodržovala aspoň minimální hygiena. Byly tam věšáky na pláště a ukazatel směru k latríně.

Kolem nás proběhl klučina otrok s plným tácem karaf a zapadl do místnosti podobné jídelně v hostinci, kde se kolem stolů hrbili prostí chlapi a buď se věnovali hazardním hrám, nebo kuli pikle. Petro se chtěl nepříliš horlivě pustit do vyšetřování, ale když dveře za otrokem zapadly, nechal toho. Třeba šlo jenom o týdenní schůzi dodavatelů krmiva pro slepice.

Po úzkém schodišti jsme vystoupali nahoru do chodby, odkud vedly dveře do větších pokojů pro zámožnější zákazníky. Slyšeli jsme, jak někdo klepe na bubínek, a ucítili podezřelý kouř. Tou dobou už jsme pochopili, že Platonova akademie je mnohem rozsáhlejší, než naznačovalo průčelí z ulice. Rovněž že poskytuje služby nejrůznější klientele, byl jsem přesvědčen, že tam existují ještě jiné vchody a východy.

Pach páleného vavřínového listí vystřídala vůně imitace kadidla. Trochu jsem se rozkašlal a Petronius se zašklebil. Dál nás Macra vedla pravým hodovním sálem. Měl sníženou podlahu. Jen Jupiter ví, jaké orgie se tam asi odehrávaly. Na schodech se dosud povalovaly pošlapané zvadlé květinové lístky. Bylo tam sousoší dvou propletených postav. Zdálo se, že mají víc než dvě plné sady rozmnožovacích orgánů, ale – jak jsme se domluvili později – možná že nás zmýlily nějaké zbylé cáry květinových girland a skutečnost, že k sousoší patřila i kamenná koza.

V chodbě teď bylo větší šero. Z místnosti, jež musela být na samém konci budovy, vycházely zvuky neočekávaně profesionální hry na flétnu. Macra zaklepala a pak si pootevřené dveře přidržovala u boku, takže jsme nemohli vidět dovnitř. Rychle se omluvila a vyložila, kdo jsme. Ženský

hlas krátce zaklel a pak řekl: „Za to vyrušení se omlouvám. Teď se mu hezky věnuj, Macro."

Nastal nějaký zlostný šum. Kolem Macry se protáhla polonahá mladičká flétnistka a zmizela. Potom vyšel ven jistý magistrát, kterého jsme samozřejmě poznali.

K pozdravu se nesnížil. Petronius mu vzdal posměšně vojenský pozdrav a já jsem se přitiskl ke zdi, abych Jeho Ctihodnosti neušpinil nachové pruhy, když kráčela kolem. Těch projevů zdvořilosti si pan Velmi Impozantní Patricij nevšímal. Možná proto, že byl znám svou oddaností ke kultivované, poněkud starší (ale nesmírně bohaté) manželce se styky ve vysokých kruzích.

Macra se na nás ušklíbla a rozrazila dveře dokořán. Zalilo nás denní světlo a zvláštní závany vůně fialek a medoviny. Na patě se otočila a cupitala za magistrátem. My jsme vešli dovnitř a setkali se s Lalagé.

Měla tvář kdysi velmi krásné ženy, s nánosem tak tlusté vrstvy líčidla, že se pod ní sotva dal odhalit dosud přetrvávající půvab. Oděna byla žlutou hedvábnou řízou, kterou si právě ležérně upravovala, aby se jí neobnažovalo olejem a voňavkami natřené tělo, nad nímž dva počestní občané zalapali po dechu. Čelenku jí zdobily orientální perly, za jaké by některá císařovna dala život. Náhrdelník tvořila směs safírů a ametystů. Na pažích náramky z řeckého zlatého filigránu. Její oči metaly blesky. Neuvítala nás ani nám nenabídla pohár silného vína s medem.

Proslulá Lalagé měla na jemném levém oušku jizvu. Ta vyvolávala nostalgické vzpomínky. Hrála si na elegantní orientální kurtizánu, ale já jsem věděl přesně, odkud tahle vzácná slepička pochází. Už jsem se s ní setkal.

XX

Bude to trvat dlouho?“ Její hlas zněl líbezně asi jako kamínky v octě, kterými se čistí zčernalá pánev. „Očekáváme hosty.“

„Snad ne z Lycie?“ rýpl si Petronius.

„Ty máš ale troufalost.“ Ještě stále si spínala záhyby oděvu a víc se zajímala o to, jak je nařasený, než o jednání s námi. „Hleďte, ať ten vpád má nějaký dobrý důvod,“ vyštěkla a prudce zvedla hlavu. „Naštěstí už jsme skončili, jinak bych vás snad musela zabít, že jste mi vyrušili toho zákazníka. Je to můj nejlepší klient.“

„Kterému se dostává osobní služby,“ poznamenal Petronius.

„Však on ví, že tady může počítat s tím nejlepším,“ uculovala se samolibě Lalagé. Všiml jsem si, že si nás letmým pohledem důkladně zhodnotila: Petronius statný, ostrý a nepřátelsky naladěný, já ne tak vysoký, ale stejně ostrý a s ještě větší mírou pohrdání.

„Své liktory nechal doma, co?“ zeptal jsem se vyzývavě. Měl jsem na mysli osobní stráž mocného muže, placenou státem. Měla ho doprovázet všude a předvádět sekyru a pruty, symboly jeho moci trestat. Anebo, jak říkal Petro, symbolizující, že je velký osel.

„O liktory se prozatím starají děvčata.“

„To věřím. Liktoři obyčejně vědí, kam ty své klacky prozatím umístit,“ prohodil jsem.

„Liktory si má člověk vždycky brát s sebou, Marku Didie,“ vytkl mi Petronius s vážnou tváří.

„Máš pravdu, Lucie Petronie,“ připustil jsem formálně. Jakmile je člověk nechá doma, je to nejlepší způsob, jak v manželce vzbudit podezření.“

„A jako vysoký úředník to musí být chytrý muž. Ten si bude vědět rady, jak věšet bulíky na nos té staré koze, co nechal doma v atriu. Kromě toho liktoři budou jeho zvyklosti držet pod pokličkou jenom tak dlouho, dokud si i oni přijdou na své –“

„Ušetřete mě té komedie!“ skočila nám do řeči Lalagé. Švihem sesunula bosé nohy na podlahu a posadila se zpříma na kraj lehátka, ozdobného kusu nábytku s bronzovými volutami po celém povrchu, vystlaného spoustou polštářů, jakým se říká „ženské“. Vzpomněl jsem si na několik žen, které by s chutí vystrčily Lalagé z okna a naházely za ní i ty její parádičky s třapečky a růžovým plizováním – ani ne tak z morálních důvodů, ale ze znechucení jejím nevkusem.

Když si založila hladké paže, klenoty se na ní zatřpytily a zacinkaly. Čekala. Petronius a já jsme si záměrně stoupli na protilehlé strany místnosti, takže musela otáčet hlavu, aby viděla do tváře tomu, kdo právě mluví. V méně odolných lidech vyvolávala tahle taktika strach. Lalagé jsem však podezíral, že získala velkou praxi z jednání se dvěma muži současně. Přesto jsme dodržovali svou rutinu a ona nás nechala si hrát.

„Potřebujeme se tě na pár věcí zeptat,“ začal Petronius.

„Snad tím nemyslíš, že máš další otázky? Měla jsem za to, že celá ta zatracená věc s těmi lidmi z Lycie se už vyřešila.“ Domnívala se, že jsme se přišli ptát na toho zavražděného cizince, jehož smrt stála na počátku procesu s Balbinem.

„O ty muže nám nejde.“

„Tak vám asi nijak nepomůžu.“

„Snad bys radši měla. Chceš, abychom tu udělali čistku?“ pohrozil jí Petronius. „Jsem přesvědčen, že bychom tu mezi dívkami zaměstnanými v tvých komůrkách našli několik unesených nezletilých. Nebo svobodné ženy bez povolení. Máš absolutní jistotu, že přesně dodržujete hygienická pravidla? Podávají se v podniku jídla? Máš v tom případě na to koncesi? Co byly vlastně zač ty podezřelé postavy, které jsme s Falconem viděli schoulené dole?“

Petronius zpravidla do puntíku dodržoval svou vymezenou pravomoc, ale tohle bude asi potřebovat lepší taktovku. „Co nějaký skandál?“ připojil jsem se k Petroniovi. „Vysoký úředník uveden jménem. Následuje rozvod v nejvyšších vrstvách společnosti. Pohoršení funkcionáři budou tvrdit, že nic takového neviděli od dob Caligulových výstřelků. To by mohlo být pěkné sousto pro pár článků v *Denních zprávách!*“

„Dobré pro obchod,“ odsekla Lalagé a pokrčila rameny. K mé zlosti

měla pravdu. Takový skandál by mohl na čas omezit návštěvy klientů z vyšších kruhů, zato ti druzí by se tam jen hrnuli. Rozhodla se, že bude Petroniovi vzdorovat. „Ty beztak pracuješ ve XIII. okrese. Tohle je XI. Tady už nemáš žádnou pravomoc. Tady žádná čistka nebude," ujistila ho poklidně. „Venušina besídka má výborné styky s místními chlapci."

„Jo, výborné jako sud dehtu!"

„Moc hezky se o nás starají."

„Já k Šesté kohortě nepatřím. Nereaguji, když mi někdo podává mastnou ruku, a nestojím o půlhodinku s nějakou pochybnou štětkou na jedné z tvých zablešených dek –"

„Ovšemže nestojíš. Ty jsi hrdina a tvoje kohorta je nepodplatitelná! Co takhle něco vybranějšího?" Lalagé zaujala afektovanou pózu a zasípala na Petronia: „Ráčí mít ctihodný pán zvláštní chutě?"

„Nech toho, Lalagé!"

„U Junony! Cožpak jsem se právě seznámila s jediným členem vigilů, který nemá nastavenou dlaň?"

Petronius si toho nevšímal. Nevyšetřovali jsme úplatkářství. Ten, kdo by se tím problémem chtěl zabývat, by potřeboval víc lidí než pouhé dva agenty a všichni by si museli natáhnout skytské kroužkové brnění. „Poslouchej, co ti říkám. Já se neucházím o nějaké to polechtání zdarma a tobě hrozí nebezpečí, že ti bordel zavřeme a ty se ocitneš zase na chodníku."

„Já jsem nikdy nedělala šlapku!" zvolala madam s nelíčenou hrůzou.

Zapojil jsem se do hovoru. „Je to opravdu vážná věc," upozornil jsem ji. „Jestli s námi nebudeš spolupracovat, tak se nediv, až se ocitneš před soudem!"

„Pěkná řeč. Tak o co jde?"

„Buď chytrá. Můj kolega se snadno rozčílí."

Obrátila zářivé oči na mě. Její chování se změnilo. Měla patnáct let praxe a cítil jsem, jak mi vázne dech. „A jak je to s tebou?" zabroukala.

„On má velmi úctyhodnou přítelkyni," vložil se do toho honem Petronius.

„Aha, chápu. Nač by si člověk choval prase, kdyby měl sám chrochtat?" Nespouštěla ze mě oči. Jakmile jsem se na ni podíval, pocítil jsem divný tlak, a když jsem jí opětoval upřený pohled, už jsem neviděl Petronia. To,

že jsme se rozdělili a stoupli si každý najeden konec místnosti, mohlo způsobit, že jeden z nás byl zranitelný. Lalagé dobře věděla, že pocit zranitelnosti může v člověku vyvolávat vzrušení. Ještě stále ke mně vysílala slibný úsměv a já jsem musel obdivovat její šikovnost. Kdysi bývala velice krásná. Teď už byla pošpiněná, ale dosud přitažlivá. Opotřebovaný půvab může mít své kouzlo. Panenství je nezajímavé zboží.

Náš souboj byl naštěstí krátký. „Zdá se, že jsi muž, který má vkus," pochválila mě.

„Rád se ohřívám u vlastního ohně." Měl jsem rád ještě něco jiného a to, co vyhovovalo mému vkusu, se neprodávalo na hodinu. Moje děvče by se nikdy nedalo koupit.

Lalagé toho nechala, ale neodpustila si úšklebek. „No, dík aspoň, že to vyznělo jako omluva."

„Aventinská etiketa."

Pohlédla na mě pozorněji, ale já jsem raději předstíral, že jsem neřekl nic významného. Ještě stále netušila, na co narážím. Viděla v životě tolik mužů, že si nemohla pamatovat, kdo jsem. Pozoroval jsem, že ztrácí zájem – a ve mně zůstal silný pocit něčeho nedokončeného.

Nečekaně prudce se otočila k Petroniovi. „Nemám na vás celý den! Co vlastně chcete?"

Využívala naši vlastní metodu rozdělení: nechat jednoho odpočívat, a pak se ho pokusit nachytat, když s tím nepočítá. Petro se nenechal zaskočit. Zvedl bradu, ale přeměnil to v mrzuté gesto tím, že si jednou rukou prohrábl rovné vlasy jako nějaký hejsek, který nepočítal s tím, že ho vyleká pouhá ženská. „Popovídat si o tom přepadu Emporia."

„To se jim tedy povedlo." Zakoulela očima. Byly dosud velmi krásné: posazené daleko od sebe, velké, temné jako zimní večer a jihnoucí slibnými náznaky. Mně osobně se víc líbily oči se skrytější vyzývavostí. Ovšem musel jsem uznat, že oči Lalagé jsou opravdu hezké.

Petronius si jich také všiml, poznal to na něm ale pochopitelně jenom blízký přítel. „Ano, všude se o tom mluví – jenže nikdo ještě nezašeptal, kdo tu špinavost provedl."

„Co si o tom myslíš ty?" zeptala se Lalagé, jako by mu lichotila.

„Nemám čas si něco myslet. Potřebuju jména."

Zkusila se zatvářit jako neviňátko. „Jak tě napadlo, že bych o těch zlodějnách mohla něco vědět?“

Petro ztrácel trpělivost. Zaťal zuby. „Chceš říct až na to, že ten tvůj salon dole je plný křiváků, co se přidají k funusu, aby okrádali truchlící pozůstalé, zlodějů, co klepou na dveře a odlákají vrátného, chlapů, co lezou do domů přes balkon, i sklepních krys a taky tam je ten skrček, co mává lidem před nosem napodobeninou mouchy, a když se po ní ohánějí, přešmikne jim tkanice od měšce?“

Nestačil jsem žasnout. Tu místnost, kde se shromažďovali, jsme zahlédli jenom krátce. Petro musí mít oči jako jestřáb. Ulice znal opravdu dobře.

A já jsem znal jeho. Neušlo mi, jak je na tom. V tomhle podniku se cítí nesvůj a přemýšlí, jak dostat Lalagé na strážnici. Kdyby to byla slušně vychovaná holka, která ještě nikdy nemluvila s úřední osobou, byla by tu určitá šance. Měl by si však uvědomit, že by vypadal jako blázen, kdyby se pokusil nasadit pouta třpytivému žlutému motýlu, jenž by mu celou cestou na Aventin z plných plic nadával. Zatčení bordelmamá nikdy neproběhne diskrétně.

„Už zase vyhrožuješ čistkami?“ Lalagé se zasmála. Poznala, že se dostal do úzkých, takže teď má vrch ona.

„To ho ani nenapadne,“ ujistil jsem ji. „Než bychom sem stačili přivést stráže, bude to tu jako vymetené. Macra to patrně rovnou rozhlásila, jen co domasírovala toho tvého vzácného magistrata.“

„Doufám jenom, že si dala záležet,“ ušklíbla se madam nestoudně. „Osobu jeho postavení nemůžeme jen tak vyhodit.“

Podle mého mínění už bylo načase, aby ho někdo vyhodil z úřadu. Řím se nikdy nevyčistí, jestliže pokaždé když Petronius přivede nějakého darebáka před soud, postačí, aby se ten ničema usmál na soudce, který si po úterním odpoledním povyražení omýval přirození ve stejném džberu jako on. Bratrstvo u Platona mělo záludná chapadla. Ta etika dvou tváří byla vlastně jenom jedním z aspektů naší dnešní návštěvy. Všechno čpělo pachutí pokoutních peněz.

Lalagina snaha odvést naši pozornost selhala. Petronia Longa rozhodně nepobavila. „Kdo je teď váš domácí?“ udeřil na ni nečekaně. „Kdo to tady vede od té doby, co Nonnius zazpíval z vysoké větve a Balbinus se vydal

na moře?“

„Co je to za otázku?“

„Nijak zvlášť mě nezajímá, kdo má právo navrhovat vnitřní zařízení podniku, který máš pronajatý. Kdo je ten mocný muž v pozadí, Lalagé?“

„No, chlapečky tu nevedeme, jestli ti jde o tohle.“

„Ty narážky si nech! Pod čí ochranou je teď Akademie? U soudu jsme dokázali, že Balbinus si tu shraboval svá procenta, takže kdo teď sbírá tu smetanu?“

„Nikdo. Copak to potřebuji? Všechno vedu sama.“

Naše podezření se potvrdilo. Petronius se koutkem rtů ušklíbl. „Hleď, ať je ta informace pravdivá.“

„Kdo potřebuje chlapa?“ řekla Lalagé lehkým, posměšným tónem. „Toho starého systému jsem měla po krk. Balbinus vyžadoval nehorázné částky a Nonniovi jsem musela ustavičně dávat dárky, aby mi nerozmlátil všechen nábytek – a to všechno za domnělé služby, jakých jsme se beztak nikdy nedočkali. Veškeré potíže jsem musela řešit sama se svými zaměstnanci. To, co se stalo po zmizení toho Lycijce, bylo typické – museli jsme se očistit sami. Já jsem dělala hrubou práci a Balbinus z podniku jenom ždímal prachy. To už skončilo. Mě teď zajímá jedině podnikání a to, aby mi muži řádně platili.“

„Někdo se pokusí vetřít na jeho místo,“ varoval ji Petronius.

„Jen ať to zkusí!“

„Jestli se to zatím nestalo, počítej s tím, že teď, co Balbinus opustil Řím, začnou na tebe vyvíjet nátlak. Až k tomu dojde, chci o tom vědět.“

„Promiň,“ odpověděla ledově, „ale jsi na stejné lodi jako všichni moji zákazníci. Dostaneš to, co si zaplatíš – nic víc.“

„To už se víc podobá výhodné koupi,“ odpověděl Petronius svým normálním, klidným hlasem. „Když jde o tak závažnou věc, jsem ochoten platit.“

Nadechla se, až se jí po hrudi rozběhly vlnky světla ze šperků. Už to nepůsobilo tak jako ten trik s očima, ale stejně to svědčilo o vysoké profesionalitě. „Kolik?“

„Podle toho, jakou to bude mít cenu. Ale nestojím o nějakou fušeřinu ani padělky.“

„Moc toho nechceš.“ Tu poslední poznámku pronesla jakoby naštvaně. Dostali se k vlastnímu jádru debaty. Dohodli se na podmínkách, jež pak obě strany víceméně přijaly. Jestli to znamená, že Lalagé přijde někdy s kloudnými informacemi, byla druhá věc.

„Dodej mi jméno, které potřebuju, a nebudeš toho litovat. Najdeš mě na strážnici v XIII. okrese,“ oznámil Petro zdvořile.

„Teď už vypadněte,“ obrátila se na mě posměšně, jako by s ním ztratila trpělivost. „A toho habána, pana Nepodplatitelného, si odveď s sebou.“

Na odchodu jsem se na poslední chvíli otočil, abych dodal svou vlastní zdvořilůstku. Zeširoka jsem se na proslulou nevěstku usmál a řekl: „Jsem rád, že se ti to ouško pěkně zahojilo.“

Zatímco jí i Petroniovi vrtalo hlavou, co to má znamenat, popadl jsem ho za loket a prchli jsme odtamtud.

XXI

Vyšli jsme z toho nepošramocení, ale aspoň já jsem toužil rovnou zamířit do nejbližších slušných lázní.

„Co znamenala ta narážka na ucho, Falcone?“

Jen jsem se zakřenil a zatvářil záhadně.

Podnik vypadal mnohem opuštěnější, než když jsme tam přišli. Zprávy se šíří rychle.

Macra ustoupila od domovních dveří. Tvářila se nabroušeně, ale když viděla, že odcházíme pokojně, uklidnila se. Jak jsme se šinuli kolem ní, uslyšel jsem pláč nějakého nemluvněte. Macra si mého překvapení všimla. „Občas se něco přihodí, Falcone.“

„Já jsem myslel, že v takových podnicích jste na to zařízení.“ Některé bordely nabyly takového odborného věhlasu, že dělaly potraty pro celé okolí.

„Přijít o dítě je nezákonné, že, pane důstojníku?“ dotírala Macra na Petronia. Ve tváři měl napětí. Všichni jsme věděli, že bude trvat ještě dlouho, než bude prostitutka pohnána za něco takového před soud. Nenarozené dítě je chráněné, pokud je ve hře dědictví. Nenarozené dítě nemravné svobodné matky má pramálo práv.

„Nechceš si prohlídnout naše jesle?“ nabídla dívka Petroniovi. Zřetelně se v tom skrývala nabídka nějaké předpubertální holčičky. Mlčky odmítl a ona se zachichotala. „Tebe je těžké zlákat. Budu tě možná muset navštívit na strážnici.“

„A já bych ti mohl ukázat naši celu!“ zabručel zlostně. Chyba.

„Beru tě za slovo!“ zavřískla Macra. „Mezi vigily máme jednoho klienta, který během ‚pohovorů‘ dělá úžasné věci s řetězy.“

Petronius už toho měl dost. Formálně vytáhl poznámkovou tabulku. „Kdopak to je?“

„Věřil bys," dobírala si ho, „že mi jeho jméno nějak vypadlo –"

„Jsi prolhaná malá koketa," odbyl ji Petronius celkem vlídně. Tabulku odložil. Vyšli jsme na ulici a v úzké chodbě za námi se dosud rozléhaly její posměšné poznámky.

„Tohle je tedy bordel!" řekl Petro a oba jsme se šťouchali a šklebili nad tím starým fórem z minulosti.

Zůstali jsme stát, nějak jsme nevěděli, co dál. Neměli jsme se smát. Smát se na prahu hampejzu může vést k pohromě. Nikdy to nedělejte, aniž se napřed opatrně rozhlédnete na obě strany ulice.

Směrem k nám kráčela známá postava. Najednou jsme si Petronius ani já nevěděli rady. Na to, abychom se nenápadně ztratili, bylo už pozdě. Až příliš pozdě na to, abychom se pokusili nevypadat tak provinile.

Úzkou uličkou se s hlasitým pláčem blížila malá holka s velkýma nohama a umouněným obličejem. Bylo jí sedm. Na sobě měla tuniku, z které už před řadou měsíců vyrostla. K ní si vzala laciný skleněný náramek, který jí z ciziny přivezl hodný strýček, a nápadný amulet proti uřknutí. Proti uřknutí jí nepomohl. Dítě s sebou vlekla drobná nasupená stará paní se sevřenými rty, s výrazem morálního pohoršení na tváři, dokonce ještě než nás spatřila. A nemohla nás samozřejmě přehlédnout, právě když jsme vycházeli jako beznadějní flákači z Platonovy akademie.

Holčička si to těžce schytávala za to, že byla za školou. Potěšilo ji, že vidí někoho jiného, koho může s sebou strhnout do Hádu. Přišli jsme jí do cesty právě vhod.

„Tamhle je strejček Marcus!" Přestala brečet, jako když utne.

Její věznitelka se zastavila. S Petroniem jsme v mládí bývali pěkná kvítka, ale to v Římě nikdo nevěděl. Nebyli jsme hloupí. Darebnosti jsme vyváděli v cizině.

Teď jsme se tedy předvedli v pravém světle. Má neteř Tertulla na nás civěla s otevřenou pusou. Došlo jí, že zdrhnout ze školy, když za ni babička zaplatila těžce uškudlenými a naspořenými penízky, není nakonec tak zlé jako naše hanebné chování. Nám to také došlo.

„No ne, Petronius Longus!" zvolala stará paní ohromeně, tak vyvedená z míry, že mě ani nejmenovala. Petro měl pověst dobrého manžela a rodin-

ného muže, takže tahle pohroma se sveze na mě.

„Dobrý den," zabručel Petro ostýchavě a snažil se předstírat, že se před chvílí vůbec nechechtal, anebo jestli přece, tak jenom proto, že slyšel *hrozně* veselou, ale naprosto neškodnou historku o jistém aspektu místní politiky. S ohromnou duchapřítomností se pustil do vysvětlování, že teď žel nemůžeme nikoho doprovodit do bezpečnějších končin, protože právě dostal naléhavou zprávu, že na strážnici vypukla nějaká krize.

Právě v tu chvíli se hnala uličkou postava, v níž jsem poznal svou utrápenou sestru Galiu, a volala: „Tak jsi tu malou potvoru přece našla!" Galia trávila polovinu života tak, že si nevšímala, co vyvádějí její děti, a druhou polovinu hysterickým ječením, když jí to nějaký hlupák prozradil.

„Našla jsem toho víc!" zněla strohá odpověď a konečně se do mě zabodla dvojice nedostižně pohrdavých očí.

Nebylo kam se schovat.

„Nazdar, mami," řekl jsem.

XXII

Au!

XXIII

Když jsem vešel do svého bytu, nějaká postava stála v balkónových dveřích. Její tmavé vlasy se leskly ve slunečním světle za ní. Přestala se na něm vyhřívat, sotva uslyšela mé kroky.

Byla plná půvabu a poklidu. Na sobě měla prosté modré šaty, na rameni připnuté jedno pozdní říjnové růžové poupě. Pokud vůbec používala parfém, pak tak nenápadně, že to poznal jenom její oblíbený druh, když ji políbil na krk. Stříbrný prsten na levé ruce svědčil o její věrnosti tomu, kdo jí ho dal. Ona v sobě ztělesňovala všechno, čím se vyznačuje ideální žena.

Zdvořile jsem jí pokývl.

„Lidi se budou moci přetrhnout," řekl jsem, „aby ti oznámili, že jsme dnes odpoledne strávili s Petroniem hodinu v jednom bordelu poblíž Cirku Maxima. Je proslulý tím, že vigilům poskytuje odporné služby jako úplatky. My jsme byli spatřeni, jak vycházíme ven, provinile se pošťuchujeme a ještě se vesele šklebíme."

„Já to vím," odpověděla.

„Toho jsem se bál."

„Pochopitelně!"

Jemný řetízek jednoho náramku jí sklouzl přes útlé zápěstí, poněvadž v té ruce držela opatrně svitek. Byla bosá. Ona, jež by měla spočívat na poduškách z labutího prachového peří v mramorových kolonádách nějakého významného muže, si četla na hřejivém sluníčku vysoko nad špínou Aventinu, kde žila se mnou.

Zvolil jsem chladný, formální tón. „Lidi někdy reagujou přehnaně. Doprovázel jsem Petronia, když došel k svému vlastnímu domu a nemohl se dovolat manželky, aby mu otevřela. Skrze okenici vykoukla jedna sousedka a hulákala: ‚Vona sebrala děti a šla s nima k mamince a tvůj oběd hodila kočce.' Musel jsem mu pomoct vloupat se dovnitř. On tu kočku miluje. Nedal jinak a za každou cenu se chtěl dostat dovnitř, že ji musí najít."

Usmála se. „Každý hrdina by měl mít jednu tragickou chybu.“ Náhodou jsem věděl, že o kočky dvakrát nestojí. Měl jsem podezření, že hrdinskými činy taky pohrdá.

Usoudil jsem, že nejlepší bude zachovat vážnost. „Naléhal na mě, ale odmítl jsem ho doprovázet, až si půjde pro Arrii Silvii do doupěte její matky.“

„Ty jsi ho tedy nechal samotného?“

„Byl v pořádku. Měl svou kočku –“ Cosi se mi zadrhlo v krku. „Chtěl jsem se přesvědčit, jestli jsi ještě tady.“

„Jsem tady.“

„To jsem rád.“

Odpoledne pokročilo do své poloviny. Dělal jsem co nejrychleji, ale lázeň jsem si nemohl odpustit. Teď jsem byl čistý. Každý kousíček mého těla naolejovaný a oškrábaný, ale přesto jsem měl pocit, jako bych se hrabal ve špíně.

„Dělala sis starosti?“ zeptal jsem se.

Její tmavé oči se na mě upíraly tak pevně, že se mi srdce rozbušilo jako splašené. „Ovšemže si dělám starosti, když slyším, že jsi v bordelu,“ odpověděla mi tiše.

„Sám si taky dělám starosti, když jdu do bordelu.“ Kdovíproč, najednou jsem se opět cítil čistý. Usmál jsem se na ni s mimořádnou vřelostí.

„Musíš dělat svou práci, Marku.“ Hluboko v očích Heleny Justiny se skrýval náznak rezignované veselosti. Měl jsem dojem, že si ho tam skryla záměrně. Zatímco na mě čekala, dospěla k rozhodnutí: buď se pohádáme a ona z toho bude nakonec nešťastnější než předtím, anebo to nechá tak, jak to je. „Jak se ti ten bordel líbil?“ otázala se tiše.

„Děsná díra. Neměli tam opičku. Senátorské dceři bych nedovolil se k ní ani přiblížit.“

„Ta opice v tom bordelu, jak jsme tamtudy prchali, byl šimpanz,“ připomněla mi. Hovořila vážným tónem, ale jenom z legrace.

Občas jsme se opravdu pohádali. Někdy se přela s veškerou důrazností, protože na mě marně naléhala, abych vzal rozum do hrsti. Jindy mě zase zpracovávala s takovou inteligencí, že jsem nestačil žasnout. Položila mezi nás důvěru jako lávku a já jsem přes ni jenom rovnou přešel.

Neušlo mi, že jí to v koutcích rtů jemně zaškubalo. Kdybych se k tomu rozhodl hned, dokázal bych ji pouze výrazem očí přimět, aby se usmála.

Přešel jsem přes pokoj. Přistoupil jsem k ní a vzal ji kolem pasu. Tváře jí lehce zrůžověly, takže nabyly stejné barvy jako ta nerozvitá růžička připíchnutá na jejích šatech. Přesně jak jsem si to představoval, opravdu tam byla ta kapička parfému, připravená pro někoho, kdo ji zná tak dobře, že může přijít těsně k ní a zahrnout ji něhou. Nikdy nebylo mnoho těch, kdo se těšili takové výsadě. Dýchal jsem zvolna. Ucítil jsem lehounký závan skořice, ne z jakékoli voňavky, ale té, kterou jsem měl obzvlášť rád. Byla čerstvá, ťuknutá teprve nedávno.

Chvíli jsem se kochal pohledem na ni. Jí zase dělalo dobře, že jsem se jemně utápěl ve starých vzpomínkách a novém očekávání. Ruka mi bezděčně sklouzla dolů. Ucítil jsem, jak se její prsty propletly s mými. Přitáhl jsem si obě naše ruce nahoru a tu její pevně přitiskl na srdce.

V pokoji zavládlo ticho. I pouliční ruch za balkonem jako by byl hodně daleko.

Helena se předklonila a lehce mi přejela rty polibkem. A potom, bez fléten a kadidla či lepkavého vína, bez potřeby vyjednávat cenu, ba dokonce beze slov, jsme se odebrali na lože.

XXIV

Když jsem konečně opět nabyl vědomí, má sestra Galla už to vybreptala mé druhé sestře Junii, a ta s tou historkou letěla rovnou za Allií. Tahle sestra už nemohla pohoršeně vykřikovat s Victorinou, která zemřela, a tak to honem svěřila Maie. Maia a Allia spolu normálně moc dobře nevycházely, ale tohle byla mimořádná situace. Allia byla ve frontě skoro poslední, a tak div nepukla dychtivostí ohromit někoho zprávou o mém nejnovějším poklesku. Maia, která jediná z nich měla jakési svědomí, se nejprve rozhodla neplést se nám do našich problémů. Ale později se jako přítelkyně Heleny vypravila do našeho bytu, aby se přesvědčila, jestli někdo z nás kvůli tomu neodešel. Kdyby bylo nutné honem něco podniknout, Maia by se ujala role utěšovatelky toho, koho by tam našla v slzách, a pak by vyběhla hledat uprchlíka.

Byla ještě na cestě k nám, když jsem se začal probírat.

„Děkuju ti."

„Za co?"

„Za ten nádherný dar tvé lásky."

„Ach, to!" Helena se usmála. Musel jsem zavřít oči, jinak bych s ní zůstal v posteli až do večera.

Pak se mě začala vyptávat na naši návštěvu v Platonově akademii a tentokrát chtěla opravdu odpovědi. Překulil jsem se na záda s rukama za hlavou. Ležela s tváří na mé hrudi a já jsem jí vyprávěl o svých dojmech. Nakonec jsem se zmínil o tom, že jsem kdysi dávno Lalagé znal.

Helena se té náhodě zasmála. „Pověděl jsi jí to?"

„Ne. Ale utrousil jsem pár náznaků, aby jí to vrtalo hlavou."

Helena se víc zajímala o výsledky našeho oficiálního vyšetřování: „Věřil jsi jí, když ti tvrdila, že nestojí o to, aby jí podnik ‚chránil' nějaký zločinec?"

„Asi jo. Říct, že je schopná, by bylo slabé. Ta dokáže ten bordel řídit a odpálit každého, kdo by se jí do něčeho pletl."

„Není tedy vyloučeno," nadhodila Helena, „že ti toho prozradila víc, než si myslíš."

„Možná že právě ona by ráda nastoupila na Balbinovo uprázdněné místo."

„Shodli jsme se, že svou vlastní říši chce řídit sama. Ty myslíš, že ještě něco víc?"

„Proč ne?"

„Že by Lalagé organizovala ty bandy?" To bylo znepokojivé pomyšlení.

„Uvažuj o tom," vyzvala mě Helena.

Mlčel jsem, ale ona musela vědět, že její nápady beru vždycky vážně. Neochotně jsem přijal i tenhle, byť proti své vůli. Kdybychom měli jistotu, že na místo opuštěné jeho dřívějším velitelem nastoupil Nonnius Albius, dalo by se to mnohem snáze dokázat i napravit. Kdybychom měli vzít v úvahu někoho nového, a dokonce ženy, celý případ by se nepříjemně zkomplikoval.

Helena se chtěla ujistit, že jsem ji poslouchal, a proto se vzrušeně nadzvedla a opřená o lokty se nade mě naklonila. Pak se její výraz najednou změnil. Něco zabrumlala, odvrátila se, vyskočila z postele a odběhla. Zmizela ve vedlejší místnosti a slyšel jsem, jak zvrací.

Šel jsem za ní, počkal, až měla to nejhorší za sebou, pak jsem ji jednou paží objal a houbou jsem jí otíral obličej. Naše oči se setkaly. Já jsem jí předvedl tvář muže, jenž se chová rozumněji, než si ona zaslouží.

„Nic neříkej!" nařídila mi, ještě stále s bledými rty.

„To by mě ani ve snu nenapadlo."

„Nemůže to být tím, že bych při večeři snědla něco, co mi nedělá dobře, protože jsme na večeři úplně zapomněli."

„To je možná dobře."

„Už to tedy tak vypadá, že jsi měl pravdu," připustila neutrálním tónem.

Pak se ode dveří ozval Maiin hlas. „Vida vida, tak blahopřeju! Předpokládám, že to je tajemství."

„Pokud to někomu nevyžvaníš," odpověděl jsem a spolkl zaklení.

„Na mě se můžete spolehnout." Maia se usmívala a schválně se tvářila nespolehlivě.

Vešla dál, pěkně upravená žena s kadeřavými vlasy, ve svátečním plášti a nejhezčích sandálech, aby si mohla plně vychutnat nářky nad malérem, který jsem způsobil. „Ulož ji do postele, ať se pohodlně natáhne," radila. „Tak je to dobře," šveholila na Helenu a snažila se jí pomoci. „Tak ti to tentokrát opravdu vyšlo!"

„Díky, Maio," prohodil jsem, když se Helena pokoušela znovu posadit, a dal jsem se do uklízení.

Helena zaúpěla. „Pověz mi, Maio, jak dlouho to bude trvat?"

„Celý život," zavrčela Maia. Měla čtyři děti, nebo vlastně pět, když se do toho započítá i její manžel, o něhož se musela starat víc než o všechny ostatní. „Polovinu času budeš ležet vyčerpaná a po ten zbývající si jen budeš přát, aby sis už mohla zase lehnout. Pokud vím, tak to trvá věčně. Až umřu, tak se vrátím a povím ti, jestli to pak bude lepší."

„Toho jsem se bála," přiznala Helena. „Nejdřív bolesti a potom už celý život otročina a starosti –"

Obě se tvářily, jako by o tom jenom žertovaly, ale bylo v tom určité ostří. Helena a má nejmladší sestra se doopravdy spřátelily, a když se spolu bavily, zvláště o mužích, vždycky se v tom ozýval skrytý kritický tón. Přitom jsem si připadal opomenutý. Opomenutý a těžce provinilý.

„Můžeme si najmout chůvu," navrhl jsem. „Heleno, miláčku, jestli z toho budeš mít lepší pocit, tak ustoupím ze svých zásad a dovolím ti, abys ji platila ze svého."

Ani tento projev pokory situaci neuhladil. Došel jsem tedy k názoru, že je načase vypadnout. Využil jsem výmluvy, že půjdu vysypat kbelík se smetím, popadl ho a s pohvizdováním se šinul ze schodů dolů. Ty dvě jsem tam nechal, ať si s těmi stížnostmi notují. Nešel jsem daleko. Zbytek večera strávím v novém bytě na protější straně Fontánového dvora. Mít druhý domov, kam se může člověk uchýlit, se mi začalo zamlouvat.

Byl jsem otřesený. Dostalo se mi pádného důkazu, že se stanu otcem, a teď jsem si potřeboval o samotě zalézt někam, abych mohl přemýšlet.

⌘ ⌘ ⌘

Zvolil jsem si vhodnou chvíli. Košíkář mě uvítal novinkou, že jeho známý, který pronajímá káry, přiveze jednu pro mě. Když jsem s tím pletařem

košů mluvil posledně, nabídl se, že se mi o to postará. S károu může jezdit jenom v noci, jinak mají totiž nákladní vozy vjezd do města zakázaný, a protože si ji nechám několik dní, než ty prostory v patře vyklidím, bylo třeba se nějak domluvit. Chtěl jsem tu káru využít pro odvoz vyřazeného haraburdí. Proto se musela postavit na špalky a kola sundat, jinak by nám s ní někdo ujel. To nebyl snadný úkol. Ta kola jsme pak měli přenést do košíkářova krámu a pro jistotu je spoutat k sobě řetězy. Mé potíže teprve začínaly. Během té krátké chvíle, co jsme pletař, kočí a já byli v krámě a zajišťovali kola, nějaký vtipálek nám do káry naložil polovinu červotočem prožrané kostry postele a polámanou skříňku.

Vytáhli jsme je ven a odvlekli o několik kroků dál. Nechali jsme je na druhé straně ulice před prázdným krámem, aby na nás édilové (nebo prostě někdo, kdo nás zná) nechtěli, abychom zaplatili za úklid ulice. V tu chvíli sešla dolů naštěstí Maia, a tak jsem ji požádal, aby sem poslala hlídat nejstaršího chlapce, že za to dostane měďák nebo dva.

„Pošlu ti ho zítra," slíbila. „Maria můžeš mít, až když přijde ze školy, ale jestli budeš potřebovat hlídače i dřív přes den, tak musíš unést některého z té hrozné bandy uličníků Gally nebo Allie."

„Mariovi neuškodí, když pár hodin ve škole vynechá."

„Nevynechá. Marius má školu rád!" Maiiny děti byly kupodivu slušně vychované. Poněvadž mně se nechtělo přivádět na svět další vandaly a flákače, to mě přece jen povzbuzovalo. Možná že přes to, co jsem v Římě denně vídal, může mít rodičovství dobré výsledky. Snad i já bych mohl zplodit pilnou, slušnou osůbku, která by rodině dělala čest. „Hoďte na to přes noc plachtu. Famia říká, že by pak kára nebyla vidět."

Famia, její manžel, byl líný darmošlap. To je celý on. Podle něho je každý tak pohodlný, že si radši nechá ujít příležitost vyhodit své krámy do odpadků někoho jiného, než by se trochu namáhal a nahlédl pod odhrnutou plachtu.

Najednou si mě Maia dost nečekaně přivinula. V naší velké rodině jenom ona byla mladší než já. Vždycky jsme si dobře rozuměli. „Z tebe bude báječný táta!"

Upozornil jsem ji, že se do té doby musí vyřešit ještě spousta nejistých věcí.

Když Maia odešla, začal jsem vynášet odpad z bytu v patře. Pletař, který se mi představil jako Ennianus, mě ujistil, že by mi strašně rád pomohl, ale že má špatná záda, o čemž skoro nikdo neví. Ještě štěstí, řekl jsem mu, že se při prodávání košíků nemusí moc ohýbat a zvedat těžká břemena. Nato se odšoural.

Nepotřeboval jsem ho. Vykasal jsem si rukávy tuniky až po ramena a pustil se do díla jako člověk, který chce zapomenout na nějaké starosti. Třebaže už nastal podzim, večer bylo ještě dost dlouho vidět, takže jsem se mohl hodinku nebo dvě věnovat dřině s vyklízením. Celý byt v prvním patře byl přecpaný špinavými starými krámy – ale naštěstí jsem nenarazil na žádné mrtvoly ani jiné nepříjemné pozůstatky. Dost jsem se nadřel, ale mohlo to být mnohem horší.

Smaractus musel svým poskokům dovolit používat někdy tyhle prostory jako sklad materiálu. Pod zkroucenými lešenářskými prkny a zdeformovanými nosnými trámy vykukovaly kbelíky, do poloviny plné dobrých hřebíků. Jeden z těch jeho moulů tam nechal naprosto slušnou teslici, která se mi bude výborně hodit do mé brašny s nářadím. Byla to nezodpovědná banda. Potahy proti prachu úplně zplesnivěly, protože je někdo složil za mokra. Kladky totálně zrezivěly. Barva v nezakrytých nádobách ztvrdla. Prázdné vinné karafy nebo zasviněné obaly od svačiny si nikdy neodnesli domů, pokud je mohli zastrkat pod nepoužitelné kotouče vytahovacích lan. Byly tam nenačaté pytle čehosi ztvrdlého na kámen, takže se ani nedalo poznat, co to bylo původně. Nic samozřejmě nepopsali. Smaractus nikdy nenakupoval od řádných kupců se stavebninami, nýbrž získával zbytky ze staveb, za něž už jednou zaplatil nic netušící majitel objektu, který nikdy neslyšel, že by si mohl zbylý materiál nechat.

Vyklidil jsem jednu místnost a tam jsem si pak ukládal všechny věci, které se ještě daly použít. Do večera jsem udělal pěkný kus práce a měl jsem z toho dobrý pocit. Ještě jednou takhle zaberu a byt bude prázdný. Potom se s Helenou začneme radit, co bude zapotřebí dál. Velké opravy nebudou nutné. Malování bude asi zábava, jen až se k tomu odhodlám. V těch doupatech, kde jsem dosud žil, mě nic nelákalo, abych se pouštěl do nějakých obkladů nebo fresek, takže tohle bude něco nového. Všechno potřebovalo důkladně vydrhnout, ale napadlo mě, že dokud budu u Čtvrté

kohorty, snad se nějak domluvím s hasiči, aby mi nosili vodu…

Při poslední cestě dolů na ulici jsem zjistil, že mi do mé káry někdo nadělil starou lavici a mokrý přehoz přes postele. Vyhodil jsem je a potom náklad přikryl a zajistil provazy. Zašel jsem se do nejbližších lázní očistit od prachu a potu a v duchu jsem k seznamu věcí, které si tam přinesu příště, přidal vonný olej a škrabku. Když jsem si vypláchl i prach z vlasů, připojil jsem k seznamu také hřeben.

Zpátky k Fontánovému dvoru jsem se vracel už za tmy. Cítil jsem se utahaný, ale spokojený, jak se cítí člověk, který má za sebou těžkou dřinu. Svaly mě brněly, ale v lázních jsem si odpočinul. Bylo mi skvěle. Abych nic nezanedbal, přistoupil jsem čistě pro kontrolu ještě jednou ke káře a nahlédl pod plachtu.

V té tmě jsem skoro neviděl, co tam je. Kdybych ještě stále vysypával smetí, nebyl bych si vůbec ničeho všiml. O to někomu šlo. Jelikož je Řím tak zkažené město, ten, kdo mi do káry strčil maličké nemluvně, s ním neměl dobré úmysly. Bylo čiperné a důvěřivě si broukalo, jenže miminko, které jeho opatrovník vyhodí do odpadků, nemá velkou naději najít si jiného – pokud se ho nezmocní ženská, která záměrně hlídá smetiště pro případ, že by někdo odložil nechtěné novorozeně. U Fontánového dvora na tom nikdo nebyl tak zoufale. Ten, kdo pohodil tohohle človíčka, ho tam chtěl nechat umřít. Vůbec ho nenapadlo, že by se ho mohl ujmout někdo jiný a odnést si ho domů.

A protože jsem ho našel já, přesně to jsem udělal.

XXV

„To jsi mohl udělat jenom ty!“ zaúpěla Helena.

„Ani nevíš, jakou máš kliku,“ řekl jsem miminku. „Tady je jedna moc milá paní, co si tě chce přivinout. Poslouchej mě. Stačí jenom udělat na ni oči a hezky se usmát –“

„Tohle nebyl šťastný nápad, Marku.“

„Máš naprostou pravdu. Teď už budu za každou cenu pevný. Nedovolím cizím lidem, aby si svoje krámy odhazovali do mých odpadků. Já jsem si za tu káru zaplatil a mám dost vlastních věcí, co musím vyvézt –“

„Marku!“

„No dobrá. Ale když už jsem ho zvedl a vytáhl odtamtud, co jsem měl dělat? Položit ho do stoky a jen tak odejít?“

Helena vzdychla. „Ovšemže ne.“

„Bude si muset najít nové ubytování někde jinde. Tohle je jenom přechodné opatření.“ Znělo to trochu drsně.

Všiml jsem si, že se Helena ani nepohnula, aby dítě převzala. Zadívalo se na mě, jako by tušilo, že tohle je možná důležitý a rozhodující okamžik jeho života. Mohlo mu být už pár měsíců, aspoň dost, aby vnímalo své okolí.

Chlapeček vypadal zdravě. Vlásky, tmavé a trochu kudrnaté, měl úhledně zastřižené. Oblečený byl do malé tuniky, bílé, s vyšíváním u krku. Na sobě ji však měl až příliš dlouho. Takové šatičky se vyskytují zpravidla v rodinách, kde děti pravidelně převlékají, a skoro určitě to dělá chůva. Tohle dítě možná už několik dní nikdo neumyl a neoblékl do čistého. Bylo upatlané a opruzené. Zacházel jsem s ním opatrně.

„Chudáček malej, potřebuje vykoupat.“

„Já ti najdu nějakou velkou mísu,“ nabídla se Helena nevrle. Bylo vidět, že mi rozhodně nepomůže.

„Dostal ses naštěstí do domova, kde jsou sice ženské zlé, ale muži chá-

pou, že za nic nemůžeš," vykládal jsem mu. Když jsem na něj mluvil, skoro si mě nevšímal. Pošimral jsem ho pod bradičkou a přece jen si dal říci a zamrskal nožičkama a ručičkama.

Bylo to velmi tiché dítě. Nějak podivně zaražené. Zamračil jsem se a Helena, která mi mezitím přinesla mísu teplé vody, se na mě pozorně zadívala jako pokaždé, když si myslela, že jsem na něco přišel. „Myslíš, že mu ubližovali?"

Položil jsem ho na záda na tuniku prostřenou na stole a svlékl jsem ho. Nebál se, když jsem s ním hýbal. Byl baculatý, vážil dost. Na těle neměl žádné modřiny ani jiné stopy po špatném zacházení.

„Vypadá, že je celkem v pořádku. Ale je na něm něco divného," přemítal jsem. „Tak především je dost starý. Nechtěné děti matka opustí zpravidla hned po narození. Tomuhle prckovi musí být už skoro rok. Kdo by si nechal dítě tak dlouho, staral se o ně, zamiloval si je – a teprve *potom* ho strčil opatrně pod plachtu mezi odpadky?"

„Někdo, kdo ví, že ta kára je tvoje," nadhodila Helena suše.

„To není možné. Vždyť jsem ji dostal teprve dnes večer. A kdyby chtěli, abych ho našel, proč by čekali, až práci skončím, káru zakryju a jistě se už do ní nepodívám? Našel jsem ho čistě náhodou. Mohl umřít prochladnutím nebo by ho okousaly krysy nebo vím já co?"

Helena zkoumala volný provázek, který měl kolem krčku, stočenou barevnou šňůrku. „Co myslíš, že to je? Je to velice jemná šňůrka," řekla a kousek jí rozpletla. Jedna z těch nitek by mohla být zlatá."

„Nejspíš měl nějaký amulet. Ale kam se poděl?"

„Příliš cenný, takže by byla škoda zahodit ho s dítětem." Helenu Justinu rozpaloval stále větší hněv. „Někdo dokázal pohodit to dítě – ale jeho pečeť si opatrně schoval."

„Třeba přívěsek odstranili, aby ho podle něho nikdo nepoznal."

Smutně zavrtěla hlavou a poznamenala: „Tohle se v příbězích nikdy nestává. Opuštěnému dítěti vždycky nechají pečlivě nějaký klenot, podle něhož se po letech pozná, že je to ztracený dědic." Poněkud změkla. „Možná že matka si ho nemůže nechat, ale schovala si na památku jeho amulet."

„Doufám, že jí zlomí srdce. Tu jeho tuniku si musíme schovat," navrhl jsem. „Dám ji k Lenii vyprat a zeptám se jí, jestli ji některá z jejích pradlen

už někdy neviděla. Pokud ano, tak by si určitě vzpomněla na tu výšivku."

„Ty si myslíš, že to miminko je místní?"

„Kdo ví?"

Někdo to věděl. Mít víc času, mohl jsem vystopovat jeho rodiče, ale ten nalezenec z odpadkové káry si vybral moc nevhodnou chvíli, aby se mi pověsil na krk. Vyšetřování přepadení Emporia s Petroniem mi teď zabere veškerou energii. V každém případě hledání rodičů, kteří nechtějí své dítě, je bezvýchodná práce.

Dítěti jsem prokázal službu, ale nakonec mi za to asi nepoděkuje. Nalezl jsem ho v oblasti tak chudé, že my, kdo jsme tam žili, jsme se jen taktak uživili. Na Aventinu umíralo v útlém věku třikrát tolik dětí, než kolik jich přežilo, a mnohé z těch, co zůstaly naživu, dospěly do života, který nestál za nic. Neměl tedy valné vyhlídky, ani kdyby našel někoho, kdo by se ho ujal. Kdo by to mohl být, jsem neměl tušení. My s Helenou jsme měli sami starostí až nad hlavu. V současné době jsme si rozhodně nemohli dovolit ujímat se neznámých sirotků. V mé rodině bylo už i tak dětí víc než dost. Ačkoli nikoho z klanu Didiů nečeká osud tohoto dítěte, bylo nemyslitelné najít místo pro dalšího človíčka, který si na nás nemohl dělat žádný nárok.

Mohli bychom ho ovšem prodat do otroctví. To by ho asi moc nepotěšilo.

Koupání se děťátku zřejmě líbilo. Ten pocit ho asi uklidňoval, a když se Helena přestala držet zpátky a začala se s ním jemně cákat, jako by vědělo, že se má chechtat a taky si s ní hrát na cákanou. „Není to dítě otroků," poznamenal jsem. „Už poznalo život mezi flákači, kteří umějí rozstřikovat vodu po celé místnosti."

Helena mě nechala vytáhnout ho z vody, ale aspoň našla ručník, abych ho mohl osušit. Kluk se podle všeho rozhodl začít si klást vážné požadavky, především mu šlo o jídlo. Popleskávali jsme ho po celém tělíčku a přitom mu dopřáli ještě nějaké to polechtání. Zavinuli jsme ho do štóly a uvažovali o tom, kam ho na noc bezpečně uložit. Pak se dítě rozhodlo, že se prosadí, a začalo řvát.

K Helenině smůle právě v tu chvíli k nám dorazil posel z Paláce a hlásil, že se mám dostavit na naléhavou důvěrnou schůzku s císařovým starším synem.

Musel jsem se ovládat, abych se nešklebil, když jsem Helenu něžně líbal a omlouval se jí, že musím pryč – a nechal jsem ji tam, ať si s tím mrnětem poradí sama.

XXVI

V ulicích Říma se motalo plno nosítek, jimiž se boháči přepravovali někam na večeři, a proto se tam rozléhal křik a hádky, jak se jejich nosiči dožadovali průchodu mezi těžkými nákladními vozy se zbožím, které směly do města vjíždět až teď. Občas se nad tím mumrajem zavlnily zvuky flétny nebo harfy. Povšiml jsem si, že kolem chrámů a nádvoří na Foru už postávají „děvy pro potěšení", noční motýlci. Zdálo se mi, že je jich víc než jindy. Ale třeba jsem právě na prostitutky příliš myslel.

V doprovodu jsem kráčel do Zlatého domu. Otrok se vyptával u mramorem obloženého vchodu a prétoriáni si nás podezíravě měřili. Odvedli mě do levého křídla se soukromými komnatami, kde jsem ještě nikdy nebyl. Jakmile jsme prošli kolem strážných, ocitli jsme se v oáze ticha. Bylo to jako vstoupit do přívětivého domova, byť přepychově zařízeného.

Tita jsem našel v zahradě. Všechny panovnické ložnice měly vyhlídku přes údolí Fora. Dříve by zahrnovala i Velké jezero, zato teď odtud bylo vidět staveniště flaviovského amfiteátru. Za těmi pokoji se ukrýval tento soukromý vnitřní dvůr, diskrétně osvětlený venkovními lampami. Vévodila mu obrovská porfyrová váza a zdobily ho také vzácné sochy, vybrané pro Neronovo potěšení. Zahrádka byla upravena vkusně, keře tradičně tvarované a vládl tu božský klid.

Císařův dědic a spoluvládce tam seděl s nějakou ženou, jež musela být skoro o čtyřicet let starší než on. Poněvadž Titus byl hezký muž kolem třicítky, v současné době svobodný, má obrazotvornost se rozjela naplno. Jeho matka to být nemohla, Vespasiánova manželka už zemřela. První vestálka sice Palác pravidelně navštěvovala, ale podle šatu tahle postarší kočka vestálka nemohla být. Ti dva spolu rozmlouvali přátelsky. Když Titus spatřil, jak se blížím sloupořadím, začal se zvedat, jako by se chtěl omluvit, že teď se mu ten náš pohovor nehodí, ale žena vztáhla ruku, aby

mu v tom zabránila. Potom ji políbil na tvář a nato žena vstala a odešla. To mohlo znamenat jediné.

Jmenovala se Caenis. Byla to Vespasiánova milenka, propuštěná otrokyně. Pokud jsem věděl, do politiky se Caenis nepletla, avšak jako žena, která stála Vespasiánovi po boku čtyřicet let a k níž se Titus choval s úctou, mohla mít ohromný vliv. Kvůli té propuštěnkyni se ještě dal očekávat velký skandál, ale v chladném pohledu, jímž mě přejela, stálo, že žádný skandál nic nezmění.

Když procházela kolem mě, pokorně jsem jí ustoupil. Její inteligentní pohled a vzpřímené držení těla mi připomněly Helenu.

„Marku Didie!" Titus Caesar mě uvítal jako osobního přítele. Všiml si, že se dívám na ne právě urozenou přítelkyni jeho vskutku urozeného otce. „Právě jsem Caenidě vyprávěl tvůj příběh. Poslouchala s velkým zaujetím."

Potěšilo mě, že císařově milence připadaly podrobnosti mého života zábavné, ovšem neušlo mi, že Titus nás nepředstavil. V tom případě by mě dáma mohla odměnit pytlem zlata, laskavým slovem a touhou mého srdce.

„Jsi zdráv?" zeptal se Titus, jako by mé zdraví mělo pro světové události kdovíjaký význam. Ujistil jsem ho, že jsem. „A jak se vede nádherné dceři ctihodného Camilla?"

V minulosti hledíval Titus Caesar na Helenu tak, jako by mu připadala stejně přitažlivá jako mně. To byl jeden z důvodů, proč jsme do ciziny cestovali spolu – vždyť co kdyby usoudil, že jeho proslulé pletky s královnou Judeje k ničemu nevedou, a rozhlížel se po vhodné náhradě v Římě? Helena by sice mohla krásnou, duchaplnou a trochu neukáz-něnou královnu dokonale nahradit, ale já bych zůstal opuštěný a měl bych pramalou naději, že by se se mnou jako náhradníkem spokojila královna Berenika. Proto jsem se takové výměně bránil. Poděkoval jsem mu za optání a pak jsem se postaral, aby se ze spolehlivého zdroje dověděl pravdu: „Helena Justina je zdravá jako rybička, jen kvete – a prokazuje mi tu nesmírnou čest, že pod srdcem nosí mého dědice."

Pokud tajně zalapal po dechu, šikovně to zamaskoval. „Oběma vám blahopřeji!" Titus Caesar ovládal umění vzbuzovat dojem, že všechno, co říká, myslí naprosto vážně.

„Děkuji, pane," odpověděl jsem poněkud zasmušile.

Na chvilku nastala odmlka. Odolal jsem pokušení cítit se samolibě. Převézt císařova staršího syna nebylo moc chytré. Každý věděl, že Titus je dobrák od kosti, ale taky se mohlo stát, že mě pošle zkratkou do Hádu.

„V dohledné době tě tedy čekají nesnáze, Falcone. Je něco, v čem bych ti mohl pomoci?"

„Asi těžko, pane. Kdysi jsem dal Heleně a jejím rodičům poněkud ukvapený slib, že se společensky povznesu a ožením se s ní – ale tvůj bratr mi sdělil, že jezdecký stav musí zůstat výběrový a pro mě tam není místo."

„To ti řekl Domicián?" Titus o tom zřejmě nevěděl. Neměl jsem mu to za zlé. Řím byl plný dychtivých mužů, kteří se toužili vyšvihnout do vyšších vrstev, a na něm nemohl nikdo žádat, aby měl o nás všech trvale přehled. Mohlo by však být rozumné dávat si pozor na ty, s kterými jeho rodina vyběhla.

„Ty se jistě nebudeš chtít postavit proti bratrovu rozhodnutí, pane."

„To jistě ne," přitakal Titus, třebaže se dalo poznat, že mu bratrův nepřátelský poměr ke mně silně vadí. Na veřejnosti se k Domiciánovi choval loajálně, ale mohlo by být zajímavé vědět, jaký je jeho soukromý názor. „V poslední době jsi prý zažil hodně těžkostí. Zjistil jsem, že jsi ve státním zájmu putoval do Nabataeje. Narazil jsi tam na nějaké potíže?"

„Nabataea mi potíže nedělala, zato ten žralok, co mě tam poslal," vysvětloval jsem mu.

„Anacrites! Někdy bych si rád poslechl tvou verzi událostí," vybídl mě Titus přátelským tónem. To ve mně vyvolalo starosti, co vlastně mu asi Anacrites navykládal. Neřekl jsem nic. Titus mě znal už dost dlouho, takže postřehl, kdy mám zlost. Stížnosti jsou někdy účinnější, jestliže lidi trochu napínáte. „Otec by uvítal nějakou zprávu. Uvaž to laskavě." Úžasně se mi líbí, když princ musí prosit. „Naléhavě potřebujeme důvěrný posudek, jak se ti jevila situace v poušti."

Usmál jsem se. Beze slova jsem z tuniky vytáhl útlý svitek. Helena, chytrá hlavička, mě nejenom donutila, abych sepsal, co jsem zjistil, a navíc dnes večer měla tušení, že bych mohl najít vhodnou příležitost, abych svůj domácí úkol odevzdal. Anacrites tedy na něm nebude mít žádnou zásluhu. Dokonce se ani nedozví, co jsem vlastně napsal.

„Děkuji ti," pravil Titus vděčně a pohrával si se svitkem v pečlivě pěstěných prstech. „Vždycky nám odvádíš dobrou práci, Falcone. Otec i já si velice ceníme tvého úsudku a spolehlivosti." Ve skutečnosti však informátory nesnášeli a mých služeb využívali jenom tehdy, když už nevěděli kudy kam. I tentokrát si na mě jistě něco vymysleli. „Nechceš mi vyprávět o problémech, na něž jste narazili?"

To byla výzva, abych Anacrita posadil do kupy hnoje. Snad ani nemusím říkat, že jsem se rozhodl pro inteligentní volbu: čirou blbost. „To není důležité, Caesare. Přežil jsem to."

„Já myslím, že to důležité je." Tím dával Titus najevo, že se v nepřátelské cizině dělá někdy se špehy krátký proces. „Byl jsi tam vyslán inkognito a někdo tě náhodou odhalil."

„Odhalil mě záměrně," opravil jsem ho mírně.

„Chceš, abychom to vyšetřili?"

„Lepší je nevědět, jak to bylo," ušklíbl jsem se. „Anacrites je příliš nebezpečný, není radno ho vyhodit. Raději ho degradovat a zdůvodnit mu to například dlouhodobou kontrolou objednávek sanitárního zboží v oblasti veřejných staveb."

Titus se vždycky soukromě bavil mým cynismem. Oběma rukama si prohrábl úhledně upravený účes. „Falcone, čím to, že kdykoli s tebou mluvím, vždycky mám nakonec obavy, že tvému tempu nebudu stačit." Dobře věděl čím. Byl císařovým synem a sám bude jednou císařem. Jen málo lidí si troufne otevřeně se s ním přít.

„Já jsem poctivý debatér, Caesare."

„A skromný!"

Zmohl jsem se na lehké pokrčení ramen. „A jediný takový hlupák, který riskuje, že tě urazí." Vzal to v dobrém a zasmál se.

„Už jsi dostal za práci zaplaceno?" zeptal se Titus věcně. Ať už po mně budou Vespasián a jeho syn chtít příště cokoli, bude to jistě mimořádně nepříjemné.

„Nedělej si s tím prosím starosti. Až věštba ukáže účetním příznivá znamení, jistě dostanu svůj běžný honorář, Caesare."

„Tentokrát to bude s příplatkem," poznamenal Titus.

„To je velice laskavé." Byl jsem přesvědčen, že na mě chystají něco vel-

kého.

Když jsme si odbyli lehkou konverzaci, Titus kápl božskou, proč mě vlastně povolal až v noci a proč nejsou přítomni žádní zapisovatelé. Jde prý o důvěrnou a citlivou záležitost. To jsem si mohl myslet. Avšak vůbec jsem netušil, co po mně vlastně chtějí. A když jsem se to dozvěděl, zhrozil jsem se.

„To, co ti teď povím, musí zůstat v naprosté tajnosti. Nikdo – nikdo, Falcone, ať je ti sebevíc blízký – se nesmí dozvědět, o čem se radíme."

Přikývl jsem. Člověk se takovému nesmyslu podvolí jako jehně. V tom vězí potíže s tajnostmi. Dokud se nedozvíš, oč jde, jak můžeš vědět, jestli se to nebude příčit tvým morálním zásadám?

„Marcus Rubella," začal Titus rázně, „byl nedávno jmenován do funkce tribuna vigilů." Přesně tak. Vespasiánův člověk. U městských kohort se dá předpokládat, že jsou celkem loajální, neboť v době, kdy v Římě vládl jeho předchůdce a sok Vitellius, byl prefektem města Vespasiánův bratr Sabinus. Ten se těšil velké oblibě. Snažil se v nemožné době zachovat mír a vysloužil si trvalou úctu. Podporovalo ji i to, že se úředníci ve všech civilních institucích v Římě vyměňovali, stejně jako důstojnický sbor v legiích, když nový císař rozdával odměny a dosazoval vlastní lidi tam, kde to bylo namístě.

„Už jsem se s Rubellou seznámil," prohodil jsem konverzačním tónem.

„Já vím," ujistil mě Titus. Začínal se ve mně šířit nepříjemný pocit.

„Připadal mi dost zajímavý."

Titus se usmál. „To musí být jakýsi opatrný výrok – Rubella říkal skoro totéž o tobě." Hovořili jsme spolu teprve dnes ráno, takže Marcus Rubella, tribun Petroniovy kohorty, musel někdy potom mluvit s Titem. Další úzkost mi sevřela útroby.

„Je to značně nemilé," vysvětloval Titus neúprosně. „Rubellu znepokojuje nízká úroveň morálky mezi jeho lidmi."

Mohl jsem s tím samozřejmě počítat, ale přesto jsem se chrčivě nadechl. „Rubella si myslí, že Čtvrtá přijímá úplatky?"

„To tě, Falcone, překvapuje?"

„Jednoho z nich znám," přiznal jsem.

„Toho jsem si vědom."

„A znám ho dobře."

„No a?"

Nemohl jsem přenést přes srdce náznak, že by Petro mohl vůbec být podezřelý. „To je vyloučeno." Titus čekal, kdy to rozvedu podrobněji. „Ten muž, kterého znám, můj přítel Lucius Petronius, je naprosto spolehlivý a charakterní. Viděl jsi ho na té včerejší schůzi. Musel jsi uznat jeho kvality. Je to člověk, který právě vyhnal z Říma nebezpečného zločince. Bez něho by se Balbinus Pius nikdy nedostal k soudu."

„Pravda. Nebýt toho," pokračoval Titus, „zmizel by v mlze stejně jako ti ostatní a my bychom tě vůbec nemuseli žádat o pomoc. Předpokládáme, že se Petronia Longa Rubellovo podezření nemusí týkat. Ovšem v žádném případě se nesmí o našem pátrání dozvědět, dokud nebude formálně vyčleněn, a možná ani pak."

„To se mi nechce líbit," přiznal jsem. „Žádáte ode mě, abych špehoval Čtvrtou –"

„A nejen ji," skočil mi do toho Titus. „Tvůj zvláštní úkol bude zahrnovat všechny oblasti města, kterých se to může týkat. To, co Rubella ohlásil o své vlastní kohortě, se může vyskytovat i jinde – ten jeho problém ani nemusí být nejhorší. Chci, aby ses podíval na zoubek každé kohortě, s níž přijdeš do styku."

To už vypadalo líp. Z toho, co mi svěřil Petronius, jsem vyrozuměl, že některé z ostatních kohort si zavedly mnohem nevybíravější zvyklosti než jeho vlastní muži. Ale jestliže mu nesmím prozradit, co dělám, jen těžko z něho vymámím takové informace. Kdybych ovšem jednal skrytě a on mi na to později přišel, pobouřilo by ho to. A to právem.

„Pane, tohle by mohlo zničit mé nejvzácnější přátelství."

„Za to se ti omlouvám. Avšak jsem přesvědčen, že si s tím poradíš." Vřelé díky! „Tebe jsme si vybrali jako mimořádně vhodného. Vlastně jsme se už nemohli dočkat, kdy se vrátíš z Východu."

Strojeně jsem se usmál. „Aha, tak jsi tedy zjistil, kde právě jsem." Pěkné pomyšlení: trůn mě potřeboval pro další úkol – a Anacrites musel přiznat, že mě patrně poslal do Hádu. Jak byli asi všichni šťastní, když se mé boty znovu dotkly italské půdy. „Čtvrtá kohorta mi důvěřuje, pane. Už pro mé

přátelství s jejich vyšetřovatelem."

„Přesně tak," pochvaloval si Titus. „Tak budeš mnohem lépe maskován, než kdyby Rubella povolal nějakého jiného agenta, někoho, koho by nutně prokoukli jako Rubellova člověka."

„Šikovně promyšleno." Chápal jsem jeho stanovisko, a tím to bylo ještě horší. „A je ta korupce, o kterou Rubellovi jde, všeobecný problém anebo má mít něco společného s tím přepadením Emporia?"

„Rubella se domnívá, že by to mohlo mít nějakou spojitost. K loupeži došlo vzápětí poté, co ten zločinec Balbinus vytáhl paty z Říma."

„U Jupitera! To je pěkná kaše, jestli má pravdu."

„Rubella je dobrý důstojník. Budeš si muset dávat velký pozor, Falcone."

„Ty Markovi Rubellovi důvěřuješ, pane?" vybafl jsem na Tita neočekávaně.

„Rubella je náš dobrý známý." Má podezíravost ho nevzrušila. „Důvěřujeme mu natolik, nakolik důvěřujeme tobě, Falcone."

Pokud to měl být vtip, byl nevkusný.

„Jestliže to uděláš –" začal Titus, ale mě ta mise tak rozčílila, že jsem ho zarazil.

„Jen žádné sliby," zabručel jsem, neboť jsem si vzpomněl, jak se mnou vyběhl jeho bratr Domicián, když jsem ho žádal o spravedlivou odměnu. „Těch už jsem slyšel! Tu práci udělám. A udělám ji dobře, budu-li moci." Radši já než nějaký trouba ze sítě špehů. „Ať už máš na informátory jakýkoli názor, má odměna by byla znakem respektu k mé spolehlivosti, které si, jak říkáš, vážíš. Jednou se nad tím možná zamyslíš, ale v každém případě tě musím požádat o jedno, Caesare: jestli v důsledku tohoto nechutného úkolu skončím v nějaké zapadlé uličce s kudlou v žebrech, doufám, že budeš pamatovat na mou rodinu."

Titus na souhlas sklonil hlavu. Vědělo se o něm, že je romantik. Jistě pochopil, koho ze své rodiny mám na mysli. A jako pravý romantik si možná dovedl představit Helenino zoufalství, kdyby mě ztratila.

Byl známý zdvořilým chováním, a tak jsme museli končit dalšími uhlazenými frázemi. Já jsem se s tou svou vytasil jako první: „Vyřiď prosím mé uctivé poručení panu otci, Caesare."

„Děkuji. Helena Justina bude mít myslím brzy narozeniny," nabídl mi Titus na oplátku. S chutí mi připomněl, že ví, kdy má Helena narozeniny. Jednou se dokonce pokusil vetřít do rodinné oslavy.

„Pozítří," odpověděl jsem pevně, jako bych na nic jiného nemyslel.

„Vyřiď jí mé blahopřání."

Na projev vděčnosti jsem s úsilím vycenil zuby v úsměvu.

Na její narozeniny jsem nezapomněl. Vybavil jsem si dokonce i přesné datum. Tentokrát jsem jí koupil docela pěkný dárek. Snažil jsem se na něj nemyslet. K celé té kupě různých složitých úkolů, které se na mě od návratu do Říma nahrnuly, tenhle problém už byl přespříliš.

Helenin dárek jsem ukryl mezi syrské sklo, které otci při přepadení Emporia ukradli.

XXVII

Ulice už byly ztichlé a temné. Do nočního vzduchu se vkrádal chlad nastupujícího podzimu. Přišel by mi vhod plášť, ale chvěl jsem se hlavně v důsledku toho, co řekl Titus.

Musel jsem přejít přes Forum, obejít Palatin a vystoupit na Aventin. Rázoval jsem rychle. Držel jsem se dál ode dveří a nahlížel do všech uliček, které jsem míjel. Vybíral jsem si ulice, jež jsem znal. Tam, kde se objevilo místo pro víc než jednoho člověka, namířil jsem si to přímo středem cesty. Když jsem zaslechl nablízku někoho, kdo o mně musel vědět, dal jsem si záležet, aby mé kroky zněly sebejistě. Pokud se zdálo, že o mně ten druhý nemá tušení, kradl jsem se dál tiše.

V hlavě se mi honilo plno myšlenek. Už jen soukromé záležitosti by mi stačily odčerpat veškerou energii: těhotná přítelkyně, která se stále ještě nerozhodla, jak na to má reagovat; její rodina; moje rodina. Pak mě čekaly dlouhé hodiny práce nutné k uvedení našeho nového bytu v prvním patře do obyvatelného stavu; svatba mé kamarádky Lenie, kde jsem měl zastávat roli zkušeného kněze; a teď ještě to mimino, jež jsem objevil ve své káře s odpadky. Už jenom vyřešení záležitosti s nalezencem by mohlo trvat celý týden – týden, který jsem si na něj absolutně nemohl vyšetřit.

Kromě toho jsem potřeboval najít náhradní dárek pro Helenu. Peněz jsem měl málo (částečně právě proto, že ten původní, nyní ukradený, byl tak drahý). Rýsovalo se mi jediné možné řešení, ale to mě žralo: budu muset požádat tátu, aby mi ve svém skladišti našel nějakou vkusnou starožitnost, kterou by mi byl ochoten prodat se slevou. Kvůli Heleně to udělá – a kvůli ní bych to udělal také a bez smlouvání –, ale celý proces by mi byl hrozně trapný. Zmocnilo se mě napětí už jen při pomyšlení, co si budu muset od otce nechat líbit.

A teď na mně Titus žádá, abych zradil Petronia. S tím jsem se nemohl smířit. Zlobilo mě rovněž, že mám všechno podniknout na vlastní pěst.

Jediný, kdo bude o té mé nechutné práci něco vědět, je tribun Marcus Rubella, ale toho bych si nevybral na utěšování tlacháním. A i kdybych o to stál, bylo vyloučeno ho vyhledat. Pokud bych se odvážil vklouznout do tribunovy kanceláře, abychom spolu probrali, co jsem zjistil, okamžitě by se začaly šířit nejrůznější klepy.

Naštěstí jsem si mohl promluvit s Helenou. Ačkoli mi Titus nařídil, abych o tom s nikým nemluvil, jednu výjimku mi nemohl zakázat. Třebaže kolují různé vtipy, jak je nutné držet manželky v nevědomosti, Říman očekává, že mu jeho životní družka bude rodit děti, nosit u sebe klíče od špižírny, hádat se s jeho matkou a v případě potřeby s ním sdílet jeho tajnosti. Skutečnost, že se Brutus zapomněl svěřit Porcii s tím, co chystá o březnových Idách, jenom dokazuje, proč Brutus skončil u Filipp jako flák masa.

S Helenou jsme si vždycky o všem povídali. Svěřovala se mi s pocity, jaké by u ní nikdo nečekal. Já jsem jí ty své neprozrazoval, protože ona si je beztak vždycky domyslela. Probíral jsem s ní svou práci. Chovali jsme se k sobě naprosto otevřeně. To nám nemohli narušit ani Titus, ani Vespasián.

Tu noc jsem v ulicích narazil na početnou společnost. Párkrát jsem si všiml hloučků podezřelých osob, obléhajících křídlové dveře zavřených krámů. Jednou jsem nad sebou uslyšel šramot, jak se nějaká individua drápala na balkony a chystala se vniknout dovnitř a loupit. Jakási žena vykřikovala nabídky svých služeb hlasem, z něhož přímo čpěl podvod. Když jsem přešel mlčky kolem ní, v nejbližší uličce jsem uviděl jejího pasáka; postával tam a čekal, až mu přivede klienta, aby ho mohl zmlátit a okrást. Ze zadku projíždějícího nákladního vozu seskočila stínová postava s rancem. Otroci doprovázející nosítka některého boháče se belhali v roztrhaných tunikách a někteří s monoklem na oku po přepadení lupiči. Hole a lucerny nebyly nosičům nic platné.

Všechno vypadalo normálně. Řím byl sám sebou. O nic živější než jindy. Konečně jsem uslyšel rázný krok pěší hlídky vigilů. Ve stínu se kdosi pohrdavě zachechtal.

⌘ ⌘ ⌘

V prádelně se dosud svítilo. Rozmazané hlasy Lenie a Smaracta se tvrdě hádaly. Takže i tady vypadalo všechno normálně. Skrze okenici jsem sáhl dovnitř, abych si ukradl lampičku, pak jsem zavolal dobrou noc a k smrti jsem tu dvojici vylekal. Byli tak opilí, že se na nic nezmohli. Lenia zaklela, ale to už jsem šlapal vzhůru po schodech, než by se jim podařilo zatáhnout mě dovnitř a vykládat mi o svých svatebních plánech. Neměl jsem náladu na nekonečné dohadování, jakou barvu má mít obětní ovce. Neměl jsem prostě náladu na Smaracta a konec.

Lampička mi pomáhala vyhýbat se překážkám. Smaractus sem měl pořídit světlo, pokud nemá v úmyslu dát ze schodů vyházet hračky a odpadky. Cestou nahoru se středem celého mého katalogu zklamání a starostí stal právě můj nesnesitelný domácí, kterému jde jenom o hrabání a loupení prachů. Kdyby se přede mnou objevil, snad bych mu urazil palici…

V koutě se cosi pohnulo. Sáhl jsem po noži, ale pak jsem usoudil, že to bude jenom potkan a chystá se proběhnout kolem mě. Připravil jsem se, že ho nakopnu. Šramot přestal. Patrně to byl ten podvraťák, kterého Lenia pojmenovala Nux. Ten vyhublý raneček marných nadějí jednou zakňučel, ale já jsem šlapal dál.

Když jsem konečně dorazil domů, viděl jsem, že Helena Justina už šla spát. V tlumeném světle tenké svíčky jsem našel dítě ze smetiště v košíku, který vypadal jako z Ennianovy dílny přes ulici. Helena děťátko bezpečně uložila a musela ho také nějak nakrmit, protože spinkalo klidně a jenom tiše pofňukávalo. Zvedl jsem ho a odnesl ven na balkon, aby dalo Římu dobrou noc. Teď vonělo čistotou a trošku mlékem. Maličko si odříhlo a ublinklo se mi na rameno. Já jsem se k němu připojil tlumeným chlapským krknutím, abych mu ukázal, jak se to dělá pořádně.

Poté jsem ho znovu uložil a všiml jsem si, že na stole mám připravenou studenou rybu a hlávkový salát. Najedl jsem se a nalil si sklenici vody. Svíčku jsem sfoukl, abych miminko ochránil před požárem, a potmě jsem dotápal k posteli.

Helena už spala, ale když jsem lezl pod přikrývku vedle ní, pohnula se. Nějak poznala, jak hluboce mě pohovor s Titem rozrušil. Držela mě v objetí, když jsem jí to všechno vyprávěl, a uklidňovala mě, jakmile jsem se začal rozčilovat.

„Proč mi vždycky hodí na krk takovou špinavou práci?“

„Jsi přece informátor. Takže ti nezbývá než hledat nepříjemné informace.“

„Třeba mě štve, jak mnou lidi pohrdají. Už mě nebaví dělat ze sebe blázna. Asi bych si měl najít jinou práci.“

„A co bys chtěl dělat?“ zamumlala Helena střízlivým tónem. „Dovedeš si sám sebe představit, jak prodáváš měšce nebo škubáš kachny?“

„Nesnáším ženskou, která mě usměrňuje rozumnými názory, když mně se zrovna chce sprostě nadávat.“

„Já vím. A miluju tě, i když mě nesnášíš. Koukej spát,“ řekla a ovinula se kolem mě, abych se už v posteli nemohl mrskat. Vzdychl jsem si a podvolil se její moudré radě. O tři dechy později jsem usnul, jako když mě do vody hodí. I ve snu jsem cítil, že Helena leží vedle mě a nespí, protože si láme hlavu s tím, co mě čeká.

Tou dobou už byla první oběť umučena a zavražděna, její tělo pohozené.

XXVIII

Probudilo mě Petroniovo zahvízdnutí z ulice. V bytě byla ještě tma. Přátelili jsme se už tak dlouho, že mě dovedl vyburcovat i zvenčí a o šest pater níž. Poznal jsem, že je to on. Když jsem se dovlekl na balkon a vyhlédl přes parapet, uviděl jsem ho, jak stojí dole s jedním vigilem z pěší hlídky. Z temene jeho hlavy jsem vyčetl, že mi nadává, proč mi to trvá tak dlouho, než se ukážu. Zahvízdal jsem mu v odpověď a on zvedl hlavu. Naléhavě na mě mával. Nezdržoval jsem se otázkami a rozběhl se za ním dolů. Oblékal jsem se cestou.

„Dobrýtro, Petronie. Doufám, že se nic nestalo vaší kočce."

Zabručel. „Stollicus měl pravdu, Falcone. Jsi protivnej, drzej, línej chlap."

„Stollicus jenom nepochopil, v čem je mé kouzlo. Co se děje?"

„Mrtvola na foru Boariu. Koukají z toho velké nepříjemnosti."

Zmocnila se mě zvědavost. Než jsem sešel ze schodů, Petro s druhým mužem už netrpělivě popošli uličkou. Ve třech jsme rychle dorazili na konec Fontánového dvora a pustili se spěšně dolů z kopce. Cestou se k nám připojil Fusculus. Petronius mu nejspíš zabušil na dveře, když šel pro mě, a tak už na nás čekal, kulaťoučký a na tu nelidskou denní dobu nepochopitelně svěží.

„Brýtro, veliteli. Jak se vede kočce?"

„Fuscule, teď nemám na fórky náladu."

Fusculus ani vigil, který šel s námi, nehnuli brvou. Petroniovi muži dovedli nadřízeného naštvat, i když se ani neušklíbli.

Na konci svažité ulice Clivus Publicus jsme uviděli, jak z jednoho činžáku právě vychází Martinus, zřejmě vyburcovaný jiným vigilem. „Ne aby ses ptal na kočku," varoval ho Fusculus. Martinus zvedl významně ironicky obočí a neříkal nic, až Petronius málem vyletěl z kůže. Martinus se směl uculovat, poněvadž si ten vtip musel odpustit. Petronius s nejdelšíma

nohama z nás čtyř přidal do kroku, takže my ostatní jsme měli co dělat, abychom mu stačili.

Začínalo teprve svítat. Přízračné světlo, pusté ulice a naše rozléhající se kroky přispívaly k atmosféře naléhavosti. Sestupovali jsme dolů kolem chrámu bohyně Cerery do vlhké šedivé mlhy u řeky.

„Proč se to musí vždycky stát, než se stihnu nasnídat?" bručel Petronius.

„Oni tu mrtvolu pohodí potmě a potom ji ranní patrola najde, hned jak se rozední," vysvětloval Martinus. To si mohl odpustit, ale Martinus byl zkrátka pedant. Petronius si s chutí představoval, že pořádný klystýr by mu mohl udělat jen dobře.

Napadlo mě, že bych Petroniovi docela posloužil, kdybych jeho zástupce označil za úplatkáře, a postaral se tak, aby vypadl. Ovšem kdyby mé zájmy vedly nakonec k nepřesnostem, asi bych ve sboru vigilů způsobil velký zmatek. Mohl bych prstem ukázat na každého, kdo by se mi znelíbil, a vyvracelo by se to těžko. Třebaže nikdo z nich netušil, jaké mám možnosti, sám jsem z toho cítil trpkost.

„Petronie, oni ti to dělají naschvál, aby ti zkazili ráno… Ví se, kdo je ta pohozená mrtvola?" zeptal jsem se.

Petronius se ohlédl po muži z patroly, který s ním byl u Fontánového dvora. „Ještě ne," odpověděl. Zdálo se, že si něco nechává pro sebe.

„Kdo ty ostatky našel?"

„Jeden z patroly ze Šesté. Je to jejich rajon." To vysvětlovalo Petroniovu zdrženlivost. Nechtěl své názory vykládat před muži z jiné kohorty. Ale přece jen si neodpustil tichou poznámku: „Zdá se, že to nějak souvisí s Emporiem."

Dorazili jsme na místo zločinu – nebo aspoň na místo, kde oběť skončila. Naše kroky se zpomalily a čekali jsme, že si otázky samy najdou odpověď.

Forum Boarium, Dobytčí trh, leží v XI. okrese, přímo pod Kapitolem, mezi řekou a tím koncem Cirku, kde je startovní brána. Tvoří vlastně část Velabra. Kdysi to byla bažina, kde prý Romula a Rema našel pastýř, a má dlouhou historii. Už dávno předtím, než Romulus vyrostl a určil sedm pahorků za ideální místo pro založení města, tu muselo být přístaviště a tr-

žiště. Hranatý chrám boha přístavů Portuna je dokladem toho, že se břeh řeky mezi Aemiliovým a Kolovým mostem využíval jako pradávný přístav. Maličký okrouhlý chrám Herkula Vítězného vznikl později jako elegantní mramorová stavba v době, kdy svatyně začaly být dekorativní a kdy podle mého dědečka začaly upadat mravy.

Masný trh měl svůj typický odporný ráz. Dokud tu ležela ta mrtvola, nemohl být ještě připravený na denní provoz, a vypadal tedy ještě nechutněji. Všude se povalovaly plůtky z košatiny. Vždycky jsem se tomu místu pokud možná vyhýbal, protože se tam neustále vznášel hnilobný pach zasychající zvířecí krve. Dnes ráno nasákl vzduch tím hnusným smradem tak silně, až se mi dělalo špatně.

Přímo uprostřed prostoru se poblíž mrtvoly na zemi dohadovala skupinka hasičů. O něco dál postávalo a zíralo s otevřenými hubami několik metařů, opírajících se o košťata se štětinami rozpláclými k jedné straně. Kramáři, kteří se zatím nemohli věnovat normálnímu obchodování, se ochomýtali kolem a tlumenými hlasy se bavili. Někteří z nich si hřáli ruce o šálky s horkým kořeněným vínem. Dobytek, přihnaný hned brzy ráno, se tísnil v ohradě u řeky. Zvířata nešťastně bučela. Snad tušila, že se tu odehrává něco ještě horšího než ta jatka, jež je čekají.

Přešli jsme k mrtvole. Vigilové ustoupili a pozorovali nás, když jsme se zadívali na jejich nález. Ti dva, kteří pro nás došli, se připojili ke kolegům. Ostražitě sledovali, jak si budou počínat vyšší šarže, jež se toho teď ujmou, a v naši takzvanou expertizu neměli velkou důvěru. Mlčky jsme si prohlíželi tělo. Byl to ošklivý zážitek.

Měli jsme před sebou muže neurčitého věku, patrně už ne mladého. Ležel na břiše, s rukama a nohama úhledně roztaženýma jako mořská hvězdice – nikoli v poloze náhodné smrti. Na první pohled se dalo poznat, že ho někdo mučil. Byl bos, jinak měl na sobě tuniku, jež kdysi mohla být bílá. Teď skoro celá nasákla krví. Látka nesla rovněž stopy jakéhosi ožehnutí. Lýtka byla viditelně zjizvena bičováním. Paže měl mrtvý pořezané a samou podlitinu. Neznámí zvrhlíci se na něm opravdu vyřádili a jejich oběť jistě umírala pomalu.

Nad krkem jsme nemohli nic vidět. Během toho příšerného nočního týrání mu někdo vrazil hlavu do velkého bronzového hrnce. Ta v hrnci stále

ještě vězela.

XXIX

Martinus si sundal šátek z krku a udělal z něho smyčku. Sklonil se nad mrtvým a upoutal mu ji vysoko na paži, potom za ni tahal, až se jedno rameno natočilo a tělo převrátilo. Kovová nádoba na štěrku pronikavě zaskřípala. Zepředu nebyla tunika tak zakrvácená, zato hodně zašpiněná hlínou, jako by tělo táhli obličejem dolů. Hrnec zůstal na místě, zaklíněný pláštěm nacpaným dovnitř. Pokud ten ubožák nebyl mrtvý, když mu ho narazili na hlavu, musel se tam během mučení udusit.

Petronius přikročil kvigilům. „Jak jste ho našli?“

„Při poslední obchůzce,“ odpověděl jejich vedoucí, jako by chtěl zdůraznit, že už jim služba skončila. „Našli jsme ho přesně tam, kde je.“

„Byli jste tu už předtím?“

„Když nám začala směna. Ale to tu neležel. Během noci jsme se sem nevrátili. Kontrolujeme chrámy, jestli tam nenalezli pobudové, ale jinak nemáme na Dobytčím trhu moc co dělat. Ten puch z mrtvýho masa párečky milenců odrazuje.“

„No ne!“ obrátil se ke mně Petronius pohoršeně. „Milenci jsou teď nějak cimprlich.

Vigil po něm vrhl kosý pohled a pokračoval vážně: „Tady se nedá nic šlohnout ani zapálit, takže když se tu nikdo nepotlouká, už se tím nezabýváme. Máme řadu horších míst, co se musejí hlídat.“

„Tohle je ovšem XI. okres. Jak to, že jste přišli pro mě?“

„Kvůli tomu hrnci.“

„Hrnci?“

„Včera dostaly všechny kohorty seznam věcí ukradených při tý loupeži – máme prý po nich pátrat. Jestli na něco takovýho přijdeme, tak to máme hlásit tobě.“ Strážný se maličko ušklíbl. Měl silně zažloutlé zuby. „Nestálo tam nic o tom, že by pohřební urny mohly být plný.“

Petro se zamračil. O vraždách nerad žertoval. „To jde o ty ztráty

z Emporia? Byla na tom seznamu i takováhle nádoba?“

Muž, s nímž mluvil, se na něho shovívavě zadíval. „Pokud si vzpomínám: ‚Etruské bronzové nádoby: souprava skládající se ze džbánků, naběračky, závěsných háků a *vinná mísa s dvěma držadly*‘, pane.“

„Dobře,“ pochválil ho Petronius úsečně. „Projevili jste všímavost, mládenci.“

Vrátil se k nám. Stáli jsme mlčky a poslouchali. Tiše si to ověřoval u Martina: „Byly na našem seznamu takové věci?“

Martinus pokrčil rameny. „Dost možná. Já jsem ho jenom sestavoval. Víš, kolik položek na něm bylo? Nenapadlo mě, že se ho mám naučit nazpaměť.“ Vytušil velitelovu nelibost, a proto ještě dodal: „Možná. Je to docela dobře možné.“

Petro se obrátil na mě. „Ty jsi odborník na starožitnosti, Falcone. Je to etruské?“

Měl by tady být táta, aby si spolu popovídali o bronzových nádobách. Přešel jsem k hlavě mrtvoly, abych se na ten předmět podíval z víceméně správné strany. Byla to veliká, nahoře otevřená mísa s dvěma držadly, jak řekl ten strážný, každé připevněné dvěma destičkami a zdobené reliéfem hlaviček satyrů. Hezká. Nejspíš ukradená z hrobky. Tátu by přímo okouzlila. Mámě by připadala „až moc dobrá na to, aby se používala“.

„Vypadá velice starobylá. Ale jedno vím jistě,“ připustil jsem. „Ta nádoba je ohromně cenná. Já osobně bych do ní nenacpal ani svou milovanou babičku.“

Petronius se na mě podíval. „Kdo by něco takového jen tak pohodil, Falcone?“

„Někdo, kdo věděl, jakou má cenu. Strčit do té mísy našeho přítele se rovnalo prohlášení: zabili jsme ho kvůli té loupeži – a tady máte důkaz.“

„Důkaz čeho?“ chtěl vědět Fusculus.

Petro mu to doplnil: „Že už jsme velký kluci.“

Martinus se nad tím zamyslel. „Kdo je tedy ten muž, který jim nepřipadal ještě dost velkej? Ten muž v hrnci?“

Šťouchl jsem do té pěkné nádoby a pokoušel se ji špičkou boty sundat. Nešlo to. Jako darebné dítě, vyhecované ještě darebnějším bratrem, se mrtvola nakonec docela „zašprajcovala“. I mně kdysi narazili hrnec na hlavu.

Dosud se mě zmocňuje panika, jak jen si na to vzpomenu. Museli mě vyprostit pomocí studené vody a olivového oleje. Ještě pořád slyším, jak mě máma tiše uklidňuje, zatímco mi uvolňuje uši – a cítím tu pořádnou facku, co mi vrazila, jakmile jsem byl volný.

S tím mrtvým aspoň nebude třeba se tak párat, až se mu budou uvolňovat uši.

Přidřepl jsem k němu, chytil pevně obě držadla a nádobu vykroutil. Odhodil jsem ji stranou, až s žuchnutím zarachotila na zakrvácené dlažbě. Otec by vykřikl zděšením a majitel by si hlasitě stěžoval, jak jsem mu ji poničil. Ale mé svědomí se ani nepohnulo. Vždyť ji použili na týrání člověka. Její krásu to pošpinilo. Její cena prudce klesla.

Všichni jsme cítili odpor při představě, že se té mrtvoly budeme muset dotknout. Rychle jsem strhl plášť, omotaný kolem hlavy nešťastníka.

Jeho obličej sice změnil barvu, ale jinak zůstal vlastně nedotčený. Poznali jsme ho okamžitě. Mít na nohou boty místo toho, že byl bos, patrně bych věděl dřív, kdo to je. Byl to Nonnius Albius.

XXX

Petronius se svým klidným, vyrovnaným způsobem ujal velení.

„Martine, ty máš na starosti ten seznam ukradených věcí. Odnes tu hezkou etruskou vinnou mísu k majiteli, aby ji identifikoval. Asi bys z ní měl napřed trochu smýt krev. Potřebuju rozumné odpovědi. Nedopřej mu příležitost, aby začal vyvádět."

„Budu muset zajít na strážnici a zjistit, komu vlastně patří." Martinus byl starý lenoch.

„Mně je fuk, jak si to zařídíš," odbyl to Petro se sebeovládáním.

„Co když ten chlap bude chtít tu mísu zpátky?" zeptal se Fusculus, aby velitele uklidnil.

Petronius pokrčil rameny. „Mně to nevadí. Jako důkaz ji snad nebudeme potřebovat. Kdyby uměla odpovídat na otázky, tak bych si ji posadil na stoličku a začal se jí vlichocovat, ale myslím, že ten hrnec je jako svědek zaujatý…"

Ztichl, i když zpočátku předstíral, že si nevšiml, jak na forum napochodovala nová skupina lidí. Fusculus tiše zaúpěl. Poznal jsem Tibullina, centuriona Šesté kohorty, který mi nepadl zrovna do oka. Asi mu o té mrtvole někdo pověděl. On a jeho poskok Arica k nám rychle přišli, doprovázeni malou čestnou stráží. Stoupli si kolem nás se založenýma rukama a vyzývavě nás pozorovali.

Petro neochotně vzhlédl a krátce kývl Tibullinovi na pozdrav. „Tvůj rajon, ale je to náš případ – v přímé souvislosti s vyšetřováním té postbalbinovské aféry. Ta mísa pochází z loupeže v Emporiu a oběť byla můj hlavní podezřelý."

„Vypadá jako chudák starej Nonnius," poznamenal Tibullinus k Arikovi. Arica s posměšně tragickým výrazem pohoršeně zamlaskal. Když si důkladně prohlíželi jeho rány, tvářili se zděšeně. Potom se ušklíbli. Tibullinus mrtvému kopnutím narovnal jednu paži. Měli v sobě otrlost,

jaká mužům ze Čtvrté chyběla. Petroniovo mužstvo nemělo s gangsterským násilníkem slitování, dokud byl naživu, ale s jeho zubožením tělem přece jen zacházeli s respektem.

Potom jsem zaslechl, jak Martinus říká otevřeně Arikovi: Jsou lidi, co budou litovat, že přišli o štědrýho chlebodárce." Bylo to posměšné rýpnutí, ale z jeho tónu jsem nepoznal, jestli je to projev závisti nebo výtka.

Arica a Tibullinus se na sebe skoro ani nepodívali. Zato Petro se naštval a tu poznámku přešel mávnutím ruky. „Předpokládám, že budete ještě rádi, když vám ho odklidíme." Muži mu okázale uvolnili průchod. Možná že to byla náhoda, ale Petronius se k nim doslova otočil zády. Tiše uděloval pokyny: „Fuscule, sežeň si někoho na pomoc a rychle ty ostatky odstraňte. Nechci, aby se o tom mluvilo po celém městě. Jestli to mělo ve veřejnosti spustit stavidla řečí, tak pachatele zklamu. Honem s ním pryč. Popadněte jeden z těch plůtků z košatiny, naložte ho na něj a odneste prozatím na strážnici. Snad by se na něj mohl podívat Scythax. Třeba by nám pak pověděl něco o tom, co se vlastně stalo – ovšem ono je to i tak celkem jasné."

Zdálo se, že Petro je nepříjemně napjatý. Pozoroval jsem, že příslušníci Šesté, kteří se nám tam producírovali jako vojevůdci na bitevním poli, se teď trousí ze scény pryč. Sotva zmizeli, Petronius se cítil už volněji.

„Kdo je to Scythax?" zeptal jsem se.

„Ranhojič přidělený k našim hlídkám." Vigilové měli v posádce vždycky lékaře. Ti se starali o členy hlídek, kteří ve službě často utrpěli úraz, a když došlo k velkému požáru nebo se někde zřítil dům, ošetřovali i zraněné civilisty. „Falcone, my dva bychom měli zajít do Nonniova domu. Martine, jestli půjdeš na strážnici, pošli za námi oddíl, ať tam na nás počkají. Budu muset dům prohledat a potom ho patrně dát hlídat. Dej na mě, Rubella nebude skákat radostí, že mu chceme odvést pár chlapců…"

Po zmínce o Rubellovi jsem oněměl.

Cestou ke Capenské bráně jsme si koupili pár dalamánků a v chůzi jsme je žvýkali. Při pohledu na mrtvolu Petro pokaždé ztratil řeč. Podle všeho předpokládal, že já reaguji stejně.

Obcházeli jsme Circus Maximus po celé délce severní strany a potom kolem jeho konce pod Appiovým a Marciovým akvaduktem. Když jsme se

vynořili z jejich stínu, kramáři právě otvírali stánky a myli chodníky. Bylo tam několik výstavnějších obytných ulic, prokládaných chudšími. Tato oblast podléhala kupodivu smíšené jurisdikci, co se týkalo vigilů. I. okres, kam jsme právě přicházeli, spadal pod dozor Páté kohorty, ale to už jsme se dostali, co by kamenem dohodil, k XII. okresu, který jako část Aventinu střežila Čtvrtá. Odtud bylo už docela blízko k mnohem špinavější čtvrti, kde sídlila i Platonova akademie. Šlo o XI. okres Circus Maximus a tady, stejně jako na Dobytčím trhu, zajišťovala strážní službu Šestá kohorta.

„Petronie, má fakt, že za ten trojúhelník jsou odpovědné tři různé skupiny vigilů, nějakou spojitost se zdejší velkou kriminalitou?"

„Je to možné," připustil. Nemohl jsem mu říci, že podle Rubelly se kriminalita vyskytuje i přímo mezi vigily.

„Spolupracujete těsně?"

„Ne, pokud se tomu můžeme vyhnout."

„Z jakého důvodu?" Doufal jsem, že se o některém dovím.

„I tak mám práce nad hlavu, proč bych tedy marnil čas organizováním nějaké ‚mezikohortové spolupráce'?" ušklíbl se Petro.

„Mám takový dojem, že každá kohorta má svůj vlastní charakter."

„Správně. Pátá je nudná, Šestá jsou prevíti, a jak víš, my ze Čtvrté jsme nedocenění hrdinové se zralými a užitečnými nápady."

Snad budu moci jednou dokázat, že to byla pravda.

Zhluboka jsem se nadechl. „Co ten Tibullinus a Arica, mají nastavenou dlaň?"

„Asi jo," odpověděl Petro stručně. Cosi v jeho chování mě zarazilo, abych se ho už nevyptával.

Jak jsme se blížili k ulici, kam jsme měli namířeno, zavolala na mě známá postava.

„Marku!"

„Quinte! Slyšel jsem, že ses vrátil z Germánie. Moc rád tě vidím. Petronie, dovol, abych tě představil Camillu Justinovi."

Justinus byl Helenin mladší bratr, štíhlý chlapecký mládenec málo přes dvacet. Dnes měl na sobě civilní oblečení – sněhobílou tuniku s poněkud ležérně přehozenou tógou. Naposled jsem ho viděl v uniformě tribuna ve

vojsku na Rýně. Mě tam poslal Vespasián s určitým posláním, do něhož se zapojil i Justinus. Svého úkolu se zhostil statečně. Věděl jsem, že ho povolali zpátky, a teď se měl propracovávat jednotlivými stadii civilního života vyšších vrstev, až v pětadvaceti letech skončí patrně v senátu. Přesto jsem ho měl rád. Objali jsme se jako bratři a já jsem si ho dobíral s jeho postavením.

„Máš pravdu. Doma mě vychovávali, abych byl hodný chlapec a začal se zabývat myšlenkami na to, jak se ucházet o hlasy voličů."

„Neboj se. Senát pro tebe bude hračka. Postačí, když se naučíš říkat: ‚Bohové, to je ale puch!' pokaždé, když se ocitneš v davu, a přitom budeš po celou dobu cenit zuby v přátelském úsměvu pro případ, že by někdo z těch prosťáčků uměl odezírat ze rtů."

„Na to mám ještě pár let čas…" Justinus si vzdychl. „Doufal jsem, že si s tebou budu moct promluvit. Asi jsem se zamiloval do jedné herečky."

S Petroniem jsme se na sebe podívali a zaúpěli.

„Proč ti mladí musí pořád dělat staré chyby?" vznesl jsem řečnickou otázku.

Petro zavrtěl smutně hlavou. My oba jsme byli svého času zamilovaní postupně do několika hereček, ale teď se z nás stali odpovědní muži. (Příliš staří, příliš cyničtí a příliš opatrní na peníze.)

„Napadlo mě, že ji možná znáš –" zkoušel to Justinus.

„To je silně pravděpodobné!" zvolal Petronius, jako by šlo o něco, s čím by se muž neměl moc vytahovat. Od té doby, co se oženil, se často choval strašně upjatě. Podezříval jsem ho, že je to jenom záměrná póza. V jádru se nezměnil.

„Quinte, nežádej na mně žádné laskavosti, které nějak souvisejí s divadlem. Už takhle mám s tvou rodinou potíží ažaž."

Justinus se rozzářil svým nakažlivým úsměvem. „To je pravda – a v dohledné době tě čekají další. Jestli prý tě uvidím, tak tě mám s Helenou pozvat na večeři o jejích narozeninách. Zítra," upřesnil a naštval mě tím. To mi připomnělo problém se ztraceným dárkem k narozeninám a v duchu jsem zaklel. „Ty ovšem nevíš," pokračoval Helenin oblíbený bratr, „že se domů vrátil z ciziny ještě někdo jiný. Někdo, komu se moc nelíbí, že jeho sestra žije s informátorem, a kdo do mučivých podrobností líčí, co by ti nej-

radši udělal."

„Aelianus?"

„Aelianus." Druhý bratr, s kterým jsem se ještě nikdy nesetkal, ale už i tak jsem ho nesnášel. Jeho názory na mě byly jasné. S náramnou jedovatostí je sestře vylíčil v jednom listu. Helena se pak tolik trápila, že jsem na to nemohl ani pomyslet.

„Zdá se, že nás čeká báječný večer," poznamenal jsem.

Quintus Camillus Justinus, výjimečný charakter, který byl náhodou přesvědčen, že jsem pro jeho sestru dost dobrý, mi formálně zasalutoval. „Můžeš ovšem plně spoléhat na mou bezvýhradnou podporu, Marku Didie!"

„Vřelé díky!" odpověděl jsem.

Bude z něho dobrý politik. Tohle byl vyloženě úplatek. Takže teď si musím udělat čas na to, abych senátorského syna představil jedné herečce, a potom se dívat, jak si ničí do té doby neposkvrněnou pověst skandálním románkem. A navíc se pak na mně bude určitě chtít, abych tomuto mladému muži pomohl obcházet město a shánět hlasy.

Vrátný nás pustil do Nonniova domu, sotva jsme zavolali, že jsme přišli. Jako by se mu ulevilo, že jsme se tam dostavili, abychom se ujali dalšího postupu. Vyšel nás uvítat a nesl provizorní zástěnu. Sledoval nás, jak zkoumáme domovní dveře, které v noci někdo rozmlátil tak důkladně, že z nich zbylo málem jen pár třísek. „Přijeli na káře a na ní si vezli beranidlo. Kmen stromu osekanej do špice a zavěšenej v takovým rámu. V závěsu ho zhoupli dozadu a potom pustili – v tu chvíli se probourali skrz."

S Petroniem jsme sebou trhli. Tohle byl pravý obléhací stroj. Před takovou těžkou palbou nebude žádný dům v Římě bezpečný – a pouze troufalá banda si mohla dovolit vozit takovou ilegální zbraň otevřeně ulicemi.

Teď byl dům tichý. Nonnius se neoženil a neměl žádné příbuzné, o kterých by se vědělo. Po jeho smrti se provoz domácnosti zastaví.

Nikdo nám nebránil, když jsme procházeli domem. Našli jsme jen málo otroků z těch, které jsem tam viděl při minulé návštěvě. Někteří možná utekli, buď z touhy po svobodě, nebo prostě ze strachu. Když byl někdo zavražděn, museli jít jeho otroci podle zákona na mučení, aby určili jeho

vraha. Každý, kdo odmítl pomoci při pátrání, byl přísně potrestán. Pokud byl pán zavražděn ve vlastním domě, jeho otroci se automaticky stali prvními podezřelými.

Vrátný nám pomáhal, jak mohl. Ochotně přiznal, že po setmění přišli k domu cizí chlapi, zničehonic probourali surově dveře a proběhli kolem něho. On se schoval ve své komůrce. Za nějaký čas pak muži odešli. Až dlouho poté se odvážil vylézt. Od ostatních se dozvěděl, že Nonnia vetřelci odvlekli.

Žádný z domácích otroků nechtěl přiznat, že by viděl, co jejich pánovi udělali. Nakonec jsme našli malého černouška, který mu dělal osobního sluhu. Dítě se dosud schovávalo v ložnici pod pohovkou, strachy bez sebe. Muselo vědět, co se doopravdy stalo, ale nedostali jsme z něho nic než fňukání. Tou dobou už tam dorazilo několik mužů z kohorty, vedených Fusculem. Jednomu z nich dal Petronius děcko ohleduplně na starost a nařídil mu, aby ho odvedl na strážnici.

„Hoď přes něj deku nebo něco." Petro sevřel nelibostí rty, když uviděl černouškovu tenkou sukýnku a holý, nazlato natřený hrudníček. „Zkus ho přesvědčit, že ho nebudeme bít."

„Nějak jsi změkl, veliteli, co?"

„Vždyť se klepe jako vyplašený zajíček. Jestli nám umře, tak z něj nic nedostaneme… A teď začneme s běžnou prohlídkou."

Pátrání nás přivedlo k několika závěrům. Nonnia zastihli v posteli. Jeho boty se povalovaly v ložnici, jak je odkopl každou jinam, a tuniky ležely na židli. Postel stála nakřivo, jako by ji někdo prudce odtáhl, pokrývka z ní sklouzla napůl na zem. Vyvodili jsme si z toho, že ho překvapili ve spánku nebo jenom částečně při smyslech a unesli. Jestli ho z domu táhli živého nebo mrtvého, bylo sporné, ačkoli Petronius se domníval, že ještě žil. Na lůžkovinách a na zemi bylo jen málo krve – rozhodně ne tolik, kolik by zanechaly ty hrozné rány, které jsme předtím viděli na jeho těle.

Zjistit, kam ho odtud odvezli, se nám podaří patrně jenom tehdy, jestliže se někdo přizná. Možná že se to nikdy nedozvíme. Co se s ním stalo během té přibližně jedné hodiny následující po únosu, jsme si všichni dovedli jasně představit. Většinou jsme na to raději ani nemysleli.

XXXI

Když jsme Nonniovo sídlo opouštěli, někdo jiný se tam ke své škodě pokoušel vstoupit. Jak jsme byli napružení pátráním, hned jsme ho, hubeňoura v elegantní bílé tunice s koženým vakem v ruce, obklopili.

„Dovolíš, abychom se do toho vaku podívali, pane?“ Muž ho poněkud nevrle podal Fusculovi. Byl plný pinzet, špachtlí a kameninových kelímků s léky. „Jak se jmenuješ?“

„Alexandr. Jsem lékařem zdejšího pána.“

Ulevilo se nám, ale náš humor vyznával drsně. „No teď už tě nebude potřebovat.“

„Pacient dostal smrtelnou dávku bití.“

„Osudné pobodání nožem.“

„Je definitivně mrtvý.“

„Aha,“ poznamenal ranhojič a nepochybně myslel na svůj nevyplacený honorář.

Petronius, který s ním ještě nikdy nemluvil, řekl: „Vážím si tvého vztahu k pacientovi, ale jistě pochopíš, že mé dotazy jsou velmi důležité. Nesvěřil ti Nonnius důvěrně něco, co by nás mohlo přivést na stopu tomu, kdo to mohl udělat?“ Z opatrné formulace dotazu jsem si vyvodil, že Petronius měl už dřív špatné zkušenosti s pumpováním informací od doktorů.

„Myslím, že ne.“

„V tom případě můžeš jít.“

„Děkuji vám.“

Zdálo se mi, že se muž chová podivně zdrženlivě. Jako by ho ani nepřekvapilo, že tak hrozným způsobem přišel o pacienta. Snad to bylo tím, že věděl leccos o Nonniově podnikání. Anebo v tom vězelo něco docela jiného.

„Měl jsem dojem, že je na něm něco zvláštního,“ prohodil jsem, když

jsme se všichni vraceli na strážnici.

„Uvědom si, že je to doktor," namítl Petro klidně. „Ti přece bývají vždycky zvláštní."

Kdybych ho tak dobře neznal, mohl jsem nabýt dojmu, že i Petronius se chová nějak nezvykle zdrženlivě. Vzhledem k svému speciálnímu vyšetřování pro Tita jsem si přál, aby si můj přítel počínal zase tak, jak jsem u něho byl zvyklý.

Na strážnici měl Petroniův mladý asistent Porcius právě velké potíže s jednou ženou. Naštěstí pro něho byla hodně stará a za celý ten poprask nestála. Šlo o další ukradenou pokrývku. Někdo chodí po městě s dlouhou latí s hákem na konci a zaměřuje se na staré babičky, teď už tak sehnuté, že by za zlodějem nemohly utíkat. Porcius se snažil pro tuhle stařenku sesmolit hlášení. Viděli jsme, že s ním celé dopoledne nic nebude, jestliže ho někdo nezachrání.

„Obrať se na písaře," poradil jí Petro stroze.

„Jo, písař je ochrápanej trouba." Zřejmě už tu někdy byla. „Stará se o mě tendle milej mládeneček."

Porcius byl nováček. Zoufale toužil dostat do žaláře co nejvíc darebáků, ale neuměl si ještě poradit s klienty, kteří ho jenom připravovali o čas. Petronia bába neobměkčila. „Tendle milej mládeneček má na práci důležitější věci."

„Obrať se prosím na písaře," zamumlal Porcius v rozpacích.

Uvnitř nás čekala ošklivá podívaná. Uprostřed podlahy ležel velký balvan s rozbitou okenicí, kterou ho v noci někdo prohodil, a trosky rozbité židle. Petro si vzdychl a posteskl si: „Tak vidíš, někdy na nás místní lidi házejí horší věci než shnilé hlávky zelí."

„Jo a skrz větrací otvor v cele nastrkali nějaký košťály a lupení," doplnil Porcius. „Zdejší lidi si fakt myslej, že jíme málo zeleniny."

„Příště tedy nedělej milosrdný skutky babičkám a radši zkus zjistit, kdo vigily tak nenávidí."

„To je snadné," zubil se Fusculus a kutálel balvan ke dveřím. „Prostě každý."

Houkl na muže z pěší hlídky, aby ve skladu hasicího náčiní přestali

přepočítávat espartové rohože a přišli vyklidit tu spoušť.

Ve snaze opět si u Petronia šplhnout oznámil Porcius nervózně: „Na tom místě, kam ten šutr dopad, seděl předtím jeden centurio, ale naštěstí se šel zrovna vyčurat. Jinak mohlo bejt po něm."

Petronius se dosud zlostně mračil, ale teď se poněkud zarazil. „Máš pravdu. Tohle nevypadá dobře. Fuscule, dej rozhlásit po celé kohortě, aby se všichni měli na pozoru. Můžou nás čekat nebezpečné časy."

Se zachmuřeným čelem se chtěl uchýlit do malé místnosti, kde prováděl výslechy, jenže tam našel dva nové zajatce pěší hlídky. Jeden z nich řval a vrhal se kolem sebe, div se na mohutném kruhu, připevněném kolem krku řetězem, neuškrtil. Druhý zarputile mlčel. Byl to žhář, člověk ze střední vrstvy, a tvářil se, jako by to všechno byl jenom zlý sen, z něhož ho vysvobodí chytrý právník a možná mu ještě vymůže náhradu za poškození dobrého jména a pomluvu. (Z Petroniova podrážděného výrazu jsem vyčetl, že se ten muž patrně nemýlí.) U nich se na lavici choulil ten mrňavý černoušek z Nonniova domu.

Petronia ten zmatek rozzuřil. „Drž hubu!" zařval rázně na toho pološíleného hulákajícího opilce. Chlapa tak překvapil, že ho okamžitě poslechl. „Fuscule, začni s výslechem a zjisti, jestli ty zatčené můžeme pustit. Pokud nepůjde o nic závažného, potřebujeme tu místnost. Porcie, ať ti Fusculus poví, co se stalo Nonniovi Albiovi, a potom odveď toho klučíka někam, kde je klid, a snaž se s ním spřátelit. Když si umíš poradit s naštvanými babkami, tak jistě zvládneš i vyděšeného prcka. Získej si jeho důvěru a potom zjisti, co viděl, když napadli jeho pána. Není zatčený, ale jestli se stal svědkem něčeho užitečného, tak ho po tom rozhovoru ukliď někam do bezpečí."

Poněvadž tam nikde nebylo žádné soukromí, odebrali jsme se s Petroniem na poradu do jídelny přes ulici.

„Tak co tomu říkáš, Falcone?"

Žvýkal jsem plněný vinný list a snažil se nemyslet na to, z čeho se ta nádivka skládá, ani na jeho chuť. Z téhle práce koukala jenom nekonečná řada vlažného jídla na stojáka, které hltá člověk natlačený na popraskané pulty v nehygienických krámech. Petroniova rodina nebyla zvyklá na ko-

šíčky s obědem. Když jsme sloužili v legiích, na pochodu si nikdy neschovával zbylý chleba pod tuniku, zato se brzy naučil krást mně ten můj. Vyplivl jsem tvrdý kousek. „Vypadá to tak, že přepadení Emporia možná zorganizoval sám Nonnius, a někdo jiný ho asi veřejně potrestal za to, že si osoboval tak velké právo."

Oba jsme o tom přemítali, zatímco jsme zasmušile jedli.

„Nebo jinak –" začal jsem.

Petro zaúpěl. „Jako bych tě neznal. Mohl jsem vědět, že jedna jednoduchá odpověď ti nepostačí. Jinak co?"

„Nonnius s tím vloupáním neměl nic společného. Pár ničemů si prostě myslí, že by bylo výhodné svést celý ten cirkus kolem Emporia na něho a odvrátit pozornost od sebe."

„To se mi moc nezdá," namítl Petronius. „Dokud byl Nonnius naživu, byl beztak podezřelý. Když nájezd provedou ti druzí, nemají čím se krýt a já budu vědět najisto, že to provedli oni."

„Jestli vůbec někdy zjistíš, kdo to je."

„Takový veselý optimisty mám moc rád."

„Helena si myslí, že bychom se po stopách k Emporiu měli poohlídnout u Lalagé."

Petronius se přezíravě zasmál, ale hned se zarazil. Když si člověk Heleniny bláznivé nápady přemílal v hlavě, brzy mu začaly připadat naprosto rozumné. Já už jsem si dávno přestal myslet, že jsou bláznivé. Mockrát jsem se přesvědčil, že měla pravdu.

Petro se na mě díval, jako bych byl hlupák buď proto, že se s přítelkyní bavím o svých záležitostech, anebo že beru vážně její divoké nápady. Za chvíli zkrotl. „Dejme tomu, že by měla pravdu, Falcone. Dejme tomu, že by Lalagé opravdu chtěla převzít organizaci těch gangů. Proč by dala zabít Nonnia?"

„Nenáviděla ho. Měla s ním nevyřízené účty. Při vybírání činží pro Balbina ji příliš dusil. A pak jí nechal na krku celý problém, když v Platonově akademii zavraždili toho chlapa z Lycie. Kromě toho jestli je ctižádostivá, Nonniovi to možná došlo a snažil se ji zmáčknout. Mohl ji vydírat a žádat na ní podíl. A poněvadž už jednou u soudu zradil, představoval vážné nebezpečí. Stačilo, aby řekl, že ji taky udá. Věděla, že by to mohl myslet do-

cela vážně."

„To je pravda."

Oba jsme byli nesví. Neměli jsme v rukou dost faktů, kterých bychom se mohli chytit. Dalo se jenom spekulovat. A třebaže jsme si oba uměli dobře přizpůsobit fakta tak, aby odpovídala určité situaci, vždycky jsme museli počítat s tím, že se nám naše teorie zhroutí pro něco neočekávaného. Stejně jako já i Petro už asi ztratil přehled o tom, kolikrát zjistil, že fakta, která pracně shromažďoval celé měsíce, jsou jenom nepodstatná. Konečný příběh se mohl diametrálně lišit od teorií, jež si tak pečlivě skládal dohromady.

„Dáš si ještě něco k jídlu?"

Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, děkuju. Ráno jsem musel vypadnout, že jsem se ani nestačil s Helenou slovem rozloučit. Jestli se už neobjeví nic dalšího, tak si skočím domů na oběd. Ty nepůjdeš?"

„Asi ne."

Tu otázku jsem myslel ironicky. Věděl jsem, že Petro nikdy na oběd nechodí. Zato se vracel domů na večeři s dětmi a někdy si tam odskočil taky během dne, když bylo třeba udělat něco naléhavého, jako třeba spravit okno. Rád truhlařil. Jinak domácí život Petronia Longa běžel hladčeji, když zůstával po část noci s hlídkami v terénu a druhý den pak při vyšetřování na strážnici. To se hodilo, zejména když se na něho Arria Silvia z nějakého důvodu zlobila.

Usmál jsem se. „Napadlo mě, jestli by kočka nepotřebovala zase nakrmit."

Odmítl se zvednout.

Na oběd bylo ještě stále příliš brzy. Moudrý muž se nežene domů v polovině dopoledne, jako by neměl nic na práci. Musí ženě dopřát čas, aby mohla nakoupit sýr a olivy a připravit jídlo na stůl, a teprve potom přijde pán domu a tváří se, jako by se z práce jen s potížemi utrhl, aby mohl pobýt s rodinou.

Probírali jsme, co bychom mohli udělat. Kromě rutinního výslechu nám toho moc nezbývalo. „Tohle stadium absolutně nesnáším," reptal Petro. „Člověk jenom dřepí a čeká, až ty krysy něco spustí."

„Nakonec udělají chybu."

„A kolik lidí si to zatím odnese?“ Cítil se odpovědný.

„Oba víme, že se budeš snažit, aby jich bylo co nejmíň. Poslyš, Rubella po mně chce, abych zjistil něco o Balbinově pozadí, jestli by se tam nevyšťouralo něco zásadního v souvislosti s tím, co se teď děje.“ Při zmínce o Rubellovi si Petro pohrdavě odfrkl, ovšem jen tak ze zvyku. Nic podstatného proti němu neměl, jenom prostě nesnášel důstojníky.

Však by Rubellu nenáviděl osobněji, kdyby se někdy dověděl, že kvůli němu v kohortě špehuji, jestli se tam nevyskytuje korupce.

Zkusil jsem to znovu. ‚A jak to vypadá s Balbinovou družinou?“

Na tuhle otázku mi Petronius odpověděl docela klidně. „Pokud vím, Malý Ikarus, Mlynář a všichni ostatní z jeho tlupy jsou ještě pořád mimo Řím. Zalezlí. Mám jednoho ochotného donašeče, který mi je hlídá. Můžu ho vyhledat a ověřit si to, ale jak by je někdo zahlídl ve městě, skoro jistě by mi tu zprávu přišel prodat.“

„Když jsem vyslýchal Nonnia, tak padla zmínka o Balbinově rodině, která mi připadala zajímavá.“

Petro mě opět poctil krátkým zachechtáním. „Manželka je zlomyslná potvora. Flaccida.“

„A má snad taky dceru?“

„Jo, krásnou Milvii! Jedináčka. Dopřáli jí vzdělání a zahrnuli spoustou kultury – klasický případ zlodějů, co nevědí, co s prachama, a snaží se povznést prostřednictvím svých potomků.“

„Vychovali ji jako vestálku. Jak to s ní dopadlo? Taky se zkazila?“ zeptal jsem se suše. Něco takového se stalo nejednou.

„Kupodivu zřejmě ne. Milvia z toho vyšla nevinná jako poupátko –pokud věříš její verzi. Tvrdí, že neměla tušení, čím se tatínek živí. Provdala se za člověka z jezdeckého stavu, který měl vlastní peníze – nějakého Floria, syna řadového úředníka. Florius se nikdy nechtěl nad nikoho vyvyšovat. Většinou chodí na dostihy. Myslím, že nikdy nedělal nic jiného.“

„Takže se zločineckou branží nemá nic společnýho?“

„Ne, nic, až na to, že má na sázení víc peněz, než by odpovídalo člověku jeho postavení.“

„Takže holka musela dostat pěkný věno.“

„Asi jo,“ řekl Petro. „Balbinus se o podrobnostech nešířil. Stačí,

že Milvia a Florius si žijou na velký noze a podle všeho spolu nemají moc společnýho, ale dost na tom, že jim ten chomout vyhovuje. To mě přivádí k myšlence, že někde jsou velký prachy, který by rádi dostali do rukou."

„To je nápad! Třeba bych si s těmi zajímavými lidmi mohl promluvit."

„Taky mě to napadlo."

Petronius chtěl jít patrně se mnou, ale v tu chvíli se za ním dostavil rychlý posel se vzkazem od Rubelly. Nonnius býval dost významný soudní informátor, a proto jeho náhlá smrt vyvolala otázky z vyšších míst. Rubella žádal Petronia, aby se dostavil na velitelství kohorty a připravil zprávu.

Petro zaklel. „Pro tohle zůstávají zločiny nevyřešený. Místo toho, abych se snažil dostat trefnými otázkami na kobylku kriminálníkům, ztrácím čas tím, že Rubellovi pomáhám vymýšlet lži. Falcone, jestli se chystáš na procházku mezi Balbinovu tlupu, měl by sis s sebou vzít svědka. Já teď nemůžu nikoho postrádat. Počkej do odpoledne a někoho ti seženu."

„Já nepotřebuju chůvu."

„Musíš mít svědka," zavrčel. „U týhle bandy jde o politickou záležitost."

„Proto chtěl jít Fusculus za každou cenu se mnou, když jsem se vypravil k Nonniovi?"

„Fusculus je slušný, dobře vycvičený agent."

Vycvičený, aby se mi pletl pod nohy. V zlosti jsem si znovu vybavil představu sýra a oliv. „Jestli tedy mám čekat na nějakýho opatrovníka, tak si zaskočím domů. Pošli za mnou, koho mi vybereš, k Fontánovýmu dvoru, ano?"

„Z tebe je teď nějak poslušnej chlapeček," ušklíbl se.

Chtěl jsem mu vysvětlit, že Helena je v jiném stavu, ale vždyť jsem mu to docela nedávno tvrdě vyvracel. A tak, sklíčený pocitem další viny, jsem ho nechal, ať si jde uklidňovat svého tribuna, a já jsem se zatím loudal za svou dívkou.

XXXII

Když jsem zabočil k Fontánovému dvoru, pozdravila mě drobná vážná postavička.

„Strýčku Marku! Ať tě vždycky opatruje bůh obchodu Merkur!“

Jenom Maiin nejstarší syn Marius se uměl vyjadřovat tak formálně. Byl to hezký, mimořádně vážný chlapec, už teď v osmi letech absolutně ukázněný.

„U všech všudy, Marie, tebe bych tu nečekal, leda až po odpoledním vyučování. To mě máš tak rád anebo už nemáš ani floka na cukroví?“

„Zorganizoval jsem ti střídavé hlídky. Cornelius má službu hned odpoledne, potom nastoupí Ancus. Měl bys mi něco zaplatit a já to pak spravedlivě rozdělím.“ Maia ze svých dětí vychovala znamenité předáky. Já i mé odpadky jsme byli v dobrých rukou. Ale kluk se podle všeho toulal v duchu někde jinde. „Dostali jsme se do krize,“ oznámil, jako bychom v té pohromě jeli spolu. Marius věřil v posvátnost osobních vztahů: já jsem patřil do rodiny, proto mu pomůžu.

Nejlepší rada, jakou jsem mu mohl dát, spočívala v umění postřehnout blížící se nebezpečí a upalovat na druhou stranu. „Já mám teď spoustu práce s jedním oficiálním úkolem. Ale až budeš potřebovat poradit, s důvěrou se na mě obraťˇ.“

„Myslím, že mě čeká pořádný průšvih,“ přiznal Marius a doprovázel mě k našemu domu. „Asi bys rád slyšel, co se vlastně stalo.“

„Na mou duši, Marie, ještě jeden problém a už se zhroutím.“

„Já jsem doufal, že se na tebe můžu spolehnout,“ povzdechl si zasmušile. Měl jsem chuť praštit ho klackem po hlavě a utíkat se schovat, ale místo toho jsem uvízl v pasti.

„Ty jsi ale nemilosrdný pán. Neuvažoval jsi někdy o tom, že by ses stal šafářem?“

„To ne, já bych byl nejradši učitelem řečnictví. To by mi sedělo.“

Kdyby neměl tátovy oči (s méně rozmazaným viděním), málem by mě napadlo, jestli kluka náhodou nenašli někde pod mostním zábradlím. Ale možná že i takoví mudrlanti z toho časem vyrostou a zamilují se do nemanželské dcery nějakého pobudy, potom utečou a živit se budou hrou na harfu.

O tom jsem však pochyboval. Marius, plný klidné sebejistoty, poznal, jaké nebezpečí v sobě skrývají výstřednosti, a prostě se k nim otočil zády. Smutný případ. Moudrost, o níž hovořil s takovou úctou, si zaslouží barevnější osud.

Došli jsme k prádelně. „Já jdu nahoru, Marie. Jestli mi chceš něco říct, tak mi to vyklop hned."

„Tertulla zase zmizela."

„Proč si z toho děláš hlavu? Ta zdrhne každou chvíli. Ostatně teď ji vzala do ruky tvoje babička."

„To je pravda. Ale tentokrát to schytám já."

„Nikdo tě přece nemůže obviňovat z toho, co tropí Tertulla, Marie. Je to tvoje sestřenice, ne sestra, a nedá si říct. Nejsi za ni odpovědný." Bylo by mě zajímalo, jestli věděl, že se měl jmenovat po mně Marcus. Když poslali jeho otce, aby dal zapsat jeho narození, Famia se cestou do cenzorovy kanceláře zastavil v několika hospodách a potom špatně přečetl cedulku, kterou mu s sebou dala Maia. Dost na tom, že se to stalo jednou, jenomže on si ten triumf zopakoval a druhého syna dal zapsat jako Ancus místo Aulus. Když Maia porodila dcery, dovlekla se k cenzorovi sama a dohlédla na to, aby se to provedlo správně.

„Strejčku, asi bych ti měl radši povědět, co se stalo." Pohled na děcko svěřující se mi se svými problémy už se nedal vydržet. Marius, spratek prohnaný, s tím musel počítat.

Vzdychl jsem si. „Teď bys měl být doma u oběda."

„Já se tam bojím jít."

Moc ustrašeně nevypadal, ale říkat něco takového bylo u něho silně nezvyklé. „Tak pojď se mnou nahoru."

„Tertulla tentokrát neutekla. Na to má vítr z babičky. Babi mě pověřila, abych ji doprovodil do školy. Dost mě to štvalo. A pak jsem ji měl odvést k nim domů na oběd –"

„Ráno tedy do školy šla, že?“

„Ne, ani nápad!“ vyvrátil mi to Marius netrpělivě a ťapkal za mnou kolem třetí zatáčky. „Zdrhla, hned jak jsme tam přišli, ale slíbila, že na nás všechny počká venku po škole.“

„Co se tedy stalo?“

„Vůbec se neukázala. Bojím se, že se jí něco stalo. Potřebuju tě, strejčku. Budeme muset rozjet pátrání.“

„Tertulla je liška podšitá a prostě zapomněla na čas. Však ona se brzy objeví.“

Marius zavrtěl hlavou. Měl stejně kudrnaté vlasy jako já a táta, ale ty jeho vypadaly nějak upraveně. Někdy si budu muset říct o nějaký tip na úhledný účes. „Podívej, strejčku, tenhle problém se mě silně týká, protože mě budou obviňovat z toho, že jsem ji ztratil. Jestli s tím pátráním souhlasíš, tak já ti pomůžu.“

„Nesouhlasím!“ oznámil jsem mu vesele. Došli jsme k bytu. Vedl jsem ho dál. „Ale nesouhlasím ani s tím, aby si to budoucí učitel řečnictví odnášel za to, co vyvedla jedna z Galliných uličnic. Tady máme Helenu –“

„Výborně!“ zvolal Marius a ani se nepokoušel skrýt, jak se mu ulevilo. „Konečně někdo, kdo bude vědět, co máme dělat!“

Helena přišla dovnitř z balkonu. V náručí nesla mimino z odpadkové káry. Souhlasně jsem se usmál, ale krk strkal do oprátky můj synovec. Maia si musela doma pustit pusu na špacír o tom, že čekáme rodinu, protože jakmile Marius spatřil mimino, zaječel: „Páni, Heleno! To ti strejček přinesl jedno předem, aby sis to na něm nacvičila?“

Velkou radost z toho neměla.

XXXIII

Nečekal jsem na Petroniova slíbeného agenta, který mě měl doprovázet na návštěvu k Balbinovým příbuzným. Doma na mě doléhalo tolik starostí, že jsem považoval za nutné vypadnout odtamtud, jen co jsem zhltal oběd. Svědka jsem si však s sebou vzal.

„Mně se po tobě stýská, Marku," postěžovala si Helena.

To byla jedna stránka společného života, která mi vždycky dělala těžkou hlavu. Helena se narodila ve společenské třídě, kde ženy trávily dny obklopené houfy otroků a navštěvovaly se se spoustou přítelkyň, a tak nebylo divu, že se nutně cítila osamělá. Senátorským dcerám nepříslušelo žádné jiné úctyhodné denní zaměstnání než společné popíjení mátového čaje, a ačkoli mnohé rády zapomínaly na to, že mají být počestné, a ochomýtaly se kolem gladiátorů, Helena k jejich typu nepatřila. Žít se mnou v šestém patře musí být pro ni děsivé – zvláště když často po probuzení zjistí, že jsem vypadl a nenechal jí ani vzkaz, kde ten den budu. Některé dívky v podobném postavení se někdy sblíží s vrátným. Smaractus nám naštěstí nikdy žádného neopatřil. Ale jestliže jsem si ji chtěl udržet, musel jsem pro ni vymyslet něco jiného.

„Mně se po tobě taky stýská." Vyznělo to nepřesvědčivě.

„Jistě? Proto ses uráčil přijít domů?"

„Proto a taky mám čekat, až mi pošlou svědka." Najednou mě něco napadlo. „Podívej, vždyť ty bys mohla psát poznámky a poslouchat stejně jako nějaký moula od vigilů." Zatvářila se překvapeně. „Vem si na sebe něco obyčejného a žádné šperky. Nezapomeň na pisátko a neskákej mi do řeči. Nesnáším tajemníky, co vystavujou na odiv svou chytrost."

A tak šla Helena se mnou. Zůstávat doma a starat se jenom o domácnost ji nebavilo.

A mně vyhovovalo, že začnu s výslechem, aniž mi bude některý z Petroniových hlídačů nakukovat přes rameno, dýchat můj vzduch a po-

tom mu do puntíku všechno hlásit. Rozhodně mi vyhovovalo vyrazit si s dívkou – připadalo mi to spíš jako zábava než práce.

Maria jsme poslali domů k Maie a poradili mu, aby přiznal, že se mu Tertulla ztratila, a slíbil, že bude-li holka nezvěstná ještě večer, s Helenou zorganizujeme pátrání z Fontánového dvora. Marius už se přiznání tolik nebál. Věděl, že mu nikdo nenařeže, když v tom jedu i já. Oni si raději počkají na příležitost, aby nějakou ubalili mně. Svěřili jsme mu mimino, aby ho na odpoledne odnesl k mámě. Vedlo rušný společenský život. Helena mu našla kojnou, aby mu někdy dala pít, a pak se zase stěhovalo k naší mámě, a ta ho začala odstavovat lepkavou polentou, jakou krmívala mé sestry, mě i četná statná vnoučata.

„Tvoje matka se mnou souhlasí. Na tom prckovi je něco divného," řekla Helena.

„Taky bys byla divná, kdyby ses ocitla opuštěná na hromadě odpadků na Aventinu. Mimochodem, ráno jsem potkal Justina. Zamiloval se do jedné herečky, ale já se ho z toho pokusím vyléčit. Rodiče nás zvou na slavnostní večeři. A já budu mít to vzácné potěšení seznámit se s Aelianem."

„Ale ne!" zvolala Helena. „Já jsem si přála, abychom se o mých narozeninách pobavili!"

Vždycky mě potěšilo zjištění, že vztahy v patricijských rodinách jsou stejně hrozné jako v té mé plebejské.

„Neboj se, zábava bude," slíbil jsem. „Až budeme pozorovat tvou máti, jak se snaží být ke mně zdvořilá, a otce, který by nejradši zmizel a zabarikádoval se ve své knihovně, jak mě tvůj přátelský bratr hecuje, abych ho naučil flirtovat s dámami lehčích mravů, a až mi tvůj nepřátelsky zaujatý bratr střelí omáčku do oka, to se nasmějeme, uvidíš."

„Jdi tam sám," vybídla mě Helena sklíčeně. „Já radši zůstanu doma."

Flaccida, Balbinova manželka, žila v nádherném skvostu městské architektury jižně od Cirku, u toho konce, kde stál chrám bohyně Cerery. Vzácné sídlo patřilo do XI. okresu – příhodně umístěné jako ústředí Balbinovy zločinecké říše podél řeky. Bylo v závětří Aventinu, ale v té části pozemku, kde stejně jako na závodišti patrolovala Šestá kohorta, nikoli Petro-

niova Čtvrtá.

Flaccida tam bydlela alespoň tento týden. Hned po vynesení rozsudku hlásala velká tabule, že sídlo je na prodej jako konfiskát. Flaccida se bude brzy stěhovat.

Uvnitř se všechno rozléhalo. Dům byl prakticky prázdný, a to nikoli pro zvláštní efekt. Zůstaly tam pouze napevno zabudované součásti zařízení, svědčící o tom, v jakém přepychu si žijí zkušení zločinci: velké plochy úchvatných mozaikových podlah, nekonečné perspektivy prvotřídních nástěnných maleb, dokonale štukované stropy, kouzelné jeskyně z mušlí s dobře udržovanými fontánami. Dokonce i koupadla pro ptáky byla zlacená.

„Pěkný byteček," pochválil jsem ho, ovšem na můj vkus sloupy vypadaly příliš masivní a celková výzdoba přehnaně okázalá.

„Plné to bylo hezčí."

Flaccida byla malá, hubená, cosi jako blondýna, asi pětačtyřicátnice. Z odstupu dvaceti kroků vypadala úžasně. Ze šesti stop se na ní daly pozorovat známky minulých starostí. Na sobě měla řízu z tak tenoučké látky, až se pod tíhou zapínání zdobeného drahokamy trhala. Její obličej a vlasy představovaly triumf kosmetické péče. V očích se jí však jevil neklid a podezíravost. Rty měla sevřené do tvrdé, pevné linky. V poměru k pažím vypadaly její ruce příliš velké. Velikost tu byla důležitá. Obě zápěstí jí tížily náramky, až příliš okatě hlásající, kolik stály, a na prsty si navlékla dvě plné řady velmi drahých prstenů.

Flaccida si nás pochopitelně bojovně měřila. Počítal jsem, že projdeme. Helena se pro tuto příležitost oblékla skromněji než jindy, zato já jsem se nastrojil pečlivě. Elegance vždycky pomáhá získávat přístup do domů boháčů. Každý, kdo má čistý obličej, je přijatelný ničemům.

Oblékl jsem si svou nejlepší bílou tuniku, čerstvě vypranou, a dokonce tógu, s kterou jsem uměl zacházet s patřičnou elegancí. Čistě oholen a s kapkou pomády na vlasech jsem vyvolával dojem, že patřím k elitě. Pustá lež. Na opasku mi cinkal měšec s penězi a honosil jsem se masivním obsidiánovým prstenem po prastrýčkovi. Helena kráčela tiše za mnou. Byla také v bílém, v rovné tunice s našitými rukávy a jednoduchým vlněným pásem. Vlasy si obyčejně upravovala velmi prostě a dnes si nevzala žádné

šperky kromě jednoho nenápadného stříbrného prstenu, který nikdy nesundávala. Leckdo by ji mohl považovat za otrokyni. Snažil jsem se na ni pohlížet jako na vzdělanou a zkušenou propuštěnkyni, zděděnou po tetě. Helena se chovala docela nenuceně a nic jsem jí nemusel vysvětlovat.

Zmohl jsem se na jakýs takýs úsměv. „Těsně spolupracuji s Markem Rubellou, tribunem Čtvrté kohorty vigilů."

„Takže děláš v úřadu prefekta, ne?" Flaccidin hlas zněl trochu chraptivě, což vyplývalo z dlouhých let pustého života, tráveného ve špatně osvětlených místnostech.

„Ani ne. Normálně zastupuji významnější osobnosti…" Nechat ji v nejistotě mi nepůsobilo žádné potíže. Většinou jsem ani sám nevěděl, pro koho vlastně pracuju. „Mám ti předat nějaké zprávy a potřebuji ti položit několik otázek."

Sevřela rty, ale přesto mi netrpělivě pokynula, abych se posadil. Její pohyby postrádaly půvab. Žuchla sebou na lehátko a já jsem si zabral vedlejší. Byly to pěkné kousky nábytku ze stříbra s opěrkami s okřídlenými gryfy a s mírně zvlněnou plochou, ale v tom prostorném pokoji vypadaly příliš titěrně. Flaccidu jsme zastihli v jednom víceméně zařízeném salonu, ale když jsem se rozhlédl, všiml jsem si holých záclonových tyčí. Tmavší místa na stěnách ukazovala, kde byly dřív police na vystavování vzácných předmětů, a temné stopy na stropě svědčily o tom, že tam bývaly lustry. Teď tam nezůstaly žádné.

Helena se posadila na druhý konec mého lehátka s tabulkou na poznámky na kolenou. „Moje asistentka zapíše pár poznámek," informoval jsem Flaccidu. Odpověděla mi lhostejným gestem. Zvláštní, že tak ochotně přijala Heleninu přítomnost.

„O čem se budeme bavit?"

„Mimo jiné o tvém manželovi."

„Manžel je v cizině."

„Já vím. Na chvilku jsem se s ním setkal, když odjížděl. Co si teď počneš? Všiml jsem si, že dům je na prodej."

„Budu bydlet u dcery a zetě." Její hlas zněl tak drsně, až nám jí přišlo skoro líto. Na takový život byla přece jenom ještě mladá. Ani vdova, ani rozvedená. Nastěhovat se k mladým nebude dělat dobrotu. Cosi v jejím

chování naznačovalo, že se ani nepokusí s nimi vycházet.

„Dcera ti musí být velkou útěchou," poznamenal jsem. To děvče jsem vůbec neznal, ale už teď jsem je litoval.

„Pospěšte si s tím, kvůli čemu jste přišli," utrhla se Flaccida. „Tak jaké zprávy mi neseš? Umřel snad někdo?" Pozoroval jsem, jak na to bude reagovat, a prozradil jsem jí, že Nonnius Albius. „Ten zrádce!" Řekla to celkem klidně. Zachytil jsem Helenin pohled a poznal jsem, že podle jejího názoru to už Flaccida věděla.

„Předpokládám, že to slyšíš ráda."

„Správně." Ještě stále mluvila bezvýrazně. „Zkazil mi život."

Rozhodl jsem se, že nebudu plýtvat dechem, abych se pokusil vyjmenovat všechny lidi, jimž zkazila život ta zločinecká říše, kterou řídil její muž. „Nonnius byl zavražděn, Flaccido. Nevíš o tom něco?"

„Jenom to, že bych toho, kdo to udělal, odměnila vavřínovým věncem."

„Nejdřív ho mučili. Bylo to velmi nepříjemné. Mohl bych ti popsat podrobnosti."

„To bych byla moc ráda." Hovořila se znepokojující směsicí pohrdání a radosti. V duchu jsem si kladl otázku, zda by byla Flaccida schopná sama narazit někomu na hlavu vinnou mísu a nechat ho mučit, zatímco se bude dusit. Seděla docela tiše a přimhouřenýma očima si mě pozorně prohlížela. Bylo snadné si ji představit, jak hrůznému divadlu předsedá.

Pohovor sledovalo několik bledých služebných. Letmým pohledem se dalo zjistit, že jsou většinou podvyživené, několik jich mělo na pažích podlitiny a jedna na oku ještě znatelný monokl. Za vytvoření svého dokonalého účesu platila Flaccida ženám takovou surovostí, jaká by dělala čest i výcvikovému středisku gladiátorů.

„Věděla jsi, jakým podnikáním se tvůj manžel zabývá?"

„Co vím, to vím, a nikomu do toho nic není."

Zkoušel jsem to dál. „Neviděla jsi někoho z těch mužů, kteří s ním v poslední době spolupracovali? Mlynáře? Malého Ikara? Julia Caesara a ty další?"

„Ne. Se sprostými dělníky já se nikdy nestýkám."

„Je to pravda, že všichni jsou pryč z Říma?"

„Taky jsem to slyšela. Vyštvali je vigilové."

„Takže nevíš, jestli někteří z nich neměli prsty v tom vloupání do Emporia?“

„Vida, ono došlo k nějakému vloupání?“ vrkala Flaccida a tentokrát se ani nesnažila předstírat, že o tom nevěděla. V *Denních zprávách* se to sice neobjevilo jako národní triumf, ale ještě týž den se to přetřásalo ve všech lázních. Flaccida nám pouze předváděla běžnou falešnou nevinnost zkušeného zločince.

„K velkému. A musel ho zorganizovat někdo, kdo chce být pořádně velký.“ Například sama Flaccida. Ovšem jestli to opravdu provedla, jistě by to nerozhlašovala. Chtěl jsem vidět, jak bude reagovat na náznak, že má sokyni. „Neznáš náhodou Lalagé?“

„Lalagé?“

„Vede nevěstinec, říká se mu Platonova akademie.“ Helena tohle běžné jméno Venušiny besídky ještě neslyšela a musela potlačit nutkání se zahihňat. „Má obchodní styky s tvým manželem.“

„Ale ano, myslím, že už jsme se setkaly.“ Byly to patrně nejlepší kamarádky, ale to by Flaccida při oficiálním výslechu nikdy nepřiznala. Bude lhát, i když k tomu nebude mít žádný důvod. Lež je prostě její životní styl.

„Co myslíš, nemohla by se Lalagé pokoušet převzít vládu po tvém manželovi, když byl nucen odejít?“

„Jak to mám vědět? Měl by ses radši zeptat jí.“

„Už jsem s ní mluvil. Umí lhát stejně dobře jako ty.“ Unaveně jsem změnil metodu. „Vezmeme to znovu od začátku. Nonnius Albius, původně společník tvého manžela, ho zradil. Dalo by se soudit, že když teď tvůj manžel odcestoval, můžeš jako jeho zástupce zosnovat pomstu na Nonniovi.“

Nebylo by nic divného na tom, kdyby takové obvinění, byť bez důkazů, rovnou zaznělo u soudního dvora z úst žalobce. Flaccida se začala vážně hájit. „Nemáš právo takto osočovat bezbrannou ženu.“ Po právní stránce měla pravdu. Za ženu musel na veřejnosti vždycky mluvit její mužský zástupce. Tu odpověď měla také dobře nacvičenou. Jen málokterá z mých známých by se zmohla na takovou námitku. Ale jen málokterý z mých kolegů se potřeboval skrývat za zákon.

„Máš pravdu. Omlouvám se.“

„Mám tu otázku ze zápisu vymazat?“ přerušila nás Helena nesměle.

„Myslím, že na ní nezáleží, poněvadž dáma na ni stejně neodpověděla.“

Helena se jemně usmála, když viděla, jak mnou cloumá zlost. Zeptala se tak, že otázka vypadala nezáludně, ale ve skutečnosti z ní zaznívala nedůvěra: „Nemá Flaccida náhodou nějakého poručníka, který jedná za ni, když je teď její manžel pryč?“

„Mám poručníka a celý štáb právníků, a jestli se chcete vyptávat na podnik,“ vyštěkla Flaccida a to slovo „podnik“ vyslovila tak, jako by se rodina zabývala jenom rytím kamejí nebo lovem mušlí, „tak postupujte podle řádných předpisů.“

„To se mám napřed objednat?“ Usmíval jsem se, ale můj hlas zněl trpce. „Předem poslat psaný seznam otázek nějakému náfukovi v tóze, který si řekne o pět stovek jenom za oznámení, že se k tomu nemíníš vyjadřovat? Očekávat žalobu za urážku na cti, pokud se na veřejnosti zmíním o této rozmluvě? Mít pod nějakou malichernou záminkou zakázaný vstup do baziliky k soudu? Zjistit, že na Foru se mnou nechce nikdo mluvit? Přijít o šatstvo pokaždé, když si zajdu do lázní, zjistit, že matce trojnásobně zvýšili nájem, dostat výzvu, abych se dostavil k vojenskému výboru pro dezertéry, nechat si do dveří nakydat hnůj?“

„Nebylo by to poprvé,“ usmála se Flaccida. Počínala si docela útočně.

„Vím dobře, jak dovedou mocní zastrašovat.“

„Máš štěstí, žes mi neřekl, jak se jmenuješ.“

„Jsem Falco.“ Klidně jsem mohl použít jiné jméno, ale nechtěl jsem se nechat strhnout na úroveň strachu, jak to dělají takoví manipulátoři. Pokud mě budou chtít pokořit, budou si mě muset napřed najít. Moji normální klienti byli smutnější a zchátralejší. Velkým zločincům moje jméno dohromady nic neříkalo.

„A kdopak je ta tvá přítelkyně?“ To byl od Flaccidy podraz, hrozba vůči Heleně – a nijak skrytá.

„Nikdo, s kým by ses měla zaplétat,“ odpověděl jsem chladně.

„Není běžné vidět úřední osobu s písařkou!“

„Ona taky není běžná písařka.“

„Předpokládám, že s ní spíš.“

„Pokud jí to nepokazí rukopis…“ Vstal jsem. „Už tě nebudu dál obtěžo-

vat. Nerad ztrácím čas.“

„Vůbec se mi nelíbíš,“ prohlásila Flaccida otevřeně. „Už mě víckrát neotravuj!“

Obrátil jsem se na Helenu. „Zapiš, že manželka Balbina Pia odmítla odpovídat na běžné otázky a zdvořilé dotazy občanského vyšetřovatele nazvala otravováním.“

„Vypadněte!“ vyprskla ta víceméně blondýna.

V některých kruzích nahánějí větší strach ženy než muži.

XXXIV

„Tys to ale pořádně zpackal!“ vztekala se na mě Helena Justina. „Takhle ty normálně vedeš výslech?“

„No ano. S určitými obměnami.“

„Že tě například lidi hned na začátku vyhodí?“

„Někdy mě ani nepustí dovnitř,“ přiznal jsem. „Ale jindy to jde zase hladčeji.“

„Tak? Někdy na tebe ženské dotírají, co?“

„Takový hezký mladík jako já je přirozeně zvyklý klást otázky a přitom se bránit těm příliš dotěrným.“

„Jen si nic nenamlouvej. Ta tě úplně rozsekala!“ bručela Helena.

„To bych zrovna neřekl. Ale je to taková zarputilá baba! Aspoň nám dala naplno okusit, jak se žije mezi lotry velkého formátu: lži, hrozby a zastrašování zákonem.“

Stáli jsme na ulici před Flaccidiným domem a ostře jsme si vyměňovali názory. Mně to nevadilo. Hádky s Helenou mě vždycky povzbudily. Dokud si myslela, že stojí za to se se mnou přít, zbývala v životě stále určitá naděje.

„Nic ses od ní nedozvěděl, zato jí jsi předvedl celý svůj vyšetřovací postup – a navíc fakt, že nemáš žádné důkazy! To nevypadá vůbec dobře,“ pokračovala Helena zlostně. „Budeme muset zajít za tou její dcerou. A pospíšit si, než ji matinka stačí varovat, a až tam budeme, nech tentokrát mluvení na mně.“

Vyšetřování s Helenou po boku byla báječná zábava. Milostivě jsem jí ustoupil a vydali jsme se za dívkou.

Milvia a její manžel Florius, hazardní hráč, bydleli blízko domu jejích rodičů. Tak se asi stalo, že si Balbinus všiml mladého jezdce, jemuž pak pověsil na krk svou dceru. V každém případě jejich dům byl ještě větší a parád-

nější než ten, odkud nás vyprovodila Flaccida. To patrně znamenalo, že se nemáme divit, když nás odtud vyrazí ještě rychleji.

Manžel doma nebyl. Přijala nás dívka. Mohlo jí být kolem dvaceti, měla tmavé vlasy a bystrý obličej, velice hezký. Vůbec se nepodobala žádnému ze svých rodičů. Nesmírně drahé šaty z temně nachového hedvábí zdobily vsazované díly se stříbrnou výšivkou. Ne moc praktické oblečení, když se jedí hrušky v tekutém medu, a tím se právě zabývala. Měl jsem určité pochybnosti o tom, že by se Milvia někdy starala o účet z prádelny. Její klenotník byl vkusnější než ten matčin. Zdobila ji kompletní souprava starožitných řeckých šperků včetně půvabného věnečku na čerstvě nakadeřených vlasech.

Přijala nás bez garde, takže jsem si nemohl ověřit, jestli si to služebné, jež se v tomto domě oháněly horkou kulmou, odnesly výpraskem, když jeden prstýnek umístily jinam, než kam patřil. Milvia měla bystrý, inteligentní výraz, naznačující, že služebnictvo umí zvládat. Když ne jinak, tak alespoň podplácením.

Helena se rázně ujala vedení a vyloudila úsměv, jakým by se daly leštit příborníky. „Velice se omlouvám, že tě obtěžujeme – máš jistě spoustu práce. Toto je Didius Falco, který vede vyšetřování jménem důležitého výboru. On tu bude tiše sedět a my dvě si zatím popovídáme, ale s ním si nemusíš dělat starosti. Napadlo nás, že bys možná raději mluvila se ženou, a proto jsem tady."

„Moc ráda vám pomůžu," slíbila ta jasnooká, nevinná dcera gangsterů, jako kdyby byla ochotná zahájit subskripci na novou svatyni Junony Matrony.

„No, snad bych si mohla ověřit, jestli dobře rozumím jednomu nebo dvěma detailům… Ty jsi Balbina Milvia, dcera Balbina Pia a Cornelly Flaccidy, nyní provdaná, tvůj manžel je Gaius Florius Oppicus?"

„Jistě, to jsem já." Té malé okaté zřejmě dělalo velmi dobře, že je tak důkladně zdokumentována.

„O těžkostech tvé rodiny v poslední době se samozřejmě ví," pokračovala Helena vlídně. „Musel to být pro tebe šok, když jsi zjistila, z jakých vážných zločinů je tvůj otec obžalován, že?"

Hezký obličejíček se zachmuřil, rozkošné rty se maličko našpulily. „Já

tomu nevěřím," namítala Milvia. „Jsou to samé lži, které si vymysleli zlí nepřátelé."

Helena mluvila dál tichým vážným hlasem. „Ale jak si myslíš, že si otec nadělal takové nepřátele?" Dívka se otřásla. „Za své příbuzné nemůžeme," uklidňovala ji Helena. „A někdy je nejtěžší smířit se s pravdou právě o těch, kdo jsou člověku nejblíž. To já znám z vlastní zkušenosti." Jeden Helenin strýc se kdysi zapletl do zrádného spiknutí a své si prožila také s manželem, nebezpečným maniakem, s nímž se rozvedla. ‚Ale pokud vím, tobě otec zajistil dokonalé vychování. Tvůj manžel si to jistě taky myslí."

„My jsme si s Floriem hodně blízcí."

„To je báječné." Jak rozhovor pokračoval, byl jsem stále raději, že nejsem nucen zachovávat zkormoucený obličej nad takovými sentimentálními řečičkami. Domníval jsem se, že ta dívka je absolutní podvodnice. Pokud však z té role nevybočí, bude těžké to dokázat. „Má milá, ty děláš jasně Římu čest a vím bezpečně a spoléhám na tebe," usmála se Helena vyrovnaně, „že nám s vyšetřováním pomůžeš…"

„Moc ráda bych vám byla něco platná," zašveholila ta úctyhodná občanka a přitom si hladila půvabné sukně, získané za peníze z krádeží a vydírání. „Jenomže já se vůbec v ničem nevyznám."

„Možná že toho víš víc, než si myslíš," vyvracela jí to rázně Helena. „Dovol, abych ti položila několik otázek, a hned uvidíme."

„Jak si přeješ."

Sám jsem měl chuť tu okázale nevinnou holčičku přehnout přes sukovité poleno a nařezat jí – a hned by se rozpomněla na to, co ví. Helena se držela na uzdě. „Vezmeme si napřed lidi, s kterými se tvůj otec stýkal, Milvio. Asi jsi o tom ještě neslyšela, ale Nonnia Albia, který býval otcova pravá ruka, právě našli mrtvého za moc ošklivých okolností."

„Dobré nebe!"

„Viděla jsi Nonnia nebo slyšela jsi o něm po tom otcově soudu?"

„Kdepak," zaševelila ta květinka.

„Ale znala jsi ho, viď?"

„Když jsem byla malá, tak jsem v něm viděla takového strýčka. Ještě pořád nemůžu uvěřit, že udělal takové hrozné věci, jak se říká. A taky nemůžu uvěřit, že šel schválně k soudu a namluvil jim o tatínkovi ty vymyš-

lené historky. Asi se pomátl z té nemoci. Hned jak to provedl, jsem se zařekla, že ani maminka, ani já už ho nechceme nikdy vidět. Maminka ho nenávidí."

„Ano, to nám říkala." Helena to pronesla tak, jako by si myslela, že Flaccida a Nonnius spolu měli vášnivý poměr. Zdálo se nepravděpodobné, že malé Milvii taková ironie dojde, ale já jsem se bavil. „A teď se tě zeptám," pokračovala Helena stroze, „na některé z dalších otcových spolupracovníků. Co mi můžeš říct o lidech jako Malý Ikarus a – kdo ještě, Falcone?"

„Mlynář, Julius Caesar – prý žádný příbuzný – a dvojice banditů, jakýsi Verdigris a Moucha."

„Jejda, já žádného z nich neznám." Od Petronia jsem věděl, že Balbinus svou říši řídil z domova. Ti banditi, co jsem jmenoval, museli být u něho doma pečení vaření. Milvia buď lhala, anebo byla opravdu hodně tupá. „Jsou to asi hrozní lidé –"

„To tedy jsou," potvrdil jsem jí rázně.

Milvia se obrátila na Helenu. Tvářila se nešťastně a hledala u ní ochranu. „Pověz mu, že já nemám s takovými lidmi nic společného."

„Ona nemá s takovými lidmi nic společného," opakovala Helena suše. Milvia se snad ze slušnosti tvářila ustaraně, že její vyšetřovatelka je tak klidná. Helena Justina měla v sobě přirozenou zdvořilost (když se jí chtělo dát ji najevo). Pod tímto povrchem však byla mazaná a tvrdá. Obyčejně jsem jí posloužil já, aby mě nemilosrdně přitloukla svou tvrdostí k podlaze. Teď jsem ji tedy pro změnu s chutí pozoroval, jak si podává někoho jiného. Musel jsem uznat, že to dělá dobře – i když se kloudných odpovědí zatím nedočkala. „Pověz mi ještě," hnětla ji Helena nelítostně dál, „setkala ses někdy s poněkud exotickou podnikatelkou, které se říká Lalagé?"

„Myslím, že ne. V čem podniká?"

„Má hampejz," odpověděla Helena klidným hlasem.

„Ach ne!" zavřískla šokovaná panenka. „Nikoho takového já neznám!"

„Já taky ne," vysvětlovala Helena káravě. „Ale člověk by měl vědět, že takové podniky a lidé existují."

„Zvláště," skočil jsem jim do řeči, „když takové podniky financovaly něčí vzdělání a naplnily truhlici s věnem. Pokud Balbina Milvia tvrdí, že

o těch činžích z bordelů nevěděla, zeptej se jí, odkud si myslí, že pocházely peníze její rodiny."

Helena se na Milvii tázavě podívala a dívka zamumlala: „Nejspíš z nějakého obchodu."

„Správně. Z prodeje kradených věcí a z podílů na prostituci."

„Promiň, Falcone." Výslech vedla přece Helena. Tiše jsem se stáhl. „Manželova rodina taky obchoduje?" zeptala se Helena zamyšleně.

„Pokud vím, tak jeho otec byl výběrčím daní."

Málem jsem vyprskl smíchy. Poprvé v životě jsem slyšel, že vybírání daní je čisté povolání.

„A co dělá Florius?" ptala se Helena dál.

„Florius nepotřebuje pracovat."

„To musí být pro něho příjemné. A čím si ten volný čas vyplňuje, Milvio?"

„Semhle tamhle lecčíms. Co už muži dělají. Nepotřebuju ho dávat špehovat."

„Proč ne? Copak je ti jedno, co dělá?" provokoval jsem ji. „Vždyť by mohl chodit za ženskými."

Půvabně se zarděla. Já vím, že to on nedělá. Stýká se prostě s přáteli."

„A nemůže být některý z těch jeho známých, s nimiž je jedna ruka, namočený do nějakých nepravostí?"

„To ne!" Milvia opět úzkostlivě pohlédla na Helenu, jako kdyby u ní hledala ochranu před mým nespravedlivým osočováním. „Florius chodí do lázní a na dostihy, baví se s lidmi na Foru a prohlíží si umělecké předměty ve sloupořadích –"

„To je hezké," uznal jsem. To ovšem nevylučovalo i zločineckou dráhu. Všechny ty činnosti patřily k běžným rysům římského života – a všechny mohly tvořit ideální zástěrku pro organizování velké sítě v podsvětí.

„Florius je tedy světák," přemítala Helena. „Muž činu." Florius si udržoval čisté ruce a utrácel to, co vydělali jeho předkové a co vyženil s manželkou s pochybnými styky za to, že jí poskytne podíl na své úctyhodnosti. Zdálo se, že je to typický středostavovský parazit.

„Kdo bude po tvém otci dědit?" zeptal jsem se zničehonic.

„Bohové, já nemám tušení!" Díky, Milvio. Přesně jak jsem čekal.

V tu chvíli vešla otrokyně a nesla pro mladou paní podnos s odpoledním nápojem a bronzovým koflíčkem, z něhož ho bude pít. Milvia jí podala prázdnou misku od ovoce (těžký zlacený předmět s jemnou rytinou bakchanálií). Služebná jí nalila kapku na pohled těžkého červeného vína, silně ochuceného kořením, které ucpávalo sítko, jímž se filtrovalo. Nápoj doplnila studenou vodou ze skleněného džbánu. Nabídla nám také, ale oba jsme odmítli. Helena pila jenom se mnou a já jsem nikdy nepil s jinými ženami, když u toho byla Helena. A taky jsem nesnášel, když se víno příliš ředilo.

„To je ale krásný džbán!“ zvolala Helena, ačkoli jindy málokdy pronášela nějaké poznámky o zařízení v cizích domech.

„Líbí se ti?“ Milvia ho sebrala z podnosu, vodu vylila do vázy s květinami a podala ho Heleně. „Přijmi ho jako dárek.“

Ta nabídka byla tak spontánní, že se mi ani nechtělo vidět v ní vlastně úplatek. Služebnou to vůbec nepřekvapilo. Balbina Milvia musí být z těch děvčat, která zahrnují drahými dary každého, s nímž přijdou do styku. Jediné dítě lidí pohybujících se v omezeném a tajnůstkářském okruhu, před nímž ji vždycky chránili, takže měla asi málo příležitostí se s někým přátelit. Její manžel si jí moc nevšímal. Jejich společenský život byl nepochybně omezený. Kdybychom mohli věřit, že o otcově světě opravdu nic neví, mohli jsme ji docela litovat.

I já jsem se musel usmát, když se Helena obrátila, aby mi ten krásný džbán ukázala. „Jsi velice štědrá. To je pěkný kousek. Koupili jste ho v Římě?“

„Manželovi ho dal jeden rodinný přítel.“

„Někdo s vynikajícím vkusem. Kdo to byl?“ zeptal jsem se neutrálním hlasem, když jsem tu věc přebíral od Heleny.

„Jenom nějaký gratulant. Ani nevím, jak se jmenuje.“

„Nebude se manžel zlobit, že jsi ho někomu dala?“

„Jemu se asi ani moc nelíbil. Neměli jsme ho dlouho,“ odpověděla Milvia.

Asi dva dni, doplnil jsem v duchu. Rozhodl jsem se, že na ni nebudeme naléhat, dokud se neporadím s Petroniem, ale dřív nebo později nám bude muset nevinná malá Milvia jméno toho gratulanta prozradit. Až Petro

uvidí, co nám tak vesele dala, bude asi trvat na domovní prohlídce a hledat další sklo – a to ne proto, že by tak obdivoval její vkus při výběru nádobí na víno.

To, co jsem opatrně držel v ruce, byl jemný džbánek na vodu z průsvitného bílého skla, ovinutý jemnými tmavomodrými spirálami. Ouško měl ze dvou svinutých pramínků a hezkou špičatou hubičku.

„Moc krásný," opakovala Helena. „Řekla bych, že je to syrské sklo. Co myslíš, Marku Didie?"

„Docela určitě." Mohl jsem toho říci víc. Pokud to nebyl dvojník, musel to být jeden z kousků, které Helena nakoupila v Tyru pro mého otce. Jeden z těch ukradených při vloupání do Emporia.

Jindy bych nedovolil, aby někdo cizí věnoval Heleně Justině dar. Tentokrát jsem proti tomu neměl žádné námitky. Džbán jsme si odnesli.

XXXV

Vidíš? Tak se to dělá," naparovala se Helena, když jsme spolu kráčeli přes Aventin k Fontánovému dvoru.

„Udělalo to na mě hluboký dojem. Škoda, že jsem s matkou taky nejednal takovým smířlivým tónem. Kdo ví, jakými luxusními předměty by nás zahrnula!" Řekl jsem to tak, že se představa darů od Flaccidy zdála odporná.

Helena se sehnula pod řadou kbelíků, visících v portiku před jedním krámem. „Uznávám, že náš objev byla náhoda. Nejsem nerozumná."

„Jsi poklad."

„No, vydolovala jsem z ní víc informací než ty."

„Nevydolovala jsi nic, Heleno. Matka nám odmítla jakoukoli pomoc. Dcera zamžikala půvabnými řasami, slíbila, že nám dá všechno, o co si řekneme, a pak tvrdila, že o ničem neví. Jiná taktika, stejné výsledky k ničemu."

„Mně připadala upřímná, Marku. Nemohla vědět, že ten džbán je kradený."

„Nemohla vědět, že ho ukradli *nám*!" opravil jsem ji. Mluvil jsem jako nějaký starý puntičkářský římský otec rodiny. Helena seskočila z obrubníku a zasmála se.

Já jsem skákat nemohl. Nesl jsem ukradený džbán.

Helena se odebrala k Maie, aby vyzvedla naše opuštěné miminko a zjistila, zda se Tertulla vrátila, a já jsem zatím odnesl naši skleněnou trofej na strážnici a vystavil tu nádheru na odiv. Petronius ji potěžkal ve své velké tlapě a já jsem se celý zpotil hrůzou, aby ji neupustil. „Co to je?"

„Dárek od Milvie. Když jsem tohle viděl naposled, patřilo to tátovi."

„Ty jsi vyslýchal Milvii? To sis pospíšil. Teprve před chvílí jsem za tebou poslal Porcia."

„Já pracuju rychle," připomněl jsem mu hladce, ale neprozradil jsem, že jsem si s sebou vzal vlastního svědka. „Ta holka tvrdí, že džbán dostali s Floriem jako ‚dárek od jakéhosi gratulanta'."

„Věříš tomu?"

„Holkám jsem přestal věřit, když mi bylo asi čtrnáct."

Můj starý přítel se nerad vrhal do akcí bez přípravy. Toto si opatrně promýšlel. „Ten skleněný džbán byl mezi tím Geminovým ukradeným zbožím. Teď jste ho objevili u Milvie a Floria, ale nevíme, jak k němu přišli –"

„Vždycky je ještě možné, že ho roztomilá malá Milvia získala poctivě," upozornil jsem. „Nevinnou koupí nebo jako skutečný dárek."

„Neštvi mě, Falcone. Ale možná že už nic jiného nemá."

„Doufám, že ne. Ovšem měli tam taky kompletní soubor číší," vzpomněl jsem si s trpkostí.

Petronius se houževnatě plahočil dál a dával pokyny svým mužům: „Nechci na to jít zhurta, aby se to nezpackalo, ale chci zjistit, co ještě mají. Uděláme to tak, že provedeme domovní prohlídky u všech významných zločinců, a pak k nim přidáme i Flaccidu a Milvii. Budeme postupovat tak, jako by šlo o rutinní vyšetřování nájezdu na Emporium. V každém případě asi beztak získáme pár zajímavých trofejí, takže to nebude zbytečná práce. Falco u toho nebude. V tomto stadiu se o Milviině džbánu na vodu vůbec nezmíníme."

„To vypadá docela rozumně. Lupiči už měli dost času podělit se o kořist, ale myslím, že většina z ní půjde na prodej."

„Falco má pravdu," připustil Petronius. „Současně přepadneme několik bazarů, kde se prodává kradené zboží." Obrátil se k Martinovi a dodal: „Pokus se zjistit, které nové se v poslední době otevřely, aby nám žádný neušel."

„Mějte oči na stopkách, jestli nenajdete jeden předmět, který není na vašem seznamu ukradených věcí," vybídl jsem je zachmuřeně. „Je zlatý a stál hromadu peněz, věřte mi." Podrobně jsem jim popsal dárek pro Helenu k narozeninám a všichni poslouchali pozorně a uchváceně – a všichni si mě dobírali, jaký jsem grand. „Byl mezi tátovým sklem, ale on ho Martinovi neuvedl, protože nevěděl, že jsem ho tam schoval."

„Úplatek pro milenku?“ zeptal se Fusculus s nevinnou tváří.

„Dárek k Heleniným narozeninám. Už mi zbývá jenom den, abych ho našel – jinak budu muset solit dvakrát.“

„Co kdybys Heleně všechno vysvětlil s tím, že se originál brzy najde?“ navrhl Petro. „Když jde o tebe, to děvče má vzácné pochopení.“

„Helena mi nedělá těžkou hlavu. Musím se něčím blýsknout a musí to být něco okázalého, aby její zatracená rodina nad tím neohrnovala nos. Především její matka bude přesvědčená, že Helenu nechám v bryndě.“

„Aha, tak on chce udělat dojem na matku!“ zamumlal Petro zlomyslně Fusculovi. Fusculus protáhl obličej do žalostné grimasy. „Vylož tomu člověku, veliteli, že matku si stejně nikdy nezíská.“

K prohlídkám mě nepotřebovali, a tak jsem Petronia a Fuscula opustil, jen ať si vrtí hlavou nad mým problémem, a sám jsem se vydal na své vlastní pochůzky. Džbánek zůstal naštěstí na strážnici, jinak by z něho mohly být střepy, než nastane večer.

Zašel jsem do otcova domu, poněvadž jsem věděl, že touhle dobou bude v Saeptách. To se mi hodilo. U služebnictva jsem mu nechal vzkaz se zprávou, že jsme našli jeden z jeho syrských pokladů, a s vysvětlením, že potřebuju pro Helenu dárek. Táta bude vědět, že jde o její narozeniny, a určitě se k nám bude chtít vetřít na oslavu, ale protože jsme už slíbili, že půjdeme k jejím rodičům, mohli jsme se tomu vyhnout. Když jsem odešel, zastavil jsem se ještě u mámy. Byla také pryč, ale dal jsem si záležet, aby si mě všimla jedna zvědavá sousedka, takže se to máma doví. Výborně. Odbyl jsem si povinné návštěvy u obou rodičů, aniž jsem je viděl, takže jsem si ušetřil pár nepříjemností.

Zpátky k Fontánovému dvoru. Zamával jsem na Cassia a všiml jsem si, že někdo si zabral přízemní krám proti jeho pekárně, ten, na který jsme s Helenou krátce pohlédli, než jsme vypátrali to naše mnohem slušnější nové obydlí. Prodejna teď nabízela různé železářské zboží, ale nepátral jsem jaké. Můj vlastní nový byt, kam jsem se vyběhl podívat za denního světla, působil dojmem, že by se z něho dalo udělat něco kloudného. Na ulici se z káry na odpadky ztratilo pár věcí, které si odnesli lovci prohrabávající smetiště, ale jiné mi zase přibyly. V tom souboji jsem vedl. Připadal jsem si jako žonglér udržující míčky ve vzduchu. Z neopatrnosti jsem se

dopustil té chyby, že jsem se neskryl před Lenií –uviděla mě, jak přecházím přes ulici a chystám se vyjít nahoru.

„Falcone! Potřebujeme se o všem domluvit!“

„Třeba o tom, jak tě přesvědčit, abys ženicha pustila k vodě?“

„Ty toho nikdy nenecháš!“

„Nestojím o to, abys mě za dva měsíce uháněla, že mám vymyslet nějaký důvod k rozvodu, abys mohla shrábnout věno zpátky. Snést důkazy proti Smaractovi bude odpornější práce než všechno, co jsem dosud musel dělat.“

„On je jenom taková svérázná postava,“ bránila ho Lenia nevrle.

„On je poděs.“

„On se jenom potřebuje usadit.“

„Na hnojišti,“ doplnil jsem.

Pak už mě nechala odejít a o augurské věštbě jsme se vůbec nebavili.

Svižně jsem šlapal do schodů a zastavil se jenom na chvíli, abych poučil tu toulavou fenku Nux, že za mnou nemá chodit. Byla to chlupatá strakatá podvrťačka s čistýma žalostnýma očima. Na těch velkých huňatých tlapkách a čumáčku s licousy bylo něco nebezpečně dojemného. Rychle jsem přidal do kroku, abych ji odradil.

Odpoledne už pokročilo, takže všude vládl poměrně klid v dozvucích siesty, než se chlapi začnou trousit do lázní. Z bytů, které jsem míjel, se ozývaly pokojnější zvuky než jindy, méně dětského vřískotu, méně vztekl ých dospělých hlasů. Ani ty pachy mi nepřipadaly tak odporné. Málem jsem si začal namlouvat, že i když je celý barák zchátralý a přeplněný, jeho majitel si přece jenom zaslouží možnost žít jako člověk… To k ničemu nevedlo. Že mě zatahují do oficiální funkce při svatbě, podrývalo mé cynické názory. Věděl jsem, oč jde: když jako kněz provedu pro Lenii a Smaracta věštbu, budu se cítit odpovědný za jejich budoucí spokojenost.

Se zaklením jsem ze čtvrtého a pátého patra bral schody po dvou po třech, abych prádelnu a její bláznivou majitelku nechal co nejdřív za sebou. Docela nahoře jsem zpomalil. Instinkt mě automaticky varoval, že mám být opatrný, a tak jsem našlapoval tiše.

Zato někdo jiný dělal rámus. Když jsem došel na poslední odpočívadlo,

uslyšel jsem úzkostlivý křik nějakého muže. Potom Helenino zaječení: „Ne, to ne!“

Dvěma kroky jsem se přenesl přes odpočívadlo. Dveře byly otevřené. Proletěl jsem jimi, udýchaný z těch schodů, ale připraven na cokoli.

Ten hlas, co jsem slyšel, patřil Porciovi, Petroniovu mladému rekrutovi. Jednu ruku měl pozvednutou ve snaze situaci uklidnit. Zvládnout ji ovšem nemohl. Do bytu vnikli dva odporní hulváti s vyloženě nekalými úmysly, patrně krátce předtím, než jsem tam dorazil já. Jeden šklebící se bandita, hromotluk samá šlacha, se posmíval Porciovi, když se mu mladíček pokoušel něco rozmluvit. Ten druhý surovec ohrožoval Helenu. Držel naše mimino ze smetiště za drobné ručky a houpal ho dozadu dopředu, jako když se zmítá ve větru ubrousek připíchnutý na šňůře.

„Já nejsem Falco a tohle není jejich dítě!“ snažil se Porcius srdnatě.

Ode dveří jsem zařval: „*Já jsem Falco!*“

Obr se švihem otočil tváří ke mně, děsivá vyhlídka. Vyškubl jsem z boty nůž, ale hned jsem ho zase pustil. Ten menší po mně něco hodil. Nůž jsem upustil proto, že jsem musel jeho střelu zachytit – a chytit ji dobře. Ten parchant po mně hodil děcko.

XXXVI

Chytil jsem ho a obrátil hlavičkou nahoru. Dítě řvalo, ale měl jsem dojem, že nemá polámané žádné kosti ani není rozdrcené. Chtělo však dát každému na vědomí, že je rozhořčené. Dal jsem si pozor, aby mi z očí nevyčetli, k čemu se chystám, a horečně jsem uvažoval, kam bych ho mohl položit. Jediné vhodné místo bylo stůl, ale k tomu jsem se nemohl dostat.

Abych získal čas, snažil jsem se atmosféru uklidnit. „Dobrý den," pozdravil jsem neznámé návštěvníky. „Prodáváte melouny nebo jste finančníci a přišli jste nám nabídnout výhodnou půjčku?" Oba grobiáni jenom beze slova civěli. Mou jedinou zbraní byl teď vtip. S nimi to však nehnulo. Mimino mě mezitím popadlo kolem krku, div mě neuškrtilo, ale aspoň přestalo brečet. „Je mi líto, ale budete muset odejít," pokračoval jsem chraptivě. „Doktor mi kladl na srdce, že nemám v žádném případě kousat do kyselého ovoce, a dluhům se naše rodina vyhýbá z náboženských důvodů."

„Tak ty jsi Falco!" Hlas patřil tomu malému. Mozek, který ten hlas řídil, musel být hodně pomalý. Jeho tón byl drsný, arogantní. Kamarád mluvit nepotřeboval. Stačilo, že tam ten kolohnát jenom stál, vytahoval si prsty a lupal klouby, aby se také úspěšně zapojil do hovoru.

Podařilo se mi uvolnit sevření dětských ruček a trochu jsem se nadechl. „Co chcete?"

„Popovídat si." Ve skutečnosti mě však chtěli nakopnout do žeber. Ten menší schválně plivl do misky s právě oloupanými vařenými vejci. Byli to velmi nepříjemní lidé. Helena zuřila a on se na ni zašklebil.

Byl mimořádně malý. Ne právě trpaslík, proporce měl úměrné, ale aspoň o stopu kratší, než by měly být. Socha by jeho problém neprozradila, ale ani jeho matka by nedala zhotovit sochu toho ničemy. Mohli si to ovšem dovolit, jak se dalo soudit podle kroucených náramků v nadloktí. A na rukou měl pečetní prsteny tak těžké, že vypadaly spíš jako nádory

než šperky.

„Kdo vás poslal?“

„Do toho ti nic není.“

„Já si to zjistím.“ Pohlédl jsem na Helenu. „Něco mi říká, miláčku, že jsme dnes někde někoho rozčílili.“

„Rozčiluješ *nás*!“ poznamenal mrňous.

„A pěkně z toho vycouváš!“ zavrčel ten hromotluk. Jeho hlas zněl jako ze sudu, nabubřelý vzpomínkou na mučení lidí, kteří hned nesplnili jeho rozkaz. Oholená hlava a nečistá pleť byly poznávací znaky jeho surovosti. Mohutné plece k prasknutí napínaly ošuntělou tuniku. Při řeči rád cenil zuby v širokém bílém obdélníku. Zabíral skoro celou místnost.

„Z čeho mám vycouvat?“ otázal jsem se přívětivě. „A která organizace nelítostných společenských vyděděnců vás poslala jednat jejím jménem?“

Viděl jsem, jak Helena zavřela oči v zoufalství nad tím, jak nevhodně to řeším. S pokornou omluvou bych nepochodil o nic líp, to jsem věděl. Ti chlapi nás přišli terorizovat a neodejdou, dokud nás neuvidí zmasakrované. Strašně rádi působili bolest. Cítil jsem se odpovědný za těhotnou ženu, nezkušeného nováčka a to miminko, a proto mi záleželo na tom, aby si k útoku vybrali mě.

Oni byli dva, my tři, ale silou nás daleko předčili. Neviděl jsem žádnou možnost, jak nás z toho dostat, ale musel jsem se o to pokusit. Měl jsem chuť vyřídit si to nejdřív s tím zakrslíkem, ale nebylo tam dost místa a moc se toho nedalo dělat.

„Myslím, že byste měli odejít,“ řekl jsem. Pak jsem dítě podal Porciovi a postavil se tomu lamželezovi, který už šel po mně.

Měl jsem pocit, jako by se na mě chystal padnout kamenný náhrobek s nohama. Jako mohutný mramorový balvan mě popadl zápasnickým chvatem. Jeho sevření bylo nesnesitelné, a to ještě ani nezačal.

Dítě se zase rozeřvalo. Zakrslík se prudce otočil k Heleně. Chytil ji. Porcius vyšoupl dítě ven na balkon a zezadu skočil na Helenina útočníka a snažil se ho odtáhnout. Porcius řval, což by nám mělo přivolat pomoc, kdyby byl některý z ostatních nájemníků všímavý k vraždě. Byli hluší. Museli jsme si to vyřídit sami. Potyčka těch druhých přece jen trochu rozptýlila pozornost mého člověka. Silou jsem trochu vytočil oba lokty ven, abych

mohl spustit ruce níž. Oběma rukama jsem pevně zmáčkl. Grobiánův obličej se sešklebil vzteklou grimasou, ale můj pokus stisknout mu přirození neměl žádný viditelný účinek. Měl jsem to spočítané. Zvedl mě nad zem prostě tím, že nadmul hruď. Byl by si mě zvedl nad hlavu, jenomže tam na to neměl dost místa. Pomalu se otáčel, připraven praštit mnou o zeď. Zahlédl jsem Porcia, jak se potácí dozadu. Odtrhl zakrslíka od Heleny. Padli na nás. Obr si rozmyslel nápad, že ze mě udělá ozdobu na zeď. Porcius a jeho zajatec se od nás zase odrazili.

Ten hromotluk mě držel dál, ale zhoupl mě na druhou stranu. Teď jsem měl být zbraní. Chystal se napadnout Porcia a mě k tomu použít jako beranidlo.

Najednou Helena popadla z kuchyňské lavice rozpálený hrnec horké polévky a převrátila ho mrňousovi na hlavu. Vařící tekutina mu stékala po obličeji a krku.

Porcius ji uviděl, jak se blíží, a uskočil právě včas. Zlitý pobuda řval, jako když ho na nože bere. Obr trošku přesunul mé sevření. Vypadal upřímně znepokojený bolestnými výkřiky svého druha. Pokoušel jsem se s ním prát, dělal jsem všechno správně, ale bylo to beznadějné – jako snažit se holýma rukama tvarovat ztvrdlý beton.

Porcius se přihnal zpátky a několikrát toho malého praštil a pak do něho bušili s Helenou, aby ho vyhnali ze dveří. Helena se mu pokoušela rozkřápnout hlavu do ruda rozpáleným dnem železňáku. Stále řval a snažil se uhýbat. Pak najednou našel na zemi můj nůž. Okamžitě se přikrčil a nebezpečně se rozháněl čepelí. Helena a Porcius se přitiskli k balkónovým dveřím. Třebaže byl opařený a ještě stále se pokoušel obírat z tuniky u krku horkou čočku, šel z něho strach.

Já jsem se dostal do úzkých. Každým pohybem jsem se víc přiblížil zadušení. Dlaň jedné ruky jsem zapřel kolosovi pod bradu a snažil se mu co nejvíc vyvrátit hlavu dozadu. Zašklebil se jako maska démona, ale drtil mě dál. Druhou paží jsem vůbec nevládl, silně mi ji pochroumal. Začal jsem ztrácet vědomí.

Pak jsem zaslechl, jak se do schodů ženou lidé. Helena volala o pomoc. Ozval se cupot nohou. Najednou proletělo něco vzduchem a přilepilo se na mohutnou ruku, která mi drtila hlavu. Kolohnát zařval a pokoušel se vy-

manit. Já jsem sklouzl na zem. Zachránila mě Nux, zakousnutá do mého mučitele, a stále ještě výhružně vrčela.

Najednou byla místnost plná ječících ženských. Zakrslík upustil nůž. Já jsem ho popadl. Vyhoupl jsem se na nohy. Na nic jsem nečekal a vrazil nůž ze strany do grobiánova krku. Ta rána se mi nepovedla. Neměl jsem čas zamířit a takovou hřmotnou postavu nemohlo jedno bodnutí beztak zastavit. Ale bolelo. Vytryskla mu krev – to je vždycky znepokojivé.

„Je po tobě!" zasyčel jsem (i když jsem o tom pochyboval). Hmátl si na ránu, jako když se člověk ohání po vinných muškách – jednou rukou, protože mu na druhé ještě stále visela Nux, pevně do ní zakousnutá. Čím víc ji setřásal, tím zuřivěji ho držela.

Tlačenicí proklouzl chlapec – můj synovec Marius. Skočil na balkon a pronikavě zahvízdal. „Sem nahoru, páni důstojníci – dělejte rychle!" Zřejmě volal dolů na oddíl vigilů.

Už toho bylo trochu moc. Podesta plná dalších svědků – moje matka, sestra Maia a Marius – se nehodila do krámu ani našim návštěvníkům. Nezůstalo tu dost místa, aby bylo možno někoho pořádně zmlátit. A teď ještě Marius zavolal další pomoc. Oba grázlové usoudili, že když jdou nahoru vigilové, oni by měli radši uhánět dolů. S obrovskou silou rozevřel kolos psí zuby a odmrštil fenku na podlahu.

„Přemejšlej drobet, pitomče!" houkl na mě. Pak se oba hulváti rozběhli ke dveřím (s malým, zuřivě štěkajícím pejskem v patách) a s dupotem se hnali dolů.

Porcius chytil fenku za zátylek, zatáhl ji dovnitř a zabouchl dveře. Nux se proti nim vrhla a ještě stále měla chuť ty ničemy prohnat. Marius se mi v slzách pověsil kolem krku. „No tak, no tak, už jsou pryč, chlapče."

„Až doběhnou dolů, tak zjistí, že jsem pískal jenom do vzduchu."

Až doběhnou dolů, budou vyčerpaní. Jeden byl zkrvavený, třebaže zdaleka nešlo o životu nebezpečnou ránu. Ten druhý byl dost vážně opařený. „Věř mi, už jsou pryč. A ty ses zachoval ohromně statečně."

„Jenže oni se vrátí," poznamenala máma.

„Dnes večer už ne."

Udělali jsme bezpečnostní opatření a pak jsme my, muži, začali uklízet, zatímco ženy vykřikovaly nad tím, co se stalo. Rekrutovi jsem poděkoval

za pomoc. „Jsi bystrý mladý muž, Porcie. Kde tě Petronius objevil?“

„Jsem synem rakváře.“

„Chtěl jsi očistit společnost?“

„Chtěl jsem vypadnout od těch nebožtíků.“

Helena přinesla dovnitř mimino z jeho útočiště na balkoně. Podala mi ho. Na jedné ruce jsem ho houpal, abych ho uklidnil, ale brzy jsem ho předal mámě – měl jsem k tomu své důvody. Když se jeho řev utišil, zadíval jsem se úzkostlivě na Helenu. Byla bílá jako stěna, ale vypadala klidně a upravovala si vlasy – upevňovala si je dvěma hřebínky těsně nad ušima. My dva si spolu promluvíme, až ostatní odejdou.

Nenápadně jsem si prohmatával tělo, jestli jsem neutrpěl nějakou trvalou újmu, a všiml jsem si, jak máma upřeně hledí na Helenu. Nic nenaznačovalo, že by se Heleně udělalo špatně, ale mámin obličej zpozorněl. Když někdy vyčenichala tajemství, okamžitě ho vyklopila, ale někdy ji těšilo víc nechat si ho pro sebe. Mrkl jsem na Helenu. Máma neříkala nic. Nevěděla, že víme, že to ví.

Helena se rozhlédla po zpustošeném bytě. Když pejsek zachytil její pohled, skočil jí rovnou do náručí a začal ji horlivě olizovat. Jako skokan mohl na olympijských hrách vyhrát vavřínový věnec.

„Nehodlám adoptovat psa,“ upozornil jsem oba přísně.

Helena stále ještě držela ten chlupatý chumáč v náručí. Pejsek byl plný života. Pochopil, že teď má možnost vetřít se do útulného domova. „Ovšemže ne,“ přitakala máma, když si našla kousek volného místa, kde si mohla sednout a odpočinout. „Jenže ten pejsek podle všeho adoptoval vás.“

„Třeba bys ho mohl vycvičit, aby ti v lázních hlídal šaty,“ navrhl Porcius. „Teď se tam hodně krade. Může být velmi trapné, když člověk vyjde ven nahý a zjistí, že mu zmizela tunika.“

„Takové staré tuniky, jaké nosím já, nikdo nekrade.“

Máma s Maiou teď měly v péči Maria. Porcius, rád, že je tam někdo ještě mladší než on, na něhož je možno shlížet blahosklonně, vysunul bradu. „Myslí ti to rychle, Marie. Jestli bude strýček stále pracovat v tomhle oboru, mohl bys mu dělat šikovného asistenta, až vyrosteš.“

„Já budu učitelem řečnictví,“ tvrdil Marius. „Pro práci se strýčkem při-

pravuju bratra."

„Bratra Anka?" Zasmál jsem se, jak mnou chtějí manipulovat. „Bude mi něco platný?"

„Je to budižkničemu," zhodnotil ho Marius.

Život je košík plný vajec a já si pokaždé vyberu to nakřáplé.

Máma a Maia tam dorazily právě včas, ale když jsem teď o tom přemýšlel, došlo mi, že k tomu musely mít důvod a ten že se mi nebude vůbec líbit. „Děkuju, že jste přerušily náš večírek, ale co vás přivádí? Neříkejte mi, že se Tertulla ještě nevrátila." Přikývly s ponurými tvářemi. Maia mi připomněla můj slib, že zorganizuji pátrací akci, a oznámila mi úžasnou novinu, že se sem co nevidět dostaví většina mých švagrů – parta zabedněných lenochů a pitomců –, aby mi pomohli. Zaúpěl jsem. „Podívejte, vždyť ona uteče každou chvíli. V současné době mám práce a starostí až nad hlavu. Je nutné dělat takový povyk kvůli jednomu neposlušnému dítěti?"

„Je jí sedm," upozornila mě Maia. Mlčky jsme si všichni vybavovali různé brutální útoky na dítě, ke kterým někdy docházelo.

„Něco se muselo stát." Matka sevřela rty. „Jestli nám nechceš pomoct, snad bys nám mohl poradit, co máme my ostatní dělat."

„Ale vždyť já pomůžu," odsekl jsem.

„Máš hodně práce. Nechceme tě obtěžovat."

„Už jsem řekl, že pomůžu!"

Porcia to zaujalo. „Jde o něco pro vigily?"

„Pohřešované dítě."

„Takových případů jsme měli poslední dobou hodně."

„A objeví se nakonec?" zeptal jsem se.

„Podle všeho ano. Rodiče k nám přijdou celí zoufalí a chtějí na nás, abychom pátrali dům od domu, a potom se objeví znovu, tváří se rozpačitě a říkají, že malý byl jenom u tetičky nebo někde venku za zábavou…" Tím by se náš problém vyřešil, kdyby ovšem nepokračoval. „Petro si vážně myslí, že by v tom mohl být nějaký systém, ale nikdy jsme neměli čas to blíž prozkoumat."

„Jestli někdo unesl Tertullu," řekl jsem, „tak ji hezky rychle vrátí."

„Nedělej si legraci," napomenula mě Helena a o půl nadechnutí předběhla Maiu.

Vzdychl jsem a slíbil, že připravím řádný plán pátrání. V první řadě Helena a má sestra by mohly připravit pro vigily popis. Mohli bychom do toho zapojit taky hlídky.

Byl bych projevil větší nadšení, ale snažil jsem se tutlat, že mám bolesti a že sám také málem propadám panice. Levá paže mi dosud bezvládně visela. Měl jsem strach, že mě ten hromotluk nadobro zmrzačil. Porcius si konečně všiml, že jsem nějak roztržitý. „Falcone, vždyť ty jsi raněný – máš něco s klíční kostí."

Zvedl jsem obočí. Aspoň to mi ještě fungovalo. „Copak jsi nějaký felčar?"

„Poznat úraz byla první část našeho vigilského výcviku," odpověděl Porcius.

Helenu to rozrušilo, hlavně proto, že sama si mého zranění nevšimla. Porcius se nabídl, že dojde pro Scythaka, ranhojiče kohorty, aby se na mě podíval. Najednou se ke mně měli jako k invalidovi. Když Helena zašla do ložnice pro deku, aby mě do ní zabalila, řekl jsem Porciovi tiše, že jsme měli ty vetřelce sledovat a pokusit se zjistit, kdo jsou.

Porcius se zarazil, ale vzápětí se usmál. Byl urostlý, měl mladicky statnou pěknou postavu a pleť pod opálením z pobytu venku růžovou. Poté, co nám při té bitce pomohl, jako by jeho sebedůvěra vzrostla. „Já myslím vím, kdo to byl," ujistil mě. „Ještě jsem se s nimi nesetkal, ale dám krk na to, že to byl Mlynář a Malý Ikarus."

Nemýlil jsem se. Někoho jsem urazil – někoho, koho jsem měl nechat na pokoji. Problém s Tertullou asi bude muset počkat. Tohle bylo mnohem vážnější.

XXXVII

Porcius odešel pro Scythaka a hlásit Petroniovi, co se stalo.

Předtím jsme si spolu ještě vyměnili pár myšlenek: „Jestli máš pravdu, a já mám v tvůj úsudek plnou důvěru, Porcie," šťastně se začervenal, „teď víme, že někteří z Balbinových lidí jsou zpátky v Římě. To patrně znamená, že jsou zpátky všichni."

„Takže podezření z vloupání do Emporia padá na ně," napadlo mladého rekruta. Myslí mu to rychle. Dobrý materiál. Třebaže musel být taky otřesený tou rvačkou, skládal dohromady důkazy.

Také jsem přemýšlel. „Když jsem zpovídal Lalagé, byl jsem tam s Petroniem jako člen kohorty. Ta nemá důvod si mě vyčlenit pro zvláštní jednání. Kromě Nonnia – a ten je z toho venku – jsou ty Balbinovy ženské jediné, koho jsem navštívil na vlastní pěst. To, že Mlynář a Malý Ikarus dostali za úkol mě vyřídit, svědčí o tom, že jde o rodinnou záležitost." Jistě se to stalo proto – byl jsem o tom přesvědčen –, že jsem se příliš vyptával Flaccidy a Milvie. Rychlost, s jakou mě našli, mě znepokojovala. Nechal jsem si to pro sebe. „Ty ostatní bandy snad můžeme pustit ze zřetele. Je docela dobře možné, že Petronius usekl Balbinově organizaci hlavu, ale tělo je dosud čilé. Budeme muset zjistit, kdo teď celou organizaci vede, Porcie." Pro bezpečnost mé domácnosti to musíme zjistit brzy.

„Vážně si myslíš, že to mohla být manželka nebo dcera, Falcone?"

„Nebo zeť. Toho ještě neznám."

„Nebo Lalagé," doplnila Helena. Nechtěla upustit od své teorie. „Snadno mohla převzít služby Mlynáře a ostatních."

S Porciem jsme si nenápadně vyměnili pohledy. Marná sláva, víc nám vyhovovala představa, že si Balbinovu organizaci urvali pro sebe jeho pochopové, než že by ji řídily ženy. Dokonce i tak tvrdé ženy jako Flaccida a Lalagé.

Ani Porcius, ani já jsme neměli v úmyslu to vykládat Heleně Justině.

Ona pocházela ze stejného pevného kadlubu, z jakého vyšla bojovná královna Tanaquil, Cornelia, Volumnia, Livia a jiné houževnaté matrony, před nimiž nikdo ani necekl o tom, že by měly být horší než muži. Mně osobně jsou sympatické ženy, kterým to myslí. Ale když člověk poučuje rekruta o pouličním životě, musí to trochu přibarvovat.

„Mlynář a Malý Ikarus asi nepobrali moc chytrosti," poznamenala Helena. „Pouštěli hrůzu, ale jestli se vplížili zpátky do Říma pokračovat v lotrovinách, měli by se držet někde nenápadně zalezlí, a ne na sebe upozorňovat. Flaccida mi připadala dost bystrá, aby to pochopila."

„Správně! Takže se zase vracíme k Lalagé jako královně pokoutní činnosti." Usmál jsem se na ni.

Nebo k někomu, na koho jsme zatím nevzpomněli.

Scythax přišel brzy. Porcius doběhl na jeden zátah na strážnici. Kladl jsem mu na srdce, aby měl oči na stopkách, až se ocitne dole na ulici. O tom, co se stalo, referoval zřejmě s velkou naléhavostí, protože ranhojič byl u nás cobydup. Porcius se vrátil s ním, aby mu ukázal správný dům. Petronius s nimi poslal také dva členy pěší patroly jako stráž. Pochopil, jaké nebezpečí mi hrozí.

Scythax byl energický orientální propuštěnec, který se nemazlil se simulanty. To se dalo chápat. Vigilové se rádi ulejvali s výmluvami na nemoc. Vzhledem k nebezpečnosti jejich práce se to dalo pochopit. Scythax očekával, že sotva vstoupí do místnosti, začnou lidé naříkat, a neměl velkou trpělivost s "bolením hlavy", „loupáním v zádech" a „starými potížemi s kolenem". To všechno slyšel už nesčetněkrát. Abyste získali Scythakův zájem, museli jste na něj přijít aspoň s jasně rudou vyrážkou nebo kýlou, zkrátka s něčím viditelným či hmatatelným.

Musel ovšem uznat, že ramenem a paží opravdu nemůžu hýbat. S radostí mi sdělil, že rameno je pouze vykloubené. Jeho léčba bude spočívat v tom, že mi kloub zasadí zpátky.

Provedl to. Výraz „zasadí" zněl celkem nevinně. Ve skutečnosti to znamenalo, že na mně zapracoval s hrubou silou, za jakou by se nemusel stydět ani Mlynář. Mohl jsem si to předem uvědomit, když Scythax nařídil Heleně a mámě, že mi musí pevně držet nohy, abych nemohl kopat,

a Porcius mi měl plnou vahou nalehnout na hruď. Scythax se do mě okamžitě pustil, opřel se nohou o zeď, zaklonil se a táhl.

Pomohlo to. Bolelo to. Bolelo to ukrutně. I máma se musela posadit a ovívat a Heleně tekly slzy proudem.

„Nic za to nechci," oznámil Scythax blahosklonně.

Matka i má dívka to doprovodily komentářem, který ho kupodivu překvapil.

Abych uhladil zlostnou atmosféru (vždyť mi to rameno opravdu spravil), zmátořil jsem se natolik, že jsem se sípavě zeptal: „Viděl jsi tu mrtvolu, co ráno přinesla patrola?"

„Nonnia Albia?"

„Ty o něm víš?

Scythax se na mě poněkud ironicky zadíval a balil si nářadí. „Držím krok s činností kohorty."

„Co si o tom tedy myslíš?"

„To, co říkal Petronius Longus: toho muže ztýrali, většinou když byl ještě naživu. Mnohé rány nebyly samy o sobě smrtelné. Někdo mu je zasadil, aby mu způsobil bolest – vypadalo to jako trest. To si vysloužil jako donašeč, který zradil svého pána."

A zase v tom mohli mít prsty stejní podezřelí jako ti, kdo potom převzali vedení bandy: Balbinovy ženské, ostatní členové tlupy a Lalagé.

„Byl hodně nemocný," připomněl jsem, když felčar došel ke dveřím. „Poznal jsi, co mu mohlo být?"

Na to Scythax zareagoval divně. Přes obličej mu přeletěl skoro posměšný výraz a potom odpověděl: „Celkem nic."

„Ale vždyť prý umíral!" zvolala Helena překvapeně. „Jedině proto ho mohl Petronius přemluvit, aby u soudu svědčil."

„Opravdu?" řekl propuštěnec stroze. „Jeho doktor se musel mýlit."

„Jeho doktor se jmenuje Alexandr." Začínalo ve mně hlodat podezření. „Setkal jsem se s ním v jeho domě. Připadal mi stejně spolehlivý jako každý druhý Aesculapius."

„Ale ano. Alexandr je výborný doktor," ujistil mě Scythax vážně.

„Ty ho znáš, Scythaku?"

Byl jsem připraven buď na profesionální žárlivost, nebo solidaritu, ale

ne na to, co jsem místo toho uslyšel: Je to můj bratr," pravil Scythax.

Pak se na nás usmál jako člověk už příliš starý na to, aby to dál komentoval, a odešel.

Zachytil jsem pohled Petroniova citlivého rekruta. Brada mu spadla, jak mu docházel, poněkud pomaleji než mně, význam felčarovy poslední poznámky. Tiše jsem řekl: „To je pro tebe poučení, Porcie. Pracuješ pro člověka, který není to, čím se zdá. Mluvím o Petroniovi Longovi. Má pověst mírného člověka – ale pod tím se skrývá ten nejproradnější, nejzlomyslnější vyšetřovatel z celého Říma."

XXXVIII

Maia byla rázný organizátor. Muži z naší rodiny z ní měli strach. Na její příkaz, aby se všichni shromáždili u Fontánového dvora na pátrání po malé Tertulie, reagovali se slepou poslušností. Dokonce i Marius, duší tělem učenec, odložil domácí úkol z gramatiky. Žasl jsem. Všichni moji švagři se dostavili současně – všichni až na člunaře Lollia, otce pohřešovaného děcka. Od toho mizery se nedalo čekat, že to vzbudí jeho zájem. Dokonce ani Galla, jeho manželka, nepočítala od Lollia s žádnou pomocí.

Ostatní čtyři byli taky pěkná sebranka. Ti se hledali, až se našli! V pořadí podle věku mých sester, to byli:

Mico. Nezaměstnaný a nezaměstnatelný omítkář. Nezdravě bledý a hodně drzý. Svých pět dětí vychovával sám, protože jeho žena Victorina umřela. Dělal to mizerně. Každý cítil povinnost ho chválit, že se aspoň snaží. Děti by měly větší naději přežít, kdyby odplul někam na Sicílii a už se nevrátil. Ale Mico si zuby nehty hájil svou nemožnou roli. Nikdy se nevzdá.

Verontius. Poklad sestry Allie. Prohnaný, nespolehlivý silničář, páchnoucí nakládanými rybami a nemytým podpaždím. Mohli byste si myslet, že snad od rána do večera hází lopatou, jenže on ve skutečnosti jenom plichtil dohromady smlouvy na stavbu silnic. Není divu, že se přitom zapotil. Dělal psí kusy, aby připravil vládu o peníze. Stačil jeden pohled na Verontia, který stále vypadal provinile nebo jako by napůl spal, aby se člověk přestal divit, že je Via Appia plná výmolů.

Gaius Baebius. Absolutní nuda. Těžkopádný inspektor celníků, který si myslel, že všemu rozumí. Přitom se nevyznal v ničem, zvláště co se týče zdokonalování domácnosti, což bylo jeho oblíbené téma, o kterém rád vykládal celé hodiny. Gaius Baebius s sebou přivedl Ajaxe, jejich rozmazleného, nezvladatelného hlídacího psa. Zřejmě mu nějaký šašek poradil, že má dát psu očichat Tertullinu botičku, a on prý pak půjde po její stopě.

Gaius s Ajaxem dorazili celí zpěnění, samé tlapy a rozježená černá srst, a Nux jsme museli honem zavřít do ložnice, aby na ni přestal útočit (nebylo by to poprvé, co někoho nebo něco napadl).

Famia. Maiin miláček vycházel z celého houfu ještě jako nejlepší, musím ovšem hlásit, že to byl opilec se škvírkami místo očí a červeným nosem, který by Maiu pravidelně podváděl, kdyby na to měl dost energie. Ona vychovávala jejich děti a on marnil čas jako veterinář koní pro vozatajské závody. Pracoval pro Zelené. Já jsem fandil Modrým. Naše styky nemohly být a nebyly příliš přátelské.

Všichni se tam motali a hlučeli jeden přes druhého. Někteří švagři působili dojmem, že by se nejraději na pátrání vybodli a posadili se kolem amfory. Helena jim to rychle vyhnala z hlavy. Pak následovaly nezbytné fóry o miminku z odpadků, většinou naznačující, že je to neblahá připomínka mé mládenecké minulosti. S tím jsem si poradil. Musím uznat, že na mých mužských příbuzných bylo přece jen něco dobrého. Jelikož měli za ženy mé sestry, všichni se naučili rychle schlípnout po nějaké sarkastické poznámce.

Mico neměl doma nikoho, kdo by se postaral o děti (kromě své staré mámy, jenže ta si dnes šla zahrát v kostky do krčmy u Isidina chrámu), a proto s sebou přivedl tři nejmladší. Tahle protivná mrňata musel pořád někdo bavit, napájet a chránit před Gaiovým a Juniiným hafanem.

„On má děti moc rád!“ tvrdil Gaius Baebius, když se Ajax vzpínal na chatrném provaze na obojku a snažil se zmenšit Miconovu rodinu na něco, co by si mohl zahrabat pod ranní slunečné patio se sloupovím, jež si vybudovali vlastními silami. Potom psu nabídli botičku, aby se mohl předvést jako stopař. Ale on ji okamžitě napadl, poněvadž si myslel, že je to chcíplá krysa. Gaius Baebius se rozčiloval, tvářil se rozpačitě a sváděl to na všechny ostatní.

Velení se chopila Helena, podporovaná mladým Mariem. Každému švagrovi přidělili jeden úsek, který má prohledat, a nařídili jim, aby se vyptávali kramářů a místních lidí, jestli někdo toho dne Tertullu neviděl. Pak zorganizovali mé různé synovce, aby dělali spojky a běhali se vzkazy.

„Jdeš taky, Falcone?“

„Marcus musí zůstat doma.“ Helena oznámila, že jsem ten den utrpěl vážné zranění. Umím se tvářit chorobně, když je třeba. Nesloužil jsem sedm let na vojně zbytečně. Dav se rozptýlil beze mě. Gaius si odvedl svého hlídacího psa. Miconovy děti se držely za šosy táty a odešly s ním. Nastalo kýžené ticho. Helena začala krmit mimino po lžičkách kasičkou. Bude to dlouhá patlavá procedura. Zašel jsem si na chvíli lehnout do ložnice. Chtěl jsem přemýšlet o té zajímavé informaci, že lékař, který Nonniovi Albiovi tvrdil, že má smrt na jazyku, mu lhal a že ten lékař měl náhodou bratra, jenž pracuje ve veřejném sektoru – po Petroniově boku.

Jakmile jsem se natáhl a opatrně si položil bolavou ruku, skočila mi rovnou do nohou postele Nux, jako by považovala za samozřejmé, že to místo na pánově posteli je její.

„Přestaň mi hřát nohy. Já nejsem tvůj pán.“

Nux otevřela jedno oko, vyplázla dlouhý růžový jazyk a začala nadšeně vrtět ocasem.

XXXIX

Švagři si dávali na čas. Nejspíš se všichni sešli hned za rohem a zaskočili si odpočinout do krčmy.

Mně to poskytlo příležitost zajít do nového bytu a pokračovat s jeho vyklízením. Má bolavá paže mi práci ztěžovala, ale Helena mi šla pomáhat. Třebaže na schodech hlídali ti dva vigilové, v žádném případě jsem ji nechtěl nechat samotnou, když teď Balbinovi lotři věděli, kde jsme.

Nux ťapkala vesele za námi. Před nosem jsem jí zavřel, ale slyšeli jsme, jak si lehla rovnou před práh a čenichala pode dveřmi. Čekala, kdy se zase objevím.

„Ta tě ale zbožňuje," zasmála se Helena.

„Její škoda."

„Hrdina se zatvrzelým srdcem. Jenomže nezapomeň," usmívala se Helena, „takhle ses kdysi obrnil i proti mně."

„Nesmysl. To já jsem ti čenichal za dveřmi a žadonil, abys mě pustila dál."

„Já jsem se bála, co by se v tom případě mohlo stát."

„Já taky, milostivá!"

Zubil jsem se na ni. Dosud se mi pokaždé prudčeji rozbušilo srdce, když jsem pomyslel na to, kam nás asi náš vztah dovede.

Museli jsme otevřít dveře, abychom vynesli zbytek harampádí, takže fenka vklouzla dovnitř. Zahvízdal jsem na ni, aby šla za mnou, přece jen jsem nechtěl nevycvičené zvíře nechávat samotné s tím nalezencem z odpadků. Ti dva si mě úplně omotali kolem prstu.

Při práci jsem předestřel Heleně svou teorii o tom, že Petronius Nonnia doběhl.

„Bylo to nelegální, Marku?"

„To asi ne."

„Léčka?"

„Nonnius byl prostě hlupák, že uvěřil svému lékaři, to je všechno."

„Co kdyby na to přišel? Kdyby na tu ‚smrtelnou' nemoc neumřel, tak by si nakonec uvědomil, že celá diagnóza byla špatná."

„Nemohl by si stěžovat. Kdyby zůstal naživu, tak by mu připadl slušný podíl na Balbinově majetku."

„Ten tvůj přítel Petronius je ale mazaný."

„Tichá voda břehy mele," poznamenal jsem.

Ještě stále jsme pracovali v novém bytě, když se objevil sám Petronius, aby zjistil, jak moc mě Mlynář a Malý Ikarus pochroumali. Dělalo mu to starosti, ale jakmile si mě prohlédl, hned se tvářil spokojeněji. „Takže tě teď máme na chvíli z krku, co, Falcone? Jak dlouho ti potrvá, než se zotavíš?"

„Nedělej si naděje. Tumáš, odnes tenhle ranec do káry místo mě." Ochotně poslechl a já jsem si vychutnával, že mu pro změnu můžu poroučet. „Vaše vyšetřování potřebuje dobrý mozek. Hlavu mám naštěstí v pořádku."

Klusal s nákladem dolů a přitom se zašklebil, jako by o tom pochyboval, takže když mě míjel, bouchl jsem ho zdravou rukou, abych mu dokázal, že ještě můžu být něco platný. Pak jsem do něho rýpal, jak převezl Nonnia. On se jenom jako obvykle usmíval, což mi šlo vždycky na nervy.

„Co Silvia, už se vrátila domů?" zavolala za námi dolů Helena.

„Ale jo."

Zatvářil se překvapeně, že se ptá. Dovedl jsem si představit, jak se zase vykroutil z potíží a Silvii umluvil. Petronius už měl léta praxe v usmiřování své zlostné ženy.

Když se vrátil nahoru pro další odpadky, změnil Petro téma. „Byl vám Porcius při té potyčce něco platný?"

„Ohromně. Podle mě je to bezvadný mládenec."

„Ještě trochu neotesaný." Petronius své muže málokdy chválil, dokud je důkladně nevyzkoušel. Dělalo mu sice dobře, že o tom mladíkovi slyší jenom dobré, ale jeho hlas zněl tak trochu pochybovačně.

„Zdá se, že na něho udělala dojem prohnanost jeho velitele."

A opět se Petronius choval, jako by netušil, o čem je řeč. Rozhlédl se po bytě, který už byl skoro prázdný. „Tohle vypadá líp než ten tvůj dosavadní byt, ale je tu plno špíny, Falcone. Tady Helena bydlet nemůže."

„Potřebuje to jenom pořádně vydrhnout," namítla Helena loajálně.

Šťouchl jsem Petronia do žeber. „Jako kamarád bys mi mohl nabídnout chlapy z pěších hlídek, aby nám pomohli nosit nahoru vodu."

Petro se pohrdavě zachechtal. „Jestli chceš od hasičů nějakou laskavost, tak jim budeš muset říct sám."

Našel zbytky materiálu, které jsem zachránil po Smaractových dělnících, a s nadšením se do nich pustil. Okamžitě začal třídit hřebíky a kusy dobrého dřeva. Jakmile šlo o truhlařinu, byl horší hrabivec než já.

„Vezmi si, cokoli se ti hodí," nabídl jsem mu velkodušně a vytrhl mu z ruky kovové kleště.

„Díky, Falcone!"

„Řekl ti, Petronie, Porcius o tom, že se Markovi ztratila neteř?" připomněla Helena, když jsme kramařili po podlaze. „Máme starosti, jestli ji někdo neunesl. Je to pravda, že se to stalo už víckrát?"

„Mockrát. Mysleli jsme, že ty únosy mají něco společného, všechny byly totiž z bohatých rodin." Petro se zakřenil. „Se vší úctou k rodu Didiů, tohle asi nebude ten případ."

„Táta prachy má," připomněl jsem stroze.

„Tvůj otec není zrovna vzor rodinné obětavosti. Únosci, který by se pokoušel zmáčknout Gemina, bych nedával velké šance. Vem to střízlivě. Dovedeš si představit, že by vysázel výkupné za některého spratka jedné z tvých sester?"

„Možná že jo." Nebo taky možná že ne.

„Většina z těch ostatních ztracených mrňat byly rozkošné piplané dětičky. Rodiče by ochotně platili, jen aby je dostali zpátky. K tomu ještě jedno nemluvně, ukradené z velmi vzácné kolíbky, ale nakonec prý ho *chůva jenom odnesla ukázat přítelkyni."*

„Věříš tomu?"

„Ne."

„Dovolili ti tu chůvu vyslechnout?"

„Ovšemže ne. Mohli jsme se dovědět něco skutečně užitečného."

„A každé z těch ostatních dětí se vrátilo?"

„Zřejmě jo."

„Neukázala se přitom nějaká vodítka, kterých bychom se mohli přidr-

žet?“

„Jenom to, že všechny ty případy se objevily jižně od Cirku. Ověřoval jsem si to, ale u žádné z ostatních kohort se nic takového nevyskytovalo. Pokusil jsem se razit teorii, že je unáší někdo, kdo se normálně potlouká po Aventinu a je docela nenápadný. Rodiče odmítli spolupracovat, takže jsem se nic nedozvěděl, a tak jsem to nechal plavat. Mám i tak dost co dělat.“

„Byl bys ochoten prozradit mi jména některých z těch rodičů?“ zamumlala Helena zamyšleně.

„Snad je nechceš navštívit?“ Petro čekal, že mu to vyvrátí, ale nedočkal se. „Ty to dovolíš, Falcone?“ Jeho vztah k ženám byl tak tradiční jako můj zase zcela volný. A jeho zarytý paternalismus se mu vždycky víc osvědčoval – aspoň do té doby, než jsem poznal Helenu. Kam se teď na mě Petro hrabal!

Široce jsem se usmál. „Nedovolím jí ovšem podezřelé vyslýchat.“ Jaksi jsem přehlédl, že jsem si ji ještě odpoledne s sebou vzal jako asistentku. Heleniny měkké oči se nebezpečně zaleskly. „Ale nemůže přece vadit, když navštíví úctyhodné postižené rodiny.“

„Díky,“ zabručela Helena. Ta rozhodně nepatřila mezi tradicionalisty.

„Něco takového se normálně nedělá,“ namítal Petronius.

Už povoloval. Helena Justina měla oproti nám jednu velkou výhodu: mohla se stýkat se zazobanými rodinami jako rovný s rovnými. Měla možná vyšší postavení než většina z nich. Mohli jsme pozorovat, jak uvažuje, ale stejně nám zdvořile řekla: „Můžu jim namluvit, že jsem si vyprosila jejich adresy, protože i nám se ztratilo dítě a jsme zoufalí. Jestli mi uvěří, že se ptám jako soukromá osoba, třeba mi toho svěří víc, než by byli ochotni prozradit vigilům.“

Petronius se vzdal. „Takže ty si budeš hrát na nešťastnou matku?“

Helena se na něho zpříma podívala. „Taková praxe se vždycky hodí, Petronie. Však se mi může brzy stát něco podobného, a já budu vyvádět.“

Pohlédl na mě. Pokrčil jsem rameny. „Jo, je to pravda. Chtěl jsem ti to říct.“

„Vážně? Pokud vím, tak jsi mi lhal do očí, že se nic takového nechystá.“ Udělal pohyb, jako by chtěl naštvaně odejít, ale na poslední chvíli zvedl našeho nalezence, rozvaleného jako faraón na pytli starých hadrů. Petro-

nius, oddaný otec tří dětí, se opřel o rám dveří a předváděl, jak to s dětmi umí. Mimino, shovívavé jako vždy, bralo s nadhledem, že velcí tvrdí chlapi rádi s dětičkami žvatlají. „Nazdárek, ty malej vetřelče, co vůbec pohledáváš u těch dvou cvoků?“

Právě jsem vysvětloval, že když mě zrovna nemlátili lotři, pokoušel jsem se miminu najít opatrovníky, a vtom přišel k Fontánovému dvoru Martinus. Uviděli jsme ho z naší podesty v prvním patře, dřív než nás zahlédl on. Petronius nejprve vklouzl zpátky, jako by se chtěl schovat. Přes uličku jsme viděli, jak Martinus něco vykládá Lenii. Jakmile Petronius spatřil, jak má Martinus, jindy tak pomalý, naspěch, rozmyslel si to.

Vyšel na schody a zapískal. Nux se hlasitě rozštěkala. Lenia na celé kolo nadávala. Z oken vykoukly hlavy a zíraly, co se děje. Kolemjdoucí se zastavovali. Náhodní zákazníci nestoudně naslouchali. To byla malá ukázka toho, jak bezvadně umí Čtvrtá kohorta jednat diskrétně a pohotově. Brzy bude celý Aventinus vědět, co se děje. Jakákoli možnost vyřešit problém s využitím momentu překvapení byla ztracená, ještě než jsme vůbec slyšeli, o jaký problém jde.

Martinus, zástupce velitele, se k nám obrátil. Hulákal vzrušeně svou zprávu: právě došlo k velké loupeži – za bílého dne –, nějaká banda napadla Saepta Julia a vyplenila krámy zlatníků. Velikost kořisti, rychlost útoku a výkonnost lupičů, to všechno nápadně připomínalo přepadení Emporia. Je to rajon Sedmé kohorty, ale má se tam dostavit i Petronius.

Petro seběhl až skoro na ulici, než si se zaklením uvědomil, že ještě pořád chová mimino. Letěl znovu nahoru a dlouhýma pavoučíma nohama bral schody po třech. Vrazil mi dítě do náruče a znovu upaloval pryč. Mimino jsem předal Heleně, Nux jsem nařídil, že má zůstat a paničku s děckem hlídat, a rozběhl jsem se za Petroniem.

Na takový úprk jsem neměl vhodné boty, ale tohle jsem si rozhodně nemohl nechat ujít.

XL

V Saeptech nepanovalo zdaleka takové pozdvižení, jaké jsme zažili v Emporiu. Zlatníci jsou mnohem větší tajnůstkáři než kupci. Neradi dělali kolem svého zboží povyk, ani když o ně přišli. Žádný z nich se nechtěl otevřeně přiznat, a to zvláště kolegům, co přesně má, natož co mu ukradli. A tak pouze postávali v hloučcích v přízemí a na balkónovém ochozu a tvářili se hluboce sklesle.

Petronius jim znovu rázně připomněl, že Vespasián slíbil nahradit ztrátu kupcům z Emporia zcela výjimečně. Zlatníci byli varováni, že si mají dát pozor, zdůraznil. Jestliže si svůj majetek přes oficiální upozornění, že je nutná mimořádná bdělost, nedokázali zabezpečit, budou se muset se ztrátou smířit.

To zapůsobilo jako stávka gladiátorů při pětidenním svátku. S nadějí, že si snad nebudou dělat přehnané nároky, začal Martinus klenotníky obcházet a sepisoval další ze svých seznamů. Možná že si císař dá říci a přece jen jim poskytne alespoň symbolickou náhradu. Ovšem spíš se zdálo pravděpodobné, že se omezí na přísnou výtku prefektovi vigilů, že nezabránil další loupeži. Prefekt si to vylije na tribunovi Sedmé kohorty, odpovědné za Saepta, a na Markovi Rubellovi, tribunovi Čtvrté, který měl na starosti zvláštní opatření na dopadení té tlupy. Rubella se potom sesype na Petronia jako z velké výšky hromada cihel.

Žasl jsem nad obrovským rozsahem celé loupeže. Víc jsem toho nepotřeboval vědět. Další stadium akce bude rutinní záležitost: zjišťování bezpočtu podrobností a vyšetřování nepřátelských svědků, jejichž informace patrně k ničemu nepovedou. Zahlédl jsem otce a hned jsem ho zatáhl do jeho kanceláře. „Tady je nářků víc než dost. Půjdeme radši z cesty.“

Táta tentokrát o nic nepřišel. Lupiči se prohnali budovou a shrabovali drahokamy a šperky ze vzácných kovů. Měli předem stanovený program,

jaké předměty mají brát. Nábytek a ozdobné lampy je tentokrát nezajímaly. Táta vypadal naštvaně.

„Nemají žádný vkus!“

„Buď rád, ty rošťáku.“

„S oblibou rozhlašuju, že moje věci jsou prvotřídní.“

„Každý znalec stolů z falešného mramoru, kterým chybí jedna noha, pozná, že se vyrovnají tomu nejlepšímu. Každý sběratel, který hledá dvacet přesně stejných sošek jedné Múzy z pohoří Helikon – jedna nebo dvě možná s odštípnutým nosem –, sem rovnou zamíří… Dostal jsi můj vzkaz?“

„Můj správce něco popleteného drmolil.“

Tátův správce byl dokonale schopný člověk, jak jsem náhodou věděl. Podobně jako tátovo zboží i jeho zaměstnanci byli kvalitnější, než by se na první pohled mohlo zdát. Trpělivě jsem mu zopakoval: „Našli jsme jeden z tvých skleněných džbánků.“

„Vážně?“ Nedokázal se donutit k projevení většího zájmu. Věděl jsem proč. Bylo by mu milejší žádat náhradu od císaře a dostat peníze na dlaň než se těšit z vlastnění a prodeje pokladů, které jsme mu s takovými obtížemi opatřili a dopravili domů. Navztekalo mě to.

„Je mi z tebe nanic, táto! A co ten dárek pro Helenu?“

„To byl nádherný kousek, cos jí koupil.“

„Chceš říct, žes ho našel?“ Byl jsem zlostí bez sebe.

„To zboží v bednách jsem si hned ten první večer dobře prohlídl. Ale to snad jsem ti už říkal.“

„Škoda, žes ho tedy nevyndal a neschoval!“

„Jak jsem měl vědět, že je to dárek pro Helenu?“

„Byl zabalený v jedné z mých starých tunik. To tě mohlo napadnout.“

„Já myslel, že to schováváš jako úplatek pro nějakou kočku.“

„Nebesa! Už se dávno s žádnou netahám a nezanáším.“

„U Jupitera! To je mi novinka.“

„Nesuď mě podle sebe, ty proutníku!“ Tolik mě naštval, že už jsem tam nemohl zůstat a dohadovat se s ním o náhradním dárku, i když jsem ho do zítřejšího rána potřeboval sehnat. Krátce jsem zaklel – můj obvyklý pozdrav –, odbyl jeho nabídku, abych si s ním vypil skleničku, a vztekle jsem

upaloval domů.

⌘ ⌘ ⌘

K Fontánovému dvoru jsem dorazil už za tmy. Zlost jsem odložil stranou, protože teď jsem se musel plně soustředit a být ve střehu. Přes nohy mi vyplašeně přeběhla zatoulaná slepice a taky mě polekala. Jako obvykle tam chabě blikalo pár lampiček jako strašně unavené světlušky, jedna v průčelí pekařství, druhá u košíkáře a ještě jedna nebo dvě další. Jenom pohřební služba zářila vesele šňůrami světel, v domnění, že takový jas bude nejlepší útěchou pro pozůstalé. V hlubokém stínu jednoho domovního vchodu se k sobě pevně tiskly dvě postavy. Těžko se dalo rozeznat, jestli je to dvojice milenců, oddávající se nerušeně svému potěšení, anebo jestli tam lupič někoho škrtí. Věren tradici naší oblasti jsem to nešel zjišťovat. Kdysi jsem pomohl jednomu mladíkovi, kterého znásilňoval nějaký forman, a on mi za to ukradl měšec, zatímco jeho útočník mi dělal monokl. Nešlo o domluvené přepadení, jenom o typickou aventinskou odměnu za mou přílišnou ochotu.

Šel jsem po klidnější straně uličky, kde byla prádelna, a tam jsem narazil na přízemní krám vedle holičství, předtím nabízený k pronájmu. Noví nájemníci, kteří se tam nastěhovali, sebou hodili. Na tyči nad vchodem se houpala matná lucerna se špinavou závěrkou z rohoviny a v jejím světle jsem rozeznal hromady podivuhodného zboží na prodej. Na tabuli nad vchodem bylo slabě křídou napsané oznámení: *Předměty všeho druhu. Výhodná koupě. Okouzlující dárky.*

To byla má poslední naděje, abych si opatřil dárek k narozeninám pro dívku, kterou jsem zbožňoval. A snad dokonce seženu něco levného. Neměl jsem co ztratit, a tak jsem zabušil na kotel visící u dveří a vešel dovnitř.

XLI

Jestli rádi kramaříte, tohle bylo doupě jedna báseň. Jakmile jsem se tam protáhl pootevřenými křídlovými dveřmi, okamžitě jsem poznal, že jsem se ocitl v jeskyni plné vzácností, jimiž by se člověk mohl přehrabovat třeba půl dne. Válelo se tu všechno možné páté přes deváté. Byly tam pytle plné obrázků a nádobí, svědčící o tom, že se majitel vzdal snahy vyznat se ve zboží, které tam má, a vzbuzující mučivé naděje, že by bystrooký zákazník mohl narazit na nějakou cennost za měďák a tu pak prodat zkušenějšímu obchodníkovi za dvacetinásobnou cenu. Táta takovým krámům říkával smetiště. A právě proto, že nad nimi ohrnoval nos, já jsem je měl tím raději.

Ve světle několika olejových lampiček jsem se snažil zorientovat. Ve vzduchu se vznášelo plno prachu. Do nosu mi vnikal typický pach, s jakým jsem se setkával při dražbách, které otec organizoval v domech nebožtíků, to poněkud zneklidňující aroma starých věcí, s nimiž se hnulo. V malém krámku bylo dusno. Odněkud zezadu tam zalétaly tlumené zvuky ne právě domáckého rázu.

Prodíral jsem se mezi kaskádami zavěšených opasků, z nichž některé měly pozoruhodné přezky. Pak jsem málem šlápl na rozebrané kolo od vozu. Sandály a boty visely na provazech ve svazcích jako cibule. Vyboulovaly se na zdech mezi pánvemi a cedníky, přivázanými na hácích v koloniích jako korýši na přístavní hrázi. Kolem nohou se mi vršily vratké hraničky misek a talířů. Abych se dostal do šerého kouta, kde se pult prohýbal pod nákladem textilií – starých oděvů a zřejmě různých závěsů –, musel jsem opatrně navigovat mezi haldami nádobí, obrovskými koši plnými železářského zboží, které blokovaly přístup do prostoru prodavače a držely zákazníka v odstupu. Ze stojánků splývaly vodopády korálů. V otevřených kazetách byly vystavené třpytící se prsteny. Dále se tam nabízely bronzové konvičky, zčernalé kovové hrnky, které se mohly snadno vyčistit do stříbrného lesku, a jeden úžasný svícen, sahající až ke stropu.

Udivovalo mě, odkud majitel asi to své zboží dostával. Pro každý případ jsem bedlivě pátral, jestli tam náhodou nezahlédnu syrské sklo.

Najednou se zezadu vynořila nějaká postava, až jsem se lekl. Ten člověk se tvářil nervózně a podezíravě, jako kdybych se mu vloupal do krámu, který už byl na noc zavřený. Zastrčil jsem si palec za opasek a tvářil se mírumilovně.

„Brý večer. To je ale sbírka! Sázím se, že ani nevíš, co všechno tu máš." Myslel jsem to jako poklonu, ale on to vzal jako urážku, jak jsem viděl.

Byl to drobný mužík ošumělého vzezření. Takové typy už jsem nejednou viděl v mnoha stáncích s různými krámy. Nemám představu, jak asi žijí. Působí dojmem, že se nechtějí rozloučit se žádným kouskem ze své nepřehledné sbírky, a jestliže jim přinesete něco na prodej, ohrnují nad tím nos.

Tomuhle visely přes uši tenké provázky vlasů, ale na temeni měl pleš. Jeho pokožka vypadala jako kůra starého sýra, takového, jakým pohrdnou i vrabčáci, když ji najdete zapadlou za kuchyňskou skříňkou a vyhodíte. Vypadal bezvýznamně. Namlouval jsem si, že je to třeba nadržená koule energie a inteligence, ale sám jsem tomu nevěřil.

„Dovolíš, abych se tu porozhlídl?"

Nepříliš nadšeně souhlasil, ale vypadal asi tak šťastně, jako kdybych mu řekl, že jsem tu jako zástupce édila a kontroluji licence. „Hledáš něco určitýho?" vymáčkl ze sebe. Rozhodně se tvářil zasmušile jako člověk, jemuž prověřují papíry – a on si je vědom, že zapomněl na správném místě někoho podmazat, aby si nemusel dělat starosti.

„To poznám, až to uvidím."

Chtěl jsem si jen tak prohlížet. On chtěl, abych vypadl. Když tam tak stál a sledoval mě, vedlo to k tomu, že věci, které se mi původně zdály pěkné, rychle ztratily svou přitažlivost. Začal jsem si všímat, kde je něco odštípnuté nebo promáčknuté, jakmile jsem vzal nějaký předmět do ruky, a styděl jsem se, že jsem ho rovnou zase odložil. Ten chlap neuměl vůbec prodávat. I kdyby mě podezíral, že jsem se teď večer přišel porozhlídnout, co bych tam mohl štípnout, stejně si mě mohl nenápadně pohlídat a nedávat to tak okatě najevo. Každý by si myslel, že jsem se tam vplížil s hákem na tyči nebo s velkým pytlem na kořist.

Nadlouho jsem se zabral do prohrabávání koše s držadly, konzolami a panty. Nakonec jsem se vzpřímil. „Prodáváte taky nějaké slušné šperky?“

„Teď právě jich nemám moc na skladě.“ Tím chtěl říci, že když se někdy k nějakému dostane, rovnou ho střelí specializovanému klenotníkovi, který ho vkusně vystaví a bude si za něj počítat víc. „Můj společník shání věci z drahých kovů a máme dobrého řemeslníka, který z nich dovede udělat, cokoli si zákazník přeje. Můžeme ti nějaký kousek objednat.“

„Ze zlata?“

„No jistě.“

„A garantoval bys mi, že je to čisté zlato?“

„Všechny naše věci dostanou při prodeji záruční list.“

Ten, kdo si umí „sehnat“ drahé kovy, dovede patrně zfalšovat i nějaký ten dokument, ale vypadalo to jako rozumná nabídka. Tím větší obavy to ve mně vzbuzovalo. Jim se tím naskytovala znamenitá příležitost šlohnout materiál, který bych jim dodal, nebo chtít na mně fůru peněz za zcela podřadnou práci.

„Jak se jmenuješ?“

„Castus.“

„Možná že bychom spolu mohli uzavřít obchod, Caste.“

Normální klenotníky jsem nesnášel. Protivily se mi jejich ceny i povýšenost, s kterou na mě posměšně shlíželi. Opravdu bych raději poskytl možnost nějaké menší firmě. Jenomže Helena byla zvláštní případ. Připadal jsem si jako veš, když jsem mu sliboval, že si musím přesněji ujasnit, co budu chtít, a že se vrátím později a řeknu mu co a jak. Potom jsem z krámu odešel. Chudák Castus věděl, že jsem ho přišel jenom připravit o čas.

Doma jsem našel Helenu v posteli. Věděl jsem, že těhotné ženy musí hodně odpočívat. Když jsem to vyslovil, Helena mi jenom odsekla, že – jak usoudila – nemá cenu čekat vzhůru na takového nespolehlivého tuláka.

Posadil jsem se na kraj postele s miminem z odpadků v náručí. Bylo vzhůru, když jsem přišel domů. Hledělo na mě se svým normálním klidným, důvěřivým výrazem. Měl jsem vůči němu špatné svědomí. Pořád jsem na ně zapomínal. A zapomínal jsem i na svou neteř Tertullu. Aventin byl bláznivý okres, s dětmi se tu stále něco dělo. Některé byly opuštěné, některé unesené. Snažil jsem se v tom najít nějaký systém, ale nedařilo se mi to.

Nux jsem shodil z nohou postele. Připlazila se ke mně po zemi, a poněvadž mě nechtěla obtěžovat, když jsem ze sebe dělal přísného, olízla nožičku miminku.

„To je dobré znamení." Helena se usmála.

„Ona má děti moc ráda." Oba jsme se rozhihňali, když jsme si vzpomněli na Gaia Baebia, jak tvrdil totéž, když se ze všech sil snažil udržet vzpínajícího se Ajaxe.

Helena mi pověděla, že švagři s pátráním po malé Tertulle vůbec nepokročili (žádné překvapení). Naposled byla viděna podle všeho brzy nato, co od ní odešel Marius, v ulici dva bloky od Fontánového dvora. Gaius Baebius se nabídl, že přijde zase zítra a bude v hledání pokračovat. S Junií neměli žádné vlastní děti, ale byl to dobrák od kosti. Ani to však nevzbuzovalo žádné větší sympatie k němu.

Vzdychl jsem. Pokoušel jsem se promyslet, co bych s tím mohl dělat, a přitom jsem se natáhl na pokrývku vedle Heleny. Ještě stále jsem choval mimino. Hned nato se začal plížit opatrně nahoru přes okraj i ten zatracený pes, pomaloučku jednou tlapkou po druhé. Pro všechny tam nebylo dost místa. Když to takhle půjde dál, budeme brzy potřebovat větší postel.

Tertulla bude asi muset počkat. Nikdo ji neviděl skoro celý den a už nastávala noc. Věděl jsem, co to znamená. Bylo mi dobře známo, jaké nebezpečí jí může hrozit. Určitě je vyděšená. Možná raněná. Nebo mrtvá. Ale poněvadž jsme se neměli čeho chytit, těžko jsem mohl něco podniknout.

Byl jsem její strýc, vlastně hlava rodiny její matky, protože darebák táta se na rodinu vykašlal a vlastní otec děcka byl beznadějný flákač, kterého i Galla každou chvíli vyhodila z domu. Nezbývalo mi než považovat za svou povinnost dítě najít. Bohové, taková odpovědnost se mi silně zajídala.

„Víš co? Já to zkusím," nabízela se Helena a stulila se ke mně. „Promluvím s rodiči těch ostatních takzvaně pohřešovaných dětí. Marku, nemůžeš přece dělat všechno sám."

Otočil jsem hlavu a smutně jsem se na ni zadíval. „Ty jsi ale krásná!"

„Copak budeš chtít?" Okamžitě byla ve střehu. „Copak se stalo?"

Unaveně jsem zavřel oči. Nadešla chvíle přiznání. „Nic mi nevychází, jak by mělo. Tentokrát jsem ti koupil nádherný dárek – a ten mi ukradli."

„Ale ne! Ty můj miláčku!"

„Byl úžasný. Na nic lepšího se už asi nikdy nezmůžu." Opravdu mě to hluboce sklíčilo. „Snažil jsem se sehnat místo něho něco jiného, ale nemůžu najít nic, co by se mi taky tak líbilo."

„Ach Marku… To přece nevadí. Pojď si pořádně lehnout."

„Mrzí mě, že jsem ti to musel říct."

„Ty za to přece nemůžeš."

„Musím ty zloděje chytit. Snad ho dostanu zpátky."

„Určitě," ujistila mě. Dělalo mi dobře, že má ke mně takovou důvěru, ale na druhou stranu mi to nahánělo strach. Helena mě vzala do náručí. Okamžitě na mě začalo jít spaní. To jsem nemohl potřebovat. Měl jsem toho na krku víc než dost. Kdybych usnul, měl bych zlé sny. Mohl bych taky zůstat vzhůru, a zítra bych byl tak vyčerpaný, že bych vůbec nic nevyřešil.

Zítra mě čeká těžký den. „Helenko, co povíme tvé matce, až se tě zeptá, co jsi ode mě dostala?"

„Jenom se záhadně usměju a odpovím, že je to tajemství." Helenina matka to pochopí jako frivolní narážku na dítě, které čekáme. Jakmile se tu novinku doví. „No a jestli se můžu zeptat, prozradíme matce, že budeme chovat?"

„Jen se neboj."

„Bojím se. Zpackal jsem už dost věcí, takže tohle bych rád provedl řádně a taktně."

„Já jí povím, že to je můj dárek k narozeninám." Přesně, jak jsem se bál: *„Přivedl mě do jiného stavu, tak co ještě chcete?"*

Povedená domácnost. Nemožný informátor, dívka, s níž by neměl žít, malý cizí nalezenec a pes, o kterého jsem nestál. A my čtyři jsme se pokoušeli nějak vyřešit polovinu spiknutí v Římě.

Druhý den ráno už nás čekal další zločin. Během noci našla hlídka ležet v jeho otevřené ordinaci Alexandra, toho lékaře, který namluvil Nonniovi, že umírá. Vypadalo to tam jako po bitvě, kolem něho se povalovaly rozházené nástroje a rozlité medicíny. Někdo mu jedním z jeho vlastních skalpelů podřízl krk. Předtím však na něm prováděli různé hnusné experimenty. S noční patrolou, která na mrtvolu přišla, byl venku náhodou i jeho bratr Scythax, felčar Čtvrté kohorty.

XLII

Heleniny narozeniny. Má ubohá dívka se svědomitě snažila najít mou ztracenou neteř. Vypravila se vyzpovídat všechny majitele domů na Aventinu, kteří před časem hlásili, že pohřešují děti. Gaius Baebius se dostavil, právě když jsem sám odcházel, a tak jsem mu v káře s odpadky našel kus provazu, aby jím přivázal Ajaxe k jednomu sloupu v portiku prádelny. Pak jsem se s Gaiem domluvil, že se bude držet blízko Heleny. Chtěl jsem, aby měla nějakou ochranu, kterou jsem jí sám pro nával práce nemohl poskytnout, a on se tak také nezaplete do nějakých potíží.

Lenia začala něco vztekle hulákat o tom psu.

„Jen klid, Lenio. Jestli vám mám při svatbě věštit, tak snad mi můžeš taky udělat nějakou laskavost."

„Vocaď až pocaď, Falcone. Mám dojem, že toho zneužíváš, abys měl záminku chovat se jako tyran."

„Musíš vzít v úvahu ty lži, co si budu muset vymyslet."

„Jestli to bereš takhle, tak si najdu někoho jiného."

„Kéž by!"

Neujal by se toho nikdo jiný, to jsme oba věděli. Snad každý kramář u Fontánového dvora už si udělal kýlu, jak se řehtal při pomyšlení, jak budu trpět pod obětním závojem.

Bohové! To byl další problém: budu si muset pořídit něco na hlavu, abych se v tom mohl o svatebním dnu předvádět u oltáře.

„Gaie Baebie, ty vypadáš jako muž se smyslem pro povinnost. Nemáš náhodou kněžský závoj?"

„Samozřejmě," usmál se švagr samolibě. Na toho je spolehnutí. Takový zbožný občan. Jak si ho dokonce i Junia mohla vůbec vzít? (Odpověď: pro jeho plat celníka. Avšak neptejte se mě, jak si takový zavalitý kliďas jako Gaius mohl vzít tu škodolibou tyčku jako ona.) „Marku Didie, doufám, že mě brzy zvolí do sboru kněží Augustálů."

Oficiální náboženství. Ušetři mě, Gaie. „No to je skvělé! A díky za ten hadr na hlavu," zvolal jsem a vykročil rázně opačným směrem, než kam měli namířeno on a Helena. Viděl jsem, že se tváří udiveně. Helena mu to vysvětlí. Jak jsem Gaia Baebia znal, určitě si bude myslet, že mu půjčka toho závoje poskytne právo zúčastnit se Leniiny svatby. To by nakonec nemuselo být tak špatné. S Junií s sebou určitě přivedou i svého psa. Ajax jim nahrazoval dítě a jednali s ním jako s členem rodiny. Možná že by se Ajax dal vycvičit, aby nevěstina miláčka kousl. A možná mi, budou-li mi bohové obzvlášť nakloněni, poskytnou čas, abych Ajaxe vycvičil sám.

Cestou na strážnici jsem se bavil představou, jak se ostré psí zuby zarývají do nejintimnějších částí těla mého domácího o jeho svatebním dnu.

Už jsem věděl, jak bude probíhat můj vlastní den. Časně ráno k nám zaskočil Fusculus, aby mě informoval o vraždě doktora. Říkal, že Petro probděl polovinu noci vyšetřováním těch krádeží v Saeptech. Když se dověděl o té Alexandrově smrti, nechal toho a šel si domů aspoň trochu zdřímnout. V polovině dopoledne, až si mužstvo odpočine a bude svěží, jsme se měli všichni sejít, abychom se poradili o té nové pohromě.

Tím jsem pro sebe získal dvě hodinky. Čas na vážné přípravy. Šel jsem do tělocvičny a zatrénoval jsem si v pěstním zápase i se zbraněmi. Vzhledem k neutěšenému stavu Říma mi to připadalo docela rozumné.

Zapomněl jsem na to rameno. To mě brzy vyhnalo z tělocvičny na masáž.

„Máš místo svalů hadry," vytkl mi Glaucus, vlastník, který mi dělal osobního cvičitele, kdykoli jsem mu to dovolil.

„Tak mě dostaň do formy."

„Za *půl hodiny,* Falcone?"

„Víc než půl hodiny nemám."

„Jsi pomalej, slabej, jsi jako praštěnej. To mi bude trvat celý měsíce, než s tím něco udělám. Doufám, že v dohledný době neplánuješ nic nebezpečnýho."

„Jenom se musím vypořádat s bandou záludných vrahů. A dej pozor, člověče! Měl jsem vykloubený rameno, včera mi ho zasadili zpátky."

Jupitere, Junono a Minervo!“ bědoval Glaucus ironicky. „Předpokládám, že tě někdo praštil taky párkrát pořádně do hlavy?“

Není lepší příprava na hrozivé situace než takové vřelé povzbuzení.

Petronius Longus měl mizernou náladu. „Těm hajzlům asi přeskočilo. Copak nám nemůžou dát čas, abysme dokončili jednu práci, než zase vyskočí jako vyplašený králíci, když je štípne blecha? Bývaly doby, kdy člověk mohl důkladně propadnout sklíčenosti s prvním případem, než se nějakej moula rozhodl hodit vám na krk další…“

To se jenom vztekal. Chápal jsem proč.

Ve vyšetřovací místnosti měl Scythaka. Ten chudák byl v takovém šoku, že si počínal jako opilý. Každých pár minut se vypotácel ven se zmatenými návrhy nebo se nás pořád dokola ptal na něco, na co jsme mu odpověděli už třikrát. „Čeho tím chtěli dosáhnout? Proč ho museli mučit? Proč? Proč jenom?“

„Aby se pomstili, Scythaku. Porcie, dělej něco užitečného. Zajdi s ním dovnitř a sedni si k němu.“

„Prostě na něj mluv,“ radil mu Fusculus tiše. „Nebo v případě, že bude mluvit o bratrovi, jenom mu přikyvuj a poslouchej.“

Když vyplašený nováček poslušně odvedl žalem zdrceného muže opět dovnitř, Petro si na chvíli zakryl obličej. „Domů ho nemůžu poslat. Bohové olympští, Falcone! To je přece zmatek. On žil s bratrem. V tom prostředí by se snad zbláznil. Mimoto ti lumpové jdou možná i po něm.“

„Chlapi z hlídky ho nemohli udržet,“ svěřil mi Fusculus. „Dveře byly dokořán. Sotva Scythax uviděl, co se stalo, vletěl dovnitř jako šíp, bědoval a naříkal a celý se umatlal od krve. Měli co dělat, než ho od Alexandra odtáhli a dopravili zpátky sem. Ještě pořád se pokouší vrátit do tý ordinace.“

Tváře všech přítomných byly bílé jako stěna. Čekala spousta práce, ale všichni dál seděli na strážnici a nemohli se vzchopit. Násilné činy viděli denně, odpornou smrt až příliš často. Jenže tohle se jich osobně dotýkalo. Tohle postihlo jednoho z nich. Tohle – ačkoli se o tom ještě nikdo nezmínil – zavinila totiž jejich vlastní práce. Mohlo se stát, že by se na Alexandra vrhl pomatený pacient, ale všechny nás napadlo, že toto se vztahuje přímo

k jeho lživé diagnóze Nonnia Albia.

Celý den jsme se pak snažili v tom vyznat. Nejprve jsme usoudili, že nemá cenu, abychom se do té ordinace šli podívat – anebo aspoň že nemá cenu, aby tam chodili všichni. A tak jsme tam šli všichni. Připadalo nám to jako gesto úcty. Museli jsme se obrnit při pohledu na to, co ten muž musel vytrpět. Petronius si to uložil jako trest. Mnozí to vzali jako omluvu. Já jsem tam šel, protože jsem ze zkušenosti věděl, že pokud se člověk nepodívá přímo na místo zločinu, věčně se užírá starostmi, jestli tam nezůstaly nějaké stopy, kterých si mohl všimnout, kdyby tam šel. Důkazy jsme potřebovali jako sůl. Oddíl byl tak otřesený, že veškerá vodítka, jež by tam snad zůstala, mohl snadno přehlédnout nebo si špatně vyložit.

Mladý Porcius se jako jediný doopravdy pozvracel. Ta podívaná úplně podlomila jeho sebeovládání. Nedalo se dělat nic jiného než ho poslat zpátky na strážnici s pokyny, že má zase dělat společnost Scy-thakovi. Než nastal večer, byla z mladíka blábolící troska, ale museli jsme projednat příliš mnoho jiných věcí. Cítili jsme s ním, ale žádný z nás mu nemohl dělat chůvu.

„Velitel je zničený," pošeptal mi Martinus. I on ztratil veškerou domýšlivost.

„Nikdy jsem velitele neviděl v takovém stavu," potvrdil Fusculus s vážnou tváří.

Já jsem byl jeho přítel. Snad všichni mi chtěli honem vykládat, jak to Petronia vzalo. Už jsem to nemohl snést. Nepotřeboval jsem, aby mě na to někdo upozorňoval. V tak mizerné náladě jsem ho snad nikdy neviděl – leda jednou v Británii za povstání královny Boudikky. Teď byl starší. Znal víc sprostých slov a víc bolestivých způsobů, jak si vylívat zlost na nejbližších.

Normálně bych ho vytáhl na číši vína, ale v současném rozpoložení by jenom seděl a obracel do sebe jeden pohár za druhým, až by se zpil do němoty nebo se zabil.

Když nastalo odpoledne, byli jsme už úplně vyčerpáni nekonečným vyptáváním. Několik nevinných majitelů domů si odešlo stěžovat na prefekturu, jak hrubě jsme s nimi zacházeli a jak jsme na ně řvali. Nikdo neviděl ani

neslyšel nic podezřelého ani minulou noc, ani včera. Nikdo nic nevěděl. Nikdo nic nechtěl vědět. Nikdo se nechtěl zaplétat s gangstery. Každý se bál.

Všichni jsme se shodli v názoru, že Alexandra i Nonnia zabili stejní lidé, a ani ten prostý fakt jsme nemohli nijak dokázat. Okolnosti svědčily proti tomu. Jednu oběť unesli, druhou zabili na místě. Jedna byla prokazatelně zrádce, druhá měla tolik rozumu, že si počínala diskrétně. Použité metody se v obou případech diametrálně lišily. V tom druhém byl vzkaz z něho vyplývající méně nápadný. Kromě faktu, že k oběma vraždám došlo v noci – jako k většině zločinů v Římě –, jedině ta surovost, s níž své oběti vrahové týrali, byla oběma společná. Pouze instinkt a zkušenosti nás ujišťovaly, že je správné obě vraždy spojovat. Ale všechno to do sebe zapadalo, pokud jsme měli za to, že Nonnia zabili z pomsty za zradu Balbina a že Alexandr musel zemřít, když někdo vyšťoural, že právě on namluvil Nonniovi, že umírá. Za to zasluhoval trest.

V době, kdy jsme pro ten den s vyšetřováním skončili, se právě otvíraly veřejné lázně. Vůně z kouře hořícího dřeva v tom vlhkém říjnovém vzduchu jen ještě přispěla k naší melancholické náladě. Nepohnuli jsme se ani o krok. Skličovalo nás tušení, že během dnešní noci můžeme očekávat další vraždy. Prohrávali jsme. Všechny kostky těm lotrům vycházely.

Se zasmušilým obličejem nařídil Petronius, aby mrtvolu odnesli –tentokrát k pohřebnímu obstaravateli, ne na strážnici, kde jsme ještě stále uklidňovali zhrouceného bratra toho mrtvého. Potom poslal pěší hlídku do ordinace, aby tam všechno uklidila a dala do pořádku. Fusculus se dobrovolně hlásil, že na to dohlédne. Nejspíš potřeboval vyplnit něčím čas. Petro mu poděkoval a ostatní poslal domů.

Doprovodil jsem Petronia k jeho rodině. Cestou skoro nepromluvil. U jeho dveří jsem se s ním rozloučil. Manželka ho pustila dovnitř. Při pohledu na jeho ztrhané rysy vysunula bradu, ale neřekla ani slovo. Měl jsem dojem, že mi nenápadně pokývla. Arria Silvia mu ráda od plic vynadala, ale když se mu nedařilo a vypadal zdrceně, honem ho běžela chránit. Ujala se ho tedy Silvia a mě nepotřebovali. Když za nimi zapadly dveře a já jsem zůstal na ulici sám, na chvilku jsem si připadal ztracený.

Byl to hrozný den. Viděl jsem rub Říma, čichal jsem svinstvo usazené

pod vzteklým vlkem. Nebylo to nic nového, ale nutilo mě to vyrovnat se se ztrátou naděje, která provází bok po boku zločiny. Toto byla pravá tvář mramorového města Caesarů. Nikoli korintské akantové listy a dokonale zlacené nápisy, ale příšerná smrt tichého muže, zabitého doma, kde bydlel a pracoval s bratrem. Krutá pomsta na někdejším otrokovi, který si osvojil úctyhodnou profesi a potom zaplatil za svou svobodu a občanství tím, že jednou pomohl zákonu. Ani všechny krásné občanské budovy na světě dohromady nikdy neodstraní hrubé síly, jež pohánějí většinu lidstva. Toto bylo pravé město: chamtivost, korupce a násilí.

Už se stmívalo, když jsem kráčel k Fontánovému dvoru. Bylo mi těžko u srdce. A pro mě den ještě zdaleka neskončil. Budu si muset nasadit úsměv, přehodit tógu – a vypravit se na večeři k rodině své dívky.

XLIII

Jakmile jsme pronikli dovnitř přes vrátného – ten na mě pohlížel vždycky jako na podomního prodavače bobů, který kouká, kde by mohl otočit nějaké stříbro –, stala se z toho pamětihodná událost. Hostitelé se chovali tak ohleduplně, že hosté měli volnou ruku počínat si hrubě. Heleniny narozeniny za konzulátu toho či onoho položily základ k mnoha šťastným letům rodinných výčitek. Alespoň se to tentokrát netýkalo mé rodiny.

Jako pouhý soukromý občan jsem se předváděl v tom nejlepším světle. Helenu jsem doprovodil do domu z nosítek, která jsem jí nepříliš nadšeně najal, a když jsem se obrátil, střetl jsem se s její matkou, jež stála přímo za mnou. Rázně mě odstrčila a objala oslavenkyni, svou holčičku. S vážnou obřadností jsem matronu políbil na tvář (hladce naolejovanou a navoněnou). Byla to vysoká žena a neočekávala, že se jí budu dotýkat, takže celý manévr vyžadoval značnou obratnost. Překvapil jsem ji ještě víc než sebe.

„Julio Justo, přijmi mé pozdravení a díky. Dnes je tomu právě pětadvacet let, co jsi dala světu velký poklad!“ Snad jsem nesplňoval představu ideálního zetě, ale uměl jsem vtisknout docela hezký steatitový kelímek balzámu do ochotných dlaní dámy.

„Děkuji ti, Marku Didie. Moc hezká řeč.“ Julia Justa mistrně ovládala umění elegantního pokrytectví. Pak jí tvář ztuhla. „Co je to za děcko,“ otázala se Helenina matka ledově, „co má dcera chová?“ Helena s sebou přinesla malého nalezenečka.

„Marcus ho totiž našel v káře mezi odpadky!“ zvolala Helena Justina vesele. „Ale nosím ještě jiné dítě, které by vás mohlo zajímat.“

Nevyznělo to právě taktně a důstojně, jak jsem si původně přál. Na druhou stranu mi ovšem nemohl nikdo vyčítat, že to byla moje vina.

⌘ ⌘ ⌘

Se Čtvrtou kohortou jsem se vsadil, že než večírek skončí, ženské se roz-

pláčou a muži poperou. (Nebo obráceně.) Ještě jsme ani nepřekročili práh, a ženy už se snažily předstihnout jedna druhou.

Helenina matka si oblékla róbu z trávově zeleného hedvábí s vyšívanou štólou, Helena měla na sobě nejen hedvábí, ale fantastickou palmýrskou tkaninu se složitými vzory v nachové, hnědé, temně rudé a bílé barvě. Helenina matka se ověsila nákladnou soupravou zlatých spirálek a kapek, vykládaných hejnem přesně odpovídajících smaragdů. Helena si navlékla spoustu náramků a na krk obrovské indické perly. Helenina matka se navoněla velice rafinovaným skořicovým parfémem, jaký často používala i Helena, ale dnes večer si vťukla pár kapiček vzácné voňavky obsahující kadidlo. A vyzařovalo z ní povznesené vědomí, že tentokrát vyhrála.

My muži jsme přišli v bílém. Zpočátku jsme měli na sobě tógy, ale brzy jsme je odhodili. Helenin otec se jako obvykle tvářil laskavě a poněkud opatrně. Její bratr Aelianus předváděl zamračené čelo a hispánský pás. Já jsem se také parádně nastrojil, až jsem si připadal jako celý cech ševců o jejich slavném svátku.

Justinus ten večer nepřišel. Všichni jsme věděli, že nyje někde u Pompejova divadla. „Však on nezapomene," ujistila nás jeho matka a vedla nás dál. Klidně by mohl. (Ta herečka je třeba opravdu výjimečná a právě dnes večer by si ho mohla všimnout.) S Helenou jsme naprázdno polkli a pomodlili se za něho.

Ženy odkvačily, aby si sdělily naléhavé novinky, a mě si odvedl na sklenku vína před večeří senátor (červeného s medem, přísně tradičního; může vám po něm být špatně, ale neopijete se). Camillus Verus byl mazaný a inteligentní, tak trochu plachý. Dělal to, co považoval za nutné, a s ničím jiným neztrácel čas. Měl jsem ho rád. Hodně pro mě znamenalo, že byl schopen mě tolerovat. Alespoň věděl, jak silné jsou moje city k Heleně.

Z mého pohledu patřila rodina Camillů rozhodně mezi patricijské, třebaže mezi předky neměla žádné konzuly ani vojevůdce. Byli bohatí – ačkoli jejich bohatství spočívalo ve vlastnictví půdy, kdežto můj otec měl patrně daleko větší majetek v movitostech. Jejich samostatný dům byl prostorný, obytná městská vila s tekoucí vodou a kanalizací, ale s poněkud chudší výzdobou. Neměli tam nákladná umělecká díla, jejich domov se zato vyznačoval poklidnou domáckou útulností. Fontány na nádvoří dnes

večer vesele šplouchaly, ty ale nestačily ochlazovat ovzduší, když mě senátor představil svému staršímu synovi.

Aelianus byl o dva roky mladší než Helena a o dva roky starší než Justinus. Hodně se podobal otci – měl stejně ježaté rovné vlasy a mírně pokleslá ramena. S robustnější postavou než Justinus a Helena a s hrubšími rysy nebyl tak hezký jako jeho sourozenci. Choval se nemožně jako nafoukaný patricij, ale já jsem naštěstí nikdy neočekával, že budu senátorskému synáčkovi po chuti, takže mi to nevadilo. Alespoň jsem se nemusel nutit do sympatií k němu.

„Tak ty jsi ten člověk, který postrkoval kariéru mého mladého bratra!" zvolal Aelianus.

Byl jsem skoro o deset let starší než on a určitě desetkrát užitečnější, a tak jsem se nechtěl nechat vyvést z míry. „Quintus je vřelý člověk výrazné osobnosti a bystrého intelektu. Lidi ho mají rádi a on se zajímá o všechno možné – takový člověk nemá přirozeně žádnou šanci ve veřejném životě. Určitě na rozdíl od tebe." Výborně, Falcone. Urážka, ale pěkně dvojsmyslná.

Justinus měl ve skutečnosti velkou šanci. Ale nechtěl jsem vyvolávat nepříjemnosti. Blízcí příbuzní si už obyčejně najdou řadu věcí, na něž mohou žárlit.

„A to jsi taky vzbudil jeho zájem o divadlo?" pošklebovaI se jeho bratr.

Tentokrát zakročil sám senátor. „Koníčky si vybírá sám – jako vy všichni," usadil ho. To bylo otcovské rýpnutí. Pohodlně jsem se opřel a přemítal, jakým pochybným aktivitám se asi věnuje svatoušek Aelianus. Pokud mi bude dělat potíže, tak se mu podívám na zoubek.

„Doufejme, že bratrovi koníček dlouho nevydrží – ani sestře ten její!"

Justinovo jméno teď bylo na armádním seznamu ověnčeno tolika hvězdičkami, že by se po nějakém skandálu mohl jevit veřejnosti tím zajímavější. Nechal jsem si to však pro sebe. Aelianus dokončil vojenskou službu celkem nevýrazně, potom zůstal v Baetice ještě rok jako správcův pobočník, ale to mu také nedodalo lesku. Za nic z toho ovšem nemohl. Mně štěstí rovněž moc nepřálo, a tak jsem ho utěšoval: „Nic si z toho nedělej, nemusíš žárlit. Tvůj bratr byl prostě v pravý čas ve správné provincii."

„A hlavně znal tebe!"

Zase ten nepříjemně pohrdavý tón. Aelianus pošetile předpokládal, že mě naštve. Místo toho jeho otec řekl dobrácky: „V tom měl opravdu štěstí. Když Marka vyslali na jednu z těch podivných náročných misí, tvůj bratr mu alespoň mohl pomoci."

„A ty jsi s tím souhlasil?" vyčetl mu Aelianus pohoršeně. „Slyšel jsem, že to, do čeho se Justinus v Germánii zapletl, bylo zatraceně nebezpečné."

„Já jsem se o tom dozvěděl až dodatečně," odpověděl Camillus poctivě.

Mladík div nepraskl rozhořčenou důstojností. „Určité věci bychom si měli ujasnit." Se senátorem jsme se na sebe podívali a nechali ho řečnit dál. Potřeboval udělat bengál. To bylo lehčí než se hádat. „Tenhle člověk je obyčejný informátor." Všiml jsem si, že ani nedokázal vyslovit mé formální jméno. „Ten jeho poměr s mou sestrou ničí naši rodinu." Tím chtěl říci, že by mohl uškodit jeho kariéře.

Senátor se očividně rozčílil. Ať už měl jakýkoli názor na to, že jeho dobře vychovaná dcera utekla a žije s takovým buranem, vždycky se snažil brát to z té lepší stránky. „Falco je císařský agent. Těší se císařově důvěře."

„Ale Vespasián přece informátory nesnáší."

Zasmál jsem se. „Pokud je nepotřebuje."

Mladší Camillus pokračoval nabubřele dál. „Nevšiml jsem si, že by se role ‚císařského agenta' těšila nějakému veřejnému uznání. Není spojena s žádným oficiálním titulem ani s platem. A pokud vím, kdysi se mluvilo o nějaké velké odměně, ale kde nic, tu nic."

Zdržel jsem se reakce. Heleně jsem slíbil, že se nezapletu do rozhovoru, který by mohl skončit tím, že bych vzal pěstí bratra do brady.

Camillus starší se cítil trapně. „Falconova práce je nutně tajná. A neurážej našeho hosta." Úporně se snažil změnit téma hovoru. „Vypadáš v dobré formě, Marku. Cestování ti jde podle všeho k duhu."

„Měl bys mě vidět v palmýrských kalhotách a vyšívaném klobouku…" Vzdychl jsem si. Plácáním o záležitostech Orientu se tomu problému vyhneme, ale nevyřešíme ho. „Tvůj syn má pravdu, senátore. Opravdu mi slíbili společenské povýšení a skutečně mi ho odmítli."

Camillus o tom asi slyšel od Heleny. Jako člen státní správy se za to cítil jaksi odpovědný. Podrbal se na nose. Pečetní prsten s granáty, který nosil ve všední den, se zaleskl. „Je to nedorozumění, Marku. To se dá vyřešit."

„Ba ne, Domicián Caesar mi to zcela jasně odmítl, a když jsem o té záležitosti hovořil minulý týden s Titem, nemohl to změnit."

„Titus mi to řekl," odpověděl senátor. „Taková rozhodnutí bývají opravdu nezměnitelná, jestliže se týkají odmítnutí spravedlivé odměny." Jeho smysl pro černý humor byl vždycky trefný. „No řekni mi sám, kdybych ti mohl nějak pomoci… prý teď pracuješ na jednom kriminálním případu?" A pak že je vyšetřování pobalbinovských zločinů důvěrné!

„Ano, dostal jsem zvláštní pověření."

Camillus si všiml, že mám náladu pod psa. „Nebaví tě to?"

„Smíšené pocity, smíšené sympatie." Naše konverzace se posunula. Se senátorem jsme si povídali na úrovni, která obcházela Aeliana. Vrátil jsem se k jednomu aspektu toho, co Camillus řekl: „Kladu si otázku, kolik toho z našeho osobního rozhovoru asi Titus Caesar prozradil. Vyklopil předem, o čem jsem si chtěl s tebou důvěrně pohovořit?"

Camillus se usmál a mávl rukou nad tím, že mu někdo jiný než já prozradil, že má být dědečkem. „Uvědomil jsem si, že s tím měl Titus počkat."

„To mě mrzí. Ale víš, jak to chodí, pane."

„Musel jsi využít příležitosti," uznal. Kvůli Heleně byl jistě rád, že jsem to zkusil. Náš vztah zůstal nenucený. „Máš radost?" zeptal se. Odpověděl jsem mu úsměvem. Pak jsme se oba přestali tvářit tak radostně, když jsme uvážili, jaké nebezpečí to bude znamenat pro Helenu.

„Přesto si myslím, že by se pro tebe mohlo něco vyřešit, Marku." Vespasián měl jako každý dobrý Říman malý kroužek přátel, na které se obracel o radu. Senátor byl jedním z nich. Kdysi si bývali blízcí, a císař se s ním dosud radil. Snad by svůj vliv mohl použít v můj prospěch – kdybych připustil, aby někdo jednal za mě. Senátor věděl, jak se na to dívám. „Dovolíš mi, abych se starým pánem promluvil?"

„Radši ne." Usmál jsem se. Šlo mu sice o vlastní zájmy, ale i tak to bylo laskavé, že mi to nabídl. Musel jsem to však udělat sám. „Můj nový úkol je hodně složitý. Napřed si počkám na výsledky, a teprve pak budu moci žádat od císaře nějakou laskavost."

„Snad bys měl tedy nechat mou sestru na pokoji," pokoušel se Aelianus znovu zapojit do diskuse, i když dost dobře nevěděl, o čem je řeč.

„Beru tvou radu v úvahu," odpověděl jsem snaživě. Najednou mě po-

padla taková zlost, že jsem už jeho rýpání nehodlal trpět. „Je mi líto, že jsi tak rozčílený. Chápu, že to muselo být pro tebe těžké, vrátit se z ciziny domů a zjistit, že ta úctyhodná rodina, kterou jsi tu zanechal, je teď poznamenaná skandálem." Chtěl něco říci. Šťouchl jsem prstem do vzduchu. „Ten skandál, který mám na mysli, nemá nic společného s tvou sestrou. Myslím ten politováníhodný zmatek, přes který jsem se poprvé dostal do kontaktu s rodinou Camillů, když se někteří z vašich vznešených příbuzných – už jsou naštěstí po smrti – zapletli do neuvěřitelně nemožného zrádného spiknutí. Camille Aeliane, než nastoupíš veřejnou kariéru, měl bys požádat otce, aby ti vyložil, kolik toho císař dovolil ututlat."

Ne právě vznešenému Aelianovi spadla brada. Zřejmě netušil, že vím o tom, jak se jeho rodina téměř znemožnila.

„Promiň mi to," omluvil jsem se krátce jeho otci, protože normálně jsem se jakékoli zmínce o tom všem vyhýbal.

„O to ututlání ses postaral ty?" Aelianus začínal chápat. Avšak teď předpokládal, že Helenu mi obětovali za mé mlčení.

„Moje práce je věci odhalovat. Ale jsem rád, že jsme měli možnost vzduch vyčistit… Filozofické názory vycházejí tradičně najevo na nějakém sympoziu, když spolu muži popíjejí." Abych atmosféru odlehčil, pozvedl jsem číši.

Aelianus se na mě mračil. „Co tedy přesně děláš, Falcone?" Někdy jsem si tu otázku kladl sám.

„Je to od tebe hezké, že se tentokrát ptáš dřív, než mě odsoudíš. Dělám, co je třeba – co nedokáže nebo není ochoten dělat nikdo jiný."

„Zabíjíš přitom lidi?" Neměl nejmenší takt.

„Obyčejně ne. Potom je totiž hrozně těžké usmířit si bohy."

Vyhýbal jsem se pohledu na senátora. Seděl úplně tiše.

Vzpomněl jsem si, že naposled jsem zabil pobudu, který napadl Helenu přímo na prahu otcovského domu. Camillus mě při tom viděl. Ale s tím těsně souviselo ještě pár jiných smrtí, o nichž jsme senátor ani já nikdy nemluvili.

„Je to úžasné pomyšlení," Aelianus se stále ještě posmíval. „Osamělý uminutý hrdina se pokouší napravovat zlořády společnosti bez chvály a bez platu!"

„Čirá pošetilost," dal jsem mu stručně za pravdu.

„Proč to tedy dělá?"

„Snad doufá, že tím něco získá."

„Chce si zocelit charakter?" Přece jenom v Aelianovi ulpělo něco z rodinné ironie.

„Tys to vystihl. Etické akce, to je moje."

„A taky na to letí ženské, že?"

„Ty nejlepší… Radši zatni zuby. Já vím, že jsem našel dobrou ženu, a u ní už zůstanu. Můj svazek s tvou sestrou je trvalý. A než přijde jaro, ty se staneš strýčkem informátorova syna nebo dcery!"

Aelianus ještě stále prskal vzteky, když za námi připluly opět Julia Justa s Helenou.

XLIV

Společnost se odebrala do jídelny, což mi umožnilo odlehčit náladu chválou, jak vkusně to tam dali nedávno vymalovat (temné barvy, černé klikyháky, nástěnné obrazy tmavorudé a zlaté). Musel to provádět nějaký umělec, který snil o tom, že časem bude malovat orientální hrobky.

Manželka pana senátora chladně prohlásila, že se teď najíme a nebudeme čekat na Justina. Po té rozmluvě s Helenou o tom, že čekáme miminko, nedala kupodivu najevo žádné zvláštní vzrušení. Zřejmě na to byla připravená. A to do té míry, že se ujala našeho nalezenečka, jako by si chtěla zvyknout na zacházení s nemluvnětem, ačkoli by se tomu raději vyhnula. Teď jí šlo jedině o to, aby oslava proběhla hladce. Urozená Julia se tvářila jako trpící žena, jež dělá, co může, i když ostatní si podle všeho umínili zkazit jí ten pečlivě připravený den.

Měla vypěstovaný smysl pro to, co se sluší a patří. Proto jsem k ní pohotově přistoupil a pomohl jí složit se na jídelní lehátko. Na oplátku Julia Justa trvala zdvořile na tom, abych si zabral hned to vedlejší. Snažil jsem se chovat jako host, který je velmi blízkým rodinným přítelem. Dělal jsem to mimo jiné proto, abych naštval Aeliana. Bude si myslet, že ho ve vlastním domově a před všemi otroky a rodinnými propuštěnci – a ženami – vystrnadil z jeho pozice sestřin zcela nevhodný milenec, který si tu okatě hraje na váženého zetě.

Podařilo se mi udržovat tu falešnou důstojnost až do chvíle, kdy jsem zachytil Helenin pohled. Jakmile na mě mrkla, přestal jsem se ovládat.

Jídlo a víno vždycky pomohou. Kromě toho jsme slavili Heleniny narozeniny a my všichni jsme ji milovali. (Dokonce i ten její upjatý bratr o ni zřejmě stál asi tolik jako o své právo na veřejnou kariéru bez jakýchkoli skandálů.)

Jídlo bylo patrně lepší než to, jaké se v té šetrné domácnosti obyčejně

podávalo. Obzvlášť mě zaujaly humrové kuličky, které přišly jako první chod s olivami a různými kousky vepřového. S Helenou jsme dávali k lepšímu řadu historek z našich cest týkajících se jídla, což nám umožnilo obejít tu pochybnou divadelní stránku našeho putování po Sýrii. Zlatým hřebem hlavního chodu byl celý malý divočák v ořechové omáčce, jídlo, jaké se – přiznal jsem bez mučení – příliš často neobjevuje na jídelníčku u mě doma.

„My ho taky nemíváme často," prozradil senátor a nalil mi vzácného vína, které jsem charakterizoval jako „lahodně sladké".

„Nechtěl jsi říct hladké?" Aelianus se ještě stále pokoušel do mě strefovat, třebaže měl tuniku pokecanou jasně modrými skvrnami. Už jsem ho na to upozornil a také ho poučil, že praví světáci odmítají lahůdky podávané v inkoustu z olihní.

„Ne, myslím tím, že umí rozehřát duši a zbystřit smysly, a přitom se v něm cynicky skrývá nebezpečí, že než večer skončí, může někomu podrazit nohy, aby sletěl ze schodů."

„Ty jsi znalec, Falcone?"

„Ne, ale s jedním znalcem někdy popíjím, takže vím, co a jak se o vínu říká," vysvětlil jsem, a tak ho varoval, aby to na mě nezkoušel se snobskými připomínkami. „Můj přítel Petronius Longus umí spolehlivě rozeznat falernské z horských výšin, ze středních svahů a z roviny. Já ne, ale vždycky mě potěší, když mi nalévá vzorky ve snaze vycvičit mé patro… Sní o tom, že se mu časem dostane do rukou *vinum Oppianum."*

Aelianus už byl dost podnapilý, takže přiznal, že neví, o čem je řeč. „Co to je?"

„Byl to pověstný rok, pojmenovaný samozřejmě podle konzula: Oppianus, člověk, který zabil Gaia Graccha."

„Ale to musí být skoro dvě stě let staré!" zvolal senátor. „Jestli někdy nějaké najde, ať mi dá taky ochutnat."

„Všechno je možné. Podle Petronia sklizeň byla tehdy tak bohatá, že se uchovala spousta vína a občas se nějaké vynoří."

„Bylo by to ještě k pití?" zeptala se Helena.

„Asi těžko. Ale takový nadšenec jako Petro by klidně zhltal i sedlinu a namazal by se, jen aby se neřeklo."

„Nadšenci nehltají," zasmála se a opravila mě. „Nadšenci čichají aroma, ochutnávají a pak dumají a předstihují se, kdo vymyslí nejkvětnatější popis –"

„A nakonec se jim udělá strašně špatně."

Senátor se zasmál a kochal naší přestřelkou. „Ochutnej tohle, Marku. Je to guaranské a vyrábí se jenom ve velmi malém množství z hor nad Bajemi, kde musí být vzduch prosycen solí, půda sirnatá a hrozny dozrávají za šťastných výkřiků dívek sváděných hejsky v lázních."

„Ale Decime!" napomínala manželka Julia Justa, třebaže mu nastavovala dopitou číši, aby jí opět nalil. Víno od něho milostivě přijala a opět věnovala pozornost nemluvňátku z odpadků. To se na návštěvě chovalo tak tiše, že si ho musela zamilovat. Třepala před ním chřestítkem, keramickým prasátkem s kamínky uvnitř, které mu Helena koupila u stánku na tržišti.

„Ale máti!" Aelianus se otřásl odporem. „Vždyť ani nevíš, odkud je."

Dostal jsem takovou zlost, že jsem musel zabořit nos do poháru. Guaranské bylo naštěstí silné a chutné, prostě víno přinášející útěchu.

„Na sobě mělo kvalitní věci. Myslíme si, že pochází z dobré rodiny," odbyla ho Helena chladně. „Ne že by na tom záleželo. To dítě se ztratilo a musí se pro ně něco udělat." Matka, jež znala Helenu už dost dlouho, raději nereagovala na narážku, že by pro ně měli něco udělat Camillové.

„Kdyby teda pocházel z tak dobré rodiny," vedl si Aelianus dál svou, „tak snad už by se po něm sháněli lidi, co jim ho někdo ukradl."

„Silně pochybuji," prohlásila jeho matka rázně. Pohybovala chrastítkem, zatřásla jím nejdřív na jedné straně, pak je podržela děcku před obličejem. Pozorovali jsme, jak na ně reaguje máváním ručičkama. Helenina matka byla inteligentní žena. Všimla si něčeho, co ušlo i té mé. Dítě nereagovalo, dokud chrastítko opravdu nevidělo. Potom nám Julia Justa oznámila stroze: „Jeho rodina se ho možná zbavila záměrně. To dítě je hluché!"

Svěsil jsem hlavu a zakryl si oči. Jestliže je děťátko hluché od narození, bude taky hloupé. Je ztracené. Lidé ho odepíší jako idiota. Není žádná naděje, že bychom mu mohli najít slušný domov.

„U Jupitera, Falcone!" zaryl si Aelianus. „Co si s ním teď počneš?"

„Přestaň se už konečně pošklebovat!“ Jeho matka se na lehátku znovu obrátila ke stolu. „Marcus jistě přijde na nějaké vhodné, elegantní řešení. Jako vždycky.“ Těžko se dalo poznat, jestli peskuje syna nebo reptá na mě.

Pozvednutím číše jsem dámě poděkoval a podíval se na Helenu. Ta se mračila nad smutným údělem děcka. Neměli jsme daleko k tomu, abychom mu sami poskytli domov.

Nastal rozruch a ten mě zachránil. Ten nemožný vrátný pustil do domu opilce. Do jídelny se přiloudal vysoký, ostýchavý, hezký mladík a cestou vrazil do příručního stolku: konečně se dostavil Quintus Camillus Justinus.

Mžoural do světla lamp a sklonil se k matce, aby ji políbil. To nebyl šťastný nápad. Potom polechtal Helenu na chodidle, až prudce vykopla. Aelianovi vrazila pořádný pohlavek, když se napřímil a chystal se zase někoho urážet. S krajní opatrností člověka zdaleka ne střízlivého položil Justinus před sestru dva balíčky a potom se najednou zhoupl a také ji políbil. Helena ho odstrčila.

Justinus nevnímal, co se děje kolem, chytil rovováhu jako provazochodec, překlopýtal kolem lehátek a plácl sebou na jedno prázdné vedle mě. Opřel jsem se, když mi přehodil paži kolem ramen. „Marku, jak se ti daří ten večírek přežívat?“ Byl to beznadějný případ.

Konejšivými zvuky jsem ho uklidňoval a Helena mi naléhavě naznačovala, abych ho nakrmil. Poněvadž jsem věděl, že by mě pozvracel, měl jsem zájem spíš mu příjem potravy omezit.

„Omlouvám se, že jsem se drobátko opozdil. Byl jsem totiž v Saeptách a shánět dárek.“

Srdce mi kleslo ještě víc. „Kde přesně v Saeptech?“ Už jsem začínal tušit, proč přišel mladý Justinus pozdě a opilý.

„Však budeš vědět, Falcone! Toulal jsem se tam a pak jsem si všiml známého jména a představil jsem se… Báječný dražebník,“ obrátil se Justinus na bratra. Aelianus se zlomyslně šklebil: syn, jehož hříchy zatím ještě nikdo neodhalil, pozoruje zhýralce, jak se sám žene do záhuby. Pochopil jsem zlověstnou zprávu, že toho zlatého hocha napájel můj ne tak moc báječný rodič.

Do toho se vesele vložila Helena: „Postrádali jsme tě. Zlatíčko, to je můj dárek?“

„Ten malý," vyslovoval Justinus pečlivě. „Něco hezkého od milujícího bratra."

„Moc ti děkuju."

„Ten velký těžký ti posílá s uctivým poručením můj skvělý přítel Didius Geminus."

„To je ten člověk," posmíval se Aelianus, „co tě tak opil?"

„Můj otec," odsekl jsem. Obličej Julie Justy ztuhl. Pokračoval jsem ochable: „Didius Geminus si rád zákazníky předem zpracuje, aby byli povolnější. Radím ti, Aeliane, s dražebníkem si nikdy nezačínej. Jak vidíš, tvůj bratr si teď potřebuje v klidu poležet – a jenom bohové vědí, kolik asi utratil."

„Rozumný nápad," broukal si Justinus spokojeně. Alespoň on dal na mou radu. Lehl si. Naneštěstí do mísy se sladkým pečivem.

Nechali jsme ho tam. Připadalo nám to nejlaskavější.

Helena se snažila tvářit radostně, když rozbalovala bratrův dárek. Bylo to mimořádně krásné zrcadlo, ozdobené v keltském slohu úžasnými spirálkami a kudrlinkami z lístečků. Zhlížela se v něm, jako by zapomněla, v jakém stavu je její mladší bratr.

„A tvůj otec taky posílá Heleně dárek, Marku." Julii Justu náramně rozveselilo pomyšlení, že si rodina Didiů kupuje budoucí příbuzné. Helena balík poslušně rozbalila.

„Otec si Heleny ohromně váží," vykládal jsem bezradně.

To bylo zřejmé. Táta jí poslal skvostnou (a jistě děsně drahou) šper-kovnici. Ne moc velkou – nic vulgárního –, ale překrásnou práci z cedrového dřeva. Každý roh měl ozdobné bronzové kování, byly tam miniaturní nožičky a hezká petlička s dokonalým zámečkem s přivěšeným erbem.

„Ach ten drahoušek!" Ach ten mizera. Na můj problém se úplně vykašlal. Ani slůvko omluvy.

Zdálo se, že nadešla vhodná chvíle na přípitek. Víno nalévali otroci, kteří se také chtěli mrknout na dárky mladé paní. Staré otrokyně, které ji kdysi piplaly, také přišly s různými nádobkami na vlásničky a soupravami pinzet. „Tak všechno nejlepší k narozeninám!" zvolal Helenin otec. Přestože se tvářil nevinně, uměl využít dobré nálady.

Helena našla klíček od šperkovnice na přadýnku vlny. I na ten klíček

byla radost pohledět: droboučká hračka s třemi jazýčky zasazená do prstenu. „Tady vevnitř je pro tebe nějaký vzkaz, Marku." Hodila mi kousek svitku. Neměl jsem zájem o kontakt s tátou. Předstíral jsem, že jsem se na něj podíval, a pak jsem ho spálil nad příhodnou lampou.

Helena se ponořila do skříňky, hluboko do jejího hezkého vnitřku. Byl jsem jako na trní. Chtěl jsem se někam ztratit, tvářit se, že hledám latrínu, ale slušné vychování nabylo vrchu. Raději jsem se zahryzl do kousku pečiva. Po bradě mi stékal med.

Pozoroval jsem, jak se Helenin výraz změnil. Musí tam být ještě něco. Ta úžasná skříňka není prázdná. Srdce mi začalo zlostně tlouci. Vytahovala něco ven a já jsem okamžitě poznal, co to je. Po víku skříňky se roztančily nečekané zlaté jiskřičky. Po její pleti se zatřepetaly světelné odlesky jako motýli. Helena v úžasu vykřikla. Nato zvedla jakýsi předmět úchvatné krásy.

Kolem stolu se rozhostilo ticho.

Pomalu, jako by se bála, aby cosi nepoškodila, položila Helena dárek na stůl. Na stovce jemně tepaných lístků zlata se opět zatřpytilo světlo. Helena se obrátila ke mně. Všichni ostatní hleděli očarováni na dárek. Já jsem nemusel. Mě zajímalo, jak se tváří ona.

Byl to diadém. Velmi starý. Řecký. Kdysi se uděloval jako cena za výhru při nějakých hrách, v dobách, kdy atleti museli prokazovat zdatnost těla i ducha. Skládal se z nádherně zpracovaných lístků a žaludů, připevněných zlatými drátky tak jemnými, že se chvěly už na pouhém vzduchu. Mezi lesklými větvičkami, které tvořily základ čelenky, se krčila dokonale tvarovaná hmyzí tělíčka a nad sponou seděla zlatá včelka.

Helenina matka se vzpamatovala jako první. „Heleno Justino, já myslím, že bys to neměla přijmout…" Hlas se jí zadrhl. „Marku, máš nesmírně štědrého otce."

Ten dar jí nepochybně připadal příliš drahý. Obyčejní Didiové se zachovali neomaleně. Od pouhého příbuzného čistě neoficiálního zetě byl takový dar vulgární.

Něžně jsem se na Helenu usmál. Měkké tmavé oči se jí zalily slzami. Ona věděla. Malíčkem se dotkla světélkující cikády, která se schovávala pod dubovým lístkem, a hladila ji jemně jako líčko novorozeňátka. „Táta má někdy jasnější chvíle," řekl jsem jí tiše. „Má styl a vkus, a jak říká tvoje matka, umí být nesmírně štědrý. A taky pozorný. Jistě si dal hodně práce, než našel tu pravou bedýnku."

„Ta čelenka je překrásná," horovala.

„Ty jsi překrásná."

„To rozhodně nemůže přijmout," opakovala matka pevněji.

Zvedl jsem obočí. „Co ty na to, zlato. Můžeš?"

Helena Justina se na mě usmála. Rodiny si vůbec nevšímala a najednou jim to došlo.

Ten okamžik, tak vzácný a něžný, se naráz rozplynul. Quintus se zvedl s obličejem lehce zapadaným medem a skořicí. „Marku, ještě vzkaz. Otec prý se omlouvá, že tě nechal na holičkách. Musel ten diadém znovu vykoupit od toho člověka, kterému ho prodal." Ten neuvěřitelný mizera. Justinus blábolil dál a já jsem jenom skřípal zuby. „Už ho zpátky nedostane – tomu hlupákovi Geminus řekl, že mu ho musí vrátit, poněvadž ho viděl na seznamu vigilů jako ukradený předmět…"

Tak ti děkuju, táto.

Helena se chichotala. Některým členům její rodiny to možná připadalo nepatřičné. „Zajímalo by mě," přemítala vážně, „čistě z obchodního hlediska, jestli tvůj otec vymáčkl z toho hlupáka taky tolik, co ten původní kupec už vyždímal z tebe."

„To asi ne. Ten damašský darebák, kterému jsem zajistil pohodlné stáří, určitě poznal, že to kupuji z lásky."

Vstal jsem, pozvedl obřadně číši a požádal všechny, aby se připojili k mému přípitku. „Ten člověk v Damašku mi vyprávěl, že tenhle diadém byl kdysi hlavní cenou při nemejských hrách. Cenou hodnou jen toho nejlepšího, miláčku."

Její urozená rodina ráčila souhlasně zamumlat, celkem spontánně. Připili jsme Heleně tím znamenitým guaranským, které schovával její otec na tuto slavnostní příležitost. „Heleno Justino, dcero Camilla Vera a potěšení

srdce Didia Falcona, budiž o tomto výročí pozdravena!“

„Všechno nejlepší k narozeninám,“ zvolala Julia Justa. A potom, poněvadž dceřino lehátko bylo od ní tak daleko, že na ni nedosáhla, uronila urozená matrona patřičnou slzičku, pak se otočila na navoněném lokti a políbila mě.

XLV

Byl to pamětihodný večer, ale jakmile jsme se dovlekli do vlastního bytu, musel jsem se vrátit zpátky do skutečného a prohnilého světa.

Obě hlídky Čtvrté kohorty asi trávily hodiny tmy vláčením se po surovém Aventinském pahorku v očekávání, že zase narazí na nějakou hrůzu. Věděl jsem, že alespoň po určitou dobu bude s nimi Petronius. Jeho zástupce Martinus se snad rozkývе, aby pokryl jiný úsek noční hlídky. Fusculus tam bude také. Jeden nebo druhý si s sebou možná vzali rekruta Porcia. Sergius, jejich muž s bičem, který měl rád svou práci, bude někde v terénu pátrat po nedbalých domácích, jež by mohl zbičovat, a doufat, že svůj talent uplatní na nějakém vrahovi. Oprávněně jsem si představoval, že jestli někdo z nich zjistí, kdo zabil Scythakova bratra, kdosi prostě z ulic zmizí. Čtvrtá měla chuť se zločinci rázně zatočit. Možná právě proto, když jsem dlouho nemohl usnout, jsem se nevypravil ven za nimi, abych se připojil k jejich pochmurné strážní službě, ale zůstal jsem doma v posteli.

Neklidně jsem se převaloval, až jsem vyburcoval Helenu.

„Pšt, probudíš malého."

„Tohohle ne, miláčku."

„Tak probudíš psa."

Pes, který mi zase mačkal nohy, se posunul, aby si upevnil pozici. „Dej si pozor, chlupáči. Jeden chybný pohyb a udělám z tebe vložky do bot."

Helena se mi zavrtala pevněji do náruče a ležela tiše. Znal jsem ji natolik dobře, že jsem přímo slyšel, jak jí to v hlavě pracuje, a věděl jsem, o čem přemýšlí. „Tvoje matka má pravdu. Až budeme mít na malého čas, najdeme mu nový domov."

Helenu jsem nepřesvědčil a mlčky dumala dál.

Zkusil jsem to znovu. „Netrap se. Tady je mimino v bezpečí. Měli bychom si dělat starosti o Tertullu. Pověz mi, jak jsi dnes vycházela s Gaiem

Baebiem? S kolika rodiči se ti podařilo mluvit? Zjistila jsi něco?“

„Moc ne.“ Tichým hlasem mi Helena vyprávěla o svých dobrodružstvích. „Na tom seznamu od Petronia mám pět rodin. Ve čtyřech domech jsem měla možnost s někým promluvit. V jednom mi vůbec nedovolili jít dál. Jsou strašně nafoukaní.“

„Tak proč žijou na Aventinu?“

„Ti tady museli žít už od doby, kdy se podívali skrz prsty na Romula.“

„Jestli jim může dát někdo za vyučenou, tak jedině ty. A co ti ostatní?“

„S jednou matkou jsem mluvila osobně. Přijala mě v pokoji o samotě, jako by nechtěla, aby se o tom někdo dověděl. Ale i tak jenom zlostně zasyčela, že už je to všechno vyřízené. Že nás lituje pro naše trápení, ale nemůže nám nijak pomoci.“

„Měla strach?“

„A velký, řekla bych.“

„Pochopitelně. Únosci s oblibou kladou lidem na srdce, nechoďte s tím na představitele zákona, nebo se vrátíme. Ukázala ti to dítě?“

„To v žádném případě! Ve dvou dalších domech jsem narazila na uvítací výbor otroků – zdvořilých, ale neochotných, vůbec mi nepomohli. Ve čtvrtém domě mě matka odmítla přijmout, ale náhodou jsem narazila na chůvu. Když mě správce vyprovázel ven, ona právě odcházela s děckem na procházku.“ *

„Jak staré bylo to dítě?“

„Tříletý chlapec. Tu chůvu jsem sledovala od domu a na ulici jsem se s ní dala do řeči. Zhrozila se, když slyšela, že došlo k dalšímu případu, a měla pro mě pochopení. Přiznala, že chlapce unesli – také při takové procházce, takže teď ji všude doprovázejí otroci. To znamenalo, že nám i teď funí za krk, a mohla jsem s ní mluvit jenom krátce. To její vyprávění mi dost pomohlo a zcela podporuje Petroniovu teorii. To dítě jí sebrali, když si něco kupovala v obchodě s oděvy a byla otočená zády. Za chviličku se obrátila a malý Tiberius nikde. Celou noc rodina šílela strachem. Oznámili to vigilům, jak už víme. Otec také poslal všechny své otroky pročesávat ulice. Druhý den ráno pak všechno naráz utichlo. Chůvě nikdy neřekli proč. Rodiče děcka zachovávali mlčení a nic neprozradili. V domácnosti vládlo velké napětí, ale pátrání v ulicích skončilo. Má dojem, že se tam dostavil

bankéř rodiny."

„To je důležité." Naštěstí. Otec se přece mohl snadno domluvit o výkupném s bankéřem na Foru a nic bychom se nedozvěděli. „To je užitečný detail. Jak malého Tiberia vrátili?"

„Otec odešel s bankéřem a domů se vrátil s děckem v náručí. Domácím lidem se řeklo, že ho někdo našel náhodou, a nesměli o tom nikde vykládat. Nic víc jsem se nedozvěděla."

„To stačí. Bylo to děcko dost staré, aby mohlo samo říct, co se stalo?"

„Kluk mi připadal jako tupý překrmovaný cvalík. Mluvit asi umí, ale nikdy by nám nedovolili na něco se ho vyptávat, obzvlášť teď. Stále ho přísně hlídají a ochrance se brzy přestalo líbit, že se bavím s chůvou. Měla jsem štěstí, že jsem zjistila aspoň tolik – a taky že Gaius Baebius se držel rozumně stranou."

„Ten velkej nákyp."

„On to myslí dobře, Marku. O Tertullu si dělá velké starosti a jejímu otci nemůže přijít na jméno, že se ani neukáže, aby ji hledal."

„To je snad poprvé, že je jeden z mých švagrů naštvaný na jiného ještě víc než já. No dobrá. Gaius Baebius si neumí vybrat ženu ani psa, ale má srdce ze zlata. Přijde ti pomoct taky zítra? A máš v úmyslu zkusit to znovu v pátém domě?"

„Gaius má službu v Ostii. Ano, zkusím to u té poslední rodiny podruhé."

„Ale sama ne!"

„To jsem neměla v úmyslu. To jsou ti nafoukanci. Tentokrát si vezmu na cestu matčina nosítka a jako doprovod otcovy otroky. Zkusím se ohlásit formálněji jako dáma z úctyhodné rodiny."

Helena mluvila vážně, zaujatá svým úkolem. S plnou důvěrou v její rozum a cit dovolil jsem si frivolně zažertovat. „Co kdyby sis vzala ten řecký diadém?"

Radostně se zasmála. Potom mi zase horlivě děkovala za ten starožitný poklad z Damašku, až se mi hlava vyčistila od většiny starostí a konečně mě přemohl pokojný spánek.

⌘ ⌘ ⌘

Jestliže jsme potřebovali ujištění, že banda únosců je stále činná, dostalo se nám ho hned ráno druhý den. Ještě jsme seděli u snídaně, když jsme na schodech venku zaslechli lehký krok. Chvíli jsem se rozmýšlel, jestli mám popadnout nůž na chleba pro případ, že by se vrátil Mlynář a Malý Ikarus, a dovnitř zatím vrazil Justinus.

Oddychli jsme si.

„Quinte! Vítám tě, ty opilče, rošťáku jeden!"

„Falcone, došlo k hroznému omylu."

„To vždycky, když se popíjí s mým otcem. Nic si z toho nedělej. Tvůj měšec je dost hluboký, to se časem zahojí."

Tvářil se zaraženě. „Už jsem si myslím vyslechl kázání ažaž."

„To věřím."

„Ale došlo k jednomu nedorozumění a týká se tebe."

„To je něco nového?"

„Poslyš," vybuchl netrpělivě. „Dlužíme ti omluvu."

„Jsem jedno velké ucho, Quinte."

Potom nám vyprávěl, že zatímco jsme včera v domě Camillů večeřeli, přišel tam nějaký divný posel. Přinesl lístek se vzkazem, ten převzal senátorův tajemník a přečetl si ho. Poněvadž se konal rodinný večírek, vyřídil to tajemník sám. Na tom lístku byla žádost o peníze za navrácení dítěte. Jméno toho dítěte tajemníkovi nic neříkalo, a tak toho člověka poslal zlostně pryč, a teprve když se o tom zmínil ráno, Camillus Verus si uvědomil, oč jde. Naštěstí jsme o Tertulle při návštěvě mluvili.

„U Jupitera! Alespoň můžeme říct Galle, že je pravděpodobně naživu. Ale taková drzost! Heleno Justino, někdo se pokusil donutit tvého otce, aby zaplatil výkupné za mou neteř!" Jako kdyby z našeho vztahu už i tak nevyplývalo dost trapných nepříjemností.

Snad nemusím říkat, že nám nezůstala žádná vodítka, kterých bychom se mohli chytit. Ten písemný vzkaz o výkupném vrazil tajemník usmolenému poslovi zpátky do ruky. Neměli jsme žádný kloudný popis toho chlapa. A nikdo nedával pozor, kudy odcházel, když ho vyhodili z domu. Možná že to únosci zkusí znovu. Snad je napadne obrátit se na Helenu Justinu nebo na mě. A možná že ztratí trpělivost a pošlou Tertullu domů.

Možná.

XLVI

Na strážnici XIII. okresu vládla stejně ponurá nálada jako ta moje. Aventinus prožil klidnou noc. V každém případě normální. Kromě osmnácti požárů, žhářství ve skladišti obilí, pár vloupání, několika pouličních rvaček souvisejících se slavností na náměstí Armilustrum, tří utopených sebevrahů, vytažených z Tiberu, a dvou dalších rozčílených ženských, kterým někdo ukradl pokrývky větrající se přes zábradlí balkonu, nic nenarušilo povšechný poklid.

Petroniovi jsem sdělil, co jsme zjistili o těch únosech, a on mi poradil, kam si mám ty novinky strčit.

„Takhle mě nemůžeš odbýt. Tertulla je přece oficiální případ, Petronie. Galla žádá vyšetřování."

„Máme ji na denním seznamu."

„Jdi se s tím seznamem vycpat. Tohle potřebuje rázný zákrok."

„Uveď mi jméno nebo dům podezřelého, a pošlu tam svý lidi."

„Je to někdo, kdo má dobré informace. Je to někdo, kdo toho ví dost, aby si spojil sestřinu darebnou usmrkanou záškolačku s faktem, že moje dívka pochází z dobré rodiny." Ovšem ne tolik informací, aby pochopil, že vznešení Camillové nemají peněz nazbyt.

„Mohli se o tom doslechnout u kterýhokoli holiče nebo pekaře."

„Myslíš? Někdo, kdo se pohybuje po ulicích, toho ví víc než tajemník Helenina otce. Ten přece s tím poslem vyběhl!"

„Ty si asi představuješ, že příště si posla označí kruhem kolem kotníku a pak nám ho předá."

„Je to sedmiletá holka. Měla by to být priorita."

„Mně priority stanoví Rubella. Moje priorita je vyhladit zločinecké bandy."

Z jeho zamračeného čela jsem vyčetl něco jiného. Petro byl otcem tří holčiček. Dobře znal všechny pochybnosti a hrůzu, když se ztratí dcerka.

Uklidnil se, pochválil Helenu za ten skvělý nápad vyptávat se v těch ostatních rodinách a poznamenal, že si ji nezasloužím. S její pomocí a po tom pokusu zatáhnout do aféry jejího otce jsme alespoň věděli, co se děje.

„To není žádná útěcha pro mou sestru a ty to víš."

Petronius slíbil, že jen co bude mít chvilku času, podívá se na to. Vypadalo to však tak, že tu chvilku času nebude mít nikdy. Oba jsme to věděli.

Zatím nedošlo k žádnému velkému vloupání ani k vraždám. To byla úleva, ale zase jsme nezískali žádné další stopy, kterých bychom se mohli chytit. Petronius a jeho lidé se museli znovu pustit do hrozného, skličujícího úkolu opět se probírat starými důkazy. Lámali si hlavu podrobnostmi, jež jim moc neříkaly. Snažili se z bezvýznamných faktů přece jen vyždímat nějakou užitečnou informaci.

„Kde je ten černoušek?" zeptal se Petronius najednou. „Ten Nonniův otrok?"

„S Porciem."

„A kde je tedy Porcius?"

Zavolali Porcia, který jednal s oběťmi krádeží těch přikrývek. Nejistě přišel do vyšetřovací místnosti. Jistě věděl, že Petronius je ten největší kliďas na celém Aventinu, ale přece jen vycítil, že je vzduch nabitý napětím, jako když má přijít prudká bouře.

„Snad jsem tě pověřil, aby ses s tím práskačovým sluhou spřátelil."

„Ano, veliteli. Pracuju na tom."

„No a?"

„Je hrozně bázlivý, veliteli."

„Mně je fuk, jestli se každou půlhodinu počurá. Utři ho a masíruj ho dál. Potřebuju vědět, co vlastně viděl."

„Drmolí takovou hatmatilkou, veliteli."

„Jestli neumí latinsky, tak si najdeme tlumočníka –"

„O jeho latinu nejde –"

„Nebuď hnidopich, Porcie. Tohle je Řím. Můžeme najít spolehlivého překladatele pro kterýkoli jazyk na světě."

„Veliteli, on je jenom vyděšený." Stejně jako já sám, mohl Porcius klidně dodat.

„Takže není k ničemu? S tím se nespokojím. Jestli se schovával přímo pod postelí, kde jsme ho našli, tak mohl zahlídnout nějaký nohy. Neslyšel, co se mluvilo? Nepoznal, kolik únosců přišlo do domu? A nemluvili oni nějakým cizím jazykem?“

Porcius zamrkal, ale vzchopil se. Zřejmě cítil určitou odpovědnost za toho malého otroka, kterého mu dali na starost. Teď se pokoušel Petroniovi vzdorovat, což nebyl šťastný nápad. „Veliteli, já ho zpracovávám. Mám plán, jak ho vylákat, aby to, co říká, mělo hlavu a patu. Tu noc, kdy se to stalo, prokázal vlastně velkou statečnost. Později musel prodělat šok. Svého pána miloval. Byl mu oddaný. Zatím jsem zjistil, že když Nonnia odváděli, chlapec utíkal za tou skupinou, co se ho zmocnila –“

Poslouchal jsem z ústraní a cítil, jak jsem sebou trhnul. Petronius Longus vyskočil. Ve stresu se chytil poslední věty a začal soptit. „Co to znamená? Já jsem snad dobře neslyšel!“

Porcius si uvědomil svou chybu a ztichl.

Petronius potřeboval ventil pro svou zlost a snaživý rekrut se stal snadným terčem. Petro byl vztekem bez sebe. „Jak dlouho sis tu informaci schovával pro sebe, Porcie? Chceš jít brzy do výslužby? Máme mrtvoly a vykradený budovy po celým Římě a ty hopkáš kolem jako cirkusovej kůň a ‚zpracováváš' našeho jedinýho svědka! Koukej si vtlouct do hlavy: pokud sloužíš u vyšetřovací jednotky týhle kohorty, tak jsi členem týmu, týmu, kterýmu velím já. Nebudeš si hrát na vlastním písečku a nahlásíš každou podrobnost – ať už důležitou nebo ne – kolegům a mně!“

„Dej pozor, ať ti něco nepraskne,“ zamumlal jsem.

„Trhni si nohou, Falcone!“ To přerušení ho poněkud uklidnilo. Ale i tak pleskl rukama do zdi. Muselo to bolet. „Porcie, nestůj tam zhroucený jako role filcu. Chci slyšet přesně, co ti ten otrok pověděl – každý detail –, a to hezky rychle. A potom tě pověsím z Probova mostu za řemínky od bot, a to jenom tak nízko, aby ses topil pomalu, až nastane příliv.“

Ještě stále byl tak naštvaný, že to musel ze sebe nějak vybít, buď praštit Porcia, nebo rozmlátit nějaký nábytek. Popadl stoličku a mrštil jí o dveře, až z ní létaly třísky.

⌘ ⌘ ⌘

Nastalo dlouhé ticho. Celá strážnice zmlkla. Normální hulákání postižených dožadujících se okamžitého vyšetřování a povyk, který tropili zatčení ze včerejší noci, se zarazil, jako když utne. Vězni si mysleli, že s nějakým podezřelým zametáme celu a že teď by mohli přijít na řadu oni.

Porcius zavřel oči. Věděl, že má-li někdo dostat výprask, bude to on.

Ve dveřích se objevili Fusculus a Martinus, tvrdí chlapi, a vypadali vyloženě zvědavě. „Pár židlí nám rozbily lítající šutry, co nám sem házejí sousedi, a teď si ještě ničíte podpěry pod zadek sami, takže účet za kancelářský zařízení Čtvrtý kohorty musel tyhle dni nehorázně vyletět." Petronius celý zrudl a styděl se, že se nechal tak unést. Úporně se snažil ovládnout.

Porcius nezaváhal, což mu sloužilo ke cti. Byl bílý jako křída. Viděl jsem, jak mu svítí kotníky na pěstích, jež svíral na švech tuniky. Právě ho seřval a napadl muž proslulý tím, že se nikdy nerozčílí. Věděl, že Fusculus a Martinus mu za zády šaškují, předstírají, že obdivují, co dokázal.

Zhluboka se nadechl. „Ten chlapec viděl, jak vlečou Nonnia do jednoho domu."

Pozoroval jsem, jak se můj starý přítel Petronius s námahou ovládá. „Vyprávěj mi o tom," vyzval nováčka zlověstně tichým hlasem.

„On neví, čí dům to byl. Jako otrok sloužil jenom v domácnosti. Ven skoro vůbec nevycházel."

„Ale druhý den jsme ho našli v domě jeho pána. Jestli běžel za těmi únosci, jak se dostal zase domů?"

„Prý se celé hodiny toulal a potom náhodou našel cestu zpátky. Když jsme se tam dostavili vyšetřovat, tak se právě před chvilkou vrátil. Domovní dveře byly roztřískané, takže se vplížil dovnitř, aniž si ho někdo všiml."

„Dobře. Tak teď se vrať k tomu okamžiku, kdy to začalo. Pozoroval ten únos. Co přesně viděl?"

„Spal ve vedlejší komoře, a když uslyšel hluk, vyběhl. Pak uviděl, jak několik mužů vleče Nonnia z jeho ložnice. Nonnius měl v té chvíli roubík, snad nějaký šátek. Spěchali s ním z domu a potom ho vedli ulicemi. Nakonec ho zatáhli do toho druhého domu. Chlapec se dlouho schovával venku

a potom spatřil, jak táhnou ven pozpátku za nohy tělo. V tu chvíli propadl panice. Došlo mu, že to musí být jeho pán. Dostal takový strach, že utekl."

„Neviděl tedy, jak to tělo pohodili na Dobytčím trhu?"

„Říká, že ne," odpověděl Porcius.

„Věříš mu?"

„Ano. Domnívám se, že kdyby věděl, kde to tělo skončilo, byli bychom ho našli v pláči vedle něho, a ne zpátky doma."

Petronius Longus si založil ruce. Zaklonil hlavu a zadíval se na flek na stropě strážnice. Porcius zůstal zticha, aby nerušil velitele v úvahách. S Martinem a Fusculem jsme se na sebe podívali.

Petronius sklouzl očima dolů a pohlédl na nešťastného rekruta.

„Tohle všechno jsi tedy zjistil v průběhu svého nezávislého plánu nalákat svědka, aby toho prozradil víc. Teď ti my všichni pomůžeme všechno vyřešit, Porcie. Pověz nám tedy – v čem vlastně spočíval ten tvůj plán."

„Napadlo mě," Porcius neklidně polkl, „že bych se mohl pokusit přimět chlapce, aby identifikoval ten dům, kde Nonnia zabili. Abych ho nezmátl při procházení mnoha ulicemi, myslel jsem, že bych ho mohl posadit do nosítek a vzít ho k několika pravděpodobným objektům – ukázat mu domy jednotlivých podezřelých."

„Chápu."

Petronius se dál mračil na nešťastného mladého kolegu. Fusculus si troufl se zeptat: „Jaký je tedy náš další plán, veliteli?"

„To je snad jasné," odsekl Petronius. „Posadíme toho černýho kluka do nosítek a ukážeme mu domy podezřelých. Náš mladý kolega je možná nezodpovědný, ale jeho nápad má něco do sebe. Kde je ten černoušek, Porcie?"

„Já ho přivedu –"

„Ne. Přivede ho Fusculus. Povíš Fusculovi, kam má jít." Taková nedůvěra k Porciovi se zdála tvrdá. Petronius odkráčel z místnosti, než se někdo stačil za něj přimluvit.

Porcius se obrátil na mě a hledal porozumění. „Mně to připadalo jako dobrý nápad."

Poklepal jsem ho po rameni. „Nedělej si z toho hlavu. Ale v tomhle případě si musíš krýt záda, Porcie. Nehleď na to, jestli je nějaký nápad dobrý."

Fusculus se loudal pryč. Otočil se a pokynem si přivolal Porcia. Ten uháněl za ním. Martinus tam zůstal a usmíval se na mě.

„Neměl by rezignovat?“ zeptal jsem se a kývl hlavou za postavou ustrašeného rekruta.

„Kdo ví? Hodný kluk,“ ujistil mě Martinus. „Celý plat posílá domů mámě, neběhá za ženskými, neposmívá se písařům, nepáchnou mu nohy ani nevykládá sprostý vtipy a do služby nastupuje vždycky včas. Nedá se na něm najít jediná chybička.“

„Aha,“ prohodil jsem a předstíral, že jsem konečně pochopil, oč jde. „Teď je mi jasný, že do tyhle kohorty nemohl nikdy zapadnout.“

Žertoval jsem, ale po té vzteklé scéně jsem měl stále nepříjemný pocit. Na všechny doléhalo napětí. Příčila by se mi představa, že by se některá část Čtvrté mohla hroutit. Zvláště ta část, kterou řídil Petronius Longus – a především sám Petronius.

Nonniova otroka jsme dopravili k domům několika významných vůdců zločineckých tlup a přinejmenším nám to umožnilo vyloučit soupeře Balbinovy říše. Žádný z nich nepoznal. Ukázali jsme mu Platonovu akademii, ale stále nic. Pak jsme ho požádali, aby se podíval na půvabná sídla Flaccidy a Milvie. Nejdřív uviděl Milviin dům, a nebyl si jist. Ale sotva jsme ho vypustili z nosítek u Flaccidina obydlí, nezaváhal ani chviličku.

Bylo mu osm, ještě stále u něho přetrvával šok a hrůzou mluvil tak, že se jeho řeči skoro nedalo rozumět. U soudu jsme jeho svědectví vůbec nemohli použít, i kdyby to zákon dovoloval. V této situaci jsme ho mohli jenom citovat, kdybychom z něho mučením vytáhli obraz toho, co se stalo. Petronius se rozhodl, že to nebude zkoušet. Stačil by jediný pohled na Sergia, rozhánějícího se doruda rozpálenými kleštěmi, a tato křehká duše by se pravděpodobně rovnou pomátla.

Z toho chlapcova vyprávění se vynořila řada problémů. Zkušený právník by ho rozcupoval. Nonnia neunesla osobně Flaccida, ale skupina chlapů, z níž jsme dosud nemohli identifikovat žádného. Malý otrok nám je nedovedl popsat. Petronius nebyl oprávněn někoho zatknout. Nedalo se sice dokázat, že Flaccida byla do něčeho zapletená, nicméně pokud šlo o naše vlastní účely, věděli jsme alespoň jedno: Nonnia Albia zavraždili

v jejím domě. Práce na tom případu se nám konečně začínala zjednodušovat.

„Co tedy teď uděláš?“ zeptal jsem se Petronia, když jsme kráčeli zpátky na strážnici. „Znovu vyslechneš Flaccidu?“

„Tvrdil jsi, že to je tvoje záležitost, Falcone.“

„Nic jsem z ní nedostal. To bylo předtím, než jsme získali informaci o Nonniově smrti. Neměl jsem svědka, abych jí nahnal strach.“

„To bych já taky nemohl.“ Petronius uvažoval realisticky.

„Takže necháš její bustu na podstavci?“

Na rohu ulice se zastavil a protahoval si krk. Jednou rukou si třel partii pod horním okrajem tuniky, jako by mu tam naskákala vyrážka. Petronia podráždilo něco jiného. Strašně nerad viděl, když gangsterům prošel nějaký zločin.

„Busta si může zůstat tam, kde je – ale hodím po ní pár kamenů. Teď si musíme vzít Flaccidu na paškál, ovšem potřebujeme něco nepřímého. Nonnia pusť z hlavy. Však já jí to jednou spočítám. A spočítám jí to i za Alexandra, ale zatím se mě ještě neptej jak.“ Pozoroval jsem, že se pevně rozhodl. „S těmi vraždami jsme pohnuli. Pojďme se teď vrátit k Emporiu a tomu vloupání do Saept, Falcone. Pokusíme se vystopovat to hezké syrské sklo tvého otce.“

Znal jsem ho natolik dobře, že mi bylo jasné, který přístup zvolí. „Nejspíš máš za to, že na ten náš úlet do bordelu můžeme bezpečně zapomenout a že mě teď zatáhneš do nějakýho novýho dobrodružství.“

„Přesně tak. Koukej se aspoň jednou učesat, Falcone. Dnešní odpoledne strávíme oba tak, že si budeme jako nebezpeční svůdníci povídat s krásnou malou Milvií.“

XLVII

Milvia byla doma. To jenom potvrdilo můj původní dojem, že vede osamělý život. Ven podle všeho vycházela málokdy. A právě proto, že zůstala doma i dnes odpoledne, mohla se ta šťastná dívčina těšit z naší společnosti.

„Připadám si na to už nějak starej," zažertoval jsem, když jsme s Petroniem čekali, až jí někdo vyřídí, jaké štěstí ji potkalo. Určitě chtěla na sebe hodit své nejhezčí šaty.

„Už jsi asi zapomněl, jak se to dělá. Prostě mě sleduj."

Když tam přicupitala Milvia, honem jsme se vzpřímili a pokusili se tvářit jako solidní občané.

Zdálo se, že nás vidí docela ráda. Jakmile přichvátala dovnitř s vlajícími bílými plizovanými štólami a něžnými stuhami, měl jsem dojem, že jsem docela zapomněl, jak je hezká. Rozhodně to bylo příjemnější než si vyměňovat útočné poznámky s její tvrdou matkou. Na Milvii jsme samozřejmě příliš nespoléhali. Svého času jsme s Petroniem leckdy zažili, že se k nám nejdřív měla nejedna okatá, zdánlivě upřímná dívka, a potom s námi vyrazila dveře.

Znovu jsme se jí zeptali na ten skleněný džbánek, a odpověděla nám stejně: Florius ho dostal od někoho darem. Petronius se dovolil, jestli se může podívat na police její domácnosti. „Ale vždyť už jsi je viděl!" zvolala Milvia udiveně.

„Chtěl bych se na ně podívat znovu." Petronius Longus to dovedl vyslovit tak přísně, jako kdyby kontroloval nějaké potrubí připojené bez povolení na akvadukt, a přece s jemným náznakem obdivu k ženské kráse. Ten bídák!

Milvia se tvářila znepokojeně. To bylo dobře. Jistě si bude stěžovat matce. Flaccidu, která u toho nebyla, to určitě silně znepokojí. Bude jí divné, proč jsme si zvolili Milvii k další návštěvě, a poleká se, jestli se snad

Milvia nějak nebezpečně nepodřekla.

„Tentokrát si je se mnou půjde prohlédnout i Falco."

„Aha, ten hezký!" Milvia si na mě zřejmě vzpomněla. Petronius mi věnoval světácký úsměv a cestou do kuchyně mě šťouchl do zad.

Asi hodinu jsme si vážně prohlíželi celé míle drahého nádobí na policích, ve skříňkách, vystaveného formálně na příbornících nebo úhledně zastrčeného do výklenků. Červená keramika a olovnatá glazura, sklo a zlacené kovové věci. Všechno tvořilo soupravy a ty soupravy byly určené pro hostiny na počest asi tak padesáti lidí. Jaký rozdíl proti té rozviklané polici s miskami, které jsme s Helenou vlastnili u Fontánového dvora – sotva to stačilo na prostou večeři o jednom chodu pro dva, zvláště když jsme museli ještě nakrmit malého nalezence a hladového psa.

Nenarazili jsme na žádné sklo, které by mi bylo povědomé. Dům prohledala už Čtvrtá kohorta, a tak jsem neočekával žádné překvapení. Několikrát jsem zavrtěl hlavou, ale Petro nijak nepospíchal. Usmíval se na Milvii, která se mu nádobím sama chlubila. „Teď se vrátíme do salonu a upřesníme si pár detailů…"

Společně jsme se přesunuli a posadili. Byl to vkusný pokoj, zařízený bíle v kombinaci s různými odstíny zelené a modré, ale nelíbil se mi lehký egyptský nábytek jako do zahradních altánků. Vypadal tak křehce, jako by nožičky měly každou chvíli prasknout, jakmile by se člověk trochu zavrtěl. Jeho svůdná mladá majitelka také nebyla můj typ. Kdysi se mi líbily dívky, které se s obdivným výrazem na tváři hodně usmívají, ale z toho už jsem vyrostl. S takovými povznesenými názory jsem si začal připadat osamělý.

Petro se tvářil tvrdošíjně. Milvia byla nespolehlivá, ale přesně taková loutka s rozzářenýma očima, s jakou měl Petronius vždycky chuť si pohovořit o počasí. Celá situace mě přenesla o deset let zpátky. Tehdy jsem se ho podobně snažil odtáhnout pryč z barabizny jednoho Brita, kde se dělala medovina, a stačilo, aby baba, která to měla na starosti, po něm mrskla zlatými copy. Jako vždycky jsem si s ním nevěděl rady. Když tokal, nemělo cenu připomínat mu jiné společenské závazky – to by se zdržoval ještě víc. Jeho manželce jsem předem pro jistotu namluvil, že hledáme nějaké polévkové mísy. Na víc jsem si netroufal, abych nevypadal jako nevrlý škarohlíd.

V podstatě by mi to nevadilo, ale jako informátor jsem se musel bránit proti nařčení, že běhám za ženskými.

„Hezký pokoj," usmál se Petronius rozhlížeje se kolem. Počínal si velmi nenuceně. Hovořil laskavým, uklidňujícím tónem a Milvia se na něho také usmívala.

„Dej si na něj pozor," zabručel jsem, „nebo se ti pokusí prodat nějaké nevalné fresky, jestli projevíš zájem."

Milvia se chichotala. „Vy dva vůbec nevypadáte jako strážci zákona."

„Opravdu?"

Petronius se na mě ušklíbl a pak se pustil do vážné práce. „Tak abychom si to ujasnili. Ten džbánek, co jsi dala Didiovi Falconovi –"

„Já jsem ho dala vlastně jeho půvabné kolegyni. Proč se pořád vyptáváte na ten džbánek?"

„Půvabné kolegyni, Falcone?" podivil se Petronius.

„Heleně," přiznal jsem. Jeho úšklebek rázem zmizel.

„Já jsem koneckonců mluvila většinou s ní," pokračovala Milvia.

„Vážně?"

„Všichni máme své metody," vymlouval jsem se Petroniovi.

„Ten džbánek," začal Petro znovu a tvářil se výhružně.

„Přinesl domů manžel."

„Přinesl domů Florius. A Florius ho měl odkud?"

„Od nějakého známého."

„Od záhadného dobrodince. Zeptala ses ho, od koho?"

„Proč bych to dělala? Nic bližšího mi neprozradil."

„Nechává si Florius věci pro sebe?"

„Ani ne."

„Bavíte se s manželem o tom, co ten den dělal?"

„Ne, moc ne." Milvia sklopila oči do klína, neboť si uvědomila, jak by se její odpověď dala vykládat.

„To je velmi smutné," poznamenal Petronius Longus vážně.

„Nebuď jízlivý," napomenul jsem ho.

„Já jsem to myslel doslova."

„Nic špatného se neděje!" zvolala Milvia na obhajobu.

„Ale moc blízcí si nejste," uzavřel Petronius a tvářil se, jako by z toho měl radost.

„Jsme nejlepší přátelé."

„A nějaký jiný přítel dává Floriovi drahé dárky."

Nastala krátká pauza.

Milvia pohlédla z Petronia na mě a zase zpátky. „Ale jo, přece jenom jste strážci zákona."

„Jestli říkáš pravdu, tak ti to nemusí dělat starosti. Nedala mu to nějaká žena?" vyzvídal jsem. Už nemělo smysl jednat s ní v rukavičkách. Pokud jí na manželství záleželo, bylo docela možné, že jsme je několika významnými poznámkami silně narušili. I v případě, že by Florius byl čistý jako ranní rosa, možná že jsme jejich vztah zničili. Podezření je v každém manželství zlý rádce.

„Mohl by tvůj manžel přijímat dárky od ženy?" znovu jsem na Milvii zaútočil.

„To mě nikdy nenapadlo."

„Ale bylo by to možné?"

„Z toho, co mi říkal, jsem ten dojem neměla. Mysleli jste nějakou určitou ženu?" odbyla to Milvia hrdě.

„Ne. Ale ty se teď na to jistě Floria zeptáš," dodal Petronius.

„Podle mého názoru," pravila Milvia rázněji, než bych od ní čekal, „jestli to chcete vědět, tak byste se na to měli zeptat Floria sami."

Petronius se klidně usmál. „To taky udělám."

Jenže Florius nebyl doma.

Petronius se dostal do neústupné nálady. Nic ho nemohlo odradit, dokud ten džbánek nevystopuje pozpátku od chvíle, kdy se dostal do tohoto domu, až k situaci, kdy jsem nechal sklo u táty v Emporiu. Když jsme z domu odešli, prozradil mi, že má v úmyslu se tam ještě ten večer vrátit a promluvit si osobně s Floriem. Já jsem pochopitelně počítal s tím, že mě vezme s sebou, ale prý to není nutné. Floria podle všeho považoval za měkkotu, takže svědek by byl zbytečný.

„Hele, nedělej ze sebe neviňátko – já vím, o co ti jde, ty sukničkáři!"

Petro milostivě navrhl, že místo šíření takových klepů bych se měl ra-

ději věnovat pátrání po neteři.

Já jsem si však zašel do lázní u Kastorova chrámu a strávil užitečně dvě hodiny cvičením s Glaukem. Rameno jsem měl ještě stále citlivé, ale jinak jsem si dal do těla. Chtěl jsem se dostat do formy. Měl jsem pocit, že celé vyšetřování už začínáme mít pevněji v rukou. Poznal jsem, že Petronius má podobný pocit, ale jestliže mu splývá i s představou nějaké romantické mezihry, jen ať si Milvii užije.

Oba jsme byli ve střehu a cítili jsme to zvláštní vzrušení, které se dostavuje teprve tehdy, když rozuzlení akce čeká hned za rohem. Ani Petro, ani já jsme vůbec nebyli připraveni na to, co se pak skutečně stalo.

XLVIII

Když jsem vyšlapal schody k našemu bytu, zjistil jsem, že máme hosty, kteří spolehlivě zlikvidují veškeré blahodárné účinky koupele a cvičení. Vešel jsem dovnitř, než jsem si to stačil rozmyslet, jinak bych se na patě otočil a prchl. Pozdě. Doma jsem našel Helenu hovořící tlumeným hlasem s mým švagrem Gaiem Baebiem. Ten si s sebou přivedl manželku, mou sestru Junii. Okamžitě jsem si všiml, že Ajaxe nechali doma. Nepřítomnost toho psa mě varovala, že mě čekají další nepříjemnosti. Předpokládal jsem, že vyšlo najevo něco hrozného ve spojitosti s Tertullou, ale neobjevily se o ní žádné nové zprávy. Ukázalo se, že ty neblahé zvěsti, s nimiž přišel Gaius Baebius, jsou horší.

Všichni na mě čekali. Ještě štěstí, že jsme se s Petroniem nerozhodli jít se společně vykoupat a potom si dlouho posedět v krčmě. (Kdovíproč si Petro tentokrát ani nechtěl zaskočit se mnou na číši vína.)

Atmosféra v bytě byla nabitá napětím. Junia chovala dítě z odpadků na svých kostnatých kolenou. Helena jim vyprávěla, jak jsme k němu přišli, aby nějak zdvořile vyplnila čas. Gaius Baebius seděl s důležitým výrazem vzpřímeně a na sobě měl tógu. Ani tenhle mimořádně upjatý muž nikdy dřív nezavítal k Fontánovému dvoru v takovém tradičním formálním oděvu.

„Gaie! Jak to, že jsi celý omotaný jako balík? A jak to, že jste tady? Říkali mi, že pracuješ v Ostii."

Napadla mě znepokojivá myšlenka, že Gaius a Junia třeba chtějí to dítě adoptovat. Nešlo o nic tak prostého, ale dalo mi dost práce to z něho vypáčit.

„Do Ostie jsem jel ráno," vysvětloval Gaius. To mi stejně nic neřeklo. A přece se mu podařilo dodat té běžné cestě do práce zvláštní význam.

Vzdychl jsem si a vzdal jsem to. Přimět Gaia Baebia, aby vyprávěl pětiminutový příběh normálně, trvalo zhruba tři dni.

Plášť jsem si pověsil na věšák a dřepl na zem (všechna sedadla byla obsazená), sebral jsem miminko Junii a začal jsem si s ním a Nux hrát.

„Marku," upozornila mě Helena lehce varovným hlasem.

„Co je?" Okamžitě jsem si s miminkem přestal hrát na velbloudy, jenže Nux neměla rozum a dál předváděla, že mě honí jako divočák. Ten pes potřebuje absolvovat kurz domácí etikety. Lepší řešení by možná bylo fenky se zbavit. (Třeba by Gaius a Junia rádi adoptovali ji.)

„Marku, Gaius Baebius musí navštívit jednoho úředníka," vysvětlovala Helena. „Chce tě požádat, jestli bys tam nešel s ním."

„No, hlavně bych potřeboval zjistit, jak se jmenuje," informoval mě Gaius nesměle, zatímco jsem odháněl toho bláznivého psa.

„Kdo jak se jmenuje?"

„Tribun Čtvrté kohorty vigilů."

„Marcus Rubella. Je protivný. Radši si s ním nic nezačínej."

„Musím. Celnice mu potřebuje předat zprávu."

„V parádním oblečení? O co jde, Gaie? Je to něco choulostivého?"

Usoudil jsem, že určitě, když ti dříči z celní kontroly poslali už před koncem pracovní doby inspektora zpátky do Říma. Gaius Baebius byl tím úkolem zřejmě rozrušený.

Vstal jsem a narovnal si tuniku. Miminko jsem podal zase Junii. Helena se tiše vmáčkla na lavici a nechala mi místečko na jednom konci blízko Gaia. Ten tlustý pšeničný pudink seděl na stoličce, takže níž než já. To ho odsunulo do podřízeného postavení. Byl si toho vědom a vypadal nesvůj.

Poklepal jsem ho po koleně a tišším hlasem k němu hovořil přátelsky vemlouvavě. „Co se děje, Gaie?"

„Je to důvěrná záležitost."

„Mně to můžeš prozradit. Třeba už to vím. Nejde o nějaké úplatky?"

Zatvářil se překvapeně. „Ne, nic takového."

„Jeden z inspektorů objevil něco příšerného," skočila nám do řeči Junia.

Má sestra byla netrpělivá, přezíravá ženská. Měla propadlý obličej, hubenou postavu a k tomu nepřející povahu. Černé vlasy si zaplétala do pevných copů a ty si stáčela kolem hlavy a před ušima z obou stran kolem krku si nechávala viset tuhé, na prst dlouhé lokýnky. Takhle se česala podle jedné sochy královny Kleopatry a věřte mi, byl to povedený žert.

Život Junii zklamal a ona byla pevně přesvědčená, že to nemůže být její vina. Po pravdě většina toho, co ji postihlo, počínaje jejím příšerným vařením a nevrlou náladou konče, se dalo snadno vysvětlit.

K manželovi se vždycky chovala – alespoň na veřejnosti –, jako by se dohled na celníky rovnal pracím Herkulovým a byl navíc lépe placený. Ale jeho těžkopádné vyjadřování jí muselo jít strašně na nervy. Teď si také odfrkla a ujala se slova sama: „Jeden inspektor šel vymáhat nezaplacený přístavní poplatek, a když nahlédl do jistého člunu, našel tam mrtvolu. Ta už byla v rozkladu, ale měla na sobě identifikační přívěsek. A Gaia Baebia speciálně pověřili, aby ji dopravil do Říma." Junia hovořila tak, jako by sem ten důvěryhodný Gaius přiletěl v okřídlených sandálech a ve zlaté přilbici.

Srdce se mi nepříjemně sevřelo. „Ukaž to Markovi, Gaie," naléhala Helena, jako by ten přívěsek už sama viděla.

Z hadříku opatrně vybalil prostý kostěný kotouček. Gaius mi ho nastavil na látce, snad aby se ho nemusel dotknout. Kotouček vypadal čistý. Vzal jsem ho konečky prstů. V zápěstí mi bezděčně zaškubal nějaký nerv.

Nahoře měla destička kulatou dírku a jí byly protažené dva spletené kožené řemínky. Jeden z nich přetržený. Ten druhý stále ještě držel na svém uzlíku. Na jedné straně té známky jsem uviděl písmena COH IV. Byla velmi úhledná, posazená přesně doprostřed, s patřičnou mezírkou před posledními dvěma písmenky, což svědčilo o tom, že je to číslovka čtyři. Kolem okraje stálo menšími literami slovo ROMA, pak označení mezery a dál PREF VIG. Obrátil jsem přívěsek na druhou stranu. Tam bylo už méně úhledně vyryto jedno mužské jméno. To jméno jsem znal.

Obličej mi ztuhl. „Kde je ten mrtvý, Gaie?"

Gaius jistě postřehl v mém hlase temný tón. „Vezou ho z Ostie." Odkašlal si. „Dalo nám práci přemluvit povozníka."

Zavrtěl jsem hlavou. Mohl jsem si spočítat, kolik dní to tělo asi leželo v přístavu. O další hrůzné podrobnosti už jsem nestál.

Byla to jistě věc stavovské hrdosti, že našli ten přívěsek a co nejdřív připravili oficiální hlášení. Celníci si rádi myslí, že jsou ostří jako hřebíky do plotu. Ale i tak můj švagr musel mít smíšené pocity, ještě než se obrátil na mě. Úředníci drží pohromadě. Když nějaká rána postihne jednu část veřejné správy, dotkne se to všech. Gaius měl vždycky rád krizové situace,

ale teď si uvědomoval, že z toho možná vyplynou další potíže. Zabručel jenom: „Je to zlé, Falcone?“

„Horší už to nemůže být.“

„Co se stalo?“ vyzvídala Junia.

Nevšímal jsem si jí. „Ten muž se utopil, Gaie?“

„Ne. Hodili ho na dno staré bárky, co tam už celé měsíce trčela v nánosu bahna. Jeden z našich mládenců si všiml stop v blátě na břehu a napadlo ho, že možná objevil nějaké pašování. Strašně se polekal. Nenašel žádné ukryté žoky zboží, jenom tohle. Mrtvolu schovanou stranou v bárce. Ten, kdo ho tam hodil, si patrně myslel, že se tam asi nikdy nikdo nepůjde podívat.“

„Jako že to byla lepší schovávačka než oceán, který by mohl mrtvolu vyplavit na břeh?“

„Vypadalo to, jako by ho někdo uškrtil, ale těžko se to dalo zjistit přesně. Nikdo se nechtěl toho mrtvého dotknout. My jsme ovšem museli,“ dodal Gaius spěšně. „Když už jsme ho našli, nemohli jsme ho tam nechat.“ Dobré pomyšlení, že v říši celníků se dodržuje co nejvyšší úroveň veřejné hygieny.

„A ta známka byla přímo na mrtvole?“

Gaius se zatvářil tak podivně, až mě zamrzelo, že jsem se vůbec ptal. Mírně zrudl. Celníci mají své chvíle. Když vymáhají peníze od neochotných dovozců, musí čelit spoustě nadávek, ale obyčejně to skončí křikem a hrubostmi. Teď se dalo pozorovat, že potlačuje zachvění, což potvrdilo to nejhorší. „Všimli jsme si těch řemínků. Destičku nacpali tomu chudákovi do úst. Vypadalo to, jako by se při tom zabíjení někdo pokoušel donutit hó, aby ji snědl.“ Polkl jsem naprázdno. V duchu jsem viděl ten veselý chlapecký obličej s bystrýma očima a nadšeným úsměvem. „Pohřešuje se někdo?“ zeptal se Gaius.

„Nikdo z kohorty se neztratil.“

„Patřil tedy k nim?“

„Ano.“ Mluvil jsem stroze. Znovu jsem vstal. „Znal jsem ho krátce. Tohle je velmi důležité, Gaie – pro kohortu i pro Řím. Půjdu za Rubellou s tebou.“

Znovu jsem zabalil vzácný nález do hadříku. Gaius nastavil ruku, aby si

ho vzal zpátky, ale já jsem ho rychle sevřel v pěsti.

Marka Rubellu jsme našli na ústředí kohorty. Překvapilo mě to. Už nastala hodina, kdy většina lidí myslí na odpočinek a jídlo. V duchu jsem si Rubellu zařadil jako typ, který pracuje jenom povinný počet hodin – minimum, jež mu projde. Představoval jsem si, že vypadne s lahví oleje a škrabkou a rozloučí se se svými úředníky ve chvíli, kdy začnou topiči v lázních roztápět dřívím kamna. Myslel jsem, že v tu dobu už pustí práci z hlavy, aby si zachoval čistou mysl po celou večeři a hodiny oddychu.

Ale našli jsme ho v kanceláři samotného. Seděl tam tiše a zamyšleně prohlížel nějaké dokumenty. Když jsme vstoupili, skoro si nás nevšiml. Jakmile jsem mu řekl, že došlo k nepříjemnostem, otevřel jednu okenici, jako by na ten problém chtěl vidět jasněji. Na krátkou chvíli působil dojmem člověka, který se přece jenom umí postavit k těžkostem čelem.

Gaius Baebius mu vyprávěl, co se stalo, a já jsem mu napovídal, když měl tendenci zpomalovat. Rubella se nerozčiloval ani se hned nerozhodl pro žádnou akci, jenom poznamenal, že napíše soustrastný dopis rodině zemřelého. Možná že si rád všechno předem promýšlel nebo – což bylo pravděpodobnější – prostě s oblibou nechával událostem volný průběh, aby do nich sám nemusel vrhat vlastní kopí.

„Nevíš náhodou, kde je Petronius Longus, Falcone?“

Věděl jsem to dobře, ale raději jsem si to nechal pro sebe. „Pokračuje s jedním výslechem. Můžu ho najít.“

„Dobrá.“ Opět to byl jen jedlík slunečnicových semínek, klidný a nerad zasahující do věcí. „Tak nechám na tobě, abys mu to oznámil.“ „Díky, tribune!

S Gaiem Baebiem jsme z budovy odešli. S obvyklými obtížemi se mi podařilo švagra zbavit. On se totiž rád držel jako klíště člověka, který o něj nestál. Už se začínalo stmívat. Kráčel jsem zamyšleně z XII. okresu, kde měla Čtvrtá své ústředí, dolů z Aventinu směrem k Cirku. Slyšel jsem, jak se nad přístavišti na Tiberu hašteří rackové. Musí tam být vždycky, ale dnes večer mi silně vadili. Dnes večer jsem nestál o to, aby mi něco připomínalo moře.

Všude jsem pozoroval rozjařené skupinky kráčející někam na večeři.

Ženské s koňskými ksichty vřískaly. Tupí chlapi popoháněli své nosiče, aby klusali rychleji. Všichni kramáři mi připadali zlomyslní. Všem chodcům koukalo z očí, že jdou na lup.

Pokorný vrátný mě vpustil do Milviina elegantního domu. Řekl mi, že Florius se ještě nevrátil. Nikoho to zřejmě nezneklidňovalo, třebaže úctyhodní otcové rodin se večer obyčejně dostavují domů. Pokud se pán chystal jít někam na večeři, tak by si měl přinejmenším převléknout tuniku – a některé manželky žádají, aby je muž vzal s sebou. Nikdo dost dobře nevěděl, kdy se vrátí. Zdálo se to jako běžná praxe. Obezřetně jsem se zeptal, jestli tam byl večer na návštěvě jeden důstojník vigilů, a dozvěděl jsem se, že právě má důvěrný pohovor s Milvií.

Přesně jak jsem se obával. Další domněle úctyhodný manžel na záletech. Petronius Longus se někdy choval jako vyložený dobyvatel ženských srdcí.

Opět mě uvedli do salonu s tím egyptským nábytkem s tenkými nožičkami. Nikdo tam nebyl. Dům se zdál velmi tichý, jako by se tam nic zvláštního nedělo. Po celou dobu, co jsem tam seděl, se Milvia, mladičká paní domu, vůbec neobjevila.

Čekal jsem. Za několik minut tam vešel Petronius. Na sobě měl zelenou tuniku, kterou jsem viděl naposled ten večer, co k nám přišli se Silvií na večeři. Před návštěvou se vykoupal a převlékl, ale nepozoroval jsem žádné zvláštní aroma vonných mastí. Mohl jsem se mýlit. Tohle rozhodně nebyl uhlazený cizoložník v akci. Vypadal naprosto normálně – vyrovnaný, pevný, muž, který má všechno pod kontrolou. Můj náhlý příchod ho poněkud varoval. Byli jsme tak blízcí přátelé, že toho okamžitě věděl daleko víc než prve já, když jsem uviděl Gaia Baebia.

Přesto mu budu muset všechno znovu vyprávět.

„Co se děje, Falcone?“ zeptal se Petro rychle slabým hlasem.

„Nebude se ti to líbit.“

„Copak to může být ještě horší?“

„Mnohem horší. Pověz mi, nosí všichni vigilové identifikační známky?“

Nechápavě se na mě zadíval a potom vylovil z měšce u pasu kostěný kotouček, přesně takový jako ten z Ostie. Počkal, až si ho prohlédnu. Na přední straně byl symbol COH IV a kolem něho ROMA a PREF VIG. Na rub si Petro jako pečlivý systematický člověk vyškrábal všechna svá tři

jména.

„Ty ho nenosíš na řemínku?“

„Někteří ano. Já nemám rád špagáty kolem krku – nějaký lump je může drapnout a uškrtit mě.“ V tom měl pravdu.

Známku jsem mu vrátil. Pak jsem z tuniky vylovil ten druhý kotouček a mlčky mu ho podal. To už očekával něco smutného. Obličej se mu propadl do melancholických prohlubní. Obrátil destičku na druhou stranu a přečetl jméno: LINUS.

Petronius seděl na jednom z těch křehkých lehátek, nakloněný kupředu, s koleny od sebe a rukama sepjatýma mezi nimi a držel známku. Pověděl jsem mu, co se stalo, podle toho, co si vyvodili celníci. Když jsem domluvil, přešel jsem ke křídlovým dveřím. Stál jsem tam a díval se ven na zahradu, zatímco se Petro snažil vyrovnat s novými fakty.

„To je moje vina.“

Čekal jsem, že to řekne. Nebyla to ničí vina, ale vzít vinu na sebe byl jediný způsob, jak se Petronius mohl vyrovnat se svým žalem.

„Víš dobře, že to není pravda.“

„Jak je dopadnout, Falcone?“

„To nevím. Podívej, zatím ještě ani nemůžeme začít. Musí proběhnout určité formality. Rubella se chystá napsat soustrastný dopis příbuzným, ale víš, co tam asi bude.“ Oba jsme už viděli, jak vypadá taková oficiální zpráva pozůstalým o úmrtí.

„Bohové drazí! To není dobré.“ Petronius se vzchopil. „Budu muset jít. Musím to oznámit jeho ženě.“

„Půjdu s tebou,“ nabídl jsem se. Lina jsem skoro neznal, ale jednou jsme se setkali a i ta krátká vzpomínka se mě hluboce dotkla. Mě se to také týkalo.

Petronius se dosud nepohnul. Ještě stále se s tím vyrovnával. „Snažím se nemyslet na to, co to znamená.“

Vyslovil jméno na destičce, kterou držel tak jemně na dlani. Linus. Linus, ten mladý, horlivý muž v přestrojení, kterého Petro poslal na loď, jež měla odvézt odsouzeného zločince Balbina do vyhnanství.

Linova smrt v Ostii musí téměř jistě znamenat, že Balbinus Pius vůbec

neodjel. Ve skutečnosti musela ta loď vysadit cestující u vjezdu do přístavu. Buď hned, anebo krátce nato Petroniův agent zemřel.

IL

Vdovy jsem míval normálně docela rád. Jsou to ženy zralé, znalé světa, často bez doprovodu a občas je láká dobrodružství. Tahle byla jiná. Ještě ani netušila, že je vdovou.

Jmenovala se Rufina. S trochu afektovaným úsměvem nás oba pustila dál a nabídla nám víno, ale odmítli jsme je.

„Zdravím tě, veliteli."

Rufina vypadala tak na pětatřicet, v každém případě starší než Linus. Oblékla se elegantně, ačkoli její šperky se skládaly pouze z barevných korálků, navlečených na drátcích. Neměla na sobě ani kousek přebytečného masa. Nebyla tak hezká, jak se snažila předstírat. Chovala se horlivě a vtíravě, což jsem snášel jenom kvůli tomu, co jsem věděl.

„Však je taky načase, jen co je pravda. Doufala jsem, že se tu někdy zastavíš. Je známý svou svědomitostí," zahihňala se na mě. Bylo mi nanic. Přehodila si nohu přes nohu a pod lemem šatů jí vykoukly kotníky a prsty na nohou. „Nesete mi zprávy o manželovi?" Už se to nedalo vydržet. Zmínka o tom, že má manžela, vyzněla v jejím podání ještě frivolněji než předtím ta poznámka, že by ji měl Petronius navštěvovat, zatímco je Linus pryč.

Zavřel na chvilku oči. „Ano."

Rozhlédl jsem se. Linus a Rufina bydleli ve třetím patře zadního traktu domu a jejich byt se zřejmě skládal z pouhých dvou místností. Nepokusili se to tam vylepšit oproti stavu, v jakém si ho pronajali. Obvyklá špinavá omítka, zdobená neumělými červenými kudrlinkami, vyvedenými malířem, který měl jenom dva vzory a pouze jeden z nich dovedl dělat pořádně. S úlevou jsem si uvědomil, že v bytě nejsou podle všeho žádné děti.

Nábytku tam měli poskrovnu. V jednom koutě stál tkalcovský stav. Rufina pracovala doma, ale podle nepořádně poházených přaden vlny v košíku na zemi a volných závažíček, povalujících se všude možně, se

tkaní příliš pečlivě nevěnovala. Z výklenku ve zdi ovládali místnost dva domácí bůžkové, lárové či penáti. Tančící postavičky byly bronzové s velmi tmavou patinou, těžší a ozdobnější, než odpovídalo životnímu stylu majitelů bytu.

„Je to od tebe moc ošklivé, že jsi mi Lina odvedl na celé měsíce, abys věděl."

Petronius na to neřekl nic.

Rufině přelétl přes obličej stín pochybností. „Cos mi přišel vlastně říct, veliteli?" Byla manželkou vigila. Skoro po celé manželství musela být stále napůl připravená na takovou oficiální návštěvu.

Když jí Petronius řekl, co se stalo, rozkřičela se tak hlasitě, že jsme slyšeli, jak se na chodbu otvírají dveře jiných bytů. Zpočátku se tvářila, že tomu nevěří, a potom se zoufalými vzlyky a divokými výkřiky napadala Petronia. Právě z toho měl strach.

„Neměl jsi ho nikdy nutit, aby se do toho pustil."

„Linus se přihlásil dobrovolně."

„On se tě bál," zavyla Rufina.

Spíš se však bál svého rodinného štěstí doma. Linus totiž naznačoval, jak jsem si vzpomínal, že chce odcestovat z Itálie, aby měl trochu klidu. Zdálo se mi, že věci mohly být ještě horší. Alespoň to mu nakonec vyšlo. Ovšem ve vztahu mezi lidmi mohou drobné zvyky či zlozvyky nakynout do obrovských stížností. „Toužil po dobrodružství," vykládal Petronius trpělivě jeho manželce. Viděl jsem, že ho prudkost Rufininy hysterie hodně sebrala. „Dychtil po cestování." Daleko se však nedostal. „Ach Line, Line! Ty můj miláčku! Co si tu bez tebe počnu?"

„Kohorta je připravena ti všemožně pomoct. Tribun ti pošle dopis –"

„Dostanu nějaké odškodnění?"

To už bylo lepší. Vyjelo to z ní s razancí třesku obléhacích balist. S tím si Petro uměl poradit. „Pokud vím, dostaneš určitou částku, z které ti poplyne malý důchod. Linus byl dobrý důstojník a padl ve službě pro stát –"

„Malý!"

„Nic ho samozřejmě nemůže nahradit."

„Říkáš, že malý! Snad si zasloužil něco lepšího. A já si taky zasloužím něco lepšího za to, že jsem mu byla jedinou útěchou při vykonávání té jeho

kruté práce!“

„My všichni jsme si zasloužili něco lepšího než ztratit Lina.“

Daleko jsme se nedostali, a jakmile nám to připadalo slušné, měli jsme se k odchodu. Rufinu pak napadlo, jak by nás zahanbila ještě víc, a vmetla nám do tváře otázku: „Kde je teď?“

„V Římě ještě ne,“ odpověděl Petronius okamžitě. Silně zbledl. „Nechtěj ho vidět, Rufino, nepokoušej se o to!“

„Je to můj manžel! Chci ho ještě jednou, naposled obejmout. Chci vědět, co mu to udělali –“

Petronius tak rázně zvýšil hlas, že ji zarazil. „Pamatuj si Lina takového, jaký byl! To, co teď přivážejí do Říma, je šest dní stará mrtvola, která ležela venku. To není on, Rufino. To není tvůj manžel. Není to druh a přítel, který sloužil pod mým vedením.“

„Jak se přesvědčím, že je to opravdu Linus? Vždyť mohlo dojít k omylu.“

Vyvedl jsem ji z toho slabým hlasem: „Petronius Longus se bezpečně postará o to, aby k žádnému omylu nedošlo. S tím si nedělej starosti. Udělá, co je zapotřebí. Můžeš se na něj spolehnout.“

V tu chvíli se vdova najednou zhroutila. Maličko zavzlykala dojemným žalem a padla Petroniovi do náručí. Potom se usedavě rozplakala. Byla vyšší než dívky, které rád konejšil, starší a povahou mnohem tvrdší. Ale neucukl a pevně ji k sobě tiskl, zatímco vzlykala. Já jsem našel jednu sousedku a požádal ji, aby se Rufiny ujala, a potom jsme se vytratili.

Když forman přivezl tělo k Ostijské bráně, Petronius a já jsme na ně čekali. Celníci našli pohřebního obstaravatele a ten jim dodal rakev s víkem. Linus se vrátil domů v zapečetěné rakvi se všemi poctami jako nějaký vojevůdce, který padl při slavném mezinárodním tažení. Ale než jsme ho předali dalším obstaravatelům, které jsme s sebou přivedli k bráně, můj přítel Lucius Petronius si uvázal přes obličej šátek a žádal, aby mu víko odklopili, neboť potřebuje svého muže identifikovat formálně.

Jak Petronius varoval Rufinu, po šesti dnech na slunci a v slaném vzduchu mrtvola vůbec nepřipomínala toho bystrého, veselého a nebojácného dobrovolníka. Tělo bylo oblečené do námořnického přestrojení, které jsme

poznali. Jeho výška a rysy odpovídaly. A když jsme vzali v úvahu i tu identifikační zámku, uznali jsme, že je to Linus.

Balbinus neuváženě riskoval. Tak dychtivě se zřejmě toužil vrátit na pevninu, že ani nepočkal, až *Afrodita* opustí pobřežní mělčiny a vpluje na hlubší vodu, kde by se mrtvola dala snadno hodit přes palubu, aby nadobro zmizela. Takže Lina s sebou vzal zpátky na pevninu. Někdo – snad ti propuštěnci, které jsme s ním viděli odcházet – mu musel pomáhat. Potom Balbinus nebo druzí Lina zabili a jeho tělo nechali nedbale pohozené, což bylo neuvěřitelně arogantní.

Zůstal jsem s Petroniem, pokud se s tím vyrovnával, a potom jsem se postaral o předání rakve. Když ten reptající forman z Ostie se svým povozem odjel a rakev odnesli pracovníci z pohřebního bratrstva vigilů, my dva jsme se pěšky vydali zpátky od Ostijské brány. Pach rozkladu, který nám vnikl do nosu, na nás stále lpěl. Mlčky jsme zamířili k řece.

Už byla tma. Po levici se nám bez ladu a skladu rýsoval shluk staveb v oblasti sýpek a komplex Emporia a o kus dál vpravo Probův most, osvětlený tlumenými lampami. Občas přes most přešla nějaká postava. Slyšeli jsme šumění Tiberu a chvilkami zašplouchnutí, což mohla být ryba nebo krysa. Za vodou se na silnici v Transtiberině ostře ozýval klapot oslích kopýtek. Ve větru jsme si zavrtávali bradu hluboko do pláště, ačkoli vzduch byl vlhký a my jsme pociťovali spíš skleslost než chlad.

Ta noc se nedala ukončit lehce. Už jsem zaznamenal zlověstné příznaky, jak by mohla dopadnout pro mě.

„Nechceš to jít zapít?“

Petronius mi ani neodpověděl.

V tu chvíli jsem měl odejít.

Dál jsme ještě nějakou dobu pohlíželi přes řeku. Zkusil jsem to znovu. „Teď s tím nemůžeš nic dělat a není to tvoje vina.“

Tentokrát se trochu vzchopil. „Půjdu na strážnici.“

„Na to ještě nejsi připravený.“ Znal jsem ho líp, než se znal sám. Na takové zprávy je vždycky času dost.

„Musím mužům oznámit, že Linus je mrtvý. Chci, aby to slyšeli ode me.

„Pozdě,“ řekl jsem. „Ta zpráva se k nim už jistě dávno donesla. Věnovali jsme tomu víc hodin, než si uvědomuješ. Ztratil jsi pojem o čase. Na Aventinu to už nebude žádná novinka. Ví to celá kohorta.“ Byl jsem přesvědčen, že alespoň jeden člen kohorty o tom věděl dřív než my. A Lucius Petronius jako by si to stále neuvědomoval.

„Ty s tím nemáš nic společného, Falcone. To se týká jenom mě a mých lidí.“

Cítil jsem, že se neodvratně blíží pohroma. Chtěl se pohádat. Potřeboval se vybít. Ten výbuch se mohl snést na kohokoli, ale já jsem byl jeho nejlepší přítel a zůstal jsem mu na ráně.

„Ještě nejsi připravený s nimi mluvit,“ nabádal jsem ho znovu. „Tuhle situaci si musíš předem pečlivě promyslet.“

„Sám vím, co musím udělat.“

„Já si myslím, že ne.“

Někde v dálce jsme uslyšeli hlas trubky. Po letech v legiích to náš mozek vnímal, ale tak jsme se zabrali do současného dění, že jsme na to nijak nereagovali. V prétoriánském táboře se střídaly stráže. Už jsem nepoznal, v kterém úseku noci teď jsme. Jindy jsem to vždycky věděl, i když jsem se probudil z hlubokého spánku. Teď mi ta tma kolem připadala docela jiná, hluk města nezvyklý. Události se hnaly kupředu nepřirozeným tempem. V rozrušení se všechno rozmazávalo. Svítání mohlo být od nás vzdálené ještě několik hodin nebo pouze několik minut.

Uvědomoval jsem si, že Petronius po mém boku mi teď věnuje větší pozornost. Trpělivě jsem mu vysvětloval, jak to myslím. Věděl jsem, že naše přátelství asi končí.

„Tahle práce začala jako něco nepříjemného, ale teď je to přímo hnus. S tím faktem se musíš smířit, než uděláš další krok, jinak šlápneš vedle, Petronie. Jsou tu dva problémy –“

„Jaký problémy?“ vybuchl zlostně.

„Z Linovy smrti vyplynuly dva škaredý sporný body.“ Mně připadaly

oba naprosto jasné, ale on je neviděl.

„Falcone, mám srdce těžký žalem, potřebuju udělat naléhavý věci, tak mě prosím tě nezdržuj kvůli nějakým prkotinám."

„Poslyš! V první řadě tu máš celou tu hnusnou záležitost s Balbinem Piem. Můžeš se na ni vykašlat a nechat ji, ať se pomalu rozrůstá a postupně tě ničí, jestli chceš, ale nesmíme si nic namlouvat. Lina určitě zabili proto, aby nemohl ohlásit, že Balbinus z *Afrodity* klidně vystoupil, když my jsme mu ještě mávali přes přístav na rozloučenou. Z toho vyplývají zrůdný následky: ten chlap je stále tady. Vůbec neodešel. Balbinus je v Římě. To on pravděpodobně zorganizoval ten útok na Emporium, to on napadl Saepta Julia. Zabil Nonnia. Zabil Alexandra. Zabil samozřejmě i Lina. Jen Jupiter ví, co chystá dalšího."

Petronius se k tomu postaví čelem – a poradí si s tím –, ale zatím ne. Neklidně se pohnul. Položil jsem mu ruku na paži. Pokožku měl rozpálenou, jako by se v něm vařila krev. Jeho hlas zněl úplně chladně. „Ještě něco?"

„Balbinus věděl, koho má zabít. Někdo Lina zradil."

Odpověděl mi okamžitě: „To je vyloučeno."

„Stalo se to."

„Nevěděl o tom nikdo."

„Uvaž, jak umřel. Identifikační známku mu vrazili do zubů. Nějaká svině se postarala o to, aby se odhalilo, co je zač. Linus sám se musel vypořádat s faktem, že o něm vědí. Určitě umíral s vědomím, že ho někdo zradil. To přece musíš sám uznat, už kvůli němu, Petronie!"

Přítel se ke mně obrátil plný nenávisti. „Ty si myslíš, že jsem ho do toho dostal já? Museli jsme si poradit s mocí a penězi v té nejzrůdnější podobě. Kdybych ho na tu loď mohl propašovat tak, aby ani sám nevěděl, kde je, tak jsem to udělal. Jak můžeš naznačovat, že jsem neodhadl možný riziko! Ty si myslíš, že bych na takovou cestu poslal nechráněnýho agenta, kdybych nezajistil, aby ho nikdo v celým Římě nemohl shodit?"

„Všichni tvoji muži o tom věděli."

„*Moji muži?*" Byl zsinalý vzteky. „Můj vlastní tým, Falcone! Nemluvím o kohortě. Nemám na mysli ty zatracený pěší hlídky. Jediný, kdo věděl, že jsem s Balbinem poslal špeha, byl můj nejužší, osobně vybraný vyšetřo-

vací tým."

Strašně nerad jsem to říkal, ale musel jsem. „Je mi líto. Jeden z těch tvých vlastnoručně vybraných miláčků se zvrhnul. Jeden z nich se musel nechat koupit."

Nevybuchl ihned. Přesto jsem věděl, že je k mým argumentům hluchý. Nemohl jsem dělat nic jiného než mluvit tiše dál, jako bychom spolu nějak rozumně debatovali: „Já vím, že jsou výjimeční. Věřím, že to bude bolet. Pochopím, když řekneš, že jsi o tý možnosti taky uvažoval, že sis to probral ze všech stran a našel důvody, abys je všechny očistil. Jenomže mladý muž, který si to nezasloužil, je mrtvý. Někdo Balbinovi prozradil, kdo to je. Lucie Petronie, jenom mě udivuje, že ani nepřipustíš něco, co je jasný jako facka."

Nevedlo to k ničemu. Přes tohle nás nemohla převést ani léta přátelství. Slyšel jsem, jak se mu změnil hlas. Výhrůžným tónem na mě udeřil: „Ty něco víš. Co mi chceš namluvit?"

„V kohortách se rozmohlo úplatkářství."

„Pchá! To není nic novýho!" vyprskl Petro vztekle s pohrdáním.

„No dobrá. Tohle je naprosto důvěrný: dostal jsem zvláštní pověření."

„Další?"

„Správně. Vyšetřování se pěstuje po celým Římě jako krokusy na zahradě. Mám tajné rozkazy najít a stanovit, kdo z vigilů přijímá úplatky –"

Petronius se zhrozil. „Ty špehuješ Čtvrtou!"

„Buď tak laskav! Já špehuju všechno, co se hýbá. Čtvrtá není žádná výjimka. Doufal jsem, že je z toho budu moct vynechat."

„Asi sotva podle toho, cos mi dnes říkal." V tu chvíli jsem poznal, že jsem ho doopravdy ztratil. „Měl jsem to vědět: informátoři a důstojníci ve službách zákonů nejdou nikdy dohromady. Tvý motivy jsou odporný. Zmiz mi z očí, Falcone." Myslel to vážně, to jsem poznal.

„Neříkej blbosti."

„Nemluv na mě! Táhni s tou svou odpornou podezíravostí někam jinam. Balbinus je můj. A vždycky byl. Já ho dostanu. Od tebe nepotřebuju žádnou pomoc. A na strážnici ať mi už nepáchneš – v mým rajonu se vůbec neukazuj!"

S tím se nedalo nic dělat. Nechal jsem ho být a šel jsem domů. Jen ať si císař myslí, že mě pověřil důvěrným vyšetřováním, jenže na Aventinu je skutečnou silou Petronius Longus a ten mě z toho případu vyrazil.

L

Zbývalo už strašně málo času. Jakmile se Linovo tělo ocitlo doma, přišli jsme o svou jedinou výhodu, totiž že se Balbinus musí skrývat. Už toho zbývalo mnohem méně, co by mohl ztratit. Bude sice muset nadále zůstat zalezlý, ale bude mít daleko větší možnost jednat volně. Až ho dopadneme, čeká ho trest smrti, ale ve své nesmírné aroganci si patrně myslel, že ho nikdy nechytíme. Měl v plánu vládnout Římu z nějaké přepychové skrýše.

Jedno bude určitě chtít udělat, a to dál se mstít těm, kteří ho dostali před soud. O tom nebylo nejmenších pochyb. Petroniovi Longovi hrozilo krajní nebezpečí. Nejenže ho Balbinus nenáviděl za celý ten soudní proces, ale jistě mu dojde, že ho Petro bude hledat. Jediným Petroniovým úkolem teď bylo znovu toho ničemu polapit. A hlavním cílem jeho nepřítele musí být zabránit mu v tom. Především právě z toho důvodu jsem cítil, že nám zbývá strašně málo času jednat.

Heleně jsem se musel přiznat, že jsem u vigilů upadl v nemilost. Stejně by si jistě brzy všimla, že se poflakuji doma místo toho, abych uháněl ven k nějakým krizovým situacím. Musel jsem jí také vysvědit proč.

„Ach Marku, to je hrozné. Tolik jsem se bála, že se to stane… Poví Petronius svým lidem, že jsi vyšetřoval korupci?“

„Svému nejbližšímu týmu to musí říct.“

„To znamená…“ Plelena se zarazila. „Ten, co zradil Lina, se tak doví, co máš za úkol.“

„Nedělej si starosti.“

„To vypadá pro tebe stejně nebezpečné jako pro Petronia.“

„Holčičko, tohle pátrání bylo vždycky nebezpečné.“

„Budeš v něm pokračovat?“

„Ano.“

„Ale jak to dokážeš, když tě Petro nechce vidět?’

„Však on se uklidní."

Pochopila, že se o tom našem sporu nechci dál šířit, a ztichla. Helena vždycky poznala, kdy má přestat vyzvídat, a právě to se mi na ní líbilo. Měla své vlastní zájmy a to pomáhalo. Když se někdy přece jen chtěla pohádat, ráda nafoukla věci prakticky z ničeho. Zato opravdu důležité záležitosti se projednávaly rozumněji.

U snídaně se mi zdála poněkud zaražená. Třeba to byla má chyba. Neuklidnil mě ani teplý med. Skoro vůbec jsem nespal a připadal jsem si jako kal z Velké stoky. Všiml jsem si, že Helena nic nejedla ani nepila. To mě zamrzelo ještě víc. Byla těhotná a já jsem na to nebral ohled. Čím statečněji se vyrovnávala se svými potížemi, tím provinileji jsem reptal.

„Ještě pořád tě trápí ty nevolnosti?" Jenom pokrčila rameny. Usnesla se, že mám vlastních starostí víc než dost a že mě nebude zatěžovat svými. Bohové, jak jsem si přál, aby tahle motanice skončila a mohl jsem se věnovat svému vlastnímu životu. „Poslyš, jestli ti mám být oporou a starat se o tebe, snad bys mi mohla taky vyjít vstříc."

„Mně vážně nic není. Ty jsi muž. Hleď si prostě svých věcí."

„To jsem právě dělal. No jo, jenomže přitom bývám asi neomalený, bezohledný a necitlivý, jestli chceš."

„Však já to s tebou vydržím, než se to naučíš." Usmála se. Najednou byla zase milá.

Vzal jsem si do hlavy, že se nenechám okouzlit. „Jen se neboj. Já se učím rychle."

Helena Justina se zdržela jakékoli reakce, zřejmě z pochopení pro mou podrážděnost, vyplývající z mého rozchodu s nejlepším přítelem. To mě jenom tím víc naštvalo, ale ona hned začala hovořit na jiné téma. „Ještě jsem neměla možnost ti to říct, Marku. Když jsem včera přišla domů, našla jsem další zprávu o Tertulle připíchnutou v pytlíku na dveřích. A tohle…" Sáhla na polici a vzala do ruky zlatavý předmět. Poznal jsem ten přehnaně velký váček, který moje sestra Galia pověsila dcerce na krk, jakýsi amulet, aby Tertullu chránil před uřknutím. Jeho moc se hrubě přeceňovala. A teď ten neúčinný krám poslal někdo mně.

„Tím nám chtějí oznámit, že to myslí vážně. Kolik jim mám podle nich zacvakat?" I mým vlastním uším dosud zněl můj hlas drsně. „Tisíc sester-

ciů.“

„Nevíš náhodou, kolik žádali po tvém otci?“

Helena se zatvářila rozpačitě. „Deset tisíc.“

„To vypadá slibně. Až sleví na stovku, tak bych o tom mohl začít uvažovat.“

„Žasnu, jaký jsi dobrák, Marku!“

„Nedělej si starosti. Už jim asi došlo, že tentokrát unesli nepravé dítě. Peněz se nedočkají, ale nechtějí ztratit tvář.“

„Když šli s cenou dolů jednou, tak možná ochabují,“ mínila Helena. „Připadají mi jako amatéři. Lidi, co se v tom vyznají, by tlak na nás stále stupňovali a žádali by pořád víc.“

„Nechci celou situaci zlehčovat, ale nemusíme propadat panice. Jsou v té zprávě nějaké pokyny?“

„Ne, jenom ta cena, co žádají.“ Natolik se snažila nezatěžovat mě, že mi tu zprávu ani neukázala. Naštěstí jsem se mohl na Helenu spolehnout, že mi poví všechno podstatné. Hodně mi pomohlo, že jsem tu věc mohl přenechat jí. I když jsem měl náladu pod psa, přece jenom jsem cítil určitou vděčnost.

„Však oni se zase ozvou, to vím jistě. Miláčku, jestli budu mít moc práce, myslíš, že bys to mohla pohlídat, až zase navážou kontakt?“

„Chceš tím říct, že bych měla zůstat doma?“ zeptala se Helena pochybovačně.

„Proč? Máš si jít někam poslechnout epos zvíci šestnácti svitků?“

„Nic takového. Ale chtěla jsem to zkusit v tom druhém domě, odkud jim prý unesli děcko.“

„Včera se ti to nepovedlo?“

„Řekli mi, že paní není doma.“

„Po pravdě, nebo si to vymysleli?“

„To jsem nepoznala. Chovali se zdvořile, takže jsem si z toho vyvodila, že bych to mohla zkusit jindy, a tak tam rozhodně půjdu.“ Vypadala zamyšleně. „Marku, když tady nechali ten amulet, tak jsem si vzpomněla na to pohozené dítě. Vzpomeň si, kolem krku mělo přetrženou šňůrku. Možná že je to taky oběť únosu. Ti lidi, co jsem s nimi ještě nemluvila, prý ztratili děťátko. Hlásila to jeho chůva. Třeba mě vyslechnou, až jim povím, že se

našlo.“

Najednou jsem silně zalitoval, že nemůžeme pracovat spolu. Vzal jsem ji za ruce. „Nepomohlo by ti, kdybych šel s tebou?“

„Myslím, že ne.“ Helena se na mě usmála. „Při vší úctě, Marku, z toho dotyčného domu by informátora určitě vyhodili. Já se pokouším zdolat soukromou pevnost jednoho moc důležitého magistrata.“

Najednou mě něco napadlo. „Jak se jmenuje?“

Helena mi to prozradila. Moji právníci mi radí, abych je nezveřejňoval. Nestál bych o žalobu pro urážku na cti. Kromě toho takoví muži si publicity beztak užijou víc než dost.

Srdečně jsem se zasmál. „Snad by tě mohlo zajímat, že naposled jsem viděl onu znamenitou osobnost v situaci, kdy ho zkušeně nalaďovala prvotřídní prostitutka.“

Zatvářila se starostlivě, a potom snad dotčeně. Jeden z důvodů, proč jsem ji vždycky tolik miloval, spočíval v tom, že Helena Justina byla naprosto přímá. Nápad vydírat muže, který má nárok nosit nachovou tógu a dávat tak najevo svou důležitost, by jí nikdy nepřišel na mysl.

„V kterém bordelu, Marku?“

„Ujišťuji tě, že jsem byl jenom v tom, o kterém víš – v Platonově akademii.“

„To je zajímavé,“ poznamenala Helena, jako by tomu chtěla přikládat zvláštní význam.

Tu hru jsem znal. Pátráním jsem se zabýval déle než ona. Nechal jsem ji snít.

LI

Zmínka o Platonovi mi vnukla nápad.

Nechtěl jsem nic podnikat na vlastní pěst, pokud to nebude nezbytné, a tak jsem se odebral nejprve na strážnici XIII. okresu, abych zjistil, jestli mě Petro přijme. Nebyl tam ani on, ani nikdo z jeho týmu. Když jsem se pokoušel vejít dovnitř, objevilo se několik hasičů. Ti nejspíš nevěděli nic o mém pátrání po úplatkářích, ale někdo jim nařídil, aby mě nepouštěli dovnitř. Naoko jsem si jejich nevrlého chování nevšímal, ale přiznávám, že mnou otřáslo.

Pak jsem si uvědomil, že Petronius bude se svými lidmi na Linově pohřbu. Strážným asi připadalo divné, že se ho také neúčastním.

Kdybychom se s Petroniem nepohádali, byl bych se šel Linovi také poklonit. Avšak nechtěl jsem vyvolávat další nepříjemnosti, a tak jsem tomu mrtvému složil hold soukromě. Byl mladý a zdál se upřímný. Zasloužil si lepší osud.

Pustil jsem se dolů k Cirku a zamířil do Platonovy akademie. Tam jsem se s větší obratností, než jakou jsem uplatnil na strážnici, vetřel dovnitř. Zkušený informátor se nenechá jen tak vyhodit. Dokonce se mi podařilo dát se uvést rovnou k Lalagé.

Bylo ještě časné ráno a moc se toho nedělo. V hampejzu vládla apatická nálada. Vyskytovalo se tam jenom několik místních klientů, kteří se tam zastavili cestou do práce, a tou dobou, kdy jsem tam přišel, většinou odcházeli. Na chodbách nikdo. Klidně to mohl být nějaký ubytovací penzion až na to, že se na určitých místech vršily hromady vadnoucích girland nebo tam čekaly úhledně naskládané prázdné amfory, až je někdo vynese. Probíhal jakýsi povšechný úklid s hadry a houbami, ale potichu. Noční směna se patrně potřebovala vyspat.

Lalagé sama asi chytala chvilky odpočinku mezi jednotlivými klienty.

Poněvadž prostitutka pracuje vleže naznak – tedy alespoň často v horizontální poloze –, Lalagé si nepředstavovala odpočinek jako hovění na lehátku s nějakou Vergiliovou eklogou, a místo toho raději vylezla nahoru po štaflích, aby dolila olej do velké stropní lampy.

„Já vím," zazubil jsem se, „na otroky není spolehnutí, že udělají něco pořádně."

„Zdejší otroci mají jiné povinnosti, musejí se věnovat zákazníkům." Maličko se zakymácela a skoro ztratila rovnováhu, když nakláněla džbán k poslední lampě. Patrně bezděčně to působilo uhlazeně eroticky. Přistoupil jsem blíž, připraven položit jí bezpečně ruku na zadnici, avšak když přece jen zůstala stát vzpřímeně, má ochotná packa se ze slušnosti zarazila. „Ty jsi Falco, že?"

„Konečně slavný, jak vidím."

„Spíš notoricky známý," odpověděla. Cosi v jejím chování mi naznačovalo, že o takovou notorickou známost není co stát.

„Na nesprávných místech? Navštívili mě Mlynář a Malý Ikarus. Znáš ty dva?"

„Darebáci. Odtud jsem je vykázala."

„To se nedivím. Viděl jsem tvé úctyhodné klienty…" Nijak na to nereagovala. Lalagé by mohl postrašit jenom nějaký vytrvalý otrava. „Ti dva návštěvníci mi přišli vyhrožovat. Mým jménem se zřejmě mává v surovějších kruzích, než se mi líbí." Snažil jsem se vymámit z ní nějaké znamení, že má styky s Balbinovou tlupou. Její reakce byla zcela negativní.

Podal jsem jí ruku, aby se o ni mohla opřít při sestupování z toho svého hradu. Ze džbánku odkapával olej. Když došlápla na zem, otřela se o mě pevným tělem, teplým pod jedinou vrstvou jemné tkaniny. „A co na mně asi chce ten notoricky známý Marcus Didius?"

„Marcus? To je neformální. Když jsem tu byl s Petroniem, tak jsme se, pokud vím, nedostali k oslovování prvním jménem. Mluvil o mně někdo dobře informovaný nebo jsme snad my dva staří přátelé?"

Lalagé mě oblažila upřeným pohledem svých nádherných očí. „To asi těžko."

„Jsem zdrcený! Mimochodem, můžeš po mně přestat blýskat těmi kukadly. Jsou krásná, ale na mě je ještě moc brzy – nebo ne dost brzy. Rád si

místo snídaně zadovádím v posteli s partnerkou, jenže to musí být žena, kterou jsem celou noc držel v náručí."

„Zanesu to do našeho svitku o zálibách našich klientů."

„Já mezi klienty nepatřím."

„Chceš projednat podmínky?"

„Je mi líto, ale nemůžu si to dovolit. Střádám si, abych mohl jít na filozofickou školu."

„Ani se neobtěžuj. Sám toho nažvaníš dost a dost, tak proč bys ještě platil za učení?"

Dosud stála těsně u mě, až jsem z toho byl nesvůj. Mužně jsem odolával. Z očí nám metaly blesky. Jistě vycítila mé obavy z hrubého zacházení. Chlupy na šíji se mi naježily a stály ztuhle jako štětiny jezevce. Bylo těžké tvářit se bojovně, když každý nerv v těle volal, abych se chránil před útokem – ale vůbec na mě nezaútočila. Na bordelmamá se Lalagé chovala překvapivě jemně.

„Chci vyjednat příměří," zachraptěl jsem. Na ten návrh se vesele zasmála, ale mávnutím mě pobídla, abych se s ní posadil na lehátko. Už se mi dýchalo volněji. Usadil jsem se až na konci. Se zakloněnou hlavou si mě prohlížela. Měla dlouhý hladký krk, dnes neozdobený šperky. Řasy se jí kmitaly nahoru a dolů se silou a plynulým půvabem vesel trojřadky.

Lehce jsem si vzdychl. „Přestaň se tvářit jako Thais Alexandra Velikého. Jmenuješ se Rillia Gratiana. Tvoji rodiče mívali papírnictví na rohu u Rybího dvora."

Nepopřela to, ale ani mě nepovzbudila. Uchylovat se k starým vzpomínkám by nijak nepomohlo. „Vedu tenhle nevěstinec, Falcone. A vedu ho dobře. Starám se o děvčata, kontroluji klienty, organizuji lechtivé zábavy. Vedu účetní knihy a dostávám potřebné koncese. Platím nájem a platím účty u kupce. Když je to nutné, dokonce zametám schody a vrátnému prořezávám vředy. To je můj život."

„A na minulosti nezáleží?"

„Vůbec ne. Rodiče mi poskytli veškeré potřebné znalosti a předali mi smysl pro obchod."

„Ještě je vídáš?"

„Je to už dávno, co umřeli."

„Zajímalo by tě, jak jsem se to všechno o tobě dozvěděl?“

„Ani ne. Jsi přece informátor. Mě nedojmeš, ani kdybys mi vyprávěl nějaký truchlivý příběh.“

„Myslel jsem, že právě v hampejzu povědí na sebe muži pravdu.“

„Muži nikdy neříkají pravdu, Falcone.“

„Kdepak, my vůbec nevíme, co je to pravda… Můžu se tedy aspoň odvolat na určitou kolegialitu?“

„Ne,“ odsekla. To bylo ještě předtím, než si vzpomněla, jak přišla k tomu poraněnému uchu. Zřejmě na ně vůbec nemyslela, ale když jsem znovu spatřil tu jizvu, zaplavila mě jakási teplá nostalgie.

Oba jsme byli jako profesionálové z různých důvodů naladěni na přílivy komunikace – v mém případě šlo o řeč, v jejím o to druhé. Tato konverzace už proběhla celým cyklem a vyčerpala se. Ve vzájemné shodě jsme to vzdali a odpočívali.

Měl jsem na jazyku, že ve stadiu slovních potyček žádný z nás neustoupil, ale v tu chvíli si začala Lalagé zlostně hrát se zavíráním na jednom náramku. Možná že už ochabovala. (Možná že ta ozdoba paže měla jenom vadný háček a očko.) „Co vlastně chceš?“ zeptala se znovu.

„Dát ti přátelskou radu.“

„No ne!“

„Já se z toho krámu zblázním. Sundej si ho a já ti to spravím.“ Překvapeně se přestala pokoušet náramek zapnout a hodila mi ho do klína. Byla to nádherná věcička: články z jemných zlatých spirálek se zasazenými bledými smaragdy. Drahá, ale pokažená jako obvykle tím vadným zapínáním. „Nemáš nějakou pinzetu?“ Podala mi hezkou soupravu šesti nebo sedmi toaletních nástrojů na kroužku. „Klenotníci jsou pitomci.“ Pracoval jsem na ohnutém kousku zlatého drátku, který potřeboval přetvařovat. „Hodiny a hodiny se pachtí s těmi ozdobnými částmi, ale slušný háček už je na ně moc. To by mělo držet. Jestli máš ten náramek ráda, ať ti tam přidělají nové zapínání.“ Přitáhl jsem si její paži. Když jsem jí náramek připnul na navoněné zápěstí, držel jsem ji dál. Můj stisk byl přátelský, ale pevný. Nepokoušela se mi vytrhnout. Prostitutky vědí, jak se chovat, aby se neporanily. Pohlédl jsem jí přímo do očí. „Balbinus je v Římě.“

Její krásné oči se přimhouřily. Nedalo se poznat, jestli to slyší poprvé

nebo si pouze přeje, abych si to myslel. Našpulila rty. „To je zlá zpráva."

„Pro každého. Nebyli tu za tebou nějací vigilové?"

„Žádný, od té doby, cos sem přišel ty a ten tvůj dlouhý přítel." Cítil jsem, že jí mohu věřit, když mluví věcně. To ovšem taky mohl být jen trik.

„Chápeš, co z toho vyplývá?"

„Moc přesně ne. Balbinus je přece odsouzený. Co může dělat, Falcone?

„Zdá se, že hodně. Čtvrtá kohorta se může přetrhnout, jak se snaží zjistit, kdo se ho pokusil nahradit – a zatím celou tu dobu nikdo. Všechno, co se poslední dobou stalo, může mít na svědomí on."

„Jako co?"

„Útok na Emporium a přepadení v Saeptech. Smrt. Vraždy. O těch jsi předpokládám slyšela?"

„Čí vraždy máš na mysli?" zamumlala a schválně mě provokovala.

„Nehraj si se mnou."

Nebylo znát, že by se nějak zatvrdila. Zůstala stále tou zdvořilou kurtizánou. Řekla však nezměněným tónem: „Jestli nechceš platit za hrubé nakládání, snad bys mi mohl to zápěstí pustit."

Ostře jsem se na ni zadíval a pak jsem naráz sevření povolil a nechal prsty roztažené. Čekala, že ji praštím, a pak ruku stáhla.

„Chci si promluvit o Balbinovi," oznámil jsem jí.

„Zato já ne."

Pozorně jsem se na ni podíval, nahlédl jsem do ní přes to elegantní oblečení, důmyslně namalovaná víčka a řasy, úžasné svůdné tělo. Kolem těch lenivých, jasných hnědých očí jsem pozoroval drobounké vrásky a tmavé kruhy. „Jsi unavená. A celý podnik je dnes ráno taky nezvykle tichý. Co se děje, Lalagé? Musíš v noci pracovat přesčas? Pročpak? Někdo z tebe vymáhá prachy? Není to náhodou tím, že zisky z Venušiny besídky jsou teď nižší, protože musíš opět platit tučný honorář vrchnímu řediteli?"

„Jdi se vycpat, Falcone."

„Ty mě překvapuješ. Myslel jsem, že si zakládáš na své nezávislosti, děvče. Musím přiznat, že jsem si tě za to vážil. Nedovedu si představit, že by se tu Balbinus jen tak zjevil a žádal podíl a že bys mu ho dobrovolně dala."

„Něco takového ať tě ani nenapadne. Tomu bych nedala ani půl asu,

i kdyby se z toho měl podělat. Teď už mě nemůže Balbinus k ničemu nutit. Je přece odsouzený. Jestli je v Římě, tak bude muset zůstat zalezlý, jinak ho čeká, víš co!“

„Poprava,“ přisvědčil jsem. Pak jsem se zase vyzývavě zeptal: „Tak ty ho tady zaručeně neschováváš?“

Zasmála se.

Rozhodl jsem se, že jí budu věřit. Dal jsem na ni, když mi vykládala, že nevěstinec vede sama bez ochránce. „Stejně by sis měla dát pozor,“ varoval jsem ji. „Někdo mu musí pomáhat, ale pokud to nejsi ty, tak spadáš do té druhé kategorie.“

„Do které, Falcone?“

„Mezi jeho nepřátele.“

Chvíli bylo ticho. Lalagé bývala vždycky inteligentní, nejlepší ze třídy, dokud chodila do školy. To jsem náhodou věděl. Nakonec řekla chraptivě: „Už zase mluvíš o smrti.“

„Nonnia Albia,“ přisvědčil jsem. O tom, že ho zabili, musela vědět. „A zabili taky toho doktora, který Nonnia přesvědčil, že má smrt na jazyku, toho, co ho tak vystrašil, že byl ochoten Balbina udat. To náhodou nebyla pravda. Nastražili mu ho jako léčku vigilové.“

Doufal jsem, že ji vyděsím a ona se mi přizná, ale tentokrát připravila Lalagé překvapení mně. Znovu se zasmála, byť trochu trpce. „Ne tak docela,“ opravila mě. Vychutnávala si vzrušení z toho, že mě vylekala, a protáhla se půvabně jako panter. Byl to automatický pohyb, nechtěla mě svádět, ale musel jsem se ovládat. Ironicky se usmála. „Léčka by to byla jenom tehdy, kdyby o tom Nonnius nevěděl.“

„Co tím chceš říct?“

„Nonnius si od samého počátku uvědomoval, že mu tam toho felčara poslala Čtvrtá kohorta, aby mu něco nalhal.“

Petronius Longus už se mnou naštěstí nemluvil, a tak mu tu zdrcující zprávu nebudu muset předat.

LII

„To je stará historie,“ přiznala Lalagé. Jaký je v tom rozdíl, když je Nonnius beztak mrtvý? Komu na tom záleží?“

„Balbinovi!“ odsekl jsem jí stroze. „A tobě by mělo taky!“

„Nevím proč.“

„Však to pochopíš, až sem jednou v noci vtrhne banda zabijáků a odtáhnou tě za vlasy.“

„Tak budu pár dní nosit paruku…“ Uštěpačnost neodpovídala jejímu stylu. Znala své meze a už v tom duchu nepokračovala. „Tohle je nevěstinec. Toho sis snad všiml. Máme tu bezpečnostní opatření, aby nám sem nelezli výtržníci.“

„U Jupitera! Já jsem ta vaše bezpečnostní opatření viděl! Macra nevidí, neslyší a přepočítává peníze a ten ochrápaný chudák, co málem umře strachy, když ho trochu okřikneš? Nonnius měl opevněné dveře. Vnikli tam násilím. Byl to vojenský útok.“

„Tak ti děkuju. Teď aspoň vím, s čím můžeme počítat.“ Nijak ji to neohromilo. Natáhla nohu a pohupovala sandálem zavěšeným na vyklenutém nártu. Ta obuv měla tenkou podrážku, ale bytelný svršek takového druhu, jaký se vykrajuje z kůže vcelku a nahoře přivazuje spoustou řemínků. Rozhodně to nebyla vycházková bota, ale to jí nevadilo. Mně ovšem vadilo, že se pohupuje na velmi hezké nožce.

Její lhostejný přístup mě rozpálil ještě víc, ale jinak. „Co je to s tebou, Lalagé? Balbinus už z pomsty zavraždil nejméně dva lidi, kteří ho dostali před soud. Já jsem tehdy pobýval v cizině, ale jak jsem slyšel, Nonnius nebyl jediný z jeho někdejších partnerů, kdo pomohl obžalobě. Ty jsi přece taky svědčila.“

„Pod nátlakem.“

„Petronia Longa.“

„Jo, tak se ten neřád jmenuje.“

„Můžeš mě považovat za naivního, ale mám takový dojem, že za tu pomoc při jeho usvědčení jsi další položkou na Balbinově nákupním seznamu mrtvol ty, Lalagé."

„Jsi vážně naiva." Věděla přesně, co říká, když lstivě dodala: „Já vím o jednom člověku, který tam figuruje přede mnou." Myslela tím Petronia. Doufal jsem, že nezpozorovala, jak mě zamrazilo.

„Je to už velký chlapec a při práci se dovede vyhýbat ničemům. Snad mu to vyjde i tentokrát. Ale tobě ještě stále hrozí vážné nebezpečí."

„S tím já si poradím."

„Nejstarší lež na světě, Lalagé! Dějiny jsou zavalené mrtvolami bláznů, co blábolili: ‚Na mě to neplatí. Umím se včas vyhnout.' Nebo sis ho podmazala?" V rozčilení mě najednou něco napadlo: „Zavraždili taky jednoho z vigilů. Nevíš o tom nic? Ty jsi zradila Lina?"

„V životě jsem o něm neslyšela." Hovořila klidně. Chtělo se mi věřit jí.

„Viděla jsi poslední dobou Balbina?"

„Ne."

„Určitě potřebuje nějakou skrývačku. Nežádal tě, aby se tu mohl schovat?"

„Už zase! To je přece k smíchu, Falcone."

„A co jeho lidi? Malý Ikarus a Mlynář? Smějí sem chodit?"

„Už jsem ti řekla, že sem mají zakázaný přístup, celá ta banda."

„A nenavázal s tebou kontakt nikdo z té staré tlupy? Co třeba sám Balbinus?"

„Ne." Nejspíš lhala. Pozoroval jsem, jak si všimla, že si to myslím. „Balbinus je žralok." Její hlas zněl tvrdě. „Věř mi, Falcone, on dobře ví, že ve mně našel rovnocenného soupeře. Jsem silnější než on, a pokud chce v Římě přežít, musí mě nechat na pokoji. Cože? Vyhnanec, který se tajně vrátil? Je to blázen. Nemá nejmenší naději." Teď se rozpovídala až moc. To jí nebylo podobné. Stále měla v široce otevřených očích výraz děvky, která lže. Obtíž s prostitutkami spočívá v tom, že takový dojem vzbuzují stále, i kdyby z nich tryskala čistá pravda jako z úst vestálek.

„A co ten Nonnius? Jak jsi u Háda mohla vědět, že prohlédl Alexandrovu lež?"

„Je Alexandr doktor?"

„Byl."

„Jistě, byl. A přitom nedovedl poznat, jak je na tom sám, že? Já to vím, Falcone, protože jsem to celé nastražila s Nonniem já sama. Nenamáhej si hlavičku s podrobnostmi, ale když za ním poslal Petronius svého člověka s vymyšlenou povídačkou, Nonnius mu nevěřil. Nebyl hloupý. Sám poznal, že mu nic není."

„A tak se vyptával a zjistil, že ten doktor, co mu namluvil, že umírá, má bratra u vigilů?"

„Byl výběrčím činží, Falcone. Snadno si uměl dát dvě a dvě dohromady. Svěřil se mi s tím. Nejdřív se tomu jenom smál, protože mu celý ten nápad připadal směšný, ale já jsem přišla na to, jak bychom toho mohli využít. Chtěli jsme se zbavit Balbina. Mně šlo o to, abych měla nevěstinec v rukou sama, a Nonnius chtěl vést všechno ostatní. Naplánovali jsme to spolu."

„Nonnius tedy povolal Alexandra zpátky?"

„Měl velkou psinu z toho, jak předstíral, že se strašně bojí, a potom tvého přítele přesvědčil, že je volná cesta k vyčištění Říma."

„A co ten mrtvý Lycijec?"

„Toho zabili tady, v Akademii."

„Já vím." Rychle jsem uvažoval. Nejspíš mi říká, že šlo o úmyslnou vraždu. „To bylo domluvené? Toho lumpa, co ho bodnul, sem poslali záměrně?"

„Ne, Castus nepotřeboval povzbuzování. Byl to Balbinův člověk. Často se tu poflakoval a hlásil mu, jak to tu vypadá. Já jsem mu nic neřekla. Věděla jsem, jak by reagoval, kdyby došlo ke rvačce. Zato to děvče v tom jelo taky. Nechtěla jsem, aby Casta uklidňovalo, až začne zuřit."

„Ještě tady dělají?"

„Jenom to děvče."

Byla obdivuhodně klidná. Ona a Nonnius se vlastně postarali o to, aby došlo k vraždě toho Lycijce, a pak to „náhodou" zjistila hlídka, a tak si pořídí svědectví, které bude Lalagé „nucena" přednést u soudu.

Uvědomoval jsem si, že Lalagé by to nikdy formálně nepřiznala, a že jsem to dnes slyšel, by mohlo mít pro mě osudné následky. Nálada se nebezpečně změnila. Uvízl jsem v tomhle místě až po krk. Nikdo nevěděl, že jsem tady. Kdyby se rozhodla, že mě dá zabít jako toho návštěvníka

z Lycie, dostal bych se zatraceně do úzkých. Pokusil jsem se změnit téma. „Jakmile se myslelo, že Balbinus odplul, uspořádal to vloupání do Emporia Nonnius?“

„Nemám ponětí. Hned jak ten soud skončil, už jsem o té zabijácké bandě nechtěla ani slyšet.“

„Vážně? Napadlo mě, jestli jste s Nonniem nekuli společné plány, protože jste spolu něco měli?“

Srdečně se rozchechtala. Jenom chlap si může představovat, že se ženské věnují podnikání na základě lásky.“

„Ty jsi nebyla Nonniova ctitelka?“

„Ne.“ Ani se nenamáhala ho pomlouvat.

„Jednou jsi mi svěřila, že ho nenávidíš – a přesto mi teď tvrdíš, že jste se spolu spikli, pokud šlo o ten soudní případ.“

„Co na tom? Já jsem ho nesnášela, ale mohla jsem ho využít.“

„Napovídalas mi spoustu lží. Jak to, že mi najednou o Nonniovi říkáš pravdu?“

„Protože je mrtvý. Jakmile jsem se o tom doslechla, domyslela jsem si, že se vrátil Balbinus. Měli jste na to taky přijít,“ dobírala si mě.

„Mysleli jsme, že Nonnia zavraždila Flaccida.“

„No, určitě v tom měla taky prsty. Říká se, že se to stalo v jejím domě. Prý se na tom pásla očima. Ten hrnec mu prý na hlavu narazila sama.“

„Kurážná čarodějnice.“ Ušklíbl jsem se. Je u ní Balbinus?“

„Pochybuju. Není pitomý. To je první místo na ráně, které přijdou vigilové prohledat.“ Jasně tím myslela, že oni pitomí jsou nebo že se dá předem odhadnout, co podniknou.

„No, za všechno ti děkuju. Je to od tebe hezké, že spolupracuješ.“

„Kdyby ti nedošlo, že je Balbinus tady v Římě, chtěla jsem ti to říct sama.“

Ovšem neřekla.

Vstal jsem. Chvíli jsem očekával, že mě zadrží. Měl jsem se na pozoru před napadením a tentokrát nešlo o erotické hrátky.

„Máš z něčeho strach, Falcone?“ Ta uměla muže prokouknout. Bylo to její řemeslo.

„Ne, ale ty bys měla mít. Balbinus je zpátky. Tys ho pomohla dostat za

mříže. Půjde po tobě."

„Já myslím, že si nemusím dělat starosti." Říkala to s naprostou jistotou. Připadalo mi to divné. Vstala, jako by laskavě vzala na vědomí můj odchod, a dodala ještě pohrdavým tónem jeden možný důvod: „Balbinus nebude v Římě dlouho." Věnovala mi úsměv, a to ten nejsladší ve svém širokém repertoáru – a nebezpečný jako doušek bolehlavu. „Balbinus totiž nezůstane naživu, že? Vždyť ho teď hledáš!"

Namítl jsem, že by nemusela být tak sarkastická, pak jsem dámu zdvořile pozdravil a odporoučel se.

Nonnius doufal, že se zločinecké říše ujme sám, jenže Nonnius byl po smrti. Přemýšlel jsem, koho si asi Lalagé představuje na Balbinově místě, až bude nadobro vyřízený. Zajímalo by mě, koho by asi ráda viděla řídit další akce.

Nechyběly jí schopnosti a ctižádost. A Lalagé, jak jsem ji znal už před dávnými lety, byla vždycky náramně chytré děvče.

LIII

Neměl jsem nejmenší naději, že by mě Petronius uvítal mandlovými koláčky, kdybych za ním přišel se svými novými informacemi. Až by uslyšel, že Nonnius prohlédl jeho trik, jenom by se znovu navztekal. Proč bych ho s tím otravoval? Věděl, že se Balbinus vrátil, a mohl si sám spočítat, jaké osobní nebezpečí mu hrozí. S jistotou jsem se dozvěděl jenom o určitých nepříjemnostech v pozadí soudního procesu. Lalagé naznačovala, že má kdovíproč Balbina v hrsti, ale to mohl být bluf. A pokud ne, jevilo se to dosud jako příliš mlhavé, aby to bylo k něčemu.

Přesto jsem měl pocit, že už se v celém případu poněkud lépe orientuji. Teď šlo hlavně o to, najít Balbina Pia. Rozhodl jsem se, že podstoupím riziko a znovu si promluvím s Flaccidou. Pozdě. Když jsem dorazil k jejímu domu na druhém konci Cirku, byli tam už vigilové. Asi jsem se v tom nevěstinci zdržel déle, než jsem si uvědomil. (Nebyl jsem první, komu se stalo něco tak nepříjemného.) Linův pohřeb už skončil. Petronius se sem dostavil zřejmě přímo odtamtud, aniž měl dost času na řádnou rituální očistu, aby vedl pátrání v Balbinově domě.

Flaccida, v obličeji bílá a celá strnulá, stála na ulici, obklopena těmi několika otroky, které jí nechali pro osobní potřebu. Nikdo nebyl zatčen, ale na strategických místech hlídali členové pěší patroly, aby s ní zvědaví kolemjdoucí (a těch bylo hodně) nemohli navázat kontakt. Přes veškerá opatření se Flaccidě nějak podařilo poslat vzkaz dceři, neboť jsem viděl, jak tam s utrápenou tváří přicupitala Milvia. Stráže ji okamžitě izolovaly s matkou. Její dům přijde na řadu hned jako další.

Počítal jsem rovněž s tím, že v žádném z těch sídel Balbina nenajdeme. Petronius to patrně také věděl. Viděl jsem totiž, jak se ledabyle opírá se založenýma rukama o sloup v portiku. Když se podíval mým směrem a zahlédl mě, dal jsem si záležet, abych se v podobně bezstarostné póze opíral o zeď a okusoval si palec. Slyšel jsem, jak vydal rozkaz, aby ulici vyčis-

tili od čumilů, a tak jsem raději sám hned odešel.

Bylo by snadné nechat situaci zhoršit tak, aby se stala ještě osobnější. Pátrání po Balbinovi mi už teď připadalo jako nějaká pochmurná soutěž mezi Petroniem a mnou. To by mohla být výhoda, kdyby nás to zbystřilo. Jenže právě tak to mohlo hatit naše naděje, že toho zločince dopadneme.

Vypravil jsem se za Markem Rubellou.

„Situace se změnila. Petronius mě vykázal ze strážnice a odmítá se mnou komunikovat."

„Varovali mě, že jak budete vy dva spolu, koukají z toho jenom problémy." Takový výrok vypadal na našeho starého centuriona Stollika.

„To je nesmysl!" odsekl jsem podrážděně. Rubella si právě ředil inkoust v kalamáři vodou a hůlkou vyškraboval usazeniny – jako obvykle marná snaha získat z toho slušnou směs. Měl pěknou soupravu psacích potřeb: stříbrný kalamář, poličku na pisátka, mističku s pískem, nožík na ořezávání a lampu na pečetní vosk. Vypadalo to jako dárek. Někdo ho měl možná rád. Já jsem to nebyl.

„Přeješ si, abych tě z toho vyšetřování uvolnil, Falcone?" Věděl, jak na mě. „Jsi ochoten oznámit Titovi, že toho chceš nechat?" To byl záludný chlap. Pochopením pro své podřízené rozhodně neoplýval.

„To si nemůžu dovolit. Potřebuju s ním vycházet. Za tebou jsem přišel, abych tě požádal, jestli bys nám nemohl dělat prostředníka."

Rubella se na mě podíval, jako bych byl šváb lezoucí na jeho oblíbenou židli. „Prostředníka?"

„Promiň. Copak jsem sklouzl do nějakého nesrozumitelného etruského dialektu? Prostě se pokusil mezi námi vyjednávat."

„Ty po mně chceš, abych Petronia Longa uklidnil?"

„Přesně tak."

„Asi jsi spadl z višně, co, Falcone?"

„Nepůjde to?"

„Na to je mi život příliš milý."

„Ani to nezkusíš?"

„Vždyť jste spolu bydleli v jednom stanu."

„Teď zrovna není naladěný nostalgicky. Jak to tak vypadá, budu do

toho muset jít sám.“ Přesně to jsem chtěl, ale ne aby se k tomu dospělo takhle. Rubellovi jsem pověděl, co jsem se dozvěděl od Lalagé. Svým suchým způsobem mi poděkoval za to, že jsem ho pověřil úkolem informovat Petronia, jak si s ním Nonnius Albius zahrával. „Rubello, poněvadž Petronius teď nehodlá využívat mé vzácné schopnosti, jsem ti k dispozici a budu přijímat rozkazy přímo od tebe.“

„Mám rád lidi, co jsou ochotni spolupracovat. Tak jakou lahůdku bych teď mohl pro tebe najít? Petronius má za úkol vypátrat Balbina.“

„S tím mu můžu pomoct.“

„Ne. Nepřeji si, aby se vaše cesty zkřížily, dokud se neusmíříte.“

„Půjdu mu z cesty.“

„Ano.“ Rubella mi věnoval ten svůj pomalý, nespolehlivý úsměv. „To bude nejlepší.“ Tím měl na mysli, že v tom chce mít jistotu. „Jak jsem říkal, toho uprchlíka hledá Petronius. A na tobě bych chtěl, aby ses ujal pátrání po tom ukradeném zboží ze Saept a z Emporia.“ Než jsem stačil vznést námitky proti takové podřadné roli, dodal hladce: „Jít po stopě těch vloupaček může být jiný způsob, jak najít cestu k Balbinovi. Kromě toho máš přece kontakty v uměleckých kruzích. Mně připadáš pro tu práci přímo ideální – mnohem vhodnější než kdokoli z mých vlastních lidí.“

*

Lichotky mi dělaly vždycky dobře, a tak jsem s tím bezhlavě souhlasil. „Dostanu k ruce pomocníky?“

Rubella si jednou rukou uhladil strniště krátce ostříhaných vlasů. Musel to být pocit, jako by si drhl dlaň pemzou. „Zpočátku myslím nebudeš žádného potřebovat. Až narazíš na nějakou stopu, přijď rovnou za mnou a poskytnu ti podporu.“

To jsem slyšel už nejednou. Bylo mi jasné, že po tom kradeném zboží budu pátrat na vlastní pěst. Jestli něco z toho najdu, budu osamělý hrdina, který to nesměle oznámí některému z gigantů, jenž takové poklady shromažďuje, a slušně ho požádám, aby ty věci laskavě předal a vysvětlil… V duchu jsem si plánoval další návštěvy a ostré cvičení v místní tělocvičně.

Když jsem se chystal k odchodu, tribun najednou zvedl bradu víc než obvykle. „Pokračuješ stále ještě s odhalováním těch úplatkářů?“

„Samozřejmě. Pořád je hledám.“

„To je zajímavé. Myslím, že o tom mi máš průběžně podávat hlášení, jak pokračuješ."

„O co ti jde?"

„Lina byla velká škoda. Šel jsem na pohřeb. Tebe jsem tam nikde neviděl…" Nereagoval jsem na to. „Čekal jsem," pokračoval Rubella s rýpavým úšklebkem, „kdy mi přijdeš oznámit, že ve vyšetřovací jednotce Čtvrté kohorty musí být nějaký práskač."

Snažil jsem se hovořit klidným hlasem, i když jsem možná zrudl. „Měl jsem za to, že jsi to už dávno tušil. Napadlo mě, že právě proto do toho Titus zapojil mě." Naše pohledy se do sebe zaklesly. Ani jeden z nás neměl vrch. Čím dřív přestanu spolupracovat s Markem Rubellou, tím budu šťastnější. „Petronius Longus podá hlášení o tom zrádci, který práskl Lina, až zjistíme, kdo to je."

„Tys mu řekl, že existuje zrádce?"

Ani já jako Petroniův blízký přítel jsem nemohl předstírat, že Petro o tom věděl. „Měl jsem dojem, že bude nejlepší ho varovat, aby si dal pozor, komu důvěřovat, a tak jsem s ním na toto téma včera večer hovořil, než jsme se rozešli."

„Předpokládám, že jste se pohádali právě kvůli tomu." Proč to tak dopadlo, jsme věděli jenom my dva. Rubella se tvářil nasupeně. „Spolu jsme taky mluvili." Úleva. Petro už o tom problému tedy věděl. Dokonce si to vyjasnili s tribunem. Zajímalo by mě, jestli o ten rozhovor požádal sám anebo jestli si Rubella – nepochybně svým nudným způsobem bystrý – uvědomil, že došlo k omylu, a trval na tom, aby spolu probrali, co se zvrtlo. „Co tomu říkáš?" zkoušel to Rubella na mě.

Neměl jsem chuť mu vykládat své názory. „Já se do toho nebudu plést. Petronius Longus si to chce vyřídit interně." To jsem věděl, ani jsem se s ním o tom nemusel bavit.

„Jeho postup jsem mu schválil. Prověří znovu všechny události v souvislosti s tím nezdařeným pokusem poslat Balbina do vyhnanství. Potom si promluví jednotlivě s každým ze svého týmu." Chvíli jsem měl zvláštní pocit, že všechno, co Rubellovi svěříme Petro nebo já, se dostane i k tomu druhému. Bylo to jako bavit se přes tlumočníka, aby si člověk zachoval tvář. Možná že ten zatracený tribun přece jen lidem rozumí. Možná

že by mohl být naším prostředníkem.

„Podávej mi zprávy, jak pokračuješ," uzavřel, jako by mi to potvrzoval.

Potom mi ten pokrytec popřál štěstí (doufal ovšem, že si jenom rozbiju nos) a já jsem se vydal uplatnit své mimořádné nadání do světa kradeného luxusního zboží.

Rubella mi dal seznamy uloupených věcí. Letmo jsem pohlédl na nekonečné podrobnosti o šest stop vysokých etruských terakotových stojanech a mísách, o starožitné athénské keramice s červenými figurálními malbami, o zlacení a špercích, porfýru a slonovině. Potom, abych zabil dvě mouchy jednou ranou, jsem začal s tím předmětem, který jsem znal: s tátovým skleněným džbánkem.

Do této ságy byla zapletena i jedna postava, kterou podle všeho nikdo jiný nebral v úvahu. A tak jsem si přitáhl plášť přes ramena a vypravil se za Floriem.

Nejdřív jsem ho ale musel najít.

LIV

Můj švagr Famia, Maiin poklad, se často holedbal různými známostmi. Byl to nesmysl. Famiovy známosti představovali jednonozí závodní jezdci a mastičkáři, kteří si rádi přihnuli. On sám pracoval jako veterinář pro Zelené. Možná právě proto, že si tak hloupě vybrali jako koňského doktora zrovna jeho, jejich mužstvo vozatajů stojí za starou belu.

Famia si tuze rád lokl laciného vína. Měl ruměné tváře a opuchlé oči. Maia ho dobře krmila a snažila se udržovat ho v čistotě, ale dalo jí to práci. Sám měl nejraději dlouhou tuniku barvy bahna v ústí řeky a přes ni nosil zasviněnou koženou zástěru s opaskem, z něhož mu visely různé nástroje (některé z nich navrhl sám). Nikdy jsem ho neviděl použít jediný z nich na nemocné zvíře.

Našel jsem ho ve stáji. Seděl tam na sudu a hovořil s nějakými návštěvníky. Vedle čekal trpělivě chromý kůň. Vypadalo to, jako by věděl, že se tento týden nedočká pozornosti, pokud to bude záviset na Famiovi. Na stěně vedle něho visela úctyhodná sbírka kroužků a jiných součástek postrojů, kovářských kladiv, kleští a podkov.

„Vida, Falco! Tak jsem slyšel, že jsi svou milovanou zbouchnul."

„Jestli to má být hrubá narážka na mé budoucí otcovství –"

„Nebuď blázen. Předpokládám, že si to Helena dá vzít."

„Myslíš? Rád se dovídám nejčerstvější informace, Famio. Díky, žes mi to řekl."

„No, ten dojem jsem aspoň získal od Maii." Uvědomil si, že mu nejspíš jednu ubalím, popotáhl a ucouvl. Famia prostě nemohl uvěřit, že by senátorská dcera nosila pod srdcem dítě informátora. Už jsem se dávno vzdal snahy prosekat pěšinku temným podrostem jeho společenských předsudků. Nestál za to, aby se s ním mluvilo rozumně.

Ten neřád mi notně hnul žlučí. Nemá cenu to popírat.

⌘ ⌘ ⌘

Nedělal jsem si naděje, že by Famia Floria znal, ale poněvadž Florius rád sázel, Famia jistě zná někoho, kdo by o něm věděl. Než jsem z něho tu informaci vypáčil, udělalo se mi špatně od žaludku a bylo mi zle až do večera. S velkou chutí dělal potíže.

Zabralo mi to skoro celé odpoledne. Dlouhý průvod nežádoucích postav, s nimiž bych si měl podle něho promluvit, posléze skončil nafoukaným vysloužilým vozatajem, který měl výcvikovou stáj nedaleko Martova pole. V kanceláři přechovával spoustu stříbrných vínků, které vyhrál, když ještě sám závodil, ale chybělo tam jaksi aroma skutečných peněz, které si spojuji s bývalými úspěšnými závodníky. Ti bývají většinou téměř milionáři. Famia tajuplně naznačil, že byl zapleten do nějakého skandálu, ale snad ani nemusím dodávat, že mi neprozradil jakého, když mě za ním poslal. Třeba se pokusil šidit na dani z otroků, když si pořizoval pohůnky, a přišlo se mu na to. Nejeden z nadějných podnikatelů, který zahajuje novou činnost, předpokládá, že na něho se daňové předpisy nevztahují. Když je pak při tom nachytají, státní pokladna si na pokutách přijde na své.

Jeden z důvodů, proč bylo tak těžké najít Floria, spočíval v tom, že fandil Bílým, jak se ukázalo. *„Bílým?'* nemohl jsem tomu uvěřit. Žádný div, že se schovával. Bílým v Římě nikdo nefandí. Dokonce ani Rudí nejsou tak neoblíbení. Člověk, který podporuje Bílé, by pochopitelně zůstal nejraději neviditelný.

Bývalý vozataj vyslovil názor, že se později s Floriem možná setká. Na mě pohlížel pochopitelně s podezíravostí. Nikoho nikdy ani nenapadne, že se informátor snaží určitou osobu najít z dobrého důvodu, jako dejme tomu když jí chce předat zprávu o neočekávaném dědictví. Můj příchod mu věstil nepříjemnosti. Floria bude pravděpodobně varovat před mou návštěvou a poradí mu, aby se mi vyhnul. Odhodlán ho přelstít jsem předstíral, že mu věřím, a řekl jsem, že se vrátím asi za hodinu, ale schoval jsem se v jedné krčmě, abych si počkal, co bude dál. Konečně jsem se alespoň mohl napít.

Skoro okamžitě vyšel ten dostihový snob v plášti z domu. Rychle jsem do sebe hodil zbytek vína a vydal se za ním. S Floriem se setkal u Pantheonu, zřejmě na místě jejich pravidelných schůzek. Ustoupil jsem dál, ale žádný z nich zřejmě nepočítal s nějakým podrazem. Stínil jsem si

oči před leskem zlatých tašek na střeše kopule a pozoroval oba muže, ale oni se ani jednou nepodívali směrem ke mně. Krátce si spolu popovídali zřejmě o nějakých běžných, ba rutinních záležitostech, a pak se vozataj opět odloudal. Florius se posadil mezi sloupy v Agrippově debatním portiku. Zdálo se, že na poznámkovou tabulku čmárá nějaká čísla. Přešel jsem přes prázdný prostor před chrámem a pak jsem se k němu přitočil, abychom si pohovořili.

Florius vypadal strašně zchátrale. Působil dojmem beztvaré hmoty, příliš těžké a neupravené. Přední díl pytlovité tuniky byl pokecaný nálevem z kyselých ryb. Měl ji nepořádně podkasanou opaskem, z něhož visel tlustý kožený měšec, tak starý, že jeho záhyby dlouhým používáním zčernaly a ztvrdly. Boty, kdysi hezké a vysoké po kolena, měly řemínky olepené blátem a potřebovaly promazat. Nohy mu ošklivě znetvořovala kuří oka a tvrdé nehty si ořezal nakrátko, zřejmě nožem na maso. Jeho hnědé vlasy vypadaly, jako by je po několik dnů fidlalo v chomáčích několik holičů. Všiml jsem si, že na ruce má prsten jezdeckého stavu, k tomu hematitovou pečeť a pár dalších těžkých zlatých věciček. Ty jistě nenosil pro parádu. Nehty na rukou byly zuřivě okousané, zarostlé nepravidelnými kůžičkami. Jeho ruce potřebovaly umýt.

Tento zanedbaný balík se vůbec nepoplašil, když jsem ho pozdravil. Odložil své poznámky, nejspíš nějaké podrobnosti k dostihům. (Natahoval jsem krk, jestli něco nezahlédnu, a doufal, že to budou seznamy ukradených věcí. Ale nic tak zřejmého.) Ve své posedlosti byl bystrý. Když jsem přicházel k chrámu, viděl jsem, jak rychle píše, takže za pár minut popsal drobnými číslíčky celou povoskovanou tabulku. Umínil jsem si, že se ho na dostihy nebudu ptát. Byl to vyloženě jeden z těch bláznivých nadšenců, kteří by člověka unudili k smrti.

Nárazový vítr přinesl nad Martovo pole prudký déšť, a tak jsem navrhl, abychom se šli schovat. S námahou vstal a kolem soch Augusta a Agrippy ve vestibulu jsme přešli do chrámu. Do Pantheonu jsem zašel málokdy, ale vždycky mě dovedl uklidnit. Bohové vyhlíželi pokojně ze svých výklenků ve spodní části válcovité stěny a prázdný kruh ve střeše zakrývaly mraky.

„Úžasná budova," poznamenal jsem. Rád jsem vyslýchané uklidňoval

nějakým bezvýznamným plácáním – prohodil pár vtipů o kráse betonu, než jsem je vyzval, aby radši mluvili, jinak jim vyrvu játra z těla. „Prý je to první stavba, která se tvořila zevnitř ven místo obráceně. Co myslíš, nejsou ty proporce dokonalé? Výška kopule je přesně stejná jako její průměr." Florius tomu nevěnoval pozornost. To mě nepřekvapilo. Pantheon by musel mít čtyři nohy se vzteklým podobaným cappadockým vozatajem, než by ve Floriovi vzbudil špetku zájmu. „Tebe je ale těžké někde zastihnout, jen co je pravda." Tvářil se nervózně. „Měl jsem dojem, že tvůj přítel tě chrání. Neotravovali tě nevítaní návštěvníci?"

Florius si odkašlal. „O co ti jde?" Měl takový lehký, příliš veselý hlas, jaký mi vždycky připadal podezřelý.

„Já jsem Didius Falco. Zvláštní vyšetřovatel a pracuji na případu tvého tchána."

„Ale ne!" Vyloženě se polekal.

„Promiň, tobě to snad vadí?"

„S tím já nechci mít nic společnýho."

Chopil jsem se příležitosti. „To chápu. Když jsi zjistil, jaká rodina tě vlastně vlákala do manželství, nejspíš sis připadal opravdu v pasti." Neříkal nic, ale ani neprotestoval. „Přišel jsem za tebou, protože si uvědomuji, že jsi jiný."

„Já nevím nic o tom, co dělá můj tchán."

„Viděl jsi ho?" zeptal jsem se vlídně.

„Prosím tě, nezatahuj mě do toho," žadonil.

„Takže ano? Kdy to bylo?"

„Je to pět nebo šest dní." Zajímavé. Od chvíle, kdy jsme naložili toho zloducha v Ostii na *Afroditu,* uplynul teprve týden. Florius promluvil, aniž měl v úmyslu spolupracovat, ale teď se rozhodl, že Balbina stejně shodí. „Nemám to nikomu říkat."

„Samozřejmě. Je to od něho sprosté, že s tebou takhle manipuluje."

„Já bych si jenom přál, aby prostě zmizel."

„Doufám, že se ho brzy zbavíš. Intenzivně na tom pracujeme."

„Opravdu?" Floria to, jak se zdálo, udivilo. „Asi jsem špatně rozuměl. Říkal jsi přece, že jsi zvláštní vyšetřovatel. Ale jsi u vigilů, ne?"

„Máš snad dojem, že vigilové nepostupují dost rázně?"

„Můj tchán tvrdí, že dělají, co chce on," odpověděl bezvýrazně.

To byla pro Řím zlá zpráva. A já jsem to měl vyšetřit. Rubella bude mít bezmeznou radost. Postupoval jsem opatrně: „Podívej, čistě mezi námi dvěma." Ta důvěrnost mu zalichotila. Prostá duše. „V současné době se vyšetřování zaměřilo i na vigily. Je jasné, že ti nemůžu prozradit nic bližšího, ale mimo jiné mám za povinnost je prověřit… Třeba bys mi mohl pomoci."

„To asi sotva." Ten ňouma jenom toužil někam zalézt a schovat si hlavu do pytle.

„Balbinus asi žádná jména neuváděl, že?"

„Ne."

„Neříkal, jak se mu podařilo uniknout z lodě?"

„Z tý, co na ní měl odplout? Ne."

„Nemůžeš mi prozradit, co na tobě chtěl?"

„Chtěl jenom zjistit, jak se vede Milvii. Má ji moc rád. Taky jsem jí měl vlastně vyřídit, že je zase doma, ale to jsem odmítl."

„Když mu na ní tak záleží, proč tedy nešel do vašeho domu?"

„Bál se, že dům třeba hlídají."

„A ví Milvia, že je Balbinus zase v Římě?"

„Ne. Já si nepřeji, aby se to dověděla. Je to moje žena a chci ji toho všeho ušetřit. To on nechápe."

„Kdepak ten, Florie. Odjakživa je to ničema. Jeho žena je stejně zkažená. Přáli si Milvii zajistit úctyhodné postavení ve společnosti, ale vůbec jim nedošlo, že je na jejich životním stylu něco špatného."

„Však si tím nahrabali pěkný prachy," podotkl pohrdavě Florius.

„To jo. Nevíš, kde bych Balbina našel?"

„Ne. Objevil se jenom jednou. Pobýval jsem často v Octaviině portiku a tam mě našel. Teď tedy chodím sem čistě proto, abych se mu vyhnul."

„Rád slyším, že tak smýšlíš." Jistě neuškodí, když ho teď taky trochu přitlačím. „To je moudré, Florie. Jistě si uvědomuješ, že by ses mohl dostat do choulostivého postavení. Jsou lidi, co říkají, že asi s Balbinem spolupracuješ jako jeho společník."

„To je nesmysl!" Zaťal pěsti. Chápal jsem ho. Nevina se někdy těžko dokazuje. „Odpověděl jsem jim na všechny otázky, než začal soud. Ujistili

mě, že už mě nebude nikdo obtěžovat."

„Ovšem… Vzhledem k tomu, že Balbinus je teď tady, máte nějakou dohodu, jak bys ho mohl kontaktovat?"

„Ne." Florius byl rozčílený. „Já ho nechci kontaktovat. Chci zapomenout, že vůbec existuje. Řekl jsem mu, aby mě už neotravoval."

„No dobrá. Uklidni se. Ale ještě se tě zeptám na něco jiného. To Balbinus ti dal ten skleněný džbánek, ten, co je kolem něho takový poprask?"

„Ano."

„Takže tě přece uznává?"

„Ne, podle něho jsem nula. Měl to být dárek pro Milvii."

„Pověděl jsi jí to?"

„Ne. Odnesl jsem ten zatracený krám domů, ale nic bližšího jsem jí o něm neřekl. Já si nepřeju, aby věděla, že je tady. Nepřeju si, aby jí dával dárky, ke kterým si pomohl nezákonně."

„Promiň, ale s Milvií máte nějaké zvláštní manželství. Pokoušel jsem se tě zastihnout doma, ale tys tam nikdy nebyl. Nesnášíš manželčinu rodinu a s manželkou máš taky málo společného, a přece zůstáváš ženatý. Je to čistě z finančních důvodů? Já myslel, že máš vlastní peníze."

„Taky že mám."

„Nadělal sis horentní dluhy?"

„V žádném případě. Ohromně mi přálo štěstí." Podporuje sice Bílé, ale asi na ně nesází – leda možná na jejich prohru. Ale nikdo by mu nedovolit sázet s velkým rozdílem. „Právě se chystám pořídit si vlastní cvičnou stáj."

Závistivě jsem hvízdl. „A co tedy s Milvií?"

Pokrčil rameny. Naprostý nezájem. Neuvěřitelné.

Ostře jsem se na něho podíval. „Dej na mě, mladý muži." Byl asi stejně starý jako já, ale co se týče zkušeností, měl jsem před ním náskok o celé ulice. „Buď se rozveď, anebo se aspoň trochu věnuj manželce. Buď praktický. Dostihový trenér musí dělat dobrý dojem na sázkaře. Nemůžeš si dovolit, aby tvoje jméno pošpinil sebemenší skandál. Lidi, na kterých jsi závislý, se ti prosté vysmějou."

Jako by zapomněl, že lidé budou vědět, že jeho tchán je odsouzený vyděrač a vrah, Florius skočil na tu pohrůžku o vlivu domácích záležitostí. „Milvia by nechtěla –"

„Je to žena, ovšemže by chtěla. Je to hezká dívka, ale velmi osamělá. Jenom čeká, kdy se objeví nějaký hezký rošťák a usměje se na ni."

„O kom to mluvíš?" Byla by to ostrá domluva, kdyby nebyl méně inteligentní než otevřená mušle slunící se na písečném břehu. Vlastně ve srovnání s Floriem vedou mušle čilý život plný dobrodružství.

„Mluvím jenom hypoteticky," poznamenal jsem stroze. „Zůstaňme u tvého tchána. Mám takový dojem, že máš velký zájem na tom, abys ho pomohl najít. Můžeme začít tím, že pomůžeš mně. Vyptával jsem se na to sklo. Je totiž kradené –" Florius zaúpěl. Sneslo se to na něj jako zlý sen. Všechno, co slyšel o Balbinově rodině – včetně mých pokynů o manželce –, v něm vzbuzovalo větší a větší úzkost. „Balbinus si asi nevymyslel povídačku o tom, odkud ho má, že?"

„Nemusel si nic vymýšlet," opravil mě Florius překvapeně. „Já jsem byl při tom."

„Jak to?"

„Nedal jinak a že prý chce poslat Milvii dárek. Donutil mě, abych s ním šel něco koupit."

Brát si s sebou nepřátelsky smýšlejícího svědka do nějaké skrýše mi na krále zločinu připadalo podivně neopatrné. Užasl jsem. „Copak Balbinus ten dárek *koupil?* A kde?"

„V jednom krámu v Saeptech."

Ještě stále pršelo, ale Saepta Julia stojí kousek od Pantheonu. Odvlekl jsem Floria přes ulici do té kryté tržnice. Vyzval jsem ho, aby mi ukázal krám, kde Balbinus ten džbán koupil. Sotva jsme k němu došli, horlivý majitel nás běžel uvítat a vyloženě doufal, že dřívější zákazník si přišel koupit ještě něco. Když jsem se před ním objevil i já, atmosféra rychle ochladla.

Floriovi jsem řekl, že může jít. Už tak se v ničem nevyznal. Nechtěl jsem mu udělat v hlavě ještě větší zmatek. A taky jsem si nepřál, aby byl u toho někdo jiný, až si o tom skle promluvím s tím sprostým, podvodným kramářem. Veškeré naše úsilí vypátrat ten syrský džbán byla pustá ztráta času. S Balbinovým případem to nemělo nic společného. „Ukradené" sklo se nikdy neztratilo. Takže já jsem se pachtil jenom za hanebným podvodem s odškodněním – a sám jsem s ním byl nerozlučně spojen.

„No ne, Marcus, to jsou k nám hosti," šveholil kupec, jako obvykle naprosto klidný.

„Nazdar, táto," pozdravil jsem co nejvzteklejším tónem.

„Ten tvůj diadém byla nádherná věcička. Až ho budeš chtít střelit, tak ti na něm vydělám balík. Měl jsem jednoho zákazníka, který projevil zájem – "

„Nechceš říct, který ho doopravdy koupil?"

„Napovídal jsem mu, že ho jednou měl na hlavě Alexandr Veliký."

„Je dost komické, že přesně s touhle směšnou povídačkou to na mě zkoušel původní kupec. Jste všichni stejná sebranka. I když všichni ovšem neokrádají vlastní syny a nedělají sprosté podvody."

„Ty jsi ale zlej."

„Nerozčiluj mě. Ty mizero, měl bys mi něco vysvětlit."

Upřímně řečeno když jsem teď věděl, že "ztráta" toho skla byla jenom další ukázka pletichaření mého otce, už jsem nechtěl nic víc slyšet. „Hele, Marku, uklidni se –"

„Přestaň žvanit. Jenom mi popiš toho muže, co sem přišel s tím zvadlým salátem, jak tu byl teď se mnou – chlapa, který si koupil skleněný džbán."

„Balbinus Pius," odpověděl táta.

„Ty toho lumpa znáš?"

„Toho zná každej."

„A víš, že je odsouzený do vyhnanství?"

„Něco jsem o tom zaslechl."

„Proč jsi nehlásil, žes ho viděl?"

„Přišel přece jako zákazník. Nezahodím kšeft. Věděl jsem, že nakonec ho někdo dostane. Třeba ten tvůj kamarád s tím upjatým ksichtem… Pojď se napít," zval mě otec vesele.

Raději jsem odešel.

LV

Celý naštvaný a podrážděný jsem kráčel domů. V uších mi dosud zvonilo tátovo mazané ujišťování – tvrdil, že to nemyslel zle (ta otřepaná fráze!), a dušoval se, že by podvodně nikdy žádnou náhradu nepřijal… Silně mě hnětlo, že jsem potomkem takového darebáka.

Nejen proto se mě zmocnil jakýsi neklid. Třeba se ze mě stává strašpytel. Poznatek, že Balbinus je tady a vede se mu zřejmě navzdory zákonům výborně, mě tížil jako kámen. Jaký má smysl o něco usilovat, jestliže si zločinci mohou dělat, co chtějí, a chodit, kam se jim zlíbí, a veškerým rozsudkům se otevřeně vysmívají?

Tentokrát na mě město nepůsobilo přátelským dojmem. Zpoza rohu se vyřítil dvoukolý vůz a chodci i holubi, napájející se u kašen, se rozprchli. Ten povoz porušoval městskou zavírací hodinu, poněvadž se teprve setmělo a normálně by to sem od městských bran za tu dobu nestihl. Lidé se strkali a prodírali vpřed bezohledněji než jindy vůči druhým, kteří jim překáželi v cestě. Všude se potulovali neuvázaní psi a cenili tesáky. Ve sloupořadí se potloukaly podivné postavy, některé s ranci přes ramena, jiné s holemi, jež jim mohly posloužit buď jako zbraň, nebo jako háky na kradení věcí z oken a balkonů. Chodníky si zabraly skupinky neotesaných klevetících otroků a nevšímaly si svobodných občanů, kteří tamtudy chtěli projít. Z otevřených dveří vycouvala se smíchem jakási nezodpovědná dívka. Vrazila do mě a odřela mi předloktí. Honem jsem hmátl po měšci s penězi pro případ, že by to byl pokus o krádež. Zařval jsem na ni. Zvedla proti mně zaťatou pěst. Nějaký chlap na oslu mě odstrčil stranou a koši, naloženými vypěstovanou zeleninou, mě tvrdě přitiskl ke sloupu, nebezpečně ověšenému terakotovými soškami bohyň s vykulenýma očima. Jeden žebrák přestal na chvíli foukat na svou dvojitou chraplavou píšťalu, aby se vesele zachechtal, když mě červenobíle pomalovaná Minerva křápla tvrdou sukničkou přes nos. Že mě tak hrubě zatlačili stranou, mě alespoň za-

chránilo před sprchou splašků, které v tu chvíli vychrstl z okna jednoho z temných bytů nahoře jeho majitel.

Řím opanovalo šílenství.

Když jsem došel k Fontánovému dvoru, připadaly mi známé pachy zkažených platýsů, odpadní stoky, kouře, drůbežího trusu a vypitých amfor vyloženě civilizované. V pekařství Cassius právě zapaloval lampu, pečlivě upravoval knot a srovnával články jejího svěšeného řetízku. Vyměnil jsem si s ním pozdravy a šel dál po té straně ulice, kde bych mohl prohodit pár slov s Ennianem, košíkářem, který bydlel pod mým novým bytem. Předtím dohlížel na odvoz té káry s odpadky. Vypůjčil jsem si ploché koště a zbylé odpadky jsem nametl do příkopu před domem, jehož obyvatelé s námi nikdy neztratili ani slovo.

Ještě stále jsem hovořil s Ennianem, když jsem zahlédl Lenii. Sundávala tuniky ze šňůry před průčelím prádelny. Otočil jsem se zády a jenom doufal, že na mě nezavolá a nebude chtít, abych s ní probíral nudnou přípravu svatby, jež se měla konat už za deset dní. Asi mě přehlédla, neměla nikdy dobrý zrak. Buď to, anebo se konečně vzdala naděje, že ve mně vzbudí pochopení. Neměl jsem energie nazbyt, abych ji promrhal na lidi, kteří by měli mít dost rozumu a kteří k sobě nepříjemnosti sami přitahovali. Řím teď byl až přeplněný problémy, jež jsem potřeboval řešit, takže jsem neměl sílu se s ní dnes bavit.

Těch problémů na mě čekalo víc, než jsem tušil. Když se Ennianus ušklíbl a sdělil mi, že je čistý vzduch a můžu se zase otočit čelem do ulice, uviděl jsem dva muže, kteří právě šli kolem holičské oficíny. Připadali mi povědomí, ale nemohl jsem si vzpomenout, kde jsem je už zahlédl.

„Kdo jsou tamhleti dva, Enniane?“

„V životě jsem je tu neviděl.“

Cítil jsem, že proti nim něco mám. A tak jsem se přestal s košíkářem bavit a tiše se pustil za nimi.

Jak jsem si je cestou prohlížel, vynaložil jsem své podrobné znalosti světa, abych je odhadl co nejpřesněji. Zezadu vypadali jako obyčejní sázkaři s prázdnýma rukama, přibližně stejně vysocí a se stejnou postavou. Na sobě měli hnědé tuniky bez rukávů, přepásané, jak se mi zdálo, starým

provazem, běžné boty. Klobouky ani pláště si nevzali. Musí být zvyklí na život venku. Kráčeli cílevědomě, ale nespěchali. Nevypadali na obyčejné flákače, kteří se jenom chtějí ve městě pobavit. Měli určitý cíl, ale cestou zabloudili. Vedli mě přes vrchol Aventinu k řece, až došli k útesu a museli si hledat cestu dolů. V Římě se nevyznali – nebo přinejmenším ještě nikdy nebyli na našem kopci.

Konečně narazili na Clivus Publicus. Pokračovali dál ze svahu kolem Cereřina chrámu, a když pak dorazili dolů nedaleko Velkého cirku, museli si u pouličního stánku koupit něco k pití, aby se mohli majitele zeptat, kudy dál. Pak to vzali kolem Cirku, po celé jeho dlouhé straně. Měli zřejmě sejít z vršku jinudy, k oběma akvaduktům a Capenské bráně.

Ocitli jsme se v oblasti, která se mi v posledních dnech často zjevovala: v té části XI. okresu, která přiléhala k Cirku. Na jednom konci ležel Dobytčí trh, kde na dlažbu v pachu zvířecí krve pohodili mrtvolu Nonnia Albia. Podél údolí Cirku se táhl úzký pás půdy, kde stála honosná sídla Flaccidy a Milvie. Na druhém konci se pak klikatily špinavé, ošklivé uličky a tam byla i Platonova akademie.

Když jsme došli až k ní, nijak mě nepřekvapilo, že moji dva muži zamířili právě do toho bordelu. Poznal jsem také s jistotou, že to jsou ničemové. Mohl jsem to dokázat: už jsem si vzpomněl, kde jsem je viděl poprvé, ovšem ne v Římě. Jejich jména – alespoň jména, pod nimiž vystupovali – zněla Gaius a Phlosis. Byli to ti falešní člunaři z Ostie, kteří se mě snažili připravit o otcovo sklo, než jsem ho přepravil do Říma na ten druhý velký podvod, otcův pokus ukrást ho sám sobě.

Sledoval jsem je, jak vešli do nevěstince a pozdravili děvče ve dveřích, jako by je znali. Mohli to být klienti, návštěvníci Říma, jimž Akademii doporučil přítel. To jsem alespoň předpokládal, než jsem si uvědomil, že je dívka pustila dovnitř bez placení.

Nepochyboval jsem o tom, že Lalagé má zákazníky, kterým vede měsíční účty. Avšak takto vyznamenávala jenom určité pány, důvěryhodné lidi jako ten Velmi Impozantní Patricij, který tam chodil v doprovodu liktorů, a ne nějaké šupáky z přístavu. Gaius a Phlosis se tu objevili s nějakým jiným, velmi odlišným posláním. A z toho přátelského uvítání u vchodu se dalo vyvodit, že i když ta nemožná dvojice na Aventinu zabloudila, tady

dole v Akademii jsou oba pravidelnými hosty.

Váhal jsem, jestli mám jít za nimi dovnitř. Dnes jsem se už na nějaké dobrodružství necítil. Byl jsem utahaný. Měl jsem za sebou hektický týden, plný nemilých překvapení, a poznal jsem, že už se nemůžu dost dobře soustředit. Mimoto Akademie byla složité doupě. Nikdo nevěděl, že jsem dnes večer tady, a kdybych šel dovnitř, kdoví, k čemu bych se připletl.

Situace byla až příliš nebezpečná. Alespoň tentokrát převládla opatrnost.

LVI

Potřeboval jsem, aby mi s tím někdo pomohl. Potřeboval jsem někoho, kdo by si uměl počínat rázně, kdybychom se dostali do maléru, někoho zkušeného ve sledování osob. Pokud byl můj odhad správný, narazil jsem na něco důležitého. Bude to nebezpečné. Měl bych mít k ruce vigily. Ten pravý člověk, na něhož bych se měl s tím odhalením obrátit, byl samozřejmě Petronius Longus. Jenže to rozhodně nešlo.

Mohl bych s tím jít za Rubellou. Hrdost, a pak také fakt, že kdybych se mýlil, mohl bych sledovat pouze dvojici mizerných šupáckých zlodějů, kteří se přišli pobavit do bordelu, mě přivedly k rozhodnutí, že to budu muset podniknout neoficiálně.

Z toho ovšem vyplývaly praktické problémy. V žádném případě bych na to nestačil sám. Chtěl jsem zavést celodenní hlídání nevěstince, možná i sledování některých přicházejících či odcházejících návštěvníků. Obíral jsem se dokonce myšlenkou, jestli bych na to nemohl nasadit jednoho ze svých synovců. Jenomže Tertulla byla dosud nezvěstná, a tak mladé členy rodu Didiů doprovázely do školy celé konvoje a úzkostlivé matky je bedlivě hlídaly. Rozhodně jsem si nemohl některého odvést, proti tomu by se okamžitě zvedla bouře odporu. Mimoto i já jsem věděl, že jde o velmi nebezpečnou práci.

Bezvýchodná situace. Musel jsem se smířit s faktem, že pokud mi nepomůže Petronius, budu potřebovat jednoho z jeho mužů. Budu-li mít štěstí, nevyberu si právě toho práskače, který zradil Lina.

Čirou náhodou jsem se cestou zpátky na Aventin srazil s Fusculem. Ten by se mi ideálně hodil. Fuscula fascinoval svět drobných zločinců a uměl je zkušeně vyhmátnout, ať se ukryli kdekoli. Ten bude jistě vědět, co asi dvojice zlodějů lodních nákladů z Ostie pohledává v Římě. Vždyť právě on mě přivedl k přesvědčení, že Gaius a Phlosis mohou mít velký význam. Vzpomněl jsem si, jak jsem se v přístavu zapletl s ukradeným člunem, a on

mi tehdy vyprávěl, že Balbinus Pius řídil celou bandu vykrádačů lodí v římských přístavištích. Tihle dva třeba patřili k jeho staré síti. Gaia a Phlosida sem přivedl možná právě on. Mohlo to znamenat, že se teď nevěstinec využívá jako ústředí jeho říše. Vypadal jako šikovné útočiště, dobrý starý trik.

Když jsem s ním srovnal krok, zabručel: „Vodpal, Falcone!"

Petronius patrně žádnému ze svých mužů nesvěřil, že je mezi nimi zrádce. Nejdřív to shnilé jablko musel sám identifikovat. Tím faktem jsem se tedy nemohl ohánět, abych ospravedlnil svou roli, že pracuji přímo pro jejich tribuna. „Uklidni se. Petro vám všem tedy nakukal, že špicluju pro vedení. Navykládal vám, že jsem zradil naše přátelství a špehuju vás – a vy, prosté duše, si všichni přirozeně myslíte, že je to hanebnost."

„Už tě nechci znát, Falcone."

„Nechápu, Fuscule, jak je vám všem jasné, že ten, kdo se staví proti korupci, musí být váš nepřítel."

„Jsi jedovatá zmije."

„Ba ne. Tobě jde o to, že on je tvůj nadřízený, takže i když bude dělat pitomosti, ty budeš stát za ním, aby sis nepokazil možnost budoucího povýšení. Všichni byste udělali líp, kdybyste uspořádali dobročinnou sbírku a Luciu Petroniovi koupili nový mozek." Fusculus mě znovu vyzval, abych odpálil, a tentokrát jsem ho poslechl.

Bylo mi hořko. Nikomu nedělá dobře, když ho druzí nenávidí.

Naštěstí jsem věděl o jednom člověku, na něhož jsem se mohl bezpečně obrátit. Někom dostatečně zkušeném, takže by se mi pro mé účely hodil. Někom, koho druzí také nenávidí.

Věděl jsem, kde bydlí. Na druhé straně kopce, tam, co je Clivus Publicus. Sudičky se ten večer vydováděly. Vlekl jsem se tedy na unavených nohou zase zpátky a naštěstí jsem ho našel doma. Ještě neodešel na noční patrolu. Bylo to tak, jak jsem čekal. První směnu, kdy se toho děje nejvíc, si vždycky bere Petronius. Tu další, klidnější, přenechával svému zástupci Martinovi.

Bylo už pozdě. Přešel jsem rovnou k věci. Doufal jsem, že mu nebudu muset objasňovat celé své podezření, ale brzy jsem dospěl k názoru,

že nejlepší bude vytasit se hned s tím velkým plánem. „Jak pokračuje lov na Balbina? Ne moc dobře. Samozřejmě že ne. Je ohromně prohnaný. Ale myslím, že jsem narazil na určitou stopu. Obrátil bych se s tím na Petronia, ale když si postavil hlavu, budu muset hlídat sám. Třeba až budu moct předvést, jak je teď Balbinova říše řízena pokoutně z Platonovy akademie, bude se do toho chtít zapojit i Petro. Třeba mu už nedám možnost. Mohl bych si nechat veškerou slávu sám – já a ten, kdo mi s těmi problémy pomůže…“

Martinus mě nezklamal. Měl ohromnou radost, že jsem ho požádal o pomoc. Já jsem ovšem věděl proč: myslel si, že se mu naskytla velká šance přelstít Petronia.

Pověděl jsem mu, co jsem viděl u Platona a co patrně uvidíme, když budeme nevěstinec hlídat. „Ví o tom Rubella, Falcone?“

„Heleď, já nesmím –“

„Nedělej s tím drahoty. Já vím, co to znamená.“

Chvilku jsem uvažoval. „On to neví, ale budeme mu to muset oznámit. Z oficiálního mužstva nemůžeš jen tak zmizet.“

„Já za Rubellou zajdu,“ nabídl se Martinus. „Jestli nám to schválí, tak to může zaonačit. Může říct, že mě posílá k jiné kohortě. Velitele to ani v nejmenším nepřekvapí. Je to víceméně běžné, že jakmile už člověk neví kudy kam s nějakým opravdu velkým případem, tak mu seberou nejlepšího muže, aby v nějakých odporných lázních v rajonu jiné patroly hledal zloděje, co ukradl brož.“

Nepochyboval jsem o tom, že povinnou podporu si snadno zajistíme. Jestli je ovšem právě Martinus ten „nejlepší muž“ Čtvrté kohorty, už tak jasné nebylo. Ale to nevadilo. Na to, co jsem potřeboval, mi ten nafoukaný, sebevědomý chlap úplně vyhovoval. Martinus bude ochotně dřepět celý den ve stánku s občerstvením a čekat, ačkoli se nic zvláštního nestane. Pokud já budu moci být v jiném stánku na druhém konci uličky, bylo mi jedno, jaká je s ním otrava.

Když jsem se konečně tu noc podruhé vracel k Fontánovému dvoru, tonul v úplné tmě. Nikdo tam neplýtval olejem do lamp, aby posvítil zlodějům a lupičům na jejich špinavosti. Obrnil jsem se a našlapoval potichu středem

uličky. Když jsem míjel pekařství, zdálo se mi, že jsem zaslechl někde nahoře zavrzání okenice. Podíval jsem se vzhůru, ale nic jsem neviděl. Byt nad pekařstvím, ten, kterému chyběla polovina podlahy, těžko mohl mít nového nájemníka a všechna vyšší patra prý byla v ještě horším stavu. U prádelny jsem se pro jistotu opět ohlédl, ale nic se nepohnulo.

Když jsem stoupal po nekonečných schodech k svému bytu, měl jsem se cítit sebejistější. Teď jsem byl na svém vlastním území. Taková situace může být smrtelně nebezpečná. Člověk už není tak ostražitý. Předpokládá, že problémy nočního Říma jsou ty tam. Ví toho až příliš mnoho a přestane si všímat. Uši už nepátrají po nepřirozeném zvuku. Snadno ho může napadnout nějaký neočekávaný slídil, číhající v černočerné tmě v polovině schodiště.

Ale nikdo mě nenapadl. Jestli se tam někdo skrýval, já jsem si ho nevšiml. Došel jsem k vlastním dveřím, potichoučku je otevřel a za chvíli už jsem stál vevnitř.

Ani tady se nesvítilo, ale cítil jsem důvěrně známou přítomnost svého nábytku a věcí. Slyšel jsem Helenin dech i dýchání toho nechtěného podvraťáka, který nás adoptoval, a odpadkového mimina. Nic jiného. Nic divnějšího. Přežili celý den, třebaže jsem tu nebyl, abych je hlídal, a teď jsem přišel domů.

„To jsem já," zašeptal jsem.

Pes zabušil ocasem o zem, ale zůstal pod stolem. Mimino neřeklo nic, ale to mě nemohlo slyšet. Helena se trochu probrala, když jsem lezl do postele, a pak se mi stulila do náruče, teploučká a rozespalá. Dnes v noci spolu nebudeme mluvit. Hladil jsem ji po vlasech, abych ji znovu uspal, a za chvilku jsem se také ponořil do snů.

Venku budou ulicemi procházet pěší hlídky a pátrat po požárech a flamendrech. Někde je na hlídce také Petronius Longus a v ostrém říjnovém vzduchu slyší nekonečné šustění a vrzání plížícího se zla, ale nikdy neuslyší kroky jistého muže, jehož hledá. V neklidném tepu města lezou osamělí zloději přes okna a balkony, spiklenci kujou pikle, tlupy, jež mají dnes volno, chlastají a klejou, nemravové chytají a ohmatávají ženské, únosci zadržují povozy s nákladem, organizovaní lupiči plení sídla, zatímco zkrvavení vrátní leží svázaní na chodbě a vyděšení majitelé se ukrývají pod

postelí.

Kdesi se vší pravděpodobností sní pokojně Balbinus Pius.

LVII

Jeden den by mohl stačit. Rozhodně by stačil udělat ze mě pitomce. Kdybychom bordel hlídali celý den a nezpozorovali žádnou podezřelou činnost, úplně bych se znemožnil. Pokud bych se tam chtěl poflakovat ještě déle a čekal na možnost podat si Gaia a Phlosida za to, co mi provedli v Ostii, to už by záleželo na mně. Martinus by mi vynadal a vztekle odešel, a pak by celé kohortě vykládal, jaká nemožná, neschopná dřeva jsou informátoři a jak jsem ho podvedl.

Naproti tomu bude-li tam rušnější provoz známých členů Balbinových gangů, z něhož by se dalo vyvodit, že je tu nějaké spojení s jeho říší, ospravedlnilo by mě to. Nestal bych se sice rovnou hrdinou, ale přece jen bych se mohl vytahovat alespoň v lázních. Byla by to příjemná změna.

S Martinem jsme tam přišli za svítání. Nejdřív jsme se usadili v jedněch dveřích jako uprchlí otroci. Později otevřela smutnou jídelnu pajdavá ženská, která celou věčnost šmidlala splácnutým koštětem a kbelíkem šedivé vody podlahu. Pozorovali jsme její těkavé úsilí otřít pulty, potom se babrala se svými třemi policemi hrnků a lahviček, nějaké zčernalé hrnce vyprázdnila do kotlů v otvorech pultů a několik amfor opřela nakřivo o zeď.

Přiloudali jsme se k ní. Řekli jsme jí, že jsme na číhané – pozorujeme ulici, jestli se nám nenaskytne nějaká šikovná „příležitost“, rozumí se, že pokoutní. Ta představa ji ani nepřekvapila, ani nepohoršila. Martinus s ní chvíli vyjednával, do kapsy na zástěře jí se zacinkáním vklouzlo pár mincí, a tak jsme se uvelebili na vysokých stoličkách uvnitř. Tam jsme se mohli tvářit, že zobáme olivy, a přitom hlídat Platonovu akademii. Koupili jsme si jakési jídlo ve studené tmavé omáčce. Já jsem většinu toho svého nechal.

Zpočátku se vůbec nic nedělo. Přes své dobré úmysly jsem nakonec zůstal ve stejném hostinci jako můj pomocník (a vytrvale jsem si nevšímal jeho představy, že *já* pomáhám *jemu*). Jediná další jídelna byla ta, kde jsme

seděli s Petroniem, když jsme poprvé pozorovali bordel, než jsme navštívili Lalagé. Tam jsme se tehdy prokázali jako muži zákona a pořádku. Dnes jsem si přál, aby ve mně lidé viděli jenom někoho z pouliční chátry.

Jakžtakž jsem spoléhal na Martina, že i on s ní splyne. Muselo mu být tak čtyřicet, takže víc než Petroniovi, veliteli, kterého toužil odstrčit. Pokud jsem věděl, zůstal svobodný, a třebaže o ženách rád mluvil, jeho styky s nimi probíhaly jako klidné epizody v poměrně spořádaném životě. Měl rovné hnědé vlasy, úhledně zastřižené přes čelo, bradu černající se náznakem vousů a na jedné tváři tmavou bradavici. Připadal mi tak nudný, že se nedal tak ani onak hodnotit.

Jak dopoledne uplývalo, začal se rozbíhat typický ruch – místní muži přicházeli do Akademie na běžnou návštěvu. Měl jsem pocit, že jsme se nad tím s Petroniem pohoršovali už hodně dávno, ale když jsem o tom přemýšlel (potřeboval jsem se nějak duševně zabavit), uvědomil jsem si, že to bylo před pouhými pěti dny. Za těch pět dnů Řím klesl z města, kde bylo radno mít oči stále na stopkách, v město naprostého bezpráví.

„Už je tady máme!“ Martinus zahlédl podezřelé. Z hampejzu vyšly tři postavy: hubený muž v bleděmodré tunice s inteligentní tváří a svitkem houpajícím se mu pod pasem ve společnosti dvou druhů, z nichž jeden byl tlustý, druhý s podobanou tváří, oba nenápadní. To ráno jsme je neviděli, že by šli dovnitř. Museli u Platona nocovat.

„Znáš je?“ zeptal jsem se tiše.

„Ten v modrém je Ciceron.“ Udiveně jsem zvedl obočí. „Ukecanej žvanil. Upoutá pozornost chlapů, co popíjejí v krčmách, ti se musí jeho historkám a fórům smát, a druzí dva je zatím oberou.“

Martinus vytáhl tabulku a pisátko a začal si výraznými hranatými latinskými písmenky psát poznámky. Postupem dne se jeho písmo muselo zmenšit, jak se tabulka rychle zaplňovala. Abychom byli ještě nenápadnější, vylovil později kapesní soupravu dámy, skleněné černé a červené kotoučky, které nosil v koženém sáčku. Na hru jsme si udělali desku – nakreslili jsme si ji na mramor omáčkou. Aby to působilo věrohodně, museli jsme doopravdy hrát, což byla rána. Já dámu nesnáším. Martinus byl inteligentní hráč a pustil se do hry s chutí. Prožíval to do té míry, že by bylo urážlivé, kdybych sám jenom markýroval, a tak jsem musel hrát doo-

pravdy a snažil se vyrovnat jeho úrovni.

„Měl bys trénovat, Falcone. Tahle hra vyžaduje šikovnost. Má mnoho společnýho s vyšetřováním." Martinus byl jedním z těch namyšlených hráčských filozofů. „Potřebuješ duševní bystrost, pevnou vůli, schopnost blufovat, soustředění –"

„A skleněné pindíky," doplnil jsem.

Dopoledne plynulo dál a nic zvláštního se nedělo, až na to, že jsme uviděli kulhavého muže, který si nesporně hrál na „raněného vojáka", a pak dalšího, jehož Martinus kdysi dostal za mříže za to, že si hákem podával z polic v krámcích plné hrnky. Našeho útočiště U Džbánu oleje si nevšímal. V poledne se do bordelu nahrnula celá armáda chlapů, podle všeho pravidelných zákazníků, když vtom můj společník zarazil ruku přesně v okamžiku, kdy mi mohl sebrat poslední možný kotouček. „Falcone! Tamhle jde povedená dvojice, pravý výkvět podsvětí."

Ani jsem nepotřeboval, aby mi ty násilníky ukázal. Z Akademie se na polední procházku vynořili Mlynář a Malý Ikarus. „Já je znám. To je ten páreček, co mě jednou přišel silně zmasírovat. Zřejmě tu bydlí."

„Vidět dva ze starého Balbinova gangu je dost vážná záminka, abychom tam udělali čistku, Falcone."

„Myslíš? Musíme mít jistotu, že dopadneme toho hlavního."

„Jestli je tady."

„Pokud není uvnitř pořád, tak tam určitě chodí na návštěvu." Než podnikneme něco ukvapeného, chtěl jsem hlídat ještě nejméně jeden večer a noc. Martinus neměl žádné námitky. Nebyl hloupý – ani zdaleka. Vždyť uměl mistrovsky hrát dámu.

Odpoledne upoutaly naši pozornost ještě tři podezřelé existence, když vycházely ven. Usoudili jsme, že je to spodina. Jeden okázalý hejsek v perforovaných sandálech a s opaskem vykládaným zlatnickým smaltem, zdatný chlap s přeraženým nosem, ustavičně kopal do obrubníků, a druhý, jen co vyšel ven, si drbal hlavu, jako by ho otravovalo celé stádo mrňavých podnájemníků. Jen při pohledu na něho mě taky začalo všechno svědit.

„Co takhle protáhnout si trochu nohy?" navrhl jsem. Martinus okamžitě shrnul skleněné kotoučky a vyrazili jsme stopovat tu trojici. Museli jsme jít oba. Jeden člověk nemůže sledovat tři.

Slušně vychovaný aventinský hoch nestačil zírat. Nejdřív se dva z nich zapojili do tlačenice v krčmě k stání a předstírali, že si přišli koupit k obědu plněný révový list, a přitom obírali zákazníky tak šikovně, že jsem žasl. Když šel někdo zaplatit za karafu příliš brzy, zjistil, že mu zmizel měšec, a když chtěl zloděje usvědčit, prosmekli se ven jako úhoři. Třetí komplic postával ve vchodu, jako by s tím neměl nic společného, a okradeného poslal na druhou stranu. Ten se rozběhl nesprávnou ulicí a naši známí se zatím sešli a odloudali opačným směrem. Nikdy jsme neviděli, že by ukradené měšce vysypávali, ale všimli jsme si, že prázdné váčky naházeli do nějakého vozu.

Rozdělili jsme se a chvíli jsme šli každý po jedné straně ulice, stále nenápadně v patách těm třem. Teď mířili na Forum. Touhle dobou tam bylo nejvíc rušno, schodiště před všemi chrámy zabrali penězoměnci a kramáři a v prostoru kolem řečniště se tlačilo plno lidí. Náš známý s náramně čipernými vešmi ve vlasech se na chvíli zastavil, aby u domu vestálek zkopal a okradl jednoho opilce. Praskot pod jeho dopadající botou symbolizoval všechno zlo a surovost Balbinových gangů.

Cpali se dál tlačenicí pekařů a prodavaček ryb, „ochutnávali" rohlíky, uzeniny a ovoce, jak se jim zlíbilo, a za nic z toho neplatili. Jeden byl vyložený chmaták, uměl se hbitě naklonit přes pult a sebrat peníze nebo zboží. Nakonec jsme to už nemohli vydržet, aniž jsme je směli zatknout. Náš zákrok by v nevěstinci mohl vyvolat poplach. Museli jsme se držet zpátky. Teď si vzali do parády hlavní obchodní středisko v Římě, zvané Basilica Aemilia, přecpané potulnými kramáři a ošuntělými krámky. Tady se mohli naši hoši vyřádit a do hodiny se pěkně napakovat.

Notně naštvaní jsme s Martinem kráčeli zpátky na Forum. Chvíli jsme si odpočinuli ve stínu chrámu Božského Julia a shrnuli jsme si, co jsme zatím zjistili.

„Ti tři byli prohnaní jako lasičky. To, co jsi objevil, nese nesporně Balbinovu pečeť," poznamenal Martinus. Vypadal sklíčeně.

„Co je? Myslíš, že maříme čas, když se zaměřujeme na ty bandy?"

„Zloděje nikdy nevyhladíš, Falcone. Kdybychom ty tři strčili do cely, objeví se někdo jiný, kdo bude obědvajícím ulehčovat od měšců, zatímco ti budou vylizovat misky."

„Když se na to díváš takhle, proč vůbec dělat tu práci?“

„Taky se ptám proč!“ Těžce si vzdychl. Neříkal jsem nic. Věděl jsem, že s takovými náladami se musí v životě vigilů počítat. Na to jsem Petronia znal už dost dlouho.

Občas ten tlak a nebezpečí i pouhá beznaděje přivedou některého k tomu, že dá výpověď. Ty ostatní to po nějakou dobu ještě víc rozruší. Ale normálně prostě jenom remcali, do němoty se opíjeli, a pak to táhli dál. Vezmeme-li v úvahu mizerný plat a tvrdé podmínky plus tradiční lhostejnost nadřízených, byly jejich stížnosti pochopitelné.

Martinus se soustředil na pozorování kolemjdoucích. Ruce si založil na hrudi a tlustou zadnici měl jako obvykle vystrčenou. Jeho velkým očím nic neušlo. Vzpomněl jsem si, jak tu noc v Ostii, když jsme čekali na Balbina, právě Martinus zůstal stát celý napjatý ve dveřích krčmy a jak nás včas varoval, že se blíží eskorta. Tady na Foru, ačkoli se zdálo, že se v duchu obírá zanedbávanou filozofií, všiml si tuláka, opilého jako prase, jak se odhodlaně motá směrem k dvěma nezřízeně nafoukaným fotrům v tógách před soudním dvorem. Zpozoroval pošťuchující se otroky, z nichž jeden šlohl kamarádovi kalamář a schoval si ho pod tuniku s jasným záměrem ho ukrást. Viděl plačící stařenu a dívku, která netušila, že ji někdo sleduje domů. Jeho pohled nakonec spočinul na skupině mladíků, šaškujících na schodišti u chrámu Kastora a Polluka, mladíků, kteří se chystali něco vyvést, ale zatím se ještě nestali zločinci.

„Je to prostě zaměstnání,“ přemítal. „Čerstvý vzduch a uplatňování zdravého rozumu. Přinejmenším když člověka někdo praští do hlavy, není to žádné překvapení. Je v tom hodně rutinní práce, pokud ho to baví, ale dost volného prostoru pro vlastní iniciativu. Takový vigil má báječné kolegy, co ho ve dne v noci urážejí. A jaká radost ho pak čeká, když pozná, že ho všichni považují za pouhého hasiče a pohrdají jím. Sám jsem už dobrých patnáct let neuhasil ani jediný plamen.“

„Ty jsi skoro pořád pracoval ve vyšetřovacím týmu?“

„Asi si o mně kdekdo myslí, že na to mám nos,“ odpověděl suše.

Nasadil cynický tón člověka, který ví, že žádný z jeho nadřízených si nedovede udělat vlastní úsudek ani své lidi řídit. Právě proto se možná stal zranitelným. Ale já jsem jaksi došel k názoru, že Martinus je příliš velký dobrák, aby si komplikoval existenci braním úplatků. Na něco takového je až moc líný, řekl by Petro.

„Co myslíš, že bychom teď měli udělat?" zeptal jsem se. Měl jsem samozřejmě vlastní představy. Byl jsem přesvědčen, že ten bordel se stal novým ústředím Balbinovy organizace.

„Potřebujeme zjistit, jestli je Balbinus vevnitř."

Zatím jsem souhlasil. „Nebo když tam nebude, přeptáme se, kdy se má vrátit."

„Potřebujeme tedy propašovat dovnitř někoho ze svých," navrhl Martinus.

Nejistě jsem se na něho podíval. „Ty tedy myslíš jednoho z nás?"

„U Jupitera, to ne! Ledaže," zazubil se, „by ses přihlásil dobrovolně."

„Jestli se má podniknout tohle, tak bych si radši vzal dlouhou dovolenou a dělal v Bruttiu ve vepříně."

Martinus zavrtěl hlavou. „Potřebujeme někoho, kdo by pracoval sám. Někoho, kdo vypadá dost zkažený, aby ho tam přijali bez okolků, ale takového, aby nebyl nijak spolčený s tou Balbinovou bandou." Dlouhým prstem ukázal na kapsáře, který poslední půlhodinu trpělivě pracoval mezi davy. „O někom bych věděl. Ten by vyhovoval."

Přešli jsme k tomu nenápadnému zloději měšců a počkali jsme si, dokud nevrazil do své příští oběti. Martinus mu okamžitě položil ruku na rameno, ale kapsář se dal stejně hbitě na útěk. „Slož ho, Falcone!"

Podrazil jsem uprchlíkovi nohy a Martinus se mu tvrdě posadil na žebra. Měšec jsme hodili zpátky vlastníkovi. Ten překvapeně zamrkal a potom se na nás podíval, jako by se bál, že ho chceme nasadit na nějaký hodně komplikovaný podvod. Martinus nad ním s povzdechem mávl rukou.

Postavili jsme kapsáře na nohy a usmáli se na něho.

LVIII

„Poslyš, Claudie –“

„Menuju se Igullius!“ Byl to zakrslík. Mně by měšec nikdy neukradl. Tohle neblahé dojemné stvoření bych si nikdy nepustil k tělu tak blízko, aby se ho mohlo dotknout. „Jmenuje se Igullius. Zapiš to, Martine.“ Martinus vytáhl svou poznámkovou tabulku a zapsal si to. Napřed si však zdvořile ověřil, jak se to píše.

Ten kapsář měl mastný obličej a vlasy. Dýchal krátce, vyděšeně. Z jeho dechu se dalo poznat, že k snídani měl vejce natvrdo, k obědu dušenou směs na česneku. Na tom kuchařka nešetřila, takže teď se z něho vypocoval všemi póry jeho nezdravé pokožky.

Oba, Martinus a já, jsme ustoupili. Igullius rozvažoval, jestli se nemá dát zase na útěk. Zabodli jsme se do něho přísnými pohledy. Zůstal na místě. Martinus mu jako hodný strýček vyložil, že ho teď musí prohledat.

Igullius měl na sobě tógu z přírodní vlny. Martinus mu ji nadzvedl špičkami prstů, jako by se bál, že by mohl chytit mor. V jejích záhybech jsme poněkud k našemu překvapení nic nenašli. Igullius se tvářil ukřivděně. Zkoumali jsme, co má ještě na sobě: ošumělé boty a tuniku s poněkud širokým výstřihem, pevně přepásanou opaskem, který ho div nepřepůlil.

„Rozepni si ten opasek,“ nařídil jsem mu.

„Na co?“

„Abych tě s ním mohl spráskat, když nebudeš dělat rychle.“ Mluvil jsem ostře jako velitel patroly. Někdy se musí člověk snížit, aby dostal nějaké výsledky.

Se vzteklým pohledem Igullius škubl za to své škrtidlo a povolil ho. Zpod tuniky se mu s melodickým cinkáním vysypaly měšce. Jeden ho klepl do kolena, až vykopl nohou. „Jéje, podívej, Falcone, prší nám denáry!“

„To ti nedaruju,“ pohrozil kapsář vzdorně Martinovi, když mu protře-

pával tuniku, jestli tam není ještě něco.

„Už se třesu strachy," odpověděl Martinus sladce a klidně. Igullius si patrně neuvědomil, že jsme v okrese Forum Romanum, kdežto my jsme z Aventinského. Tady má mít dozor První kohorta, ale za poslední hodinu jsme tu od nich neviděli ani nohu. Martinus se sehnul a posbíral kořist. „Máš po ptákách, Igullie. Budeš si muset vylézt na strom. My tě ukřižujeme."

„Dyť jsem nic neudělal."

Martinus mu přistrčil dva měšce před oči. „O tom si ještě promluvíme. Falcone, odvedeme ho někam do ústraní, kde budeme mít klid."

„To ne!" Našeho zajatce se zmocnila čirá hrůza. „Já s váma nepudu do žádný cely!" Martinus neměl vůbec v úmyslu odvést ho na strážnici Čtvrté. Kromě toho, že jsme do toho nechtěli zaplést Petronia, byli jsme příliš daleko. Ale už pouhý náznak vyvolal takovou nečekanou reakci. V kohortách měl kdosi kdesi pověst surovce.

Ze strachu se Igullius pokusil najednou upláchnout. Popadl jsem ho, zkroutil mu ruce za zády a držel ho pevně. Martina zarazil ten páchnoucí dech, ale počínal si statečně. „Páchneš a kradeš. Uveď mi jediný důvod, proč bychom tě měli ušetřit, Igullie."

Kapsář se ometal po ulicích už pěkně dlouho, proto pochopil, že se od něho něco žádá. „U Jupitera! Co teda mám udělat?"

„Spolupracovat. Ale bude se ti to líbit," vysvětlovali jsme mu. „Dáme ti peníze, aby ses mohl vyspat s prostitutkou." Chlapíka jsme otočili, vzali ho každý z jedné strany pod paží, přehoupli ho přes žebráka, který maloval na chodníku a žalostně škemral, a vedli jsme ho po Svaté cestě.

Když jsme přecházeli přes Novou cestu ve stínu Palatinu, všiml jsem si Tibullina, centuriona ze Šesté. Viděli jsme ho v Ostii a objevil se i na Dobytčím trhu, když jsme prohlíželi Nonniovu mrtvolu. Tibullinus byl do nedávných událostí příliš zapletený, takže jsem nemohl potřebovat, aby nás tu viděl. Kývl jsem na Martina. Pochopil, oč jde. Naštěstí Tibullinus patroloval na Palatinu stylem, jaký mu zřejmě seděl – smál se a žertoval s lidmi, které poznal. Nás neviděl.

⌘ ⌘ ⌘

Svého nového známého jsme odvedli zpátky ke Džbánu oleje. Tentokrát jsme s majitelkou jednali rázněji. Dostala na vybranou – buď strávit několik příštích dnů někde s nějakou přítelkyní, anebo v cele. Ta hrozba měla opět zázračné účinky. Vzpomněla si, že má sestru, která ji touží vidět, a z naší pozorovatelny uprchla.

Výcvik Igullia nám dal zabrat. Šli jsme na něho mírně a praštili ho jenom tehdy, když mu začala padat víčka. „Ten barák tamhle se jmenuje Venušina besídka –"

„To je přece Platonova akademie."

„Už jsi tam byl?"

„No bodejť." Možná že blufoval, ale chtěl vypadat jako zkušený světák.

„Tak ta Akademie má možná nové vedení, ale nás ten bordel sám o sobě nezajímá. V Římě je totiž fénix. Člověk, který by měl být ve vyhnanství, se zase vrátil domů." Třeba o tom Igullius věděl. Smrtelně zbledl. „Jmenuje se Balbinus Pius. Někteří z jeho lidí se vyskytujou u Platona. On je tam možná taky. Ale možná že jim tam jenom pronajal pokoje. My ovšem potřebujeme vědět, jestli přijde své lidi navštívit. Chápeš, o co kráčí, Igullie? Půjdeš dovnitř, poznáš tam známého nebo známou, nebo se dáš do řeči s někým novým, když bude třeba, ale ať už to uděláš jakkoli, budeš sedět nenápadně v koutě, dokud se ti nenaskytne příležitost vypadnout ven, a pak nám povíš den a hodinu, kdy si budeme moct s Balbinem promluvit"

„To na mně, Falcone, nechtěj. Jestli to zkusím, tak je po mně."

„Je po tobě, jestli to nezkusíš," usmál se Martinus. S chutí si hrál na krutého kata.

Znovu jsem se toho ujal já. „Uklidni se, Igullie. My víme, že nejsi úplně zkažený, a proto ti poskytujeme tuhle pěknou příležitost. Budeš náš tajný agent. A abychom ti vynahradili tu ztrátu z výdělků z tvé normální práce, najdeme pro tebe nakonec pěknou odměnu."

„Co takhle nějakou zálohu?"

„Nebuď blázen," vložil se do toho Martinus. „My jsme vigilové. Všechny veřejné výdaje musíme vyúčtovat."

Igullius se z toho pokusil vykroutit ještě jednou. „Tam je plno zabijáků. Plevele v zahrádce si všimnou natotata."

„Vždyť už jsi tam byl, jak jsi říkal. Budeš se muset chovat nenápadně," připomněl jsem mu nemilosrdně. „Ty to snadno dokážeš. Ten, kdo umí proklouznout, aby si toho nikdo nevšiml, a šlohnout měšce, i když mu páchne dech na dvacet kroků, se přece lehce ztratí v takovém hnízdě většinou hloupých zločinců."

Dali jsme mu peníze na zaplacení jedné kurvičky, aby to vypadalo přesvědčivě, a postrčili ho na cestu.

Brzy jsme se dočkali úspěchu. Za dvě hodiny byl Igullius zpátky. Přes ulici upaloval jako vyplašená kočka. Ať už zjistil cokoli, teď se klepal hrůzou. Vpadl do jídelny a pak se vrhl za pult a hlavu si chránil rukama.

„Vy ničemové! Už mě nedonutíte, abych tam šel znovu."

„To záleží na okolnostech," ušklíbl se Martinus. „Cos nám přinesl?"

„To, co jste po mně chtěli, a víc už toho nebude."

Sehnal jsem mu něco k pití, aby se uklidnil a přestal vyvádět. Hltal víno, nechutné, jak jsem věděl, jako by se právě vyplazil z šestidenní písečné bouře v nějaké poušti. „Ovládej se. Už se ti nic nemůže stát. Jak sis užil s tou holkou?"

„Ale jo, docela dobře…" Snadno se mu dala odvést pozornost. S Martinem jsme se opírali o pult a pozorovali ho. Krčil se nám u nohou, ale dech se mu už zklidnil.

„Myslím, že je tam. Určitě tam je."

„Ale vidět ho asi není, co?" zeptal se Martinus.

„Já ho aspoň neviděl. Totiž neviděl jsem nikoho, kdo by vypadal jako kdovíjak velký zvíře."

„Velký? Nevěř tomu," zavrčel jsem. „Balbinus je obyčejná blecha."

Igullius pokračoval. Drmolil rychle, jako by to chtěl mít co nejdřív za sebou. „Je tam jako v úle. Nikdy jsem nebyl v takový haluzně, kde je tak živo. Viděl jsem tam několik ksichtů, myslím jako *vážnejch* ksichtů. Je tam jeden velkej sál –" Roztřásl se a nemohl to ze sebe dostat. Šlo asi o tu prostornou místnost, kterou jsme s Petroniem zahlídli. Tehdy tam bylo plno bezvýznamných hostů, ale když jsem z roztřeseného Igullia přece jen vytáhl nějaké detaily, popsal nám pravé zlodějské doupě, nestydatě zabrané členy gangu.

Zadíval jsem se na Martina. „Něco se změnilo. Vypadá to, jako by si Balbinus přivlastnil celý podnik. Igullie, nezmiňoval se někdo o Lalagé?" Zavrtěl hlavou. „Jestli jsi tam byl už dřív, řídí tam někdo provoz stejně jako tehdy?" Tentokrát přikývl.

Zatímco jsem přemýšlel, Martinus se pokoušel vytáhnout z našeho špeha ještě nějaké užitečné informace, ale moc se mu to nedařilo. Já jsem seděl mlčky. Rozhodně jsme ho do toho bordelu nemohli poslat zpátky ještě dnes odpoledne, poněvadž by to jistě vzbudilo podezření u té dívky u vchodu. Martinus rozhodl, že Igullia už můžeme propustit.

„V tom případě chci ale svoje prachy."

Martinus se na mě bezradně podíval. Uvědomil jsem si, že není oprávněn slíbenou odměnu zaplatit, a byl dokonce tak poctivý, že Igul-liovi nevrátil ty kradené měšce z Fora (to bych udělal já vzhledem k tomu, že tohle je krizová situace). Místo toho raději odtrhl zadní část poznámkové tabulky a napsal na ni potvrzenku. „Odnes to na strážnici – hned zítra!" nařídil mu příkře. To mu umožní malý odklad, než Petronius zjistí, co podnikáme.

Kapsář chňapl po potvrzence, vzchopil se a uháněl pryč.

Přemýšlel jsem dál. Vypadalo to, že Lalagé mi lhala – žádný div.

Nevěřil jsem, že řídí zločineckou organizaci ze své Akademie sama. Nebyla tak hloupá, aby to dělala otevřeně.

Ještě stále pracovali pro starý režim. Po všech jejích prohlášeních, že je konečně nezávislá, těžko se dalo uvěřit, že se Balbinovi Piovi úplně podrobila a dovolila mu převzít její podnik. Že by se tam mohl dokonce skrývat, mi připadalo neuvěřitelné.

To by neudělala. Buď se jí zbavil – a v tom případě by asi nevěstinec neběžel tak hladce jako obvykle –, anebo chystala nějaký podfuk. To pro Balbina nevypadalo dobře, zato nám by to pomohlo.

Naše hlídka pokračovala, ale už jsme si s Martinem přestali povídat – i hrát dámu. To mi vyhovovalo. A také už to zarazilo to jeho přehnané horlení, že zkušení hráči deskových her jsou schopni vynaložit svůj důvtip na polapení velkých zločinců. Na odstranění Balbina z Říma byl nezbytný nečekaný přepad s ostrou zbraní, a ne zvláštní rozumové schopnosti.

Už teď nám ten den připadal neobyčejně dlouhý a počítal jsem s tím,

že nás čeká ještě velké noční cvičení. Našli jsme nějaký tvrdý chleba, abychom měli co žvýkat. Dali jsme si víno. Nastaly nám kruté žaludeční potíže.

Kvečeru se nás začalo zmocňovat napětí. Něco se dělo. K nevěstinci přicházeli chlapi, jednotlivci nebo po dvojicích či trojicích. Na ulici se zjevili zničehonic, tiše jako netopýři. Vcházeli dovnitř jako účastníci večírku za svými kolegy z práce. V tom případě ovšem nebyli na takovou zábavu dost elegantně oblečení. A u vchodu museli také zaplatit mastné vstupné. ‚Ať visím, jestli to není sprostá kořist!" Martinus bezpečně poznal náš první pytel lupu – ranec z přehozu přes postel, svázaný v rozích, z něhož se ozývalo kouzelné cinkání kradeného stříbra.

Oba jsme věděli, na co se díváme. O tom jsem už hovořil, když jsem se pokoušel získat zástupce velitele ke spolupráci, a teď, sotva se začalo stmívat, se ukázalo, že jsem měl pravdu. Špačkové už hřadovali. Všechny denní směny končily a pracovníci se přicházeli hlásit s úlovky. Počítala se tržba. Směřovali sem s tím, co posháněli ze všech koutů Aventinu, z nábřeží, z Fora. Chmatáci a dlouhoprsťáci, podvodníci a falešníci, škrtiči a násilníci, špinavé holky ze zapadlých uliček a jejich pasáci, okrádači opilců a malých dětí, tlupy, jež přepadávaly nosítka dam, zloději, kteří mlátili otroky. Dovnitř se hrnuly hlavně peníze. Prodejné zboží se předá krámům nebo půjde do tavicích pecí. Musel jsem doběhnout koupit další tabulky, protože Martinovi už nezbylo žádné místo na zapisování všech kriminálníků, jež znal. Mnoho dalších jsme nemohli identifikovat – zatím. Většinou odcházeli krátce po příchodu, už nalehko.

Museli jsme se rozhodnout co dělat. „Balbinus má u Platona možná účetního. Poskoka, co mu jenom vede účty a vyplácí dělníky."

„Co bys dělal, Martine, kdybys za nejspolehlivějšího ze svých výhercích považoval Nonnia Albia, a on tě podfoukl?"

„Vedl bych si účty sám."

„Sázím se, že on taky. Jestli je to opravdu tak, musí být vevnitř."

„Určitě tam je, Falcone. Teď. Ale být na jeho místě, tak se pořád stěhuju sem tam."

„Takže podle tebe bychom ho měli drapnout, než nám zase foukne?"

„Ty nejsi pro?"

Ovšemže jsem byl pro – jenže jsem tam chtěl vtrhnout v plné síle. A především jsem chtěl mít mezi námi Petronia. Jednak ze staré loajality, ale víc než to. Mám-li jít k Platonovi s vědomím, že dům je plný nebezpečných zločinců, a s nadějí, že tam najdu toho nejhoršího z nich, sedícího se sklenicí v jedné ruce a s počítadlem v druhé, chtěl jsem, aby mi někdo, komu mohu důvěřovat, kryl záda.

„Tak jdeme na to?“ naléhal Martinus netrpělivě. Z jeho tónu jsem jasně vyrozuměl, že pokud dnes večer odmítnu, už se mnou nebude pracovat. Bez jeho deskové dámy bych se obešel, ale těžko bych si poradil s chaosem, jaký by mohl způsobit, kdyby začal pracovat na vlastní pěst.

„Půjdeme na to, jestli nám dá Rubella posilu.“

Dokonce ani Martinus, se svým vysokým míněním o vlastních schopnostech, nemohl uvažovat o razii u Platona pouze ve dvou. Šel se poradit s tribunem. Já jsem musel zůstat na hlídce. Bylo tam tak živo, že už jsme se neodvažovali odejít spolu, abychom nic nepropásli.

Seděl jsem tam nějakou dobu. Vzal jsem si jednu z nových tabulek a začal jsem na ni kreslit mapku nevěstince, jak jsem si ho pamatoval ze dvou dřívějších návštěv. Jedno jsem věděl bezpečně, a to, že je uvnitř hodně velký. Byl nejméně dvoupatrový, se spletí chodeb v každém poschodí. Tak se patrně rozrostl z jediného domku, a jakmile mu úspěch umožnil se rozšířit, zabral si domy po obou stranách. Byl tam jeden hlavní vchod, ale všimli jsme si, že někteří z gangsterů klepají na jiná, nenápadná dvířka ve zdi a tudy že je pouštějí dovnitř. Měli rodinný vchod pro zločince. Na opačné straně byly podobné domovní dveře, používané mnohem méně. Občas i nějaká žena vklouzla dovnitř a pak zase vyklouzla ven. Jednou odtamtud vyšla žena s dvěma malými dětmi. Musel to být soukromý východ prostitutek. Nenašlo se mnoho těch, které by přicházely a odcházely, jak se jim zachtělo. Přemítal jsem, jak by to asi pro ně dopadlo při střetu se zákonem.

Někdy holky přijímaly své soukromé hosty. Samé ženy. Vymýšlel jsem si rozmanité důvody pro ty záhadné společenské návštěvy. Při některých vystupovali zvláštní baviči, kteří bydleli jinde, ale dali se najímat. Některé souvisely s takovými povídačkami, jaké si dospívající mládež vykládá o dámách ze společenské smetánky, které pracují v hampejzech pro štědré

oblíbené klienty. Některé mé teorie byly vyloženě pitomé. Pak tam přišly dvě ženy, jejichž chování mi potvrdilo, že vím, co se někdy za těmi soukromými dveřmi odehrává.

Přinesli je tam v nosítkách. Teď na ně čekala na rohu. Pomalu vystoupily a rozhlédly se v úzké uličce na obě strany. Sukně měly dlouhé a řasnaté, hlavy zakryté v poměrně těžkých pláštích. Po krátkém váhání se napřímily a zavěšené do sebe kráčely k těm záhadným dveřím. Pěkné podpatky sandálů vesele klepaly po chodníku. Jedna z nich zabušila tak hlučně, že jsem to slyšel i já. Následovala tichá domluva s někým uvnitř a pak šly obě dál.

Já jsem samozřejmě věděl, na co se dívám. Bohatá dívka se dostala s milencem do maléru. Jako oporu si s sebou vzala přítelkyni a vypravila se do bordelu, aby jí od toho maléru pomohla andělíčkářka. Venušina besídka ji jistě musela mít.

To bych dovedl pochopit. Zoufalí lidé mají právo riskovat život, jestliže se jim to jeví jako přijatelnější než ta druhá možnost.

Z jedné věci se mi udělalo nanic, a to že přes jejich opatrnost jsem ty ženy poznal. Jedna byla malá a statná, se sebejistou chůzí. Ta druhá vyšší, se vzpřímeným držením těla. Ta první byla má sestra Maia, a ta druhá Helena.

LIX

Byly tam dlouho. Chtěl jsem tam za nimi vtrhnout. Zůstal jsem však na místě a užíral se hroznými představami.

Když vyšly ven, měly naspěch. Dveře se za nimi zabouchly. Udělaly několik rychlých krůčků, a pak zůstaly stát a vášnivě se o něčem dohadovaly. Přešel jsem k nim.

„Bohové, snad se ještě nepotloukáš kolem bordelů!“ zaječela Maia.

„Tak tady jsi!“ zvolala Helena jakoby s úlevou. Její hlas byl naléhavý, napjatý, ale moc se nehodil k situaci, jak se mi jevila.

Zadíval jsem se na Helenu, choulící se do pláště. Dívka, kterou jsem dřív miloval – ne, dosud jsem ji miloval. S mou sestrou, jedinou, kterou jsem snesl. „Držím tu hlídku.“

Helena stiskla trochu rty. Uvědomil jsem si, že jsem ji za poslední dva dni skoro neviděl. Ráno jsem odešel, než se probudila. Jenom špinavá tunika pověšená zezadu na dveřích svědčila o tom, že jsem byl v noci doma. „Heleno, mám důležitou práci. To snad víš.“

„Ne, nevím.“ Dokonce si dupla. „Od předvčerejška jsem tě neviděla, abych si s tebou mohla promluvit. *Chtěla* jsem s tebou mluvit –“

„To chápu.“ Stala se tu nějaká chyba. Helena to také poznala. Utrápeně jsme se na sebe dívali. Měl jsem pocit, že mi obličej zdřevěněl. V jejím se střídala úzkost s podrážděním. „Neublížili ti?“ zachraptěl jsem.

„Vyděsily jsme se, ale už je to lepší.“

„Nebolí tě nic?“

„Kdepak. Proč?“

Maia to pochopila jako první. Bystrá a kousavá. Došlo jí, proč mám zaťaté pěsti. Rázně si odhrnula plášť, až jí tmavé kudrny poskočily. Oči metaly blesky. „Juno Matrono! Heleno Justino, tenhle neodpustitelný mizera si myslí, že sis dala pomoct jehlicí.“

„Díky, Maio.“ Všechno se ošklivě zvrtlo. „Vždycky máš pohotově něja-

kou jemnou, uhlazenou větičku."

„Jak tě mohlo něco takového napadnout, bráško?"

Dělalo se mi zle. „Famia něco nadhodil."

„Já ho zabiju," procedila Maia zaťatými zuby. „A potom zabiju tebe, žes mu uvěřil." Helena tam dosud stála celá zmatená, zatímco se má sestra hnala vztekle pryč. „Dojdu pro Gallu a teď to nechám na tobě. Tomu mýmu bráchovi pořádně nakopej a potom si s ním pro všechno na světě promluv, Heleno!"

Zavřel jsem oči. Svět se se mnou houpal.

„Zabrali jsme si tuhle boudu jako pozorovatelnu. Nechceš jít dál?"

„To má být omluva?" Helena si začala uvědomovat, že má právo cítit se uražená. V jejích velkých hnědých očích jsem zahlédl slabý lesk značící, že si vychutnává svou moc. Nejasně, koutkem oka jsem vnímal, že Maia vytahuje sestru Galiu z nosítek a odvádí ji pryč.

„Co tady u Háda s vámi Galla pohledává?" udeřil jsem na ni. Potom jsem se chabě hájil: „Tys mi dala! Strašně jsem se polekal. Jsem v takovém stavu, že si nezasloužím, abys mě bičovala." Helena na mě upřeně hleděla. Vypadala unaveně a sklíčeně. Snad jsem na tom měl taky podíl. Sklopil jsem hlavu. Byl jsem připraven zkoušet na ni různé triky. „Já tě miluju, Heleno."

„Tak mi důvěřuj!" odsekla. Pak změkla a nastavila mi tvář k formálnímu polibku na uvítanou. Pokorně jsem se jí dotkl rty. Když jsem odstoupil, v obličeji se jí odehrála změna, maličko se jí svraštil, jako by to všechno bylo na ni už trochu moc. „Prosím tě, přestaň dělat hlouposti a pořádně mě obejmi," zvolala.

Odpustila mi.

„Já jsem se vlastně pokoušela," řekla, když jsem si ji horoucně přitiskl a vedl ji dovnitř, „jedno dítě zachránit." Tu výtku jsem přijal jako muž a zamaskoval jsem, jak jsem sebou trhl. „Ti lidi, co mají Tertullu, se včera zase ozvali –"

„Včera?"

„Chtěla jsem to s tebou probrat, Marku. Tys mi nedal šanci." Znepoko-

jený a naštvaný sám na sebe jsem se opět zatvářil omluvně. I mě už přestávalo bavit cítit se provinile. Helena zavrčela, a pak sama přiznala: „Rozhodla jsem se, že musím pro to dítě něco podniknout."

„Všimni si, s jakým klidem jsem vyslechl tu novinku, Heleno."

„Za ten chápavý přístup zasluhuješ plné uznání." Poznala, že to ve mně vře úzkostí.

„Takže místo abys to oznámila vigilům, přivedla sis s sebou dvě ženské jako ostrahu a přišla jsi to dítě vykoupit sama?"

„Co jiného nám zbývalo?"

„Když už jsi znala adresu, odkud pracují, mohl Petro zorganizovat přepad."

„Tak by dítě schovali a tvrdili, že o tom nic nevědí. Já nejsem nějaký ustrašený magistrát. Chtěla jsem je udat, hned jak nám Tertullu vydají."

S úsilím jsem zachovával klidný hlas. „Tak tys jim dala peníze a oni dodrželi úmluvu?" Tertullu jsem nikde neviděl.

Helena smutně zavrtěla hlavou. „Ne, já jsem si peníze nechala. Řekli mi, že tam není."

„Tak ti lhali. Pochopili, že ty jsi nepohodlný zákazník a předáš je soudu."

„Já myslím, že ne. Oni o ty peníze stáli. Sami byli naštvaní. Tertulla prý musela utéct. Nemůžou ji nikde najít. V tom jsem jim věřila, dovolili dokonce i nám, abychom hledaly –"

Zhrozil jsem se. „V bordelu?"

Oba jsme se na chvíli odmlčeli. Statečnost byla vždycky Helenina nejvýraznější vlastnost, ale dovedl jsem si představit, co prožila. Naštěstí vyvázla, aniž jí zkřivili vlásek, a tak nemělo smysl nad tím řvát. „Jen bohové vědí, kam Tertulla zmizela. Nezlobíš se, Marku?"

„Ne, ale u Jupitera, teď mě musíš držet, abych na ně nevletěl."

Čas plynul. Nálada v ulicích se změnila, nastal větší ruch, začala večerní činnost. Muži se vykoupali. Elegáni i šupáci odcházeli z domovů a z pracovišť. Naše ulička ztemněla, v těch končinách nikdy nesvítilo mnoho lamp.

Brzy budu muset poslat Helenu domů. Jak jsme tam spolu seděli, kochal jsem se tou krátkou chvilkou její přítomnosti. Potřeboval jsem ji. Že jsem s ní byl sám, mi dodalo novou sílu. I v takové napjaté situaci jsem se jí mohl svěřit, být upřímný, odložit opatrnost, kterou musím uplatňovat s jinými. Když jsem sloužil s Martinem, musel jsem tajit své záměry a krotit jeho ctižádost. Vedle Heleny se mi znovu vyčistila hlava.

„Předpokládám," zkoušel jsem to opatrně, „že jsi asi neviděla chlapa s pleší na temeni a falešnýma očima, který vypadá, jako by prodával výšivky, co se rozpadnou?"

„Snažila jsem se mužům vyhýbat." Předpokládal jsem, že ji asi okukovalo hodně chlapů.

„Výborně! Dívka, jež nedbá na bordelovou etiketu."

„Nemám se tam vrátit a zkusit toho muže najít?" zeptala se. Vždycky připravená na dobrodružství. Při pouhém pomyšlení na něco takového jsem se strachem zpotil.

Naštěstí mi právě hlasitě zakručelo v žaludku. Přiznal jsem, že jsem ten den skoro nic nejedl. Helena Justina dospěla k názoru, že poohlédnout se v nevěstinci po Balbinovi by sice stálo za to, ale zvítězila v ní odpovědnost hospodyňky. Odešla mi koupit něco k jídlu.

Když jsem jedl, Helena doplňovala nějaké podrobnosti k mapě, kterou jsem nakreslil. Když se vrátil Martinus, ještě jsem se cpal hojnými zásobami a bez nejmenších výčitek svědomí jsem žvýkal dál. Ostatně Martinus byl pryč tak dlouho, že si dal určitě někde pořádnou večeři, než navštívil Rubellu. „Tak co pro nás udělá tribun?"

„Špatné zprávy, Falcone. Rubella pořád jenom zdůrazňuje, že tahle ulička leží v rajonu Šesté kohorty."

„To nám je sem chce poslat? To je směšné. Já Šesté nedůvěřuju."

„Rubella to chce napřed probrat s prefektem, než dovolí čistku –"

„Rubella je vůl."

„Má v plánu to spustit zítra."

„Takový plán by se mi líbil – kdyby ho spustil hned dnes v noci."

Helena ještě stále seděla tiše vedle mě. „A co Petronius?" zeptala se.

„Copak jsi neslyšela?" Martinus se tvářil vesele, a tak jsem pochopil,

že má špatnou zprávu. „Už není ve službě. Včera v noci někdo zaútočil na strážnici. Všichni hasiči byli venku na základě falešného poplachu, ale velitel tam zůstal a pracoval. Někdo se do baráku vloupal starým uskokem – pomocí vozu naloženého balvany a kamením. Vybourali půlku dveří, ale zadní část budovy to vydržela a Petronius taktak že nebyl raněn. Rubella má za to, že se chtěli zmocnit přímo velitele. Myslí si, že za tím byl Balbinus, a tak prohlásil Petronia za nemocného a poslal ho na venkov."

„To se mu nebude líbit."

„Podal rezignaci."

„U Jupitera!" Na to, jaký byl Petronius kliďas, dovedl si někdy postavit hlavu.

Martinus se zaculil. „Rubella tabulku rozlomil vejpůl a rovnou mu ji podal zpátky." Tribun má tedy přece jenom nějaký rozum. Znamenalo to ovšem vtrhnout do Platonovy akademie bez našeho nejlepšího muže. „Když už jsem byl na Aventinu, promluvil jsem si s několika mládenci," poznamenal zástupce velitele.

„Co to znamená?"

„Že později sem za náma možná přijde Sergius a čtyři nebo pět dalších."

„Čtyři nebo pět? Nepřichází v úvahu," odpověděl jsem okamžitě. „Do Platona nemůžeme jít bez dostatečného zajištění. Vyřiď jim, ať se neobtěžujou."

„Tak jim to pověz sám," odsekl Martinus trucovitě. Potom někdo opatrně zaklepal na pult a já jsem se ocitl tváří v tvář Sergiovi, až komicky hezkému muži s bičem. Měl protáhlou hlavu s výrazným nosem a bradou a čistě bílými rovnými zuby. Zíral na Helenu. Ta soustředěně počítala pecičky z oliv, které jsem tam po večeři nechal.

Události se hrnuly rychleji, než jsem chtěl. Vymykaly se z rukou. Když jsme měli za protivníka ničemu Balbina, mohlo to vést k osudným následkům.

Za Sergiem jsem uviděl několik dalších mužů ze Čtvrté. Poněvadž jsem věděl, že Petronia poslali na dovolenou někam, kde se jenom pasou kozy, nemusel jsem si dělat starosti, že se sem vykradli možná z určité neposlušnosti k němu. Ve skutečnosti vzdorovali Rubellovi. To jsem jim dovolit

mohl.

Jedna věc však byla pro mě nepřijatelná, a to jakékoli ztřeštěné manévry bez povolení, bez plánování nebo zajištění podpory a rozhodně bez důkladného průzkumu. V tom jsem Martinovi nehodlal ustoupit ani o krůček. Ne že by můj selský rozum přišel na něco lepšího. Mládenci, jak jim říkal (třebaže byli velcí, statní a kromě Sergia oškliví), se přihrnuli ke Džbánu oleje jako malí kluci, kteří vtrhli do cukrárny. Úpěl jsem a pokoušel se rozloučit s Helenou, takže to byl Sergius, kdo zpozoroval, že se něco děje. Sykl a rychle uhasil lampu.

Teď jsem i já uslyšel zvuky, jichž si všiml dřív. Dva páry nohou, držící za pochodu krok za doprovodu zneklidňujícího cinkotu těžkých řetězů. Přicházely od Cirku. Nohy v praktických botách s vysokými podrážkami dupaly s rozjařenou energií.

Ti muži, které jejich nohy tak cílevědomě nesly, byli Tibullinus a Arica, centurio a jeho pomocník ze Šesté – dva významní důstojníci, s rukama nataženýma na úplatky, jak jsme všichni věděli. Napochodovali do Akademie jako vítězní lovci s dlouhou latí s kořistí přes ramena. Na té tyči visela v řetězech mužská postava, kterou jsem poznal.

„Bohové," zašeptal Martinus. „Zapomněl jsem mu říct, že my patříme ke Čtvrté. A on s tou zatracenou potvrzenkou běžel za Šestou."

Ten připoutaný ubožák byl Igullius. Zdálo se, že je živ, ale jen taktak.

„Ztraťte se!"

Uslyšel jsem svůj hlas, aniž jsem ho očekával. Nějak se mi podařilo je všechny přimět, aby ze Džbánu s olejem vypadli, než nás ti dva ze Šesté přijdou opět hledat. Právě včas jsme se ukryli za rohem a slyšeli jsme rány, jak to doupě, jež jsme před chviličkou opustili, převrací parta z bordelu naruby. Helena, jako vždy důvtipná, odnesla i dosud teplou misku, z níž jsem jedl. Tibullinus si nejspíš pomyslel, že jsme Martinus a já odešli domů už dřív. Zakrátko toho nechali a vrátili se k Platonovi.

My jsme tam však ještě stále byli. A ztřeštěného zástupce velitele hnětla jenom jediná myšlenka: „Dostali Igullia. Jestli o našich plánech zatím nic nevědí, on jim je brzy vybreptá. Už nemáme čas. Balbinus každou chvíli vypadne."

„Heleno –"

Helena se otočila a připlácla mi na hruď mapu, kterou jsem nakreslil. Hlas měla napjatý. „Jen se mi zase neomlouvej. Nechci si pamatovat, že tvé poslední slovo znělo ‚promiň'. Nic mi prosím tě nevysvětluj. Já přece vím!" Mluvila naléhavě. „Přišel jsi o moment překvapení. Nemáš žádnou podporu. Nikdo ani neví, jestli je ten chlap, po kterém jdeš, dosud v tom bordelu – ale *ty tam jít musíš*!"

LX

Ujal jsem se vedení.

Dal jsem rychle kolovat mapu a řekl jim, aby šli dovnitř jakoby nic a potom se rychle rozptýlili po domě. Ať zapomenou na zloděje. Ať zapomenou na zabijáky. Ať zapomenou dokonce i na Tibullina a Ariku. Nemají mluvit, nemají nikoho praštit, leda v obraně. Ať zachrání Igullia, bude-li to možné, ale pronikají dál až nahoru a do nejzastrčenějších místností nevěstince, dokud nenajdeme Balbina Pia.

„Co potom?“

„Řvát z plných plic, abychom to všichni slyšeli.“

Rád dělám plány co nejjednodušší. Jestli se nám to nepovede, alespoň budeme mít malé ztráty. Jde nás tam pouze sedm.

Vklouzli jsme dovnitř po jednom, po dvou. Zaplatili jsme vstupné a mrkli na vrátnou.

„Já jsem Itia a byla bych ráda, kdybyste se u nás dobře bavili.“

„Díky, Itio.“

„Přijdou dnes za vámi přátelé?“

„Jenom pár.“

„Tak vám možná dáme slevu.“

Měl jsem pravdu. Obchodní stránka bordelu běží hladce jako vždycky. Ale nepočítal jsem s tím, že naše sleva nám nějak pomůže.

Vstoupil jsem dovnitř první. Kráčel jsem rychle, ale počínal jsem si nenuceně. Prošel jsem kolem pokojů v přízemí, věšáků na pláště a umývárny. Byl tam slyšet hlučnější bzukot mužských hlasů než při mých dřívějších návštěvách. Z velkého sálu, kde se scházeli spiklenci, se vyvalil ryčný povyk chlastajících a bavících se chlapů. Dovnitř jsem se ani nepodíval. Tady, v obyčejném davu, nebude.

Už tam bylo dost teplo a mlhavo od hořícího oleje z lamp a tenkých vy-

sokých svíček. V další části domu se zdál větší klid. Jednou cosi upoutalo mou pozornost. Vešel jsem do nejbližšího pokojíku a narazil na normální obchodní činnost. Dívka byla v sedle. „Rád vidím, že jsi nad věcí," zažertoval jsem a rychle dveře zavřel.

Došel jsem ke schodům a začal po nich vystupovat. Na odpočívadle jsem se zastavil a napínal sluch. Za sebou jsem neslyšel nic podezřelého. Žádný poplach a křik. Zdá se, že Martina a ostatní ještě neodhakli. To nepotrvá dlouho.

Dosud ani stopa po Tibullinovi a Arikovi. Otvíral jsem další dveře, tentokrát opatrněji. Našel jsem buď prázdné pokojíky, nebo takový či onaký obchod s masem. O tolika různých způsobech jsem nikdy ani neslyšel, ale neměl jsem čas dělat si podrobné poznámky.

V bordelu vládl čilý ruch, ale nekonal se tam žádný společenský večírek. Nikdo mě nezastavil. Nikdo se ani nepodivil, co tam pohledávám. Balbinus má jistě hlídače, například Mlynáře. Budu muset projít kolem nich, ale zatím jsem je ani nezahlédl.

Čím déle jsem tam byl, tím naléhavěji jsem cítil potřebu odtamtud vypadnout. Zašel jsem už tak daleko, že kdyby se něco zvrtlo, nemohl bych se probít ven. Dříve jsem nejednou pátral jako špeh v nepřátelských pevnostech, ale to jsem měl určitou možnost vydávat se za někoho jiného. Tady mě znali až moc dobře. Helena měla pravdu. Možná že jsme se nechali vlákat do pasti. Naskočila mi husí kůže, jak se mě zmocňoval stále jistější pocit, že mě někdo určitě očekává.

Ve vzduchu bylo slabě cítit kadidlo. Měl jsem dojem, že poznávám, kde jsem. Narazil jsem na širší chodbu a vzpomněl jsem si, že tady jsou pokoje elegantnější, ale necítil jsem potřebu to teď prozkoumat. Uslyšel jsem hudbu. Zahlédl jsem světlo a rozeznal smějící se hlasy. Přidal jsem do kroku. Na poslední chvíli mě paměť zradila a bez varování jsem vpadl do velkého sálu s jevištěm v jakési prohlubni, kde se asi konaly orgie, jak jsme s Petroniem usoudili. Na místě jsem se zarazil. Věděl jsem s naprostou jistotou, že se tam buď nedávno odehrávaly sprosté pornografické výjevy, anebo že se mají co nevidět konat. Z kovových košů s hořícím palivem s exotickými přísadami se vinul vzhůru kouř, že jsem se div nezalkl. Z celé atmosféry nevyhnutelně vyplývalo, že nikdo, kdo sem vstoupí, nebude

chtít tvrdit, že je příliš počestný, aby se něčeho takového zúčastnil.

Všude kolem horní řady sedadel stály vysoké svícny. Z každé plochy splývaly a kroutily se girlandy růží a jiných vonných květů. Skupinka hudebníků si pomalu ladila nástroje: ruční bubínek, Panovy píšťaly, tamburíny a flétnu. Všichni se tvářili příjemně přátelsky v diagonálně naaranžovaných průhledných draperiích. Vystoupil usměvavý muž v kostýmu satyra – v chlupatých kalhotách s kozlími kopyty a nápadnými holými intimními partiemi. Jeho obličej pod nalíčením a s něžným úsměvem vytvářel zneklidňující kontrast s nápadnými znaky mužnosti. Se zasněným výrazem mě gestem uvítal. Uprostřed předváděcího prostoru se na úvod rozcvičovaly čtyři nádherné dívky, z nichž žádné nemohlo být přes patnáct, se smyslným půvabem se protahovaly, což až příliš jasně naznačovalo povahu jejich výstupu. Na sobě neměly vůbec nic, ačkoli představení ještě nezačalo.

Na vnějším okraji čekali muži. Někteří upíjeli vína, jiní pošťuchovali obsluhující personál nebo se šťourali v zubech.

Naproti jsem viděl dveře vedoucí k bytu Lalagé. Pak tam byly ještě jedny dveře. Po obou jejich stranách plály dvě dlouhé pochodně, vražené do váz vysokých až po pás, a vydávaly sladkou vůni něčeho příbuzného jabloňovému dřevu. Před tímto vchodem ležela nepravidelná pruhovaná předložka, kůže nějaké mrtvé šelmy. Na jedné straně se nějaký mimořádně vyvinutý svalovec bavil s mládencem, držícím bronzový džbán.

Spustila hudba. Publikum se zavlnilo chlípným očekáváním. Mé oči automaticky sklouzly k předváděcímu prostoru. Bylo načase odejít nebo se nechat svést. Zvolil jsem si.

Obcházel jsem místnost po okraji, jako bych si vyhlížel místo k sezení. Když jsem se loudal ke dveřím mezi pochodněmi, stále jsem upíral oči na pomalé složité figury, vytvářené lesklými těly té čtveřice dívek. Rozpálené obličeje mužů všude kolem mě se tvářily ostýchavě, zatímco napjatě čekaly na ten okamžik, až si jedna z akrobatek pozve nějakého dobrovolníka z diváků.

Rozhodně to bylo lepší než pozorovat kudrnatého Egypťana v dlouhé noční košili, jak předvádí „Kdepak je můj had?“.

Přihlížel jsem stejně dychtivě jako ostatní, přestože jsem doufal, že mě

ta svíjející se smyslná těla budou šokovat. Stále jsem z nich nespouštěl oči, když jsem se opřel o bronzovou kliku ve tvaru beraní hlavy a rychle dveřmi proklouzl.

Zavřel jsem je, jak jsem se otočil. Byly pevné a ozdobné a hudbu okamžitě ztlumily. Tam, kam jsem vlezl, byla tma jako v ranci. Kousek od sebe jsem zaslechl nějaký šouravý zvuk a jednu chvíli kovové cinknutí. Ze by to byl Igullius?

Znovu jsem dveře trošičku pootevřel a sáhl po jedné z těch pochodní dvojčat. Ten krátký vpád světla ze zábavní místnosti mě podruhé varoval. Vytušil jsem pohyb. Zatočil jsem se a máchl pochodní doprava. Z levé strany se pak na mě s rachotem vrhl těžký řetězový had, vržený odborníkem, který mě polapil do lasa a pevně ho utáhl. Má pochodeň řachla na mozaikovou podlahu. V jejím blikotavém světle hodil centurio Tibullinus druhý řetěz přes místnost Arikovi, aby mě pomohl držet.

Měl jsem jedinou šanci. Paže, celé odřené, mi připoutali. Smýkl jsem sebou dozadu a škubl druhým řetězem, takže Arica ztratil rovnováhu, když se ho snažil chytit. Paže mi spalovala bolest a škaredě jsem si narazil páteř. Arica padal na mě. Měl jsem pohotově obě nohy a vší silou jsem ho kopl.

A přece ne dost silně. Zařval, ale vrávoravě se postavil. Ten parchant musí mít žebra ze železa. Ovšem já jsem skončil na zádech, uvězněný ve spleti železných článků, kterými Tibullinus naschvál třepal. Arica ulevil svým dotčeným citům tím, že mi šlápl na obličej. Podařilo se mi uhnout stranou, ale jeho těžká bota mi sjela po skalpu za jedním uchem a strhla mi kus kůže a vlasy. Vláčeli mě po zemi a vrazili do pochodně, ale ta mě naštěstí nezapálila. Byl jsem tak pevně spoutaný, že by to stačilo i na zkrocení rozzuřeného slona. Když jsem se snažil bránit, zařval jsem jedno nebo dvě jména, jak to jenom šlo, a doufal, že někoho přivolám. Mohl jsem vědět, co se stane. Jmenuji se Didius Falco a olympští bohové se nepřetrhnou snahou poslat mi pomoc.

Nakonec mé mučitele zřejmě potýkání s tak těžkou váhou utahalo. Kopance, které se na mě snesly, jsem už ani nepočítal. Důkladně mě svázali a část studeného řetězu připoutali ke sloupu. Tibullinus vytáhl svou révovou hůl, znak centuriona, a bavil se barvitým líčením, co mi s ní udělá. Předstíral jsem, že jsem úchylný, a dychtivě jsem slintal. Kdyby přišel blíž, mohl

bych na něj aspoň plivnout.

Opět mi štěstí nepřálo. Věděli, že se mnou přišli i další. Slíbili mi hodokvas mučení později a s naléhavým výrazem odešli. Zanedlouho spadlá pochodeň zaprskala a zhasla.

Byl jsem zoufalý, ale čekalo mě něco ještě horšího. Jak dlouho jsem tam ležel, potmě a s tuhnoucími pažemi, si netroufám odhadnout. Snad asi hodinu nebo tak nějak. Za tu dobu musela Helena Justina stihnout doběhnout na Aventin a podniknout, co uznala za vhodné. Ten člověk, kterého sem poslala, musel nejdřív ze všeho hledat mě, zato Tibullinus musel najít a přemoci jeho. Tou dobou, kdy se otevřely dveře, zaslechl jsem z vedlejší místnosti hudbu, stupňující se do stavu šílenství – jistě v souladu s tím, co dělaly dívky a jejich zákazníci. Stálo mě mnoho sil volat o pomoc vyčerpanou společnost poté, co hluk utichl. Ať už měli jakékoli zvrácené chutě, o spoutaného zajatce nejevili ani nejmenší zájem.

Potom se dveře se zavrzáním otevřely. Tibullinus se neuráčil přinést do místnosti světlo. Svou oběť tam hodil po hlavě, pořádně ji zkopal, spoutal řetězy, pronesl svůj obvyklý roztomilý projev a rázoval pryč.

„Neztrácejí čas," pronesl jsem do známé tmy. „Ovšem člověka hřeje aspoň vědomí, jak se to všechno dá předvídat."

Můj nový společník zaúpěl. Asi měl bolesti po těch kopancích. Nebo byl možná jenom šťastný, že je v zajetí se mnou.

Netrvalo dlouho a vzpamatoval se natolik, že začal blábolit. „To je naposled," zachraptěl. Snažil se odpočívat. „To je naposled, Falcone." Opřel jsem si hlavu o sloup za sebou a zamyšleně vzdychl. „Až se příště ocitneš ve smrtelném nebezpečí, já zůstanu doma a budu hladit kočku."

„Děkuju ti," řekl jsem a vložil do toho špetku tiché pokory, která ho jistě navzteká. „Jsem dojat, žes mi přišel pomoct – třebaže je mi to houby platné, když ses nechal taky spoutat. Přesto ti děkuju, Lucie Petronie, můj věrný příteli."

LXI

Čas plynul.

S mými pažemi to vypadalo velmi zle. Zmínil jsem se o tom Petroniovi. On nebyl spoutaný tak pevně jako já, možná protože ho řetězem svázali až poté, co ho srazili ze schodů, ztloukli hlava nehlava a praštili velkou vázou, až toho měl dost. Nenaskytla se mu stejná příležitost jako mně utáhnout si řetězy ještě víc krkolomnou akrobacií. Vyslovil mi laskavě soustrast nad mým trápením a nato vznesl logický dotaz, co očekávám, že s tím udělá.

Čas plynul dál.

„Kde jsou tvoji muži, Petronie?“

„Jaký muži? Jen co mi Helena Justina přestala nadávat, běžel jsem rovnou sem.“

„No to je báječné.“

„Ostatně jak jsem mohl naverbovat nějaký posily? Já tu nejsem. Poslali mě na venkov.“

„Ale tys tam nejel.“

„Bodejť by jo. Z různých stran jsem slyšel, že jsi toho troubu Martina vlákal do nějakýho katastrofálního podniku.“

„Každopádně jsem rád, že jsi tady,“ řekl jsem mu vřele.

„Trhni si nohou,“ odbyl mě, avšak přátelským tónem.

Za chvíli jsem dodal: „Slyšel jsem o tom pokusu tě oddělat.“

„Pitomost.“

„Balbinus není žádný pitomec. Dobře ví, že právě na tebe si má dát pozor.“

„Máš pravdu. Měl jsem počítat s tím, že dojde k nějakým potížím.“ Petronius se uvolil se mnou o tom debatovat. Už dlouho mu leželo v hlavě, že mu osobně hrozí nebezpečí, a neměl s kým si o tom pohovořit. Jeho

manželka Silvia by se zbláznila strachy a Rubella měl patrně za to, že posláním do dočasného vyhnanství prokázal Petroniovi dostatečnou službu. „Ten poplach, že někde hoří, byl samozřejmě falešný. Někdo věděl, že budu pracovat dlouho do noci."

„Máš nějaký podezření?" vyzvídal jsem opatrně.

„Někdo z mužstva. Patrně ten, co udal Lina." Nepatrná změna v hlase svědčila o tom, že mi dává konečně za pravdu: v kohortě je zrádce.

„Víš kdo?"

„Už delší dobu mám určitý podezření. Podrobněji jsem se tím ještě nezabýval."

Nastalo ticho. Jméno podezřelého mi neprozradil. To mi nevadilo. Já jsem se mu s tím svým taky nesvěřil.

„Takže," zvolal jsem rázně, „proč jsi tedy pracoval tak dlouho? Hlášení?"

„Ne. Zatímco vy s Martinem jste si hráli v jídelně na schovávanou, někdo musel přece jen pracovat. Aspoň tak, jak si to představoval Rubella. Měl jsem schůzku s účetním ze Saturnova chrámu – víš, tím, co dělal na té konfiskaci Balbinova majetku."

„Přišli jste na něco zajímavýho?"

„Ne, pokud se nechceš potrhat smíchy, až uslyšíš, že Balbinus vypral nájem Platonovy akademie tím, že tu slepičárnu převedl na část dceřina věna. Takže domácím pánem je tam teď ten ufňukaný moula Florius." Zasmáli jsme se.

Florius o tom možná ani neví. Nebyl by první z poctivých, licoměrných příslušníků jezdeckého stavu, v jejichž portfoliu se to hemží pověstnými bordely a krycími doupaty, aniž to tuší.

Pohnul jsem se. Strašná bolest. Toužil jsem odtud zmizet. „Když jsi sem přišel, neviděl jsi Martina, Sergia a ty ostatní?"

„Martinus zrovna strkal ven nějakýho polomrtvýho kapsáře – nejspíš špeha."

„Igullia?"

„Snad, když to říkáš. Ty ostatní jsem neviděl." Petro mluvil úsečně. „A jestli mají špetku rozumu, tak by si dali dobrý pozor, aby je se mnou nikdo neviděl."

⌘ ⌘ ⌘

Tibullinus musel nechat dveře přivřené. Průvan je poněkud pootevřel. V zábavní místnosti už všechno utichlo, jako by se noc chýlila ke konci. Diváci i účinkující se odebrali domů. V každém případě se stáhli někam, kde měli víc soukromí.

Nikoho dalšího už k nám nepřivedli. To mohlo znamenat, že ostatní z naší skupiny tam nezaznamenali nic zajímavého nebo že nás opustili. To je celý Martinus, poznamenal Petro. Já jsem neřekl nic. Musel jsem našlapovat opatrně, aby si nemyslel, že využívám neloajálnosti jeho zástupce.

Našlapovat není to správné slovo. Nemohl jsem se skoro pohnout. Každý pokus znamenal muka. Poraněné maso mi otékalo a měl jsem pocit, že pažemi už snad nikdy ani nepohnu. Všemožně jsem se pokoušel si nějak ulevit, ale přišel jsem jenom na jediný povolený způsob. A tak, abych si celý zhmožděný aspoň trochu pomohl, mocně jsem si říhl.

Vtom venku za dveřmi zakňoural tenký hlásek: „Strejčku Marku, jsi to ty?“

Slyšel jsem, jak se Petro prudce nadechl. Usilovně jsem se bránil hysterii a podařilo se mi nasadit hlas jako strýček s kapsou plnou medových datlí. „Tertullo! Odteďka budeš moje nejmilejší neteř. Tertullo, vezmi jednu z těch velkých pochodní. Dej pozor, aby ses nedotkla plamene, a přines nám ji sem…“

„Já tu hru nechci hrát.“

„Ale pojď nás sem aspoň pozdravit,“ lákal ji Petronius. „Beztak jsme ti ještě ani neřekli, co je to za hru.“

Chvíli bylo ticho, až mě rozčilením všechno rozbolelo, potom zavrzání, dveře se pootevřely víc a objevila se ustrašená postavička. Na sobě měla šatičky, jaké by jí neschválila ani matka. Vypadala umouněná a vyčerpaná a tvářila se truchlivě, jakoby vyděšeně, že je zase v úzkých, a přitom chce jít domů. Kdybychom jí slíbili dost velký úplatek – například ochranu před zběsilou matkou –, mohli bychom Tertullu získat na svou stranu.

LXII

Petronius Longus měl vždycky pohotově zvláštní úsměv, který si rezervoval pro určité situace, pokud to, co plánoval, nevyžadovalo mou přítomnost. Teď jsem poznal, že když s tím jemným úsměvem na tváři hovoří tiše svým pomalým, přátelským hlasem, může dokázat, že žena úplně zapomene na svou neochotu spolupracovat. Měl v tom patrně praxi. Byl ostatně otcem tří holčiček.

Nějak se mu podařilo zaujmout Tertullu pro hru rozmotávání řetězů, jež ho poutaly, a potom se společně mnohem déle pachtili s uvolňováním té zapeklité motanice, která znehybnila mě.

Rozkýval mi paže nahoru dolů. „Bolí?“

„Au! A jak!“

„To je dobře,“ pochvaloval si. Je vidět, že tam máš ještě nějaké nervy.“

Zábavní místnost byla opuštěná. Květinová výzdoba vypadala odrbaně. Za velkým necudným sousoším podivně propletené skupiny jsme zpozorovali okno. Vedlo na střechu nad ulicí. Musel jsem přiznat, že paže by mě ještě neunesly. Příšerně to bolelo, jak se mi do nich vracela krev. Ven se tedy musel opatrně vysoukat Petro a modlit se, aby ho tašky udržely. Potom seskočil na zem. Tertullu nemusel nikdo pobízet, aby se odvážila vylézt, když ji chytí ten úžasný muž. Za chvilku byla jeho oddaná ctitelka venku a užuž se mu chtěla vrhnout do náruče. Musel jsem ji popadnout za šaty a zadržet, dokud tam Petronius nebude pevně stát.

Dohodli jsme se, že je načase počínat si rozumně. Počkal jsem, až jsem uviděl, jak Petronius mou neteř zvedl a uháněl s ní pryč. Odnese děcko do bezpečí, a pak se vrátí s posilami – tentokrát střízlivého Rubellu přesvědčí, že nemusíme brát ohledy na city Šesté kohorty. Zůstal jsem sám, také odhodlán chovat se rozumně. Budu prostě tiše čekat, bezpečně schovaný.

Jakmile byl Petronius pryč, hodil jsem to předsevzetí za hlavu a přešel

ke dveřím, za nimiž bydlela Lalagé.

Všude vládlo hluboké ticho. Opatrně jsem zaklepal pro případ, že by se zabývala nějakou prací choulostivé povahy, a pak jsem vešel dovnitř.

Stála naproti, před závěsem. Zdálo se, že je sama. Třebaže mě na mé zaklepání nepozvala dál, uvítala mě s půvabným zdvořilým pokynutím paže. Pokoj byl silně provoněný obvyklými parfémy. Na ruce měla Lalagé náramek, který jsem jí spravil. Oblékla si řízu z lesklého zlatého hedvábí, tak jemňoučkého, že nejen skrývalo, ale také zdůrazňovalo nádherné ženské tvary. Tato úžasná bytost, vzpřímená a ověšená šperky, ušla velký kus cesty od děvčátka, které jsem kdysi znával. Byl jsem rozhněvaný a zbitý, ale před jejím nebezpečným kouzlem jsem opět roztával.

„Marku Didie! Proč mám pocit, jako bych předem věděla, že přijdeš? Vítej v mé besídce."

Zarazil jsem se a rozhlížel kolem. Za tím závěsem se nemohl nikdo skrývat. Visel na tyči, aby se mohl cudně zatáhnout a zakrýt lůžko ve výklenku, které jsem nikdy neviděl. Byla to možná její vlastní postel. I prostitutky potřebují spát. Když se kněžka lásky jejího kalibru někdy natáhne, aby se oddala snění, zaslouží si luxus soukromí.

Teď byl závěs odhrnutý a přichycený šňůrou s třásněmi ke zdi. Nikdo se tam neschovával, jak jsem řekl. Nechápal jsem, proč tam Lalagé stojí dál. Ale stála, vzpřímená jako oštěp, a jednou štíhlou rukou se přidržovala vyšívaných záhybů. Její prsty se zarývaly do látky tak hluboko, že jsem ani neviděl, jestli má nějaké prsteny.

Založil jsem paže. Dnes v noci se vzduch v té místnosti chvěl jakýmsi zvláštním nebezpečím. Očima jsem přejížděl po veškerém nábytku, dokud jsem se neujistil, že se nic neděje. Viděl jsem podlahu pod postelí ve výklenku i pod lehátkem, kde obvykle sedávala. Stoly, židle, vitríny, všechno vypadalo neškodně. Žádná okna. Strop tvořilo pevné zdivo, žádné trámy, kde by se mohl někdo krčit. Pátral jsem po stěnách, jestli tam nejsou nějaké další dveře. Neviděl jsem žádné. Ozdobné růžové záclonky a dečky byly tak tenoučké, že nemohly zakrývat žádného uprchlíka.

Lalagé se usmála. „Jako pravý profesionál."

„Každý se vyzná v něčem. Mám své postupy."

„Dnes v noci tady pracuješ, Falcone?“

„Nerad, ale ano.“ Věděl jsem, že dnes jsme si rovni. Dovolil jsem si smutný úsměv, na nějž jen lehce naklonila hlavu. „Kde je?“ zeptal jsem se tiše.

„Tady ne. Uprchl.“

„Jsi ochotná to vysvětlit?“

„Je to třeba?“ Jako by si mě dobírala. „Ten nejhorší ničema na světě měl takovou moc, že mě přemohl a smetl z cesty. Balbinus si zabral celý podnik a já jsem se zatím jenom bezmocně trápila.“

Musel jsem se zasmát. „Tomu nevěřím.“

„Děkuju ti.“ Oči jí hořely, ale její povzdech se zdál unavený. „Máš dobré způsoby, Falcone. Kromě žádoucího těla, přitažlivé inteligence a nádherných očí.“

„Ty si se mnou zahráváš.“

„Každý se vyzná v něčem.“

„Kde je?“ naléhal jsem znovu.

„Ukrývá se v nějakém doupěti. Nejspíš v přestrojení. Tu skrýš má na Aventinu. Nevím kde. Snažila jsem se to kvůli tobě zjistit.“

„Kvůli mně ne.“

„Tak kvůli sobě. Můj plán – ano, měla jsem plán, Falcone – spočíval v tom, že jsem předstírala strach, co mi asi udělá za to, že jsem u soudu svědčila proti němu. A tak jsem mu dovolila pobývat v bordelu, abych měla přehled, kde je.“

„Když tedy tvrdíš, že jsi chtěla pomáhat, proč jsi nezavolala vigily, sotva se objevil?“

„Sem? Tu proradnou Šestou?“

„Mohla jsi kontaktovat Petronia. Ten je poctivý. Řekl ti přece, že od tebe informace koupí, budeš-li chtít.“

„Ty nebyly na prodej.“ Tomu jsem věřil. Kdyby se Lalagé rozhodla někoho zradit, bylo by to z čistě osobních důvodů. Ty důvody by musely být tak silné, že by se celá dohoda vymykala pouhé obchodní transakci. Prodávala sebe. Se svými nepřáteli by udělala něco jiného.

„Co se tedy pokazilo, Lalagé?“

„Hlavně tys to pokazil.“ Pronesla to ostýchavě, jako by mě do toho za-

tahovala jen nerada. „Tibullinus mu dnes prozradil, že jsi venku a pozoruješ nás. Balbinus z toho obvinil mě."

„To s tebou přece nemělo nic společného."

„Co na tom záleží?" Na chvilku zavřela oči. Byl to náznak jejího svárlivého pohledu, ale tak nepatrný, že se ani nedal brát doopravdy. Zahlédl jsem ženu, která se z nějakého důvodu namáhala nad své normální síly. Vypadala skoro nemocně. „Ostatně Balbinus beztak ihned odešel. Taky Tibullinovi a Arikovi jsem nařídila, aby vypadli – takže už tady končíme."

„S nimi si nedělej starosti. Tibullina a Ariku – popřípadě celou Šestou kohortu, bude-li třeba – čeká v dohledné době soudní vyšetřování pro korupci."

„Uvěřím, teprve až to uvidím na vlastní oči, Falcone. Radši rychle zmiz. Zatím jsou stále ještě ve službě a počítám, že se vrátí s celou svou kohortou."

„A co ty?"

„Se mnou si nedělej starosti."

Starosti mi dělalo něco jiného. Závěs, který jí visel nad hlavou, se začal vytrhávat. Do vlasů se jí snesla sprška omítky, ale místo aby látku pustila, držela se jí ještě pevněji.

„U Jupitera, děvče –" *

Skočil jsem kupředu s nastavenou náručí, chytil Lalagé a přitiskl si ji na srdce.

Tyč se závěsem povolila. Svou váhou ji vytrhla ze zdi, jak svírala látku, aby se udržela na nohou. Podařilo se mi tyč ramenem odrazit. Závěs nás na chvíli zakryl a pak se snesl na podlahu.

Lalagé padla kupředu na mě, až mi tím nárazem poklesla kolena. Potlačila výkřik a pak jsem tam zůstal ohromeně stát, přidržoval ji pod pažemi a snažil se nekřičet. Hluboko v zádech měla zabodnutou čepel nože. Když jsem se jí podíval přes rameno, viděl jsem krev všude – zmáčela jí šaty, na zemi utvořila louži a potřísnila závěs, který se jí teď omotával kolem nohou.

Dosud žila. Bohové vědí jak. „Ach, Falcone… Promiň mi to. Samozřejmě Balbinus – pokud se stydíš zeptat. Jak mě položíš?“

„Rozhodně ne na záda. Ty se vyznáš v různých pozicích. Co navrhuješ?“

„Musím zůstat navrch…“

„Ty se tím snad bavíš.“

„Vždycky ochotná holka.

„Co by za tohle asi dali někteří z tvých lepších klientů.“

Poklekl jsem najedno koleno. Opatrně jsem ji snášel s sebou. Potom mi zbývalo jediné: musel jsem se natáhnout na zem sám, opřený o loket, a držet Lalagé v náručí nad sebou. Tak jsem ji ušetřil, aby nenalehla na nůž plnou váhou. Položila si hlavu pod mou bradu a maličko se spokojeně usmívala jako ospalé děcko. „To je příjemné.“

„Seženu pomoc.“

„Ne, zůstaň u mě, Falcone.“

„Já ti nemůžu nijak pomoct. To je směšné.“

„Jen buď trpělivý. Už to nebude dlouho trvat. Jsi tak mužný.“

„Dnes musím být unavený. Nejsem ve formě…“

Usmívala se. Z nějakého odporného důvodu jsem se taky usmíval. „Zeptej se mě, na co chceš, Falcone. Využij příležitosti.“ Měla pravdu. Měl bych na poslední chvíli žádat informace. Teď nebyl čas na hrubé vtipkování, když mi umírala v náručí.

„Na tom už nezáleží.“

„Proč bych měla umřít pro nic? Řekla jsem ti o Balbinovi. Poslyš, kdo byl ten mladý důstojník, jak ses mě na něj ptal?“ „Linus,“ vysoukal jsem ze sebe poslušně.

„Linus. Můžu ti povědět, jak se Balbinus dozvěděl, že je na lodi –Tibullinus a Arica.“

„Za to budou zatracení. A řekl ti, od koho to měli oni?“

„Od někoho z jiné kohorty. Mladíka, s kterým se spřátelili…“ Ztrácela se. Říká se, že umírající mají skelný pohled, ale Lalagé měla oči tak jasné, až mi srdce usedalo. „Chtěla jsem se tě zeptat –“

Začala, ale už nedokončila. Možná že jsem věděl, na co se asi chtěla ze-

ptat. Když jsem vytáhl nůž a jemně ji obrátil, dotkl jsem se jizvy, která jí dosud nápadně hyzdila ucho. Narovnal jsem jí údy a šaty a částečně ji zakryl bohatým závěsem. Třebaže ležela na zemi, vypadala důstojně a hezky jako nějaká královna v mauzoleu.

Klopýtavě jsem se postavil, přešel k jejímu lehátku a posadil se. Na chvíli jsem se ponořil do vzpomínek. Rillia Gratiana, úchvatně hezoučká dcerka nafoukaného knihkupce, která šla poprvé do školy o říjnových Idách před pětadvaceti lety. Ten den vypukl místní skandál, když jeden malý kluk dostal strach, že mu chce ukrást peníze na školné. Reagoval trochu ukvapeně a zakousl se vyceněnými zuby do dívčího ouška dlouho předtím, než se naučil, jak s děvčaty správně zacházet.

Chtěl jsem jí to říci. Chystal jsem se jí to říci vlastně už od toho dne, kdy nám bylo sedm. K tomu rafnutí do ucha došlo nešťastnou náhodou.

Teď už bylo zkrátka pozdě.

LXIII

Poprask vypukl, když jsem šel dolů. Předtím byl klid a takové ticho, až jsem se odvážil doufat, že je Balbinus možná stále ještě v nevěstinci, přesvědčen, že vraždou Lalagé si zajistil bezpečnou skrýš.

To ticho bylo až podezřelé. V době, kdy nás s Petroniem drželi v zajetí, totiž dopadli a zavřeli všechny mládence, kteří tam přišli se mnou. Nikdo nechtěl věřit, že tak malá hrstka mužů si troufla podnik napadnout, a tak podle všeho následovalo dlouhé pátrání. Bohové vědí, kolika rozčileným mužským přerušil večer rozkoše Tibullinus, Arica nebo ta banda grázlů, kteří tam tajně bydleli. Na rozhořčení těch pouhých zákazníků kašlali – ukázka hrubé arogance.

Zákazníci u Platona, naštvaní, že přišli o peníze, si to nechtěli nechat líbit. Lalagé by jim nikdy takové zábavné hry takhle nehorázně neodepřela. Slib, že dostanou náhradu, je nijak neuklidnil a u vchodu se srotil zarputilý dav, někteří z účastníků dosud ve spodní tunice, poněvadž nadále doufali, že se zábavy dočkají. Asi po hodině dohadování s Macrou došlo k nevyhnutelnému: nějakým procesem přirozené demokracie se objevil vůdce zklamaných. Vyburcoval i ostatní a vedl je zpátky do bordelu do boje.

V první řadě chtěli najít Sergia a jeho mládence a osvobodit je. Sergius vysvětlil celkovou situaci a jasně oznámil (s mrknutím), že ho zájem veřejnosti nutí poradit zklamaným zákazníkům, aby běželi domů. Jak jsem už asi uvedl, Sergius byl vysoký hezký chlapík, jehož hlavní talent se projevoval v mlácení lidí. Stačilo, aby na to jenom pomyslel, a ostatní se toho hned chytili. Jediné Sergiovo mrknutí udělalo z normálně nenápadných zákazníků bandu plenících Galů.

Když jsem scházel ze schodů, vypukly už spontánně tvrdé boje v celém nevěstinci, v přízemí i v patře. Abych se vůbec dostal k východu, musel jsem se chtě nechtě pustit taky do rvačky. Kolem jedné ruky jsem si omotal

opasek, jeden konec s přezkou jsem nechal volně viset a do druhé pěsti jsem popadl pochodeň. Zuřivě jsem svou zbraní švihal, až jsem si mezi zběsilými rváči uvolnil cestičku ze zbývajících schodů. Nedalo se poznat, kdo je kdo. Na chodbě, plné polonahých ječících žen, jsem probíhal uličkou a nějaký blázen, neustále se chichotající vysokým jednotvárným hlasem, mi chrstl do obličeje snad vodu po umytí, ne-li něco horšího.

Hlavní bojové akce probíhaly v tom velkém sále, připomínajícím klášterní jídelnu. Bylo to moře divoce mávajících paží a rozcuchaných hlav. Vyhlídl si mě jeden chlap. Svalnatá postava se mu zužovala do pasu a ramena měl tak široká, že vypadal, jako by ho dali uschnout jako tuniku s tyčí prostrčenou rukávy: trouba vytrénovaný až do nevzhlednosti. Přehnané cvičení mu nesvědčilo. Nečekal jsem na jeho pečlivě nazkoušený příchod a kopl jsem ho pod pás, tvrdě mu vrazil ohořelou pochodeň pod krk, až se zhroutil, a odhodil jsem ho dozadu do bojujícího chumlu. Na druhé straně sálu se culil Sergius, ale neměl jsem čas se na něj taky usmát, protože se na mě rozběhl další rváč s židlí s nohami vytrčenými proti mně. Jednu z těch nožek jsem popadl a trhl jí stranou a do chlapa jsem se zabořil loktem a kolenem.

Děvčata, která tu pracovala, se shlukovala do houfu, některá trčela ve vchodu do refektáře. Pak tam vtrhla skupinka žen, která se chtěla do té vřavy zapojit: plivaly, mlátily podnosy po hlavách a vrhaly šálky, štípaly, drápaly a rvaly za vlasy. Nepoznal jsem, kterou stranu podporují – asi kteroukoli, jež jim umožňovala alespoň jednou si to vyřídit s chlapy. Jedna macatá snědá amazonka se rozběhla na mě, až jí při běhu mohutná ňadra pleskala. K mé úlevě k útoku naštěstí nedošlo, jenom se mi zakousla do ruky. Zmáčkl jsem jí nos a tvrdě jím zakroutil, až mě pustila.

Dva mládenci výborně spolupracovali a v koordinovaném rytmu vyřazovali jednoho banditu po druhém. Jinde však naši dostávali co proto. Těch grázlů bylo podstatně víc. Brzy nám došla energie a postřeh se otupil. Na hlavní chodbě zahřmělo. Kolem proběhly vřískající prostitutky. Do místnosti zacouval Martinus a dvěma zkříženými násadami košťat odrážel tři nebo čtyři útočníky. Za ním si vybírali oběti na zmasakrování Mlynář a Malý Ikarus a řehtali se tomu.

Malý Ikarus zaryčel a vrhl se rovnou na mě. Popadl jsem jednoho pouličního lumpa, který byl v bezvědomí, za rukávy tuniky a jeho tělo použil jako štít, abych odrazil náraz. Ikarus měl ovšem nůž. No, bylo to možná nezákonné, ale já jsem takový ukázněný občan, který je připraven střetnout se s těmi druhými, takže jsem chodil taky vždycky s nožem po ruce. Rozletěly se jiskry, jak o sebe křísly čepele. Volnou rukou jsem ho chytil za druhé zápěstí a praštil do paže držící nůž, abych naše zaklíněné zbraně uvolnil. Martinus potom hodil na Ikara jednoho ze svých útočníků. Odzbrojil jsem ho a složil. Ještě pořád kopal, ale bydlení ve Smaractově činžáku mě naučilo zašlapávat brouky.

Jakmile se Ikarus vzdal a jen se modlil, aby už mohl umřít, snažil jsem se pomoci svým druhům. Mlynář drtil těla vlevo vpravo. Sergia zatlačil do kouta nějaký pouliční šmejd, ale držel se statečně. Martinus padl na zem. Byl celý zakrvácený, ale stále ještě vyrážel těmi svými košťaty. Pár zákazníků, kteří byli k poznání, se válelo po zemi. Nezbyla nám ani nejmenší naděje. Čekal nás masakr. V tu chvíli jsem spatřil ve dveřích užaslou tvář Velmi Impozantního Patricije, nejlepšího zákazníka Lalagé, rozpáleného očekáváním večera exotické masáže ručkama vnadné majitelky.

Nikdo mu nemohl povědět, že Lalagé je mrtvá – věděl jsem to jenom já. Magistrát (abych ho označil se zdvořilou neurčitostí) nemohl pochopit, že jeho zlacené boty vstoupily do temných předměstí Hádu. Přišel jako obvykle v doprovodu svých liktorů. To byli prohnaní muži, vycvičení k tomu, aby už o dvě ulice předem poznali nebezpečí. Okamžitě pochopili, co se tu odehrává.

„Bohové," zaúpěl Martinus, „buď tak hodnej, Falcone, a odveď toho fajnovku pryč, než mu dojde, co se děje."

Nemusel jsem se obtěžovat. Macra, bystrá hlavička, už ho šíbovala někam jinam. Liktoři chvíli čučeli na ten divoký zmatek, a odkvačili chodbou za ním. Už se formovali do ochranného šiku. Totiž odchvátali pryč všichni kromě jednoho. Zpozoroval Mlynáře, který si v tu chvíli zvedal nad hlavu stůl s cílem rozmáčknout Sergia jako králíka pod kolem vinařského vozu. Liktor zařval nadšením a strhl zlatou stuhu ze svého svazku prutů. Potom vyškubl sekyru.

Těm z vás, koho to možná překvapilo, mohu teď prozradit, že ta sekyra v obřadném svazku prutů je opravdová – a pěkně ostrá. Nakrátko se zablesklo nabroušené ostří. Liktor měl čas pouze na to, aby svou zbraň chytil na konci topůrka, ale hned si s ní věděl rady. Rozmáchl se s ní při zemi. Rozmáchl se sekyrou v krásném širokém půlkruhu jako kosou. Rozmáchl se tak, aby podťal Mlynáře v kotnících… Odvrátil jsem oči.

Neviděl jsem, co se stalo s tím liktorem. Domnívám se, že unikl. Pochybuji, že čekal nějaké uznání. Tenhle muž si to opravdu vychutnal.

Pak to najednou začalo pro nás vypadat ještě hůř. Tibullinus a Arica se vrátili s celou setninou čerstvých a velmi podlých mužů. Vtrhli dovnitř a chystali se nás všechny pobít. Tibullinus a jeho hlídka se seřadili, připraveni provést čistku. Přelezl jsem přes mokrou, zakrvácenou podlahu k Sergiovi, který strhával okenice z jednoho okna. I ostatní mládenci se k nám prodrali a táhli s sebou Martina. Proti nám zaplnili oba úzké vchody odporní vigilové. Ti zločinci, kteří se ještě mohli hýbat, se vlekli pryč, aby uvolnili místo pro tyto hrdiny ze Šesté, chystající se zaútočit. Připravovali jsme se v rámci možností na obranu. Ty okenice nám poslouží jako zbraně. Jeden nebo dva z nás by možná mohli vylézt na ulici. Jenže venku byli další vojáci – slyšeli jsme je.

Někdo řekl cosi Arikovi. Ten to předal Tibullinovi. Ve chvilce byly oba vchody prázdné a vyprázdnila se i vnější chodba. Dívky se znovu hnaly kolem, tentokrát opačným směrem, a strkaly se, aby byly co nejdřív u východu. Stáli jsme tam a připadali si opuštění, a pak jsme se rozběhli ven za nimi.

Vpadli jsme do pouliční bitvy. Vypadalo to jako nějaké bláznivé cvičení záchranných oddílů. Vigilové byli všude. Rvali se spolu. Najednou jsem mezi nimi uviděl Petronia, Fuscula a Porcia. To se nebili vigilové Šesté kohorty mezi sebou, ale Šestou napadla Čtvrtá. Od občanských válek se nestalo nic takového.

Jakýsi zdatný bojovník se prodíral přes ulici ke mně. Chytil se do křížku s Tibullinem a držel ho v bolestivém sevření. Trhl jsem sebou a ustoupil, aby měl místo, a on centurionovi přerazil nějakou kost, jen to hrozně zapraskalo, a ještě mu přidal ránu jako beranidlem. Tibullinus zůstal tiše ležet. Ten, kdo na něj zaútočil, vstal. Posměšně zvedl bradu, jako by chtěl

vyjádřit pohrdání nad tou chabou obranou.

Na druhé straně ulice se Petronius opíral o veřeje Džbánu oleje a popadal dech. Ironicky se na mě zakřenil. Vítěz nad Tibullinem si nás oba prohlížel.

„Pěkná práce," pochválil jsem ho a myslel jsem to upřímně.

Ať už jsme o něm měli jakékoli mínění, tentokrát zasáhl Marcus Rubella v pravý čas.

Vřava pokračovala. Teď to byl boj muže proti muži mezi pěšími patrolami. Ustoupil jsem dozadu k tribunovi a přihlížel. Pak jsem přes bojovníky zpozoroval, že Petronius má někoho vedle sebe. Hovořil s Porciem.

Mládenec vypadal zmateně. Prudce vrtěl hlavou. Třebaže jsem neslyšel ani slovo, pochopil jsem, čeho jsem svědkem: můj starý přítel si zvolil tento okamžik žalu a pozdvižení, aby svého mladého rekruta podrobil disciplinárnímu pohovoru.

Věděl jsem proč. Petronius si dobře vzpomínal na dobu, kdy byl Balbinus, očekávající rozsudek a své zákonné právo na vyhnanství, v domácím vězení pod dozorem Šesté kohorty. Střežili ho Tibullinus a Arica, ale ti mu, jak jsme teď věděli, zobali z ruky. K těm byl přidělen jeden člověk ze Čtvrté jako pozorovatel. Ten také doprovázel Balbina s eskortou pod vedením Tibullina a Ariky do Ostie. Ten člověk patrně věděl, že Linus bude hlídat, jakmile Balbinus nastoupí na loď. Tím pozorovatelem byl Porcius.

Petronius ho zřejmě už nějakou dobu podezíral. Tím se dalo vysvětlit, proč byl na rekruta tak přísný a proč také, když potřeboval toho malého černého otroka, jehož měl Porcius na starosti, trval Petro na tom, že děcko má přivést Fusculus, a chránil tak svědka před „nehodou". Tím se rovněž vysvědovalo, proč se Petronius na Porcia tak naštval.

Teď byl také silně rozhněvaný.

Viděl jsem, jak se Martinus s Fusculem o něčem dohadují a bedlivě přitom pozorují Petronia. I oni podle všeho pochopili, co se děje. Marcus Rubella s tváří naprosto bezvýraznou stál se založenýma rukama vedle mě a pozoroval všechny. Bývalí centurionové jsou nejtvrdší chlapi, s jakými se můžete setkat. Když Martinus a Fusculus vykročili zamračení k Porciovi a svému veliteli, my s Rubellou jsme se obrátili a ze scény odešli.

LXIV

Celé dny se Řím sytil historkami, jak se v XI. okrese pobili vigilové a na místě zůstalo několik mrtvých a mnoho vážně raněných. Bylo nutné, aby Velmi Impozantní Patricij poslal jednoho ze svých osobních liktorů do prétoriánského tábora a povolal městské kohorty. Ty byly naštěstí po zuby ozbrojené a bouře brzy potiačily. Velmi Impozantní Patricij prý sepsal pro císaře svitek, v němž si stěžoval na uvolněnou kázeň pěších hlídek, neuvěřitelnou samolibost jejich důstojníků a nadhodil možnost, že celou tu událost řídily nežádoucí republikánské živly mezi vigily, aby odvedly pozornost od podivné sítě podvodů v městské správě…

Císaře prý potěšilo, že se mohl obeznámit s názory toho velkého muže, jak jsem se dověděl od svých informátorů, ovšem to už Vespasián podnikal kroky na základě jiné zprávy, kterou mu pohotově dodal Marcus Rubella a oficiální protikorupční tým.

Zdrcen tímto odmítnutím začal se Velmi Impozantní Patricij věnovat novému zájmu. Pustil se do boje proti nemravnosti a za nápravu prostitutek. To samozřejmě znamenalo, že bude nucen sám osobně navštěvovat bordely. Leckomu z nás to připadalo jako náramně povedený kousek.

Šestá kohorta se musela rozpustit a sestavit znovu s novými důstojníky. Jejich tribun a několik centurionů rezignovali. Petronius Longus z toho měl radost, protože Martinus teď věnoval veškerou energii snaze získat povýšení na některé z uvolněných míst v Šesté. Choval přesvědčení, že jeho talent na ležérní výslechy a démonické hraní dámy by se výborně uplatnil v tak prestižních okresech, jako je Palatinský a Circus Maximus. Jako slušný nadřízený Petronius jeho snahu o uznání takových schopností silně podporoval.

Čtvrtá kohorta dostala od Rubelly formální důtku za bezuzdné chování. Přes noc museli vigilové zůstat na svých strážnicích, aby se uklidnili. To mělo užitečný vedlejší účinek, totiž že Rubella mohl navštívit každou

strážnici a zajistit, aby všichni pochopili oficiální verzi o jejich proniknutí do rajonu jiné kohorty. Většina civilistů beztak nedovedla naštěstí rozeznat jednu kohortu od druhé.

Mezi mrtvými, jež Čtvrtá kohorta ztratila, byl i jeden z jejích nejmladších členů, Porcius. Pohřební sdružení mu mělo uspořádat jednoduchý pohřeb, tribun ovšem musel jeho rodině s politováním oznámit, že vzhledem ke krátké době jeho služby a jiným faktorům si nemůže činit nárok na žádnou náhradu.

Rozhořčení oficiálních míst pro noční výtržnosti zmírňovaly další úspěšné výsledky té noci. V nevěstinci zvaném Venušina besídka došlo k zatčení překvapivého množství zločinců. Odhadovalo se, že vypátrání a navrácení objeveného zboží potrvá vigilům alespoň tři měsíce. Bylo zadrženo tolik uprchlých otroků, že prefekt vigilů uspořádal celodenní poradu majitelů, kteří je chtěli zpátky (totiž těch majitelů, kteří se odhodlali poskytnout přístřeší zarputilému otrokovi, tak dlouho vystavenému vlivu špatné společnosti v Platonově akademii). Moc notoricky známého organizovaného gangu byla zlomena. Mezi zadrženými pracovníky z ulic se vyskytovali nejrůznější podvodníci a zloději, lupiči a surovci napadající nevinné občany, a kromě toho se přišlo na čachry s únosy dětí, které vedly některé prostitutky.

Hlavní důkaz o takovém tahání peněz z rodin opatřila Helena Justina. Přitom šlo o jeden zvláštní aspekt, který jsme s Helenou nezveřejnili: získala přiznání, že mimino, jež jsem našel v káře se smetím, unesly tamější dívky. Jedna z bab u Platona si všimla, že dítě je hluché. Když za ně rodina odmítla zaplatit výkupné, někdejší vrátný z nevěstince ho odnesl na Aventin a tam ho pohodil. Macra nám prozradila, že právě on ty děti kradl – Castus. A právě on také bodl toho hosta z Lycie, když se Lalagé a Nonnius chystali Balbina Pia zradit. Castus už v bordelu nepracoval. Byl to Balbinův poskok, a tak ho po soudním procesu Lalagé vyhodila. Teď jsme ho dopadli a čekal, až na něj přijde řada s podrobným vyšetřováním.

Helena Justina znala rodinu toho ukradeného děcka. Poslední lidé na jejím seznamu se konečně uvolili s ní promluvit. Popírali, že by někdy měli nějaké dítě, natož dítě, které se ztratilo, třebaže to vyděšená chůva původně oznámila. A kdo že byli ti zapomnětliví rodiče? Nikdo jiný než jistý

Velmi Impozantní Patricij a jeho nesmírně bohatá manželka s důležitými známostmi. Šuškalo se, že je opět v jiném stavu. S Helenou jsme se rozhodli netrvat na tom, aby si synka znovu vzali. Ani jsme jim neprozradili, že jsme ho našli.

Známá majitelka nevěstince Venušina besídka byla nalezena mrtvá. Proto úřady došly k názoru, že jeden z nejvykřičenějších bordelů v Římě bude asi rychle upadat. (Každý ovšem takovou optimistickou naději nesdílel.) Nový domácí pán přesto slíbil, že brzy něco podnikne.

Floria jsem našel před Platonovou akademií s dlouhým popsaným svitkem v ruce. Prefekt vigilů mu oznámil, že je to součást jeho majetku. Zhrozil se toho a řekl mi, že požádal o úplný seznam objektů, které mu připadly s Milviiným věnem. Jako slušný příslušník jezdeckého stavu se zřejmě rozhodl všechny zkontrolovat a všemožně se postarat o jejich vyčištění.

Celá tahle horlivá reforma měla jenom jednu vadu na kráse: prolezli jsme celý bordel i další místa, prozrazená zatčenými lumpy, ale po Bal-binovi Piovi nikde ani památky.

Petronius a Čtvrtá kohorta po něm usilovně pátrali po celém Římě. Balbinus přišel o svou říši. Jeho žena a dcera byly pod nepřetržitým dohledem. Neměl žádný pravidelný příjem, ovšem věděli jsme až moc dobře, že mu nikdy nebude hrozit nedostatek peněz. Petro důkladně prozkoumal každé místo, s nímž míval Balbinus nějaké styky, ale kdyby měl špetku rozumu, rychle by si anonymně sám našel pronájem někde jinde. Balbinus mohl být všude možně. Touto dobou už třeba Řím nadobro opustil. Všechny přístavy a správcové provincií dostali upozornění, ovšem na širém světě mohl proklouznout kamkoli. Lalagé mě varovala, že se nejspíš pohybuje v přestrojení.

Pátrání pokračovalo celé dni. Pomáhal jsem vždycky, když jsem se mohl uvolnit z věčného psaní zpráv. Hodně času jsem trávil také v tělocvičně ve snaze dostat se do formy. Jednak jsem byl přesvědčen, že ten arciničema Řím nikdy neopustí, neboť je to jeho přirozené teritorium. Kdybychom ho dopadli, mohlo by to být velice nebezpečné. A jednak jsem potřeboval veškerou sílu na jednu domácí záležitost: o listopadových Kalendách jsme byli my s Helenou, Petro s manželkou a dětmi, jeho vyšet-

řovací tým, moje rodina a houf mých příbuzných pozváni na svatbu.

Měla se konat o Kalendách, ale na poslední chvíli do chaotických příprav zasáhla moje matka. Jako první krok se rozhodla změnit datum. Lenii vysvětlila, že vdávat se první den v měsíci přináší smůlu. Lenia se rozplakala a potom se rozhodla pro poslední den října.

Leckdo z nás si myslel, že provdat se za Smaracta v ten smolný den by bylo daleko vhodnější.

LXV

Dva dni před Kalendami jsem se mohl zbláznit, jak jsem se pokoušel sehnat lacinou bílou ovci. Ta měla za úkol jenom hezky držet, až jí budu podřezávat krk a pak ji stahovat, což byl úkol, na který jsem coby městský hoch pohlížel s odporem, ovšem kvůli Lenii jsem byl ochoten to podstoupit. Chtěla svatbu se vším, co k ní patří. Věštbu z vnitřností zvířete a posezení nevěsty s ženichem na ovčí kůži – a právě tu jsem jim měl opatřit já. Ano, musel jsem ovečku stáhnout úhledně, protože mě budou všichni sledovat, a také bude třeba zachytit krev, aby si nevěsta neumazala drahý svatební šat.

Každý, kdo tomu jen trochu rozumí, jistě pochopí, že je nutné zvíře vybrat a zakoupit o den dřív, než ho bude zapotřebí, jinak by mohlo dojít k pohromě. A až je koupím, budu ho muset někde ustájit.

Maia umluvila manžela Famiu, aby mi dovolil dát ovečku do stáje Zelených. Dvorek prádelny by se na přenocování hodil lépe, ale to už Lenia začínala šílet při pomyšlení, že by jí něco třeba přineslo smůlu. Mohl jsem tu chlupatici dát také k jednomu sousedovi, ale obával jsem se, že mě probudí dráždivá vůně skopové pečínky na česneku a rozmarýnu.

Do stáje jsem musel odvést ovečku sám. A ve svatební den jsem se pro ni zase trmácel přes celé město, abych ji přivedl zpátky. Zhotovil jsem jí hezké vodítko. Připadal jsem si jako šašek. Z Martova pole až nahoru na Aventin je to pěkně daleko.

Cestou domů jsem se zastavil v lázních u Kastorova chrámu, abych příjemně voněl a mohl si obléknout čistý oděv. Jako gesto dobré vůle vůči Lenii jsem vzal ovci s sebou a taky ji vydrbal. Glaucus se kdovíproč zhrozil. Vůbec jsem to nechápal. Ráno tam nebyl nikdo významný a vstupné jsem za ni zaplatil.

Když jsem se vracel domů, narazil jsem na rozruch způsobený mladými ženskými, které tam pobíhaly sem tam a snažily se celou prádelnu ověsit

girlandami, zatímco staré baby tam posedávaly, dávaly si do nosu něco ostrého a bavily se o střevních potížích svých bližních. Fasádu Fontánového dvora zdobily závěsy z pracně pomalovaných plachet. Vchod do domu skoro neproniknutelně blokovaly píchavé větve a květiny. Nezapálené pochodně lemující ulici venku si přímo koledovaly o to, aby je procházející mládež sabotovala.

Tyhle směšné přípravy obrátily celé blízké okolí vzhůru nohama. Lenia a Smaractus si vzali k srdci úsloví, že správná svatba má dát o sobě vědět světu. Zadní dvorek prádelny byl vyhrazen pro velké ohně, na nichž se už pomalu opékala různá celá zvířata. Fontánový dvůr se hemžil poslíčky a čumily. Nešťastný pár si jako dočasné útočiště zabral dokonce prázdný byt nad pekárnou, ten, který jsem rázně odmítl. Tam si uskladnili spoustu dárků, jež dostali, i balíčky sladkostí, které budou rozdávat hostům (jistě jako odměnu za jejich utrpení), a ořechy, jež bude Smaractus rozhazovat divákům sledujícím pochodňový průvod (jako symbol plodnosti – odporná představa). Po svatbě bude Smaractus bydlet v prádelně, takže na jednu noc chtěli ten byt naproti využít jako symbol „ženichova domu“. Dělníci vyspravili podlahu a nastěhovali jim tam postel.

Nevěsta neměla žádné příbuzné, kteří by ji vyprovodili, a tak si vypůjčila většinu mých. Matku a Maiu jsem zastihl, jak tam klopýtají s nekrvavou obětinou (rituální buchtou) a svatebním dortem. Tento obrovský předmět, ježící se smaženými mandlemi a teple vonící vínem, upekla máma podle všeho v pekáči na ryby velikosti malého žraloka.

„Ty prsty pryč!“ okřikla mě a plácla přes ruce, když jsem chtěl odloupnout kousíček na ochutnání. Zapadl jsem dovnitř v marné naději, že někde najdu tichý koutek, kde bych mohl ovečku uvázat. „To je dobrý. Přestaň se plížit kolem a koukat, kde bys co proved. Pokloň se nevěstě.“

Ženu, kterou jsem tam našel, jsem nepoznal. Lenia, vypadající normálně jako pytel tuřínů, byla pěkně nastrojená do šafránově žlutých střevíčků a tradiční, hrubě tkané tuniky, podkasané vlněným pásem, pod prsy uvázaným na velký nápadný uzel. Věčně rozježené, henou obarvené vlasy jí zkrotily neústupné přítelkyně: pěšinkami jí je rozdělily do sedmi pramenů, pevně zapletených přes dřevěné podložky, a nahoru posadily věnec z lesklých listů a květin s tradičním závojem ohnivé barvy. Závoj měla za-

tím odhrnutý, aby jí přítelkyně Secunda, mračící se soustředěním, mohla dokončit zvýraznění očí líčidlem ze sazí. V souladu s dramatickou elegancí si nasadila povýšený úsměv. Odhadoval jsem, že jí nevydrží dlouho.

„A hrome, tady máme zlý znamení s nohama!“ zahulákalo to dokonalé zjevení.

„Máš připravenou přeslici?“

„Dej pokoj, Falcone. Maia mi šla nějakou sehnat.“

„Cože? Nevěsta a nemá svou vlastní? Jestlipak Smaractus tuší, že si bere neschopnou hospodyni?“

„On ví, že si bere skvělou podnikatelku.“

„Tím bych si nebyl tak jist.“ Zaculil jsem se na ni. „Povídá se, že svatební noc strávíte v tý sešlý ruině nad Cassiem. Je to moudré? Která dvojice by se chtěla držet zpátky ze strachu, že se jim pod svatebním lůžkem proboří podlaha?“

„Dal ji podepřít.“

„O čem se to bavíme?“

„Hele, jdi se vycpat, Falcone!“

„Tak už dost těch urážek. Tohle je chvíle, kdy musí jít všechny dětinskosti stranou.“

„Tak dobře. Jenže to už tě možná neuvidím…“

Ukázal jsem jí ovečku, dal jsem jí blahopřejný polibek, načež sáhla po ubrousku, aby si utřela tvář, a já jsem vesele uháněl nahoru.

Ještě nám zbývalo několik hodin. V poklidu svého vlastního domova jsem se natáhl na postel a předstíral, že se před věštěním nořím do přemýšlivé nálady. Přišla za mnou Helena a lehla si vedle mě, aby si odpočinula. „Hmm, to je hezké.“ Jednou rukou jsem ji objal. „Třeba taky otěhotním. Nejradši bych takhle polehával celý den.“

„Mohli bychom si vyměňovat poznámky o svých příznacích. Ale určitě by se ti nelíbilo, kdybys musel zvracet.“

Nastalo ticho. Za chvíli se Helena překulila, aby na mě viděla. Vzala můj obličej do dlaní a zkoumala napůl zhojené šrámy z mých nedávných potyček v bordelu. Neříkala nic, ale ve tváři jsem jí pozoroval úzkost. Dobře věděla, že pod veselou fasádou skrývám velice skleslou náladu. Vždycky hned dovedla vycítit, kdy mě něco souží, a také věděla, co to je:

Řím jsme vyčistili od spousty neřádstva, ale náš úkol zůstal na poloviční cestě. Vymetli jsme celé houfy zločinců a alespoň jednu kohortu vigilů jsme zbavili korupce. Sám jsem za to dostal slušnou odměnu. Měl bych cítit uspokojení.

Ale cožpak jsem mohl? Balbinus unikl. Byl nebezpečný. Ještě pořád je volný a kuje pikle. Pokud mu poskytneme dost času, založí si novou říši. Půjde po Petroniovi a možná i po mně. Nic se nezměnilo.

Silně mě rozrušila i Lalagina smrt.

Jakmile si Helena přečetla mé myšlenky k své spokojenosti, něžně mě políbila a opět si lehla. Leželi jsme těsně vedle sebe, oba vzhůru. Známý zvuk jejího tichého dechu mě uklidňoval. Její spokojenost byla nakažlivá. Její trvalé potěšení z mé přítomnosti působilo jako kouzlo a naplňovalo mě úžasem, že se rozhodla být moje.

„Je mi moc líto, holčičko, že jsem s tebou nemohl být poslední dobou častěji."

„Jsi tady teď."

„Zítra začnu s malováním nového bytu."

„Nejdřív ho musíme vyčistit."

„Důvěřuj mi. To udělám ještě dnes večer. Domluvil jsem se s několika vigily."

„Ale vždyť jdeme na svatbu! Copak jsi zapomněl?"

„Právě proto jsem si vybral dnešek. Má to dvě výhody, ty moje zlato. Jestli mi ta svatba moc poleze krkem," což se zdálo víc než pravděpodobné, „můžu vypadnout a jít pomáhat chlapcům s drhnutím podlahy. Anebo jestli se svatba vydaří tak, že by bylo škoda o ni přijít, zůstanu na oslavách a nezmáčím si nohy."

„Ty jsi nenapravitelný rošťák," zhodnotila mě Helena s vroucí směsicí obdivu a škádlení.

Opět jsme leželi mlčky. Tady, s oblohou na dosah, jsem se cítil úplně odříznutý od pouličního rámusu a zmatku. Asi by se mi po tom stýskalo.

„Máme dát Lenii nějaký svatební dar?"

„Pořídila jsem pro ni hezkou soupravu napichovátek na šneky," odpověděla Helena. To mi připadalo jako ohromně povedený nápad.

„Doufám, žes je nekoupila od táty."

„Ne, v tom dárkovém bazaru dole v ulici. Mají tam spoustu děsně nevkusných krámů – přesně toho druhu, aby uvedly nevěstu do rozpaků."

Pro jistotu jsem se jí ani nezmínil o tom, že jsem jí tam málem koupil dárek k narozeninám.

Za pár minut přerušila náš uklidňující odpočinek návštěva. Vyšel jsem z ložnice napřed, Helena pomalu za mnou. Junia a Gaius Baebius se na nás přísně zadívali, jako by si mysleli, že jsme se oddávali milostným hrátkám. Nemělo smysl tvrdit, že jsme si jenom povídali. „Copak tu vy dva chcete?" Neviděl jsem důvod, proč bych se měl rozplývat radostí nad tím, že se sestra uráčila vyšlapat ty naše schody.

„Gaius ti přinesl kněžský závoj."

„No ne? Díky, Gaie."

Potom si Junia a Gaius dřepli bez pozvání na naše nejlepší židle. My s Helenou jsme se vmáčkli na lavici a schválně jsme se k sobě tulili jako milenci, abychom je uvedli do rozpaků.

„Slyšela jsem, že jsi těhotná," plácla Junia se svou obvyklou neomaleností.

„To je pravda."

„Byla to náhoda?"

„Šťastná," odbyla ji Helena stroze.

Letmo jsem na ni pohlédl. Schválně se mi nepodívala do očí. Helena Justina brala situaci tak, jak je, ale nikomu nedovolila, aby si z ní škodolibě utahoval. Obrátil jsem se na sestru s nestydatým úsměvem.

„A co to druhé děcko?" zeptala se Junia. Trochu se začervenala. „To si snad taky nenecháte?"

Ucítil jsem, jak mi Helena náhle stiskla ruku. Gaius Baebius vstal a přešel ke koši, kde ležel a slintal ten malý nalezenec. Gaius dítě zvedl. Všiml jsem si, že chová mimino opatrně jako ten, kdo není zvyklý na děti, ale držel ho pevně, a ačkoli tu byl cizí, nemluvně vypadalo docela spokojeně. Pak se vrátil k Junii, která se dosud neodhodlala nám vysvětlit, proč vlastně přišli.

„Vy dva byste se teď měli vzít," poučila nás.

„Pročpak?" zeptal jsem se. Můj úmysl oženit se s Helenou dostal oka-

mžitě růžová křídla a sletěl z balkonu.

„Je to přece slušná instituce," vysvětlovala Helena škádlivě. „Manžel musí manželku živit."

Z mísy s ovocem jsem jí podal jablko. „A manžel smí ženě vyčinit, pokud mu neprojevuje patřičnou úctu."

Helena mě šťouchla do brady. „Každý z účastníků má právo na společnost toho druhého," prohodila se smíchem. „A tebe jsem tu poslední dobou moc často neviděla."

Junia seděla se strnulou tváří. Napjatým hlasem řekla: „S Gaiem jsme se bavili o tom dítěti, Marku." Uměla nasadit takový tón, jako by mi sdělovala, že viděla, jak jsem mamince za zády kradl pečivo. Gaius nespouštěl oči z toho hluchého nemluvňátka (které na něho důvěřivě slintalo). Teď už měl Gaius větší jistotu, a tak mu poslintanou bradičku utřel. Sestra řečnila dál. „Potřebuje přece domov. A vzhledem k tomu jeho postižení to musí být speciální domov. U vás samozřejmě nemůže zůstat. Jste rozhodně velice hodní, ale vaše domácnost je chaotická, a až se narodí to vaše, nastalo by velké soupeření o vaši lásku. Potřebuje lidi, co se o něho budou moci starat oddaněji."

Byla příšerná. Byla arogantní a hrubá – ale měla pravdu.

„My s Gaiem jsme ochotni ho adoptovat."

Tentokrát jsme se s Helenou nemohli na sebe podívat. Malého jsme měli doma čtrnáct dní, ale nechtěli jsme se s ním rozloučit.

„A co Ajax?" namítl jsem třesoucím se hlasem.

„Nebuď směšný, bratře. Ajax je přece pouhý pes." Chudák Ajax. Ještě včera by něco takového bylo vyloženě rouhání. „Mimoto Ajax děti miluje."

„Jo, k obědu," zabručel jsem a Helena se tvářila, že neslyšela.

Junia a Gaius předpokládali, že jakmile nám přednesou svůj rozumný návrh, musíme s ním vděčně souhlasit. Ovšemže jsme souhlasili. Děcko zahrnou všemi možnými výhodami. Kromě pohodlného domova, který mému švagrovi zajišťoval plat celníka, s mou sestrou, ať už jsem si o ní myslel cokoli, budou miminko zahrnovat veškerou láskou. A oba se vynasnaží, aby ho naučili se nějak dorozumívat.

„Už se ví, kdo jsou jeho rodiče?“ ozval se opět Gaius.

Otevřel jsem pusu, abych jim vysvětlil, jak to s ním bylo. „Ne,“ odpověděla Helena rázně. „Pátrali jsme po nich, ale nepodařilo se nám nic zjistit.“ Vzal jsem ji za ruku. Udělala správné rozhodnutí. V případě nutnosti jim to můžeme vždycky prozradit. Jinak bude lepší pro něho i pro ostatní, když se neobjeví žádná záminka k výčitkám, žádné nebezpečí ani falešné naděje.

„Mám dojem, že jste si ho hodně oblíbili,“ poznamenala Junia vlídně. Tahle její nezvyklá měkkost mě vyvedla z míry víc než co jiného. „Můžete se na něj přijít podívat, kdykoli budete chtít.“

Heleně se podařilo ututlat v hlase hysterické hihňání. „Velmi vám děkujeme. Už jste se rozhodli, jak se bude jmenovat?“

„To ano.“ A kdovíproč Junia opět zrudla. „Připadá mi jenom správné podle toho, kdo ho našel – budeme mu říkat Marcus.“

„Marcus Baebius Junillus,“ potvrdil švagr a nespouštěl hrdý pohled ze svého nového syna.

LXVI

Pro případ, že by pohled na mě zahaleného kněžským závojem nevyvolal dostatečnou senzaci, rozhodl jsem se obléci si na Leniinu svatbu svůj kostým z Palmýry. V Římě totiž nebylo mnoho jiných příležitostí, kde by se slušný muž mohl objevit v nachových a zlatých hedvábných kalhotách, tunice celé vyšívané stuhami a květy, v látkových střevících pošitých tulipány a v klobouku s plochým dýnkem, zdobeném mašličkami. K doplnění celkového obrazu mi Helena dokonce našla obřadní meč v parádní pochvě, kuriozitu, kterou jsme si koupili v Arábii od putující karavany.

„Já jsem chtěla kněze," stěžovala si Lenia, „a ne nějakýho parthskýho krále."

„V Palmýře je tohle prostý vycházkový oblek, Lenio."

„Zato v Římě páchne!"

Obřad začal s malým zpožděním. Když přátelé přivedli ženicha, klopýtali a vyzpěvovali. On, celý nervózní z toho, co ho čeká, byl zpitý pod obraz, že se ani neudržel na nohou. Jak žádá rituál, měl následovat krátký rozhovor mezi nevěstou a ženichem.

„Ty mizero! Tohle ti nikdy nezapomenu –"

„Co tý ženský přelítlo přes nos?"

„Zkazil jsi mi můj den!"

Pak se Lenia uchýlila do zadního pokojíku a tam vzlykala, zatímco si hosté nalívali z amfor (těch tam čekalo několik polic). Smaracta křísily jeho i moje matka a my jsme ho začali vesele dohánět. Známí i neznámí brzy zjistili, že se tam dostane pohoštění zdarma, a pod různými záminkami se trousili do prádelny. Svatebčané, kteří za občerstvení neplatili, je vítali hlučným přátelským pokřikem a zvali je dovnitř.

Když se dostavil Petronius, zábava běžela už na plné obrátky. Bylo pozdní odpoledne a do konce oslavy zbývalo ještě pár hodin. Když se on i

jeho rodina dost nachechtali mému dramatickému oblečení, Helena navrhla, abychom se šli najíst do nějakého slušného podniku a posilnit se tak před dlouhou nocí, která nás ještě čeká. Nikdo nás nepostrádal. Když jsme se vrátili, nic podstatného se nezměnilo, a tak Petronius vyskočil na stůl a vyžádal si ticho.

„Přátelé – Římané –" Toto oslovení ho z nějakého důvodu neuspokojilo, ale náladu měl dobrou. Při večeři jsme vypili dost vína a kromě toho si přinesl vlastní amforu a z té už jsme oba ochutnali. „Nevěsta je přítomná –"

Lenia byla ve skutečnosti jinde a dosud plakala, ale jakmile uslyšela, že se děje něco nového, vyběhla se ven přesvědčit, jestli jí svatbu někdo nekazí.

„Ženich," prohlásil Petro, „se připravuje na obřad a na chvilku si lehl." Všichni se řehtali, neboť věděli, že Smaractus leží v prádelním koši a neví o sobě. Zřejmě někde vyštrachal další víno a úplně se oddělal. Petronius zaujal řečnický postoj. „Radil jsem se s lidmi, co se vyznají v zákonech – a svým přítelem Markem Didiem, který je u soudu jako doma, se svým kolegou Tiberiem Fusculem, co kdysi šlápl jednomu soudci na nohu –"

Ozývaly se netrpělivé výkřiky: „Tak dál!"

„Shodli jsme se na tom, že má-li být sňatek platný, ženich nemusí být osobně přítomen. Může dát svůj souhlas prostřednictvím dopisu nebo posla. Podívejme se, jestli by se tu nenašel někdo, kdo by nám mohl říct, že Smaractus souhlasí!"

Zradila ho jeho matka. Naštvaná na něj pro jeho ustavičnou nemohoucnost vyskočila a zvolala: „Odpovím za něj já! Souhlasí!" Byla to energická drobná osůbka, mně asi tak po loket, a kulatá jako soudek ústřic, s obličejem jako rozšlápnutá houba a jiskřivýma černýma očima.

„A co nevěsta?" obrátil se Petro na Lenii.

Rozpálená úspěchem vřískala matka mého domácího bujaře: „Za ni taky odpovím. Ona souhlasí jakbysmet!"

Tak tedy proběhla výměna slibů. Petro se zakymácel a spadl ze stolu, ale chytili ho naštěstí rozjaření nepozvaní hosté. Znovu se zvedl rozruch a bylo jasné, že nás čekají další odklady, než dokážu zjednat natolik pořádek, abychom mohli začít s obětí a věštbou. Nebyl žádný spěch, a proto jsem vyklouzl ven a zašel se podívat přes ulici, co se děje v mém novém bytě.

V družném kroužku tam seděla skupinka vigilů a diskutovala o tom, jestli jsou krysy nebezpečnější než ženské. Nedal jsem najevo podráždění, připojil jsem několik filozofických postřehů a nabídl se, že jim ukážu, kde je nejbližší kašna. Celkem ochotně se chopili kbelíků (plat, který jsme si vyjednali, byl – mírně řečeno – přiměřený) a pustili se za mnou ulicí. Vysvětlil jsem jim, kudy dál, ale zůstal jsem ve Fontánovém dvoře. Zahlédl jsem totiž jednoho známého.

Stál před holičskou oficínou, nezaměnitelný, neupravený šupák. Měl s sebou několik svitků a na jeden z nich si něco zapisoval. Když jsem se k němu přiblížil, uviděl jsem mu na obličeji totéž úporné soustředění a pod pisátkem stejně drobná kudrnatá písmenka jako tenkrát, jak jsem ho zastihl před Pantheonem, když si dělal podrobné poznámky o dostihových koních. Byl to Florius. Přes ulici stál Martinus, který dostal příkaz, aby ho všude sledoval pro případ, že by s ním chtěl navázat kontakt tchán. Zastavil se před pekařstvím a tvářil se, jako by se nemohl rozhodnout, který bochník si koupit. Vypadal jako pitomec.

„Holič má už zavřeno, Florie. Koná se tu totiž svatba. Dnes ráno ho vyčerpalo, že musel okudlat tolik hostů."

„Zdravím tě, Falcone."

„Vida, tak ty se na mě pamatuješ."

„Dal jsi mi pár rad."

„A držel ses jich?"

Začervenal se. „Ano. K manželce se chovám přátelsky." Nechtělo se mi uvažovat, jakou formu to přátelské chování asi má. Chudinka Milvia.

„Jistě bude šťastná, že jsi tak pozorný. Ale povím ti ještě něco: i kdyby to mělo způsobit sebevětší potíže, nedovol, aby u vás bydlela tchyně."

Otevřel pusu, ale neřekl nic. Přesně pochopil, jak to s Flaccidou myslím.

Byl jsem zvědavý. Zároveň jsem měl pocit, že předem vím, co mi odpoví na otázku: „Co tě přivádí sem k Fontánovému dvoru?"

Ukázal na svitky, které držel pod paží. „Totéž, jako když jsem tě onehdy viděl v tom bordelu. Rozhodl jsem se, že bych si měl prohlédnout veškerý majetek, který Milvia dostala věnem."

Založil jsem ruce. Společně jsme se zadívali na krám, který zkoumal. „Tobě patří celý ten barák až po střechu?"

„Ano. Ale větší část téhle ulice vlastní někdo jiný.“ Smaractus. „V hořejších patrech jsou byty. Tenhle krámek byl pronajat nedávno, ale mají zavřeno a nikdo mi neotvírá.“

Hovořil o té jeskyni blaha, kde nabízeli použité „kouzelné dárky“. O místě, kde jsem odmítl koupit Heleně dárek k narozeninám, ale kde zato ona sehnala ten krásný soubor napichovátek na šneky jako svatební dar pro Lenii. Už jsem je viděl. Byly to velké těžké bronzové lžičky, na konci špičaté, patrně z některé pěkné dílny ve střední Itálii. Sám jsem měl podobnou soupravu, ale jemnějšího tvaru. Ta Leniina vypadala jako dědictví po nějakém konzulovi, ale dostali jsme ji úžasně lacino. Věděl jsem, co to může znamenat.

„Už tam nebouchej.“ Můj ostrý tón Floria překvapil. „Počkej tady. Já pro někoho dojdu.“

Na svatbu zatím dorazila Maia. Její synové Marius a Ancus seděli s Galliným synem Gaiem seřazení na lavici, připravení dělat nevěstě doprovod, až půjde v průvodu do manželova domu. Marius se tvářil naštvaně. Patrně věděl, že se při pochodňovém průvodu budou zpívat lechtivé písně a vykládat oplzlé vtipy. To nebyl jeho styl. Gaius se taky mračil, ale to jenom proto, že Maia toho rošťáka donutila se pořádně vydrbat. Ancus, teprve pětiletý, tam jenom seděl, natahoval uši a nejradši by šel domů.

Zamával jsem jim a potom jsem našel Petronia. „Koukej vystřízlivět.“

Beze slova, a aniž dal najevo, že mizí, vyklouzl ven se mnou. Šli jsme dolů ulicí k bazaru. Srdce mi bušilo. Teď mě mrzelo, že jsem tolik pil. Když jsme dorazili k Floriovi, ten se při pohledu na Petronia trochu vzpřímil. Petro mu zdvořile oficiálně pokynul.

Petroniovi jsem vysvětlil, v čem je problém. Poslouchal, ale vzbuzoval dojem, že mu soustředění působí potíže. Vylíčil jsem mu svou návštěvu v krámě, když měli otevřeno, i jaké předměty tam prodávali. Jeho počáteční nezájem se postupně vytratil. „Myslíš si taky to, co já, Falcone?“

„No, krámy se starým haraburdím jsou všude a v některých se patrně najde tu a tam něco, co koupili poctivě, ale jinak jsou ideálním útočištěm pro kradené zboží. Mám své podezření taky proto, že nedávno jsem v naší ulici viděl Gaia a Phlosida, ty dva zloděje ze člunu. Teď si myslím, že se

sem možná přišli zbavit nakradeného lupu. A je tu ještě něco jiného, Petronie: chlap, co vedl tenhle krám, se jmenoval Castus."

Petronius pochopil spojitost mnohem rychleji než předtím já. „Zrovna tak jako ten hajzl, co zamordoval toho hosta z Lycie u Platona." Teď už nebyl tak namazaný, jak vypadal.

„Přesně tak. Ten Castus byl Balbinův člověk. Lalagé ho vykopla, ale pořád ještě pomáhal holkám, co dělaly ty únosy. Mou neteř Tertullu unesli docela blízko odtud. A to mimino v káře s odpadky jsem našel taky tady v ulici."

„Castus byl jeden z těch, co jsme zatkli v bordelu," řekl Petro. „Kvůli tomu, co už měl za sebou, ho prefekt nechal pod zámkem. Tím se vysvětluje, proč tu nikdo není." Zkřivil rty. „Ovšem," pokračoval zamyšleně, „kontroluju všechna možná místa, co mají nějakou spojitost s Balbinem, jak víme. S tím majetkem, který je součástí věna, jsem ještě neskončil. Nejradši bych si nakopal."

Tiše jsem dodal: „Říkal jsem ti, co mi Lalagé naznačila, totiž že Balbinus se ukrývá ‚někde na Aventinu'."

Petronius se zhluboka nadechl a protáhl si široká ramena. Pak zatřepal hlavou jako atlet, který se snaží před velkým závodem soustředit. „U Jupitera, na tohle bych potřeboval být střízlivý!" Pokynul Martinovi a pověřil ho, aby přivedl ze svatby Fuscula. V tu chvíli se právě vraceli od kašny i moji pomocníci, a tak jsme je taky zavolali. Opatrně složili kbelíky na zem a začali si prohlížet krám. Florius se nás zeptal, co se děje. Petro se tvářil vážně. „Řekněme, že jako starostlivý majitel domu, jehož nájemník možná práskl do bot, by sis asi přál, abychom se dovnitř vloupali, ano?"

„Snažte se nenadělat velkou škodu," bránil se Florius okamžitě. Jako pan domácí se učil rychle. Potom zbledl. „Co čekáte, že tam objevíte?"

„Lup," odpověděl jsem. „Kradené zboží. Všechno možné od přepychových věcí uloupených v Saeptách a lahviček šlohnutých z obchodů s potravinami až po přehozy přes postel, které se v poslední době ztrácely stařenkám z balkonů. A jestli se nemýlím v tom, jak to v takových místech chodí, tak myslím, že tam někde vzadu najdeme pec na tavení vzácných kovů."

„A sklo tvého otce?" zeptal se Petro suše.

„Musím se ti, Lucie Petronie, poctivě přiznat, že asi ne."

„Je třeba, abych byl u toho?" Florius byl nervózní.

„Radši běž domů." Petronius ho přátelsky plácl přes rameno. „Nerad vidím nesváry mezi příbuznými. Uděláš nejlíp, když se do toho nebudeš plést. Jeden z předmětů, které bych chtěl najít, je tvůj pohřešovaný tchán."

Tentokrát Florius projevil větší zájem. „Nemohl bych vám nějak pomoct?" Najednou se otočil jako na obrtlíku. Už to nebyla ta pasivní oběť Milviiných rodičů, ale muž, jemuž velice záleželo na tom, abychom Balbina znovu dopadli. Vzhledem k celé situaci – Balbinus odsouzen k smrti, pokud by se našel na římské půdě – to znamenalo, že bázlivý a mírný Florius toužil po něčem víc než pouhém zatčení. Dychtivý lesk v očích dokazoval, že velmi dobře ví, co by takové zatčení znamenalo.

Chvatně jsme se vloupali dovnitř. Vigilové v tom mají praxi, poněvadž se při požárech musí často dobývat do hořícího domu. I bez těžkého nářadí dovedou projít dveřmi a ani se přitom nezapotí. Floria jsme nechali hlídat venku a Petronius, Martinus a Fusculus šli se mnou rovnou dovnitř za patrolou. Obchodem jsme prošli a ani se nezastavili, abychom si prohlédli zboží. Bylo jasné, že se tu zřejmě dává do prodeje kradené zboží a že je tu spousta zajímavých předmětů – a tím nemyslím jenom dárky k saturnáliím. A přesně, jak jsem si myslel, za závěsem vzadu stála vychladlá tavicí pec a povalovalo se plno použitých tyglíků s krustou na vnitřních stěnách.

„Tady tavili kovy – a dokonce zhotovovali císařovy portréty!" Fusculus hrábl do hromádky falešných mincí.

Prohledali jsme krám i přilehlé obytné místnosti. Pak jsme tam nechali stráž a šli pátrat do všech bytů nahoře, a pokud nám na naše klepání nikdo nepřišel otevřít, vloupali jsme se tam.

Vyrušili jsme mnoho lidí při činnosti, kterou by raději udrželi pod pokličkou, ale po Balbinovi Piovi jsme zase neobjevili ani stopu.

„Co dělat. Musíme prostě hledat dál." Petronius se snažil zachovat nevzrušený hlas. Já jsem však věděl, jak mu je. Na chvilku jsme si dělali naděje. Zklamání, jež následovalo, bylo dvakrát trpčí než naše rozmrzelost předtím. „Já ho dostanu," procedil Petro tiše.

„Radši jo.“ Bouchl jsem ho do ramene. „To bys měl. Kamaráde, ono totiž pořád ještě hrozí, že si brousí zuby na tebe.“

Sešli jsme dolů na ulici. Floriovi jsme oznámili, že otec jeho manželky je stále na svobodě, vyzvali ho, aby nám hlásil cokoli podezřelého, a dívali jsme se za ním, jak odchází. Martinus mu šel loudavě v patách, stále přesvědčen, že je nenápadný.

Hryzal mě nepříjemný pocit, když Florius upaloval pryč se svými svitky a pisátkem. Pomyšlení na to, jak pečlivě zkoumá tchánův majetek, mě přivedlo k úvahám, jestli snad časem nebude chtít prozkoumat i jiné stránky Balbinova panství. Rozhodně měl v úmyslu rozšířit své obchodní zájmy. Svěřil mi, že si chce pořídit dostihovou stáj, a od Famii jsem už věděl, že člověk, kterého si Florius vybral za společníka, má silně pochybnou pověst. A proč by se na tom měl zastavit? Jeho manželka pocházela z proslulé zločinecké rodiny. Jakmile si to Florius uvědomil, ani jednou ho nenapadlo, aby ji opustil. Možná že jsem se právě stal svědkem vzniku dalšího škaredého cyklu v nekonečném koloběhu vzestupu a pádu zločinců v podsvětí.

Ovšem než se zavede, mělo by mu to trvat několik let.

LXVII

Upadl jsem v nemilost. Za mé nepřítomnosti Lenia žádala věštbu. Slíbil jsem jí, že ten obřad provedu. Nikdo mě nemohl najít. Nikdo nevěděl, kde jsem. Pokračovat bez prozkoumání jater ovce bylo ovšem nemyslitelné. Úctyhodné lidi by to pohoršilo. Naštěstí mě zastoupil věčný kliďas Gaius Baebius.

„Tys to jistě provedl líp, než bych to dokázal já, Gaie."

A ten závoj mu alespoň padl.

„Čeká mě prý několik moc hezkých věcí," holedbala se Lenia s pofňukáváním.

„Nikdy jsem netušila, že je Gaius Baebius takový lhář," pošeptala mi Helena. Gaius mi věcně vysvětlil, že když chtěl vstoupit do kolegia Augustálů, jako součást přípravy se musel učit také stahovat ovce.

Teď už nevěsta seděla na úhledně stažené ovčí kůži vedle zhroucené postavy svého manžela, kterého znovu vytáhli z koše v prádelně. Držela ho pevně za ruku, ani ne tak jako symbol spojení jako spíš proto, aby se nesvalil na zem. Jeden ze Smaractových přátel obcházel hosty a snažil se sehnat deset svědků, kteří by podepsali svatební smlouvu, ale většina se jich pokoušela z té čestné povinnosti vykroutit chabými výmluvami, jako třeba že si pečeť zapomněli doma. Nikdo to nechtěl mít na svědomí, kdyby se manželství nevyvedlo, ani nestál o žádné popotahování, až půjde o otázku věna.

Všichni jsme se usnesli, že už jsme si toho vytrpěli dost, a chtěli jsme své dárečky. To znamenalo poslat pro ně ženicha přes ulici. Bylo jasné, že ho tam dostaneme pouze jednou, a tak jsme tu pouť zkombinovali s jiným zvykem a vybídli jsme ho, aby tam pak zazpíval rozpustilou svatební píseň (oplzlou litanii, kterou si nemohl nikdo zapamatovat ani ve střízlivém stavu, natož zlískaný ženich). Brzy už zapaloval pochodně na cestu nevěstinu průvodu. Někdo mu podal oheň a vodu, aby mohl Lenii uvítat ve

svém domě. Smaractus ožil natolik, že nahlas vykřikoval, aby šla třeba do Hádu, jemu že je to fuk. Lenia naštěstí odešla na záchod, jinak mohlo ještě týž den dojít k rozvodu.

Nevěstin průvod jsme schválně zkrátili. To se zdálo rozumné, protože i ona už byla namazaná a co chvíli se rozbrečela. Ježto neměla vlastní matku, z jejíž náruče by ji vyrvali, třebaže by se bránila, držela se Lenia jako klíště naší mámy, neboť si na poslední chvíli uvědomila, jakou pitomost dělá. Máma jí řekla, aby přestala kdekoho otravovat. Nemilosrdně a dobrosrdečně jsme od ní Lenii odtrhli a postavili ji řádně mezi Maria a malého Ancuse, kteří ji vzali za ruce, a Gaius před nimi důležitě nesl pochodeň z hlohového dřeva. Závoj jí sklouzl a kulhala, poněvadž v levé botě měla tradiční minci, kterou musí donést manželovi. Jako kdybych mu toho už nedala víc než dost!“

Zatím se setmělo, takže všechno vypadalo poněkud tajemně. Veselý průvod vedl najatý flétnista. S pokřikem a v dešti oříšků jsme všichni klusali po jedné straně Fontánového dvora a pak jsme nemotorně tančili zase zpátky a klouzali po oříšcích. Probudily se děti a vzrušeně povykovaly. Z hořejších oken se vykláněli lidé, dívali se a vesele nám mávali. Jinak byla noc tichá a světlo pochodní hezky blikalo. Vzduch v ten poslední říjnový den trochu chladil, takže jsme poněkud vystřízlivěli.

Dorazili jsme k pekařství. Strkali jsme se vzhůru po úzkých vnějších schodech, až jsem se přidal ke skupině rozjařených družbů, kteří vytahovali nevěstu přes několik posledních schodů ke svatební komnatě. Ve dveřích se objevil Smaractus, podepírán zezadu jedním ze svých věrných přátel. Usilovně držel svou rituální louč a nádobu s vodou a Lenia si zatím pobryndala šaty olejem, když se pokoušela podle starého zvyku naolejovat veřeje dveří. My s Petroniem jsme se připravili, pak jsme jí podsunuli spojené ruce pod zadnici a šoupli ji přes práh dovnitř.

Smaractus se rázem vzpamatoval. Spatřil Lenii, příšerně se zašklebil a zničehonic ji popadl. Lenia se mu klidně vyrovnala. Zaječela rozkošnicky a vrhla se na něho.

My s Petroniem jsme se zhrozili, prodrali se ven a rychle zmizeli. Většina ostatních účastníků nás následovala. Neměli jsme ani pomyšlení na to, sledovat, co se děje ve svatebním loži – ta představa byla odporná. Kromě

toho zbývající víno zůstalo v prádelně naproti.

Ulice byla narvaná zpívajícími hýřily. Vyžadovalo to soustředěné odhodlání (a žízeň), aby se tou tlačenicí člověk prodral. Podařilo se nám dostat až ke vchodu do prádelny, ověšenému girlandami. Našli jsme Arrii Silvii, jež překřikovala rámus a volala na Petronia, že půjde domů uložit holčičky. Zeptala se, jestli půjde taky, a on samozřejmě odpověděl, že ano, ale hned ještě ne. Helena už vypadala unaveně a hlásila, že jde nahoru do našeho bytu. Taky jsem své nejdražší slíbil, že za ní přijdu „cobydup" – ta stará lež!

Něco nás přimělo, abychom se znovu ohlédli přes ulici. Lenia vyběhla na podestu v prvním patře a rozhazovala kolem sebe rukama. Závoj jí divoce vlál a šaty měla napůl svlečené. Uvítal ji chraptivý pokřik davu. Lenia něco volala a znovu zaběhla dovnitř.

Nastala tma. Z pochodní se kolem vznášelo plno kouře. Ve dveřích svatebního bytu se znovu objevila nevěsta, na nejvyšší míru rozrušená. Lidé se utišili, většinou se rozhlíželi po něčem k pití. Lenia spatřila Petronia a mě. Ochraptělým hlasem na nás ječela: „Pomoc, pomoc, vy syčáci! Zavolejte vigily! Postel se zhroutila a byt hoří!"

LXVIII

Hosté, pilně zaplňující ulici, dokud měli naději na jídlo a chlast zdarma, pocítili najednou nutkání vypařit se nenápadně domů, jakmile jim došlo, že by je někdo mohl požádat, aby se zapojili do řetězu s kbelíky. Čumilové, trčící kolem ve dveřích, se v žádném případě nehrnuli nám pomoci.

Teď už byl všude cítit skutečný kouř. Lenia opět zmizela v bytě v prvním patře a zoufale volala: „Moje svatební dárky! Můj manžel! Pomozte mi dostat je ven!“ Rozumělo se samo sebou, že dárky mají mít přednost.

Určitá pomoc se přece jen objevila: sotva někdo vykřikl „Hoří!“, z mého nového bytu se vynořila parta vigilů. Pohotový Petronius si mých pomocníků ze Čtvrté kohorty hned všiml a hnal je do práce. Okamžitě se vzchopili. Někdo se rozběhl na strážnici pro nářadí, ostatní velitel poslal okamžitě do prádelny, kde byla studna a spousta kbelíků na vodu. My s Petroniem jsme se pak letěli přes ulici podívat, co bychom mohli udělat pro přerušenou svatbu.

Lenia pobíhala po předsíni a nadarmo sbírala náruče dárků. Dost hrubě jsme ji vystrčili ven, neboť požár není žádná legrace. Nakonec by to mohlo dopadnout hůř, než si dovedla představit. V druhé místnosti se nám naskytl žalostný pohled: svatební lože, i s exotickou nachovou pokrývkou, se částečně probořilo podlahou. Můj domácí, ještě neupravenější než normálně, se vyděšeně držel zuby nehty jednoho rohu. Bál se pohnout, aby se postel neprobořila docela a on nepropadl do pekárny dole. A právě tam teď hořelo. Začalo to, když uprostřed své bezuzdné vášně k Lenii bušil Smaractus do své nevěsty tak silně, že se podpěry pod podlahou poroučely. Svatební pochodeň se pak zakutálela přes nakloněnou podlahu a propadla nepravidelnou dírou na pekařova pěkně vysušená polena.

„Bohové, Smaracte, kdo by to řek, že jsi takový ohnivý milenec!“

„Držte huby a pomozte mi odtud!“ Zdola jsme už slyšeli rány, jak se vigilové snažili vloupat do pekárny. S Petroniem jsme se pokusili přejít ke Smaractovi, ale prkna pod námi se nebezpečně houpala. Museli jsme zůstat na místě a snažili se nešťastného ženicha uklidnit. Čekali jsme na pomocníky s pořádným nářadím. Zpočátku nebylo kouře mnoho a nedělali jsme si příliš velké starosti. Po nahnuté posteli klouzal pomalu polštář a pak se propadl do ohně a jasně ukázal, co by se mohlo stát Smaractovi. Zaječel. Vypadal nebezpečně rozpálený. Petronius začal řvát o pomoc.

Objevil se zádrhel. Místo toho, aby se ihned pustili do hašení, nechali se vigilové od svých povinností odlákat tragickou podívanou na zdrcenou nevěstu. Netvrdím, že jim Lenia nabídla úplatky, ale z dobrého srdce (nebo něčeho jiného) vyběhli nahoru zachraňovat její drahocenné svatební dary. Tou dobou, kdy tam dorazili další pomocníci a začali lít vodu a házet rohože přes polena v Cassiově krámě, čilé plameny se už rozhořely naplno. U nás nahoře Smaractus vřískal hrůzou, když od plamenů dole chytila i matrace, které se držel. V tu chvíli už jsme si s Petroniem opravdu začali dělat vážné starosti.

Naštěstí se tam v pravou chvíli objevil jeden rozumný centurio a přiváděl s sebou další muže s háky na tyčích, sekyrami a krumpáči. Skupina pod námi vyklízela prostor ve skladu dříví, třebaže z jedné strany už naplno hořel. Než muže plameny zatlačily zpátky, stačili ještě vyměnit podpěry pod postelí a posílili je i sloupky, které přinesli sami, aby uvízlého Smaracta lépe zabezpečili, než ho někdo bude moci zachránit. Vigilové pověření tímto úkolem se tam protlačili kolem Petronia a mě a konečně pracovali rychle a efektivně. Přes pokoj hodili obrovskou espartovou rohož a vyzvali Smaracta, aby se na ni vrhl. V poslední chvíli poslechl. Táhli. My jsme jim pomáhali. Vyvlekli jsme ho do bezpečí přesně v okamžiku, kdy podlahou vystřelily vzhůru plameny a lůžko pohltily. Všichni jsme uskočili do předsíně a uslyšeli jsme, jak se propadla podlaha za doprovodu silného hukotu ohně a jisker.

Požár se plazil po stěnách vzhůru. Smaractus se zhroutil. Muži ho zvedli jako lehký lístek a vynesli ven. Domem se prohnal hrozný závan horka a kouře. Petro i já jsme se rozkašlali. Odporně chutnající kouř byl tak hustý, že jsme jen těžko našli dveře. Jakmile jsme vypadli z místnosti, vy-

běhl nahoru po schodech jeden vigil se sekyrou v ruce a ukazoval vzhůru.

„Kdo bydlí v ostatních bytech?“

„Nikdo. Jsou ještě zpustlejší než tenhle.“

„Tak rychle! Honem odtud!“

Všichni jsme klopýtali dolů do přízemí. Oddychli jsme si, že jsme z toho venku.

Přiběhla tam další parta s pumpou. Vynutila si přístup do prádelny a brzy se rychle předávaly další kbelíky z ruky do ruky. Na místo se dostavily i jiné pěší hlídky. Jakmile mohl Petronius popadnout dech, začal je organizovat, aby prostor vyklidily od davů diváků. Brzy je zatlačily zpátky. Jeden dobrovolník obcházel s kbelíkem ulici a zhášel svatební pochodně. I bez nich jsme měli dost světla. Pak tam chlapi přitáhli balistu, ale ta se v koutě zaklínila a nemohla se v úzké uličce otočit. Když ji spatřil Smaractus, vyděsil se. Začal se opile motat kolem a vyhrožoval, že zažaluje každého, kdo by se pokusil zamezit šíření ohně zbouráním jiných domů, které mu patří. Tolik se vigilům pletl pod nohy, až ho zatkli za to, že neměl připravené protipožární kbelíky, že jim bránil v konání povinností a (čistě pro jistotu) za to, že svatební pochodní způsobil požár.

Oheň se už nešířil, ale zvládal se jen těžko. Jeden problém představovalo vnější schodiště. To bylo rozviklané už od počátku a váhu mužů, kteří po něm dusali v zástupech nahoru s těžkými kbelíky, už nevydrželo. Kamenné zdivo povolilo, ale hasičům se naštěstí nestalo nic vážného. Petronius se k nim rozběhl, aby jim pomohl, ale srazila ho hořící okenice, která na něho spadla shora. Běžel jsem ho vytáhnout. Byl alespoň při vědomí. Ujali se ho dva strážní, mávali nad ním šátky, aby měl vzduch, a kontrolovali, jestli nemá polámané kosti. Ve své práci se vyznali.

Pak jsem uviděl Cassia. Stál tam se založenýma rukama a chmurně pozoroval, jak se mu majetek ztrácí před očima. Na chvilku jsem Petronia opustil a šel jsem za ním, abych mu vyslovil účast.

„Mohlo to dopadnout hůř. Co kdybys tam zůstal a spal?“

„To tak, když Lenia a Smaractus div nevytloukli ze stropu celý podsvětí! Ale děkuju ti, Falcone.“ Odvrátil jsem se. „Mimochodem,“ pokračoval pekař, „zkontroloval někdo hořejší patra?“

„Tam přece nikdo nebydlí, ne?“

„Párkrát jsem viděl nějakou stařenu, jak se štrachá nahoru. Mohla to být nová nájemnice – Smaractus by pronajal i psí boudu. Nebo tulačka.“ „Bohové! Nevíš, kde se uhnízdila?“

„Kdoví?“ Cassius pokrčil rameny, příliš zdrcený vlastním neštěstím.

Přikročil jsem k centurionovi a upozornil ho, že tam může být uvězněná jedna osoba. Právě v tom okamžiku ji uviděl sám: ve druhém patře se otevřela okenice a v kouři jsme zahlédli vyděšený obličej.

Když se zhroutily schody, přinesli vigilové žebříky. Beze slova jsme se s centurionem rozběhli projeden volný a modlili se, aby byl dost dlouhý. Přitáhli jsme ho a opřeli pod správné okno. Stěží dosahoval k římse. To, co bylo vevnitř, už zmizelo. Křičeli jsme, ale nikdo neodpovídal.

Centurio zaklel. „Uděláme můstek přes ulici.“ Už jsem někdy viděl, jak to dělají, jak pomocí lan zvedají a pokládají žebříky a vytvářejí tak nebezpečný přechod. Radši oni než já.

Ale bude trvat dost dlouho, než to zorganizují. Nevypadalo to moc nadějně. Centurio se otočil, aby vydal rozkazy. Když stál ke mně zády, vyskočil jsem na spodní příčle našeho žebříku a začal po něm vystupovat nahoru.

Neměl jsem na to vhodné oblečení. Tenké hedvábí mého palmyr-ského oděvu se scvrkávalo do propálených dírek v místech, kde na ně dopadla jiskra. Klobouk jsem si nechal na hlavě v bláhové naději, že mi ochrání vlasy, aby mi nechytily. Pod sebou jsem uslyšel výdech, jakmile lidé pochopili, co se děje.

Vylezl jsem pod okno a zavolal, ale nikdo se neukázal. Opatrně jsem vystoupil ještě výš. Natáhl jsem se a jednu ruku dostal přes parapet. Pak už jsem se mohl zachytávat pouze špičkami nohou a věděl jsem, že se těžko dostanu stejnou cestou zpátky. Vytáhl jsem se nahoru, polovinou těla prolezl oknem a cítil jsem, jak se žebřík odpoutal od zdi. Nechal jsem ho spadnout.

Zůstal jsem trčet v okně. Neměl jsem jinou možnost než vlézt dovnitř. S velkým vypětím jsem se tam vyškrábal a po hlavě padl do místností. Vstal jsem a neklidně zkoušel podlahu pod nohama.

„Je tu někdo?“

Byt se naplnil kouřem. Pronikal sem nahoru z hořících spodních pater a rychle si nacházel cestu škvírami a trhlinami špatně udržovaného domu. Bylo tu horko. Podlaha pod mými syrskými střevíci mě pálila do chodidel, jako kdyby už zespoda doutnala, rozpálena doruda. Každou chvíli se kolem mě mohlo rozpoutat inferno.

V zadní části tohoto bytu už začalo hořet. Ozýval se hrozný hukot. Stěny a podlahy se s praskotem rozestupovaly. A novými otvory hned vyšlehovaly plameny. Otevřenými dveřmi se lila dovnitř kmitavá záře.

Konečně jsem spatřil lidskou postavu. Kdosi se krčil ve vzdáleném koutě. Samozřejmě menší než já. Vlající ženské závoje. Hlava pevně zabalená před kouřem.

Aby se žena nebála, domlouval jsem jí klidným hlasem: „Paní, musíš odtud!“ Přešel jsem k ní. Počítal jsem s tím, že si ji budu muset přehodit přes rameno, ovšem nevěděl jsem, kam se potom s tím břemenem vrtnu.

Pak jsem zahlédl záblesk nože. Už nebyl čas párat se s ustrašenou pannou. Prudkým úderem zápěstí jsem jí vyrazil nůž na zem. Tu proti mně divoce vykopla noha. Připraven chránit si slabiny pohlédl jsem dolů, abych se bránil. Pod načechraným lemem sukně matrony se mihla tmavošedá kůže bytelné boty – na noze tak velké jako moje. Tu botu jsem už někde viděl – na nábřeží v Ostii. Byl to Balbinus Pius.

Strhl jsem mu štolu. Po krku se mi sápala ruka. Předloktím jsem ji odrazil nahoru. Měl využít mého překvapení, jenomže pořád se ještě potýkal se svým převlekem. Podcenil hrozbu. Kdyby sem byl přiklopýtal Petronius, Balbinus by šel rovnou po něm. Petro by byl mrtvý. Mně takové nebezpečí nehrozilo. Balbinus si mě nepamatoval.

Zato já jsem ho znal. Vytasil jsem svůj arabský meč. Pochva byla čistě dekorativní, zbraň smrtonosná. Přiložil jsem mu hrot přesně na žebra a meč do něho vrazil.

Uslyšel jsem svůj ochraptělý hlas: „Čas odejít, Balbine!“ Ale to už byl mrtvý.

LXIX

Něco řachlo do okna. Z dálky přes ulici se ke mně nesl křik. Meč jsem otřel, zasunul do pochvy a klopýtal k oknu. Na druhé straně uličky, naštěstí úzké, se vigilům nějak podařilo položit žebřík vratce jedním koncem přes zábradlí balkonu a druhý konec spustit do okna ke mně. Kdybych sebral dost odvahy, mohl bych přelézt do bezpečí přes celou šířku Fontánového dvora. Na dlouhé úvahy nebyl čas. V bytě za mnou už řádil požár. Sundal jsem si střevíce a hodil je dolů (byly dost drahé), pak jsem se ujistil, že můj konec žebříku drží pevně, a začal se sunout na druhou stranu.

Dokázal jsem to. Víc to nebudu rozvádět. Je jenom jeden způsob, jak se drápat o život po prohýbajícím se dřevěném žebříku dvě patra nad zemí, a ten je rozhodně nedůstojný. Ten okamžik, kdy se Petronius vyklonil z protějšího balkonu a pevně mě uchopil, patřil k nejlepším v mém životě.

Podívali jsme se na sebe. Petronius si všiml, že mám na tunice krev, ale neměl jsem žádné viditelné zranění.

„Kde je ta baba, co jsi lezl zachránit?“

„Probodl jsem ji mečem.“ Neptal se proč. Myslím, že si to domyslel. „Byl to Balbinus.“

„To je naposled, co jsem s tebou pracoval. Tys mi vyfoukl můj případ.“

„Jeden jsem ti dlužen,“ uznal jsem.

„Řekni mi, že je mrtvý. Chci ta slova slyšet.“

„Je mrtvý,“ vyhověl jsem mu a znovu to v duchu viděl. Pak jsem se pozvracel. Vigilové to přičítali kouři.

Drželi jsme se kolem ramenou a klopýtali dolů. V uličce jsme objevili Helenu, která si tiskla na srdce mé pohozené střevíce. Nejspíš se dívala, když jsem lezl přes ten žebřík. Dobře, že jsem to nevěděl.

Byla sinalá a celá se třásla, ale snažila se o veselý tón: „Špatné zprávy, je mi líto. V tom zmatku ztratila chudák Lenia přehled o těch svatebních da-

rech a nějaký ničema jí všechny šlohl.“

Tak to vidíte. To je celý Řím. Organizovaný zločin se nikdy nevymýtí nadlouho.

Je načase, aby někdo sepsal petici veliteli vyšetřovacího týmu vigilů.

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o.
ve spolupráci s nakladatelstvím Jiří Buchal – BB/art v roce 2006
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 1995 by Lindsey Davis
All rights reserved.

Z anglického originálu *Time to Depart*
(First published in United Kingdom in 1995 by Century Books Limited
Random House UK Limited)
přeložila © 2006 Alena Jindrová-Špilarová
Redakce textu: Zuzana Pokorná
Jazyková korektura: Mirka Jarotková
Grafická úprava obálky © Robin Brichta
Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN-80-7341-782-0

tínkem.

Tato kniha Lindsey Davisové s protagonistou Markem Falconem je opět velmi poutavá, napínavá, vtipná, s ostře narýsovanými postavami, opět v ní ožívá Řím v celé své barvitosti. Už to zdaleka není ten uhlazený sošný Řím senátorů a řečníků v tógách, ale město kypící životem se vším všudy. A nabízí se tu nejedna paralela se současností… Je to sedmá kniha falconovské řady, z nichž všech šest předchozích vydalo rovněž nakladatelství BB/art *(Ztracené stříbro, Bronzové stíny, Měděná Venuše, Železná ruka, Poseidonovo zlato* a *Poslední dějství v Palmýře).* S postavami a podstatnými událostmi z předcházejících dílů nás autorka nenápadně stručně seznamuje v každé další knize, takže je možno začíst se kdykoli do kterékoli z nich, a obraz přesto zůstane celistvý. A čtenář nestačí žasnout nad autorčinou invencí, erudicí a vtipem. Tento román má jeden veliký zápor, že se totiž od něj neodtrhnete.

JÍDLO, MÓDY, SVÁTKY A SLAVNOSTI
– LINDSEY DAVISOVÁ PROKLÁDÁ PÁTRÁNÍ PO STOPÁCH
NESČETNÝMI PODROBNOSTMI Z KAŽDODENNÍHO ŽIVOTA.
ŘÍM NAPLNO OŽÍVÁ.

NAKLADATELSTVÍ BB/ART JIŽ VYDALO:

